

00050036

00050036

Digitized with financial assistance from

HT Parekh
FOUNDATION

An Initiative by

WITH YOU, RIGHT THROUGH

on 19 January, 2019

لغة فرنك وپارس تاليف بنده وقربان حضرت ايسوع

پاهري انجلی کرمیلط مولود شهر وديوان عظیم شمالک فرانسہ طولوز

GAZOPHYLACIUM

L I N G U Æ

PERSARUM.

Alexander Triplici Linguarum Clavi *Maclod, the*
ITALICÆ, LATINÆ, GALLICÆ,

nec non specialibus præceptis ejusdem linguæ referatum.

Opus Missionariis Orientalibus, Linguarum Professoribus, Sacrorum
Bibliorum Scrutatoribus, Mercatoribus, cæterisque Regionum Orien-
tium Iustratoribus perutile, ac necessarium.

Gift of Francis AUTHORE *Magnus* 6 June 1785

Reverendo adm: **P. ANGELO à S. JOSEPH**, Carmelitæ
Excalceato, Tolosano, Missionario Apostolico, Superiore
Missionum sui Ordinis in Belgio.

50036

A M S T E L O D A M I.

Ex Officina **JANSONIO-WAESBERGIANA**: Anno 1684.

Cum Privilegio Regis Christianissimi.

R. H 91.535
Ang / Gar
50036

Charles François Olier, Marquis de Noïntel, Conseiller du Roy en tous ses conseils, en sa Cour de Parlement de Paris, & son Ambassadeur à la Porte Ottomane.

LA Majesté du Roy Nôtre Maïstre nous tenant à la Porte Ottomane en qualité de son Ambassadeur, ou nous residons depuis huit ans, nous y donnons nôtre plus serieuse & principale occupation à procurer la gloire, & l'avantage de la Religion Catholique, Apostolique, & Romaine, & particulièrement à penetrer le fort, & le foible d'une puissance qu'il plait à Dieu d'eslever si haut pour le châtiment des Chrétiens; si par ce motif de la Vengeance Divine nous devons envisager avec respect la main terrible qui nous frappe, nous enchaine, & menace d'une ruine entiere, nous ne devons pas d'un autre costé negligier tous les moyens humains, qui peuvent contribuer quelque jour à nostre delivrance, & cependant porter du secours aux Chrestiens affligz dans leur Residence au milieu de l'Infidelité, & comme il ny en a point qui paroisse plus efficace, que la connoissance des langues, qui donne le moyen d'entrer en plusieurs lieux, de connoistre les esprits, de combattre par la voix, & par les armes, & de ne point s'estonner des clameurs infernales des Infidelles, de leur superbe corporelle & labiale, & reflexissant de plus que l'infusion surnaturelle des langues nous manquant, par laquelle les Apostres ont estably le Christianisme, on y peut en quelque sorte suppléer en facilitant l'instruction des langues capables d'empêcher l'accroissement des desordres de l'Infidelité, du Schisme, & de l'Herésie, contre la Catholicité, nous croyons que l'on ne peut trop louer, & iccorder le zele de ceux qui s'estant acquis une grande Capacité dans les langues Orientales, Grecque, Armenienne, Turque, Surienne, Arabe, Indienne, Soby, & Persienne, en ont composé des Dictionnaires justes, & amples contenant quelques uns de leurs principaux proverbes, & expressions de faste, & d'orgueil, lors principalement que ces Autheurs estants Catholiques animez d'un veritable zele, & non emportez par une vaine gloire tres indiscrete ne courent pas risque de tomber dans les égaremens, & les preuves d'ignorance qui se voyent dans le livre Poliglot imprimé à Londres, dont le Persien du nouveau Testament suivant les asseurances positives, qui nous ont été donnees, est plein de fautes grossieres, & dignes de censure, & de risée, ainsi qu'il est constant par la qualification d'ame sainte ou pure au saint Esprit, & par les expressions d'enfanter au lieu d'engendrer, y estant dit que Jacob accoucha d'Isaac, & ainsi des autres.

Ces raisons si puissantes nous obligent de requerir & supplier comme nous le faisons tres instamment les Docteurs des plus celebres Universitez, de faciliter & autoriser l'impression d'un Ouvrage composé par le R. P. Ange de S. Joseph Carme Dechaussé, duquel la connoissance parfaite de cette langue nous étant connue par le long séjour qu'il a fait à Perse, aussi bien que par les certifications de ceux qui Constantinople possèdent mieux le Persien, nous avons creu en conscience devoir rendre ce tesmoignage, que nous fortifions par l'asseurance d'avoir esprouvé de ce Pere pendant cinq mois qu'il a demeuré auprez de nous, un trez grand zele & une connoissance fort estendue & tres exacte des meurs, & coustumes de la Perse & pais voisins. C'est ce que nous attestons par ces presentes que nous avons signé de nostre main, fait contresigner par nostre premier Secretaire & buller du sceau de nos armes.

Donné en nostre Palais aux Vignes de Pera les Constantinople, le 16 Fevrier, 1679. Olier de Noïntel.

Locus ✕ Sigilli.

Par mon dit Seigneur

de la Croix Secretaire.

On

Approbationes & Facultates.

Fr. Ioannes Baptista à Sancto Ioseph, Fratrum Carmelitarum Discalceatorum Persidis & Indiarum Visitator Generalis.

Cum multæ mihi fuerint factæ instantiæ, tum à Religiosis nostris Missionariis in Perside degentibus, tum ab extraneis personis ut procurarem impressionem libri, cui titulus est *Gazophylacium linguæ Persarum* a R. P. Fr. Angelo à S. Ioseph Congregationis nostræ Sacerdote professo, nec non in Perside Missionario Apostolico compositi: Audita prius eisdem linguæ Persicæ Peritissimorum, ac Interpretum Sententiâ, qui illum impressione dignum iudicaverunt, duobus Religiosis nostris eisdem linguæ exercitatione præditis illius examen comisi, qui post maturam ac longam discussionem non solum ut dignum quod typis mandetur, lucemque aspi- ciat, sed linguæ Persicæ studiosis & præcipuè Missionariis in Perside ad animarum salutem, infideliumque conversionem laborantibus perutile, & summopere neces- sarium approbarunt, cum hucusque tam amplum, tamque perfectum opus non prodierit: Hocque ad informandum R. P. Nostrom Generalem, ut quantum in se est det licentiam tale opus imprimendi, si ipsi videbitur In quorum fidem præsen- tes dedi sigillo officii mei munitas, ac propria manu subscriptas. Bassoræ in Resi- dentia nostra S. Mariæ de remedii die 7 Martii. 1678.

Locus ✠ Sigilli.

Fr. Joannes Baptista à Sancto Ioseph Visitator Generalis.

Cum *Gazophylacium linguæ Persarum tum Vulgaris tum litteralis* à R. P. Fr. An- gelo à S. Ioseph Carmelita Discalceato Missionario Apostolico compositum, nos infra scripti Persidis & Residentiæ nostræ Bassorensis Missionarii, commissione Admodum R. P. N. Visitatoris Generalis P. Fr. Ioannis Baptiste à S. Ioseph Carmelita Discalceati, ad informandos Superiores Nostros Majores Romæ existentes, recognoverimus, ac in lucem secun- dum propria, nec non peritissimorum Persarum iudicia edi posse iudicaverimus, prædicto R. P. linguæ Persicæ peritissimo, ad Missionis nostræ Orientalis emolumentum, animarumque sa- lutem opus hoc Italico Persicum, facultatem a Superioribus nostris humillimè concedi petimus, ut typis mandetur. In quorum fidem has litteras manu propria subscriptas dedimus Bassoræ in Re- sidentia nostra S. Mariæ de remedii die 1 Februarii 1678.

F. Aurelius à S. Augustino Carm: Disc. Residentiæ Nostræ Bassorensis Vicarius,
F. Tuffanus à Jesu Carm. Disc. Miss. Apost.

Viso magna ex parte, & observato *Gazophylacio Persico* scripto per R. P. F. Angelum à S. Ioseph Car- melitam Discalceatum, Missionarium Apostolicum plurium annorum in Perside, reperi- bili di- ligentia concinnatum & optimè idiomatico Italico correspondens cum diversis synonymis elegantioris, & litte- ralis linguæ, accuratèque usque ad finem deductum. Rogatus quid de hoc opere senserim, libens iudico & affir- mo esse dignum quod typis mandetur, quatenus tanto facilius linguæ Persicæ studiosis possit esse iuramen- to & gustui. Datum in Residentia nostra Aleppo die 24 Iulii 1678.

F. Hieronymus à Jesu Maria Carm. Disc. Miss. Apost.

PROLOGUS.

Anno 1662. die 28 Januarii, Tolosâ profectus, cum Charissimo meo in Christo F. Cherubino à S. Joseph, nunc Provinciæ Nostræ Aquitanix R: adm: P. N. Provinciali Massiliam perveni; hinc R: adm: P. N. Philippo à SS. Trinitate, tunc primo Definitori, ac deinde Præposito Nostro Generali comites adjuncti, nec non Massiliâ solventes ipso Dominicæ Resurrectionis pervigilio ejusdem anni Romam pervenimus, ibidemque simul versati in gymnasio Missionum S. Pancratii, ubi R. P. Cœlestinus à S. Ludovica Batavus Lugdunensis, celeberrimi Domini Jacobi Golii germanus frater, nec non Arabicâ linguâ ad stuporem eruditus, Cathedricam obtinebat, sub cujus equidem disciplina hujusce linguæ elementa prælibabam.

Anno 1663. Ad Missiones Orientales designatus speciali SS. D. N. Alexandri VII. nutu profectus sum cum tribus Missionariis Sociis die 12 Novembris: Lecto Italiæ, ac Sicilia littore, Melitam appulimus, ubi Arabicæ, seu Africanæ illic vigentis linguæ genium non nihil arridebat; hinc Smirnam venimus die 5 Maii, 1664, ubi linguarum præsertim Græcæ, Turcicæ, Persicæ, & Armenicæ fragore passim captato, promptuarium quoddam vocabulorum inferebam pugillaribus, quæ deinceps in itinere quatuor mensium per Turciam, ac Persiam blaterabam, donec Aspahanum pervenimus die 4 Novembris 1664.

Exercitabatur in cœnobio nostro litteratura Persica sub R: P. Balthazare Lusitano, quem hæcenus veneror hujusce linguæ Hermetem: immensam enim troporum farraginem, quam amaro studio ad canitiem usque hauserat è poëtis Persicis, aliisque authoribus, chemicâ, ut ita dicam, compendiosâ nempe, gratâque methodo exponebat. Paucis post mensibus cœpi è musæo ad forum prodire absque interprete, è foro ad suggestum; denique Residentias nostras Persidis, & Arabiæ peragrans, modò Mathematicos, modò Medicos, & utrimque Controversitas sustinebam Persas, cum quibus conatus mirificos necessitas exerebat, & obligatio; afflabat interim ætatis vigor tot Persarum authorum studium, qui in quacumque facultate omnibus Orientalibus palmam auferant, & cum Nostratibus partiantur eloquentiæ, ac scientiæ lauros; sed unum illud conficiebat animum, quod tot, tantisque disciplinis exulta gens superstitiosæ legis tenebras pro veræ fidei lumine sectaretur,

Hinc obortus conscientiæ stimulus, ut ad reparanda propriæ oscitantæ damna supplendosque Apostolici defectus officii, Gazophylacium istud successoribus Missionariis panderem; ut hoc instructi prodromo illico valeant in arenam cum Persis, cæterisque Mohammedicæ sectæ pseudo-Apostolis convolare.

Italicam linguam huic operi ducem prælegi, quippe quæ inter omnes Europæos, qui oras Turcicas incolunt, quasi idioma communicationis inducta sit, satis affinis Lusitanicæ, quæ passim in partibus Persidis, & Indiarum viget.

Opere propemodum absoluto in Civitate Bassoræ, paucis ab hinc annis Hasseno Arabi principi Turcarum armis ereptâ, suadebat novæ ditionis jugum formidabile, ut quidam è nostris Constantinopolim destinaretur ad Portam, quo Excellentissimi ope Gallix legati Marchionis de Nointel diplomata quædam ad hujus missionis, & Ecclesiæ mantenentiam obtineret; quocirca speciali Nostrorum Missio-

cum armamentarium convertatur , ex quo
Ecclesiæ pugiles materiam depromant inex-
haustam gladiatorum Spiritus , ac sagittarum;
quibus confossis , quasi propriis armis, Per-
farum cordibus , (qui Mohammedanorum
Triarii sunt) Turcarum pariter , Arabum-
que pectora iisdem ictibus transfigantur, nec
non perennes compellantur triumphos vic-
trici Christi gratiæ decantare. *Fiat: Fiat.*

Amstelodami Kalendæ

Januarii 1684.

PRO.

tresve horas non semel accersitus; hæc ignei
tui pectoris oracula sacro ex ore cordi meo
altius iniusta recolo : *Suppetunt nobis & vires,
& animi* , inquiebas **BEATISSIME
PATER** , *ut his quidem nostræ senectutis annis,
ultra Insulas Archipelagi transfretemus ad classis &
exercitus frontem, si Christiani Principes in sacrum
bellum motu unanimi conspirarent: Nos ad Moham-
medismum eliminandum ab orbe, luxum atque pec-
cata, quæ iram Dei provocent, cordium Principum ne-
xum inhibeant, extirpare contendimus; armatura
porro vestra, Missionarii, Doctrina est, & lin-
guarum usus; placebunt nobis propterea suæ pater-
nitatis labores, & editiones ad adoriundos Persas,
siquidem inter Mohammedis sectas, unam hujusce
gentis esse novimus, quæ à rationibus, atque contro-
versis non abhorret.*

His, inquam, Divinæ parænesis stimulis
exagitatus, *in spem contra spem credidi*, in-
numera incredibilium difficultatum repa-
gula perrupi, ac tandem Gazophylacium
utique, non auri, aut argenti è terræ visceri-
buseffossum, sed verborum, ac vocum in Per-
siæ meditullio diutius præconceptum, ad
Ecclesiæ, sed ad Europæ præsertim suppet-
tias, tibi **SANCTISSIME PATER**,
utriusque Moderatori, ac Duci consecrare
præsumo: litant porro verba, & voces verbo
Tuæ Benedictionis, ac voci, quæ etiam pro-
tinus Gazophylacium nostrum, in Apostoli-
cum

SANCTISSIMO D. N.
INNOCENTIO
UNDECIMO,
PONTIFICI MAXIMO:

Indignus filius, ac inutilis servus in Christo,

Fr. ANGELUS à S. JOSEPH,
CARMELITA EXCALC. TOLOSANUS

Annos Petri, æternamque Felicitatem.

SANCTISSIME PATER,

UM BEATITUDO TUA tot gazas pro bello sacro contra Turcas profundit, ego Linguæ Persarum Gazas ad pedes tuos adgerere non contremisco; ex quo enim SANCTITATIS TUÆ proprio motu, per epistolam Eminentissimi D. CARD. CIBO ad URBEM vocatus, nec non ad alloquium, prô felicitas! ultra duas,
* 3 tresve

riorum impulsu, Nostrique R. adm: P. Visitatoris Generalis jussu Bassorâ discedens die 13 Aprilis 1678. Euphratem conscendendo, ac Tigrim Babiloniam veni 8. Maii, hinc cum Janiferorum exercitu Niive, inde Amidâ Mesopotamiæ transfundo, tum viâ Aleppi Tripolim veni; & hinc rursus phaselum conscendens Cypro, Rhodo, aliisque Insulis Archipelagi obiter Iustratis, Constantinopoli applicuimus die 4 Novembris 1678. ubi a præfato Excellentissimo perquam benignè excepimus, dignos tantis auspiciis atque adeò majores optatis obtinui favores, tum à Portâ, tum ab ipso Legato.

Hic patentes ultrò concessit, quibus Bassorensis Missionis Superiorem in Gallicæ Nationis Consulem erigebat, concessio etiam ad hunc effectum Capitulationum Portæ cum Galliâ magnifico Authographo, azureis, purpureis, aureisque characteribus, atque parergis exornato, quo vel unico titulo patuit aditus obtinendi diplomatis Imperatoriæ Portæ; quod cum feliciter admodum emanasset, undique hortatorias accipiebam epistolas, ut Romam quantocius advolarem.

Constantinopoli navim Venetam nactus, profectus sum die 21 Martii 1679. sed heu! an faustam dicam, an infaustam navigationem? quâ post semestrem conflictum cum cœlo & falo, Venetias attingimus die 27 Augusti. Sed mox quadragesimâ sanitatis expletâ, ut moris est, ad Urbem appuli die 18 Novembris.

Hic gravioribus peractis negotiis, de editione Gazophylacii cœpi cogitare, cui præcipua Tribunalia votis applaudebant, verum ardui operis circumstantiis quadraversum perspectis, Lutetiam petere consultius visum est.

Hinc oblata occasio Tolosam solum patrium revisendi, ubi quasi in Lethæo fluvio memoriam priorum absorbens, mihi junctis momenta quædam indulsi, tum vero Parisiorum itineri citius me accinxi, eoque veni 10. Augusti 1680.

Hic dum apud Regis Administrum pro me agerent non vulgares amici, aliundè etiam condolebant nimis arduo conatui; etenim ob disluctum jam, penèque abolitum Persicorum, seu Arabicorum Typorum usum, illicò de successu propemodum desperantes, *utinam, faxit, eia, maële, sed...* ajebant: ego uni mihi met ipsi hac in re non suspectus, reluctantibus undique difficultatibus, Divino, quo necio impulsu roboratus, *obstitebam.*

Characteres interim Persicos majusculos hinc inde corrafi, quibus editionem moliri præsumebam; ac propterea R. adm: P. N. Præpositum Generalem non ita pride Lutetiâ profectum compellaveram, ut cogitanti mihi de exordio operis Tolosam transferendo dignaretur annuere, ni tamen desistendum à proposito judicaret, ut munia Prælectoris linguarum Orientalium, ad quæ electus fueram, suscepturus, Romam repeterem.

Præpositus Noster inopinato consilio utramque propositionem elusit, patentes litteras ad me dirigens, quibus & me Visitatorem Generalem Missionum Nostrearum Hollandiæ constituebat, & interim quantocius Bruxellas advocabat.

Dein Obedientiæ semitis inhærendo in Belgium veni, ubi imposito fungenti munere, novos ordines præstolari mandabatur.

Quadruplices interim recipiebam epistolas Superiorum Provinciæ Nostræ Aquitaniæ, quibus instante vedelicet proximè sequentis Capituli Provincialis tempore, tum moram meam amicè increpabant, tum adjurabant me amicitia titulo, ut in gremium Provinciæ propriæ me quam primum *reciperem.*

reciperem; sed de tot erga me meritis certior factus Præpositus oportere reposuit, ut amicis Provinciæ gratias agerem, atque apud ipsos me excusarem; admonebat enim, ne in perquirendo speratæ editionis apparatu tepercerem, immò Linas ea de caula transmitti curavit ad me literas quarum tenore his me præficiebat Missionibus, atque Amstelodami Missionarium declarabat.

Deinceps editionis negotium vel eò ipso seignius adoriens semestre elabi sinebam absque motu, prævidebam enim præli sollicitudines cum muniis Pastoralibus vix consistere. Verùm suscitatis in me obloquiis, ne technis dicam, Divinam his Providentiã Benoni meo, Gazophylaciò dico, obstetricantem adorabam; quod æquiori quidam jure eo ipso expertus, quod jam tantummodò, dum corpus operis in lucem prodiit, nova declaratio Sacræ Congregationis de Propaganda fide fermè unà emanavit, cujus uidi mandato mihi numere instalatus, experior sex abhinc mensibus, quod sustinendis ab initio præli festinantis pressuris, unaque obeundis animarum ministeriis tantum non impar succubuissim.

Characteres Arabicos quos è re nata auctionabantur Elzeviriorum hæredes exiguo prætiò comparatos inter Divinæ Providentiæ beneficia etiam reputavi.

Ubi primum materiam prælo suppeditare cœpi, sedecim fermè annorum adolescentem compositioni præstitutum manuducturus tyronem in typographia per multos menses agebam, nocte diuque, tum compositioni, tum correctioni intentus, ut non immeritò aut vilus, aut vitæ jacturam formidarem.

Excreverat massa operis fermè ultra literam G, cum ad idiomatis exercitium non solum vocabula, verùm etiam phrasilogiam quamdam desiderari jam dudum prole intelligens, nihilominus ne compositor inexercitatus deterreretur, animosque demitteret, difficiliore hac tenus compositiones occultabam, quas subinde paulatim exhibui, lemmata videlicet singularia, quæ ad exhilarandum lectoris animum è calamo ad prælum dimissimus.

Sphalmata porrò, quæ ipse adverto, pauci admodum adnotabunt; Errata verò, quæ vocant, quomodolibet irrepisse, non mirum, ut ait Sennertus in suo Arabismo; *Videri poterit illi qui opere nostræ huic simili, vel semel admovit manum. Complura fortè (extra controversiam) deprehensa, tuus, Benevole Lector, restituet candor, atque industria.*

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Correttore.	<i>Corrector.</i>	Correcteur.	مفتش * مصلح * اصلاح دهند *
Corridore.	<i>Porticus.</i>	Coridor.	والان * دهلیز *
Corriere: porta lettere.	<i>Tabellarius.</i>	Porteur de lettres.	قاصد * شاطر * پیغام * بشیر *
Corriere: che corre la posta.	<i>Curor.</i>	Courrier.	چهر * ساهي *
Corrispondente.	<i>Correspondens.</i>	Correspondant.	وکیل * شریک * خواجه تاش *
Corrispondenza.	<i>Correspondentia.</i>	Correspondance.	وکالت * مراسلت * شراکت * معمله *
Corrispondere.	<i>Correspondere.</i>	Correspondre.	مراسلت داشتن * حق شراکت بجا آوردن *
Corroborare.	<i>Corroborare.</i>	Conforter.	قائم دل ساختن * قوه دادن * محکم کردن اندین *
Corrompere: far Marcire.	<i>Corrumper: putre facere.</i>	Corrompre: pourrir.	پوساندیدن - میپوسانم * کندن اندین - میکنند انم *
Corrompere: guastare.	<i>Corrumper: vitia re.</i>	Corrompre: gâter.	ضایع ساختن * خراب - نابود - فنا کردن * بیهوش *
Corrompere.	<i>Corrumper: depravare.</i>	Corrompre: falsifier.	تلبیس کردن * اشکهل ساختن * کارپوش کردن *
Corrompere alcuno.	<i>Corrumper aliquem.</i>	Corrompre quelqu'un.	دراغ کردن کسیرا * شخصصیرا دراغ ضلالت کردن *
Corromperfi: marcirfi.	<i>Corrumper: putre fieri.</i>	Se corrompre: se pourrir.	کندیدن - می‌کندم * پوسیدن - میپوسم * بوشیدن * شدن *
Corrosione.	<i>Corrosio.</i>	Corrosion.	خوره * خورش * تاكل *
Corrosivo.	<i>Corrosivus.</i>	Corrosif.	خورنده * اكل * فانی * تند *
Corrotto: marcito.	<i>Corruptus: putre factus.</i>	Corrompu: pourri.	کندیدن * بوشیدن * پوسیدن * تباها * فاسد * تبست *
Corrotto: guasto.	<i>Corruptus: vitiatus.</i>	Corrompu: gâté.	ضایع شدن * فنا کردن * خراب و نابود گشته *
Corrottione: corruttela.	<i>Corruptio: corruptela.</i>	Corruption: depravation.	خرابی * ضایع شدن * ضلالت *
Corrottibile.	<i>Corruptibilis.</i>	Corruptible.	فناپذیر * فانی * فاسد * مستفس *
Corrottione: fisica.	<i>Corruptio physica.</i>	Corruption physique.	فساد * فنا شدن * مفسد *
Corfale di mare.	<i>Pirata: prado.</i>	Corfaire: pirate.	قرصان * تالانچی دریا * تاراج روز *
Corriere: cavallo.	<i>Equus cursorius.</i>	Courfier.	اسب بدو - تند رو * پادشاه * بستک * چاکر * تاخته *
Corfo.	<i>Curfus.</i>	Course.	راه * سویدن * تاختنی *
Corfo di tempo.	<i>Decursus temporis.</i>	Cours du temps.	گذشت روزگار * روز زمان * مدت *
Corte di caza.	<i>Atrium: pomarium.</i>	Cour: basse-cour.	حیاطه * بوقادورس * پناهگاه * جلسی خانه * توشمان *
Corte d'un prince.	<i>Aula.</i>	Cour d'un Prince.	اروی سلطان * حشم * درگاه *
Corte di giustitia.	<i>Tribunal: curia.</i>	Cour: lieu de justice.	محکمه * دیوان خانه * دیوان * مجلس *
Corteccia.	<i>Cortex.</i>	Ecorce.	پوست * قشر * خشک مازو *
Cortegiano.	<i>Anlicus.</i>	Courtifan.	یساول * دیوان فرجیبی * ملازم سلطان *
Corteggiare.	<i>Obsequi.</i>	Faire la cour.	تیبیا کردن * ملازمتی کردن * پی رفتن *
Corteggio.	<i>Stipatus anlicus.</i>	Cortege.	طیعه * لحنه * ملازمان * خدمت گزاران *
Corteze.	<i>Urbanus.</i>	Courtois.	متواضع * خلیق * مهربان * مروت *
Cortezia.	<i>Urbanitas.</i>	Courtoisie.	توجه * لطف * شفقت * مروت آوردن *
Cortile: v: corte.			

Cor.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Cordaro.	<i>Restio.</i>	Cordier.	* استبان و بسمان تاب * کمرن فروش * بند تاب *
Corde d'un paviglione.	<i>Funes tentorii.</i>	Cordes de tente.	طناب * بندهای چادر *
Cordiale: elettuario.	<i>Cordiale: electuarium.</i>	Cordial: electuarium.	* معجون مغز * یاقوتی *
Cordiale: amico.	<i>Amicus ex corde.</i>	Cordial: amy de cœur.	* مستخلص * دوست از روی اخلاص *
Cordoglio: melancolia.	<i>Cordolium: maror.</i>	Mal au cœur: chagrin.	* دلگیری * دلتنگی * غصه * غم * آلم *
Cordone.	<i>Funiculus.</i>	Cordon.	* قبطون * بند * تریسه * نول *
Corgno: corniolo arbore.	<i>Cornus: arbor.</i>	Cornoillier: arbre.	* درخت کنار * شجره السدر * درخت قرانیا *
Coriandolo.	<i>Coriandrum.</i>	Coriandre.	* کشنبر * کزبرج * تقو * حبشته الاسون *
Cornacchia.	<i>Cornix.</i>	Corneille.	* زاغ * تشک * پیسه * غلبه * گذرال *
Cornice.	<i>Corona: coronis.</i>	Corniche.	* چارچوب * حاشیه * کنار *
Corno.	<i>Cornu.</i>	Corne.	* نهان * قرن * سرو *
Cornuto.	<i>Cornutus.</i>	Cornu.	* ساخ دار * ابو قرن * سرو دار *
Cornuto di moglie.	<i>Corruca.</i>	Cornard.	* کیدی * دیوش * معرس * رشک * قعاس *
Corona.	<i>Corona.</i>	Corone.	* تاج * انسر * سهج * اکلیل *
Coronare.	<i>Coronare.</i>	Coroner.	* تاج بر سر نهادن * انسر - اکلیل نهادن *
Coronato.	<i>Coronatus.</i>	Coroné.	* تاج دار * صاحب انسر * مکتل *
Coronetta: rosario.	<i>Coronula precaria.</i>	Chapelet.	* تسبیحه * مسبح * پیچان * هزارراند *
Corpo.	<i>Corpus.</i>	Corps.	* تن * بدن * طان * جسم * جسم *
Corpolento.	<i>Corpulentus.</i>	Corpulent.	* چاق * فربه * درخراسته * جسم * یلبله * ولنگ * کنار *
Corpolenza.	<i>Corpulentia.</i>	Corpulence.	* فرخراستگی * چاقی * جسمیت *
Corporale.	<i>Corporeus.</i>	Corporel.	* جسمانی * جسمی * بدنی *
Coraggioso.	<i>Generosus.</i>	Courageux.	* دلور * دلیر * جگر دار * شجاع * جرمون *
Corrattiere.	<i>Proxoneta.</i>	Courtier.	* لال * میانچی * سفسیر * سمسار *
Correggere: riprendere.	<i>Arguere.</i>	Corriger: reprendre.	* سرزنش کردن * ملامت کردن * نصیحت کردن *
Correggere: riparare.	<i>Corrigere.</i>	Corriger: reparer.	* صحیح کردن * صحت دادن * اصلاح نمودن * ساختن *
Correggia delle scarpe.	<i>Corrigia calceamentorum.</i>	Courroye des fouliers.	* نول نعلین * بند کفش * تسبه *
Corrente d'acqua.	<i>Confluxus aqua.</i>	Le courant de l'eau.	* قنکاب * جوی آب * نهان *
Correre.	<i>Currere.</i>	Courir.	* دویدن - میدوم * تازیدن * تند رفتن *
Correre la posta.	<i>Curitare communitatis equis.</i>	Courre la poste.	* چوروازه رفتن * قدغن رواندن (اسیر) *
Correre la lancia.	<i>Incurrere hastis adversis.</i>	Courre la lance.	* جریدن بازی کردن * جریدن و مهرای ورزش کردن *
Correttamente.	<i>Correcte.</i>	Correctement.	* بی غلط * پاکیزه * صحیح *
Correttione.	<i>Correctio.</i>	Correction.	* تنبیه * نصیحت * اصلاح * ملامت * معروض * خطان *
Corretto.	<i>Correctus.</i>	Correct.	* اصلاح نمودن * صحیح کردن * درست ساختن *

مقش مصحح اصلاح دهنده

دالان دهنه

قامد شاطر پیغام بشیر

چیر ساعی

وکیل شکیب خواهجتهاش

وکالت حراست شرکت معمد

حراست داشتن حق شرکت بجا آوردن

قایم دل ساختن قوت دادن محکم گردانیدن

پوسانیدن میپوشانم کفندانیدن میکندانم

ضایع ساختن خراب نابود فنا کردن

تیس کردن تشکیل ساختن کارپوش کردن

بدرراه کردن کسی را شخصی را برآه ضلالت بردن

خوره خورش تاکل

خورنده اکل تند

کنزیده بوسیده تباہ فاسد

ضایع شده فنا گردیده خراب و نابود گشته

خرابی ضایع شدنی ضلالت

فنا برزیر فانی فاسد مستفد

فنا د فاشدنی مفده

قوسان تالابجي دريا تاراج درز

اسپ بدو تدر و باو پا چگون تاخته

راه دويدني تاختني

گذرشي روزگار دور زمان مدت

حياطه يوقا بوس پاه گاه جلوه خانه تو شمان

ارودي سلطان حشم درگاه

محلک ديوان خانه مجلس

پوست تشر خشک مارو

يا اول ديوان قوسيني ملازم سلطان

تيا کردن ملازمت کردن بي رفتن

طبيع الحقه ملازمان خدمتکاران

متراضع خلبن جريان مودب

توبه لطف شفقت حرمت آزر

زور کردن مضائقه جبر زور آوری نمودن

مادرب حسابشماپلواخلاق خوبموخته

بداموخته ادب ناپافته بدعادت کرده

عادت روش طرز آئینی قانون

شماپلواخلاق نیک ادب ارکان

سنگ رومی آسپانه سنگ آفسان

مرطاب سفولبی حلوی بنه

به سفولبی جی

زره درع دالوددی بوشن زنج

نخته مطبور

نجه قطن برس طوط عصب کوش

شجر الرس برافور قسم

کوزک کلوزه یجه جوزنجه کلوله

نچگی نچنی طنج

پرده جلاب عطا حاجب

کوتاه قصیر مائرس

قلاع غراب مرغ قلاع خلیوانج

برق زدن برق زدن درخشیدن

چیز شی چیزی چیزی *Things, Goods & Chase*

ران فخذ

بالش نازبالش پشتی وساده

هم چون هم چنین باین دستور باین بطور *in the manner as*

باین وجه باین روش

علم هیات علم ریاضی علم صورالاقالیم

ریاضی دان صورالاقالیم وززیده

ونده استخوان اهلو ضلع

کتل سربالا دامن کوه

اندین می ارزم قیمت و بها داشتن

بکناره دریا رفتن کناره رفتن

قسط قسط بحر بنج قسط اصل القسط

قیمت بها ثمن خرمی بخش *Prices*

اینها ایشان این برادران

ناچاره - معالاج زور زورفته جبر کشیده *Subjects*

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Cortina.	<i>Cortina.</i>	Courtine.	پرنه * جلاباب * عطا * حاجب *
Corto.	<i>Brevis.</i>	Court.	کوتاه * قصیر * نارس *
Corvo.	<i>Corvus.</i>	Courbeau.	قلاغ * غراب * مرغ قلاغ * خلدواج *
Coruscare.	<i>Coruscare.</i>	Etinceler.	هرق زدن * پرتوی زدن * سرخشیدن *
Coza.	<i>Res.</i>	Chofe.	چهر * چپهر * شپه * چپهری * چترکی * حالت *
Cofcia.	<i>Femur.</i>	Cuisse.	زان * فخذ *
Cofcino.	<i>Pulvinar.</i>	Couffin.	بالش * ناربالش * پشتی * وسامه *
Cofi.	<i>Sic.</i>	Ainsi.	همچون * همچونین * باین دستور * باین طرز * باین وجه * باین روش *
Cosmografia.	<i>Cosmographia.</i>	Cosmographie.	علم هیاه * علم ریاضی * علم صور الاقالیم *
Cosmografo.	<i>Cosmographus.</i>	Cosmographe.	ریاضی دان * صور الاقالیم ورزیه *
Costa: de' fianchi.	<i>Costa.</i>	Coste: flanc	دنده * استخوان پهله * ضلع *
Costa di montagna.	<i>Montis ascensus.</i>	Coste: montée.	کتل * سردیالا * دامن کوه *
Costare: valere.	<i>Constare: valere.</i>	Coufter.	آزیدن - میارزم * قیمت و بها داشتن *
Costeggiare.	<i>Oram legere.</i>	Costoyer.	دکناره دکنارتن * کناره رفتن *
Costui: v: questo.	<i>Costum.</i>	Costus: drogue.	قسط * قسط بصری * دیخ قسط * اصل القسط *
Costo: speza.	<i>Expensa: sumptus.</i>	Depens: depence.	قیمت * بها * ثمن * خرجی * اخش *
Costoro.	<i>Isti.</i>	Ceux-cy.	اینها * ایشان * این برادران *
Costretto.	<i>Inventus: adstrictus.</i>	Contraint.	ناچار * ناعلاج * زور پیرفته * جبر کشیده *
Costringere.	<i>Constringere.</i>	Contraindre.	زور کردن * مضایقه - جبر - زور آوری نمودن *
Ben costumato.	<i>Benè instructus.</i>	Bien appris.	ماندب * صاحب شمایل و اخلاق * خوب آموخته *
Mal costumato.	<i>Malè educatus.</i>	Mal appris.	بد آموخته * آنب نایافته * دعوات کردن *
Costume: uzanza.	<i>Mos: consuetudo.</i>	Coûtume.	هادت * روش * طور * آیین * یتک * قانون *
Costumi buoni.	<i>Probi mores.</i>	Bonnes moeurs.	شمایل و اخلاق * یتک * آنب * ارکان *
Cote: pietra.	<i>Cos.</i>	Pierre à éguiser.	شنگ رومی * آسپانه * سنگ انسان *
Cotognata.	<i>Conserva cidonio- rum.</i>	Cotignac.	مرملات * سفرجل * هلزای به *
Cotogno: frutto.	<i>Cydonium malum.</i>	Coing: coin: fruit.	به * سفرجل * به کوردچی *
Cotta di maglia.	<i>Thorax ex annulis ferreis.</i>	Cotte de mailles.	زره * سرع داونی * چوشن * زیج *
Corto.	<i>Costus.</i>	Cuit.	پخته * مطبوخ * مصلح *
Cottone: bambace.	<i>Gossipium.</i>	Coton.	پنبه * قطن * برتس * طوط * عصب * کوسق * کسغ *
Cottone con la guscia	<i>Villosum tegmen gossipii.</i>	Coton avec la gosse.	شجر الترس * برانور * قصب *
Cottura.	<i>Cockio.</i>	Cuiffon.	کوزک * کلوزه پنبه * جوز پنبه * کدوله * پختگی * پختنی طبع *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Coyare.	<i>Incubare ovis.</i>	Couver.	بالای تخمها نشستن * بچهها از تخم در آوردن *
Cozzare.	<i>Prurire.</i>	Cuire: demanger.	خاریدن — میخارم * خارش آوردن * سوختن *
Cranio.	<i>Cranium.</i>	Crane.	کاسه سر * چوچمه * چهره *
Crapola.	<i>Crapula.</i>	Crapule: debauche	پرخوری * حرص * افراط مشروب و ماسکول * خمار *
Crapulone.	<i>Helluo.</i>	Gourmand.	پرخور * خوراک * حرص * شکم پرستان *
Crate da spianar la terra.	<i>Crates explanatoria.</i>	Herse à applanir la terre.	کرو * واز * خاک کش *
Crate: finestra.	<i>Cratitia fenestra.</i>	Grille: treillis.	شبهه * پنجره * مشبک * غلبکین *
Craticola.	<i>Craticula.</i>	Un gril.	چارپایه * رق * مفرش * مقلای *
Creanza.	<i>Bona educatio.</i>	Bonne education.	تربیت * ارکان * خدای * تعلیم *
Creare:	<i>Creare.</i>	Créer.	آوردن — میآورم * ایجاد کردن * خلق نمودن *
Creare: eleggere.	<i>Creare: eligere.</i>	Créer: élire.	بوجود آوردن * مخلوق کردن (انیدن) * نصب کردن * منصب دادن * جان دادن *
Creatione:	<i>Creatio.</i>	Creation.	آفرینش * خلقت * فطره * ایجاد * تقویین *
Creato.	<i>Creatus.</i>	Créé.	آفریده * مخلوق * ایجاد یافته * بوجدن آمده *
Creatore:	<i>Creator.</i>	Createur.	آفریننده * کار * خالق * فاطر * واجد * آفریننده * ایجاد کننده *
Creatura.	<i>Creatura.</i>	Creature.	بند * خلق * امر * خلایق *
Credenza: pensiero.	<i>Cogitatio.</i>	Creance: pensée.	پند * قیاس * رای * کمان * ایمان * تصور *
Credenza: riposto.	<i>Repositorium.</i>	Credence: repository.	کرسی * تخت * جایگاه *
Credere.	<i>Credere.</i>	Croire: ajouter foy.	ایمان داشتن * اعتقاد آوردن *
Credere: pensare.	<i>Credere: sentire.</i>	Croire: penser.	پند داشتن — میپندارم * اندیشیدن — میاندیشم * فکر — تصور و قیاس کردن * باور داشتن *
Credibile.	<i>Credibilis.</i>	Croyable.	احتمال دار * باور پذیر *
Credito.	<i>Creditum.</i>	Preft: credit.	طلب * حق طلب * حق دستگیری *
Creditore.	<i>Creditor.</i>	Creancier.	طلب کار * طالب * وام ده * وامگذار * صاحب الذمه *
Credulita: v. fede.	<i>Credulus.</i>	Credule.	مانه ایمان * مصدق * باور دار * کمان کننده *
Credulo.	<i>Fidem nactus.</i>	Creu.	اعتباری * اعتمادی * صاحب اعتقاد *
Creduto.	<i>Garmesinus color.</i>	Cramoisi.	قرمز * رنگ قرمز * سرخ قرمز * *
Cremezino.	<i>Crepere.</i>	Crever.	ترکیدن — میترکم * شکافتن — میشکافم *
Crepare.	<i>Fissura.</i>	Crevasse.	ترک * شکافت * شق. *
Creposcolo matutino.	<i>Crepusculum matutinum.</i>	Crepuscule du matin.	شفق * فجر * شفق صبحی *
Creposcolo di la sera.	<i>Crepusculum serotinum.</i>	Crepuscule du soir.	شفق پسین * آفتاب زرد * شفق (الغروب) *

بالای تخم نلشتن بچها از تخم در آوردن
خاریدن میخارم خارش آوردن سوختن
کار سر چچه چیره

پنخوری حرمی اقرط مشروب و ماکول خار
پنخور خوار حریص شکم پرست
کرو واز خاککش

شکو پنجه مشک غلبکین
چارپایه رفت بمفوشن مقلاه
ادب تربیت ارکان خلق تعلیم

آفریدن می افرم ایجاد کردن خلق نمودن
بوجود آوردن مخلوق گردانیدن
نصب کردن منصب دادن جادادن

آفرینش خلقت فطرت ایجاد تقوین
آفریده مخلوق ایجاد یافته بوجود آمده
آفریده کار خالق فاطر واحد آفریننده
ایجادکننده

نبد خلق امر خلیفت

نبد قیاسی رای کمان ایمان

کرسی تخت جایگاه

ایمان داشتن اعتقاد آوردن
پنداشتن می پندارم اندیشیدن می اندیشم فکر
تصور و قیاس کردن باور کردن *to think, suppose*

احتمال دار باور پذیر
طلب حق طلب حق و شکری
طلبکار طالب وام ده وام خواه
صافه ایمان مصدق باور دار گمان گسته
اعتباری اعتمادی *اعتقاد*

قوزی زنگ قمر سرخ قوزی
ترقیدن می رقم شکافتن می شکافیم
شکافتن شق

شقی بر شقی بنیابی
شقی زرد شقی الووب

خاج چلیکا صلیب

برخاج کشیدن مصلوب نمودن بر صلیب پانندن

برخاج چپانده مصلوب شده چارمنج کشیده

زعفران کرکم زعفران مازندران رومی

تساح نهنگ دوزون

تکیدن متیکم تکخورن جنیدن

توارنج تارنج نامه دفاتر

واقونویس تالیح نویس تارنج چی

خشک پوست خم

ظالم ناصر دیرجم بیروت ازاری

غواگت لشکرزیر براق صلیب مقبلس

ظلم بی عروقی عدم رحمت

خام ناچته نارسیده

خون الوده خون زیر

ترقی‌کننده روئیده نشوونوکننده

ترقی نشونما

قوس هلال قوس ماه قوس قمر

سیلاب تغیان

زیاده شدن ترقی نمودن

چین گره رخم

زرتک انبرباریس درخت زرتک

تاج خروس تختة خروس تاجک بستاچه خوره خول

طباشیر کل سفید مغزه

کاکل کاکله

غزبیل کردن پروین کردن بنیرین می بنیریم

فیاو کردن صدا غوغا آواز کردن

کناه کار صاحب تقصیر خونی

موی زلف شعر *Chair*

کاکل لپ

برفت بها

بلور حجر لول

سخاله جاش درپوکندم داو

غزبال غزبیل کندم بنیر

ITALICE.	LATINE.	Cre. Cri. Cro. Cru.	GALLICE.	PERSICE.
Crescente.	<i>Crescens.</i>		Croissant.	ترقی کنندہ * رویدہ * دشو و نمو کنندہ *
Crescenza: cresci- mento.	<i>Augmentum.</i>		Croissance.	ترقی * نمیت * نشونما *
Crescenza della Luna.	<i>Incrementum lune.</i>		Croissant de la lune.	قرص هلال * قرص ماه * قرص قمر *
Crescenza del fiume.	<i>Fluminis incrementum.</i>		Croissance du fleuve.	سپلاب * هبله رو سخانه * تغیان *
Crescere.	<i>Crescere.</i>		Croître: croitre.	زیاد شدن * ترقی نمودن * نمیت کردن *
Crespa.	<i>Ruga.</i>		Ride.	چین * کره * انحضت * الخم *
Crespino: arbusco.	<i>Crespinus: berberis.</i>		Epine vinete.	زرشک * انبر یاریس * سرخت زرشک *
Cresta di gallo.	<i>Crista galli.</i>		Creste d'un coq.	تاج خروس * تاجه خروس * تاجک * تاجه * خورج * خول *
Creta bianca de fattori.	<i>Creta.</i>		Craye.	طباشیر * کل سفید * مغره *
Creta marina: cre- tame.	<i>Cribhamum.</i>		Fenouil marin.	باکل * کاکله *
Cribrare.	<i>Cribrare.</i>		Eribler.	غریبل کردن * پرویدن کردن * بیرون کردن - سپیدترم *
Cridare.	<i>Clamare.</i>		Crier.	فریان کردن * صدا - غوغا - آواز کردن *
Criminale.	<i>Capitalis.</i>		Criminel.	کناہ کار * صاحب قصیر * خونہ *
Crini: capelli.	<i>Crines.</i>		Crins: cheveux.	موی * زلف * شعر *
Crini della fronte del cavallo.	<i>Fuba equi.</i>		Crin sur le front d'un cheval.	پش * کاکل اسب *
Crisolito.	<i>Chrysolithus.</i>		Crysolithe.	برفت * مہا *
Cristallo.	<i>Crytallus.</i>		Crystal.	بلور * حجر لول *
Crivellatura.	<i>Cribri purgamenta.</i>		Criblage.	فصالہ * حاش * صیغ کنندہ * ناز *
Crivello.	<i>Cribrum.</i>		Crible.	غریبال * غریبل * کنندہ دیر *
Croce.	<i>Cruce.</i>		Croix.	چخاج * چلیپا * صلیب *
Crocifigere.	<i>Crucifigere.</i>		Crucifier.	برخاج کشیدن * مصلوب نمودن * بر صلیب چشپاندن *
Crocifisso.	<i>Crucifixus.</i>		Crucifix.	برخاج چشپاندہ * مصلوب شدہ * چار مہنچ کشیدن *
Crococ & sue spe- cie.	<i>Crocus.</i>		Saffran.	زعفران * کرکم * زعفران سازند رانی - رومی - پاک روی *
Crocodillo.	<i>Crocodylus.</i>		Crocodile.	تمساح * نهنگ * روزول *
Crollare.	<i>Concutere.</i>		Crouler.	تکپدن * مہنچ * تک خورن * جنبیدن *
Croniche.	<i>Chronica.</i>		Chroniques.	تواریخ * تاریخ نامه * فواتر *
Cronista.	<i>Chronicorura scri- ptor.</i>		Ecrivain des chro- niques.	واقعه نویس * تاریخ نویس * تاریخچی *
Crosta d'una pia- ga.	<i>Crusta vulneris.</i>		Croûte d'une pla- ye.	خشک ریشہ * پوست زخم *
Cruciata: expedi- tio sacra in infideles.	<i>Cruciata.</i>		Croisade.	قرآ * سگ * لشکر زبرد برای صلیب مقدس *
Crudele.	<i>Crudelis.</i>		Cruel.	ظالم * نامرد * دیرحم * دیرروت * ازاری *
Crudeltà.	<i>Crudelitas.</i>		Cruauté.	ظلم * ہی سر و تی * عدم رحمت *
Crudo.	<i>Crudus.</i>		Cru.	خام * ناپخته * نارسیدہ *
Cruento.	<i>Cruentus.</i>		Sanglant.	خون آلودہ * خون ریز *

ITALICE.	LATINE.	FRANCOISE.	PERSIENNE.
Circa dell' ago.	<i>Foramen acus.</i>	Trou d'une aiguille.	خورت سون * سوفار * سوراخ سوزن *
Crusca: femola.	<i>Furfur.</i>	Du fon.	سپوس * نضاله *
Cubiculario.	<i>Cubicularius.</i>	Chambrier.	پیش خدمت * مهتر * خدی من کار خاسه * دلارای *
Cubito del braccio.	<i>Cubitus brachii.</i>	Coude.	بازو * سلعن * وارن * وارنج * وارخ * مرفق *
Cucchiaro.	<i>Cochlear.</i>	Cueillier.	قاشوق * کچه *
Cucina.	<i>Culina.</i>	Cuisine.	مطبخ * آش پزیری خانه *
Cucinare.	<i>Coquinari.</i>	Faire la cuisine.	آش پختن * طبخ کردن * طعام پختن *
Cuculo: uccello.	<i>Cuculus: avis.</i>	Coucou: oyleau.	کرکو * قوقو * مرغ کرکو *
Cuculla.	<i>Cuculio: caputium.</i>	Coqueluchon.	پهنگار * سرکلاه * نک کلاه *
Cucumero.	<i>Cucumer.</i>	Concombre.	خیار * خیارچه * خیار بالنگ *
Cugino.	<i>Consobrinus.</i>	Cousin.	خویشاوند * خیش * پسر عمو * پسر عم * هموزان * خنک *
Culla d'un bambino.	<i>Cune.</i>	Berceau.	کهورج * مهل *
Cullo: culo.	<i>Dorsum: anus.</i>	Le cul.	کون * جعب * سپر * نشت کاه *
Cultivare.	<i>Colere.</i>	Cultiver.	تربیت دادن * خدمت کردن *
Culto divino.	<i>Cultus divinus.</i>	Culte divin.	پندگی خدا * عبادت الله تعالی * پرستش (پندگی) *
Cumulare.	<i>Cumulare.</i>	Combler.	پراپرساختن * لبر زین کردن * نابالای مینویس نمودن *
Cumulo.	<i>Cumulus.</i>	Comble.	خرمن * حاش * تیغ * تون * تهنوس *
Cuneo: cugno.	<i>Cuneus.</i>	Coin: à fendre.	کون * مبخ * بنگار * بچه *
Cuocere.	<i>Coquere.</i>	Cuire.	پختن - پزیرم * طبخ نمودن * مطبوخ کردن (پزیدن) *
Cuoco.	<i>Coquus.</i>	Cuisinier.	آش پزیر * طبخ * خورالپسر * خورنگر *
Cuoiaia.	<i>Coriaria officina.</i>	Officine de conroyeur.	سباغ خانه * کارخانه سباغی *
Cuoiaio.	<i>Coriarius.</i>	Conroyeur.	سباغ * آستان سباغ *
Cuoio.	<i>Corium.</i>	Cuir.	چرم * جلد * پوست *
Cuoio di vacca di Russia.	<i>Corium Rufficum.</i>	Cuir de vache de Ruffie.	چرم بلغار * بلغار * تلاطمین *
Cuore.	<i>Cor.</i>	Le coeur.	دل * قلب * بال * فزان * چنبر * چنبره * چنانه *
Battimento di cuore.	<i>Cordis palpitatio.</i>	Battement de coeur.	خفقان * طپش دل * لرزیدن * خنای *
Cupidigia.	<i>Cupiditas: aviditas.</i>	Cupidité: desir ardent.	طمع * حرص * حوش * حسرت * آهنگ دنیا *
Cupidita: v: brama.	<i>Cura.</i>	Soin.	قید * تقید * اندیش * تیمار * فکر *
Cura.	<i>Curationis capax.</i>	Curable.	شفاپذیر * مسکن الشفا * صحت پزیر *
Curabile.	<i>Dentium scalprum.</i>	Cure-dent.	خلال * مسواک *
Curare.	<i>Curare: curam habere.</i>	Avoir soin: avoir fousy.	تیمار کردن * نگاه داشتن * قید نمودن *
Curatore.	<i>Curator.</i>	Curateur.	پرورنده * خلیفه * مریدی * وصی *
Curiosità.	<i>Curiositas.</i>	Curiosité.	تفتیش * تفحص * رغبت * نوری *

سوفار سولطان خیزدن

سبوس نخاله

پیش خدمت مهتر خدمتکار خاصه

بازو ساعد وارن وارنج مرفی

قانون کم چه

مطبخ آشن پزی خانه

آشن پختن طبخی کردن طعام پختن

کوکو قوقو برنگو

ویغار سرکلاه ننگ کلاه

خیار خیارزه خیار بالنگ

نویسوند نویس ریحون ابن عم عموزاده

سکواره عهد

کون دبر حجب ننگ کاه

ترتیب دادن خدمت کردن

بندیک خدا عبادت اله تعالی پشتمس ایزدی

پراپس حقن لبریز کردن تابالامتروس نمودن

خون حاش تیغ تود تیونس

کوه منج یغار بچی

پختن مینیم طبخ نمودن مطبخ کردن دیدن - - -

آتش ز طبع خوالیک خونگر

دباغ خانه کارخانه دباغی

دباغ استاد دباغ

چوم جلد پوست

چوم بغار بغار طلاطین

دل قلب فواد جنانه

خفقان طیش دل لرزیدن خناق

طبع حرمی حوش آهنگ دنیا جبر

شفا پزیر ممکن الشفا صحت پزیر

خلال سواک

تیمار کردن کفایت داشتن قید نمودن

پرورنده خلیفه عربی و هی

تفتیش تفحص رغبت ذوق

کم خا اطلالی و سقی

زر سیم پول نقد و جبر

a Matron, Lady خاتون بی بی آقا بی بی خانم

دوزخی شدن راه و طریق جهنم گرفتن

عقوبت دوزخ حکم و دیوان بعباب جهنم

دوزخی جهنمی ابله را محکم بدوزخ

زیان مضرت ضرر نقصان رسانیدن

قصور

وست بند رقاصی

جان باز نبد باز رسیان باز

by one - it - self علیحد جدا تنها از طرف از جانب

by one - it - self از خود خود بخود بنفس از نفس خود

تغافل غفلت احوال تکمیل تکفایل کابلی

مضر زیان کننده ضرر رسان

ضرر زیان نقصان مضرت خارت خلل زت مرت

صاحب ذوق حوصله دار راغب سطلی مقید

وریب خویل خم کج خوکش ساختن

بالش پستی مخدوع

دوختن میدوزم خیاطی درز نجیوق

نکاهبان حج مستحفظ مقید حارس

نکاهداشتن محافظت نمودن حراست کردن *to guard*

خوجاریدن

پوست حلد

از من عن

کعب زار کعبین فرعه بازی کعبین

خنجر دشنوه دشنه

لهو نزال جران عوم

لبنه ولاستبنه

خانم یکم تبرم قبرم خاتون بانو

شام دمشق دینی شهرشام مدینه دمشق

در حین بازی دریش

Cur. Cus.

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Curioso.

Curiosus.

Curieux.

مفتش * صاحب ذوق * حوصله دار * راضی * طالب * مقین *

Curvare.

Incurvare.

Courber.

وَرَهَل * خم * کج * خرگوش - ساختن *

Cuscino.

Pulvinar.

Couffin.

بالش * پشتی * مضع *

Culcitra.

Consuere.

Coudre.

نوختن - میوزم * خیاطی - نرز - بجهه زن *

Custode.

Custos.

Gardien.

نگهبان * حج * مستحفظ * مقین * حارس *

Custodire.

Custodire.

Garder.

نگاه داشتن * محافظه نمودن * حراست کردن *

خارج آمدن *

Cute: pelle.

Cutis: Pellis.

Le cuir: la peau.

پوست * چلد *

Da.

DA.

Ex: ex: de.

De.

از * من * حق *

Dado; da-di: gioco.

Tesserarum; talorum ludus.

Dé; dez: jeu des dez.

کعب زار * کعبتین * قرعه * بازی کعبتین *

Daga.

Sica: gladius.

Dague: poignard.

خنجر * ششور * شنه *

Daino.

Dórcas.

Dain.

اهی * غزال * چیران * قرم *

Dalmatia.

Dalmatia.

Dalmatic.

دیسنه * ولایت دیسنه *

Dama.

Domina: matrona.

Dame.

خانم * دیکم * قیوم * قیوم * خاتون * بان * تکبیر *

Dame: gioco.

Scruporum ludus: onipagi.

Jeu des dames.

دوش بازی * دوش *

Damasco.

Damascus.

Damas: ville.

شام * دمشق * بیق * شهر شام * مدینه دمشق *

Damasco di feta.

Pannus undulatus: damascenus.

Damas de foye.

ککخا * اطلس * دبیقی *

Damigella.

Domina: juvenula.

Demoiselle.

خانم * بی بی * آقا * بی بی خانم *

Danaro.

Pecunia.

Denier: argent.

زر * سیم * پول * ذقن * وجه * ناز * خرجه *

Dannarsi.

Dannationem incurrere.

Se damner.

دو زاری شدن * راه و طریق جهنم گرفتن *

Dannatione.

Dannatio.

Dannation.

عقوبت نوزاخ * حکم و دیوان بعد از جهنم *

Dannato.

Dannatus.

Danné.

دو زاری * جهنمی * اهل نار * محکم در نوزاخ *

Dannegiare.

Dannum parere.

Endommager.

زیان - مضرت - ضرر - نقصان رسانیدن *

Dannevole.

Dannosus.

Dommageable.

مضر * زیان کننده * ضرر رسان *

Danno.

Dannum.

Dommage.

ضرر * زیان * نقصان * مضرت * خارت * خلل * نرت * مرت *

قصور * چکر *

Danza.

Chorea.

Danse en ronde.

دست بند * خور زور میان * رقاصی *

Danza: v: ballo.

Funambulus.

Danseur de corde

جان باز * بند باز * ریسمان باز *

Dansatore sopra la corda.

A latere.

De costé: à part.

فلیجده * تنها * جدا * از طرف * از جانب *

Dà parte.

Per se ipsum.

De foy mesme.

از خود * چون بصر * بنفسه * از نفس خود *

Dà per se.

Negligentia.

Negligence.

تغافل * غفلت * اجمال * تکسل * گاهلی * تکاهل *

Dapocagine.

Negligentia.

Negligence.

تغافل * غفلت * اجمال * تکسل * گاهلی * تکاهل *

	ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
	Dardo: meza lan- cia. Dart.	Jaculum. Dart.	Javelot: dard. Donner.	* حربيه * حشمت * مضراق * پتک * جویون * دادان - مپد هم * پخشیدن - مپبضم * عطا نمودن * پس پای زدن * بند زدن * بندیدن * تاریخ * تاریخ نامه * کمرک * شعور * سوپک * ترفاق * مالیه * انعام * پخشیدن * عطا نمودن * انعام فرمودن * بدون آنکه * اگر چنانچه * بفرض و قهاس آنکه * خرما * نمر * رطب * خلال * پسر * خارک * چمیری * انواع خرما احوال * بصر * منضم * حلوی * ککل * شکر * خستایی * کنطار * سمران * جوزی * اصابع العروس * غیبانی * خرگان * جوزی احمر * خصاب العصفور * کسبه * چیری * هلالیه * مرزبان * خصاب البغل * زاهدی * چپچاب * برنی * خنیری * پشتر * قبل * قبل از این * سابقا * بی خوش طبع * از روی صدق * دوی و بشندن * یقین * ارن * حضرت سارون پیغمبر علیه السلام * مسخر کردن * شکستن * شکست دادن * مغلوب ساختن * مغلوب کردن * نیدن * دست چردن * ضعیف - زبون ساختن * شکستن * فرض * وام * نیدن * وام * نادن * هنج * مهم * کار سازی * خدمت * کار * منصب * فرض سار * میان * وام سار * مشغول الیه * ضعیف * بی زور * بی قوت * زبون * شکسته * سست * ضعف * بی قوتی * فطور * سستی * شکستگی * آفتابنی * فنرول * پستی * آفتابگی * پایین آفتابان * فنرول و هبوط نمودن * نوامیس * عشر کلمات الله * وصایای الله تعالی * متاجکم خدای تعالی * قریضه * ریش سفید * ریوس * پیشوا * مقدم * شپنج * سرد بریدن * فرق قطع نمودن * سرد کردن * شایسته * مناسب * برآزندن * پر خور * زبده * سازگار * لایق * خرمی * وار * فصل کردن * قطع نمودن * تخفیف دادن * De.
	Dato: meza lan- cia. Dart.	Jaculum. Dart.	Javelot: dard. Donner.	* حربيه * حشمت * مضراق * پتک * جویون * دادان - مپد هم * پخشیدن - مپبضم * عطا نمودن * پس پای زدن * بند زدن * بندیدن * تاریخ * تاریخ نامه * کمرک * شعور * سوپک * ترفاق * مالیه * انعام * پخشیدن * عطا نمودن * انعام فرمودن * بدون آنکه * اگر چنانچه * بفرض و قهاس آنکه * خرما * نمر * رطب * خلال * پسر * خارک * چمیری * انواع خرما احوال * بصر * منضم * حلوی * ککل * شکر * خستایی * کنطار * سمران * جوزی * اصابع العروس * غیبانی * خرگان * جوزی احمر * خصاب العصفور * کسبه * چیری * هلالیه * مرزبان * خصاب البغل * زاهدی * چپچاب * برنی * خنیری * پشتر * قبل * قبل از این * سابقا * بی خوش طبع * از روی صدق * دوی و بشندن * یقین * ارن * حضرت سارون پیغمبر علیه السلام * مسخر کردن * شکستن * شکست دادن * مغلوب ساختن * مغلوب کردن * نیدن * دست چردن * ضعیف - زبون ساختن * شکستن * فرض * وام * نیدن * وام * نادن * هنج * مهم * کار سازی * خدمت * کار * منصب * فرض سار * میان * وام سار * مشغول الیه * ضعیف * بی زور * بی قوت * زبون * شکسته * سست * ضعف * بی قوتی * فطور * سستی * شکستگی * آفتابنی * فنرول * پستی * آفتابگی * پایین آفتابان * فنرول و هبوط نمودن * نوامیس * عشر کلمات الله * وصایای الله تعالی * متاجکم خدای تعالی * قریضه * ریش سفید * ریوس * پیشوا * مقدم * شپنج * سرد بریدن * فرق قطع نمودن * سرد کردن * شایسته * مناسب * برآزندن * پر خور * زبده * سازگار * لایق * خرمی * وار * فصل کردن * قطع نمودن * تخفیف دادن * De.
	Dargambetta.	Pedem technâ in- torquere. Inscriptio.	Donner le croc en jambe. Date.	
	Data.	Inscriptio.	Date.	
	Datio: dazio.	Vestigal.	Gabelle.	
	Dato.	Datis.	Donné.	
	Dato che.	Suppositò quod.	Mettes le cas que.	
	Dattilo: frutto.	Dactylus.	Datté.	
	Spezie de' dattili in Bassora.	Species dactylo- rum civitatis Bas- sora.	Especies de dattes à Bassora.	
	Davanti.	Antea.	Auparavant.	
	Davero.	Serio.	En verité: fans raillerie.	
	Davide.	David.	David.	
	Debellare.	Debellare.	Defaire: vaincre.	
	Debilitare.	Debilitare.	Debilitier.	
	Debito: debiti.	Debitum: debita.	Detes: dettes.	
	Debito: obligo: servitio.	Debitum: munus.	Devoir.	
	Debitore.	Debitor.	Debiteur.	
	Debole.	Debilis.	Foible: debile.	
	Debolezza.	Debilitas.	Debilité: foiblef- fe.	
	Decadenza.	Decidium.	Decadence.	
	Decadere.	Decidere.	Dechoir.	
	Decalogo.	Decalogus.	Decalogue.	
	Decano.	Decanus.	Doyen.	
	Decapitare.	Capite truncare.	Decapiter.	
	Dcentè.	Decens.	Decent.	
	Decidere.	Decidere.	Decider.	

فیزه حره ~~تاریخ~~ خرید

to give

دادن سیدیم بخشیدن می بخش عطا نمودن

پس پای زدن بند زدن بندیدن

Date

تاریخ تاریخ نامه

مرگ عشور ده یک ترغاق مالیه

داده بخشیده عطا نموده انعام فرموده

بوجود آنکه اکثر چنانچه نفوس و قیاس آنکه

The Fruit of the Palm Tree (Date) Her name is خرما تمر رطب خیال بر خاک جوی

انواع خرما احوال بهر مخموم حلای و دکل

تسکر خشای کنظار سمران جوزی

اصابع العروس غیبانی جوزی لحر

خصاب العصفور کبه جوی مرزبان

خضاب البغل زانیدی چچاب حنیری

پیشتر قبل قبل ازین سابقا

بی خوش طبع از روی صدق بی ریش خد یقین

دا وده حضرت دا و دین علیهم السلام

مجز کردن شکستن شکست دادن

مغلوب شدن مغلوب کردن دست بردن

ضعیف زدن ساختن شکستن

قرض وام دين وامر دادني هڪ

منت مهم ڪار سازي خدمت ڪار منصب

قرض دار ويان وام دار مشغول الذمه

ضعيف بي زور بي قوت زبون شڪسته

ضعف بي قوتي فطور شڪستي سستي

افتقارني نزول پستي افتقارڪي *Alightong*

پاڻ افتقارن نزول و سهو ط نمودن

ده امر خدا ڪلمات الله وصاياي الله جل جلاله

تسک تا حکم خدايي تعاليٰ و نصيه

رئيس سفيد رئيس پيشوا مقدم شيخ

سربردين فوق قطع نمودن سربردن

شايسته برازنده برخوردار رسيه سازه ڪار

لايق نخر وار

فصل ڪردن قطع نمودن تخفيف دادن

تخصیص تفسیر وظف

انعام کتاب دیباچہ صدارت تصنیف

موظف گردیدہ انعام شدہ خاص شدہ

دلیل گرفتن

کمز خرم کردن برداشتن توفیق نمودن

تعریف حد رسم

زشت قبیح بدترکیب کرمج فرخج غمگ

فزه فزه کرایا قبا چیار بدب

زشتی قباح بدترکیب فزه طلعت حرفی

حق برین فرسیدن می فریم فرسیدن

ناحسن سنگ مخالف دو زمان ناسترا

از روی حق از سر لیاقت

لایق مستحق سزاوار اندر خور فرام مستوجب

کشتنی واجب القتل واجب بیست

دیک عشر صدق تعفا

وهم عاشر

قطع مصالح تخفیف فاصلہ حکم

قطع کنندہ قاطع فاصل جازم

تکلم موعظت وعظ بحث مباحثہ

میل نمودن انحراف داشتن متروک شدن

متکلم حراف باعث صاحب کلام قصه خوان

میل آفتاب انحراف الشمس از خط الاستوا

اعراب اعراب صرف تقطیع

آراستن میارایم زینت کردن آراستن

هنر حسن خوبی برآزندی

گذشته پیش رفتہ پیشینی سابق

جوشنده مطبوع بچند نقشید

کم شدن قلیل ناقص کمتر آمدن

کهن مہین بسیار سپیر افتاده

یفن یفت جلاب حرف ویرپای فوت

زرمان زرفان سغد سغدہ یفت

حکم فرمان قدغن امر قضا

زنی تقدیر خدا حکم امر الله تعالی مکتوب

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Decima.	Decima.	Disme.	دهک * عشر * صدقه * تمنا * عرق *
Decimo.	Decimus.	Dizieme.	دهم * عشر *
Decisione.	Deciso.	Decision.	قطع * مصالحه * تصفیق * فاصله * حکم *
Decisivo.	Decisivus.	Decisif.	قطع کننده * قاطع * فاصل * جازم *
Declamazione.	Declamatio.	Declamation.	تکلم * موعظه * وعظ * بحث * مباحثه *
Declamatore.	Declamator.	Declamateur.	متکلم * حراف * باحث * صاحب کلام * قصه خوان *
Declinare.	Declinare.	Decliner.	مایل نمودن * انصراف * انشتن * منحرف شدن *
Declinatione del sole.	Declinatio solis.	Declinaison du soleil.	مایل آفتاب * انحراف از الشمس از خط الاستوا *
Declinationi della grammatica.	Declinationes grammaticae.	Declinaisons de la grammaire.	اعراب * اعراب صرف * تسقیط *
Decorare.	Decorare.	Embellir : orner.	آراستن - زیارتیم * زینت کردن * آراشتن *
Decoro.	Decus.	Honneur : bien-seance.	هنر * حسن * خردی * سرواست * درازندگی *
Decorfo.	Elapsus.	Ecoulé : passé.	گذشته * پیش رفته * پیشینگی * سابق *
Decottione.	Decoctio.	Decoction.	جوشنده * مطبوخ * پخته * تفشیله *
Decrescere.	Decrescere.	Decroître.	کم شدن * قلیل - نالاص - کمتر آمدن *
Decrepito.	Decrepitus.	Decrepite.	کهن * حسن * بسیار پیر * آفتاب * پیران * پیران *
			یقین * یقین * جلباب * حرف * دیرپای * فرعون *
			ز زمان * زرفان * سعد * سعد * یقین *
Decreto.	Decretum.	Decret.	حکم * فرمان * قنغن * امر * قضا *
Decreto divino.	Decretum Dei.	Decret de Dieu.	وئی * تقدیر خدا * حکم * امر الله تعالی * مکتوب *
Dedicazione.	Dedicatio.	Dedicace.	تخصیص * تقدیس * وظف *
Dedicazione d'un libro.	Dedicatio libri.	Dedicace d'un livre.	انعام کتاب * دیباچه * صدارت تصنیف *
Dedicato.	Dedicatus.	Dédié.	موظف گردیدن * انعام شده * خاص شده *
Dedurre.	Deducere : concludere.	Déduire : tirer.	نتیجه کشیدن * مایل نمودن * دلیل گرفتن *
Defalcare.	Subtrahere.	Defalquer.	کمتر - خرم کردن * درون آشتن * تفریق نمودن *
Definitione logica.	Definitio.	Definition.	تعریف * حد * رسم *
Deforme.	Deformis.	Difforme.	زشت * قبیح * بد ترکیب * کرمج * فرخج * غرقک *
			فره * فرج * کربالقا * پتیار * دیهیه *
Deformità.	Deformitas.	Difformité.	زشتی * قباح * بد ترکیب * فره * طلعت * حفری *
Defunto: v: morto.	Defraudare.	Frauder.	حق بردن * فریبیدن - میفریم * فریب زدن *
Defrodare.	Defraudare.	Frauder.	فاحس * ذک * مخالف بودن * ناسر *
Degenerante.	Degener.	Degenerant.	از روی حق * از سر لیاقت *
Degnamente.	Digne.	Dignement.	لائیق * مستحق * سر او * اندر خور * فرزام * مستوجب * حر *
Degno.	Dignus.	Digne.	کشتی * واجب القتل * واجب سیاسته *
Degno di morte.	Reus mortis.	Digne de mort.	

	ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
			Del. Dem. Den.	
Deh		<i>Heus!</i>	Hel.	* باسم الله * اي والله *
Delega.		<i>Delegare.</i>	Deleguer.	* اسان نمونان * فرستانان * ايلچي پيگري دانان *
Delegazione.		<i>Delegatio.</i>	Delegation.	* ايلچي پيگري * رساليت * پيغام * فرستاندي *
Delegato.		<i>Delegatus.</i>	Delegué.	* درستانه * رسول * ايلچي * مرسل * جنر *
Delfino: pesce.		<i>Delphinus: piscis.</i>	Dauphin: poisson	* شنگ ماهي * دلفين * دين * خنر ديري *
Delfino: primo genito del Christianissimo Rè di Francia.		<i>Delphinus: primo genitus Christianissimi Regis gallicae.</i>	Dauphin: fils aîné du tres-chretien Roy de France.	* حضرت دلفين * شاه زانو فرزند بکر حضرت مدين * وسلطنت پناه پادشاه فرانس *
Deliberare: consultare.		<i>Deliberare: consultare.</i>	Deliberer: consulter.	* صلحت گرفتن * مشورت مدين * سنجيدن *
Deliberatamente.		<i>De consilio.</i>	De propos delibere.	* بقصد * دانسته * ازروي قهد * بدانستگي *
Deliberatione: risolutiore.		<i>Deliberatio: propositum.</i>	Deliberation: resolution.	* تص * اهنک * نيت * پيش دل * تدبير * کر *
Deliberatione del senato.		<i>Senatus consultum.</i>	Deliberation du senat.	* مجلس * مديوان * تدبير * مشورت * کناج *
Deliberato: consultato.		<i>Deliberatus: consultus.</i>	Deliberé: consulté	* سنجيد * تدبير پيگري * خيخي زانو شوه *
Delicatezza.		<i>Delicium.</i>	Delicateffe.	* فراکک * ظرافت * نازکي * نازک اندام *
Delicato.		<i>Delicatus.</i>	Delicat.	* نازک * نازک فرج * نازک اندام * نازک خلق *
Delicato: molle.		<i>Mollis: delicatus.</i>	Delicat: mol.	* نرم * نازک * نازنين *
Delinquente.		<i>Delinquens.</i>	Criminel.	* صاحب تقصير * کناو کار * خطاکار * جرمناک *
Delirare.		<i>Delirare.</i>	Delirer: radoter: rever.	* هديان داشتن * ديوانگي پيگري * فرتوت گشتن *
Delirio.		<i>Delirium.</i>	Delire: reverie.	* هديان * ديوانگي * بيخودي *
Delitto.		<i>Delictum.</i>	Delit: crime: manquement.	* نوب * خطا * کتا * جرم * تقصير * هفوت * جرمه * دسته * گرفتن *
Delizia.		<i>Delicia.</i>	Delices: plaisir.	* خنج * فراغ بالي * صفا * حض * وايه *
Delizioso.		<i>Delicia affluens.</i>	Delicieux.	* خرم * بسبار خرسند * صفا دار * دلگشا *
Demeritare.		<i>Demereri.</i>	Demeriter.	* کون از هي ثواب ورزيدي * هي خير مدين * تقصير کردن *
Demerito.		<i>Demeritum.</i>	Demerite.	* کون از هي ثواب * عمل هي خير * کاري فلسفرا * تقصير *
Demoniaco.		<i>Energumenus.</i>	Demoniaque: possédé du demon	* جنوني * گرفتار جن * پيري آتسي * اجنه دار * ديوانه *
Demonio.		<i>Damon.</i>	Demon.	* شيطان * جن * ايليس * عفرين * غول * غل سورش *
Denaro.		<i>Pecunia.</i>	Denier: argent.	* مستيه * سعلاب * شعور * ذراغوش *
Denegare.		<i>Denegare.</i>	Nier.	* زر * سيم * پول * دار * نقد * وجه * مبلغ *
Denegato.		<i>Denegatus.</i>	Nié.	* راضي نشدن * رد کردن * انکار نمونان * دروغ داشتن *
Denigrare.		<i>Denigrare.</i>	Noircir.	* تقي کردن * قبول نکردن *
				* قبول نگشته * متکر شده * نقي کردن *
				* سپاي کردن * اسير نمونان *

De-

ده بسم الله الرحمن الرحيم

ارسال نمودن فرستادن ایچی کریمی داوت

ایچی کریمی رولیت پیغام فرستادنی

فرستاده رول ایچی مرول حدر

شکاهی دلفین لیب خزریرگی

حضرت دلفین شاه زاده فرزند بزرگ حضرت دین

وسطت پناه بادشاه نور

مصلحت گرفتن مجروح دین سنجیدن

تقصید دانسته از روی قید بدان سکی

تقد آنگ نیت پیش دل تدبیر کرد

مجلس دیوان تدبیر مشورت گنج

سنجیده تدبیر زریفته خنغی زده شده

تراکت طرافت نازکی نازکی اندام

نازک نازک فرج نازک اندام نازک خلق

نیم نازک نازنین

حاجت تقصیر گناه کار خطا کار برمناک

هدیان داشتن بی بودگی زریفتن

فوت کشتن

چیمان بی بودگی بی خودی

ذنب خطا گناه بزم تقصیر ~~مست~~ سگوه

دسته گرفت

خج فراغ بالی صفا جنس وایه

خورم بسیار خورسند صفا داره ذاکش

کردار بی ثواب و زین بی خیر بودین تقصیر کردن

خونی گرفتار جن پری انسانی اجنه داره دیو اباد

شیطان جن امیس عفت غول غول سورش

ستنه سقلاب شوت و اشکش

زر سیم پول دار نقد وجه منبع

راضی شدن انکار نمودن رد کردن دروغ داشتن *to be discontented*

نهی کردن قبول نکردن

قبول نشسته منکر شده یعنی گردیده

سیاه کردن اسود نمودن

تاسف خوردن سه تالیین زاری کردن

مغزول ساختن عزل نمودن و منع کردن

امانت گذاشتن رهن دادن و ودیعت سپردن

امانت دار صاحب ودیعت هر مومن علیه

امانت رهن و ودیعت مال امانتی گرو

امانتی داده بجای امانتی سپرده هر مومن

مغزول عزل شده از منصب افتاده

ضایع خراب ساختن خوابورند بر اهل کردن

ضایع شده نابود گردیده بدراه شده زبون گشته امانت

بدراه کننده فریب دهه بفریبند

غلت کردن تالان نمودن دزدیدن

خوابانیده خفیف شده پایمال گردیده

پایمال کردن خوابانیدن بزیاده کردن

فرستادن مهم زاری سپردن تعیین نمودن

پیش دیوان بردن شکایت و غماضی مستحق حکم کردن

غرض جنبش شکایت بدقیه

غماض شکایت حی جنبش کتیده

مستبر بته منجمد قایم غلیظ

سببری بستکی شخی عقید غلیظ

دندان در آوردن سر دندان و انودن

دندان دار دندان ابوالدراس ابوالاسنان

دندان دندان سلسله اسنان

دندان سین دوس

کرو دندان خراب دندان بوسیده

دندان آسیا دوس دندان خورد

دندان حظه دندان ناب دندان پیش

دندان میشته بگ دندان دندان پیش

دندان بخرخ قوش جرخ

اندرون درون داخل توی

برنده کردن عریان نمودن بهت ساختن

تعلق داشتن نسبت داشتن متعلق بودن

متعلق تابع منرب نسبت دار

تعلق نسبت ربط

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Denunciare.	Denunciare.	Denoncer.	پیشتر در آن پیران * شکایت و غمازی نثره حاکم کردن *
Denuncia.	Denunciatio.	Denonciation.	غمضی * خبیث * شکایت * بد نفسی *
Denunciatore.	Denunciator.	Denonciateur.	غمات * شکایتچی * خبیث کننده *
Denso.	Densus.	Epez : touffu.	مشتر * بسته * منجمد * قائم * غلیظ *
Densità.	Densitas.	Epeffeur.	ستبری * دستگی * ثضن * عقبی * غلط *
Denteggiare.	Dentire.	Commencer à avoir des dents.	دندان در آوردن * سر دندان را نمودن *
Dentato.	Dentatus.	Qui à des dents.	دندان دار * دندان افه * ابرو اراس * ابرو اسنان *
Dentatura.	Dentium ordo.	Denture: dentelure.	راسته دندان * سلسله اسنان *
Dente.	Dens.	Dent.	دندان * سن * درس *
Dente guasto.	Dens cavus: frangus.	Dent gatée.	کرو * دندان خراب * دندان پوسیده *
Dente mascellario	Dens maxillarius.	Dent mâcheliere.	دندان اسپا * ضربس * دندان خرن * پیشتر *
Dente d'avanti.	Dens exertus: anterior: incisivus.	Dent de devant.	دندان خند * دندان ناب * دندان پیش *
Dente canino.	Dens caninus.	Dent canine.	دندان نهشته * سگ دندان * دندان پیش *
Denti d'una ruota	Radis rota.	Dents d'une roue.	دندان چرخ * قرش چرخ *
Dentro.	Intra: in.	Dans : dedans.	دندرون * درون * داخل * توی *
Denudare: spogliare.	Denudare.	Denuer.	چرهنه کردن * هریان نمودن * لهت ساختن *
Dependere.	Dependere.	Dependre.	تعلق داشتن * نسبت داشتن * متعلق بودن *
Dependente.	Dependens.	Dependant.	متعلق * تابع * مسترب * نسبت بودن *
Dependenza.	Dependentia.	Dependance.	تعلق * نسبت * ربط *
Deplorare.	Deplorare.	Deplorer.	تاسف خوردن * فالیدن * زاری کردن *
Deporre d'alla dignità.	Deponere ab officio	Deposer: demettre.	معزول ساختن * عزل نمودن * منصب و اویس گرفتن *
Depositare.	Deponere.	Deposer: mettre en depost.	امانت گذاشتن * رهین دادن * ودیعت سپردن *
Depositario.	Depositarius.	Depositaire.	امانت دار * صاحب ودیعت * مرهون علیه *
Deposito.	Deposium.	Depost.	امانت * رهین * ودیعت * مال امانتی * کرو *
Depositato.	Depositus.	Deposé: mis en dépot.	امانتی * امان * بجای امانتی سپردن * مرهون *
Deposito dall' officio.	Depositus ab officio	Deposé: demis.	معزول * عزل شد * از منصب افتاد *
Depravare.	Depravare.	Depraver.	ضایع - خراب ساختن * نابود - در راه کردن *
Depravato.	Depravatus.	Depravé.	ضایع شد * نابود کردید * در راه شد * زیود کشته *
Depravatore.	Depravator.	Depravateür.	در راه کننده * فریب دهنده * مقصد *
Depredare.	Depradari.	Piller: sacco.	شارت کردن * تالان نمودن * درویدن *
Depresso.	Depressus.	Deprimé: abbaiffé	خوابانیده * خفیف شد * پایمال کردن *
Deprimere.	Deprimere.	Deprimer.	پایمال کردن * خوابانیدن * منشیب آوردن *
Deputare	Deputare.	Deputer.	فرستادن * مهمنزاری سپردن * تعیین نمودن *

	Der.	Des.	
ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Deputato.	<i>Deputatus.</i>	Deputé.	* برستانه * تعیین کردن شده * معین نمودن *
Derelitto.	<i>Derelictus.</i>	Delaissé.	* ترک نمودن * گذشته * از دست رفتن *
Deridere.	<i>Deridere.</i>	Railler: se moquer	* شخند کردن * استهزا نمودن * تمسخر کردن *
Derisione: v: burla		Deriver: venir: descendre.	* بر آمدن * صادر شدن * بهم رسیدن * منبع نمودن *
Derivare.	<i>Derivare.</i>	Derivé.	* صادر شدن * مصدور * بر آمدن * مشتاق * منبع * بهم رسیدن * پیدا *
Derivato.	<i>Derivatus.</i>		
Derogare.	<i>Derogare.</i>	Deroger: abolir.	* باطل ساختن * بر طرفی کردن * نقصان آوردن *
Derogazione.	<i>Derogatio.</i>	Derogation: abolition	* بطلان * نقصان * بر طرفی *
Descendere.	<i>Descendere.</i>	Descendre.	* پایین آمدن * فنول نمودن * همبوط کردن * پله آمدن * حلول کردن * بنشین آمدن *
Descendenti.	<i>Posterii: nepotes.</i>	Descendants: originaires.	* اولاد * انساب * سلسله * نسل * پسینیان *
Descendenza.	<i>Posteritas.</i>	Descendance: origine.	* سلسله * خلق * نسل *
Descrizione.	<i>Descriptio.</i>	Descrption.	* رسم * نقل * تعریف * حکایت * زکر *
Descrizione: dif fegno.	<i>Delineamentum.</i>	Descrption: def fein.	* طرح * رسم * اندازه * خط کشی * سیاه *
Descrittore.	<i>Descriptus.</i>	Decrit.	* نقل یافته * تعریف یافته * رسم و حکایت نمودن *
Descrivere.	<i>Describere.</i>	Decrire.	* تعریف کردن * نقل نمودن * رسم ساختن *
Desertare.	<i>Pervastare.</i>	Deserter: detruire.	* خراب کردن * بی ایمان ساختن * ویران کردن * زدن *
Deserto.	<i>Desertum.</i>	Desert.	* بیابان * انبساط * بریه * بیابای *
Desiderabile.	<i>Desiderabilis.</i>	Desirable: souhaitable.	* دل کش * دل ربا * اشتیاق پذیر * آرزو پذیر *
Desiderante.	<i>Desiderans.</i>	Desireux.	* آرزومند * مشتاق * خواهان * پیر * دیوه * سرخواستنده *
Desiderare.	<i>Desiderare.</i>	Desirer: souhaiter.	* آرزو داشتن * مشتاقی چون * میل نمودن * آرزو مندی چون * اشتیاق نمودن * کامیدن * اهنگ نمودن * جویدن *
Desiderato.	<i>Desideratus.</i>	Desiré.	* سرخواست شده * آرزو مندی پذیرفته *
Desiderio fregolato.	<i>Ardor immoderatus.</i>	Desir deregé.	* حرص * شهوت * اهنگ دی حد * حرص * حسرت *
Desiderio.	<i>Desiderium.</i>	Desir.	* آرزو * اشتیاق * آرزو مندی * سرخواست * آرزو کام * اهنگ * پروا * هموا *
Desistere.	<i>Desistere.</i>	Desister.	* دست کشیدن * کنشیدن * ترک نمودن *
Defolatione.	<i>Defolatio.</i>	Defolation.	* تصاور کردن * از آمدن *
Defolato.	<i>Defolatus.</i>	Defolé.	* برمانده گی * مصیبت * بلا * آبرورانی *
Destinare.	<i>Destinare.</i>	Destiner.	* برمانده * ویران * ویرانه * جریده * خراب *
Destinato.	<i>Destinatus.</i>	Destiné.	* تعیین کردن * معین نمودن * مهیا کردن *
Destino.	<i>Fatum.</i>	Destin.	* تعیین کردن شده * معین گردیدن * مهیا شدن * تاخیر * نصیب * قسمت * طالع * منبع * خن * تقدر * حی *

فرستاده تعیین کرده شده معین نموده
 ترک نموده گذشته از دست فرستاده
 ریش خند کردن استهزا نمودن مسخر کردن
 درآمدن صادر شدن بهم رسیدن منبع نمودن
 صادر شده مصدر درآمده مشتاق مشتبع
 بهم رسیده پیدا
 باطل ساختن بر طرف کردن نقصان آوردن

بطلان نقصان به هر طریقی

پائین آمدن نزول نمودن بهبوط کردن پل آمدن
 حلول کردن نبش کردن
 اولاد انساب سلسله نسل سپیان
 سلسله خلف نسل
 رسم نقل تعریف حکایت
 طرح رسم اندازه خط کشی سباه
 نقل یافته تعریف یافته رسم و حکایت نموده
 تعریف کردن نقل نمودن رسم ساختن
 خراب کردن بی امان ساختن ویران کردن اندین

بیابان اناطاط بریه یابای

قل کشی دل با استیاق پزیر آرزو پزیر

آرزومند مشتاق خوانان درخواست

آرزوداشتن مشتاق بودن میل نمودن آرزومند بودن

اشتیاق نمودن کامیدن آنگ نمودن جوئیدن *To desire*

درخواست شده آرزومندی پذیرفته

حرص مشهور آنگ بی حد هوش حشر *Immoderate desire*

آرزو اشتیاق آرزومندی درخواست آرز کام *With desire*

آنگ پروا نخواست

دست کشیدن کداسی کرک نمودن

تجاور کردن آراخیدن

درمانگی مصیبت بلا ویرانی *Disolation*

درمانده ویران ویرانه جزیده خراب

تعیین کردن معین نمودن همیا کردن

تعیین کرده معین کرده شده همیاشده

تاخیر نصیب طالع قسمت صنع خدا تقدیر خدای

تعالی قضای نوشته مشیت زری

کفتار حدیث سخن کلام *Spoken*

مذکور مذکور مشارعیه پیش گفته منقول *before mentioned*

و ادبی داشتن و فضیلتش *مترجم* *the* *word*

راه کم کردن از راه بیرون آمدن *to have the way*

دیانت زهد صلاحیت عبادت تقوی

زاهد صاحب دیانت صلاح صوفی عابد متعبد

شماش شماس تمیذ شاگرد

تاج افسردیم گن گن ~~گن گن~~

شفاف اسفاق روشن لطیف محقق

منطق علم منطق *Logic* *Logic*

کیفنگوی مکالمه سوال جواب *Conversation*

الماس ماس شک الماس جوهر

قر خط مستقیم

متروی حصه کند

Right hand دست راست یمن دیدین

موقوف چهره وسطی استغفار از قابلیت دست برد

ready handed چابک دست چهره وسطی صاحب قوف و لیل قابل

صاحب شطارت و شکر زده است

انگشت زانگه انگشت زانگه

قطع کردن فصل نمودن تمیز حقی

حد تعین کردن تحدید نمودن

~~فصل قطع تمیز~~

حکم فرمان قدغن قرار

تعین کرده شده متعین فصل نموده قرار یافته

نفرین شکر زری فواک لایم همشکر

نفرین کردن استکراخ نمودن ابا کردن

ویسه داشتن

نقوت ویسه شکر استکراخ ابا عداوت

انگشت اصبع

ابهام سبابه وسطی نمبر خضر

مذمت غیبت علامت نمودن بدگویی کردن

موزی بدگویی عزمت کتده

زیان نقصان خارت ضرر خلل

Des. Det. Dev. Dia.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Destra: mano destra.	<i>Dextra.</i>	La main droite.	* دست راست * یمن * یمن
Destrezza.	<i>Dexteritas.</i>	Adresse: dexterité	* وقوف * چیره دستی * استعاران * قابلیت * دست هنر
Destro: habile.	<i>Dexter: ingeniosus.</i>	Adroit: habile.	* چابک دست * چیره دستی * صاحب وقوف * ولبل * قابل * صاحب شطارت * وشکره *
Detale.	<i>Digitale.</i>	Dé à coudre.	* انگشترانه * انگشتان * انگشتان
Determinare: decidere.	<i>Decidere.</i>	Determiner: décider.	* قطع کردن * فصل نمودن * تمیز ساختن
Determinare: limitare.	<i>Determinare: limitare.</i>	Determiner: limiter.	* حد تعیین کردن * تحدید نمودن *
Determinazione.	<i>Determinatio.</i>	Determination.	* فصل * قطع * تحدید * حد قدر و قرار *
Determinazione: decreto.	<i>Determinatio: decretum.</i>	Determination: decret.	* حکم * فرمان * قدغن * قرار *
Determinato.	<i>Determinatus.</i>	Determiné.	* تعیین کردن * متعین * فصل نمودن * قرار یافته *
Detestabile.	<i>Detestabilis.</i>	Detestable.	* نفرت * شنه پزیر * قعاسی * لاین * مستکرح *
Detestare.	<i>Detestari.</i>	Detester.	* نفرت کردن * استکراح نمودن * ابا کردن * ویسه داشتن *
Detestazione.	<i>Detestatio.</i>	Detestation.	* نفرت * ویسه * شه * استکراح * ابا * هارت *
Deto.	<i>Digitus.</i>	Doigt.	* انگشت * اصبع *
Deto grosso: indice: &c.	<i>Pollex: index &c.</i>	Pouce: doigt qui suit le pouce, &c.	* ادهام * سیاه * وسطی * پنصر * عنصر *
Detrahere.	<i>Detrahere.</i>	Detraher.	* منهدم * غیبت * ملامت نمودن * دن گوی کردن *
Detrattore.	<i>Detractor.</i>	Detraqueur.	* منهدمی * دن گوی * منهدم کننده *
Detrimento.	<i>Detrimentum.</i>	Detriment: dommage.	* قیان * نقصان * خسارت * ضرر * خال *
Detto: motto.	<i>Dictum: effatum.</i>	Dict: mot: sentence.	* گفتار * حدیث * سخن * کلام *
Detto: sopradetto	<i>Dictus: pradietus.</i>	Diét: qui à esté dit.	* منگور * منر دور * مشار علیه * پیش گفته * منقول *
Devere: aver debiti.	<i>Debitis gravari.</i>	Devoir: être endetté.	* داندی داشتن * قرض داشتن * مشغول الزمه بودن *
Deviare.	<i>Deviare.</i>	Se détourner du droit chemin.	* راه کم کردن * از راه بیرون آمدن *
Devozione.	<i>Devotio.</i>	Devotion.	* دیانتی * زهد * صلاح خبت * عبادت * تصوف *
Devoto.	<i>Devotus.</i>	Devot.	* زاهد * صاحب دیانت * صالح * صوفی * عابد * متعین *
Di: v: giorno.	<i>Diaconus.</i>	Diaacre.	* شمشاد * شماس * تلمیذ * شاگرد *
Diadema: corona di Re.	<i>Diadema.</i>	Diademe: couronne de Roy.	* تاج * انسر * ادهم * گرن * کرجوان * گرزن *
Diafano.	<i>Diaphanum.</i>	Diafane: transparent.	* شفاف * اشفاق * روشن * لطیف * مشف *
Dialettica: logica.	<i>Dialectica.</i>	Dialectique: logique.	* منطق * علم منطق * فن منطق *
Dialogo.	<i>Dialogus.</i>	Dialogue.	* گفت و گوی * مکالمه * سوال و جواب * نو چار *
Diamante.	<i>Adamas.</i>	Diamant.	* الماس * ماس * سنگ الماس * جوهر دیامد *
Diametro.	<i>Diameter.</i>	Diametre.	* قطر * خط مستقیم که در هر دو نقطه متساوی حصه کند *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Diafro: pietra preziosa.	<i>Jaspis: iaspis.</i>	Jafse: pierre pretieuse.	* فاش * دهنه * بشم *
Diarrea: flusso di ventre.	<i>Diarrhoea: diarrhoea.</i>	Diarrhée: flux de ventre.	* مهال * اطلاق * اسهال شکم *
Diavolo: demonio.	<i>Diabolus: diabolus.</i>	Diabla: demon.	* شیطان * جن * اهرمن * ابلیس * کوش *
Dibattere: scrosciare.	<i>Concutere.</i>	Secouer: ébranler.	* تکاندن - میتکنم * جنباندن - میچانند *
Dicadere.	<i>Decidere: minui.</i>	Decheoir: diminuer.	* انتادن * هراش کردن * دینشیدن *
Dichiarare: spiegare.	<i>Declarare: explicare.</i>	Declarer: expliquer.	* بیان کردن * تفسیر و شرح ساختن * وانمودن *
Dichiarare: pubblicare.	<i>Declarare: publicare.</i>	Declarer: publier.	* شهرت دادن * فاش کردن * باندک زدن * آواز دادن *
Dichiarazione: pubblicazione.	<i>Declaratio: publicatio.</i>	Declaration: publication.	* شهرت * باندک * جار * اظهار * آواز *
Dichiarazione di guerra.	<i>Declaratio belli.</i>	Declaration de guerre.	* خبر جنگ * آواز جنگ * پیغام جنگ * جنگ نامه *
Dichiarato: pubblicato.	<i>Declaratus: publicatus.</i>	Declaré: annoncé.	* فاش شده * شهرت یافته * باندک زده *
Dichiarato: spiegato.	<i>Declaratus: explicatus.</i>	Declaré: expliqué.	* تفسیر شده * وانموده * بیان پذیرفته * خاطر نشان شده * شرح یافته * مشروح کرده *
Dicitore: narratore.	<i>Orator: predicator.</i>	Orateur: prédicateur.	* متکلم * راوی * شیوا * زبان آرز * کب زن *
Dieci.	<i>Decem.</i>	Dix.	* ده * دتا * عشر * هشره *
Dieci sette: dieciotto: dieci nove.	<i>Septem: octo: novemdecim.</i>	Dix-sept: dix-huit: dix-neuf.	* هفتده * هشتده * نوزده *
Dieta: astinenza.	<i>Dieta: moderatio in victu.</i>	Diete: regime de vivre.	* رژیم * پرفر گاری * قناعت * مساک *
Dieta: ragunanza.	<i>Dieta: dietera.</i>	Diette: assemblée.	* مجلس * مجمع * خرنبار * کنگاج * جمعیت *
Dietro.	<i>Retrò: post.</i>	Derrière.	* پیسر * درقا * پشت * در عقب *
Diffamare.	<i>Diffamare.</i>	Diffamer: décrier.	* بد نام کردن * رسوای ساختن * تکاند کردن (انیدن) *
Difendere: proteggere.	<i>Protegere.</i>	Défendre: protéger.	* هرا داری کردن * پشت - دست و پناه دادن *
Difendersi.	<i>Tueri se.</i>	Se défendre.	* خود را تکانده داشتن * توفی نمودن * منع کردن *
Difensore.	<i>Defensor.</i>	Defenseur.	* هرا داز * واتی * پناه دهنده * مانع *
Differente.	<i>Differens.</i>	Different.	* دیگر * غیر * مختلف * متمیز * متفاوت *
Differenza.	<i>Differentia.</i>	Difference.	* تفاوت * اختلاف * فرق * تمیز *
Differire: prolungare.	<i>Differre.</i>	Differer.	* تاخیر - خمول - درنگ کردن * موتر انداختن *
Differito.	<i>Dilatus.</i>	Differé.	* تاخیر یافته * رجوع نمودن * بتقوین انداخته *
Difeza.	<i>Defensio.</i>	Defense.	* هرا داری * پشت * توفی * پناه * وقایه *
Difeso: conservato.	<i>Defensus.</i>	Defendu: conservé.	* پناه یافته * محفوظ - مصروس - متوقی شده *
Difetto.	<i>Defectus.</i>	Défaut.	* عیب * خلل * علت * آهول * آهول * شبن * طهر *
Difettoso.	<i>Deficiens: defectus.</i>	Defectueux.	* عیب دار * ناقص * علت دار * معیوب * غیر مکمل *
Difficile.	<i>Difficilis.</i>	Difficile.	* مشکل * دشوار * معی * سنگین * دشوار * سخت *
Difficilmente.	<i>Difficuler.</i>	Difficilement.	* با مشکل * بصعوبت * دشوار * دشوار *
Difficoltà.	<i>Difficultas.</i>	Difficulté.	* دشواری * اشکال * صعوبت * جفا * سخت گاری *

نیشم و نه فاشن

اسهال اطلاق اسهال شکم

شیطان جن اهرمن املیس

تکلدن می تکلم جنبتدن می جنبتام

افتادن برایش کردن بنز آیدن

بیان کردن تفسیر شرح ساختن وانمودن

شهرت دادن فاشن کردن بانگ زدن آوازه دادن

~~شهرت بانگ جار اطلاق~~

خبر خجک آوازه خجک پیغام خجک نام خجک

نقشیده وانموده بیان زیر قلم خاطر نشان شده

شرح یافته شروع کرد آئیده

شکلم راوی شیوا زبان آور کپنن

ده دونه شتر

هفته هشتده نوزده

پرپر پرپرکاری اساک قناعت

مجلس جمع بزم کنهاج جمعیت

در قفا پشت در عقب

بنام روای سخن نمک دانیدن

بوداری کردن پشت دست و پناه دادن

خود را نکه داشتن توفی نمودن منع کردن

برادار واقعی پناه فوئده بلوغ

دیگر غیر مختلف متغیر استقامت

تفاوت اختلاف فوق تمیز

تاخیر تحمل درنگ کردن دورتر انداختن

تاخیر یافته رجوع نموده تقوی یافتن

براداری است توفی پناه

پناه یافته محفوظ کردن توفی شده

عیب حلال علت ایس لیهول طیر

عین دار ناقص معیوب غنی دار غیر مکمل

مشکل دشوار صعب سنگین دشوار سخت

بناشکال بصوبت دشوار

دشواری اشکال صعوبت جفا سخت کاری

Difficult

Difficult

منصب حکومت مرتبه مهم جای منزلت

منصب کشی یا غیر باطل و پوینچ کردن

خط میثت حرفی جدا کلام خارج از هر طلب

تکلم اعراضی حرف دور و بیرون از مقصد

دریدن میدرم پاره پاره تنگ تنگ خور و خورد کردن

پهن کردن و اسع نمودن توسیع دادن

دزنگ فعل جهت صبر انتظار

دغدغه کردن دغدغه گرفتن

دوست گرامی دل پسند حبیب محبوب

صفا حض خوبتی خنج لذت

خوش آمدن دلگشیدن لذت و حسی آوردن

جد چسبان چاکب حد و جهد

جدی اتمام سعی جهد چاکبی

طوفان سیلاب درخت توغیان

اعتبار نبردن شک و گمان نبردن

بی اعتمادی شک و گمان بی اعتقادی

معرف و معروف معروف و معروف

ریزانان گشفتن پاشیدن فشردن

خود را پهن کردن مشترک خود را نمودن

باطاب بطول بالتفصیل دیر و دراز

اطاب یافته طول کشیده دیر و دراز شده

پاشیده نثار و انباشته

scattered

بخ آستیدن حل محلول کستن کداختن

همضم کردن کوارانیدن میکوارانم بچتن

To digest Nazam-e-kudum

همضم کوارا بچتنی غذا کواراش

Digestion Nazam-e-quwāsh

همضم شده کواریده

Digested Nazam-e-quāsh

روزه گرفتن پرنیز کردن صوم گرفتن

To fast

پرنیزیدن میسر پرنیز

روزه دار صایم پرنیزکن

روزه صوم پرنیز

روزه داره ناشتا صایم ممسک

ناشتا بجای الریق بعده صایم مطلق

روزه شکستن پرنیز خوردن صوم شکستن

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Diffidarsi.	<i>Diffidere.</i>	Se defier.	* اعتبار نبردن * شك و گمان بردن *
Diffidenza.	<i>Diffidentia.</i>	Defiance.	* بی اعتمادی * شك و گمان * بی اعتقادی *
Di. & definitione.	<i>Definitivum & definitum.</i>	Definitif & defini.	* معرّف و معروف * معرّف و معرّف عنه *
Diffinitivo & diffinito.	<i>Diffundere: spargere.</i>	Epancher: epan-dre.	* ریختن * گشتن * پاشیدن * فشردن *
Diffonderfi.	<i>Diffundi.</i>	Sétendre.	* خون را پهن کردن * مشترک خون را نمودن *
Diffufamente.	<i>Fufe.</i>	Diffufement: au long.	* باطناب * بطول * بالتفصیل * بیرون و دراز *
Diffufo: prolongato.	<i>Diffufus: productus.</i>	Diffus: etendu.	* باطناب بیافته * طول کشیدن * بیرون و دراز شدن *
Diffufo: sparfo.	<i>Diffufus: fparfus.</i>	Repandu: epanché.	* پاشیدن * خشار و پخش شدن * ریخته *
Digelare.	<i>Gelu folui: lique fieri.</i>	Degeler.	* یخ آب شدن * حل - منحل کردن * گشتن *
Digerire: padire.	<i>Concoquere.</i>	Digerer.	* هضم کردن * کوارانیدن - میگواری نام * پختن کردن *
Digestione.	<i>Concoctio: digestio.</i>	Digestion.	* هضم * کوارا * پختن غذا * کوارش *
Digesto: digerito.	<i>Concoctus.</i>	Digeré.	* هضم شده * کواریده *
Digiunare.	<i>Jejunare.</i>	Jeûneur.	* روزه گرفتن * صوم گرفتن * ورهبر گرفتن *
Digiunatore.	<i>Jejunator.</i>	Jeuneur.	* روزه بریدن - میبرهبرم *
Digiuno.	<i>Jejunium.</i>	Jeûne.	* روزه * صوم * میبرهبرم *
Digiuno: aggetivo.	<i>Jejunus.</i>	Une personne qui est a jeun.	* روزه دار * ناشتا * صایم * مسک *
A Digiuno.	<i>Jejuno stomacho.</i>	A Jeun.	* ناشتا * علی الریق * بیعد صایم مطلق *
Romper il digiuno.	<i>Frangere jejunium.</i>	Rompre le jeûne.	* روزه شکستن * پرغیر خوردن * صوم شکستن *
Dignità: officio.	<i>Dignitas: officium.</i>	Dignité: office.	* منصب * حکومت * مرتبه * مهم * جای * منزلت *
Digradare un prete. &c.	<i>Degradare presbiterum: &c.</i>	Dégrader un pretre &c.	* منصب کشپس باغیر باطل و بیج کردن *
Digreffione.	<i>Digreffio.</i>	Digreffion.	* خلط مبرجت * حرف بی جا * کلام خارج از سر مطلب *
Dilacerare.	<i>Dilacerare.</i>	Dechirer: mettre en pieces.	* تکه تکه کردن * پارچه پارچه تکه تکه کردن * خرد کردن *
Dilatate.	<i>Dilatate.</i>	Dilater: élargir.	* پهن کردن * واسع نمودن * توسعه دادن *
Dilazione.	<i>Dilatio.</i>	Delay: retardement.	* درنگ * تاخیر * مهلت * صبر * انتظار *
Dileticare.	<i>Tuillare.</i>	Ghatouïller.	* تشنگی کردن * تشنه کردن *
Diletto: caro: amato.	<i>Dilectus.</i>	Bien aimé.	* دوست * کرامتی * دل پسند * حبیب * محبوب *
Diletto: piacere.	<i>Delectatio: voluptas.</i>	Delectation: plaisir.	* صفا * حش * خوشی * خنج * لذت *
Dilestare.	<i>Delectare.</i>	Delecter.	* خوش آمدن * دل کشاندن * لذت و حش آوردن *
Diligente.	<i>Diligens.</i>	Diligent.	* جلد * چشپان * چابک * صامی جد و جهد *
Diligenza.	<i>Diligentia.</i>	Diligence.	* جلدی * خج * اعتماد * سعی * جهد * چابکی *
Diluvio.	<i>Diluvium.</i>	Deluge.	* طوفان * سیلاب * درخت * توفان *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Dimenare: muovere.	<i>Commovere.</i>	Demener:remuer.	* حرکت دادن * جنبانیدن - میجانانم * بهم زدن
Dimensione.	<i>Dimensio.</i>	Dimension.	* قدر * قرار * قیاس * کمیت * انداز
Dimenticanza.	<i>Oblivio.</i>	Oubli.	* فراموشی * نسیان * از خاطر رفتن * از بیان رفتن *
Dimenticarsi.	<i>Oblivisci.</i>	Oublier.	* فراموش کردن * از خاطر گذاشتن * نسیان نمودن *
Dimentirsi.	<i>Sibi contradicere.</i>	Se dementir.	* دروغ گویند آمدن * خود را کذاب نمودن *
Dimorare.	<i>Manere:habitare.</i>	Demeurer:habiter	* ساکن و متوطن بودن * سکنت موطن - منزل داشتن *
Dimostrazione.	<i>Demonstratio.</i>	Demonstration.	* برهان * دلیل * دلالت * اظهار * اظهار *
Dimostrativo.	<i>Demonstrativus.</i>	Demonstratif.	* برهانی * مبرهن * دهنی * قیاس و دلیل پندیر *
Di nuovo: recentemente.	<i>Recenter.</i>	De nouveau: fraîchement.	* تازه * در آمدن نثرن یکی * در این چند روز گذشته *
Di nuovo: ancora.	<i>Iterum: rursus.</i>	De rechef:encore.	* یکبار دیگر * باز * مرتبه دیگر * نوید دیگر * مکرر *
Dio.	Deus.	Dieu.	خدا * الله * آله * ایزد *
Altri nomi & attributi di Dio ordinariamente usati da Persiani.	<i>Alia nomina Dei & attributa passim à Persis usurpata in communi usu</i>	Noms & attributs de Dieu qui sont en usage parmy les Perses.	الله تعالی * خداي تعالی * ایزد تعالی * حضرت پروردگار * پروردگار جل شانہ * بار خدای * باری تعالی * سبحان الله * جهان جان * ناران * اور * دان کور * نادر * کون کار * آفرین کار * خداوند عالمهان * خدا نگاه دارن * خدا حافظ شما جان * پناه خدا * بتوفیق خدا * بعون الله تعالی * بکرم ایزد تعالی * انشاء الله که * گشتک * خدا بسیار که * باری حکم مظران * حکم خلیفه * قلمرو و ملک ایدیسکپوس * مسافر * روانه * آسان سفر * نقش کردن * تصویر کشیدن * صورت ساختن * شبیه ساختن * منقوش نمودن * نقش کشیدن * منقوش کردن * تصویر نمودن * رقم * فرمان * حکم * مثال * آلتما * بعد از این * پس از این * دیگر ازی * عقب ان * ازینجا * از اینصوب * اینجانین * من بعد * بعد از این * پس از این * باز * گفتن - میگویم * خطاب کردن * فرمودن * پترا که کردن * قداس ساختن * هدایت * تعلیم * آستادی * ارشاد * زانما * مهدی * مرشد * هدایت کنند * شهخ * مقابل * رودر * پیش * مواجه * درخلاق *
Dio vi guardi.	<i>Salve: salute.</i>	Dieu vous gard.	
Con l'aiuto di Dio.	<i>Deo juvante.</i>	Dieu aydant.	
Dio voglia ché.	<i>Faxit: utinam.</i>	Dieu veuille que.	
Diocesi.	<i>Diocesis.</i>	Diocese.	
Di partenza.	<i>Ad iter accinctus.</i>	Prest à partir.	
Dipingere.	<i>Depingere.</i>	Depeindre.	
Dipinto.	<i>Depictus.</i>	Depeint.	
Diploma.	<i>Diploma.</i>	Commandement.	
Dipoi.	<i>Deinde.</i>	Apréz cela: apréz.	
Di quà.	<i>Hinc.</i>	D'icy.	
Di quà avanti.	<i>Deinceps: in posterum.</i>	Dorenavant.	
Dire.	<i>Dicere.</i>	Dire.	
Dire la messa.	<i>Celebrare satrum.</i>	Dire la messe.	
Direzione.	<i>Directio.</i>	Direction.	
Direttoré.	<i>Director.</i>	Directeur.	
Dirimpetto.	<i>Ex adverso.</i>	A l'opposite.	

حرکت دادن جنبانیدن می جنبانیم بهم زدن
قدر قرار قیاس کمیت اندازه
فراوانی نیان از خاطر رفتن لایدر رفتی
فراوانی کردن از خاطر گذشتن نیان نمودن
دروغ گو در آمدن خود را که نبودن
سکن و متوطن بودن سکت وطن منزل داشتن

برهان دلیل دلالت اظهار اشهاد *Subhat Subhat* *Burhan* *Dalalat*
برهانی جهنم بمبئی قیاس و دلیل برهانی
تازه در این نزدیکی در این چند روز گذشته
یکبار دیگر باز مرتبه دیگر نوبت دیگر مکرر

الہ تعالیٰ خدای تعالیٰ ایزد تعالیٰ حضرت پروردگار
پروردگار جل شانہ بار خدای باری تعالیٰ
سبحان اللہ جهان بان و اراد و اور و اور
و اداری کردگار اوفدگار خداوند عالمان
خدا نگاه دار و خدا صوفی شہاد و پناہ خدا
توفیق خدا بعون اللہ تعالیٰ بکرم ایزد تعالیٰ

انشاء الله كاشف غيبات

حاکم مطران حکم خلیفہ قدم بوملک الیکورس

سفر روایت امام سفر

نقش کردن تصویر کشیدن صورت ساختن

شبیخاتن منقوش نمودن

نقش کشیده منقوش گردیده تصویر نموده

رقم فرمان حکم مثال التفاضل

بعد ازین پس ازین بار

afterwards

گفتن میگویم بخطایک دران روز بودن

to say

بعد ازین پس ازین بیزاری عقاب

از اینجا از این صوب اینجا

hence

من بعد بعد ازین پس ازین بار

پتراک کردن قداس ساختن

هدایت تعلیم استادی ارشاد

راهنما مهدی حشد هدایت کتبه

مقابل روبرو پیش مواجہ برخلاف

opposite

بي رنگ شده رنگ باخته بي لون مانده

معذرت ساختن عذر آوردن

to saubht

کمان بردن بي اعتقاد نمودن مشک کردن

دل شکستن بي دماغ ساختن درخانیدن

بي دماغ کشتن غصه خوردن دل شکسته شدن

غصه غم دل شکستی بي دماغي

منع کردن از قصد برگردانیدن

ناسزا بي چاي بي کنجاشي نداشتي

نامناسب بودن کنجاشي نداشتن بجا بودن

سروراز سكرت ده مكرزوف

واگردن كشدن ميگتيم مكرزوف نمودن

ناموافق بي نيت مخالف ناپر ابر ورم

خلاف ميزان و اصول بي انك

مخالف آمدن ناموافق بودن يگانگی شکستن

خالی گذاشتن وطن ترک نمودن *to abandon one's Country*

سکت بر طرف کردن

غیر معمر بی آبادانی سکنا ناپاوان

عادت ترک کردن *خوب طرف نمودن*

جفا تصدیق زحمت اقب

یراق از دست گرفتن صلاح لذت برداشتن

فتنه بلا بد بخت مصیبت زیلت

نقصان خدایت زین *فریضت* *Loss, Injury*

بی بخت بی طالع بی نصیب بی اقبال

ش کرد پرورده مزوری تسلیم

جد کردن *علا کذاشتن*

وارسیدن تشخیص کردن مشخص گردانیدن

نشیب دامن هبوط

حل کردن محلول نمودن واکردن

علم فن

طریق طریقالت و تازمانه سکوتان

تعظیم حکم ریاضت

بد ذات موزی بی ادب هرزه کار

زیمت برداریدن لون بر طرف کردن

Dis.

ITALICÆ.	LATINE.	GALLICE.
Difabitare.	<i>Incolatum deserere</i>	Des habiter : de laiffer.
Difabitato.	<i>Incultus.</i>	Deshabité.
Difacostumare.	<i>Defuescere.</i>	Perdre la coutume
Difaggio.	<i>Incommodum.</i>	Incommodité.
Difarmare.	<i>Arma auferre.</i>	Defarmer.
Difastro.	<i>Infortunium.</i>	Defastre.
Difavantageo.	<i>Noxa.</i>	Defavantage.
Difaventurato.	<i>Infortunatus.</i>	Malheureux.
Difcepolo.	<i>Discipulus.</i>	Disciple.
Difcernere: separare.	<i>Difcernere: segregare.</i>	Difcerner: mettre à part.
Difcernere: cognoscere.	<i>Difcernere: cognoscere.</i>	Difcerner: reconnoître.
Difceza.	<i>Clivus.</i>	Defcente.
Difciogliere.	<i>Solvere.</i>	Delier: diffoudre.
Difciplina: scienza	<i>Difciplina: scientia.</i>	Difcipline: science.
Difciplina: ftrumento d'austerita.	<i>Difciplina: instrumentum austeritatis.</i>	Difcipline: instrument d'austerité.
Difciplina: governo.	<i>Difciplina: regimen.</i>	Difcipline: gouvernement.
Difcolo.	<i>Indifciplinatus.</i>	Libertin: dereglié.
Difcolorire.	<i>Decolorare.</i>	De colorer: de teindre.
Difcolorito.	<i>Decolor.</i>	Decoloré.
Difcolparfi.	<i>Excufationem adducere.</i>	S'excufier.
Difconfidarfi.	<i>Diffidere.</i>	Se defier.
Difconfortare.	<i>Dehortari.</i>	Deconforter.
Difconfortarfi.	<i>Animo despondere.</i>	Se decourager.
Difconforto.	<i>Diffuafio.</i>	Deconfort.
Difconfigliare.	<i>Diffuadere.</i>	Diffuader.
Difconueniente	<i>Incongruens.</i>	Mal à propos.
Difconuenire.	<i>Dedecere.</i>	N'être pas conuenable.
Difcoperto.	<i>Detectus.</i>	Decouvert.
Difcoprire.	<i>Detegere.</i>	Decouvrir.
Difcordante.	<i>Diffidens: difcrepans.</i>	Difcordant.
Difcordante nel cantare.	<i>Difsonus.</i>	Difcordant à chanter.
Difcordare.	<i>Diffidere: difcrepare</i>	Difcorder.

PERSICE.

* بخالي كنهستن * وطن ترك نمون *
 * سکنت برطرف کردن *
 * غير معمور * دي (يان اني) * دي سکننا * ناپادان *
 * هانت ترك کردن * خو برطرف نمون *
 * جفا * تصدیع * زحمت * تعب *
 * یرات از دست گرفتن * صلاح از دست برداشتن *
 * فتنه * بلا * دي بخت * مصیبت * زلت *
 * نقصان * خسرت * زیان * ضرر * مضرت *
 * دي بخت * دي طالع * دي نصیب * دي اقبال *
 * شاگرد * پیرو * منروزي * تلمیذ *
 * جدا کردن * غلصه * كنهستن *
 * وارسیدن * تشخیص کردن * مشخص کردن (نیدن) *
 * نشیب * دامین * هبوط * تتر * سرانشیب *
 * حل کردن * محلول نمون * واکردن *
 * علم * فن *
 * طریق * طریقه آلت و تازیانه سلوک کشان *
 * تائیر * تعلیم * حکم * نساك * ریاضت *
 * دیانات * موزی * وی (اب) * هرز کار *
 * رنگ بر کردن (نیدن) * لون بر طرفی کردن *
 * بی رنگ شده * رنگ باخته * بی لون ماند *
 * معذرت خواستن * عذر آوردن *
 * گمان بردن * دي اعتقاد نمون * شك کردن *
 * دل شکستن * دي هماغ ساختن * رنجانیدن *
 * دي هماغ كشتن * غرضه خوردن * دل شکسته شدن *
 * غرضه * ضم * دل شکستگی * دي هماغی *
 * منع کردن * از قصد بر کردن (نیدن) *
 * ناسر * دي جای * دي كنجایش * ناشایسته *
 * نامناسب بودن * كنجایش نداشتن * دي جا بودن *
 * سرواز * سرکشانه * مكشون *
 * واکردن * كشان - میکشایم * مكشوی نمون *
 * ناموازی * دي نسبت * مخالف * نابرابر * نرم *
 * غیر مکام * خلاف مهربان و اصول * دي آهنگ *
 * مخالف آمدن * ناموازی بودن * یکنانگی شکستن *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Discordare nella voce.	<i>Dissonum esse.</i>	Discorder en voix.	* نهی آهنگ خواندن * خلاف مکام و اصول خواندن *
Discordanza delle voci.	<i>Dissonantia.</i>	Dissonance.	* نهی اندازه آواز * بن سپهران آواز *
Discordia.	<i>Discordia.</i>	Discorde.	* مخالفت * عدوت - کینه * نهی اتفاقی *
Discorrere.	<i>*Ratiocinari.</i>	Discourir.	* دلیل آوردن * مساورت و مکالمت نمودن *
Discorso: ragione.	<i>Discursus: ratio.</i>	Discours: raisonnement.	* عقل * نطق * دلیل * حکم *
Discorso: oratione.	<i>Discursus: oratio.</i>	Discours: harangue.	* ربط * موعظه * بغلتاق * تکلم * استبدلال *
Discorso: colloquio.	<i>Discursus: colloquium.</i>	Discours: entretien.	* کپی * صحبت * گفتن و کوی * سوچار * کتبوری *
Discorteze.	<i>Inhumanus.</i>	Discourtois: incivil.	* بی ادبیت * بی ادب * بی مروت *
Discolto.	<i>Alienus: remotus.</i>	Eloigné: distant.	* دور * بعید * - بیگانه *
Discrezione.	<i>Discretio.</i>	Discretion.	* مروت * عاقل * انصاف * تمیز * فقه *
Discreto.	<i>Discretus.</i>	Discret.	* منصف * صاحب مروت * صاحب تمیز * فقیه *
Discucire.	<i>Discurrere.</i>	Decoudre.	* بریدن * واشکافتن * برزاشکافتن *
Discussione.	<i>Discussio.</i>	Discussion: recherche.	* تمیز * گفتیش * صنع *
Disdirsi: ritrarre la parola.	<i>Revocare verbum.</i>	Se dedire.	* متکرشدن * حشا کردن * از قول برگشتن *
Disfennato: senza senfo.	<i>Amens.</i>	Insensé.	* بیوانه * (حمق) * شوریدن * بی عقل *
Diffare: rovinare.	<i>Destruere.</i>	Defaire: ruer.	* مایع کردن * خراب کردن * مهیوم کردن * نهی *
Disfarfi: squagliarsi.	<i>Dissolui: liquefieri.</i>	Se fondre: le diffoudre.	* کساختن - میگذازم * آب شدن * نهی کردن * نهی *
Disfatto: rovinato.	<i>Destructus.</i>	Defait: detruit.	* خراب * مهیوم * بر طرف و نابود شده * ویران *
Disfatto: squagliato.	<i>Lique factus.</i>	Fondu: dissout.	* کساخته * آب شده * حل شده * محلول *
Disfavorire.	<i>Refragari.</i>	Deffervir: estre contraire.	* زک کردن * جبب کسی بودن * فعل هاروب کردن *
Disgiungere.	<i>Disiungere.</i>	Dejoindre: defunir.	* جدا کردن * افتراق کردن * فرق و فصل نمودن *
Disgomentare.	<i>Terre.</i>	Etonner: épouvanter.	* ترسانیدن * تحسین رساندن * و همتا کردن *
Disgravio: scarico di gabella.	<i>Exemptio à vectigali.</i>	Decharge de gabelle.	* معافی * معاف نامه * بخشش جریه و باج *
Disgrazia.	<i>Infortunium.</i>	Disgrâce: malheur.	* بی بخت * مصیبت * زلت * بلا * قضا *
Disgraziato.	<i>Infortunatus.</i>	Disgracié: malheureux.	* بی بخت * بی اقبال * نمودن * کامران * شوم *
Disgrosso: dare il primo abozzo.	<i>Informare.</i>	Degrossir: eboucher.	* غیرا ساختن * اندام ساختن *
Disgustare.	<i>Molestare.</i>	Caufer du dégoût: du deplaisir.	* زنجاندن * آلم رساندن * آزار دادن *
Disimpegnarsi.	<i>Liberare se: extricare se.</i>	Se dégager: se dépetrer.	* مبرا خلاص کردن * کله کردن * کارسازی کردن *
Disinganno.	<i>Resipiscencia.</i>	Changement d'avis.	* غیبت شناسی * بازگشت از غلط *
Disingannare.	<i>Reducere ab errore.</i>	Detromper: defabuler.	* حقیقت و نمودن * از غلط و کردن دادن *
Disinteressato.	<i>Expers lucri.</i>	Des-intereffé.	* بی طمع * بی مطلب * بی مروت *
Dislattare.	<i>Ablactare.</i>	Sevrer.	* از شیر بریدن * از پستان قطع نمودن *
Disleale: infedele.	<i>Perfidus.</i>	Deloyal: perfide.	* عوام زان * بی نفس * خایین * بی وفا *

بی اینک خواندن خلاف حکم و اصول خواندن
 بی اندازه آواز بدعیزان آواز بی اندازه
 مخالفت عداوت کینه بی اتفاقی
 دلیل آوردن محاورت و مکالمت نمودن
 عقل نطق دلیل حکم
 وعظ موعظت بغدق تکلم استدلال
 کپی صحت گفت و گو و وچار کهنوره
 بی ادبیت بی ایوب بی عروت نامحرمی
 دور بعید بیکانه
 عروت عان انصاف تمیز نقد
 دریدن و اشکافتن درز شکافتن
 تمیز تفتیش صنج
 منکر شدن حشا کردن از قول برگشتن

دیوانه احمق متوریده بی عقل
 ضایع کردن خراب کردن مهذوم کردن نیندن
 کداختن میکدازم آکشدن ذایکدین
 خراب مهذوم بر طرف نابود شده ویران
 کداخته آب شده حل شده محلول
 زد کردن چسبسی بودن فعل عداوت کردن

جدا کردن افتراق کردن موق و فصل نمودن
ترسیدن تحریف کردن بریدن و همناک نمودن
معافی معافنامه بخشش خزیه و طبع
بدبخت مصیبت بلا دولت قضا
بدبخت بی اقبال نازد نوم
هولاسختن انجام ساختن
رنجانیدن الم رساندن آزار دادن
خود را خلاص کردن یار سازی کردن
حقیقت شناسی با رکت از غلط
حقیقت دانمودن از غلط و اگر دانیدن
بی طبع بی مطلب بی حرام
از شیر بدین از پستان قطع نمودن
حرام زاده بدفین خانی بی وفا

حصه کردن بخش کردن تقسیم کردن

حصه قسمت بخش تقسیم

حصه کرده شده تقسیم نموده منقسم

حصه کننده. محبت و تقسیم قاسم

حویج خانه کله کجیبه

برات یافته که خدای کت حرامه

خلاص کردن معاف داشتن مسلم بودن

مسلم معاف مطلقه حرات و یافته

حویج دار کلچی

نامید شدن با یوس کردن و ماندن

از سرنا میدواری سارونه لزروی یاس

نامیدواری نامیدی یاس، درمندگی

برهم زدن شک دادن تلاشی بودن

خيانت بھرام زدکي ايٽي نانشاسي

ازجاي خود حرکت دادن خلع نمودن

ازجاي رفته خلع بزيرفته

نقل مکان کردن از منزل بيرون رفتن

نجات فن پلشتي پييدي بي عاري

پلشتانه ازروي فسق و فجور

توخ بپشت بپيد فاسق بي عاري

بدنام ساختن روگردن تنگ کردن

رواي شده تنگ کرده ناسپاس دون

بدنامي روائي رشتنگ قباحت عيب

از حد بيرون يا فراط بي رونقي بغايت *Beyond bounds*

بي پايان غير مضبوط نامعقول

فتنه بي رونقي اختلاط نام مفيد *a Disturbance*

بس نهايت ف چنانکه

پيغام ثارت

ناپيد شدن از حضور رفتن کم شدن

تفاوت اختلاف بي نسبي

عجز چيزي ديگر نابرابر مختلف متفاوت

جدا جداگانه علحد از طرف

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Diffealtà: infedeltà.	<i>Perfidia.</i>	Deloyauté: perfidie.	* خبیانت * حرام زانگی * حق ناشناسی *
Difluogare: snodare.	<i>Luxare.</i>	Disloquer: demettre.	* از جای خون حراکت دادن * خلع نمودن *
Difluogato.	<i>Luxatus.</i>	Disloqué: demis.	* از جای رفته * خلع پذیرفته *
Disloggiare.	<i>Hospitium relinquere.</i>	Deloger.	* ثقل مکان کردن * از منزل بیرون رفتن *
Difonestà.	<i>Turpitudò.</i>	Deshonnéteté.	* نجاست * فسق * پلشتی * پلیدی * بی ماری *
Difonestamente.	<i>Inhoneste: turpiter.</i>	Deshonnêtement.	* پلشتانه * بی حیثیتانه * از روی فسق و فجور *
Difonesto.	<i>Inhonestus: turpis.</i>	Deshonnète.	* شرخ * پلشت * پلیدی * فسق * بی ماری *
Difonorare.	<i>Dedecorare.</i>	Deshonorer.	* و نام ساختن * رسوا کردن * ذنگ کردن * نیدن *
Difonorato.	<i>Inhonoratus.</i>	Deshonoré.	* رسوای شده * ذنگ کردن * ناسپاس * نون *
Difonore.	<i>Dedecus.</i>	Deshonneur.	* بی نامی * رسوایی * رشتگی * قیاحت * هوس * طعنه *
Disordinatamente	<i>Inordinatè.</i>	Defordonnement.	* از حد بیرون * با دراز * بی رونقی * بی نهایت *
Difordinato.	<i>Inordinatus.</i>	Defordonné.	* بی پایان * غیر مضبوط * نامعقول *
Difordine.	<i>Confusio.</i>	Defordre.	* فتنه * بی رونقی * اختلاط * فساد * مقسوم *
Di forte che.	<i>Ita ut:</i>	De forte que.	* بیس * نهایت * ق * چنانکه *
Dispaccio: spedizione.	<i>Expeditio.</i>	Depêche: expedition.	* پیغام * دشارت *
Disparire.	<i>Disparere.</i>	Disparoître.	* گاییدن شدن * از حضور رفتن * کم شدن *
Disparità.	<i>Disparitas.</i>	Inégalité.	* تفاوت * اختلاف * بی نسبتی *
Dispare: difuguale	<i>Dispar.</i>	Inegal.	* غیر چمر * چپبری دیگر * نابرابر * مختلف * متفاوت *
Disparte.	<i>Seorsim.</i>	A part: a l'écart.	* جدا * جداگانه * جدا * از طرق *
Dispartire.	<i>Distribuere.</i>	Departir.	* حصه کردن * بخش کردن * تقسیم نمودن *
Dispartimento.	<i>Distributio.</i>	Departement: distribution.	* حصه * قسمت * بخش * تقسیم *
Dispartito.	<i>Distributus.</i>	Distribué: reparti	* حصه کردن شده * تقسیم نمودن * منقسم *
Dispartitore.	<i>Distributor.</i>	Distributeur.	* حصه کننده * صاحب قسمت و تقسیم * قاسم *
Dispensa: luogo per riporre.	<i>Penuarium.</i>	Depence: lieu à réserver.	* حویج خانه * کله * گنجینه *
Dispensa: soluzione.	<i>Exemptio: immunitas.</i>	Dispense: immunité.	* دیرات * بیانته * معفیه * کسختی * کشان نامه *
Dispensare: sciogliere.	<i>Dispensare: eximere.</i>	Dispenser: exempter.	* خلاص کردن * معاف داشتن * مسلم نمودن *
Dispensato.	<i>Dispensatus: exemptus.</i>	Dispensé: exempté.	* مسلم * معاف * مطلق * صاحب دیرات و بیانته *
Dispensiere.	<i>Promus.</i>	Depensier.	* حویج دار * کله چر * *
Disperare.	<i>Desperare.</i>	Defesperer.	* ناامید شدن * مایوس کردن * در ماندن *
Disperatamente.	<i>Desperanter.</i>	Par defespoir.	* از سر ناامید واری * نامردانه * از روی ایاس *
Disperato.	<i>Desperatus.</i>	Defesperé.	* مایوس * ناامید * در ماندن * ناگام *
Disperatione.	<i>Desperatio.</i>	Defespoir.	* ناامید واری * ناامیدی * ایاس * در ماندگی *
Disperdere.	<i>Dissipare.</i>	Defaire: mettre en déroute.	* درهم زدن * شکست دادن * تلاشی نمودن *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Dispergere.	<i>Dispergere.</i>	Disperfer : épan- dre.	پاشیدن - میباشم * ریختن * نشرون *
Dispersione: diffi- pazzione.	<i>Dispersio: dissipatio.</i>	Dispersion : diffi- pation.	پلاشی * تلف * شکست * نابود شوی *
Disperfo: rovinato.	<i>Dispersus: dissipatus.</i>	Dispersé : ruiné : dissipé.	هرم زو * شکست خوردن * تئوند * خرد خان *
Dispétto: ingiuria.	<i>Despectus: injuria.</i>	Depit : injure.	بد نفسی * خفت * احتقار * قصد غار * مهنت *
A dispetto di tutti	<i>Omnium despectu.</i>	En depit de tous.	بغرض همه کس * بغیظ همه * از قصد آزرشگی همه *
Dispiacere : fasti- dio.	<i>Fastidium : displi- cent.</i>	Deplaisir: chagrin.	رنج * غم * دلگیری * اندوه * جفا * نهمه * حسرت *
Dispiacere : non piacere.	<i>Displicere.</i>	Deplaire : defa- gréer.	ناخوش آمدن * ناپسندیدن * غیر مقبول بودن *
Dispiacere : fare dispiacere.	<i>Molestiam parere.</i>	Fâcher : déplaire.	آزار دادن * رنجاندیدن * آزرش - دلگیر کردن *
Mi dispiace.	<i>Displicet mihi.</i>	Il me deplait.	دلگیرم * غم میخورم * آزار من را بدلم میسوزد *
Dispiacevole.	<i>Molestus.</i>	Deplaisant : fâ- cheux.	ناخوش * ناپسند * بد * سنگین * آزار رسان *
Disporre: ordina- re.	<i>Disponere.</i>	Disposer : ranger.	ترتیب نهادن * رونق دادن * درست ساختن *
Disporfi.	<i>Statuere: accingere se.</i>	Se disposer: se pre- parer.	گازاری نمودن * حاضرینش کردن * تیار شدن *
Disposizione.	<i>Dispositio.</i>	Disposition : ar- rangement.	ترتیب * رونق * صف * سرانجه *
Dispositiōne: abi- lita.	<i>Dispositio: habili- tas.</i>	Disposition: habi- lité.	قابلیت * استعداد * وقوف * دست *
Dispositezza: snel- lezza.	<i>Agilitas.</i>	Agilité : vivacité.	چابکی * چسپانی * چالاکي * جلدی *
Disposto : snello.	<i>Agilis.</i>	Dispot : agile.	جلد * چسپان * چابک * چالاک * لطیف *
Disposto: pronto.	<i>Dispositus : prom- ptus.</i>	Disposé: prest: ap- pareillé.	حاضر * تیار * مهیا * مستعد * آماده *
Dispregiate : di- leggiare.	<i>Despicere: contem- nere.</i>	Mepriser.	سبک ساختن * خفیف داشتن * استخفاف نمودن *
Disputa.	<i>Disputatio.</i>	Dispute.	بحث * مباحثه * مجادله * جدل * گفت و گوی *
Disputare.	<i>Disputare.</i>	Disputer.	مباحثه کردن * گرسیدن * بحث و وزیدن * کاربردن *
Disputatore.	<i>Disputator.</i>	Disputeur.	مباحث * گرسیدن * صاحب مباحثه * مجادل *
Dissagrare.	<i>Desacrare.</i>	Profaner.	پوچ - نجس - ناپاک و مورد آزار ساختن *
Dissancinare: pen- fare.	<i>Examinare.</i>	Examiner: penser.	سنجیدن * فکر کردن * پاندیشه بردن * اظناب نمودن *
Dissegnare: deli- neare.	<i>Delineare.</i>	Deffiner: tracer.	طرح * کشیدن * سپاه کشی ساختن *
Dissegnatore.	<i>Delineator.</i>	Deffinateur.	خط کشی کردن * هیولا ساختن *
Dissegno: schizzo.	<i>Delineamentum.</i>	Deffineur.	مصور * طراح * انداز کش * طرح کش *
Dissensione.	<i>Discordia.</i>	Deffin : projet: ébauche.	طرح * سپاه خط * خط کشی * انداز * اندام *
Disseuteria.	<i>Dysenteria.</i>	Dissension: discor- de: débat.	جنگ * جدل * عرقا * قرقره * مناقشه * شور *
Dissentire.	<i>Dissentire.</i>	Dissenterie : flux de sang: N'estre pas d'ac- cord.	اسهال خون * قروح الامعاء * نرب * ساد شدن روده *
Dissertate: uprire.	<i>Referare.</i>	Ouvrir.	بهم مغالطه بودن * مخالفت و مخالفت *
			همین یکر داشته من *
			وا کردن * کشان - میکشایم * مجبور کردن (نیدن) *

پاشیدن سپاسم ریزاندن فشردن

تلاشی تلف شکست نابودشدنی

برهم زده شکست خورده خردخان

بدنفسی نعت احتقار

بغرض همس بغض هم از قصد آزرده کی هم

رنج غم دلگیری اندوه جفا غصه حسرت

الم زحمت اذیت آزار

ناخوش آمدن ناپسند بودن غیرمقبول بودن

ترتیب نهادن رونق دادن درست ساختن

آزار دادن رنجاندن آزرده دلگیر کردن

دلگیری غم میخورم ازین راه دلم میریزد

ناخوش ناپسند بدسکین آزار رسان

کار سازی خود را کردن حاضر باش کردن تیار شدن

ترتیب رونق صنف مراتب

قابلیت استعداد وقوف

چاکبی چپانی چالاکی جلدی

جلد چپان چاکب چالاک لطیف

حاضر تیار همیا مستعد آماده

ready, prepared

سبک ساختن تخفیف داشتن استخفاف نمودن

Disposition, order, situation, state

Ability, ingenuity, aptness, capacity

بحث مباحثه مجادله جدل بگفت و گوئی

مباحثه کردن کرسیدن بحث ورزیدن کاریدن

مباحثه گرسیده حصیم صاحب مباحثه مجادل

پوچ نجس ناپاک و مردار ساختن

سنجیدن فکر کردن باندیشه بودن اطمانه بودن *to weigh, to deliberate*

طرح کشیدن سپاه کشته ساختن

نخط کشته کردن بهیول ساختن

مصور طراح اندازه کشی سطح کشی

طرح سیاه خط نخط کشی اندازه اندام

نحک جدل مناقشه شوز

اسهال خون

باهم مخالفت بودن مخالفت و مخالفت *to be at variance*

هدیکه داشتن

واگردن کشادن میکشیم محلول کرد ایندن

Distance
a time, a length of time

دوری بعد فاصله ششم

مدت زمان وقتی انسانی

دور بودن دور ستیادن بعید بودن

سراحت بی اعتدال تشویش

پهن کردن واز کردن کستردن

دیر دراز باطناب برسیس طول

دراز طویل وسیع مطول

تار تار جدا کردن بانگی جلا فارح کردن

یک بیت یک شعر وردیف

تقطیر کردن نقاط نمودن

فصل کردن فوق کردن تمیز کردن

امتیاز سخن

تفاوت فوق تمیز امتیاز فصل

مانند مختلف ناهمما چیزی دیگر ناموافق

تفاوت اختلاف بی سستی

تقیه کردن مدار نمودن دلال و پی و زمین

روی تقیه مدارا دلال شیوه ریاضی

ریا کار صاحب شویت و مدار تقیه و زر غاش

پراکندن تلف ضایع و زایل نمودن

خرخان ساختن ~~حر~~ کردن

پراکنده رند حرف کطایع کننده

کداز اندین میکدازانم حل محلول نمودن

دنه برزه کاری شکم بندگی بقیه

دنه گرفته برزه کار شکم بنده مرد خراب بدراه

تفاوت داشتن اختلاف با هم زیر رفتن

بی لنگ بی اتفاق و زرم ناموافق نامبرابر

بی لنگی اختلاف بی سستی

منع کردن نهیب کردن پشیمان ساختن

منع نهیب نهی

واکودن خلاص کردن آزاد ساختن

حل نمودن محلول کردن

دور تبعید فامدار

Dis.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Diffimigliante : diffimile.	<i>Diffimilis: diversus.</i>	Dissemblable: divers.	* نامبازند * مختلفند * ناممتما * چيزي ديگر * نامبراني
Diffimiglianza.	<i>Diffimilitudo.</i>	Dissemblance.	* تفاوت * اختلاف * بي نسبتی *
Diffimulare.	<i>Diffimulare.</i>	Diffimuler.	* تقيه کردن * مدارا نمودن * هلال و بي وزديان *
Diffimulazione:	<i>Diffimulatio.</i>	Diffimulation.	* زوي * تقيه * مدارا * هلال * هوي * شيون * ريبا * قلمج * قلمج *
Diffimulatore.	<i>Diffimulatur.</i>	Diffimulé.	* ويناگر * صاحب شيون * مدارا * تقيه ووز * غاش *
Diffipare.	<i>Diffipare.</i>	Diffiper.	* پراکندن * زهسدان * لاف - ضايغ و زایل نمودن *
Diffipatore.	<i>Diffipator.</i>	Diffipateur.	* پراکندن * زدن * مصروف * ضايغ کنند *
Diffolvere.	<i>Diffolvere: liquefacere.</i>	Diffoudre: fondre.	* مکن از انبدان - مپکن از ان * حل - محلول نمودن *
Diffoluzione.	<i>Diffolutio: intemperantia.</i>	Diffolution: débauche.	* دنده * هرزه کاری * شکم بند کردن * بی نفسی *
Diffoluto: intemperante.	<i>Diffolutus: perditus.</i>	Diffolu: perdu: débauché.	* دنده گرفته * هرزه کار * شکم بند * مرن خراب * بی راه *
Disomigliare.	<i>Discrepare.</i>	Etre dissemblable.	* تفاوت داشتن * اختلاف با هم پذیرفتن *
Dissonante.	<i>Discors: dissonus.</i>	Discordant.	* بی آهنگ * بی اتفاق * مردم * نامبرانی * نادر این *
Dissonanza.	<i>Dissonantia.</i>	Dissonance.	* حقه * بی آهنگی * اختلاف * بی نسبتی *
Disuadere.	<i>Detertere.</i>	Disuader.	* منع کردن * نهی کردن * دشمن ساختن *
Disuasione.	<i>Disuasio.</i>	Disuasion.	* منع * نهی * نهی *
Distaccare.	<i>Revellere.</i>	Detacher.	* وا کردن * خلاص کردن * از ان ساختن *
Distante: difcosto	<i>Distans: remotus.</i>	Distant: éloigné.	* حل نمودن * محلول کردن *
Distanza: lontananza.	<i>Distantia: elongatio.</i>	Distance: éloignement.	* دور * بعین * فاصله دار *
Distanza di tempo	<i>Temporis intervalum.</i>	Distance: intervalle de temps.	* دوری * بعین * فاصله * شیم *
Distare: effere lontano.	<i>Distare.</i>	Etre distant.	* مدت * زمان * وقتی * اثنای *
Distemperanza.	<i>Intemperies.</i>	Intemperature: irtemperie.	* دور بودن * دور ایستادن * بعین بودن *
Distendere.	<i>Distendere.</i>	Etendre: deplier.	* بی همت * شرارت * بی اعتدال * تشویش *
Distefamente.	<i>Fuse.</i>	Au long: amplement.	* پهن کردن * باز کردن * کسترده *
Disteso.	<i>Distensus: prolixus.</i>	Etendu.	* قیر و سراز * باطناب * در سبیل طول *
Distessera.	<i>Distuere.</i>	Détire: defaire le tissu.	* تراز * طویل * وسیع * مطول *
Distico.	<i>Distichum. distichon.</i>	Distique: vers de poésie.	* تراز * طویل * وسیع * مطول *
Distillare.	<i>Distillare.</i>	Distiller: degouter.	* تراز * طویل * وسیع * مطول *
Distillazione.	<i>Distillatio.</i>	Distillation.	* تراز * طویل * وسیع * مطول *
Distinguere.	<i>Distinguere.</i>	Distinger.	* تراز * طویل * وسیع * مطول *
Distinzione	<i>Distinctio.</i>	Distinction.	* تراز * طویل * وسیع * مطول *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Distinto.	<i>Distinctus.</i>	Distingué.	مختلف * متغیر * متمیز *
Distornare.	<i>Amovere.</i>	Detourner.	پرشان کردن * ممنوع نمودن * معطل ساختن *
			تشویش رساندن * مشوش ساختن *
Distornarsi.	<i>Amoverese.</i>	Se detourner.	پرشان شدن * بی گرفتار * معطل گردیدن *
Distorto.	<i>Distortus.</i>	Tourné : tordu.	کم * ناراست * ناهموار * اعوج * معوج * غیر مساوی *
Distrare.	<i>Distrahere.</i>	Distraire.	پرشان ساختن * متفرق کردن * انهدان *
Distrazione.	<i>Distraçtio.</i>	Distraction.	تشویش * پریشانی * تفرقی *
Distratto.	<i>Distraçtus.</i>	Distrait.	پرشان * متشوش * متفرق *
Distretto: terra.	<i>Ditio: clima.</i>	Détroit: terre; cli- mat.	کم * حکومت * کشور * تریق *
Distretto: v. stretto.			
Distribuire.	<i>Distribuere.</i>	Distribuer.	همه کردن * قسمت - تقسیم - ترضیع نمودن *
Distribuzione.	<i>Distributio.</i>	Distribution.	بخش * تقسیم * قسمت * ترضیع * حصه *
Distributore.	<i>Distributor.</i>	Distributeur.	تقسیم کننده * قاسم * صاحب قسمت * حصه کننده *
			بخش کننده * صاحب رسوم *
Distribuito.	<i>Distributus.</i>	Distribué.	همه کردن شده * قسمت شده * مقسوم گردیده *
Districare.	<i>Extricare.</i>	Debarrasser.	خلاص کردن * آزار ساختن * نجات دادن *
Districamento.	<i>Extriciatio: liberatio.</i>	Debarassement.	خلاصی * فراغت * نجات *
Distruiggere.	<i>Destruere.</i>	Detruire.	خراب کردن * مهدم کردن * ویران ساختن *
Distruiggitore.	<i>Destruçtor.</i>	Destruçteur.	خراب کننده * هابم * ویران کننده *
Distruzione.	<i>Destruçtio.</i>	Destruçtion.	ویرانی * خرابی * انهدان *
Distrutto.	<i>Destruçtus.</i>	Detruit.	خراب شده * ویران گردیده * مهدم *
Disturbo.	<i>Perturbatio.</i>	Trouble.	ستپاچگی * پریشانی * سرگردانی * منع * تعرض *
Disturbare.	<i>Perturbare.</i>	Troubler.	ستپاچه کردن * پریشان و سرگردان ساختن *
Disturbatore.	<i>Perturbator.</i>	Troubleur: auteur de trouble.	فرزگار * مانع * فتنه ساز *
Disturbato.	<i>Perturbatus.</i>	Troublé.	پرشان شده * منع پذیرفته * سرگردان شده *
Difubbidiente.	<i>Repugnans manda- tis.</i>	Defobeissant.	خون سر * نافرمان * معاند * لئ *
Difubbidire.	<i>Repugnare manda- tis.</i>	Defobeir.	اطاعت نکردن * فرمان ناپردن * سرخویی ساختن *
Difubbligare: trat- tare male.	<i>Malè accipere.</i>	Defobliger: mal- traiter.	بدی کردن * ناپاک فعل یکسوی داشتن *
Difubbligare: le- var dall'ubligo.	<i>Liberare à munere & onere.</i>	Décharger d'un devoit.	از حق منت خلاص کردن * جق بخشیدن *
Difubbligazione.	<i>Liberatio à munere & onere.</i>	Decharge d'une obligation.	بخشش و خلاصی از سر و بند *
Difubligo.	<i>Pravus agendimo- dus.</i>	Action defobli- gente: déplaisir.	گرداناک * بد کردن * فعل حق ناشناس *
Difvezzarfi.	<i>Desuescere.</i>	Se des-accoutu- mer.	عادت ترک کردن * خو بر طرف نمودن *
Difvezzato.	<i>Desuesçtus.</i>	Des-accoutumé.	خو رها از دست کسی شده * عادت را ترک نموده *
Difuguale.	<i>Inaqualis.</i>	Inegal.	نا برابر * ناهمواری * غیر متساوی *

مختلف معیر متبیر
 پریشان کردن ممنوع نمودن معطل ساختن
 تشویش رساندن متوش ساختن
 پریشان شدن بی کلا شدن
 پریشان ساختن متفرق کردن
 تشویش پریشانی تفرق
 پریشان متوش متفرق
 حکم حکومت بکوبن
 سرجه کردن قسب تقیم توضیح نمودن
 بخش تقسیم قسب توضیح حصه
 تقسیم کننده قاسم صاحب قسب
 بخش کننده صاحب قوم
 حصه کرده شده قسب شده مقرر کرده

To clear, to get out, to rid of, or from.

Clearing, disentangling & clearing, to get out.

خلاص کردن آزاد ساختن بجا دادن

خلاصی فراغت بجا و

خراب کردن منهدم کردن ویران ساختن

خراب کننده مادم ویران کته

ویرانی خرابی انهدام

خراب شده ویران کرده منهدم

دستپاچی پریشانی سرکردانی منع تعوی

دستپاچه کردن پریشان و سرکردان ساختن

بهره کار مانع قفسه ساز

پریشان شده منع پذیرفته سرکردان شده

خودسر نافرمان مغفول

Disobedient

اطاعت نکردن فرمان نبردن سرخودی ساختن

بدی کردن نه نیک و کجی داشتن

از حق منت خلاصی کردن کجی بخشیدن

بخشش و خلاصی از سر

کار ناینک بد کردار فعل حق ناستن

عادت ترک کردن خوب طرف نمودن

خورا از دست گشته عادت را ترک نموده

نا برابر نام وی غیرت وی

صفا کردن حوض کردن خاطر نوشتن نمودن

to divide

حصه کردن قسمت نمودن بمقوم گردانیدن

غیب گشتن فال گرفتن رمالی واستخاره نمودن

غیب خوانی فالگیری رمالی علم

خدایی لاهوت طبیعت انزوی الوهیت

الاهی انزوی خدایی

جدا جدا گانه زدودن لکها

to associate

صحبت داشتنی کپزدن مصاحبت نمودن

حصه نیری منقسم قابل قسمت

جدایی وق فصل

قسمت قانون علم که قسمت خوانند

فصل نموده منقسم گردیده بمقوم حصه شده

ضعف معده بظان همضم

از راه بیرون افتاده چاده بکم کرده کم راه

واکردن کثرت دن فرارخ وپهن کردن

جدایی بی اتفاق عدالت کین کینه

جدا کردن فرق نمودن فصل ساختن

to separate

جدا جدا شده از هم دور گشته متفرق

واخواندن نص کر کن

کتاب لغت کتب لغت کر

حرف کلام

شدن میثوم کردن میگردم گشتن

to become, to be

شده گردیده گشته

بجز دیگر بغير طرز بنوع دیگر بغير دستور

گوناگون

of different colours, all sorts

رنگین کردن رنگارنگ ساختن روی دیگر دادن

اختلاف تفاوت رنگ دیگر

دیگر مختلف معیر رنگ رنگ گونه گونه

کاروان سرا خان رباط منزلگاه فندق

گویی بکده کده

برگرداندن واگرداندن نوشیدن

Dis. Dit. Div.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Diviamento di stomaco.	<i>Cocochimia.</i>	Devoiyement de stomach.	ضعف معده * بطلان هضم *
Diviato.	<i>Aberrans à via.</i>	Deuoyé.	از راه بیرون افتادن * جان کم کردن * کم راه *
Divilupare.	<i>Explicare: extricare.</i>	Developer.	وا کردن * کشادن * فراج و پهن کردن *
Disiunione.	<i>Discordia.</i>	Defunion.	جدایی * بی اتفای * عنایت * کین * کینه *
Disiunire.	<i>Disjungere.</i>	Defunir.	جد کردن * فرقی نمودن * فصل ساختن *
Disiunito.	<i>Disjunctus.</i>	Defuni.	جد * جد شدن * از هم دور گشته * مفترق *
Dittamo.	<i>Dictamnum: dictamn.</i>	Dictamnum: herbe.	مشکطرا مشبع * بقله القزاق * پودنه کردی *
Dictare.	<i>Dictare.</i>	Dictar.	وا خواندن * نص کردن *
Dizzionario.	<i>Dictionaryum.</i>	Dictionaire.	کتاب لغت * کنج لغت *
Dizione.	<i>Disio.</i>	Diction: parole.	حرف * کلام *
Divenire: diventare.	<i>Fieri: evadere.</i>	Devenir.	شدن - میسر شدن * گردیدن - میگردیم * کشتن *
Divenuto.	<i>Evasus factus.</i>	Devenu.	شده * گردیده * گشته *
Diversamente.	<i>Diversè.</i>	Diversement.	بطرز دیگر * بغير طرز * بنوع دیگر * بغير دستور * گناک - رن *
Diversificare.	<i>Variare.</i>	Diversifier.	رنگین کردن * رنگارنگ ساختن * روی دیگر شدن *
Diversità.	<i>Diversitas.</i>	Diversité.	اختلاف * تفاوت * رنگ دیگر *
Diverfo.	<i>Diversus.</i>	Divers.	دیگر * مختلف * مغیر * رنگ رنگ * گردن گردن *
Diverforio: albergo.	<i>Diverforium.</i>	Logis: Hotelelic.	کاروانسرا * خان * رباط * منبر لنگاه * سینج * فندق * کوی * کوه * کوه *
Divertire.	<i>Divertire.</i>	Divertir: detourner.	فر کردن * فرود آمدن * وا کردن * تشویش دادن *
Divertirsi: ricrearsi.	<i>Animum relaxere.</i>	Se divertir: se recreer.	صفا کردن * حاض کردن * خاطر خوش نمودن *
Dividere.	<i>Dividere.</i>	Diviser.	حصه کردن * قسمت نمودن * مقسوم گردانیدن *
Divinare.	<i>Divinare.</i>	Deviner.	غیب گفتن * فال گرفتن * رمالی و استنباط نمودن *
Divinazione.	<i>Divinatio.</i>	Divination: prediction.	غیب خوانی * فالگیری * رمالی * طلسم *
Divinità.	<i>Divinitas.</i>	Divinité.	خدایی * لاهوت * طبیعت ایزدی * الهیت *
Divino.	<i>Divinus.</i>	Divin.	الاهی * ایزدی * خدای *
Divisamente.	<i>Scorsim.</i>	Separement: à part.	جد * جداگانه * علیحد * درون * یکایک *
Divisare: parlare.	<i>Colloqui: confabulari.</i>	Deviser: raconter: parler.	صحبت داشتن * کبر زدن * مصاحبت نمودن *
Divisibile.	<i>Divisibilis.</i>	Divisible.	حصه پذیر * متقسم * قابل قسمت *
Divisione: separazione.	<i>Diviso: separatio.</i>	Division: partage.	جدایی * فرقی * فصل *
Divisione d'arimetica.	<i>Diviso: regula arithmetica.</i>	Division d'arithmetique.	قسمت * قانون علم حساب که قسمت خواندن *
Diviso.	<i>Divisus.</i>	Divisé.	فصل نمودن * منقسم گردیدن * مقسوم * حصه شدن *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Divisore, & dividente.	<i>Divisor, & dividendus.</i>	Diviseur, & dividant.	مقسوم به و مقسوم علیه *
Divulgare.	<i>Divulgare.</i>	Divulguer: publier	غافل - غمغله نمودن * فاش کردن *
Divulgato.	<i>Divulgatus.</i>	Divulgué: publié	شهنش * فاش شد * شهرت یافت *
Divorare.	<i>Devorare.</i>	Devorer.	درد خوردن * بلع نمودن * اوپاشتن * زبیدن *
Divorato.	<i>Devoratus.</i>	Devoré.	درد خوردن * مبتلع گردیدن * بریدن * قتریدن *
Divoratore.	<i>Vorax.</i>	Devoreur.	من * زبا * مردم تر * خوردن * بلع کنند *
Divortio.	<i>Divortium.</i>	Divorcé.	طلاق * جدایی * مفارقت * طلاق نامه *
Divotamente.	<i>Devote.</i>	Devotement.	مهربانه * صالحانه * از روی نیانیت *
Divotione.	<i>Devotio.</i>	Devotion.	نیانیت * صالحیت * صوفیگری * زهد *
Divoto.	<i>Devotus.</i>	Devot.	زاهد * صوفی * صالح * عابد *
Diuretico.	<i>Diureticum: urinam crens.</i>	Diuretique: qui provoque l'urine.	مدر البول * ادرار کنند *
Diurno.	<i>Diurnus.</i>	De longue durée.	دائمی * مداوم * منتهی * همیشه *
Diurnità.	<i>Diurnitas.</i>	Longue durée.	میشکمی * دوام * مداومت * روزگار *
Diurno.	<i>Diurnus.</i>	De jour: qui est de jour.	روزی * دوامه *
Diurno: giornale.	<i>Codex expensi, & recepti.</i>	Journal: livre de la depense.	اورچه * جردین * روزنامه *
Doccia.	<i>Tubus: canalis.</i>	Canal: conduit.	ناروان * سرزآب *
Docile.	<i>Docilis.</i>	Docile.	انسان برادر * قول شنن * تربیت پذیر * خبیل *
Docilità.	<i>Docilitas.</i>	Docilité.	انسان دره آری * فرمانگیری * تابیدن *
Documento.	<i>Documentum: doctrina.</i>	Document: enseignement.	درس * پند * تعلیم * نصیحت * فرزان *
Dogana: gabella.	<i>Vectigal.</i>	Douanne: impost.	کمرک * مشور * تمغا * خراج * یار * مال وجهات *
Dogana: loggia.	<i>Telonium.</i>	Douanne: lieu où on paye l'impost.	بنکسار * کمرک خانه *
Doganiere.	<i>Telonus: vectigalis.</i>	Douannier.	تمغچه * کمرکچی * یار کبر * باج کبر *
Dodeci.	<i>Duodecim.</i>	Douze:	مشورکی *
Doi: due: dúa:	<i>Duo.</i>	Deux.	دوازده * اثنایین و هشت *
Dolce.	<i>Dulcis.</i>	Doux.	سو * دوتا * اثنین *
Dolce agro.	<i>Dulcis subacidus.</i>	Aigre-doux.	شیرین * حلن *
Dolcezza.	<i>Dulcedo.</i>	Douceur.	ماده خوشن * ترش شیرین *
Dolcirfi.	<i>Dulcescere.</i>	Devenir doux.	شیرینی * خلوت *
Dolente: chi si duole.	<i>Dolens.</i>	Dolent: qui à du mal: de la douleur.	شیرین شدن * حلن گردیدن *
Dolerfi.	<i>Dolere.</i>	S'affliger: se plaindre.	دردناکی * همگین * ملول * نالان *
Dolo: v: fraude.	<i>Dolor.</i>	Douleur.	غم خوردن * نالیدن * غصه خوردن * رنجیدن *
Doloré.			درد * آزار * رنج * مرض * ترخ * کبغا * غتا *
			کرم * در مندی * نرم * کلهسا * مان *

مقسوم به و مقسوم علیه

غلغل غلغل نمودن فاشش کردن

شهنش فاشش شده شهرت یافته

فرو بردن بلع نمودن او (استن رسیدن

فرو برده مبتلع گردیده دریده فترده

صف ربا مردم در خورنده بلع کننده

طلاق جدائی مفارقت ~~اطلاق~~ نام

صوفیانه صالحانه از روی دیانت

دیانت صالحیت صوفیگری زهد

زاهد صوفی صالح عابد

مدرب البول ادراک کننده

دایمی مدام حرمین

همیشگی دوام مداومت روزگار

روزی یومیه

اوارجه جریده روزنامه

ناودان مرزاب

فرمان بردار قول شو تربیت پزیر

فرمان برداری فرمانگری تادیب

دیس نید تعلیم نصیحت فرزانه

مک عشور تمغا خراج یاره مال و جہات

مک خانہ

تمغاچی مک چي پاره کیر باج کیر

عشور کیر ()

دو آزدہ اثنا عشر

دو دوتا اثنی

شیرین حلوت

Sweet

مایہ خوش ترش شیرین

شیرینی حلوت

شیرین شدن حلوت دیدن

دردناک نغمین مول نالان

painful

غم خوردن نالیدن غصہ خوردن رنجیدن

to miss

درد آزار رنج مرض طرح کبغا غتا

کہ درد مندی

حکم کردن و ماندهی نمودن فرمودن

حکم فرمان فرماندهی ربوبیت

محل اختیار فرمانده حاکم ضابطه فرمانروا

ضبط حکم اختیار کداف زنان زوای دلبهیم

دادن بخشیدن عطا نمودن هدیه کردن

بخشش عطا هدیه عطیت جابرت

مواهب براده دادنی

داده بخشیده . موهوب اعطا نموده

دهنده بخشنده به بکنده منطقی

از کجا از چه جای از کدام طرف

پیشکشها کوغاها مواهب هدایا عطا

زن زنکه مره ضعیفه

پانوروده سخت زن زن مرده

زنانه موث باب زنکه

رلاکو بولشی گوما این عودس ورغ نغچه

دلگیری فوم کم گرم، ششخ عفری

وضع حمل بیلاج در دروی دروزه

در در کالیو کالیوه صداع

دروش رام زیر همولا تعلیم زیر

طلب مطلب خواش استعدا

طلبیدن میطلبم استعدا نمودن بخریدن *to ask, to call*

مامل داشتن طلب داشتن خواستن

صاحب طلب صاحب عوفیه مدعی

فردا صبح غذا *tomorrow*

رام کردن ملایم ساختن

تعلیم دادن

گیراکی یکشنبه روز یکشنبه یوم الاحد

شوخانه بی قید بی پروا بی تکلفی

رام کردن دست آموز آشتا کردن

دست آموزنده رام آموخته حلیم شوکفته

دست آموز تعلیم گیر تعلیم زیر شوک

آشنایی الفبت مصاحبت شوکری

خانگی مصاحب خوردار شوک

مکان خانه منزل جایی

Dol. Dom. Don.

ITALIČE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Dolore: afflittione	<i>Animi angustia.</i>	Douleur: affliction	* دلگیری * فرم * کرم * کرم * شخص * عجزی
Dolor di parto.	<i>Dolor partus.</i>	Travail d'enfant.	* وضع حمل * هیلاج * نوری * نوز * *
Dolor di testa.	<i>Dolor capitis.</i>	Mal de teste.	* درد سر کالیی * کاپوه * صداع *
Domabile	<i>Domabilis.</i>	Domtable.	* درویش * رام پیر * هموار * تعلیم پذیر *
Domanda.	<i>Petitia.</i>	Demande.	* طلب * مطلب * خواهش * استماع *
Domandare.	<i>Petere.</i>	Demander.	* طلبیدن - میطلبم * استماع نمودن * تحصیلیدن * * مأمول داشتن * طلب داشتن * خراستن *
Domandante.	<i>Petitor.</i>	Demandeur.	* صاحب طلب * صاحب عریضه * مدعی *
Domani.	<i>Cras.</i>	Demain.	* فردا * صبح * غدا *
Domare.	<i>Domare.</i>	Dompter.	* رام کردن * ملایم ساختن * تعلیم دادن *
Domenica.	<i>Dominica.</i>	Dimanche.	* یکشنبه * یکشنبه * روزیکشنبه * یوم الاحد *
Domesticamente.	<i>Familiariter.</i>	Familièrement.	* شوخانه * بی قیاس * بی پروا * بی تکلفی *
Domesticare.	<i>Mansue facere.</i>	Appriivoiser.	* رام کردن * دستن - دست آموز - آشنا کردن (دین)
Domesticato.	<i>Mansuefactus.</i>	Domestiqué.	* دست آموز شده * رام * آموخته * حلیم * می گرفته *
Domestichevole.	<i>Tractabilis.</i>	Qui se peut appriivoiser.	* دست آموز * تعلیم گیر * تعلیم پذیر * خوشگرم *
Domestichezza.	<i>Familiaritas.</i>	Privauté: familiarité.	* آشنایی * الفت * مصاحبت * خفاگیری *
Domestico.	<i>Domesticus.</i>	Domestique: privé familier.	* خانگی * مصاحب * خور و زار * خوشگرم *
Domicilio.	<i>Domicilium.</i>	Domicile: demeure.	* مکان * خانه * منزل * جای *
Dominare.	<i>Dominari.</i>	Dominer.	* حکم کردن * فرماندهی نمودن * فرماندهی *
Dominazione.	<i>Dominatio.</i>	Commandement: domination.	* حکم * فرمان * فرماندهی * روییت *
Dominatore.	<i>Dominator.</i>	Seigneur: commandant.	* صاحب اختیار * فرمانده * حاکم * ضابط * فرمانروا *
Dominio.	<i>Dominium.</i>	Domaine.	* ضبط * حکم * اختیار * کفالت * فرمانروایی * راهیم *
Donare.	<i>Donare.</i>	Donner.	* دادن * بخشیدن * (عطا نمودن) * هدیه کردن *
Donazione.	<i>Donatio.</i>	Donation.	* بخشش * (عطا * هدیه * عطی * جایز * * مواهب * هرا * (دانی *
Donato.	<i>Donatus.</i>	Donné.	* (دانی * بخشیدن * موهب * (عطا نمودن) *
Donatore.	<i>Largitor.</i>	Donateur.	* دهنده * بخشنده * هبه کننده * معطی * منطی *
Donde.	<i>Unde.</i>	D'ou: de quel lieu.	* از کجا * از چه جای * از کدام طرف *
Doni.	<i>Dona: manera.</i>	Doins: presents.	* پیشکشها * سوغاتها * مواهب * هدایا * عطاها *
Donna.	<i>Mulier.</i>	Femme.	* زن * زنکه * سر * ضعیفه *
Donna generosa.	<i>Virago.</i>	Amazone.	* بانو مروت * سخت زن * زن مروت *
Donnesco.	<i>Muliebris.</i>	De femme.	* زنانه * مؤنث * باب زنکه *
Donnola.	<i>Mustela.</i>	Belette.	* زاسی * موش خرما * (چون عرس * وزغ * نغچه *

c Don-

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Donniciuola.	<i>Muliercula.</i>	Femmelette.	زنکده * سهل زن * ضعيفه *
Donno.	<i>Dominus.</i>	Dom: feigneur.	مناجب * متولي * آقا * كند خا *
Dono.	<i>Donum: munus.</i>	Don: present.	بخشش * انعام * هديه * خطا * برکنار * سوپرغال *
Dono voto per le chiezze.	<i>Donarium: ana- thema.</i>	Don: voeu	دست او دينر * شاهان * اشرف * ذيله *
Donzella.	<i>Puella.</i>	Fille: demoifelle.	نذر * وقت * موقوف * قربت * بخشش * نذر نامه *
Dopo: doppio.	<i>Post</i>	Apréz.	بخر * بخر * بخر * بطول * خزان * بي بي *
Doppiamente.	<i>Dupliciter.</i>	Doublement: au double.	بعد از آن * بعد * سر * بعد * آخر * عقب *
Doppiare.	<i>Duplicare.</i>	Doublement: au double. Doublér.	سواينقدر * سويديگر * مکرر * دوبار بيشتر * مضاعف *
Doppiato.	<i>Duplicatus.</i>	Double.	دو تا کردن * تضعيف نمودن * مضاعف کردن *
Il doppio.	<i>Duplum.</i>	Le double.	مکرر نمودن * مضاعف کردن * دو برابر *
Doppio: furbo.	<i>Versipellis.</i>	Double: fin: frippon: fourbé.	دوچندان * سواينقدر * دو برابر * دو مقابل *
Doppièzza: inganno.	<i>Tetba: fraus.</i>	Fripponnerie: fourberie.	بیار * شپايي * معيب * مکار *
Dorare.	<i>Inaurare.</i>	Dorer.	دبه * عباري * مکرر * حرا منرا کي *
Dorato.	<i>Inauratus.</i>	Doré.	مطابق کردن * تدبير - مذهب ساختن *
Doratura.	<i>Auratura.</i>	Doreure.	رنگ طلا مالیدن *
Dormire.	<i>Dormire.</i>	Dormir.	طلا رنگ * تدبير * زانندون *
Dormitare.	<i>Dormitare.</i>	Someiller.	خوابيدن - ميعنرايم * خفتن * خواب کردن *
Dormitorio.	<i>Dormitorium.</i>	Dortoir.	فرايم بدمختون - روز برون * نرم کردن *
Dorsó.	<i>Dorsum.</i>	Ledos.	چرخ زدن * بيگي زدن * روانيدن * سرن کردن *
Dotare.	<i>Dotare.</i>	Doter.	مختون * نوزديلي *
Dotè d'una moglie	<i>Dos.</i>	La dote.	خواب گاه * جاي خواب * شبستان * بوي *
Dottamente.	<i>Doctè.</i>	Doctement.	پشته * ظهر * پشت * پشت *
Dotto.	<i>Doctus.</i>	Docte.	جهاز دادن * رسته دادن * کاپين دادن * صدق *
Dottore Regente.	<i>Doctor: professor.</i>	Docteur.	جهاز * رسته * مهر * کاپين * کاپين * صدق *
Dottrina: scienza.	<i>Doctrina.</i>	Doctrine.	شپريها * کاپين *
			ماليانه * فاضلانده * دانشمندانه *
			دانا * دانشمند * عالم * فاضل * آرز * خنيد * کندا *
			راسخ * زن * زن * فرهنگ * فرزانه * نوزان *
			مدرس * مشتهد * اخن * بخر * بخر * بخر * بخر *
			ملا * معلم * نردن * مرون *
			علم * دانش * دانشمندی *

زنگ سبزل ضعيف

ماخذ امتولي اقا که خوار

خشش انعام بديه عطا برگذار سوز غل

دستگوز و استاد داشتن

نذر وقف موقوف قربت بخش نذر نام

و ختر بکر ووشيره بطول خوان بي بي

بعد از ان بعد من بعد اخر

ووانقذر ووبرابر مکرر مضعف

دوتا کردن تضعيف نمودن مضعف کردن

مکرر نمودن مکرر شده

مکرر شده مضعف کرده ووبرابر

دوچندان ووانقذر ووبرابر وومقابل

عیار شیادی محیل مکار

Deceit, fraud

حید عیاری مکر حرام زدگی

مظلا کردن تذهیب مذہب سختن

زنگ طلا مالیدن

مظلا مذہب زرانزود رنگ طلا مالیده

طلا رنگ تذهیب زرانزود

to sleep

خوابیدن میجوایم خفتن خواب کردن

نايم مغتود کوژبودن نوم کردن

جرت زون پي نيکی زون اوتابیدن و ستن کردن

غنودن نوین

خوابگاه جاي خواب *as Bid-Chamber* شبستان دري

پشته طير پشته

جهاز دادن رسته دادن کابين اول نمودن

شبرها کابين

جهاز رسته مهر کابين کابين صادق

عالمه فاضله دانشندان

وانا دانشمند فاضل عالم

رايخ رر رو فنيک فرزانه

مدرس مشتهد اخذ تجر و تجردان

علا معلم نژند موييد

علم دانش دانشندي

راستی دستی صواب

راست کردن دست عادل مستقیم نمودن

دارو دوا درمان

زلزل شترتیز رو جلی بانیم مجازه رجحانه

شک شبهه ریب کمان توهم واهمه و غوغا

قریه تولا

Doubt, scruple, question

Doubtful, ambiguous, uncertain

سزگردان متشک متوهم یواهمه ناک

لاشک بی شبهه بی توهم بی غوغا البسه بی شک

بیک میرزا حاکم ده خدای

ملک رقبه حکومت

اشرفی سرخ

دولت دود

دودو دوتا دوتا جفت جفت

جک خضانه جدل میکیک

دوبار دوبرش دوزنبت مرکز

twice

کجا کدام جا بچه جایی بچه مکان *Where*

هرجا باشد هرکجا باشد در هر مکان که باشد *Wherever*

حق منت خدمت منصب مهم

منت داشتن ممنون بودن بردباری و کردن *to be obliged*

خود داشتن

قرض داشتن مشغول الذمه بودن دادنی داشتن

از روی حق از روی کجاست یکتایی از روی مناسبت

واجب در منت فرض مغفوف

مکو نوزده انگوزه مشکوک ستیزه ماکوره

از دنا از در ثعبان غل صفاک

لوف لوفشای لوف الحبه

ترخان ترخوی نشک

درهم

پارچه متاع چوقه و شل

حوقه باف شال باف صرف باف پارچه باف

شال پارچه لندزه چوق صرف

راست درت برایتی یک سر

حق حقیقت راستی عدل

درت راست مستقیم سیکر عادل

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Dove.	<i>Ubi: quòs</i>	Où.	کجا * کجا * کجا * بجای * بجای * مکان *
Dove che sia.	<i>Vbicumque: quocumque.</i>	Où que ce soit.	هرجا باشد * هر کجا باشد * هر مکان که باشد *
Il dovere.	<i>Officium.</i>	Devoir: office.	حق * منت * خدمت * منصب * مهم *
Dovere: essere obbligato.	<i>Debere: obligari.</i>	Devoir: estre obligé.	بند داشتن * مسئول بودن * بر او بودن و گویان * خون داشتن
Dovere: essere devotore.	<i>Debere: debui grati.</i>	Devoir: estre engagé.	قرض داشتن * مشغول الذمه بودن * بر او ذمه داشتن *
Dovuramente.	<i>Debitè.</i>	Deument: deument.	از روی حق * از روی شایستگی * از روی مناسبیت *
Dovuto.	<i>Debitus.</i>	Deu.	واجب * بر منت * قاض * مقروض *
Dragola del tessitore.	<i>Radius, vel calamita tessitorilla.</i>	Navette d'un tisserand.	بکس * نوز * اخگرز * منگورک * سنج * ماسوره *
Dragone.	<i>Draco.</i>	Dragon.	اژدها * اژده * ثعلبان * غل * صحاب *
Dragonea: serpentina.	<i>Dracontium.</i>	Serpentine: herbe.	لوق * لوق شامی * لوق الحبه *
Dragonculo hortense.	<i>Dracunculus hortensis.</i>	Dragon de jardin.	قرخان * رقیب * ترخوب * نشک *
Dramma.	<i>Drachma.</i>	Dragme.	دره *
Drapperia.	<i>Operis textorii mercè.</i>	Draperie.	پارچه * متاع چتره و شال *
Drappiere.	<i>Textor panni lanei, vel ferili.</i>	Drapier: qui fait du drap.	چتره بای * شال باف * صوف باف * پارچه باف *
Drappo.	<i>Pannus.</i>	Drap.	شال * پارچه * لندره * چتر * صوف *
Drittamente.	<i>Rectè.</i>	Tout-droit: droitement.	راست * راست * مستقیماً * در راستی * یک سر *
Dritto: raggione.	<i>Jus.</i>	Droit: raison: justice.	حق * حقیقت * راستی * عدل *
Dritto: retto.	<i>Rectus.</i>	Droit.	بدرست * راست * مستقیم * یک قرار * عادل *
Drittura.	<i>Rectitudo.</i>	Droiture.	راستی * درستی * صواب * قوام *
Drizzare.	<i>Dirigere: erigere.</i>	Dresser.	راست کردن * درست کردن * مستقیم نمودن *
Droga.	<i>Medicamentum.</i>	Droguè.	دارو * دوا * درمان *
Dromedario.	<i>Dromas.</i>	Dromadaire: chameau d'elite.	زالول * شتر نیمه رو * چهل نیمانی * جمار * جمار *
Dubbio.	<i>Dubium.</i>	Doute.	شک * شبهه * ریبی * گمان * توهم * راهمه * عذقه *
Dubbiofo.	<i>Dubius.</i>	Douteux.	شک * شبهه * ریبی * گمان * توهم * راهمه * عذقه *
Senza dubbio.	<i>Dubio procul.</i>	Sans doute.	بدون شک * بی شبهه * بی توهم * بی عذقه * البته * بی شک *
Duca: signore.	<i>Dux.</i>	Duc.	پیک * سپهرا * شیخ * حاکم * سردار *
Ducato: signoria.	<i>Ducatus.</i>	Duché.	ملک * رقبه * حکومت *
Ducato: moneta.	<i>Nummus aureus.</i>	Ducat.	انگلی * سرخ * سونگلی *
Ducento.	<i>Ducenti.</i>	Deux cents.	دویست * دویس * ماهیتین *
Due: vi doi.	<i>Bini ac bini.</i>	Deux à deux.	دو دو * دو تا دو تا * جفت جفت *
Due à due.	<i>Duellum: singulare certamen.</i>	Duel.	جنگ خصمانه * جدل یک یک *
Duello.	<i>Bis.</i>	Deux fois.	دو بار * دو مرتبه * دو نوبت * مکرر *
Due volte.			Duc

Dur.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Dunque.	<i>Ergo: igitur.</i>	Donc.	* فلاید * فلاجرم * فناچار *
Duodecimo. Duolo: v: lutto. Durabile.	<i>Duodecimus. Durabilis: perennis</i>	Douziente. Durable.	* ثنینه و عشرون * * یاتی * قایم * پایدار *
Duramente.	<i>Durè.</i>	Durement.	* صلب * تند *
Durare.	<i>Durare.</i>	Durer.	* یاتی ماندن * قایم ماندن * ثابت بودن * بقا و استراری داشتن *
Durata.	<i>Temporis interval- um.</i>	Durée.	* مدت * زمان * اثناء *
Durezza.	<i>Durities.</i>	Dureté.	* سختی * قوام * صلبت * صلبی * کفایت *
Durirsi.	<i>Indurari.</i>	S'endurcif.	* سخت - سخت - غلیظ - صلب شدن * بقوام آمدن *
Duro. Duro: v: crudele.	<i>Durus.</i>	Dur.	* سخت * سفت * منجمد * معقود * صعب * مرطاب *

E. Eb. Ec.

E.	Et.	Et.	Et.
E anco- ra.	<i>Immo: etiam.</i>	Encore.	* هم * * و نیز * و دیگر * و نیز *
Ebano.	<i>Ebennus: (ben- e)</i>	Ebene.	* آبنوس * چوب آبنوس * خشب آبنوس *
Ebreo. Ebrius: v: ubbriaco	<i>Ebreus.</i>	Juif: Ebreu.	* یهود * یهودی * اهل کتاب توریت *
Ebulo.	<i>Ebulus.</i>	Hyeble.	* انطی * شجره بل * رقیب الشمس * ایمان سروری * ساحمان * حیا انطی *
Eburneo.	<i>Eburneus.</i>	D'ivoire:	* گراندهان فیلی * عاجی * عمل عاج *
Eccellente.	<i>Excellent: egre- gius.</i>	Excellent.	* بسیار خوب * عالی * بالانست * خاص * قرن اول * از جمله * بهترین * فاضل * بی نظیر *
Eccellentemente.	<i>Egregie: excellenter</i>	Excellentment.	* بسیار خوب * بسیار نیک * باتمام * از روی کمال * عالی (الخصوص) *
Eccellentissimo.	<i>Excellentissimus.</i>	Excellentissime: tres-excellent.	* اعلی * اعلی ترین * افضل * عظیم * ولی نعمت * زیر * عظیم الشان * امارت و ایالت پناه *
Eccellenza.	<i>Excellentia.</i>	Excellence.	* فضیلت * کمال * علو * عظمت * دست بدن * شان عظیم * بلند مرتبه *
Eccellere.	<i>Excellere.</i>	Exceller.	* فضیلت داشتن * صاحب عظمت بودن * دست داشتن *
Eccelfo.	<i>Excelsus.</i>	Haut: élevé.	* اعلی * عظیم شان * بلند * رفیع منزلت *
Eccentrico.	<i>Excentricus.</i>	Excentrique.	* مغزج (المركز) * مدار مغزج (المركز) * دایره خارجی از مرکز اهلای *
Eccessivamente.	<i>Immodicè: præter modum.</i>	Excessivement.	* نهایت * غایتانه * بی یاسه * بافرط * از حد بیرون *
Eccessivo.	<i>Immodicus.</i>	Excessif.	* بی حد * بی پایان * از حد و غایت بیرون *
Eccesso.	<i>Exuperatio.</i>	Excès.	* نهایت * غایت * فرط * زیادت *

پس فلاجیم فلاجیم - فیچاریه - ریاض الفنون
 دو آرزوم - ریاض الفنون - ریاض الفنون
 ثابت باقی قایم پدیدار - ریاض الفنون
 سخت لصب - ریاض الفنون
 پایدار بودن باقی ماندن قایم ماندن ثابت بودن این
 بقا و استواری داشتن

وقتی مدت زمان اثناء *Vachter, Mordet, Zama* *Durakori, condemance,*

سفتی سختی قوام صلب صلبی کیفیت
 سفت سخت غلیظ صلب شدن بقوام آمدن
 سخت سفت منجمد معقول صعب ترس

هم
 و باز ایضا و دیگر و نیز همانا در این
 آنوس چون آنوس خراب آنوس
 یهود موسی این کتاب تورات
 افطی شجره بل رقیس ایمان مردوبی
 سخاں خما افطی کار وندان فیلی

کارندان فیلی عاجی به عمل عاج

بسیار خوب اعلی بالادرت خاص فرود اول

در حین بهترین فاضل بی نظیر و بی نظیر

بسیار خوب بسیار نیک با تمام آزادی کامل

علی الخصوص

اعلی اعلی ترین فضل عظیم توفیق نعمت زین

عظیم الشان امارت و ایالت مافوق

فضیلت کامل راجع به عظمت دست پروردگار

شان عظیم بلند مرتبه

فضیلت داشتن عظیم بودن دست داشتن

اعلا عظیم الشان بلند رفیع منزلت

مخروج المکرز مدار مخروج المکرز

دایره خارجی از مرکز اعلام

بنهایت غایتانه زیادت با فراط از حد بیرون

بی حد بی پایان از حد غایت بیرون

بنهایت غایت افراط زیادت

Boundless

excessively

لبلاب توره عشقه باروه شجره خلسا کین

to build

عمارت کردن بنا نمودن بنا ساختن

دستور نیکی بودن فعل نیکی گمان بجا آوردن

دولت نیکی دستور نیکی کار می و خوب گمان

بنا شده معمور کرده

دستور نیکی کرداری دیده اندازه نیکی یافته

بنا بانی بناکننده معمار

عمارت بنائی

on order

حکم فرمان قدغن منظور امر

to bring up to head

پروردن میپرورم

پرورش تربیت ادب

زیج تقویم زیج الف بیک کتاب رصد فلکی

برسه شهر فرانس اویس لک

معافی منثور

قید تعرض معوضه

سواي انکه بغير از انکه اما وليکن

استثنا کردن جدای نمودن معاف داشتن

مستثنا نمودن

معاف مستثنا کردن اسیده

تحریک کردن حرکت در آوردن کاویدین

تحریک حرکت تعرض کاویدین

اهل تجرد مندرج باهل فتن فقی

انیک نمک

نوف صیت کوس بی زوال نوفیدن هوا نوس

کرفتن مخفف یا منکشف کردن خوف

کوف زرفتن

کوف آفتاب کسوف الشمس کرفتن آفتاب

خوف ماه خوف القمر کرفتن ماه

طریق الشمس طریق آفتاب خط طریق شمسیه

عالم مکد خدای تدبیر البیت

کد خدا ریش سفید دبیر البیت

ناظر سلطان کهر

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Eccezione: privilegio.	<i>Immunitas: privilegium.</i>	Exception: faveur: privilege.	* معافی * استثناء * منشور *
Eccezione: termine di legge.	<i>Exceptio.</i>	Exception: opposition.	* قید * تعرض * معروضه *
Eccetto che.	<i>Èo prater quod.</i>	Excepté que.	* سرای آنکه * بغیر از آنکه * اما * ولیکن *
Eccettuare.	<i>Eximere.</i>	Excepter.	* استثناء کردن * جدا کردن * معاف داشتن *
Eccettuato.	<i>Exemptus.</i>	Exempt.	* مسلم نمودن *
Eccidio: v. strage.	<i>Excitare.</i>	Exciter: animer.	* معافی * مسلم استثناء کردن * انبوه *
Eccitare.	<i>Excitatio.</i>	Excitation.	* تحریک کردن * بهر کس در آوردن * کاروان *
Eccitazione.	<i>Ecclesiasticus: clericus.</i>	Ecclesiastique.	* تحریک * حرکت * محرک * کاروانی *
Ecclesiastico.	<i>Ecce: en.</i>	Voicy: voila.	* اهل کنیسه * اهل تاجران * مندرج باهل حق * فقی *
Ecco.	<i>Echo: vox.</i>	Echo.	* اینک * آنک *
Echo: voce riflessa.	<i>Eclipsim pati.</i>	S'eclipser.	* عرق * صفت * کوس بی زوال * ذوقیدن هوا * دوس *
Ecliffarsi.	<i>Eclipsis solis.</i>	Eclipse du soleil.	* آواز * پرواز * توف * غنیم * صد * ماند * صدوت معکوس *
Ecliffa del sole.	<i>Eclipsis lune.</i>	Eclipse de la lune.	* گرفتن * منصف یا منکسف کردن * خسوف *
Ecliffa di la luna.	<i>Ecliptica linea.</i>	Ecliptique.	* خسوف آفتاب * گرفتن آفتاب *
Eclittica.	<i>OEconomia.</i>	Economie.	* خسوف ماه * خسوف القمر * گرفتن ماه *
Economia.	<i>OEconomus.</i>	Econome.	* طریق الشمس * طریق آفتاب * خط طریق شمسیه *
Economo.	<i>OEconomus princeps.</i>	Econome du prince.	* قلم کتبخانی * تن پیر الیبت *
Economo del principe.	<i>Hedera.</i>	Lierre.	* کتبخان * ریش سفین * پیر الیبت *
Edera.	<i>Edificare.</i>	Edifier: bâtir.	* خاطر سلطان * کتیر *
Edificare: fabricare.	<i>Edificare exemplo.</i>	Edifier: donner bon exemple.	* لیلای * تون * عشقه * بار * شجره حب * مساکین *
Edificare: dare buona opinione.	<i>Edificatio: probum exemplum.</i>	Edification: bon exemple.	* مهارت کردن * بنا نمودن * بنای ساختن *
Edificazione: buono esempio.	<i>Edificatus.</i>	Edifié: bâti.	* دستور نیکوی بودن * فعل نیک * کمان بجا آوردن *
Edificato.	<i>Edificatus exemplis.</i>	Edifié par les bons exemples.	* دلالت نیک * دستور نیکوی کاری و خوب کار *
Edificato con buoni esempi.	<i>Edificatore.</i>	Edificateur: architecte.	* بنا شده * معمور کردن *
Edificatore.	<i>Edificium.</i>	Edifice: bâtiment.	* دستور نیک * کس ناری ندید * اندازه نیکوی یافتن *
Edificio.	<i>Edictum.</i>	Edict: arrest.	* بنا * بنای * بنا کنند * معمار *
Editto.	<i>Educare.</i>	Elever: nourrir.	* مهارت * بنای *
Educare.	<i>Educatio.</i>	Education.	* حکم * فرمان * امر * قدغن * رقم * منشور *
Educazione.	<i>Ephemerides.</i>	Ephemerides.	* پروردن - میپرورم * آهختن * آب و تربین دادن *
Efemeridi.	<i>Ephesus: civitas.</i>	Ephese: ville.	* پرورش * تربیت * آب *
Efeso: città.			* زیج * تقویم * زیج آنگ پیک * کتاب رصد فلکی *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Effeminato.	<i>Effeminatus.</i>	Effeminé.	نارس * مؤنث * بوی چکر *
Effettivamente.	<i>Reverà: efficaciter.</i>	Effectivement.	بالعمل * بالحققت * ذی اثر * ذی نفس الامر * ذی العمل *
Effettivo.	<i>Efficiens: effectivus.</i>	Effectif.	فعل * مؤثر *
Effetto.	<i>Effectus.</i>	Effect.	اثر * فعل * معلول * کار * مأمور *
Efficace.	<i>Efficax.</i>	Efficace: puissant.	برتر * تاثیر کننده * عمل کننده * کار کننده * کاذب *
Efficacia.	<i>Efficacia: efficien- tia.</i>	Efficace: vertu.	مصاحف * صاحب قوت *
Effigie	<i>Effigies.</i>	Effigie: image.	اثر * فعل * کار * قوت * تمکین * تاثیر *
Effusione: spargi- mento	<i>Effusio.</i>	Effusion: épanche- ment.	تصویر * صورت * شبیه *
Effuso: sparfo.	<i>Effusus.</i>	Repandu: épanché	نثار * پاشیدن * ریختن *
Effimera: febre.	<i>Febris ebemera.</i>	Fievre ephemere.	مشر * پاشیدن * کلبه * ریختن *
Egitto.	<i>Egyptus.</i>	Egypte.	نوبلک روز * حمی درمیه *
Egli: egli stesso.	<i>Ille: ipse.</i>	Il: luy: luy mesme.	مصر * ولایت مصر * ملک حبشه *
Egregiamente.	<i>Egregie.</i>	Excellemment.	ارکان * آن یکی * آن شخص * خون * خورش * خورشیدی *
Egregio.	<i>Egregius.</i>	Excellent: fort bon.	بسیار خوب * پاکیزه * پاکمال *
Eguale.	<i>Aequalis.</i>	Egal.	بسیار خوب * عالی * فر اول * بوی مثل * بوی نظیر *
Egualità.	<i>Aequalitas.</i>	Egalité.	برابر * مساوی * همراز * متساوی *
Egualmente.	<i>Aequaliter.</i>	Egalement.	تسویه * یک قرار * عدالت *
Elefante.	<i>Elephas.</i>	Elephant.	یک قرار * برابر * به تسویه * پیشاپیش *
Elegante: pulito.	<i>Elegans: politus.</i>	Poli.	نیل * پهل * نسان *
Eligante nel parla- re.	<i>Elegans in sermone.</i>	Elegant.	لطیف * نازک * نیک * پاکیزه *
Eleganza.	<i>Elegantia.</i>	Elegance.	میر کلام * بلیغ * فصیح *
Eleggere: sciogliere	<i>Eligere.</i>	Elire.	لصاحف * بلاغت * ناکین و مبالغه *
Elegia.	<i>Elegia.</i>	Elegie.	برگزیدن * اختیار کردن * انتخاب کردن *
Elemento.	<i>Elementum.</i>	Element.	لصید * چغامه مدح * جامه *
Elementi quatro.	<i>Quatuor elementa.</i>	Les quatre ele- mens.	نصر * رکن *
Elemozina.	<i>Eleemosyna.</i>	Aumône.	فناور اربع * چاربالش * رستی رستی * چهار ارکان *
Elemoziniero.	<i>Beneficus.</i>	Aumônier: qui fait des aumônes.	خبر * صدقه * تصدق * صدقه فرق *
Elezione.	<i>Electio.</i>	Election.	مهر رسان * دولت مند * پادشاه *
Eletto.	<i>Electus.</i>	Eleu.	گزیدن * انتخاب * اختیار * (مصطفی) *
Elettore.	<i>Electo.</i>	Electeur.	برگزیده * مصطفی * منتخب * ممتاز * (اختیار نمودن) *
Elettuario.	<i>Electuarium.</i>	Electuaire.	منتخب * مختار * مجتبی *
Elevare.	<i>Elevare.</i>	Elever.	انتخاب کننده * گزیدن کننده * صاحب اختیار *
			معمول * ترکین * هر کس * ندید * نشود *
			بالا آوردن * اوج - ارتفاع - عالی - بلند کردن *

نارد مؤثر بی حکم

بالفعل بالتحقیق فی الواقع فی نفس الامر فی العمل
فاعل مؤثر

اثر فعل معلول کار مامل

Efficacious مؤثر تاثیرکنده عملکننده باوکننده کافی
Mowhafuzar, Taseer kamidah

محکم صاحب قوت

Efficacy افسار افسار

اثر فعل کار قوت ممکن تاثیر

تقریر صورت شبیه

نثار پاشیدنی ریخته

منثور پاشیده کلیده ریخته

تپ یک روزه حمی یومیه

مصر ولایت مصر ملک حبه

او آن آن یکی اشخص خود خودش خویش

سبب خوب پاکیزه باکمال

سبب خوب اعلی عالی فرداول بی پیش بی نظیر

برابر مساوی همقار متاوی

تسویه یک قرار عدالت

یک قرار برابر به تسویه پیش پیش

فیل پیل دمان

لطف نازک نیک پاکیزه *Courteous*

میرکلام بلیغ فصیح

وضاحت بلاغت تاکید و مبالغه *Eloquence*

برگزیدن اختیار کردن انتخاب کردن

قصیده چغام مثنوی پیام

عصر رکن

غلام لربع چارباش رت رت چهار ارکان

خیر صدقه تقدیر صدقه سر و ذوق

خیر رسن دولتند بختنده

کزین انتخاب اختیار امضا *Selection, Choice,*

برگزیده مصطفی منتخب ممتاز اختیار نموده

منتخب مختار مجتبی

انتخاب کننده چار اختیار کزین کننده

معمون ترکیب مرکب

بالا آوردن اوج ارتفاع عا بلند کردن

جریمه جرم

توبه بازگشت پشیمانی *Repentance*

توبه کرده با صلاح آمده فو کو ذمه پشیمان این است

An Important affair کارسکین لذمه *Har-vangien*

سراواز بند اعلی رفیع معنی

رفت بندی سراوازی

لفف نیمه کرده

فایده خیر

بواسیر درد بواسیر

مناقتت مخالفت خدا نافرستیه

مرهم ضادی

پر کردن ممتنی نوردن

بندگرنده عالی گردانیده ارتقا نموده

بالا زده سرفراز شده جای عالی یافته برتر

حضرت بنی امییا - حضرت

خواجہ خضر زنده پیر طالیف

پاک پادریان کوه گنبد

خرق خرق سفید و خرق سیاه

ترک پول بختاف

بلوغ میرکلام چو زبان سخن آور

بلوغ مبالغه

صادر شدن تلاویدن مشتق شدن

زهش صدور اشتاق نبع

خود سر کردن از حکم و دست بردن از حق

خود سر شده از حکم پدر در آمده

خود سری اختیار و خلاصی از حکم و دست برد

معما عبارت علامت مثل

چنین مشبه مضمون

تشبیه کردن پشیمان ساختن اصلاح نمودن

توبه کردن پشیمان شدن زلوده گردیدن

ITALICE,	LATINE,	GALLICE,	INDIA PERSICE,
Elevato.	Elevatus.	Elevé.	* چنان گزیده * عالی گزیده * از تاع نمون *
Elia Pro- feta: Patro- no & Padre dell' Ordine di R. P. P. Carmelitani	Elias Pro- pheta: Dux & Parens Or- dmis R R: P. P. Carme- litarum.	Elie Pro- phete: Pa- tron & Pere de l'Ordre des RR: P P: Carmes.	* بالا هزن * سرافراز شده * جای عالی یافته * پرت * پودین *
Elleboro bianco & nero.	Helleborum album, & nigrum.	Hellebore blanc, & noir.	حصوب نبی ادلیا * حصوب
Elmo.	Galea.	Heaume.	خواجہ حصر زنده دیر طایفه
Eloquente.	Eloquens.	Eloquent.	باک بادریان لوه کر میل
Eloquenza.	Eloquentia.	Eloquence.	* خردق * خردق سفید و هفت سیاه *
Emanate.	Emanare.	Emaner.	* قمرق * پول * بختی *
Emanazione.	Emanatio.	Emanation.	* بلوغ * میرکلام * چرب جان * سخن اور *
Emanipare.	Emanipare.	Emaniper.	* مبالغه * مبالغه *
Emanipato.	Emanipatus.	Emanipé.	* صابر شدن * تلاویان * منبت شدن *
Emanipazione.	Emanipatio.	Emanipation.	* هوش * صورت * انبتاق * قبح *
Emblema.	Emblema.	Embleme.	* خود مگر کردن * از حکم و ستی پدر خلاص ساختن *
Embolismo.	Embolismus.	Embolisme.	* خود مگر شده * از حکم و ستی پدر آمده *
Embrione.	Embrio.	Embrión.	* خون سری * اختیار و خلاصی از حکم و ستی پدر *
Emendare: corté- gere.	Emendare.	Corriger: amender.	* بهما * عبارت * علامت * مثل *
Emendarfi.	Penitere	S'amender.	* کیسه *
Emenda: pena.	Penam.	Amende: peine.	* زمین * مشیبه * مصغه *
Emendazione.	Emendatio: peni- tentia.	Amendement.	* تشبیه کردن * پشیمان ساختن * اصلاح نمون *
Emendato.	Emendatus: pani- tens.	Amendé.	* توبه کردن * پشیمان شدن * فرسوده کردن * جرم *
Emergente,	Negotium emer- genti.	Affaire d'impot- tance.	* جرمه * جرم * ترجمان *
Eminente.	Eminens.	Eminent.	* توبه * بازگشت * پشیمانی *
Èminenza.	Eminentia.	Eminence.	* توبه کردن * باصلاح آمده * فرسوده * پشیمان *
Emisfero.	Emispherium.	Hemisphere.	* کار منگین * لازمه * وقع و ماجرا مردوش *
Emolumento.	Emolumentum.	Emolument: pro- fit.	* سرافراز * بلند * اعلی * رفیع * معلی * برتر *
Emorroidi.	Hemorroides.	Hemorroides.	* رفعت * بلندی * علویک * سرافرازی *
Empietà.	Impietas.	Impiété.	* نصف کروی * نیمه کره *
Empiastro.	Emplastrum.	Emplâtre.	* پیش * فایده * خیر *
Empire.	Implere.	Remplir.	* دوا سپر * در دوا سپر *

	Em.	En.	Ep.	Eq.	
ITALICE.	LATINE.	GALLICE.			PERSICE.
Empio.	<i>Impius.</i>	Impie.			ندانانرس * منافق * بدکیش *
Empireo.	<i>Cælum empyreum.</i>	Empirée.			نلك الافلاک * جنت * بهشت * فرسوس * رضوان *
Emulazione.	<i>Emulatio.</i>	Emulation.			نهرت ! * غبط *
Emulare.	<i>Emulari.</i>	Avoir de l'emulation.			نهرت بهشتن * غبط نمون *
Emulato.	<i>Emulationi obnoxius.</i>	Envie.			مقبوط * عبرت پزیر *
Emulatore.	<i>Emulator.</i>	Jaloux : envieux.			صاحب قیوت * غابط * صاحب غبط * بدچشم *
Emulo.	<i>Emulus.</i>	Adverfaire : rival.			رتیب * هم مطلب * اغیار * نرگور *
Encenie : festa.	<i>Festum enceniorum.</i>	Feste de la dedication du temple.			نوران * ٦٧ *
Endivia.	<i>Endivia.</i>	Endive : chicorée.			گنلی فرنگی * هندیا *
Energia.	<i>Energia.</i>	Energie.			تایید و مهالغه * چم *
Enigma.	<i>OEnigma.</i>	Enigme.			بعا * رمز * پرن * پرنک * پرن * چستان *
Enimmatico.	<i>OEnigmaticus.</i>	Enigmatique.			بسی دار * سرسوز *
Enoch Profeta.	<i>Enoch Propheta.</i>	Enoch Prophete.			حضرت خنوج * حضرت نبی (ردیس) * حنوک پیغمبر *
Enorme : troppo grande.	<i>Enormis : immodicus.</i>	Enorme : trop grand.			بلا * بغایت پزیرک *
Enorme : abominevole.	<i>Enormis : abominandus.</i>	Enorme : abominable.			مکروه * واجب الاستقراخ * نفرت پزیر * کوخ *
Entraglie.	<i>Viscera.</i>	Entraîles.			رونه * امعا * چکر بند * مصران *
Entrambi.	<i>Inuicem.</i>	Entre eux.			باهم دیگر * بایکدیگر * بعضهم بعض *
Entrata : rendita.	<i>Proventus.</i>	Revenu: rente.			محصول * مدخل * عواید *
Epatica: herba.	<i>Hepatica : lichen.</i>	Hepatique: herbe.			اشنه * حوض مکی * حنا قریش * حراز الصخر *
Epiciclo.	<i>Epicylus.</i>	Epicicle.			توریر * تاوریر الکواکب *
Epifania.	<i>Epbiphania festum.</i>	Epiphanie.			هین سه یان شاهان * هین النجم * هوشان * شب شش *
Epigramma.	<i>Epigramma.</i>	Epigramme.			رباعی * مریخ * چهار مصرع *
Epilepsia.	<i>Epilepsia.</i>	Epilepsie: mal caduc.			رع
Epileptico.	<i>Epilepticus.</i>	Epileptique.			مصرع * صاحب مصرع * بخورید *
Epilogo.	<i>Epilogus.</i>	Epilogue.			مختصر * اصل الکلام * نتیجه *
Epitafio.	<i>Epitaphium.</i>	Epitaphe.			کتابه قبر * قبرنامه * تاریخ *
Epitome.	<i>Epitome: compendium.</i>	Epitome.			مختصر * اختصار * آرن * تاریخ * انتخاب *
Equinozziale : equatore.	<i>Linea equinoctialis.</i>	Ligne equinoctiale.			خط استوا * خط اعتدال (النهار والليل) *
Equinozzio verno.	<i>Aequinoctium verum.</i>	Equinoxe du printemps.			نوروز * رأس الحمل * تحویل الشمس بحمل *
Equinozzio autunnale.	<i>Aequinoctium autumnale.</i>	Equinoxe de l'automne.			رأس المیزان * تحویل الشمس باول درجة المیزان *
Equità.	<i>Aequitas.</i>	Equité: justice.			عدالت * حق * عدل * معدلت * راستی *
Equivalente.	<i>Aequivalens : aequipollens.</i>	Equivalent.			بها * هم قیمت * معوضه مساوی القیمت *
Equivocazione : errore.	<i>Equivocatio.</i>	Equivoque: erreur.			غلط * سهوا * تشویش *
Equivoce.	<i>Equivocus.</i>	Equivoque: qui a divers sens.			مشکک * ابهام *

خدانارس سائق کیش

فلک الافلاک جنت بہشت و دوس رضوان

غیرت عبط

غیرت داشتن عبط ہون

مغبوط غیرت پیر

صاحب غیرت غابط صاحب عبط کہیم

رقیب ہم مطلب اخیار درگور

نوکان

کاشنیہ ترکی بندباں

تاکید و مبالغہ جم

معما رمز پروک چستان

معنی دار امروز

حضرت خنوج حضرت نبی ادریس خنوک پیغمبر

بلای بغایت بزرگ

مکروہ واجب الاستقارح نفرت پیر کون

رودہ امعا جگر بند مہران

باہمدیکر باکیدیکر بغضیم بغض

محصول مدخل عواید

اشنہ حفض کی خاتویش

تدویر تدویر الكواکب

معدنه بادشاهان عید النجم

رباعی مربع چهارمصح

مصح صاحب مصحح تجزیده

مختصر اصل الكلام نتیجه

کتاب قبر قریه انارنج

مختصر اختصار کتاب انتخاب

خط استوا خط اعتدال النهار واللیل

فروز راس الحبل تحویل الشمس کلین *New Year's Day*

راس المیزان تحویل الشمس بادل درجت المیزان

عدالت حق عدل معدلت راستی

بها هم قیمت معوضه موی العینت

غلط سخنو تشویش

تفسیر کردیده مبین مشروح ظاهر گردانیده

در زیر شعاع آفتاب نهاده بافتاب خورده

از قصد قصداً دانسته فهمیده *Subintentionally*

عبارت اینست تلفظ

فشرودیه تعصیر عصاره تنجانه

در آو قلمد متقل

ظاہری خارجی آریانی

تلفظ کردن گفتن تقریر کردن

فژدن میفشارم

گرفتنی ممکن الفتح

فتح کردن بدست آوردن گرفتن

فتح و شب گرفتنی

فاحت فتح کتده

شایسته مناسب برانزده برخور

خلاص کردن تمام نمودن یا تمام و کمال رسانیدن

زود بودن تعجیل کردن

رسالت پیغام ایلی کی *Expedition Embassy*

بسر انجام رسیده خلاص تمام مکل *Ended, concluded, finished*

تجربه امتحان آسایش ورزش *Experience, Tagribah*

آزمودن میازمایم تجربه امتحان کردن *To Experience*

کار دیده کار آزموده جهان دیده بحرب تجربه *Expert, Candidate*

وامتحان پزیرفته لامخته ورزیده

ترجمان کنا، پاداش و بازخواست جزایم

جان کندن مردن وفات کون

متوفی شدن

از دنیا رحلت نمودن قطب از دنیا کردن

معنی گفتن تفسیر نمودن بیان کون *to explain*

ظاهر را رشکارا آریان ظاهرانه

تفحص کون تجسس نمودن

جاسوس *A Spy or scout - Gasooseh*

بیان کردن تفسیر شرح نمودن

بیان تفسیر تعبیر شرح خاطر نشان

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Erario.	<i>Erarium.</i>	Le threfor: l'epargne.	* خزینه * کنج * خزینه خانه *
Eremita.	<i>Eremita.</i>	Hermité.	* راهب * تکیه نشین * حرکت نشین *
Eremo.	<i>Eremus.</i>	Hermitage.	* کوشه نشین * هرودیش صومعه نشین * عابین *
Eretto.	<i>Erectus.</i>	Erigé.	* دیباگان و زاویه نشین * راهب ساکن معارج *
Erma frodito.	<i>Hermaphroditus.</i>	Hermaphrodite.	* انبیا * دیباگان * معارج * برده *
Erooe.	<i>Heros.</i>	Heros.	* پناشنه * بظهور رسیدن * نشاندن *
Errante: vagabondo.	<i>Oberrans: vagus.</i>	Errant: vagabond.	* زنانه * خنثا * نرمه * نه نرنه مان * تنک * نوکرنه *
Errare.	<i>Errare.</i>	Errer.	* عازی * پهلوان * رستم *
Erroneo.	<i>Erroneus.</i>	Erroné.	* آزاره * سردر * یامس * سیار * دریغ * یار *
Errore.	<i>Error.</i>	Erréur.	* غلط کردن * غلطی بر رفتن * در خط افتادن *
Stare all'erta.	<i>Prompto esse animo.</i>	Estre à l'erte.	* غلطی * خطایی * خطایی * نادرست *
Erudizione.	<i>Eruditio.</i>	Erudition: science.	* زلت * غلط * خطا * گند * خرد *
Erudito.	<i>Eruditus.</i>	Docte: sçavant.	* حاضر - ناخبر - واقع - سر حساب بودن *
Efacerbare.	<i>Exacerbare.</i>	Aigrir: fâcher.	* معرفت * علم * دانش * نادرستی *
Efacerbari.	<i>Exacerbari.</i>	S'aigrir: se fâcher.	* قاضی * نادره دان * بسیار خواننده * دانشمند *
Effagerare.	<i>Exaggerare.</i>	Exaggerer.	* کاروبار * غضبناک ساختن * بخشیدن بر آردن *
Effalare.	<i>Exhalare.</i>	Exhaler.	* غضب رفتن * خشمناک - آرزو شدن *
Effalazione.	<i>Exhalatio.</i>	Exhalaison.	* اغراق و زین *
Effaltare: magnificare.	<i>Extollere: magnificare.</i>	Exalter: louer hautement.	* تمجید دان * بوی دان * بکار کردن *
Effaltare: elevare.	<i>Exaltate: attollere.</i>	Exalter: élever.	* بخار * تمجید * تنفس *
Effaltazione.	<i>Exaltatio.</i>	Exaltation.	* تعظیم کردن * ثنا و تمجید نمودن * ستودن *
Effaltato.	<i>Exaltatus.</i>	Exalté.	* بالا بردن * بلند ساختن * عالی کردن آیدن *
Effame.	<i>Examen.</i>	Examen.	* تعظیم * عظمت * ارتفاع * ثنا *
Effaminato.	<i>Examinatus.</i>	Examiné.	* بلند کردن * مرتفع * علویت و عظمت یافتن *
Effaminatore.	<i>Examinator: scrutator.</i>	Examinateur.	* تفتیش * تفتیس * پرسش * تجسس *
Effame di coscienza.	<i>Examen conscientie.</i>	Examen de conscience.	* کاروبار * پرسیدن * تفتیش پذیرفته *
Effasperare.	<i>Exasperare.</i>	Fâcher: aigrir.	* درستی * مقتضی * تفتیشچی * تفتیس کنند *
Effattamente.	<i>Exacte.</i>	Exactement.	* دفع انصاف * تفتیش انصاف خون *
Effattore.	<i>Exactor.</i>	Exacteur: receveur.	* نسخه های ردش آمیز کفین * منقص داشتن *
Effazziqne.	<i>Exactio.</i>	Exaction.	* دقیق قایت * حسب وقت و سعی تمام * آرزوی کوشش *
Effaudire.	<i>Exaudire.</i>	Exaucer.	* تحصیل دار * محصل * حاصل *
			* تحصیل آری * وصول * مچرک *
			* اجابت کردن * قبول و مستجاب داشتن *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Effauditore.	<i>Exauditor.</i>	Celluy qui exauce	* اجابت کننده * قبول دار *
Effaudito.	<i>Exauditus.</i>	Exaucé.	* قبول * مقبول * مستجاب * اجابت یافته *
Esca : mangia.	<i>Esca.</i>	Appât.	طعام * خوراکي * دارو *
Esca dà far fuoco.	<i>Ignitabulum.</i>	Méche: matiere à prendre feu.	* قار * محرقة * چوک * پسته * خن * پیغه * خشکما *
Escamare.	<i>Exclamare.</i>	S'ecrier.	فریاد کردن * صدا بلند دادن * فرغ نمودن * نعره زدن *
Esclamazione.	<i>Exclamatio.</i>	Exclamation.	فرغ * فریاد * نعره * بغراو * دنگ *
Escludere.	<i>Excludere.</i>	Exclurre.	باز کردن * محروم نمودن * بیرون کردن *
Escluso.	<i>Exclusus.</i>	Exclus.	باز و محروم شده * بیرون نموده *
Escremento.	<i>Excrementum.</i>	Excrement.	فضله * غایت *
Essecrabile.	<i>Execrabilis.</i>	Execrable.	مستکرح * نفرین * نستی * واجب الاستکرح *
Essecrazione.	<i>Execratio.</i>	Execration.	استکرح * لعنت * نفرت *
Essecuzione.	<i>Executio.</i>	Execution.	ابرا * قتل * فعل * کار سازی *
Essecutore.	<i>Executor.</i>	Executeur.	عمل کننده * اجرا کننده * قاتل *
Esseguire.	<i>Exequi.</i>	Executer.	اجرا نمودن * سحر ساختن * بجا آوردن *
Essempio.	<i>Exemplum.</i>	Exemple.	مثل * تمثيل * مثلک *
Essempiare; mostra.	<i>Exemplar.</i>	Exemplaire: modele.	نمونه * عبرت نما * پرو * نشان *
Essempiare.	<i>Exemplaris.</i>	Exemplaire.	مستور * واجب اقتدا * مقتدی *
Essentare.	<i>Eximere.</i>	Exempter.	معاف ساختن * مسلم - سر بست - معاف نمودن *
Essenzione.	<i>Exemptio.</i>	Exemption.	سر بستگی * منشور * معافیت *
Essequie.	<i>Exequia.</i>	Funerailles.	ماتم * عزرا * نوحه * زاری *
Essercitare.	<i>Exercere.</i>	Exercer.	ورزیدن - میوزم * اشتغال نمودن *
Essercitazione.	<i>Exercitatio.</i>	Exercice.	اهتمام * مداومت * ارمان * ریاضت * ورزش * اشتغال *
Essercitato.	<i>Exercitatus.</i>	Exercé.	معاقت شده * حد اقل یافته * محروم گردیده *
Essercitio.	<i>Exercitium.</i>	Exercice.	مهم * ورزیده * آموخته *
Essercito.	<i>Exercitus.</i>	Armée.	نقید * ارمان * شپه * جهه *
Esfiglio.	<i>Exilium.</i>	Exil.	لشکر * عسکر * قوشن * جند * ذرا *
Esfito: fine d'opera	<i>Exitus.</i>	Succéz: evenement.	اخراج بلد * شهر بدر * جلا وطن * نفی بلد * مصان *
Esfago.	<i>Esophagus.</i>	Esophage: bouche de l'estomach.	سرانجام * عقبت * توالت * آخر کار *
Esfordio.	<i>Exordium.</i>	Exorde.	مزی * قصبة معده * سینه معده *
Esfortare.	<i>Hortari.</i>	Exhorter.	سر * ابتدا * شروع * بنا *
Esfortazione.	<i>Hortatio.</i>	Exhortation.	پند دادن * کارون * نصیحة کردن *
Esfortatore.	<i>Hortator.</i>	Exhortateur.	نصیحة * مصلحة * پند *

قوت دافعه

بالادست اعلا بسیار خوب یا نظیر

ذاتی حقیقی

ذات کون عین ذات هستی

بودن ام هستن ام

existence, being هسته موجود موجود حال

موجود فی نفس الامر

جذب یا جوی

مجذوب از خود رفته یا جوی

تابستان کفین صیف

to stretch to draw

کشیدن قول دادن واسع کردن

تنگ کردن رقیق نمودن ضعیف شدن

تنگی باریکی رقت بی قوتی

ضعیف شده تنگ گردیده

ظاهری خارجی آشکار بیرونی

مانه ناما اندام ظاهری

قطع نمودن بر طرف کردن استیصال

ورکندن معدوم کردن

قطع کننده بر طرف کننده منقطع موجب استیصال

استیصال انفطاع خزایی دمار ویرانی. *Extirpation*

قیمت دار ارزنده

ظن قوت واهمه

خاموش کردن واگشتن اطعام نمودن

فانمودن نابود کردن معدوم گردانیدن

خاموش شده وامبرده

استیصال بردن برطرف ناپدید شدن ورکندن

تابستانی صیفی

بهر سمحت ستم ظلم زور آوری *Violence, oppression, tyranny*

برآوردن بیرون کشیدن مخزن نمودن *to pull out*

بیکانه غریب *Extremity*

صورت نسجه

بسیار بسیار غایتانه بی حد بی پایان نهایت *Extremum, very much*

نهایت عقبه آخرین احکام غایت

دنبال بن

نچار تفتس

تعظيم کردن ثنا و تجید نمودن ستودن
بالا بردن بند ساختن عالی گردانیدن
تعظيم عظمت از رفاه شناسیدن
بند گردیده مرتفع علویت و عظمت یافته
تفتس تفتس پریش تجسس
کاویده پرسیده تفتس پر گرفته
پر سنده مفتش تفتس جي تفتس کتده
رفع انصاف تفتس انصاف خود

پتله پتله

(سختی) سختی رنجش نیز گفتن منقض داشتن
بقایق حقیقت و معنی تمام آرزوی کوشش

تحصیل محصل عامل
تحصیل داری وصول
اجابت کردن قبول و مستجاب داشتن

تزیین گنج خزینه خانه *a Treasury*

راهب تکلیف نشین: عقلت نشین

کوشش نشین: درویش مومنان *a Recluse, a Devotee*

بیابان وزاویین: راجح کن مفازه

انایات بیابان مفازه بریه

بناشده بظهور رسیده نشانده

زنانه خشنا نرماوه نرینه ماده دوگونه

غازی پهلوان رستم

آواره در بدر یاس سید دریم یاره

غلط کردن: خطا پر رفتن در خط افتادن *to err, mistake*

خطی خطی خطای نادرست

غلط خطا غلط

حاضر باخبر واقع سرحال بودن

معرفت علم دانش

فاضل نادره دان بسیار خوانده دانشمند

کاویدن غضبناک ساختن خشم در آوردن

نقبض رفتن خشمناک آرزوه شدن *to be enraged*

اغواق ورزیدن

بونی داودن کار کردن

Esp.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Expediente: con- venevole.	<i>Conueniens.</i>	Expedient: conue- nable.	شایسته * مناسب * درازنده * هر خور *
Expedito: finire.	<i>Terminare.</i>	Expedit: termi- ner.	خلاص کردن * تمام نمودن * تمام و کمال رسانیدن *
Expedito: far pref- to.	<i>Properare.</i>	Faire viste.	زود بودن * تعجیل کردن * جلد بودن *
Expeditagente.	<i>Cito.</i>	Viste.	زود * جلد * بتعجیل * بهجمله *
Espezzione: am- basciata	<i>Expeditio: legatio.</i>	Expedition: am- bassade.	رسالت * پیغام * ایلچیگری *
Expedito: finito.	<i>Terminatus.</i>	Expédié: achevé.	پسرا انجام رسیده * خلاص و تمام * مکمل *
Esperienza.	<i>Experientia.</i>	Experience.	تجربه * امتحان * آسمايش * ورزش *
Esperimentare.	<i>Experiri.</i>	Experimenter.	آزمودن - میاز مالیم * تجربه - امتحان کردن *
Esperto: pratico.	<i>Expertus.</i>	Expert: experi- menté.	کار دیده * کار آزموده * همان صده * مجرب * تجربه و امتحان پذیرفته * آموخته * ورزیده *
Esposizione de peccati.	<i>Expiatio peccato- rum.</i>	Expiation des pe- chez	ترجمان گناها * پاداش و بازخواست جرایم *
Espirare: rendere l'anima.	<i>Efflare animam.</i>	Espirer: rendre l'ame.	جان کندن * مژدن * وفات کردن * متوفی شدن *
Espliare.	<i>Explicare.</i>	Expliquer.	از دنیا رحلت نمودن * قطعه از دنیا کردن *
Esplícitamente.	<i>Explicite.</i>	Explicitement.	معنی گفتن * تفسیر نمودن * بیان کردن *
Esplorare.	<i>Explorare.</i>	Espier.	ظاهر * آشکارا * آیدان * ظاهر اند *
Esploratore: spio- ne.	<i>Explorator.</i>	Espion.	تقصص کردن * تجسس نمودن *
Esporre: esplicare	<i>Exponere: explica- re.</i>	Expliquer.	جاسوس * خبر پرور * آینه *
Esposizione.	<i>Expositio.</i>	Exposition: expli- cation.	بیان کردن * تفسیر و شرح نمودن *
Esposito: dichiara- to.	<i>Expositus.</i>	Exposé: expliqué.	بیان * تفسیر * تعبیر * شرح * خاطر نشان *
Esposito al sole.	<i>Soli expositus.</i>	Exposé au soleil.	تفسیر کرده * میبین * مشروح * ظاهر کرده (نمودن) *
Espressamente.	<i>Datà opera.</i>	Expressemente exprez: à dessein.	فرزیر شعل آفتاب نهاده * آفتاب خوردن *
Espressione di pa- rola.	<i>Expressio: locutio.</i>	Expression de pa- role.	از قصد * قصد * دانسته * فهمیده *
Espressione d'un succo.	<i>Expressio: colatura.</i>	Expression d'un suc.	عبارت * لهنت * تلفظ * سانگین *
Espresso: mandato à posta.	<i>Expressus: cursor.</i>	Exprés: envoyé.	فشرتی * تعصیر * عصاره * تندجاله *
Espresso: estrinse- co.	<i>Expressus: extrin- secus.</i>	Expres: extrince- que.	تاروا * قاصد * مستقل *
Esprimere: profe- rire.	<i>Exprimere: pro- ferre.</i>	Exprimer: pro- noncer.	ظاهری * خارجی * آیدانی *
Esprimere: spre- mere.	<i>Exprimere: com- primere.</i>	Exprimer: presser.	تلفظ کردن * گفتن * تقریر کردن *
Expugnabile.	<i>Expugnabilis.</i>	Prenable par force	فشون - میفشام * تعصیر نمودن * عصاره گرفتن *
Expugnare.	<i>Expugnare.</i>	Prendre par force emporter.	گرفتنی * ممکن (الفتح) *
Expugnazione.	<i>Expugnatio: victo- ria.</i>	Prise de force.	فتح کردن * گرفتن * بدست آوردن *
Expugnatore.	<i>Expugnator.</i>	Vainqueur.	فتح * وقت * گرفتنی *
			فاتح * فتح کننده *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Espulsiva virtu.	<i>Virtus expulsiua.</i>	Lavertu expulsive	پوشه دافعه *
Esquisito.	<i>Exquisitus.</i>	Exquis.	لاست * اءلا * دسبار خوب * دي نظير *
Essentiale.	<i>Essentialis.</i>	Essentiel.	زاتي * عيني * حقيقي *
Essenza.	<i>Essentia.</i>	Essence.	زات * كرون * عين ذات * هستي * حقيقت * حجاب *
Essere.	<i>Esse.</i>	Estre: etre.	ديان - ام * هستن - ام *
Essistenza.	<i>Existencia.</i>	Existence.	هستي * خون * موجود * هستيت * حال *
Essistente.	<i>Existens.</i>	Existent.	موجود * في نفس الامر *
Esso: v: eglii.	<i>Exsistis.</i>	Extase.	جاده * في حوشي *
Estasi.	<i>Extasis.</i>	Extatique.	مجنون * از خون رفتن * في حوشي *
Estatico.	<i>Estaticus.</i>	Esté: été.	تابستان * كيز * صيف *
Estate.	<i>Estas.</i>	Etendre.	كشيدن * قول دادن * واسع كردن * انبساط *
Estendere.	<i>Extendere.</i>	Extenuer.	تنگ كردن * رقيق نمودن * ضعيف ساختن *
Estenuare.	<i>Extenuare.</i>	Extenuation.	تنگي * پاريسي * رقت * دي قوتي *
Estenuazione.	<i>Extenuatio.</i>	Extenué.	ضعيف شده * تنگ كردن *
Estenuato.	<i>Extenuatus.</i>	Exterieur.	ظاهري * خارجي * اشكار * ديروني *
Esteriore.	<i>Externus.</i>	L'exterieur: le de- hors.	نهان * نما * اندام * ظاهري *
Esteriorità.	<i>Exterior habitus.</i>	Exerminer: dé- truire.	قطع نمودن * هر طرفي كردن * استيصال نمودن *
Esterninare: estir- pare.	<i>Exterminare.</i>	Exterminateur.	ور كندن * معدوم كردن * انبساط *
Esterninatore.	<i>Exterminator.</i>	Extermination: ravage.	قطع كندن * هر طرفي كندن * منقطع * موجب استيصال *
Esterninio.	<i>Exterminium.</i>	Estimable.	استيصال * انقطاع * خرابي * دمار * ديروني *
Estimabile.	<i>Aestimabilis.</i>	Vertu estimative.	بيني دار * ارزنده *
Estim: v: stimare.	<i>Virtus aestimativa.</i>	Eteindre.	ظن * قوت واهمه * قوت الوهميه *
Estimativa virtu.	<i>Extinguere.</i>	Eteindre: annuler.	ناموش كردن * واكشتن * اطفاء نمودن *
Estinguere: speng- nere.	<i>Extinguere: annul- lare.</i>	Eteint.	نمانمودن * نابود كردن * معدوم كردن * انبساط *
Estinguere: annul- lare.	<i>Extirpare.</i>	Extirper.	ناموش شده * وامرد *
Estinto: spento.	<i>Aestivus.</i>	Qui est d'été.	استيصال نمودن * هر طرفي * نابود ساختن * ور كندن *
Estinto: v: morto.	<i>Extorsio.</i>	Extorsion.	تابستاني * صيفي * كيز *
Estirpare.	<i>Extrahere.</i>	Extraire.	جبر * سماجت * ستم * ظلم * مچرك * زور آوري *
Estivo.	<i>Extraneus.</i>	Etranger.	بر آوردن * ديرون كشيدن * معزوم نمودن *
Estorzione.	<i>Extractum: tran- sumptum.</i>	Extrait d'une écri- ture.	بيگانه * قريبي *
Estrarre.	<i>Summe.</i>	Extremement.	صورت * نسبت *
Estranco.	<i>Extremitas.</i>	Extremité.	دسبار دسبار * غايگانه * دي حد * دي پايان * بنهايت *
Estretto d'una scrittura.			نهايت * عقبت * آخر * پسين * انجام * غايت *
Estremamente.			دنيال * بن *
Estremità: fine.			Es

اجابت کنده مجیب قبول دار

قبول مقبول اجابت یافته

طعام خوراکی دارو

قاو محرقه

ویاد کون صدابند دادن فرغ نمودن نغوه زدن

رد کردن غصب محروم نمودن بیرون کردن

رد محروم شده عود و دود نموده

فضله غایت

ستکرج نفرین دست واجب الاستکرج

استکرج لغت نفرین

اجرا عمل فعل کار سازی

عمل کننده اجرا کننده فاعل

بهر نمودن مجرا سخن بجا آوردن

مثل شمشیل

نمونه عبرت نشان

دستور واجب اقتدا مقیدی

معاف ساختن ستم سرت معاف نمودن

سربستی منثور

ماتم غزا نوحه زاری

Example. • *Mafihul Jamsid*

ورزیدن میوزم اشتغال نمودن
اهتمام مداومت ریاضت ورزش اشتغال
حادث شده خدایت یافته مجرب گردیده

مهم ورزیده اموخته
تقید ارمان شیوه جهد
شکر عسکر تقوشن جهد یوزا

An Army

از خارج بد شهر بد جلا وطن نفی بد مصدوره
سرا انجام عقبه توال از کار
مری قصبه معده و بنه معده

سر ابتدا شروع بنا
پند دادن کاویدن نصیحت کردن
نصیحت پند مصلحت
ناصح نصیحت کننده

to advise

دفع اخلاط رویه اخراج اخلاط غفنه

اوتیران سرب انجیل مزام

بشارت انجیل مقدس نوید عزه

نویسنده انجیل کاتب انجیل مقدس

اوقلیس حقیق اوقلیس

تحریر اوقلیس

سرپو بیان قرآن مقدس

to arise, happen واقع شدن رودادن بظهور آمدن حادث شدن

حادثه واقعه قصه ماجرا

فراط رودخانه شط فراط

سجاردون راجه دادون

Evidently آشکارا ظاهراً آیان نمودن معلوم

ظاهر آشکار نمودن معلوم روشن

ظهور حقیقت

آخری نہایت رسیدہ غایتی

ظاہراً اشکاراً خارجاً و بیرون

خارج ظاہر اشکار بیرونی

ز نور تارو

سن عمر سالہ سالانہ سالہا

سالہ سالہ حیوانہا

ہم سن ہم عمر ہم سالہ *of the same age*

ہمیشہ وایم وایما *Always*

جاویدی ہمیشگی ابدیت وایست مودیت *Eternity*

جاوید وایم ابدی مود لازمی بہرمدی

مخترع مخترک خلاف العادت

و دیگر باز نیز یکم لایما

علم فقہ علم سیرت علم اخلاق

سل ترقی حمی دق

فقہی مناسب سیرت اخلاق آموز

حش ولایت حشہ اولکای رنگ

زنگی حشہ سپاہ حشی

وجه تسمیہ اصل نام چگونگی اسم

رفع کردن بیرون کشیدن راندن

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Estremo.	Extremus.	Extreme.	آخری * بنهایت رسیدن * شایسته *
Extrinsecamente.	Extrinsecus.	Audehors : à l'exterieur.	ظاهر * آشکارا * خارجاً * در بیرون *
Extrinsecus.	Extrinsecus.	Exterieur.	خارج * ظاهر * آشکار * بیرونی *
Et v. e. Estro animale più grande dell'ape. Età.	Oestrus.	Frelon : guépe.	زنبور * تان *
Età d'animali.	Ætas.	Age.	سن * عمر * ساله * سالیان * سالها *
D'una stessa età.	Ætas animalium.	Age des animaux.	ساله * ساله حیواناتها *
Eternamente.	Coætaneus.	De même âge.	هم سن * هم عمر * هم ساله *
Eternità.	Æternus.	Eternellement : à jamais.	همیشه * دائم * دائماً * مابداً *
Eterno.	Æternitas.	Eternité.	جاودایی * همیشگی * ابدیت * سرودیت * دائمیت *
Eteroclitò.	Æternus.	Eternel.	مجاویز * دائم * ابدی * متروک * ازلی * سرمدی *
Etiandio.	Heteroclitus.	Heteroclit.	غیر متعارف * غیر مکرر * خلاف العادت *
Etica : morale scienza.	Iraò: immò: etiam.	Aussi : mêmes.	و نیز * باز * نیز * بلکه * ایضاً *
Etica : febre.	Æthica : scientia moralis.	L'ethique : lamorale.	علم حق * فقه * علم سبوت * علم اخلاق *
Etico: morale. Etico: v: tifico. Etiopia.	Æthica : scientia moralis.	Fievretique.	سل * نبی حق * حمی حق *
Etiopo.	Æthicus : moralis.	Moral.	فقی * مناسب سبوت * اخلاق آموز *
Etimologia.	Æthiopia.	Ethiopie.	حبش * ولایت حبشه * اولکای زنگی * الحبش *
Evacuare.	Æthiops.	Ethiopien.	زنگی * حبشی * سیاه حبشی *
Evacuazione de cattivi humori.	Ætymologia.	Etymologie.	وجه تسمیه * اصل نام * چگونگی اسم *
Evangelio.	Evacuare.	Evacuer.	دفع کردن * بیرون کشیدن * راندن *
Evangelista.	Evacuatio humorum peccantium.	Evacuation des humeurs peccantes.	دفع اخلاقیه * اخراج اخلاقیه *
Euclide.	Evangelium.	Evangile.	انجیل * انجیل قرآن * انجیل * قرآن *
Elementi d'Euclide.	Evangelista.	Evangeliste.	دشانت انجیل مقدس * نویسنده انجیل *
Eucaristia.	Euclides.	Euclide.	نویسنده انجیل * کاتب انجیل مقدس * انجیل * قرآن *
Evenire.	ElementaEuclidis.	Les elemens d'Euclide.	اوقلیدیس * حقیق اوقلیدیس *
Evento.	Eucharistia.	Eucharistie.	تحریر اوقلیدیس * سرچو طبیان * قربان مقدس *
Eufrate: fiume.	Evenire : accidere.	Avenir : arriver.	واقع شدن * زود آمدن * بظهور آمدن * حادث شدن *
Evaporare.	Eventus.	Evenemenr.	حادثه * واقعه * قضا * ماجرا * ماجری *
Evidentemente.	Euphrates.	Euphrate: fleuve.	فرات * رودخانه فرات * شط فرات * مران صوبی *
Evidente.	Evaporare.	Evaporer.	بخار کردن * زود آمدن *
Evidenza.	Evidenter.	Evidemment.	آشکارا * ظاهر * آیدان * هر چه معلوم *
	Evidens.	Evident.	ظاهر * آشکار * هر چه روشن * معلوم *
	Evidentia.	Evidence.	ظهور * حقیقه *

ITALIGE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Evitare.	<i>Vitare.</i>	Eviter.	* پرهیز کردن * احتراز نمودن *
Evocare la lite.	<i>Evocare litem.</i>	Evoquer le proces.	مهری - نهر اع نقل دیوان کردن * دان خواستن *
Evocazione.	<i>Evocatio.</i>	Evocation.	مان * اسما نقل دعوی * نقل دیوان *
Eunuco.	<i>Ennuchus.</i>	Eunuque: châtré.	اغنه * خواجه سرا * مخمومی * خایه کند *
Europa.	<i>Europa.</i>	Europe.	نزدکستان * ولایت فرنگ * اروپا *
Evo: misura dell' Angelo.	<i>Evum.</i>	La durée des Anges.	برودیت * همیشگی * روزگار فرشتگان *

Fa. Fab. Fac.

F A bifogno.	<i>Oportet.</i>	Il faut.	میباید * ضرور است * لازم است *
Fabrica.	<i>Fabrica.</i>	Fabrique.	ساز * تعمیر * بنا *
Fabricare.	<i>Fabricare.</i>	Fabriquer: bâtir.	بنا کردن * عمارت ساختن *
Fabricato.	<i>Fabricatus.</i>	Fabriqué: bâti.	بنا شده * بناشده *
Fabricatore.	<i>Fabricator.</i>	Bâtisseur: architecte.	بنابر * بنایی * بنا * آرزاز * ساز *
Fabro: fabbro.	<i>Faber ferrarius.</i>	Forgeron: maréchal.	آهنگر * جران *
Facchino.	<i>Bajulus.</i>	Portefaix: faquin.	ضال * باربردار * بارکش *
Faccia.	<i>Facies.</i>	Face.	روی * خد * چهره * وجه * صورت *
Faccia à Faccia.	<i>Facie ad faciem.</i>	Face à face.	روبرو * در برابر * مواجهه *
Facciata d'ella cartia.	<i>Frons: facies cartia.</i>	Le devant du papier.	مخبر * صفحه * رو کف *
Facciata d'un' edificio.	<i>Frontispicium edificii.</i>	Le frontispice d'un bâtiment.	روی عمارت * وجه عمارت *
Faccioletto: faz-zoletto.	<i>Lintheolum: juda-riolum.</i>	Moucheoir.	سهمال * شرف *
Face.	<i>Fax.</i>	Flambeau: torche.	شمع * شمع برزی *
Facenda: negozio.	<i>Negotium.</i>	Affaire.	کار * شغل * معامله *
Facendoso.	<i>Negotii gravatus.</i>	Homme d'affaires.	صاحب کار * صاحب شغل * مشغول *
Facetamente.	<i>Lepide.</i>	Facetieusement.	آزوی خوش طبعی * لطیفاً * حسب خورش و مایه *
Facezia: burla.	<i>Facetia: disterium.</i>	Facetie: plaifanterie.	خوش طبعی * مزاح * لطافت * ظرافت * بازیچه * جرنگ *
Faceto.	<i>Facetus.</i>	Facetieux.	خوش طبع * صاحب مزاح لطیف * ادوا لکنجک * ظریف *
Facile.	<i>Facilis.</i>	Facile.	آسان * سهل * دبی اشکال *
Facile: naturale dolce.	<i>Ingenuus.</i>	Facile: naturel doux.	سودیش * ملاطف * ملائم *
Facilità.	<i>Facilitas.</i>	Facilité.	آسانی * سهولت *
Facilitare.	<i>Facilem reddere.</i>	Faciliter.	آسان ساختن * سهل کردن * صورت دادن *
Facondia.	<i>Facundia.</i>	Eloquence.	بلاغت * مکالمت * صحبت *
Facondo.	<i>Facundus.</i>	Eloquent.	سخن زیان * حران * مبرک کلام * بلیغ * سخن آوز *
Facoltà: roba.	<i>Facultates: opes.</i>	Facultes: biens: commoditez.	مال * نعمت * منال * دنیا * اسباب * اموال *

اجتناب پرهیز کردن احترام نمودن
 دعوی تزلزل نقل دیوان کردن دادخواستن
 داد ادعا نقل دعوی نقل دیوان
 رفته خواجگه سرا محضی خایه کننده
 فغانستان ولایت فربک
 جمعیت بهنکی

می باید ضرورت لازم است *it behoves, it is necessary*
 عمارت تعمیر بنایی
 بنا کردن عمارت ساختن
 معور شده نباشد
 معمار بانی بنیاد ساز
 انبک حداد
 جمال بار بردار بارکش
 روی خد چهره وجه صورت
 روبرو برابر مواجبه

The Countess

صحیفہ صفحہ

دوی عمارت و جہ عمارت

دستمال درک

مشعل شمع بزرگ

رکا شغل معملہ

صاحب کار صاحب شغل مشغولی

از روی خوش طبعی لطیفاً حسن خویشمانی

خوش مزاج لطافت ظرافت بازیچه

خوش طبع صاحب مزاج لطیف ظریف

آسان سہل بی اشکال

فردیش ملاطف ملایم

آسانی سہولت

آسان ساختن سہل کردن صورت دادن

بلاغت مکالمت صحبت

تند زبان سراف می کلام بلوغ سخن آور

مال نعمت منال دنیا اسباب اموال

Touch

good naturedly

easy

Shustong, a cheat or trick

حیدر محیل دروغ کو کذاب و غاباز

تلبیس حیدر تدویر ضروری حرام زدیک

دیوالی شدن برکتی مفس شدن

شکت مفسی پشانی

برکت دیوای مفسی پشانی بی نوا

و نہ کناہ تقصیر معصیت جرم خطا

بدروغی ناحق بغیر صدق کذاب باطلا

حصاریچ خذک دور پایہ بارو لکام

زر قب ستوق

رای دروغ رای غلط رای کذب اندیشہ فاسد

زور تلبیس محیل حیدر باز

اشکیل کردن تبدیل تلبیس ضروری ساختن

سکہ قلبی زدن قلبکری کردن

اشکی قلبی عملی

دستور رخصت اذن اجازت تجوز

مالدار متومل دولت مند بخني صاحب نعمت

Kuch, pulent

ملوط درخت ملوط

درلج تندو پور مرغ کولان

لوبيا ج لوبيا لوما

ندیم سخره

موسره رابوزرک ابوحسی

شراره لژد اوراق داسه

سجیل چخشوک داسی داسی درو

داسکاله جاهرک داره

درو کردن خصاوی کردن دروین میدروم

داسی وار داسی ورز شراره دار

باز آلا تہ پاقون باقوتہ بادیار توخان شہین

بادلیج دوراندار

قوش جی ککاشته قوش خانہ

قوش خانہ

پایہ کوه پایہ کوه

کناره جامہ دامن حاشیہ جامہ رشہ خت

The Skirt of a Garment

دلک نجار چوبکاش لیدور لیدور

Fag. Fal.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.
Facoltà licenza.	<i>Facultas: licentia.</i>	Faculté: licence: pouvoir.
Facoltofo.	<i>Opulentus.</i>	Riche: opulent.
Faggio.	<i>Fagus: quercus.</i>	Fau: arbre.
Fagiano.	<i>Phasianus: attage.</i>	Faifan: oyseau.
Fagiuolo.	<i>Phaseolus.</i>	Fafcole: legume.
Fagotino: boffone.	<i>Morio.</i>	Bouffon.
Faina.	<i>Foina, vel mustela sphyrica.</i>	Foine: animal.
Falce.	<i>Falx fanaria.</i>	Fauls: faux:
Falce da segar le biade.	<i>Falx messoria.</i>	Faucille: faux.
Falcicare.	<i>Metere.</i>	Faucher.
Falciatore.	<i>Messor.</i>	Fauchent.
Falcone.	<i>Falco: accipiter.</i>	Faucon.
Falconetto: artigelia.	<i>Bombarda.</i>	Fauconneau: piece d'artillerie.
Falconiere.	<i>Accipitrarius.</i>	Fauconnier.
Falconeria.	<i>Accipitrum officina.</i>	Fauconnerie.
Falda: radice di monte.	<i>Radices montis.</i>	Le pied d'une montagne.
Falda.	<i>Oravestimenti.</i>	Bord d'un habit: pan d'une robe.
Falegname.	<i>Faber lignarius.</i>	Charpentier.
Fallace.	<i>Fallax.</i>	Trompeux.
Fallacia.	<i>Fallacla.</i>	Tromperie.
Fallare: v: errare.	<i>Decoquere as alienum.</i>	Faire banqueroute.
Fallire: restare in debito.	<i>Decoetio aris alieni.</i>	Banqueroute: faillite.
Fallimento di mercante.	<i>Decoetor aris alieni.</i>	Banqueroutier.
Fallito: bancarottiere.	<i>Crimen.</i>	Manquement: crime.
Fallo: crime.	<i>Falso.</i>	Faussement: à faux.
Falsamente.	<i>Falsa braccia.</i>	Fausse-braye.
Falsa braca.	<i>Nummi adulterari.</i>	Fausse monnoye.
Falsa moneta.	<i>Falsa opinio.</i>	Fausse opinion.
Falsa opinione.	<i>Falsarius.</i>	Fausfaire.
Falfario.	<i>Depravare.</i>	Falsifier.
Falfificare.	<i>Monetam adulterari.</i>	Faire la fausse monnoye.
Falfificare moneta.	<i>Adulteratus.</i>	Falsifié.
Falfificato.		

PERSICE.

دستور * رخصت * انان * اجازت * تصویب *
 مالدار * متوسل * دولت مند * غنی * صاحب نعمت *
 بلوطه * درخت بلوطه *
 دراج * تندرو * پوز مرغ * سرکلان *
 لوبیا * لوبیا * لوبیا *
 قدیم * مسخره *
 موسسه * راسد برکت * ادو عرس * سمور *
 شراره * ارت * اوراق * ناسه *
 منجل * چغشورک * چغشورک * ناس * ناس نورو *
 ناسکاله * خاجرک * ناره *
 نورو کردن * حصان کردن * نورویدن - مبدروم *
 ناس ناره * ناس ووز * نورووز * شراره ناره *
 باز * آتاه * پاتون * باتوده * بان یار * توغان * شاهین *
 پادلیج * نورا ناز *
 قرشچی * کماشته قرش خانه *
 قرش خانه *
 پایه کن * پای کن *
 کنار حمامه * ناهن * حاشیه حمامه * ریشه رخت *
 ناکر * نجار * چوب تراش * اینور * اینور *
 خبله ناره * محیل * نورو گو * کناب * عقلماز *
 تلبیس * خبله * تدویر * نوروئی * حرامترانگی *
 دیوالی شدن * برشکستن * مفلس شدن *
 شکسته * مفلسی * پربشانی *
 برشکسته * دیوالی * مفلس * پربشان * بی ذرا *
 ننبی * کنا * تقصیر * خطا * معصیت * جرم *
 نوروئی * ناهت * دغیر مدتی * کن با * باطلا *
 حصارچی * خندک نورو پایه بارو * لکام *
 زر قلبی * ستوده *
 رای نورو * رای غلط * رای کنب * اندیشه ناسه *
 نورو * صاحب تلبیس * محیل * خبله باز * نامقین *
 اشکیل کردن * تبدیل - تلبیس - نوروئی ساختن *
 سکه قلاده زبان * ستوده ساختن * قلبی کردن *
 اشکلی * قلادی * عملی *
 Ff 2 Fal-

ITALICE.	LATINE.	Fal. Fam. Fan. Far. GALLICE.	- PERSICE.
Falsificatore di moneta.	<i>Moneta adulterator.</i>	Faux-monnoyeur.	قلدگر * دغل * ستورق زن *
Falsità.	<i>Falsitas.</i>	Faufseté.	نورغ * كذب * دغل (شكيب) * تنوير * حيله * تلبس *
Falso.	<i>Falsus.</i>	Faux.	كذاب * نورغ * دي اصل - منور * اشكيلي *
Falso rapporto.	<i>Calumnia: falsa relatio.</i>	Faux rapport.	بن نفسي * بهتان * نقل ناحق * چغلي *
Falso rapportore.	<i>Calumniator.</i>	Faux rapporteur.	چغل * بن نفس * بهتان گي * حر بگ *
Falso testimonio.	<i>Falsum testimonium.</i>	Faux-témoignage.	بهتان * شهرت * شهرت نهدف * شهرت نورغ *
Fama.	<i>Fama.</i>	Renommée.	شهرت * نام * صيت * آواز * بيم * اشتهار * خمپه دي *
Fama buona.	<i>Nomen optimum.</i>	Bon renom.	نيك نام * نيك آواز * شهرت آفرين *
Fame.	<i>Fames.</i>	Faim.	كرسنگي * جوع * توش *
Fame canina.	<i>Fames canina.</i>	Faim canine.	جوع الكلب * شهرت ربي *
Haver fame.	<i>Famem pati.</i>	Avoir faim.	كرسنگي خوردن * كرسنه شدن * جوع كشيدن *
Famelico.	<i>Famelicus.</i>	Affamé: famelique.	كرسنه * جوهان * خاوي البطن *
Familia: domestici.	<i>Familia: domestici.</i>	Famille: domestiques.	اهل بيت * خانه * لصفه *
Familiare: amico.	<i>Familiaris: amicus.</i>	Familier: amy.	مصاحب * نديم * آشنا * يار * حريد * دوست گام * خليل *
Famigliarità.	<i>Familiaritas: amicitia.</i>	Familiarité.	اشنايي * دوستي * ندي * همصاحبي * مصاحبت *
Famoso.	<i>Famosus: clarus: celebris.</i>	Fameux.	نام آرز * مشهور * معروف * آواز دار * خزيبه *
Fanale.	<i>Laterna.</i>	Fanal.	نانوس * فتر * مشعل *
Fanciulla.	<i>Puella.</i>	Petite fille.	سختترك * دخترينه * پنيه *
Fanciullo.	<i>Puerulus.</i>	Petit enfant.	سرگ * كوك * تپك * طفل * شيرخور * چغلك *
Fanciullezza.	<i>Pueritia.</i>	Enfance.	په طفوليت * عمر جاهليت *
Fango.	<i>Lutum.</i>	Bouë: bourbe.	كل * شل * طين * ورطه * تول * خلان *
Fangolo.	<i>Lutosus.</i>	Bouëux: bourbeux.	كل آلون * پير شل *
Fantazia: potenza.	<i>Phantasia: potentia.</i>	La phantaisie.	ن خيالي * خيال * قوت متضيله *
Fantasma.	<i>Phantasma.</i>	Phantomsme.	فيل * صورت خيالي * صورت وهمي *
Fantasticaria.	<i>Cerebrositas.</i>	Caprice.	بهمون گي * تخيل *
Fantastico.	<i>Phantasticus.</i>	Fantastique.	خيالي * دماغي * متخيل *
Fante: à piede.	<i>Pedes.</i>	Pieton.	پاده * مشي * پياده *
Fantesca.	<i>Ancilla: famula.</i>	Servante.	رستار * خدمه * جاريه *
Fantoccio.	<i>Pupa.</i>	Poupée: marionette.	سب * صورت شين بازي *
Farcire.	<i>Farcire.</i>	Farcir.	آكندن * درون پر كردن *
Fardello: pachetto.	<i>Fasciculus.</i>	Fardeau: paquet.	بهار * لقمه * بچه *
Fare: far.	<i>Facere.</i>	Faire.	كردن - ميكنم * ساختن - ميسازم * نمودن *
Fare del cavaliere.	<i>Nobilitatem ementiri.</i>	Faire: trancher du Cavalier.	آرز كردن * شاه اندازي بيك زان گي نمودن *

فکر دغل ستورزن
دروغ کذب دغل انگین تذویر حیدہ نقیبی
کذاب دروغ بی اصل حرور اشکیبی
بدقیس بہتان نقل ناحق چغلی
لہجیل بدقیس بہتان کو
چچان مشہارت ناحق شہادت دروغ
شہرت نام صیت آوازہ اشتہار
نیک نام نیک آوازہ شہرت آفرین
کرسکی جوع توہش
جوع القلب شہوت رویہ
کرسکی خوردن کرسنه شدن جوع کشیدن
کرسنه جوعان خاوی البطن
اہل بیت خدمہ الحق
مصاحب ندیم آشنا یار دوست کام خلیل
اشنائی دوستی ہم صحبتی مصاحب
نام وار مشہور معروف آوازہ وار
مانوس فنہ مشعال
دخترک دخترنہ
بپرک کودک طفل مشہور خور
An Infant

عهد طفولیت سحر جاہلیت

کُلِ شل طین قرطہ بولِ خندان *Dust Clay Ghil*

کُلِ الود پُرشل

قوتِ خیالِ خیال *fancy, imagination, thought*

خیال صورتِ خیالِ صورتِ وہی

ہودیکہ تخیل

خیالِ دماغی تخیل

پیادہ مٹی پیادہ رو *going on foot*

پرستارِ خدامہ جاریہ

لعبتِ صورتِ شبازی

آکندن درون پرکندن

بستہ بار لہہ بچہ

سپکا کردن میکنم ساختن میسازم نمودن

آوردن ز او ز کردن ساختن از او یک ز او یک نمودن

جادو جادوگري طسم
آزار رنج جفا سخت اضطراب زحمت تعب
مذلت مشقت

نفرت خوراک تنفر طعام بدفیع

آموزی آزار رسان جفا ده مردوس

شکستگانه قله قبه بالایی تار ایلی

شاه اندازی غرور تکبر بزرگی

زن جادوگر

مقدر نازل طالع ناجرا

زحمت جفا تعب ریاضت آزار

جفا و زحمت دادن مشقت تعب رساندن

جفاکش تعب و زحمت کش

خسته و مانده تعبان پریشان شده

طالع نصیب تقدیر قسمت کثرت نازله

سرمه رویت هلال سوه

تبرکش ترک تیردین قنور

واسه پرنده چراغ پروانه

آرد طین پزیره

آتش آرد ارد بخته جوشانده آرد آرده

حنکی بهوان یراق ورز شمشیر باز

خدروس کاکل پارچه

قصه قصه خوانی معرکه

آلان شکم حشو تباچه تباہ

دعوی خدای کردن نیست خدا بخود دادن

قدر و ج کند و اله کند ف

بند سه قماط عصابه

لمبک کمر بند سین بند

پیچیده ملفوف بسته

پر تله کپوراره بند

بسته خوب دسته نیمه

دسته طاه بسته زده بترق

دختر باغچین بدختر بازی دادن

جادوگر ساحر *a saucer, a charmer*

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Fare della lina.	<i>Novilunium: neo-</i> <i>menia.</i>	Renouveau de la lune.	* سر ماه * رویت هلال * غره *
Faretra: carcaffo.	<i>Pharetra.</i>	Carquois.	* تبرکش * ترک * تهر دان * قیور * کوه لچ *
Farfalla.	<i>Pyrallis: papilio.</i>	Papillon.	* وآسه * پرنس چراغ * پروانه *
Farina.	<i>Farina.</i>	Farine.	* آرن * طحين * پریش *
Farinata.	<i>Polenta.</i>	Boyllie.	* آش آرن * آرن پخته * جوشانده آرن * آرنه *
Farinello: bravacio.	<i>Ferox.</i>	Fendant: fendeur de naseaux.	* چنگی * پهلوان * براق ورز * شمشیر باز *
Farro: forte de biada.	<i>Far.</i>	Sorte de bled.	* خندروس * کاکل * پارانج *
Farfa: narratione piacevole.	<i>Acroama: ludicra narratio.</i>	Farfe.	* قصه * قصه خردانی * معرکه *
Farfetto: egpitu- ra.	<i>Farcimen.</i>	Farcisseure.	* آلان شکم * حش * آکیح * آکیح * تیانجه * تبا *
Farfi Dio.	<i>Deum se venditare.</i>	Se faire Dieu.	* دعوی خداي کردن * نسبت خدا بخود دان *
Fascello dell'api: arnia: alveo.	<i>Alvearium.</i>	Ruche.	* کندروج * کند واله * کندق *
Fascia.	<i>Fascia.</i>	Bande.	* بند * تسمه * قباط * عصابه * چمبرک *
Fascia pettorale.	<i>Fascia pectoralis.</i>	Ceinture.	* کمربند * سینه بند *
Fasciato.	<i>Involutus: ligatus.</i>	Bandé: lié.	* پیچیده * ملفوف * بسته *
Fascie d'abambino	<i>Fascia cunarium.</i>	Maillot: bandelet- tes d'enfant	* نرتله * کهرازه بند *
Fascina.	<i>Fascis ligni.</i>	Fagot: fascine.	* بسته چوب * بسته هیمه *
Fascio.	<i>Fascis: fasciculus: fascina:</i>	Faisceau.	* بسته * طاق * بسته * فرج * بستوق *
Fascinare una donzella.	<i>Irritire puellam.</i>	Cajoler une fille.	* دختر اغذچیدن * دختر بازی دان *
Fascinateur.	<i>Incantator.</i>	Enchanteur.	* جاسوگر * سحر * نهرک سار *
Fascinatione.	<i>Incantatio.</i>	Enchantement: charmè.	* جاسو * جاسوگری * نهرک * طلسم *
Fastidio.	<i>Fastidium.</i>	Chagrin: facherie: degoût.	* آزار * رنج * جفا * محنت * اظهار * زحمت * تعب *
Fastidio dei cibi.	<i>Cibi fastidium.</i>	Degoût des vian- des.	* مدلت * مشقت * نفرت خوردگی * تنفر طعام * بد نفسی *
Fastidioso: strano.	<i>Fastidiosus.</i>	Ennuyeux: fâ- cheux.	* مزوی * آزار رسان * جفا * مروس *
Fasti: v: infastidire.	<i>Fastigium.</i>	Faite: sommet.	* سر * کله * قله * قبه * بالای * تار * اوج *
Fastigio: sommità.	<i>Fastus.</i>	Faste.	* شاه اندازی * غرور * نهرکی * تکبر *
Fasto.	<i>Maga.</i>	Fée: magicienne.	* ستنبه * زن جاسوگر * سلاب * سورش *
Fata: magà.	<i>Fatalis.</i>	Fatal.	* مقدر * نازل * طالع * ماجرا * نوشته * کار نصیب *
Fatale.	<i>Labor: fatigatio.</i>	Fatigue	* زحمت * جفا * تعب * ریاضت * آزار * مشقت *
Fatalità: v: fato.	<i>Fatigare.</i>	Fatiguer: lasser: chagriner.	* جفا و زحمت دان * مشقت و تعب رساندن *
Fatica.	<i>Laboriosus.</i>	Laborieux.	* جفاکش * تعب ورز * زحمت کش *
Faticare dar tra- vaglio.	<i>Fatigatus.</i>	Fatigué	* خسته * رساندن * تعبمان * آیده * پریش *
Fatichevole.	<i>Fatum.</i>	Destin: destinée.	* طالع * نصیب * تقدیر * قسمت * مکتوب * نازل *
Faticato.			
Fato.			

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Fattezza del corpo	<i>Corporis statura.</i>	Mine : façon trogne.	* ترکیبی بدن * اندام بدن *
Fatto Heroico.	<i>Factum heroicum.</i>	Fait heroique.	* کار هنرمندی * فعل قازی *
Fattione: fazione	<i>Factio: conventio.</i>	Faction.	* انقیاد * تدبیر * مهتای * ههه * پیمان *
Fatticio: artificiale	<i>Factivus: artificialis.</i>	Artificiel.	* صلی * غیر حقیقی *
Fatto: azione.	<i>Factum: actio.</i>	Fait: action.	* عمل * فعل *
Fatto.	<i>Factus.</i>	Fait.	* کردن شده * ساخته * بعمل رسیده *
Fatto d'arme.	<i>Prælium: conflictus.</i>	Fait d'armes.	* مصلحت جنگ * مقاتله * پیجاریه *
Fattore di mercante.	<i>Institor.</i>	Facteur: commis.	* وکیل * نایب * کماشته *
Fattoria: banca.	<i>Telonis locus.</i>	Factorie: banque.	* بانکساز * کشیمین سوناکری * سوناکار *
Fattura: stregaria.	<i>Fascinum: fascinat.</i>	Sorcelerie.	* جادو * شجر * جادوگری * طلسم *
Fava.	<i>Faba.</i>	Fève.	* پازا * چوچو * فول * جناح النسر * چرچر *
Fava Romana.	<i>Faba Romana.</i>	Fève Romaine.	* نهر * لوبیا نر کستانه *
Fauci.	<i>Fauces.</i>	Goufier.	* ناک * کلی * حلقوم *
Favella.	<i>Loquela.</i>	Parole: langage.	* حرف * سخن * گفتن * چم *
Favilla.	<i>Scintilla: favilla.</i>	Etincelle.	* لعه * شراره آتش *
Fauno.	<i>Faunus.</i>	Faune.	* شراب شراره * ایرن * گول * ناسا * نستان *
Favo di melle.	<i>Favus mellis.</i>	Rayon de miel.	* شهنک * شهنک مسل *
Favola.	<i>Fabula.</i>	Fable.	* نعه * داستان * حکایت بی اصل * تریقی *
Favoloso.	<i>Fabulosus: eleusinus.</i>	Fabuleux.	* بی اصل * دروغی * گاندی *
Favonio: v: zefiro.	<i>Favorabilis.</i>	Favorable.	* مرغه ناز * معین * معین * خوب *
Favorabile.	<i>Favor.</i>	Faveur.	* شفقت * عنایت * امدان * نصرت * معاونت *
Favore.	<i>In favorem.</i>	En faveur.	* در حق * جانب * از برای خاطر *
In favore.	<i>Favere: opem ferre.</i>	Favorifer.	* هواری کردن * طرف گرفتن * امدان امدان *
Favorire: dar aiuto.	<i>Adjutus.</i>	Favorifé.	* منصور * نصرت - مدد - هزان آری یافتن *
Favorito.	<i>Regi charus: gratiosus apud Regem.</i>	Favori du Roy.	* مقرب پادشاه * نرینیک پادشاه * مقرب الخاقانی *
Favorito del Rè.	<i>Faustus.</i>	Heureux: propice: favorable.	* صاحب قرب نرین ولی نعمت * ندم ملک * ندم پادشاه *
Fausto.	<i>Fautor.</i>	Fauteur.	* خبر * خوب * مبارک * نیک * سعد * فرخواند * فال *
Fautore.	<i>Februarius.</i>	Fevrier.	* هزانار * پناوه * ناصر *
Febraro.	<i>Febris.</i>	Fievre.	* آرن بهشت * آرن بهشت * سلطان جلال الدین *
Febre.	<i>Rigor febris.</i>	Froid de la fievre.	* تب * گرمی * حمی * حرارت *
Fredo della febre.	<i>Febris phtisica: tabes.</i>	Fievre ethique.	* تب لرزه * تب نازن * نفه حمی *
Febre etica: tifica.	<i>Febris continua: caucasus.</i>	Fievre continue.	* تب نازن * حمی نازن * بیماری دریک *
Febre continua.	<i>Febris tertiana.</i>	Fievte tierce.	* تب نازن * حمی منطبقه * تب لازم * بیماری سیاه * تب سیاه *
Febre terzana.			* تب نوزی * حمی تب که روزی (بسی روزی) نه تب سه یک

جم ترکیب بدن بندام بدن

هنر کارهنر مندی فعل غازی

تدبیر میثاق عهد پیمان

علمی غیر حقیقی

کار عمل فعل *an actions*

کردم شده ساخته بعل رسیده

معمد خبک مقامه محاربه

وکیل نایب کماشته *a Deputy*

نشین سوداگری سوداگاه

جادو سحر جادوگری طلسم

باقلا جو جو فول جناح النشتر جرجر

وچر لوبیا نوکستانی

سحاب

حلق کلو حلقوم

سحاب

حرف سخن گفتن

سحاب

لمعه شماره الشش

سحاب

شهر شماره ناس ناس

شبهک شبهک عمل

قصه داستان حکایت یاصل تزئیف

یاصل دروغی کاژی

صرف دار مفید معین خوب
شفقت عنایت امداد نصرت معاونت
در حق جانب از برای خاطر
بواداری کردن طرف فتن امداد دادن
منصور نصرت مدد بواداری یافتہ
مقرب بادشاہ نزدیک بادشاہ مقرر النجای قایم
صاحب قوت و بی نصرت ندیم ملک ندیم بادشاہ
همہ جو غیر خوب مبارک نیک سعد و خندہ فال
بوادار پناہ دہ ناصر

اردی بہت اردی بہت ماہ سلطان جلال الدین

تپ گرمی جمی حرارت

تپ لرزہ تپ نافذ

تپ دق جمی دق بیمار بویک

تپ دایمی جمی مطبہ تپ لازم

تپ نوبت جمی خبکہ روزی آید و روزی نہ

صاحب اقبال سعادت مند صاحب بخت

سعادت اقبال دولت خیر آفرین بخت

مد مال استاد مد ساز

مد بیوک

ماده انات حمید

زن مره ضعیفه

زمانه مال زن مخصوص زن

شکافتن میشکافم شوق کردن

تبرکیدن تبسیدن

شکافه مشوق شوق شده

شوق شکافت زخمه

عشق قوقش عققا حرم

عقدان معلف

فرجین بارانی

تپ سبک تپ ربع جمی نشت

تپ یومی تپ برروزه

تپ یکروزه جمی یوم

تپ بایه جمی وبایه

مورور محوم خداوندتپ

وزوی تفل ورده

برکت دولت

زبادان ساخن وافر مویون برکتے ساندن

ایمان اعتقاد دین

بوسن دین دار اهل ایمان مسلم سلمان

فاتما اهل محمدیه در ولایت خود ایشان دعوی نام

سلمان گویا مخصوص آن مذنب میکنند بر چند

در حقیقت اهل کتاب انجیل سلمانان باشند چنانچه

دین حق حضرت ایشوع کلمت الدتسلم نمایند

ایمان راست صالح ایمان دار

صالحانه از روی نیکی و حقیقت حبان

راستی صلاحیت سیرت حقیقت راست

حکیر کبیر

سرخس فلینون کبدار حمام سفیر

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Febre quartana.	<i>Febris quartana.</i>	Fievre quarte.	* تب سبک * تب ربع * حمی ثلاث *
Febre quotidiana.	<i>Febris quotidiana.</i>	Fievre quotidienne.	* تب یومیه * تب هر روزه *
Febre efemera.	<i>Febris ephemera.</i>	Fievre ephemera.	* تب یک روز * حمی یوم *
Febre pestilentiale.	<i>Febris pestilens.</i>	Fievre pestilentielle.	* تب و بایه * حمی و بایه *
Febriticante.	<i>Febre correptus : febricitans.</i>	Febriticant.	* مورون * محضوم * حد او دن تب *
Feccia.	<i>Fex.</i>	Lie.	* فودی * ففل * فوره *
Fecondità: di donna.	<i>Fecunditas.</i>	Fecondité.	* فرکت * دولت * زاینده گی *
Fecondare.	<i>Fecundare.</i>	Feconder: rendre - fecond.	* آبان (ان ساختن) * وافر نمودن * فرکت رساندن *
Fecondo: v: fertile.	<i>Fides.</i>	Foy.	* ایمان * اعتقاد * دین *
Fede: fè: credenza.	<i>Fidelis: verus Christianus: musulmanus, sive professor, & confessor verae fidei: istulus à Mahomedanis in propria patria tamquam proprius usurpatius.</i>	Fidèle: véritable Chrétien: musulman; c'est à dire confesseur, ou professeur de la vraie foy: titré usurpé par les Mahométans en leurs pays.	* مؤمن * دین دار * اهل ایمان * مسلم * مسلمان * [نام اهل محمدیه در ولایت خون ایشان سعیدی نام مسلمان گوید و با مشخصه آن مذهب میکنند هر چند در حقیقت اهل کتاب اند چهل مسلمانان باشند چنانچه دین حق حضرت (شراع کلمت) الله تسلیم نمایند]
Fedele: leale.	<i>Fidelis: rectus.</i>	Fidèle: loyal.	* امین * راست * صالح * ایمان دار *
Fedelmente.	<i>Fideliter.</i>	Fidelement.	* صالحانه * از روی فیکری و حقیقت * حسب ایمان *
Fedeltà: lealtà.	<i>Fidelitas.</i>	Fidelité.	* راستی * صلاحیت * سپردن * حقیقت * امنیت *
Fegato.	<i>Jecur: hep.</i>	Foye.	* جگر *
Felce: herba.	<i>Filix: her.</i>	Fougere.	* بلخس * فلهضون * کپزار * حجام * سفیر *
Felicé.	<i>Felix.</i>	Heureux.	* شادمان * اقبال * سعادت * مسامحه * بایاد * خوش *
Felicità.	<i>Felicitas.</i>	Felicité: bonheur.	* سعادت * دولت * خیر * اقبال * آفرین * خوش *
Feltrato.	<i>Panni coactilis ar- tifex.</i>	Faiseur de feutre.	* نمده مال * آستان نمده ساز *
Feltro.	<i>Pannus coactilis: philtrum.</i>	Feutre.	* نمده * پیلزگی *
Femina.	<i>Femina.</i>	Femelle.	* ماده * انث * خمپه *
Femina: donna.	<i>Mulier.</i>	Femme.	* زن * سره * ضعیفه * حران *
Feminile.	<i>Feminicus.</i>	Feminin.	* زنانه * مال زن * مخصوص زن *
Fendere.	<i>Findere.</i>	Fendre.	* شکافتن * میشکافم * شق کردن *
Fenderfi le labra.	<i>Fing labia.</i>	Se fendre: parlant des levres.	* تیر کردن * تبسیدن *
Fenduto.	<i>Fissus.</i>	Fendus.	* شکافته * مشقوق * شق شده *
Fenditura.	<i>Fissura.</i>	Fente.	* شق * شکافتن * زخه * پال *
Fenice.	<i>Phoenix: viv.</i>	Phenix.	* فنقا * فونیس * فونیس * عنقا مرغ *
Femile.	<i>Fanile.</i>	Grange à foin.	* هلف داران * معلف * گودان *
Farsiolo: ferraiuolo.	<i>Pallium.</i>	Manteau.	* فرچین * پارانی *

ITALIÈ.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Feretro: cataletto.	<i>Feretrum.</i>	Bière : cercueil.	تابوت * جنازه * نعش * اوان * کاهن * خردبشته * سخمه *
Feria.	<i>Feria.</i>	Ferie: jour de travail.	روزگار کردن * روزکسی * روزپیشه کاری *
Ferire.	<i>Vulnerare: ferire.</i>	Bleffer.	زخم زدن * مجروح نمودن * جراحت کردن *
Ferita.	<i>Vulnus.</i>	Blessure: playe.	زخم * جراحت * ریش *
Ferito.	<i>Vulneratus.</i>	Blessé.	زخم خورده * مجروح * زخم *
Fermente.	<i>Firmiter.</i>	Constamment.	نایمانه * استوارانه * ثابتاً * سخت *
Fermare: stabilire.	<i>Firmare: stabilire.</i>	Affermir.	محکم نمودن * مقرر نمودن * استحکام نمودن *
Fermare: sostare.	<i>Detinere: interjungere.</i>	Arrêter.	راستادن * نگاهداشتن * نگاهداشتن *
Fermarsi: sostarsi.	<i>Consistere.</i>	S'arrêter: demeurer ferme.	راستادن * ماندن * خونرا مستقیم نگاهداشتن *
Fermato: ritenuto.	<i>Interjunctus.</i>	Arrêté.	راستاده * نگاهداشته * گرفتار نمودن * مانده *
Fermento.	<i>Fermentum.</i>	Levain.	خمیر * خمیرمایه *
Fermentarsi.	<i>Fermentari.</i>	Se fermenter.	خمیر شدن * خمیر گرفتن * خاستگی کردن *
Fermezza.	<i>Firmitas.</i>	Fermeté.	استواری * قرار * ثبات *
Fermo.	<i>Firmus.</i>	Ferme.	ثابت * محکم * مستقیم * قائم * آهن * چرم * استوار *
Feroce.	<i>Ferox.</i>	Farouche: fier.	نازاک * وحشی * سرزنه * ادم نر *
Ferramenti.	<i>Ferramenta.</i>	Ferremens.	اوزار آهنی * آلات حدید *
Ferrare un cavallo.	<i>Calceare equum.</i>	Ferrer un cheval.	اسب نعل کردن * چاروا نعل بندی کردن *
Ferraro.	<i>Faber ferrarius.</i>	Forgeron.	آهنکار * حداد * پیرقکار * چلانکار *
Ferrato.	<i>Ferratus.</i>	Ferré.	پاهن بسته * پاهن بندن قائم شدن *
Ferrato: d'un cavallo.	<i>Calceatus equus.</i>	Ferré: parlant d'un cheval.	نعل بندی شده * نعل کشیده *
Ferriera: fornace di ferro.	<i>Fornax ferraria.</i>	Fournise à cuire le fer.	کوره آهن پزی *
Ferro.	<i>Ferrum.</i>	Fer.	آهن * حدید *
Ferro di cavallo.	<i>Solea equi.</i>	Fer de cheval.	نعل است * نعل چاروا *
Ferro delle scarpe usato quasi in tutti paesi d'el levante, doue l'istesso hanno fort' il talone delle scarpe, & stivali un giro di ferro in modo d'una mezza luna, attaccato contre punte; ô chiodetti al cuoio.	<i>Solea ferrea calceorum qua utuntur per omnes ferme orientales regiones; ita ut ipsi Reges subtalo calceorum, & ocrearum gyrum ferreum in modum crescentis luna deferant, adhaerentem corio tribus clavibus.</i>	Fer des souliers: qui est en usage par tous les pays du levant; ou les Roys mêmes portent le talon des galoches, & des botines ferré en façon de demy lune, attachée par le moyen de trois petites pointes.	نعل کفش و چکمه * فعلیچه * که مستعمل باشد در جمیع الکای شرق یعنی در ایران ترکستان و عربستان چنانچه امر او سلاطین نیز نیز پاشنه کفش و چرمه خون نعل بکشند *
Fer des tailleurs.	<i>Ferrum sartorum.</i>	Ferro d'i sartori.	اتر * آلتی اتوکر و خباط *
Fertile.	<i>Fertilis.</i>	Fertile.	آبادان * حاصل دار * معمور * پرکت دار * خصیب *
Fertilité.	<i>Fertilitas.</i>	Fertilitas.	بار آوری * آبادانی * پرکت * خصب *

تابوت جنازه نقش آوران

روزگار کردن روزگب روزپیشه کاري

to wound

زخم زدن مجروح نمودن جراحت کهن

زخم جراحت زیش

قایمانه استوارانه نایبانه سخت

محکم نمودن مغرور نمودن استقام نمودن

واداشتن نگاه داشتن

واداشته نگاهداشته گرفتار نموده

to stop

واستاندن ماندن خودرستقیم نگاهداشتن

- مایه خمیره خمیرمایه

محمورشدن خمیره گرفتن

استواری قرار ثبات

ثابت محکم مستحکم قیام استوار

نارام وحشی درنده آدم در

اوزار آینهی اللات حدید

اسپ نعل کهن

آهنگر حداد پزنگار چلدنگر

باین بسته به پدید قیام شده

نعل نندی شده نعل کشیده

کوره آهن پزی

آهن حدید

نعل اپ نعل چاروا *an horse shoe*

نعل کفش و چکمه نعلی که مستعمل نباشد در

جمیع الکاهی شرق یعنی در ایران و ترکستان و عربستان

چنانچه امرا و سلاطین نیز در پیشینه کفشان و خرمه

خود نعل میکشند

بازگشتن آلت تو و ضیاط

آبادان حاصل دار تعمیر برکت دار

بار آوری آبادانی برکت

نفس کشیدن دم گرفتن ^{لالا} دم زدن *to breathe*

نفس گرفتن دم گرفتن *to take breath*

نفس تنفس دم انبساط و انقباض

میک دندو یک دور

سنگ حلقه

شاخه عصب

عیب زدن

زشتک کردن تقدیر ساختن

درخت لجنخیز شجره طین

مته بر ماه یک دستی

لجنخیز طین میوه لجنخیز

اعتقاد بردن اعتمادی و اعتباری دانستن

امانت وجه یا مال بهر وجهی سپردن

لوزان گرم غیور، محاسب غیرت

غیرت جد دل سوزش تا و توڑا توڑش

زاطیق عید رفیقش

صفا صحت عیش تماشا بزم

میزاد کردن صفا و تماشا داشتن

نخل

خا هشام قذی

مردارویی بدبو بوی گنده

بدبو گندگی بدبو بد رایحه

تکه نان بورشمان پارچه نان برین

مشکل کنبل دکه تی

سباج مال و جهات و بندود

باج مال و جهات حق زردیته و رعیتی

بی قوتی ناتوانی ضعف *Weakness*

سته ضعیف بی قوت ناتوان

شعله زبانه خریشته

شعله زون زبانه کشیدن

تیزر حب

شبهه تیک غنچه بلبله صوری دروق

ITALYCE.	LATINE.	GALLICE.	PER SICE.
Fervente: ardente.	<i>Fervidus.</i>	Fervent: ardent: zélé.	* سرزان * گرم * غیر * صاحب غیرت *
Fervore.	<i>Fervor.</i>	Ferveur: zele.	* غیرت * چش * دل سوزش * تاو * تیز * توش *
Festa.	<i>Festus dies.</i>	Feste.	* زاطبق * هین * روز جشن *
Festa: piacere.	<i>Oblectamentum.</i>	Feste: réjouissance.	* صفا * صحبت * عیش * تماشا * بزم *
Festeggiare.	<i>Oblectari.</i>	Faire feste.	* میران کردن * صفا و تماشا داشتن *
Festone: fregio.	<i>Encarpa.</i>	Feston: féton.	* تاشل *
Festuca.	<i>Festuca.</i>	Fétu.	* خاشک * هشام * قندی *
Fetente: fettente.	<i>Fetidus.</i>	Puant.	* منور دردی * بد بوی * بد بوی کند * معجن *
Fetore: fetore.	<i>Fetor.</i>	Puanteur: mauvaise odeur.	* بد بوی * کندگی * بد بوی * بد رایحه *
Fetta di pané.	<i>Buccella panis.</i>	Tranche de pain.	* تیکه نان * دورش نان * پارچه نان * برین *
Fettuccia: nastro.	<i>Vitta.</i>	Ruban.	* مشلش * کتیل * سکه * تپی *
Feudatario.	<i>Feudatarius.</i>	Feudataire: féodal.	* باج * مال و جهات دهند *
Feudo.	<i>Feudum.</i>	Fief.	* باج * مال و جهات * حق زبردستی و رعیتی *
Fiacchezza.	<i>Debilitas.</i>	Foiblesse.	* بدی قوتی * ناتوانی * ضعف *
Fiacco.	<i>Debilis.</i>	Foible.	* سته * ضعیف * بدی قوت * ناتوان *
Fiamma.	<i>Flamma.</i>	Flamme.	* شعله * زبانه * خروشته *
Fiammeggiare.	<i>Flammare.</i>	Flamboyer: jeter des flammes.	* شعله زدن * زیاده کشیدن *
Fianco.	<i>Latus.</i>	Flanc: côté.	* پهلی * کتیر * جنب *
Fiasco di vetro.	<i>Lagena vitrea.</i>	Flacon de verre: bouteille.	* قلیشه * تنک * قرشه * پنبله * مدوری * نازوق *
Fiasco di terra, od'argento.	<i>Lagena fictilis, aut argentea.</i>	Flacon de terre ou d'argent.	* تنک * چرخنی * تنک گشی یا نوقری *
Fiatare.	<i>Respirare.</i>	Souffler: respirer.	* نفس کشیدن * دم زدن *
Fiata: v: volta.	<i>Spirium cohibere.</i>	Retenir l'haleine.	* نفس گرفتن * دم گرفتن *
Retinere il fiato.	<i>Flatus: spiritus.</i>	Souffle: respiration: haleine.	* نفس * تنفس * دم * (انبساط و انقباض) *
Fiato.	<i>Unico haustu.</i>	D'une haleine: tout d'un coup.	* بیک دفعه * بیک نرس *
In un fiato.	<i>Fibula.</i>	Boucle.	* سکه * حلقه *
Fibbia.	<i>Fibra.</i>	Fibre.	* شاخه عصب *
Fibra.	<i>Natura muliebris.</i>	Nature de la femme.	* عیب زن * کس * هنیه * نمدان * چکلین *
Fica.	<i>Labio suggillare.</i>	Faire la mouë.	* رشتک کردن * تقلید ساختن *
Far la fica.	<i>Ficus arbor.</i>	Figuier.	* درخت انجیر * شجره طبعی *
Ficaia: fico arbore.	<i>Terebella.</i>	Foret.	* مته * بر صافه یک دستی *
Fivaglia: fucchiella: trivello.	<i>Ficus fructus.</i>	Figue.	* انجیر * طبعی * میوه انجیر *
Fico: frutto.	<i>Confidere.</i>	Se fier.	* اعتقاد بردن * اعتمادی و اعتباری دانستن *
Fidarsi.	<i>Fidei commissum.</i>	Fidei commiss.	* امانت * وجه یا مال بموجب وصیت سپردن *
Fidato: v: fedele.			
Fidei commissio.			

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Fiducia.	<i>Fiducia.</i>	Confiance : assurance.	ایمان * باور * اعتقاد * اعتبار *
Fiele.	<i>Fel.</i>	Fiel.	زهر * مراره *
Fieno.	<i>Fenum.</i>	Foin.	بنگه * گیاه *
Fieno greco.	<i>Fenum gracum :</i> <i>tridac.</i>	Sain foin: senegré. *	بنجہ * کتب * اسپست * حلبہ * فریتہ * شمبلیط *
Fiera.	<i>Nundina.</i>	Foire.	موسم * بازار سالیانه *
Fieramente.	<i>Dirè.</i>	Fierement.	ظالمانہ * سخت * تند *
Fiero.	<i>Ferus : dirus.</i>	Fier.	ظالم * متعجب * متعجب * تند *
Figgera: ficcare.	<i>Figere.</i>	Ficher.	تري نهان * فروبرن * نشاندن *
Figliastro.	<i>Privignus.</i>	Beau-fils.	پسرانہ *
Figlia.	<i>Filia.</i>	Fille.	مشر * دین *
Figlio : figliuolo.	<i>Filius.</i>	Fils.	پسر * دین * پسر * فرزندان * ولد *
Figlio legitimo.	<i>Filius legitimus.</i>	Fils legitime.	حلال زانہ * تخم حلال *
Figlio adoptivo.	<i>Filius adoptivus.</i>	Fils adoptif.	پسر خوانده * ولد مجازی * پسر جان *
Figlio illegitimo: bastardo.	<i>Filius illegitimus.</i>	Fils bâtard.	مهرام زانہ * تخم حرام * ولد زنا * پسر بغول * خسروک *
Figliuolanza.	<i>Filiatio.</i>	Filiation.	پسری * اربیب *
Figura.	<i>Figura.</i>	Figure.	شکل * صورت * تصویر * هیئت *
Figure.	<i>Figurare.</i>	Figurer.	شکل کشیدن * تصویر کشیدن * صورت ساختن *
Figurato.	<i>Figuratus.</i>	Figuré.	کشید * تصویر نمود * متصور *
Fila: file d'i foldati.	<i>Acies militum.</i>	File : files de foldats.	مل * مغزوق *
Filaccia.	<i>Stamen.</i>	Filasse.	پرز * لپقه * ریشہ * تولی *
Filare.	<i>Nere.</i>	Filer.	ریشیدن - میز ریش * ریشمان تافتن * ریشیدن *
Filatoio: molinello.	<i>Rhombus netricia.</i>	Roüet à filer.	بولاب * چرخ بولابی * چرخ ریشمان کار *
Filiera.	<i>Extensorium metallini fili.</i>	Filiera.	سکسش *
Filo.	<i>Filum.</i>	Fil : filet.	ریشمان * ریشته * خیاطی * خرنل * تاسکانه *
Filo di trama.	<i>Subtegmen.</i>	Trame : filet de trame.	پوت * ریشمان بیوتوسا *
Filo d'oro.	<i>Filum aureum.</i>	Fil d'or.	مطل * کلابتان * صدمه *
Filo di ferro : &c.	<i>Filum ferreum &c.</i>	Fil d'archal.	سیم * من *
Filo di spada : &c.	<i>Acies ensis.</i>	Fil de l'épée.	شم شمشیر * تیر تازی *
Filofia.	<i>Philosophia.</i>	Philosophie.	حکمت * علم حکمت * فلسفه *
Filosofo.	<i>Philosophus.</i>	Philosophe.	حکیم * فیلسوف *
Filza di perle.	<i>Tarques ex margaritis.</i>	Tour: colier de perles.	تسبیح مروارید * عقن لؤلؤ *
Fimbria.	<i>Fimbria.</i>	Frange.	مانشیه * کناره *
Fin : v : fino.			
Finalmente.	<i>Tandem.</i>	Finalment.	آخر * عقبا *

اعتماد باور اعتقاد اعتبار

زبر و سراره

علف گیاه

کت اسپت حلبه و نقیه

موس بازل السالیانه

ظلمانه سخت تند

ظالم متعجب شکرتند

توی نهادن فورون نشانن

پیراندو

a Daughter

دختر بنت

a Son

پسر ابن بن فرزند ولد

حلال زاده تخم حلال

پسر خوانده ولد مجازی پسران

مهرام زاده تخم حرام ولد زنا پسر دخول

پسیت رابیت

شکل صورت تصویر

شکل کشیدن تصویر کشیدن صورت ساختن

کشیده تصویر نموده منصور

صف صفوف

Figure (fashion of a thing)

To figure or represent

Figured

پرز ليقه ريشه توي

رسيدن ميرم ريسان تافش ريشن

دولاب جرخ دولابي کچر ريسان تاو

دکش

ريمان رشته حياطي خول تکدانه

پوت ريسان پوت وسدا

مد طلا کلاتيلن صدمه

مد سيم

دم شمشير تيناي

حکمت علم حکمت فلسفه

حکيم فيلسوف

تسپر واريد عقد لولو

حاشيه کناره

انرا حقا

کُل سیرون آورده کل داده شکوفه در آورده

فک لکریه فکر ثواب

بیت المال می محاصل مال دیوان

سفیدین سفیدم و متبدن و تکفین

صوطک و لیت و لیل

بیت المال مال دیوان

علم طبیعت حکمت

حکیم صاحب طبیعت

علم قیافه علم وراثت علم سیما

بیشتر تاکید استوار

ثابت باقی مقرر و ایم خالد

شق شکافت فلق چال

ناهمر مقعد

رشدیل زغا تقیه مدارت شخ حیل

از عقب آنها پایان غایت نهایت

قضاری توالت بپس عاقبت

پنجه روزن باجه بادخوار بادخور خونه دریک

مدار کردن تقیه نمودن

تمام کردن با تمام رسانیدن به پایان بردن

ختم و اختتام نمودن پرداختن

باریک رفیع نازک خوشی قماش

رازبانه بادیان برهبا

عملی رشکی ساختن

مشش در

زلف پیچ موی

قدق

کُل ورد

سرشیر قیماق زبده تو تور دمایه

سبانه بریاز چارگون

کل نار جنار

کل آفتاب خورپرست

کل درآوردن شکوفه در کردن

شهرت داشتن معتبر بودن نام و آوازه داشتن

ITALIANCE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Finis: terminis.	<i>Finis.</i>	Fin: terme: bout.	* آخر * عقب * انتها * پایان * غایت * خاتمت * نهایت * * قصاری * توال * بساپس * عاقبت * قصوری *
Finestra.	<i>Fenestra.</i>	Fenêtre.	* پنجره * روزن * باجه * بان خراز * بان خور * غرفه * برده * * مدار کردن * تقیه نمودن *
Fingere: dissimulare. Finire.	<i>Fingere: dissimulare. Finire: terminare.</i>	Feindre. Finir: achever.	* تمام کردن * باتمام رسانیدن * به پایان بردن * * ختم و اختام نمودن * پیراختن *
Fino: sottile: delicato. Finocchio.	<i>Subtilis: tenuis. Foeniculum.</i>	Fin: delié. Fenoüil.	* باریک * رفیع * نازکی * خوش قماش * * رازیانه * بانیان * برهلبا *
Finto.	<i>Fictus.</i>	Feint.	* صوری * اشکیلی * ساخته * * مشلسل * نر *
Fiocco di seta.	<i>Serici laqueus contortus.</i>	Floc: flocon de foye.	* زلف * پیچ موی *
Fiocco di capelli.	<i>Capillorum cirrus.</i>	Flocon de cheveux.	* قلماق سنگ *
Fiomba: funda.	<i>Funda.</i>	Fronde.	* کُل * ورن *
Fiore.	<i>Flos.</i>	Fleur.	* سرشپر * قیماق * زبده * تن * تور * نماییه * * بسپاسه * پیر باز * چارگون *
Fior dilatte.	<i>Asphogala: flos lactis.</i>	Crefme.	* کُل نار * جلنار *
Fior di noce mofcata.	<i>Macis.</i>	Fleur de noix muscade.	* کُل آفتاب * حورپرست *
Fior di melo granato.	<i>Balaustum.</i>	Fleur de grenade.	* کُل هر آوران * شکوفه نر کردن *
Fior del sole.	<i>Heliotropium: in oriente.</i>	Fleur du soleil.	* شهرت داشتن * معنیبر بودن * نام و آوازه داشتن * * کُل بیرون آوران * کُل دان * شکوفه نر آوران *
Fiorire.	<i>Florere.</i>	Fleurir.	* فلک الکرسی * فلک ثوابت *
Fiorire: haver fama.	<i>Fama vigere.</i>	Fleuriren renommée.	* بیت المالچی * محاصل مال دیوان * کهن *
Fiorito.	<i>Floridus.</i>	Fleuri: flori.	* سفلیدن - میسلم * وشتیدن * وشت کردن * * صوطک * وشت * خنبل *
Firmamento.	<i>Firmamentum.</i>	Firmament.	* بیت المال * مال دیوان *
Fiscale.	<i>Fiscalis.</i>	Fiscal.	* علم طبیعت * حکمت *
Fischiare.	<i>Sibilare: popysma edere.</i>	Sifler.	* حکیم * صاحب علم طبیعت *
Fischio.	<i>Sibilus: popysma.</i>	Siflet: siflade: siflement.	* علم قیانه * علم فراست * علم سیمای *
Fisco.	<i>Fiscum.</i>	Fisc.	* دیقت * پناکین * استرارانہ *
Fifica.	<i>Physica.</i>	Physique.	* ثابت * بقای * مقرر * نایم * خال *
Fifico.	<i>Physicus.</i>	Physicien.	* شق * سگانت * فلق * چال *
Fisionomia.	<i>Physiognomia.</i>	Phylionomie.	* نامور مقص *
Fiffamente.	<i>Fixe: firmiter.</i>	Fixement: fortement.	* اشکیل * زفل * تقیه * مدار * ساختن * حبله *
Fiffo: fermo.	<i>Fixus: stabilis.</i>	Fixe: ferme.	
Fiffura.	<i>Fiffura.</i>	Fente.	
Fiffola: male. Fitta: v: fetta.	<i>Fiffula: morbus.</i>	Fiffule: mal.	
Fittione: fizione.	<i>Fictio.</i>	Fiction: feinte.	

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Fiumara: torrente.	<i>Torrentis: rivus temporarius.</i>	Torrent.	* توره * توجیه * آب سیل *
Fiume.	<i>Flumen: Fluvius.</i>	Fleuve: riviere.	* نمانه * شط * نهر * رون * بغار * خورابه *
Flagellare.	<i>Flagellare.</i>	Fouetter.	* نمچی زدن * تازیانه زدن * توج زدن *
Flagellato.	<i>Flagellis caesus.</i>	Foueté.	* نمچی زده * تازیانه خورده * توج زده *
Flagellatore.	<i>Flagellator: percussor.</i>	Fouéteur.	* تازیانه زن * تمچی زن * توج بار *
Flagello.	<i>Flagellum.</i>	Fleau: fouiet.	* تازیانه * تمچی * فلکه * توج * توج *
Flauto.	<i>Fistula.</i>	Fleute: flûte.	* نی * بوی * پیشه کورک *
Phlebotomia.	<i>Phlebotomia.</i>	Seignée.	* رمد * خون گرفتن *
Demmatico.	<i>Pneumaticus.</i>	Flegmatique.	* نلفی * تروسن منراج *
Flessibile.	<i>Flexibilis.</i>	Flexible.	* نرم * گرمان بر *
Flusso & riflusso.	<i>Fluxus, & refluxus.</i>	Flux, & reflux.	* مار و جمر *
Flusso di fangue.	<i>Fluxus sanguinis: dysenteria.</i>	Flux de sang.	* امهال خون * (سهال دموی) * سان * شدن رزوه *
Flusso di ventre.	<i>Fluxus ventris: diarrhoea.</i>	Flux de ventre.	* امهال شکم * رفتن شکم * توب *
Fluttuante.	<i>Fluctuans.</i>	Flottant.	* متحرک و متموج *
Fluttuare.	<i>Fluctuare.</i>	Flotter.	* امواج زدن * متموج بودن * مضطرب بودن *
Fluviale.	<i>Fluviatilis.</i>	De fleuve: de riviere.	* نهری * مال رون خانه *
Focaccia.	<i>Placenta.</i>	Gâteau: faürce.	* کوره * کوره آسپایی حله * گماج * قورمه *
Focile.	<i>Ignitabulum.</i>	Fufil.	* قیاق * قجاج * آتش زن
Fodera: sopanno.	<i>Subditivus pannus vestis.</i>	Doubleure: fourrure.	* آشر * بطانه *
Fodera di pelle.	<i>Pellis subditiva vestis.</i>	Fourrure de peau.	* کورک * پوستین *
Foderare.	<i>Vesti pannum subdere: suffarcire.</i>	Doubler: fourrer.	* آشر بودن جامه را * بطانه دوختن *
Foderato.	<i>Suffarcus.</i>	Doublé: fourré.	* آشر زده * بطانه کرده شده *
Fodero di spada.	<i>Vagina ensis.</i>	Fourreau d'épée.	* غلان شمشیر * نیام * وقیعت * چپن شمشیر *
Foglia: fronde.	<i>Folium.</i>	Feuille.	* برگ * ورق *
Foggia: ufanza: moda.	<i>Ufus: modus.</i>	Usage: mode.	* روش * دستور * قاش * ترز متعرف *
Foglio di carta.	<i>Folium charta.</i>	Feuillelet de papier.	* ورق گفن * برگ گفن *
Foglio d'oro.	<i>Folium auri.</i>	Feuille d'or.	* ورق طلا * ورق نهبی *
Foina.	<i>Martes scytica.</i>	Foinne.	* مسوره * خلد * سمور *
Folgorare.	<i>Fulgurare.</i>	Eclairer: foudroyer.	* برق زدن * بخنیدن *
Folgore.	<i>Fulgur.</i>	Foudre.	* برق * بخن * حد * سرخت *
Pietra del folgore.	<i>Ceraunius lapis.</i>	Pierre de foudre.	* ————— *
Folla: calca. Folle: v: pazzo.	<i>Multitudo: hominum frequentia.</i>	Foule.	* کثرت * چوق * چوق نوق * خلاق * میثان *

دره توجیه آبسیل

رودخانه شط نهر رود نغار

قم چی زون تازیانه زون دره زون

تازیانه رن قم چی زن دره دار

تازیانه قمچی لکله دره

نی بوک بیشکوک

فصد خون گرفتن

بلغنی تروسرد علاج

نرم فرمان بر

سرد و جزر

اسهال خون اسهال موی ساده شدن روده

اسهال شکم زدن شکم نوزب

متحرک و متعوج

انولج زون متعوج بودن مضطرب بودن

نهری مال رودخانه

گروه گروه اسهالی حله

چقماق قدلج ایش زن

آستر بطانه

گرک پوستین

آستر برودن جامه را بطانه دروختن

آستر زده بطانه کرده شده

خلد فشیر نیام چای فشیر

برگ ورق

روش دستور تر معرف

ورق کاخذ برگ کاخذ

ورق طلا ورق زرب

مسوره خلد سمور

برق زدن بجنویدن

برق بجنو درخت

پیش

کشتن جوق جوق زوق خلدن میان

صیقل زدن پرداخت نمودن جلا دادن

دار صلیب دار چوب

دوشاخه بنزه اجن جگر

بنفشه ترنجبف حفته درخت

چنگاله سفوفه خنکاله ماسه

غریب بیکانه

سبوسه سر چکر سر

قوچی باشتی کرک یراق

امین تدارک

صفت هیات شکل اندام اندازه *Form, Shape, Figure*

قالب سبک

قالب کش جوی

مشک سرخط نسخ سهرمشک لوح مشک

بیر جبن

آمدار آوردن نصرت و اعانت آوردن

تخیر بخوری

توضیحات اصل

اصلي بدیعی

بنیاد کردن اساس ساختن پایه نهادن

بنیاد پایه اساس *a Foundation*

بانی بنا کند وضع و اختر و کتده

آب شدن کداز کردن کداختن *to melt*

پای ته قعر بن

ملک مال سرمایه املاک *Profession, Stocks*

غایه و نبلان کما فطر بکرز و کان

چشمه خانی عینی زاب

قواره

دلغ چشمه داغ

سوراخ ساختن ثقبته و آ کردن *to Bore*

سوراخ شده مشقوب نموده

چیچی مقواضی جامه بر کار

صیقل تیغ افروز جلاگر مهر زن

ITALICE.	LATINA	GALLICE.	PERSICE.
Folto.	<i>Densus.</i>	Epéz : touffu.	* چتر * سرهم *
Fomentare: agiu- re.	<i>Fovere.</i>	Fomenter: aider.	* اموزان آوزان * نصرت وعانت هان *
Fomentatione.	<i>Fomentum.</i>	Fomentation.	* تدهن * بهزوري *
Fomite: radice spinta.	<i>Fomes.</i>	Source : racine: pante.	* تعرض * سمان * اصل *
Fondamentale.	<i>Fundamentalis.</i>	Fondamental.	* اصلي * پورتي *
Fondare.	<i>Fundare.</i>	Fonder.	* ونيان كرهان * اساس ساختن * پايه نهادن *
Fondamento.	<i>Fundamentum.</i>	Fondement.	* ونيان * پايه * اساس *
Fondatore.	<i>Fundator.</i>	Fondateur.	* باني * بنا كننده * وضع واختر كننده *
Fondere: spargere Fonderfi.	<i>Liquefieri.</i>	Se fondre.	* گاشدن * گزاز كرهان * گداختن *
Fondo.	<i>Fundus.</i>	Fond.	* پاي * ته * قعر * بن *
Fondo: possessio- ne.	<i>Fundus: possessio.</i>	Fonds: possession	* ملك * مال * سرمايه * املاك *
Fongo.	<i>Fungus.</i>	Potiron: champi- gnon.	* قاچ * دنبان * كما * نظر * فكرز * شكل * دنگان *
Fontana.	<i>Fons.</i>	Fontaine.	* چشمه * خاني * مهن * زاب *
Fontana artificia- le.	<i>Fons artificialis.</i>	Fontaine: bassin: aigrette.	* فـــــــــــــــــراره *
Fontanella.	<i>Cametium.</i>	Cautere.	* داغ * چشمه داغ *
Foragio: v: biada.	<i>Perforare.</i>	Percer: faire un trou.	* اسرراخ ساختن * ثقبة واكرن *
Forare.	<i>Perforans.</i>	Percé.	* اسرراخ شده * متقوب نمون *
Forato.	<i>Forfex.</i>	Cifeaux.	* قیچی * مغراض * جامه چر * گاز *
Forbice: cefor.	<i>Expolitor.</i>	Fourbisseur.	* صیقل كمر * تیغ آفرز * جلا كمر * مهره زن *
Forbiciero.	<i>Expolire: levigare.</i>	Fourbir: polir.	* صیقل زن * پیرداخت نمون * جلا هان *
Forbire.	<i>Gabalus: patibulum</i>	Gibet: poteau.	* دار * صلیب * دارچوب *
Forca : partibolo.	<i>Furca: merga.</i>	Fourche:	* دوشاخه * هیزه * اجن * چنكر *
Forca da villani.	<i>Statumen viuis.</i>	Echallas.	* ذرغه * ترخچه * جفته * دوشاخه * پاچل *
Forcella per leviti	<i>Fuscinula.</i>	Fourchette de ta- ble.	* چنگاله * سفره چنگاله * ماشه *
Forchetta: piron dà tavola.	<i>Extraneus.</i>	Esfranger.	* عربی * بیگانه * مسافر *
Foreftiere.	<i>Furfur capitis.</i>	Craffe de la tête.	* سپوسه سر * چرك سر *
Forfora della testa	<i>Provisor.</i>	Fourrier: pourvo- yeur.	* قونقچه باشي * كرك ايران * بازار كمر *
Foriere.	<i>Forma: exemplar.</i>	Forme: modele.	* امهن تدارق *
Forma : effempla- re.	<i>Forma fusoria.</i>	Moule des metaux	* صورت * هيات * شكل * اندام * دستور * انداز *
Forma de metalli.	<i>Mustricola.</i>	Forme de foulier.	* قالب * تينك *
Forma di scarpe .	<i>Exemplar calligra- phia.</i>	Exemple d'écritu- re.	* قالب كفش * جوي *
Forma:formola dà scrivere.	<i>Casus.</i>	Fromage.	* مشك * سرخط * نسخه * سر مشك * لوح مشك *
Formaggio.			* پنیر * جبن *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Formaggio di latte agro, indurito: dà condire il riso & le minestre.	<i>Casus ex oxygalà paratus, & deficcatus: qui oriza, jusculisve inditur pro condimento.</i>	Fromage de lait aigre, defeché, pour assaisonner le ris, & les potages.	دکشاکی * شیر ماست خشک شد * قوی شوربا هر نمپ نهانند تا درش منزه کردن *
Formare.	<i>Formare.</i>	Former.	* شکل کشیدن * صورت کردن * (نام ساختن) * موری *
Formale.	<i>Formalis.</i>	Formel.	نهایتی * حیثیت *
Formalità.	<i>Formalitas.</i>	Formalité.	تکلیف *
Formazione: produzione.	<i>Formatio.</i>	Formation: production.	گندم * گندم کوله * گندم نرم * حنطه * کما * خنبه * قری *
Formento: fromento.	<i>Frumentum: triticum.</i>	Froment: blé.	سارچه * مور * نمل *
Formica.	<i>Formica.</i>	Fourmy.	شیراز * مویسانند * صاحب هیت * هولناک *
Formidabile.	<i>Formidabilis.</i>	Redoutable.	س * صورت * نسخه * رسم *
Formoso: v. bello.	<i>Formularium.</i>	Formulaire.	فران * قمر * قرن *
Formulario.	<i>Formax: furnus.</i>	Fournaife: fourneau.	تون آشک * کوره آهک پزی * تون نوره * دوش *
Fornace.	<i>Fornax calcaria.</i>	Fournaife à chaux.	تنور * تنور * کار چلا تکری باشد کردن که زیر زمین نهند و در آن نان پزند و کسفتن تمام در آن توان پختن آورا در سفر و بطحا مستعمل نمایند و چنانچه در همه ارضان سولنگه بارشتر کنند *
Fornace di calcina.	<i>Fornax rotunda, subterranea, in qua panes coquunt, & pecus integrum affant: ex ferro constat inque duas partes divisa circumfertur in itinere, & castris ab uno camelo in utroque latere.</i>	Poêle rond, & fouterain à faire cuire le pain, & rôtir un mouton entier: fait de grandes plaques de fer, & divisé en deux parties: l'on s'en sert en voyage & dans les camps des armées: & c'est la charge d'un chameau.	
Fornace; o stuffa rotonda sotterranea; dà cogere il pane, & arrostitire un castrato intiero: composta da due parti di ferro; quale si porta n' i viaggi, & nelle armate; & è la carga d'un camelo d'una & d'altra parte.			
Fornaro: chi fa il pane.	<i>Pistor.</i>	Boulangier: fournier.	نان با * خباز * تونوی نان *
Fornicare.	<i>Fornicari.</i>	Paillarder.	زنا کردن * فسق کردن * زناگاری کردن *
Fornicazione.	<i>Fornicatio.</i>	Fornication.	زنا * فسق * زناگاری *
Fornicatore.	<i>Fornicator.</i>	Fornicateur.	زناگر * فسق * زنیاره * بغل زن *
Fornimenti di cavallo.	<i>Phalera.</i>	Harnachûre: caparraffon.	زخوت اسب * اسباب چاروا *
Fornimento; d'huomo d'arme.	<i>Armatura militis.</i>	Harnois: equipage d'homme de guerre.	اسب پراتی پوش * تدارک اسباهی * خورزابه *
Fornimento: cose necessarie.	<i>Victus: & comestus.</i>	Equipage.	لوازم * تدارک * اسباب *
Fornitamente.	<i>Integrè.</i>	Entierement: parfaitement.	تمام و کمال * تماماً و کمالاً *
Fornire: v. finire.	<i>Completus.</i>	Entier: accompli.	تمام شده * بیتقین رسانیدن * مکمل کردن *
Fornito: compito.	<i>Balnei fornax.</i>	Etuve du bain.	تون حمام * گدازان حمام *
Forno: v. fornace.	<i>Forstian.</i>	Peut-êtrè.	بلکه * شاید *
Forno del bagno.	<i>Robustus.</i>	Fort: robuste.	فوزراسته * مستحکم * زور دار * پان و د * چیر *
Forse: forsi.			
Forte: gagliardo.			
Forte: v. agro.			

کشک شیرماست خشک شده که توی

برنج نهانید تا ترش حزه گردد

شکل کشیدن صورت کردن اندام ساختن

صوری

دقایق چشیدن

یکمونی

کندم کندم کوله کندم نرم

کما خنبه بر

مورچه مور نعل

پیروار ترساننده صاحب بیت بولبلیک

دستور صورت نته رسم

تون تنور خون

تون لک کوره که پیزی داش

تنور تندور کار چلانگری باشد کرد که زیر زمین

نهند و دران نان پزند و کوسفندان دران توان

پخت او را در سفوی طی مستعمل نمایند و چنانچه دو

حصه دارد و دو لنگه بارشتر کنند

نان بای خباز تونی نان

زنا کردن فسق کردن زناکاری کردن لمر

زنا فسق زناکاری

زنا کار فاسق زنیاره دخا زن

رخت اپ اسباب چارول

اسباب یراق پوش تدارک اسپاهی خوزابه

لوازم تدارک اسباب

بتمام وکمال تماماً وکمالاً

تیم نکه بقدم رخ سینه کمل گردیده

تون حمام کلخان حمام

Should

بلکه شاید *Maybe, it may be, perhaps*

نخواستہ متین زوردار

دقبال نیک بخت خوب طالع دوا بخور

طوفان دریا فروزنه

صاحب قبال صاحب دولت صاحب بخت معور

صاحب طالع سعادت مند بختیار بخوردار

زور قوت قدرت مجال طاقت پادیاوندی

دلیری جگر داری شجاعت صولت

زور جهد سعی همت

چم زور عطف

زور کردن جبر نمودن

سجبر ناعلاج ناچار طوعاً و کرهاً

مجرم محبوس قدره یا جگرک

تیره رنگ تیره زرد سیاه چرم سیاه

گودال گور جهنم تو جهنم

قلعه حصار آرتک در درغاله

قلعه دیوسفید هست و قوف پهلوانی بادشاهان قدیم

الزمان تراشیده در کوه که در زنگولات شهر فملیان

پیدا شود یقین است کاری سخت مثل آن هرگز نشد

فاما بر چه فردوسی طوسی در کتایب شاه نامه در باب

حکایت پهلوان باد دیوسفید نقل میکند ترزلف

باشد والد بعیم

حکم کردن استحکام نمودن *to strengthen, fortify*

استحکام

متحکم استحکام نموده مستحکم و استوار شده

واقعی توکل فی فضا عارضی

نصب تحت طالع بحکم نشن

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Fortezza: citta- della.

Fortezza del demonio bianco: (quala diu sefid:) è una montagna in mezzo d'una pianura nel territorio di la città di (Fehelium; nella strada da Susfan (Sciuster) a persepou, ovvero sciraz; tagliata dentro, & fuori al uivello, in modo di fortezza quadra; di modo che è tutta d'un pezzo; anti-quità la piu angusta ch'abbio veduto in Persia, la quale pure nissun autore fa mentione: la ho leggiano esser fatti gli combattimenti giganteschi di Rustam col demonio bianco: (fii sefid) conforme sono descritti nel libro di l'istoria d'i Rè chiamato (Scia nomeh.) di Giosepe ferdausi di la città di Tous.

Arx.

Arx damonis albi: (diu sefid:) est praruptus mons in planitie situs non longè ab urbe (Fehelium in itinere Sufis Persepolim:) sectus ad libellam, & perpendiculum in modum arcis quadrangularis & regularis, ita ut unico constet (ut ita dicam) lapide, seu saxo: augustius in Perside non vidi antiquitatis monumentum, de quo tamen nusquam hactenus quisquam ex pernicious illis Persidis lustratoribus in sua avistia: fabulantur porro illic peractam gigantomachiam Rustami cum demone albo: (diu sefid) de qua in libro historie Regum, vulgò (scia nomeh) Josephi ferdausi ex civitate Tous in Chorasau.)

Forteresse.

Château du demou blanc, appelle (diu sefid:) c'est une montagne escarpée au milieu d'une plaine, dans le terroir de la ville (Fehelion) sur le chemin de Susfan, à Chiraz; taillée au niveau en forme de forteresse reguliere & carrée; de sorte quelle est faite pour ainsi dire d'une seule pierre: antiquité sans doute la plus auguste que j'aye veu en Perse, d'ont pourtant les voyageurs passés-volans ne font aucune mention dans leurs relations: c'est le lieu des combats fuleux du geant Rustam avec le demou blanc (diu sefid:) décrits avec emphase dans le livre de l'histoire des Roys appelle (Chah nomeh.)

* قلعه * حصار * آرک * نر * نرقاله *

قلعه دیوی سفید بهمن و قوف پهلوانی پادشاهان قدیم
(البرهان تراشیدن در کوه که در حوالات شهر فہلیان
پیدا شود بقیمن است کاری سخت مثل آن هر کس نشد
فامهر چه فرسوسی طوسی در کتاب شاه نامه در باب
چنگ رستم پهلوان بیادوی سفید نقل میکنند تریزید
باشد والله یعد *

Fortificare.

Munire.

Fortifier.

* مستحکم کردن * (استحکم نمودن) *

Fortificazione.

Munimen: munimentum.

Fortification.

(استحکام)

Fortificato.

Munitus.

Fortifié.

* مستحکم * (استحکام نمودن) * مستحکم و استوار شد *

Fortuito: cazuale

Fortuitus.

Fortuit: casuel.

* و اتعی * توکلای * قضایی * عارضی *

Fortuna: forte.

Fortuna.

Fortune: fort.

* نصیب * بدخت * طالع * سهم * بدختنک * دشمن *

Buona fortuna.

Prospera fortuna.

Bonheur.

* اقبال * نیک بدخت * خوب طالع * ورا * در خور *

Fortuna di mare.

Tempestas: aestus maris.

Fortune de mer.

* طوفان دریا * فرتونه *

Fortunato.

Fortunatus.

Fortuné: heureux.

* صاحب اقبال * صاحب بدخت * مسعود * سولتلی *

* صاحب طالع * سعادت مند * اندیشه بدختیار * در خور دار *

Forza.

Robur.

Force: vigueur.

* زور * قوت * قوت * مجال * پان پانوی *

Forza: virtù.

Fortitudo: virtus.

Force: vertu.

* دلیری * چکناری * شجاعت * صولت *

Forza: forzo.

Conatus.

Effort: force.

* زور * جه * سعی * همت *

Forza: violenza.

Violentia.

Force: violence.

* جبر * زور * عنف *

Forzare.

Cogere: vim inferre.

Forcer.

* زور کردن * جبر نمودن *

Forzatamente.

Invidè.

Par force.

* بجهر * ناعلاج * ناچار * طرماً و کرماً *

Forzato: galeotto.

Vinctus in tirembus.

Forçat.

* مجبور * محبوس در زنجیر یا چکنرک *

Fosco.

Fuscus.

Brua: obscur.

* تیره رنگ * تیره زرد * سیاه چهر * در میانه *

Fossa.

Fossa.

Fosse: fossé.

* کنال * کور * جفره * تن * چغول *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.
Fossa per fromento.	<i>Fovea frumentaria: syria.</i>	Creux à blé.
Fossetta del mento	<i>Fossa menti: anthero.</i>	Fossette du menton.
Fosso d'una città.	<i>Fossa Mœnium.</i>	Fossé d'une ville.
Fosso attorno gli campi.	<i>Fossa agrorum: elices.</i>	Fossé autour des champs.
Frà: trà.	<i>Inter.</i>	Entre.
Frà tanto.	<i>Interim.</i>	Cependant.
Fracassare.	<i>Conquassare: elidere.</i>	Fracasser: ruiner.
Fracasso.	<i>Ruina.</i>	Fracas.
Fracido.	<i>Marcidus: putridus.</i>	Corrompu: pourri.
Fragata.	<i>Celox: catafopium.</i>	Fregate.
Fragile.	<i>Fragilis.</i>	Fragile.
Fragilità humana.	<i>Fragilitas humana.</i>	Fragilité humaine.
Fragola: fravola: frutto.	<i>Fraga.</i>	Fraise: fruit.
Fragranza.	<i>Fragrantia.</i>	Tres-bonne odeur.
Francamente: liberamente.	<i>Liberè.</i>	Franchement.
Franceze.	<i>Gallus: francus.</i>	François.
Franchezza.	<i>Libertas.</i>	Franchise.
Franchitia: luogo franco: asilo dove ciascuno si puo salvare: così è la porta del Rè di Persia; dove è un chioffro destinato per gli rifugiati chiamato (Ali capu) cioè: porta di Ali.	<i>Asylum: locus refugii; qualis est porta Regis Persidis juxta quam est claustrum profugis destinatum, vocatum (Ali capon), porta Ali.</i>	Sauve-garde: afile: comme est la porte du Roy de Perse, ou il y a une clôtüre expréz pour loger les refugiez, banqueroutiers & autres; & ce lieu s'appelle (Ali apou); c'est à dire, la porte d'ali.
Francia.	<i>Gallia.</i>	France.
Franco: libero.	<i>Liber.</i>	Franc: hardy.
Franco: essente.	<i>Exemptus.</i>	Franc: exempt.
Franco: Europeo: impero che quel nome è restato commune per tutto il levante tutti Europei; d'al tempo, & all'occasione di Godefrido di Bouillon.	<i>Francus: Europæus nomen attributum omnibus Europæis per omnes orientales Regiones; à tempore, & occasione Godefridi Bullonci.</i>	Franc: European: ce nom est commun par abus à toutes les nations de l'Europe, par tout le levant, depuis le temps, & à l'occasion de Godefrôy de Bouillon.
Francolino: uccello.	<i>Attagen.</i>	Francolin.
Frangia.	<i>Fimbria.</i>	Frangie.

P R I N C I P E.

* بفره * بورك *
 * نرنگ * كوزنج *
 * شام * خندق قلعه * لكام *
 * نهر * چرخ * مرزاب *
 * موبان * قیماچین * بین * میانه *
 * مریخ اثننا * مریخ میان * مران مهال * مریخ *
 * پاره پاره کردن * شکستن * خورد کردن *
 * شکستگی * خرابی * ویرانگی *
 * لمس * له * نیم کنی *
 * نرنگ * غراب جنگی *
 * شکستن پیرین * خرق پیرین * شکستگی *
 * ضعف (موی) * دشریت *
 * ناکله * مپوشا کله *
 * نرنگ * بوی خوش * عطریه * خوش راحبه *
 * اعتبارانه * برضای خون * بخوشدلی * بفرانچ بالی *
 * نرس * فرنگی فرانس *
 * خوشدلی * اختیار * رضا * فرانچ بالی *
 * علی کاپی که اینجا کتاب کاران مستحسنی کردند *
 * نرنگ فرانس * مسالک خورشید کلاچ پان شاه فرانس *
 * آزان * معتوق * اختیار خون * سرخون * حر *
 * معان * مطلق * مسلم * مستامن *
 * فرنگی * اسم فرنگ و این نام که مخصوص طایفه فرانس باشد مشترک شد بغير طایفه های ولایات اروپیه از زمان حضرت کونفریدس بولین که در قدس سلطنت کرد و آن غلبه از بوی تمیزی خلافت حاصل شد و رفته رفته تا حالا ماند *
 * نراج * نورو * سوکلان *
 * حلقه * حیکه * سجان * کنار * زبده *
 Frasca

چهاره بوک

نونه گوزخ

خندق خندق قلعه لکام

هر چوخ مرزاب

درميان فيماين بين ميانه

✓ *Between, betwixt. Yasut, dermean*

During this

to break

درين اثنا درين ميان دران محال درين

پاره پاره کردن شکستن خورد کردن

شکستی خرابی ویرانگی

لمس له نيم کنده

قرخطه خواب جنگی

شکستن پزیر خرق پزیر شکستی

ضعف آدمی بشریت

شاکله سمیه شاه کله

خوشی بو بوی خوش عطریت خوشی راحیه

اختیارانه برضای خود بخوش دیا بهراغ بای

فونس فونکی ونس

خوشدلی اختیار رضا فراغ بای

ملک فرز ممالک نورشید کلاه بادش. فرز

آزاد معنوق اختیار خود

معاف مطلق مسلم ستان

فرنگی آدم فرنگ و این نام که مخصوص طایفه

فرانس باشد مشترک شد بعیر طایفه های ولایت

آوروپیه از زمان حضرت کور ویدیس بولسیرن که در

قدس سلطنت کرد و آن غلط از بی تمیزی خلایق

حاصل شد رفته رفته تا حاله ماند

در ارج تذرو سوکلان

حاشیه حکم کناره

سرد بارو

سرد مزاج مبرود سرما ترس

مالیدنی طلائی

مالیدن میام طلا کردن

مالیده شده طلا نموده شده

اثر نشان

گمازیدن استفاک کردن رهنمودن

گمازیدنی استفاک رهنم

لجام کردن ضبط لجام نهادن

سرسام اما س دماغ

سرسای صاحب سرسام

لجام لغام

اختلاط کردن مصاحبت نمودن تردد کردن

مداومت داشتن ملازمت نمودن

مختلاط شده ملازمت و تردد نزد خود یافتن

ملازمت مداومت اختلاط تردد

✓ To rub, anoint. Maludun Talla-icardun

Rubbed, anointed. Maludah shudah

✓ Mark, also scar. Nishan

ریش خدی برزه گوی بازیچه
درخت زبان کنجشک شجره لسان العصافیر
مشک ترا مشیه که در ایران بدل و یقینون کریت
میروشد فاما بان نسبت ندارد

برادری اخوت
برادر لرخ لکیر وادر
خوس برادر زن
خارجین سیاخ نهی
بازی دادن گول زدن فوب و خیانت کردن
گول فوب بازی خوره
مک فون خیانت بازی حید فوب *Cheat found, deceit, Muker foun*
کید خدج رنگ دشکیل چاره *cheated, kied, kuddok*
ستابه شکاش
حید باز دشکیل باز قمار باز مکار رویه باز غدار
خودنا خودهای حساب
از روی تغافل بی قید سرد
سرفا برودت برد

Erd. Ert.

ITALICE.

LATINE.

GALLICÈ.

PERSICH.

Frascheria : bagatella.	<i>Nuga.</i>	Bagatelles.	دیش خندی * هرزه کوی * بازوچه * خورانه *
Fraxinea arbore.	<i>Fraxinus.</i>	Fresne : arbre.	درخت زبان کنجشک * شجره لسان العصافیر *
Fraxinella : herba si vende in Persia sotto nome & in luogo d'il dictamo Cretense.	<i>Fraxinella : herba venditur in Perside pro succedaneo dictamni Cretensis.</i>	Fraxinelle : herbe on la vend en Perse sous le nom, & en la place du dictame de Candie.	مشک ترامشبه که در ایران بدل دیکتمنون کویت * میفروشند اما بان نسبت ندارند *
Fratellanza.	<i>Fraternitas.</i>	Fraternité.	برادری * اخوت *
Fratello.	<i>Frater.</i>	Frere.	برادر * اخ * اکبره * نادر * ناز *
Fratello del marito, o della moglie.	<i>Levir : frater conjugis aut mariti.</i>	Beau frere.	خوس * برادرزن *
Fratta : siepe.	<i>Sepe.</i>	Haye : cloison.	خارجین * سیاح * حص *
Fraudare.	<i>Defraudare.</i>	Frauder.	بازی دادن * گول زدن * فریب و خیانت کردن *
Fraudato.	<i>Defraudatus.</i>	Fraudé.	گول - فریب - بازی خورده *
Fraude.	<i>Fraus.</i>	Fraude.	مکر * فسون * خیانت * بازی * گول * حيله * فریب * کپ * خدع * رنگ * اشکیل * چاره مرچاره * حب * ستایه * شکالاش *
Fraudolente.	<i>Fraudulentus.</i>	Frauduleux.	حيله باز * اشکیل باز * قمار باز * مکار * رویه باز * شکار *
Frazioni di numero.	<i>Fractiones numeri.</i>	Fractions de nombre.	خزرها * خرد های حساب *
Freddamente.	<i>Frigide: negligenter</i>	Froidement.	لزوی تغافل * بی قلب * سرد *
Freddo.	<i>Frigus.</i>	Froid : froidure.	سرمه * سردی * درون * درون *
Freddo.	<i>Frigidus.</i>	Froid.	سرد * بار *
Freddoloso.	<i>Alciosus.</i>	Frilleux.	سرد مزاج * مبرود * سردمزاج *
Fregamento.	<i>Friccio.</i>	Friction.	مالیدن * ملای *
Fregare.	<i>Fricare.</i>	Frotter.	مالیدن - مالیدن * طلا کردن *
Fregato.	<i>Fricatus.</i>	Frotté.	مالیده شده * طلا نموده شده *
Fregio : v: fimbria.	—	Cicatrice: marque d'une playe.	اثر * نشان *
Fregio : cicatrice.	<i>Cicatrix.</i>	Fremir.	کما بین * استکان کردن * زجف نمودن *
Fregola : v: fetta.	<i>Fremere.</i>	Fremissement : grincement de dents	کما بین * استکان * زجف *
Fremere.	<i>Fremere.</i>	Brider : refrener.	لجام کردن * ضبط کردن * لجام نهادن *
Fremito.	<i>Fremitus.</i>	Frenesie.	سرسام * (ماس) مماغ *
Frenare.	<i>Franare.</i>	Frenetique.	سرسامی * صاحب سرسام *
Frenesia.	<i>Phrenesis.</i>	Bride : frein.	لجام * لجام * گیرلجام *
Frenetico.	<i>Phreneticus.</i>	Frequenter : hanter.	اختلاط کردن * مصاحبت نمودن * ترون کردن *
Freno.	<i>Frenum.</i>	Frequenté.	مداومت داشتن * ملازمت نمودن *
Frequentare.	<i>Frequentare : consuetudinem habere</i>	Frequentation.	مختلط شده * ملازمت و ترون نمودن * مداومت یافتن *
Frequentato.	<i>Frequentatus.</i>		ملازمت * مداومت * اختلاط * ترون *
Frequentazione.	<i>Frequentatio: consuetudo.</i>		

ITALICÉ.	LATINE.	GALLICE.	PERSICÉ.
Frequente.	<i>Frequens.</i>	Frequent.	* متعارف * نايم * مکرر *
Frequentemente.	<i>Frequenter.</i>	Frequemment.	* بسیار بار * مکرراً * (تشر اوقات) *
Frequenza.	<i>Frequentia.</i>	Frequence.	* مداومت * مکرری * تشرت نفعات *
Fresco: freddo.	<i>Frigidus.</i>	Frais.	* خنک * سرد * بار *
Fresco: nuovo.	<i>Recens.</i>	Frais: nouveau: recent.	* تازه * نو * جدید * دورس *
Fressora: padella.	<i>Sartago.</i>	Poêle à frire.	* تابه * ملاق *
Fretta.	<i>Festinatio.</i>	Hâte.	* شتاب * زودي * جلدی * عجله * تعجیل سماجت *
Frettoloso.	<i>Properans.</i>	Hâtif: haté.	* شتابی * عجله * تعجیل دار *
Frezza: v: faect a.	<i>Frigere.</i>	Friré: fricasser.	* برشته کردن * مقلی کردن * بر تابه در همان ساختن *
Friggere.			* تفریدن * مچورن *
Frittata.	<i>Placenta de ovis.</i>	Aumelette.	* فاکینه * صغیر * کورکی * شش لنگه *
Fritella.	<i>Artolaganum.</i>	Bignet.	* تره * فطیر * جامه *
Fritto.	<i>Frixus.</i>	Frit: fricassé.	* برشته * مقلی * پیشخور *
Frivolb.	<i>Frivolus: futilis.</i>	Frivole.	* بیرون * باطل * بی اصل * بی معنی * لغوی *
Fronde: v: foglia.		Feüllu.	* برگ * برگ * درخت * در * ورق * نار *
Frondosofronzu- to.	<i>Frondosus.</i>	Front:	* پیشانی * تپک * ناصیه * جبهه * چکله * تریل *
Fronte.	<i>Frons.</i>	Froment.	* گندم * حنطه * بر * جن برهنه * قمح *
Frontiera: confini	<i>Fruementum.</i>	Fouët du bourreau.	* خنجر *
Fruento: for- mento.	<i>Flabellum licitoris.</i>	Fouët: l'on ne fouët jamais les enfants sur le der- riere à nud; mais on les tappe sur la plante des pieds avec un bâ- ton.	* کنگه * تمپه * چوب * تازینه * چنله * ننگه * دستپاچه باید دانستی که در ایران و در غیر الکای چهها در پشت برهنه زدن عیب است اما در فرنگستان عیب نیستی از
Frusta d'el boia.	<i>Flagrum: scutica; quâ nunquam percutiunt pueros supra denudata posteriora; sed sus- te percutiuntur in plantas pedum.</i>	Fouëtter.	* انجهت که در آن باب دل و چشم پاک دارند *
Frustra: non si da mai, ne à figli- uoli sopra le na- tiche nude, ma sopra la pianta d'i piedi ligati in sie- me, & adopra- no un bastone.	<i>Flagro percutere.</i>	Fouëtte.	* کنگه زدن * چوب - تازینه - تمپه زدن *
Frustrare.	<i>Virgis percussus.</i>	Fruitier: vendeur de fruit.	* کنگه خوردن * تازینه خوردن * تمپه شدن *
Frustrato.	<i>Fructuum venditor pomarius.</i>	Fruits.	* میوه فروش * میوه دار *
Frustraruolo.	<i>Poma.</i>	Fruit.	* میوه * نواکه * شراب
Fruitti.	<i>Fructus.</i>	Fruit du travail.	* میوه * ثمر * حاصل * بار *
Fruutto.	<i>Fructus laboris.</i>	Fructueux: d'un ar- bre.	* سر رنج * حاصل کار و پیشه *
Fruutto del trava- glio.	<i>Fructuosus.</i>	Fard.	* حاصل دار * بار دار * مکرر *
Fruuttoso: d'un arbare.	<i>Fucus.</i>	Fard à noircir les sourcils des fem- mes.	* کار * بلغونه *
Fucamento.	<i>Fucus niger super- ciliorum mulierum</i>	Fard d'Antimoine poudre pour noir- cir les yeux.	* خطاط *
Fucamento negro di forcigli delle donne.	<i>Fucina antimonii ad denigrandos ocu- los.</i>		* سره * سره (مغناطیسی) *
Fucamento d'an- timonio per an- negrire gli occhi.			* فاق *

متعارف دلایم مکر

often, repeatedly

بسیار بار مکرراً اکثر اوقات

مکرری تکرر دفعات

Cool, coolness, fresh air, ¹Hamūsh, ²sard, ³barid

نخک سرد بارو

Fresh, new. ¹Tazāh, ²irā, ³quddus, ⁴noorus

تازه نو جدید نورس

تاوه مقلا

Haste, speed, hurry ¹Metāb, ²zō'ed

شتاب زودری جدیدی عجب

شتابی عجل تعجیل دار

To fray. ¹Birūtah ²Kunduri

برشته کردن مقلي کردن درتاوه بریان ساختن

تفرین میچودن

خاکینه صفیحه کوکو ششداگه

قرصه فطیره جماده

برشته مقلي پیشخور

میپوده باطل بی اصل بی معنی لغوی

برگ برگ دار ورق دار

پیشانی تبک ناصیه چکاد نویل

گندم خنطه بر جو برهنه قنح

خنقیجه

گلنگ قچی چوب تازیانه چنده فلک دستیان

باید دانست که در ایران و در غیرالکاهی بچه با پرشت

برهنه زدن عیب است اما در فنکستان عیب نیست از

ان جهت که در آن باب دل و چشم پاک دارند

کتک زدن خوب تازیانه قچی زدن

کتک خورده تازیانه خورده تنبیه شده

میوه فروش میوه دار

میوه فواکه شرات

میوه نمره حاصل بار

دست رنج حاصل کاروشه

حاصل دار باردار شتر

نگار بلغونه

خطاط

سرمه سرمه اصفهانی

دس کشته

عزای مخصوص عزا

مرثیه عزا عفتن کره وزاری کردن جهت

مرده کان وان فعه مرثیه خواندن بسیار متغیر است

در ایران و خصوص در بندر گیک و سایر جاها عراق

عربستانی و نیز در بصره و در غیر جاها عربستان که

انجا زنان پیر این باستین دراز پوشیده دور میت

همراه خویش و نذر قهی میکنند فامادر رنگ مرثیه وزاری

وزاری و رقی بر طرف مطلقاً شد چنانچه از دوله

مجوسیان پیشین صادر شد والدیعم بالصلوب

الشمع نار بحر قسین

کریختنی زار هجرت

هجرت

کریزان کریزنده زاری *flying in flight*

کریختن میکریم زارنودن زاری شدن

پای گرفتن

زاری کریزان کریخته زارنوده

دوده سیاهی چرخ دغان

رعد کردن قرق کردن صاعقه انداختن

رق صاعقه قرقه رعد آتش آسمان *Lightening*

صاعقه دار رعد انداز

دود دار صاحب دغان مدخ

دود کردن دغان کردن بخار دادن

دود خورده دغان زده مدخ شده دودالوده

دغان دود بخار و بخار

پدود دود دار مدخ بنجر

ش همره ش همرج

بند ریسان جبل طناب

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
<i>Fuga.</i>	<i>Fuga.</i>	Fuite	* گروختني * فرار * هجرت *
Fuga di Mahomete dà Mekka à Medina; dà doue comincia l'èpocha d'i Mahometani.	<i>Fuga Mobomedis MekkâMedinam: begira; unde incipit Epocha Mobomedana.</i>	Fuite deMahomed de Mekke à Medine; hegire; commencement de l'èpoque des Mahometans.	* هجره *
Fugace.	<i>Fugax.</i>	Fuyard,	* گريزان * گريزند * فراري *
Fugire.	<i>Fugere.</i>	Fuir.	* گريختن - ميگريرم * فرار نمودن * فراري شدن *
Fugitivo.	<i>Fugitivus.</i>	Fugitif.	* فراري * گريزان * گريخته * فرار نمودن *
Fuligine.	<i>Fuligo.</i>	Suye.	* سياهي چراغ * سخان *
Fulminare.	<i>Fulminare.</i>	Fulminer.	* رعد کردن * قرقر کردن * صاعقه انداختن *
Fulmine.	<i>Fulmen.</i>	Foudre.	* برق * صاعقه * قرقر * رعد * آتش آسمان *
Fulminante.	<i>Fulminans.</i>	Fulminant.	* صاعقه دار * رعد انداز *
Fumante.	<i>Fumans.</i>	Fumant.	* دود دار * صاحب سخان * مدخن *
Fumicare.	<i>Fumigare.</i>	Fumer: faire de la fumée.	* دود کردن * سخان کردن * بخار دادن *
Fumicato.	<i>Fumidus.</i>	Fumé.	* دود خورده * سخان زده * مدخن شده * دود آلوده *
Fumo.	<i>Fumus.</i>	Fumée.	* سخان * دود * بخار * دودسپار *
Fumoso.	<i>Fumosus.</i>	Fumeux.	* دود دود * دود دار * مدخن * مدختر *
Fumaterra: herba.	<i>Capnos: fumaria: herba.</i>	Fume-terre: herbe	* شاهترج *
Fune.	<i>Funis.</i>	Corde.	* ريس * روسيمان * حبل * طناب *
Fune di nave.	<i>Rudens: navis.</i>	Cable: gume.	* ريسن * کشتي *
Funebre.	<i>Funebris.</i>	Funebre.	* خرابي * مخصوص عزا *
Canto funebre: usato in Persia, particolarmente in (BanderRik & altri luoghi vicini alla spiaggia del fino Persico; come ancora in Bassora, & altri luoghi d'Arabia, dove le donne piangitrici cantano. & ballano attorno il corpo morto insieme con le donne del parentaggio, & hanno camiggie con le maniche lunghe, fin à terra, con le quale fanno certo intrecciamento con cadenza, & versa lamentevoli circa la vita della persona morta.	<i>Cantus funebris: nenia: epicedium: frequens in Persia, praesertim in portu arenoso, vulgò (BanderRik) & malis locis juxta mare Persicum; tum etiam Bassora, & in aliis Arabiae locis, ubi praefica mulieres manibus Indusorum ad terram protensis, & inuicem concinne intersepsis una cum parentibus choreas circa cada ver agunt, lugubri carmine vitam defunctae personae comminiscetes.</i>	Chanfon funebre: fort en usage en Perse; principalemēt au BanderRik, & autres lieux proche du sein Persique comme aussi à Bassora, & autres lieux d'Arabie, ou les femmes pleureuses ayant des chemises à longues manches jusques à terre, font par ce moyen des entrelacements fort adroits, & agiles, dansant avec les parents, à l'entour du corps mort, & reglant la cadence avec des vers lamentables sur la vie de la personne defuncte.	* مرتبه * عزا * خرفتن * غريه وزاري کردن جهت مرنگان وان قعاده مرتبه خواندن بسیار متعرف است در ايران و خصوصاً در بندر ريک و ساير جاها عراق در ايستاني و نيز در مصر و در غير جاهاي مرديستان که انجازنان پيراهن پاشتيم دراز پوشيدن و در ميه همراه خويشا وندان رقصي ميکنند فامان در نيک مرتبه وزاري و رقصي در طرف مطلقاً شد چنانچه از وسوسه مجوسيان پيشهنيان صانر شد والله يعلم دل صواب *
Fuoco.	<i>Ignis.</i>	Fcu.	* آتش * نار * چمر * قيس * بلب *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Fuoco d'allegrezza.	<i>Rogus pyrothecnicus</i>	Feu de joye.	* آتش بازی * پرواز *
Fuora: fuori.	<i>Extra: foris.</i>	De hors.	* بیرون * خارج *
Fuor che.	<i>Excepto quod.</i>	Excepté que.	* سزای آنکه * الا آنکه * غیر آنکه * اما * لکن * ناما *
Fuor di mente.	<i>Demens.</i>	Hors de sens.	* بیخود * از عقل رفته * بهوش شده *
Fuor di misura.	<i>Immodicus.</i>	Hors de mesure.	* از اندازه بیرون *
Fuor di proposito.	<i>Importunus.</i>	Hors de propos.	* نامعقول * بغیر معقول * بی نسبت * بیجا * بی مورد *
			* عیب * یار *
Fuor di strada.	<i>Devius: invius.</i>	Hors du chemin.	* از راه بیرون * کمر او شده * منحرف شده *
Furfante: furbo: doppio.	<i>Ciclicus: nebulo.</i>	Frippon: fourbe.	* ثباتی * عیار * خیر و بد *
Furia.	<i>Furor: furia.</i>	Furie.	* تندی * جنون * خشم * غضب *
Furia infernale.	<i>Furia infernalis,</i>	Furie d'enfer.	* مغر جوی *
Furioso.	<i>Furibundus.</i>	Furieux.	* جنون * بسیار تند * دیوانه * دماغ * دماغ * غضبناک *
Furtivamente.	<i>Furtim.</i>	Furtivement: en cachette.	* پنهان * خفیه * سر زوی *
Furtivo.	<i>Furtivus.</i>	Furtif.	* پنهان * مخفی * سزدین * پوشیده *
Furto.	<i>Furtim.</i>	Latcin.	* دزدی * حر (امی) * سرقت *
Futuro.	<i>Futurus.</i>	Futur: à venir.	* آتی * غیب * پسین *
Futuro: in grammatica.	<i>Futurum: in grammatica.</i>	Futur: en grammair.	* مستقبل * مضارع *
Fuzaiuolo: peso del fuo.	<i>Verticillum: spondilus: orbiculus fusi.</i>	Peson du fuseau.	* نوک رشته * نوک ریسه * قرآشه *
Fuzaruolo.	<i>Fulararius: fusorum artifex.</i>	Un faiseur de fuseaux.	* نوک فروش * مغزل ساز * نوک تراش *
Fuzo.	<i>Fusum.</i>	Fuseau.	* نوک * مغزل * سنگدک * کمر تلان *

Gab. G.

Gabbano.	<i>Penula.</i>	Gaban: feutre contre la pluie.	* کپک * کپن * پینچی * بارانی *
Gabbare: ingannare.	<i>Illudere.</i>	Tromper.	* فریب دادن * کول زدن * بازی دادن * فریبیدن *
Gabbia.	<i>Cavea.</i>	Cage.	* قفس *
Gabella.	<i>Vestigal.</i>	Gabelle.	* باج * میری * دیوانی * مال میری * مال دیوان *
Gabelliere.	<i>Vestigalis.</i>	Gabellier.	* کمرگچی * ملتزم * (میر) * (میانچی) باجگیر *
Gabriele Arcangelo.	<i>Gabriel Archangelus.</i>	Gabriel Archange.	* جبرائیل * طایر سه زبانه *
Gagliardo: forte.	<i>Robustus.</i>	Gaillard: fort: dispos.	* نرمانده * چاک * تند رستی * صاحب (المراج) * قائم *
Gagliardia.	<i>Vigor: robur.</i>	Gaillardise: force.	* قوی * زور دار *
Galante.	<i>Lepidus: elegans.</i>	Galant.	* چاشنی * نوحاستگی * تند رستی * قوت * زور (اری) * زور *
Galanteria.	<i>Venustus.</i>	Galanterie.	* خوش طبع * خوش خو * لطیف * ضریف * هتیر * هنید *
			* خوش طبعی * ضرافت * خوش دماغ * فریب * بدله و لطیف *

اتش بازمی پرولزه

بیرون خارجا

سوامی انکه الا انکه غیر انکه اما لیکن فاما

بیخود از عقل رفته بی پوشش شده

از حد بیرون از اندازه بیرون

نامعقول بغیر معقول بی نسبت بیجا میبوده

عبت یاوه

از راه بیرون همراه شده منرف شده

عیار خیره بر

صخر جینی

مجنون بیارتند بدوماغ دمان غضبناک

پنهانه مخفی و در زودی

پنهان مخفی و زودیده پوشیده

در دهنی سوامی سرقه

آشید غیب پسین

مستقبل مضارع

دوک رشته دوک ری

دوک فروش مغزل ساز دوک تراش

دوک مغزل و مشکدک کوتلان

کینک کین بارانی

فریب زون گول زون بازی دادن فریندین

تفس

بان میری دیوانی مال میری مال دیوان

کمرچی ملتزم لهن اماچی بان گبیر

جبریل طایرسدره

نخواستہ چاق تندرست صحیح المزاج قیام

قری زوردار

چاقی تندرستی نخواستگی قوت زوردار

نوش طبع نوش خو لطیف ضریف

نوش طبعی ظرافت نوش دماغ

آکله خوره خوران

نزاع غوغا دعوی

از روی لطافت دولت‌مندان

دولتمند لطیف خوش خلق خوش خو

مهربان ظریف

غوغه کردن تغر کردن

مخک قویض

کل میخک ورود قویض

ملازم پسر خدمتکار خادم صبی

خفاز

کوبه بزونه قطه بریده

کوبه برلق اصفهانی که موی دراز دارد

از روی خوش طبعی از روی ضرافت

قنه

تدرغه غره چکترک

معنه

غلیوطه دونی

کلپون برتون پنک برشه

مرغ خانگی دجابه ماکیا

غرغ ماکیا نه صحرا می

خانه مرغ بیت دجج خانه ماکیان

خوس دیک

چوپاری رفتن، روله رفتن اسپولاندن

روله طریفسن دویدن اسپ

کبکاب نعلین چویی پاکتل

ساق کندم تیغ سنبه کندم ته سنبه

ساق پای پاچه پا پوژ

روبیان کرم ایوب

سندیس پامی

سندین میسندم پس پای زدن

زره در حلقه در

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Galantemente.	<i>Lepide.</i>	Galamment.	از روی خوش طبع * از روی ضرائف * لطیفاً *
Galbanò.	<i>Galbanum:</i>	Galbanum: gomme.	قند * کلج *
Galera.	<i>Triremis.</i>	Galere.	تدرغه * شلر * چکترک *
Galeazza.	<i>Quinqueremis.</i>	Galeacè.	معنہ *
Galeotta.	<i>Pbaselus.</i>	Galiote.	قلبوغه * سونی *
Galionc.	<i>Myoparo.</i>	Galion.	کلپون * برتون * چنک * برشه *
Galla.	<i>Galla.</i>	Gale: noix de gale	مازو * حفص *
Gallina.	<i>Gallina.</i>	Poule.	مرغ خانگی * ساجه * ساکیانه *
Gallina silvestre.	<i>Gallina sylvestris.</i>	Gelinotte: poule sauvage.	فرغر * ساکیانه صحرہی *
Gallinaio.	<i>Gallinarium.</i>	Poulaier.	خانه مرغ * بیب ساج * خانه ساکیان *
Gallo.	<i>Gallus.</i>	Coq.	خروس * دیک *
Galoppare.	<i>Gradatim currere.</i>	Galoper.	چیزواری رفتن * هروله رفتن * اسب سواندن *
Galoppo.	<i>Gradarius cursus.</i>	Galop.	هروله * طریق فرس * سویدن (اسب) *
Galozze: zoccole.	<i>Calopodia.</i>	Galoches: patins	کبکاب * فعلین چوبی * پاکتل *
Gamba del frumento.	<i>Frumenti culmus</i>	Pié du froment.	ساق کندم * تیغ * سنبله کندم * ته سنبله *
Gamba.	<i>Crus.</i>	Jambe.	ساق پای * طهرغ * پاچه پا * پوز *
Gambaro.	<i>Gammarus.</i>	Chevrette: petite ecrevice.	رودبان * کرم ایوب * مہکی *
Gambetta: gambaruolo.	<i>Techna: pedem pedi innectendo.</i>	Croc en jambè.	پند * پس پای *
Dare la gambaruola.	<i>Pedes innectere.</i>	Donner le croc en jambe.	پندیدن - مہیندم * پس پای زدن *
Ganghero: cardine della porta.	<i>Cardo janua.</i>	Gond de porte.	زره در * حلقه در *
Gangrena.	<i>Gangrena.</i>	Gangrene.	آکله * خوزه * خوزان *
Gara: emulazionez.	<i>Emulatio: contentio.</i>	Envi: emulation: debat.	فراع * غرغا * شعوی * قہرت *
Garbatamente.	<i>Scite: non insciè.</i>	De bonne grace.	از روی لطافت * سولتمندانه * ضریفاً *
Garbato.	<i>Scitus: elegans.</i>	Joli: poli: bien fait.	سولتمند * لطیف * خوش خلق * خوش من *
Gargarizzare.	<i>Gargarizare.</i>	Gargarifer.	مہربان * ضریف *
Garofano: aroma.	<i>Caryophyllum: aroma.</i>	Giroffe: clou de giroffe.	قرقره کردن * تغرض کردن *
Garofano: fiore.	<i>Cariophyllus: flos.</i>	Giroffée: oeillet.	مہک * قرنفل *
Garzone servitore.	<i>Famulus.</i>	Garçon: valet.	کمال مہک * ورد قرنفل *
Gazoglio: garrito d'uccelli.	<i>Stridor avium.</i>	Gazouillement: ramage.	ملازم * پسر حق متکار * خادم * صبی *
Gatto.	<i>Felis.</i>	Chat.	جفالہ *
Gatto à peli lunghi d'Aspahan.	<i>Felis Aspahani pilis longissimis.</i>	Chat d'Aspahan à long poil.	کریه * جنونه * قط * هرید *
			کریه براق (ضقیانی که موی سراز دارند) *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICÆ.
Gatto Zibetto: quale spesso volte ho visto in Bassora, portato dall' Indie: è simile affai alla foina, si batte con una verga, in una stanza, fin che si straccia, & suda il muschio fià le coscie, quale raccogliono con un cucciarino. Gelarsi.	<i>Felis, seu potius martes Zibethi, quam pluries vidit Bassora, ex Indiis asportatam: percutitur virgâ, & defatigatur in cubiculo, donec defudet moschum, qui inter crura colligitur cochleari parvo.</i> <i>Gelascere.</i>	Chat, ou fouine de la Zibete; que j'ay veu plusieurs fois à Bassora portée des Indes: on la frappe avec un petit bâton, jusques à tant qu'elle sue le musc, qu'on ramasse entre les cuisses avec une petite cuilliere. Se geler.	کرده زیاده * نرعی از طلایست و آن هر قست که میان هر دو پای آن جانور کبرند که بشکل کرده باشد و اساس روی کوچک بدن *
Gelatina.	<i>Oxigonium.</i>	Gelée de viandes.	یخ بسته شدن * مثلج شدن * منجمد از سرما شدن *
Gelato.	<i>Gelidus.</i>	Gelé.	کرخته شدن * چغندن * چغیدن *
Gelo: giaccio.	<i>Gelu.</i>	Gelée: glase.	پالون * ماقوتی * آب انسون *
Gelozia: di finestra.	<i>Cancelli.</i>	Jalousie de fenestre.	یخ بسته * منجمد از سرما شده * تلج گرفته شده *
Gelofia.	<i>Zelotypia.</i>	Jalousie.	یخ * تلج *
Geloso.	<i>Zelotypus.</i>	Jaloux.	شبهه * مشبک * حجابی پنجره *
Gelfomino.	<i>Gelfominum.</i>	Jasmin.	غیرت * ناموس * پرهان * فیه *
Gelfomino bianco, in modo d'un bottoncino di rose, d'una fragranza mirabile: è comune in Bassora; & si chiama (Rafeqi) & nella lingua Portugheze: mogolino: la pianta è simile al (sigillum Salomonis.)	<i>Gelfominum album: cujus flos similis rosarum ablastro: centifolium; odoris omnium suavissimi; vulgaris est Bassora, ubi vocatur (Rafeqi): lusitanicè vero (mogolino): planta similis est ei, quam vocant, sigillum Salomonis.</i>	Jasmin blanc: semblable a un petit bouton de roses: de cent fevilles, & d'une odeur surprenante, & la plus agreable du monde: commun à Bassora où on l'appelle (Rafeqi): & en Portugais: (Mogolin:) La plante paroist fort semblable au (sigillum Salomonis.)	غیرت دار * صاحب غیرت * صاحب ناموس * غیتر * بلسمین * ورن - گل یاسمین - سفید - زرد - کبود * رازقی * گل رازقی * گل رای پهل بتجفیت کلیست . مشابه گل نسرین و لپکن از آن خوش بوتر و در بهر چمن بسیار میباشد و در صر و در هند *
Gemelli.	<i>Gemelli.</i>	Jumeaux.	نوام * همبران * شکتوم * ایبیر * تاما * تو ماها * همشکم *
Gemere.	<i>Gemere.</i>	Gemir.	گریه کردن * بکا نمودن * زاری کردن * نالیدن *
Gemito.	<i>Gemitus.</i>	Gemissement.	هر کردن *
Gemini: segno.	<i>Gemini: signum zodiaci.</i>	Gemeaux: signe du zodiaque.	زاری * بگریه * بکا * نالش * هر *
Gemma.	<i>Gemma.</i>	Pierre precieuse.	جزا * جرج جوزا * نوپیکر *
Gennaro.	<i>Januarius.</i>	Janvier.	سنگ قیمتی * جهره *
Genealogia.	<i>Genealogia.</i>	Genealogie.	آرموار * جنوار ماه اولی فرشتگان *
Genevro arbore.	<i>Juniperus.</i>	Genevre.	شعره * سلسله * نسبی * سپان * نامچه * شجره سپان *
			عمر * وهل *

کره زباد نوعی از وان عرق که میان اردو
 پایی آن جانور کینه که شکل کره باشد
 و اما سروی کوچک بود

یخ بستن شدن منجمد شدن
 گرفته شدن چخندن چخیدن
 پالوده ماقوی آب فسوده
 یخ بسته منجمد شده یخ گرفته شده

یخ یخ

شبه مشک حجاب پنجه
 غیرت ناموس پرمان

غیرت دار صاحب ناموس غیور

یاسمین ورد کل یاسمین سفید زرد کبود
 رازقی کل رازقی کل رازی پیل تحقیق کلیت
 مشابه کل نرسن ولیکن لزان خوش بو تر و در

Lattice or grate Shebuchah Mooshubuch

Jealousy Spirit Namous

Jealous Spirit dar

Jessamine Casimie

+

هرين بسيار ميشند و در بصره و در هند

تولم همزاد شکتوم ليميه هشکم

گويه کردن بکاه نمودن زارزي کردن مالیدن

بر کردن

زارزي کويه بکاه مالش بر

سنگ قبيي جوهر

Gemini - Ganga جوزا برج جوزا پیکر

هموار جنوار ماه اولي و نکیا

شجره سلسله نب سیادت نامچه شجره سیادت

بر ۶ و ۷

ادزکیش اہل جنفی

در باب ان طالیق یقینی است کہ بر چند سلطت
 پناہ مغل بند وین محمدی را اعتراف نماید ولیکن
 اکثر بکہ نصف رعایا و زبردستش محوسی لند و اینها
 در ایران و عربستان حضوراً در شہر اصفهان
 و بصرہ تردد بسیار و کو داکری دادوستد
 ہیشہ میاورزند

سپه سالار سپهره کیش سپه دار سپهبد

عموم کلّی جمع

سپر و سر کرده عظیم پادریان کرملیط

تولد کردن بوجد آوردن پیدا کردن

جمله بکلی کلا فی الجملة

تولد تکوین ولادت کون

متولد بوجد آمده تکوین نموده

جنس

داماد صم ختن

جگدوار دلیر دلاور شجاع بهادر پهلوان

بمکن پیر

دلیری شجاعت جگداری دلاوری بهادری

Bravery, fortitude

پهلوانی مشاهمت چیره کی

پهلوانه دلیرانه دلاورانه شجاعانه

رجفیل عروق گرم

بن دندان لته کوش دندان

طایفه قبیله جماعت

خبطیانہ بشکده

بت پرست مجوی وشن پرست کور ترسا

Gen.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
General d'armata	Dux exercitus.	General d'armée.	سپه سالار * سپهر * سپکش * سپه (ار) * سپهين *
Generale.	Generalis.	General.	همون * کلي * مجمع *
Generale de Carmelitani.	Propositus generalis Carmelitarum.	General des Carmes.	پيرو سرکرونه عظيم پانريان کرمليط *
Generare.	Generare.	Engendrer.	تولد کردن * پيد کردن *
Generalmente.	Generatim.	Generalement.	جملة * عمما * همکي * کلا * في الجملة *
Generazione.	Generatio.	Generation.	تولد * تکوين * ولد * کون *
Generato.	Generatus.	Engendré.	متولد * پيدود آمدن * تکوين نمودن *
Genere.	Genus.	Genre.	جنس *
Genero.	Gener.	Gendre.	داماد * صهر * ختن *
Generoso.	Generosus.	Geneux.	چنگر باز * دلير * دلوار * شجاع * بهادر * بهادران *
Generosità.	Generositas.	Generosité.	تکين * چير *
Generosamente.	Generose.	Geneusement.	دليري * شجاعت * چنگراري * دلوري * بهاري * بهلواني * مشاهمت * چيره کي *
Gengero: gengivo.	Zingiber.	Gingembre.	پهارانه * دليرانه * دلوارانه * شجاعتانه * بالبال * بطشاش *
Gengiva.	Gingiva.	Gencive.	زنجبيل * هروق کرم *
Gente: nazione.	Gens.	Nation: peuple.	جن دندان * لته * کوش دندان *
Gentiana: radice.	Gentiana.	Gentiane.	طايفه * قبيله * جماعت * امت *
Gentile: pagano.	Gentilis: paganus.	Gentil: payen.	چنطيانا * پشلشکه * کي الدين * کوشان *
Gentili d'India: n'ella lingua Portugheze Bagnani. Benche il gran (Mogol) Rè dell' Indie Orientali sia Mahometano; con tutto ciò al meno la metà dell' Indiani sono ancora gentili: Mantengono continuamente la mercanzia in Perfia, & in Arabia; particolarmente in Aspahan, & in Bassora, dove sono milliarî di quella gente: circa loro lege vedile relazioni del Reverendo Padre Vincenzo Maria di Santa Catarina di Siena, & il signor Bernier; al quale feci presente delle mie memorie in Sciraz.	Gentiles Indi: lusitanice Bagnanes. Quamvis (Mogol) Indiarum Orientalium Rex legem Profiteatur Mahomedanum, nihilominus media saltem Indiarum pars gentilium retinet: hi mercatnam celebrem exercent in Perfide, & in Arabia, praesertim Aspahan, & Bassora; ubi continuo degunt multa millia hujusce gentis: circa legem porro ipsorum & relationes, Reverendi admod: Patris Vincentii Mariae à Sancta Catharina senensis; vel etiam relationes Domini Bernier, cui olim Siraxio transenti arcana quaedam circa gentilium communicavi.	Gentils des Indes: en langue Portugaise Bagnanes Bien que le (Mogol) Roy des Indes Orientales soit Mahometan, pourtant la moitié de ses sujets pour le moins sont encore gentils: leur trafic, est celebre en Perse, & en Arabie, principalement à Isphahan, & à Bassora, où l'on void continuellement des milliers de ces gens. Voyez touchant leur loy les relations du tres Reverend Pere Vincent Marie de Sainte Catherine de Sienne; & les memoires de monsieur Bernier, à qui je fis part des notes sur le gentilisme à son passage par Chiraz.	* کورها * گوران * هندوها * مجوسيان هند * در باب آن طايفه يقين است که هر چند سلطنت پناه مغل هند دين محمد پرا اختراي نمايد ليکن اکثر بلکه نصف زبايا و زيرستاناش مجوسي اند و اينها در ايران و غربستان خود موصا در شهر امغان و بصره و تهران و سبار و سوادکري و ناه و ستان هميشه ميورزند *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	GER. Ges.	PER.S.I.C.E.
Gentil-huomo. Gentile: v. galant. Geometria.	<i>Nobilis.</i> <i>Geometria.</i>	Gentil-homme. Geometrie.	نجیب * شریف * نقیب * اصیل * بیکتر (ن) * بیکتر بکری *	علم مساحت * علم هندسه * علم ریاضی *
Geometro.	<i>Geometer.</i>	Geometre.	ریاضی دان * مشاح * مهندس * متریش *	علم صور الاقلام * جیوگرافیا *
Geografia.	<i>Geographia.</i>	Geographie.	کرجستان * ولایت کروج * ملک کرجها *	کرجها *
Georgia.	<i>Georgia: Iberia.</i>	Georgie.	کرجها * طایفه باشد بسیار مقبول اما فضیلت دیگر ندارد و خصوصاً در نیمی ایشان که نین حضرت مسیح باشد ثابت نیستند و کل حسن و خوشترکیب مردان و زنان از خلط به غلامان و کنیزها از طایفه پیران شد و زشتی طایفه قدیم مردان و زنان عجم از نین گورها (تشیست معلوم است که از آن مقبولتر از میمان باشند) *	کرجها * طایفه باشد بسیار مقبول اما فضیلت دیگر ندارد و خصوصاً در نیمی ایشان که نین حضرت مسیح باشد ثابت نیستند و کل حسن و خوشترکیب مردان و زنان از خلط به غلامان و کنیزها از طایفه پیران شد و زشتی طایفه قدیم مردان و زنان عجم از نین گورها (تشیست معلوم است که از آن مقبولتر از میمان باشند) *
Georgiani: non hanno altra qualità che la bellezza, & prestanza del corpo; pertanto benchè Cristiani del rito greco, o armeno vanno una infinità di l'uno & l'altro fessò schiavi in Persia, & Turchia, & quindi proviene la bellezza de Persiani moderni, potendo si vedere loro antiqui fattura n'i Persiani; chiamati (Gaur) adoratori d'ol fuoco quali per non esserfi mescolati con altra gente sono ancora brutti come simie.	<i>Georgiani: iberi: nil prestantius hæc gens habet quam præstantiam, & formam corporalem; propterea quamvis Christiani, Græci, aut Armenici ritus habeantur; ducuntur nihilominus infiniti captivi utriusque sexus in Persidem, & Turciam: hinc sanè Persarum modernorum pulchritudo; cum hæcenus nativa, & antiqua ipsorum deformitas appareat in (Gauris pyrolatris) cum aliâ natione non permixtis qui utique non similibus pulchriores sunt.</i>	Georgiens: cette nation n'a d'autre belle qualité, que la prestance, & la beauté du corps; c'est pour cela que bienque Chretiens du rite Grec, ou Armenien, l'on en conduit une infinité d'esclaves de l'un & de l'autre sexe en Perse, & en Turquie: & de là provient la beauté des persans d'a present; mais l'on peur voir leur ancienne figure dans la personne des (Gaures) adorateurs du feu, qui ne sont guere moins laids que des singes.	S. George Martir: de qui j'ay veu la sepulture, que l'on pretend avoir à (Mussul) dans une mosquée à trois nefes. bâtie de marbre: elle est derriere une grille de fer, & est couverte de velours noir, & autres draps de foye; avec Chandelles, lampes, & vœux, à l'ordinaire des Turcs, & des Persans, qui sont les singes des Chretiens en ce culte.	سرب جرجیس * حضرت جرجیس شهید حضرت ایشوع کلمت الله که قبرش در معبدی شهر موصل زیارت کرم و مسجدیها نیز زیارتش بعزت میکنند *
S. Georgio Martire: del quale vidi la sepultura in (Mussul) in una moschea à tre navi, fabricata di marmo, quale fugià chiezza d'i Christiani; nè dietro una crante; & è coperta d'un feretro di legno, coperto d'i panni di seta, con candele, lampadi, & voti à l'ordinario della gente Turca, & Persiana, simie in questo culto d'i Christiani.	<i>S. Georgius Martyr: cujus vidi sepulturam in (Mussul) in templo, seu (Moschea) trium navium: ex marmore fabricatâ; olim Christianorum Basilicâ: visitur sub crata ferreâ: & cooperitur serico, & holoserico panno; cum appensis hinc inde Candelis, lampadibus, & Anathematibus juxta Turcarum, & Persarum morem, qui utique in hoc cultu Christianorum simia.</i>	S. George Martir: de qui j'ay veu la sepulture, que l'on pretend avoir à (Mussul) dans une mosquée à trois nefes. bâtie de marbre: elle est derriere une grille de fer, & est couverte de velours noir, & autres draps de foye; avec Chandelles, lampes, & vœux, à l'ordinaire des Turcs, & des Persans, qui sont les singes des Chretiens en ce culte.	سرب جرجیس * حضرت جرجیس شهید حضرت ایشوع کلمت الله که قبرش در معبدی شهر موصل زیارت کرم و مسجدیها نیز زیارتش بعزت میکنند *	نبت * بقل * تیر *
Germe.	<i>Germen.</i>	Germe: bourgeon.	بوغه	نبت * بقل * تیر *
Germinazione.	<i>Germinatio.</i>	Bourgeoisement	بوغه	نبت * بقل * تیر *
Germinare: germogliare.	<i>Germinare.</i>	Germer: bourgeonner.	بوغه	نبت * بقل * تیر *
Gesso.	<i>Gypsum.</i>	Plâtre.	کچ * جص *	کچ * جص *
Gessare.	<i>Gypso obducere: Gypfare.</i>	Plâtrer.	کچکاری کردن * سفید کاری کردن * کچ مالیدن *	کچکاری کردن * سفید کاری کردن * کچ مالیدن *
Gessato.	<i>Gypsatus.</i>	Plâtré.	کچ مالیده * سفید شده * کچ اندوده *	کچ مالیده * سفید شده * کچ اندوده *
Gesti amorosi.	<i>Gestus amatorii.</i>	Gestes amoureux.	تپا * فمز * تپتالی * نورزش *	تپا * فمز * تپتالی * نورزش *
Gesto.	<i>Gestus.</i>	Geste.	نظره * حرکت *	نظره * حرکت *

نجیب شریف نقیب اصل گیزاد بیکری

علم مساحت علم ہندسہ علم ریاضی
ریاضی دان مساح مہندس مترقی

محمود الاقالیم جوہر افیا

کرچہ تان ولایت کرونج ملک کرچہ
کرچہ طائفہ باشد بسیار مقبول اما فضیلت دیگر
ندارند و خصوصاً در دین ایشان کہ دین حضرت

مسیح باشد ثابت نیستند و کل حسن و خوش
ترکیب مردم و زنان از خط بہ غلامان و کنیزان

از دین کبریا آتش پرست معلوم است کہ اندک

مقبولتر از میان باشند

سُرب برجیس حضرت بہر خیر شہید

حضرت ایشوع کلمت اللہ کہ قبرش

در معبدی شہر موصل زیارت کردم و

محمدیہا نیز زیارتش بوقت میکند

درآمدن نبت کردن

کچ جس

کچ کاری کردن سفید کاری کردن کچ مالیدن

کچ مالیده سفید کاری شده کچ اندود شده

اتباء غزہ تبتالی نوازش

اشارات حرکت

کنده و اما املا همچنين عيسي بدست و بکه از بد

دلي بود ما صادر شد

دو ادم دراز

زبنق نوسن کبود نوسن زرد

عره و پیل

درخوان ارخوان بهار

فلا نو رکه

خرمی شادی خوشحالی

شادمان خوشحال خرمش و خندان

ده ده دادن

انداختن رمی کردن لافکندن ترمیدن *to throw*

بلوط لرزور

سرکبر جل دریا

اشاره کردن نخره کردن خنده و تبسم ساختن

تاج گل کاکل و گردش گل سبزه

هم این وقت لان ازینجمل

to خسین خابین

زرد امفر رنگ مگر کی رنگ عفرانی

المانس نقش بزادی عسجد برک عسجد

سبیل سفید سنبل ابیض

نخره بره محمد فنطاس جدال

حضرت طایفون

و این املا حقیقی باشد و معنی رستگار دراز و خلاص

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Gesto d'effecra-
zione: si vuol far
dietro la persona;
& per tanto far
gesti, anzi predi-
cando è mala
creanza.

Gestus execrationis:
quod à tergo fit:
quare apud Persas,
& Turcas, etiam
concionando ma-
num exerece vii-
perosum est.

Geste d'execra-
tion: quel'on fait
par derriere: pour
l'egard duquel il
est tres mal-seant
en ces pays de fai-
re des gestes; mé-
me en prechant.
Jetter.

Gettare.

Projicere.

Ghianda.

Glans.

Gland.

Ghianda del
membro virile.

Glans membri vi-
rilis.

Gland du membre
viril.

Ghignare: forri-
dere.

Subridere.

Soûrire: guigner.

Ghirlanda.

Sertum: stemma
florum.

Guirlande: cou-
ronne de fleurs

Già.

Jam.

Deja.

Già: v: altro tempo.

Jacere.

Estre couché.

Giacere.

Flavus.

Jaune.

Giallo.

Hyacinthus: gem-
ma.

Hyacinthe: pierre
precieuse.

Giacinto: pietra.

Hyacinthus: flos.

Hyacinthe: fleur.

Giacinto: fiore.

Diota.

Grande cruche.

Giardino: y: horto.

Jesus.

Grande cruche.

Giara.

Giezu.

Jesus.

Jesus.

Benche sia vene-
rato d'i Mahome-
tani, però il nome
nell' Alcorano è
ingiurioso con
questo modo di
Scrivere; (عيسى)
Issa) ma la vera
Ortografia è così:
(عيسوع) Issa) cioè;
Salvatore.

Quantumvis no-
men venerabile sit
apud Mahomeda-
nos: nihilominus
prout effertur in Al-
corano injuriosum
esse constat: quocir-
ca scriptores Chri-
stiani vari Arabes,
& Persa nostris
Europais caniores
non scribunt (عيسى)
Issa) sed (عيسوع)
id est; Salvator.

Bienque ce nom
est en veneration
parmy les Maho-
metans, pourtant
le nom ordinaire
de (Issa) qui
est dans l'Alcoran,
est injurieux; c'est,
pourquoy les écri-
vains Chretiens
veritables Arabes
& Persans, qui
sçavent les pre-
cautions de la lan-
gue mieux que les
nostres, n'écrivent
jamais (Issa)
mais (Jcho-
ua) c'est à dire;
Sauveur.

Gigante.

Gigas.

Geant.

Giglio.

Lilium.

Lis: fleur.

Ginebro,

Juniperus.

Genevre.

Ginestra.

Genista.

Genest: arbriffeau.

Gnocchio.

Genu.

Genou: genouil.

Giocondità.

Jucunditas.

Joye: allegresse.

Giocondo.

Jucundus.

Joyeux.

* نون * نون * نون

انداختن * رهي کردن * انکندن * گرميدن *
بلوط * لرخور *

سرکبر * جل نديا *

اشاره کردن * غمزه کردن * خند * و تمسح ساختن *

تاج گل * کاکل و کورش گل پسر *

هم اين وقت * آلان * از اين محل *

خشيمن * خايدن *

زن * اصغر * رنگ کرکمي * رنگ زعفراني *

الماس پنهان * پيراي * عسجد * درک عسجد *

سنبل سفيد * سنبل ابيض *

خمرة * جرة * جملہ * فنطاس * جبال *

حضرت ايسوع *

واين املا حقيقي باشد و معني رستگار دارن و خلاص
کنند و انا املا همچنين عيسى بن است و بلکه از بن
داری بچونها صادر شد *

دینی * آنم نراز *

زنيق * سوسن کبرن * سوسن زره *

عرفر * وهل *

ارغوان * ارچوان * بهار *

زانی * رکه *

خرمي * شادي * خوش حالي *

شاهمان * خوشحال * خرم * شاه * خندان * Gio-
M m

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Giogo.	<i>Jugum.</i>	Joug.	جن * فدان * یوغ *
Giongere.	<i>Jungere.</i>	Joindre ensemble.	بهم شدن * جمع نمودن * جفت کردن *
Giongere: arriva- re.	<i>Pervenire.</i>	Joindre: atteindre.	رسیدن * وارد شدن * واصل شدن * وصول نمودن *
Gioia: pietra pre- ziosa.	<i>Gemma.</i>	Joyau.	جوهر * سنگ قیمتی * پرکری *
Gioielliere.	<i>Gemmarius.</i>	Joyalier.	جواهری * جواهر فروش * جواهر شناس *
Gionco.	<i>Juncus.</i>	Jonc.	پپر * آس * نسل * نخ * سهله *
Giona Profeta: del quale ho visto il sepolcro in una piccola moschea; & in un villaggio vicino al Tigre, quale ritiene il no- me di Ninive: v: Ninive.	<i>Jonas Profeta: cujus sepulchrum vidi, in templo mo- dico Mohomedano, cujusdam oppidi ad Tigrim, quod hacte- nus nomen Ninive retinet: v: Ninive.</i>	Jonas Prophete: de qui j'ay veu le sepulcre dans une mosquée, d'un village situé asses proche du Tigre, lequel retient le nom de Ninive: v: Ninive.	یونس پیغمبر که قبرش در شهر نینوه نزدیک شط نجله در مقابل موصل زیارت کردم *
Giontamente.	<i>Conjunctim.</i>	Conjointement.	یکجا * همراهِ * همچنان * اتفاق * باهم * یکبار *
Giordano.	<i>Jordanis.</i>	Jordain: fleuve.	روخانه اردن * شط اردن * نهر اردن * هر نوم * آب زلال *
Giorno.	<i>Dies.</i>	Jour.	روز * نهار * یوم *
Il giorno doppo.	<i>Postridie.</i>	Le jour apréz.	با بعد از آن * زود بعد از آن *
Farsi giorno.	<i>Diescere.</i>	Se faire jour.	روشن شدن * صبح شدن *
Giorno del giu- dizio.	<i>Dies judicii.</i>	Jour du jugement.	روز آوری * روز قیامت * روز بازخواست * روز ناخبر *
Giornata di viag- gio: otto leuche; quanto pol far un camelo cargato.	<i>Diurnum iter: quod definiunt 8 parasan- gis: quantum nem- pe commodè confi- cit onustus came- lus.</i>	Journée ordinaire: huit lieues: le chemin qu'un chameau chargé peut commodè- ment faire en un jour.	مسافت * روز راه * یعنی هشت فرسنگ چنانچه شتر مستعمل زیاده نتواند رفت *
Alla giornata.	<i>Dietim.</i>	A la journée.	روزانه * یومیه *
Gioseppe.	<i>Joseph.</i>	Joseph.	حضرت یوسف *
sponso di Maria Vergine; chia- mato volgarmen- te il carpentiere.	<i>Virginis Marie sponsus; quem vul- go fabrum ligna- rium vocant.</i>	l'époux de Marie; qu'ilz appellent ordinairement Jo- seph le charpen- tier.	یوسف * یسوف شهر بیبی مردم بکر که او را هاما یوسف نجار میخوانند *
Giovemento.	<i>Juvenen.</i>	Secours: aide.	یاری * همراهی * (امداد) *
Giovane.	<i>Juvenis.</i>	Jeune-homme.	جوان * نوچه * کم سن * شاب * شب * شباب * پسر *
Giovanetta.	<i>Juvenula.</i>	Jeune-fille.	بیرنا * تنگل * چمن بند *
Giovare.	<i>Juvaré.</i>	Aider: secourir.	نقش * بنت * بکر * باکر * جوان *
Giovedì.	<i>Dies jovis: feria quinta.</i>	Jeudi.	میان آن * (امداد نمودن) یاری کردن * همراهی *
Giovença.	<i>Juvenca.</i>	Genisse: jeune va- che.	روز پنجم شنبه * یوم الخمیس *
Giove: pianeta.	<i>Jupiter: Giove.</i>	Jupiter planete.	کهن ساله * عجله *
			چراغ * هرچیس * فروزه * زواش زواس * هرمن *

جو فدان یوغ

پہم بستن جمع نمودن ہفت کردن

رسیدن وارد شدن واصل شدن وصول نمودن

جولہر سنگ قیمتی پرکار

جولہری جولہر فروش جو ہر شناس

پنیر اسل نسل دغ ویدہ

پونس پیغمبر کہ قبرش در شہر بنیوہ نزدیک

نشط وجہ در مقابل موصول زیارت کردم

یکجا ہمراہ ہوا باتفاق متفق باہم دیگر

رودخانہ اردن شط اردن ہزار دن ہردوم آب لال

روز ہمار یوم

یامدادان روز بعد از ان

روز شدن صبح شدن

روز داوری روز قیامت روز بازخواست روز ناخیر

مسافت روزہ راہ یعنی ہشت فرسنگ چنانچہ ششم

محمول زیادہ تو اندر رفت

روانہ یوسیف

حضرت یوسف

یوسف یوسف تو بر پینی مرم بگرا اور اعا ما

یوسف بخار میخوانند

یاری ہمراہی امداد *a friend*

چوان نوچہ کم سن شب شب شب

برنا نکل چمن بند

مدد دادن امداد نمودن یار کردن ہمراہی

روز پنجشنبہ یوم الخمیس

کوسا لہ عجلہ

گمان بد سوء الظن بدلندش
 عناب کناریش سیلان
 درخت عناب شجر عناب
 سجد میوه ایت از عناب بزرگتر و سفیدتر و لذت
 چینی دارد که اورا مثل میوه دیگر توان خورد و در
 اصفهان و تبریز بسیار باشد

یونوز ماه ششم و نکیان تیرماه
 بازی کردن با زمین ملاحظت قمار بازی کردن
 تمار باز بازنده لعاب بازی کن بازی کردن
 بازی قمار لب و شیه
 سدره سدره بازی
 پرول بازی
 سنک بازی سنک بازی حرام

جوانی جہالت طفولیت

لہو غزال زرافہ در ایران بسیار

است خصوصاً در کسمپوشان جانور از دیدن آدمیرا

میتناسند اگر دوست یا دشمن باشد و اگر باید

گر بختن یانه

کردین دور رفتن

دور دایره جسم

از خالق زبون فراجه فصیح

کردی کرتک

صفا تمیل خوشحالی شادی فرح

یہود موسیٰ اسرائیلی نبی اسرائیل

حکم کردن تمیز نمودن دیوان کردن

حکم گزیده شده فصل نموده دیوان شده

حکم قاضی عامل داور

حکم دیوان کفایت

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Gioventu.	<i>Juventus.</i>	Jeunesse.	* جوانی * جهالت * طفولیت * یانته *
Giraffa capretta montana: si trovano à truppe in Persia: havendo guardato un huomo in faccia, hanno l'istinto di conoscere si è amico o inimico; di fuggire, o fermarsi.	<i>Giraffa: dama: giraffa pumila: dorcas. gregatim repertiuntur: hominem fixis oculis intuentes agnoscunt an amicus sit, necne: ac subinde aut fugiunt; aut intrepidè consistunt.</i>	Giraffe: dain giraffe: petit dain: l'on en trouve de troupes en voyageant par la Perse: elles connoissent en regardant un homme s'il est amy, ou ennemy; & en même temps ou fuyent, ou s'arrêtent.	آهن * غزال * ضبی * زران * در ایران بسیار است خصوصاً در کرمانسیروان جانور از دیدن انسان میترسد یا دوست یا دشمن باشد و اگر باید گردن ختن یا نه *
Girare.	<i>Girare.</i>	Tourner: tourner.	* گردیدن * دور رفتن *
Girafole: v: fior.		Tour: circuit: cerne.	* دور * دور * دور * جسم *
Giro.	<i>Cyrus.</i>	Juppe.	ارخالق * زبون * فرچه * فرجه *
Gius: v: abaffo.	<i>Chiridota: vestis oblonga.</i>	Pourpoint: jupon.	* کربی * کرتک *
Giubba: vesta longa.	<i>Cento.</i>	Rejouissance.	صفا * تملیل * خوش حالی * شادی * فرح *
Giubbone.	<i>Jubilum.</i>	Juif.	یهون * موسایی * اسرائیلی * بنی اسرائیل *
Giubilo.	<i>Judans.</i>	Juger.	حکم کردن * تمیز نمودن * دیوان کردن *
Giudeo.	<i>Indicare.</i>	Jugé.	حکم کردن شده * فصل نمودن * دیوان شدن *
Giudicare.	<i>Indicatus.</i>	Juge.	حاکم * قاضی * عامل * داور *
Giudicato.	<i>Index.</i>	Jugement.	حکم * دیوان * کفایت *
Giudice.	<i>Indiciam:</i>	Jugement temeraire.	گمان دهن * سنی (الظن) * دهن (ندیشه) *
Giudicio.	<i>Indiciam temerarium.</i>	Jujube: fruit.	هناب * کنار پیشه * سیلانده *
Giudicio temerario.	<i>Ziziphum.</i>	Arbre des jujubes.	درخت عناب * شجره عناب *
Giuggiola: frutto.	<i>Ziziphus: arbor.</i>	Jujube blanc: c'est un fruit plus grand que le jujube ordinaire; il à la chair farineuse, que l'on mange separée de l'ecorce, comme les autres fruits, à Aspahan, Tauris, & autres lieux de Perse.	سنجد * میوه است از عناب بزرگتر و سفید تر و لذت چندین دارد که او را مثل میوه دیگر تران حوزن و در اصفهان و تهریز بسیار باشد *
Giuggiolo: arbore.	<i>Ziziphus alba; cujus fructus jujubâ communi major: pulpa farinacea, qua à cortice facile eximitur; ejusque usus familiaris apud sanos Aspahan, Tauris, alibi que in Perside passim.</i>	Juin.	دیوهوز * ماه ششم فرنگیان * تیر ماه *
Giuggiolo bianco: del quale il frutto è farinoso, & più grande che la giuggiola comune: si mangia come gli altri frutti in Aspahan, Tauris, & in altri luoghi di Persia.	<i>Iunius.</i>	Jouer.	بازی کردن * بازییدن * ملاعبت * قمار بازی کردن *
Giugno.	<i>Ludere.</i>	Jo ueur.	قمار باز * بازینده * لعب * بازی کردن * بازی کردن *
Giumento: v: bestia.	<i>Lusus.</i>	Jeu.	بازی * قمار * لعب * وشبه *
Giucare.	<i>Lusus: ludus.</i>	Jeu de trictrac.	سدره * سدره بازی *
Giucatore.	<i>Scruporum ludus.</i>	Jeu des osselets.	شورول بازی *
Giucoco.	<i>Astragalorum ludus.</i>	Jeu defendu.	مستک * بازی مستک * بازی هرام *
Gioco di sbaraglino.	<i>Alea.</i>		
Giucoco d'osseletti.			
Giucoco illecito.			

ITALICE. LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Giuoco di l'indovino; nel quale non serrando gli occhi con un velo, ovvero mettendo la faccia nel grembo d'altrui deue indovinare chi lo percore, per sostituirlo in suo luogo.

Caput in capto: lusus, in quo caput alicujus velamine tegitur, vel in sinum alterius inseritur: hunc reliqui percussunt, & quis tetigerit querant; si divinet, percussor in ejus locum substituitur.

Jeu de devine, qui se frappe: en usage en Perle, appellé (ser derkelim) c'est à dire la tête dans un tapis.

سر کلیم * بازی باشد که چون یکی چشم بسته یا کلیم نهان کردیم کس او را دست زد آن یکی جایش باید گرفت *

Giuoco delle capriole. Giuoco del salto del bastone ufato d'alli figliuoli in Persia; & quivi in Hollanda; chiamati Ellen & Hlinckeslaen.

Corporis per caput & pedes volutatio. Lusus puerilis: ligni teretis extremum alio ligno percussunt, atque ita in aërem subsiliit. Belg. Hlinckeslaen.

Jeu des caprioles. Jeu d'enfants; par lequel frappant un bâton avec un autre ils le font sauter en l'air: on l'appelle icy en Hollande; Hlinckeslaen.

سکندر * سکندر * چلن چوب * بازی اطفال باشد که چون چوبها را با چوب دیگر بزنند در هوا بپرانند *

Giuramento.

Juramentum.

Jurement.

قسم * سه کند * چلف *

Giurare.

Jurare.

Jurer.

سه کند خوردن * قسم خوردن * حلف و مناشد گفتن *

Giuratore.

Jurator.

Jureur.

قسم خور * سه کند خور * حلاق *

Giuridico.

Juridicus.

Juridique.

مشرع * شرعی *

Giuridizione : possessione. Giurista.

Jurisdiction : dominium. Jurista.

Jurisdiction : domaine. Juriste: versé au droit.

حکم * تبع * ملک *

Giustamente.

Iuste.

Justement.

شرف دارن فقیه * بلد شریعت * فق دان *

Giustizia: equità.

Iustitia.

Justice.

از روی حق * از روی عدل * عدل * حقیقت *

Giustificarsi.

Purgare se.

Se justifier.

دانه * عدالت * حقیقه * حق * عدل *

Giusto.

Iustus.

Juste.

خوردن پاک ساختن * خوردن روسفید نمودن *

Gloria.

Gloria.

Gloire.

نیک * عادل * پاک *

Gloriarsi.

Gloriari.

Se glorifier.

نظر * هنر * ناموس * نیکنامی * سرافرازی * نضرت و تعریف خون کردن * فراج روی کردن * بازمانده برتن *

Glorificare.

Gloria afficere.

Glorifier.

تعریف - تمجید - تعظیم کردن * سرافراز نمودن *

Gloriosamente.

Gloriosè.

Glorieusement.

شرفمندانه * نیکنامی * تمجید * بتعظیم * بانتخار * بجلالت *

Glorioso.

Gloriosus.

Glorieux.

نیکنام * مقتدر * صاحب هنر * معظم * مکرم * جلیل *

Gobba.

Gibbus.

Bosse.

کوزک * کوزک * کوز * کوز * حبه * کوز *

Gobbo.

Gibber : gibbus.

Bossu.

کوز دشت * کوزک * کوز * کوز * حبه * کوز * چنگک پوشش *

Goccia.

Gutta : stilla.

Goutte.

قطره * نقطه * چکه *

Gocciare.

Stillare.

Degouter : couler goutte à goutte.

قطره قطره آمدن * نقطه نقطه چکیدن * چکیدن *

Godere. Goffo: v: sciocco.

Frui.

Jouir.

مهر کردن * صفا یافتن * تمتع * شکر فتن *

سر در کلیم بازی باشد که چون یکی چشم بسته
پا در سگلم نهاده گوید کدام کس لورا دست زو
ان یکی جایش گرفت

سگندز سگندر

چلو چوب بازی اطفال باشد که چون چوبی را با
چوب دیگر بزنند در هوا سپارند

قم سو کند حلف

سو کند خوردن قم خوردن حلف و مناشده گفتن

قم خور سو کند خور حلاف

مشروع بشری

حکم تبع ملک

شرع دان فقه بدشریعت

از روی حق از روی عدل عدلاً حقیقاً

داد عدالت حق عدل حقیقت

خود را پاک ساختن خود را روسفید نمودن *to purify oneself*

نیک عادل پاک

فخر هنر نیکامی *glory, Fame* سرفرازی

فخر و تعریف خود کردن فواج روی کردن

بازماند بودن

تعریف تجید تعظیم کردن سرفراز نمودن

هنرمندان نیکامی

با فخر بجلالت

نیکام مقدر صاحب هنر معظم مکرم جلیل

کوک کهان

کوزیت کوک دار دوته حبه دار چنگ شپ

قطره نقطه چکه

قطره قطره آمدن نقطه نقطه چکیدن چکیدن

خز کردن صفایافتن

حکم ضبط فرماوہی داوری

درجہ طبقہ

چنگال کلاب صغار

صرف علم صرف تفریل علم تصرف فن تصرف

مرغ مور پشته بارغ شک پیل نخل

صرفی صرف دان صاحب ف معلّم تصرف

نبرد و رع

عنبہ کردن خمیر کردن تخمیر کردن

قرم

انبار کندم خزینہ کندم

مہ

قصته الروح فی خلق نای

خوردیا نورالبحر

پرخوری شربت حرص

پرخور اکال بسیار خور حرص

واری مرفق

صنع ومع درخت ومع شجره تول

باد پر کردن منفوخ نمودن

موروم شدن ورم شدن لاس کردن

ورم شده موروم کرده باد کرده

سرداری کردن حکم کردن فمادی کردن

وزیر حاکم ضابطه داور مدبر قهرمان

مدبران دیار نای ایران که عکس وقعه دارند

بیکر بیک خوانده نژاد چون ضابطه دیار شمشی

و دریند و حاکم نا غیر دیار نای خان خوانده

شوند چون ضابطان لار و نیدر عباسی و اما انان

که شهر میخورند وزیر باشند

Gol. Gom. Gon. Gov. Gra.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Canna della gola.	<i>Guttur.</i>	Gozier.	قصبة الروح * ذي حلق * قصبة الريح * ناي *
Gola: v: fauci.			
Golfo di mare.	<i>Sinus maris.</i>	Golfe de mer.	خوزريا * خوز البهر *
Golofira.	<i>Ingluvies.</i>	Gourmandise.	پرخوري * شراحت * حرص *
Goloso.	<i>Hellus: edax.</i>	Goulu:gourmand.	پرخور * اكال * بسيارخور * حرص *
Gomito:membro.	<i>Cubitus:membrum.</i>	Coude.	واري * مرفق *
Gomma.	<i>Gummi.</i>	Gomme.	صمغ * صمغ درخت * صمغ شجره * تول *
Gondola:v: schifo			
Gonfiare.	<i>Tumere: surgere.</i>	Enfler.	بان پر کردن * منقوع نمودن *
Gonfiarsi.	<i>Tumescere.</i>	S'enfler: devenir enfle.	موروم شدن * ورم شدن * (ماس کردن) *
Gonfiato.	<i>Tumidus: turgidus.</i>	Enflé.	ورم شده * موروم کردن * بان کردن *
Gotta: v: podagra.			
Governare.	<i>Gubernare.</i>	Gouverner.	سروری کردن * حکم کردن * فرمان دهی کردن *
Governatore.	<i>Gubernator.</i>	Gouverneur.	وزیر * حاکم * ضابط * نواز * مدبر * قهرمان * خدک *
Gli grandi governatori di Provincia, con milizia, & fortezze, si chiamano in Persia (Bekler-bek) cioè nobile d'i nobili; come è quel di (Sciamaki) in Latino; portæ caspiæ: gli governatori di Provincia, quali hanno poca milizia sono chiamati (C-han): come quei di (Lar) & (Bander Abaffi) & gli governatori di città, si chiamano (Vezir:) come al presente quel di (Aspahan) & di (Sciraz.)	<i>Gubernatores provinciatum Persidis, ubi sunt arces, & militia vocantur (Bekler-bek) id est: Magnas Magnatum, satrapa; ut; in urbe (Sciamaki) ad portæ Caspiæ: qui provinciis minoris momenti præficiuntur, vocantur (C-han:) uti in Provinciis (Lar,) & (Bander Abaffi:) qui vero urbibus tantum, vocantur (Vezir:) uti Aspahani, & Scirasii.</i>	Les gouverneurs des Provinces de Persé, ou il y a des citadelles, & de la milice s'appellent (Bekler-bek) c'est à dire, noble des nobles: comme celluy de (Sciamaki): ceux des autres Provinces sont appellez (C-hans) comme ceux de (Lar,) & (Bander Abaffi;) & ceux de villes seulement, sont appellez vezirs; comme sont ceux (d'Aspahan,) & de (Sciraz.)	مدبران دیارهای ایران که عسکر و قلعه دارند دیگر بیکدیگر خوانده شدند چون ضابط دیار شمشوی و وزیران و حاکمها غیر دیارهای همان خوانده شدند چون ضابطان لار و وزیر عباسی و (اما) (انان) که شهر را میخوانند و وزیر باشند *
Governo.	<i>Regimen.</i>	Gouvernement.	حکم * ضبط * فرماندهی * نآوری *
Grado.	<i>Gradus.</i>	Degré.	درجه * طبقه *
Graffio.	<i>Uncinus.</i>	Crochet:agraffe.	چنگال * کلاب * منخار *
Grammatica.	<i>Grammatica.</i>	Grammaire.	صرف * علم صرف * تصریف * علم تصریف * فن تصریف *
Gramigna.	<i>Gramen: herba.</i>	Chien-dent:herbe	سوز * مور * پشته باغ * شنگ * ذیل * نعل *
Grammatico.	<i>Grammaticus.</i>	Grammairien,	صرفی * صرف دان * صاحب صرف * معلم تصریف *
Gramola.	<i>Linter ad subigendum panem.</i>	Mait:	قندروغ *
Gramolare il pane.	<i>Panem depesere.</i>	Petrir la pâte.	خمیه کردن * خمیر کردن * تخمیر نمودن *
Grana: scarlato.	<i>Cocum.</i>	Graine d'écarlate.	قرمز *
Grano.	<i>Horreum.</i>	Grenier.	انبار گندم * خرمه گندم * تینک * تینکه *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICÆ.
Granata : pietra preziosa.	<i>Amethystus.</i>	Grenat : pierre precieuse.	سنگ سیلان * سیلان ازراق * سیلان سفید * سیلان سپا *
Granato: pomo.	<i>Malum punicum</i>	Grenade: fruit.	انار * رمان *
Gli meli-granati rossi della città di (Cascion) in Parthia, non hanno membrane fra i grani: & gli bianchi della città di (Yezd) non hanno acino: ambi frutti ammirabili.	<i>Granata rubra civitatis (Cascion) in Parthia membranis inter grana; alba vero in civitate (Yezd) acinis etiam carent: mirabiles sanè fructus.</i>	Les grenades rouges de la ville de (Cascion) dans la Parthen'ont point de membrane, qui separe les grains, & celles de (Yezd) n'ont point de pepin qui resiste à la dent: ce sont des fruits admirables.	انار در شهر کاشان چون میانه نهایی ندارند و درین نیمی نه سفید ندارند و بنابرین هر دو جنس بسیار فریب چهریست *
Grande.	<i>Magnus.</i>	Grand.	بزرگ * کبیر * کبی * عظیم *
Grandi.	<i>Magnates primores</i>	Grands: gens de qualité.	بنا * ارباب همت * اکابر * امرا *
Grandemente.	<i>Valde: magnoperè.</i>	Grandement: fort.	ببار * کثیر * بغایت * بنهایت * جدا *
Grandezza.	<i>Magnitudo.</i>	Grandeur.	بزرگی * کبی * عظمت * بزرگوارى *
Grandinare.	<i>Grandinare.</i>	Grèler.	تگرگ باریدن * تگرگ باران آفتابن * سنگ باریدن *
Grandine.	<i>Grando.</i>	Grêle.	تگرگ * برون * سنگ باران * یخچه *
Grano: v. fromento	<i>Grana coronata.</i>	Grains de chapelet.	مهرهای تسبیح * نهایی مسیح *
Grani di coroneta.	<i>Grana Paradisi.</i>	Grains de Paradis.	شیر * سرشمشیر * هیل *
Grani di Paradiso.	<i>Grannus.</i>	Grain.	وام * حب * نانه * نازها *
Grano: in genere.	<i>Vinaceus: acinus.</i>	Pepin de raisin.	نمای * تگسل * تگر * قر * قرب *
Grano d'uva.	<i>Racemus: botrus.</i>	Raisin.	نوشه انگور * عنقون * هق * هلق عنب *
Grappolo d'uva: racemo.	<i>Pinguedo.</i>	Graisse.	نرمی * چاقی * زهرمت * سمن *
Grassezza.	<i>Pinguis.</i>	Gras.	نریه * چاغ * سمن * زهم * چله * پیلقن * دینک *
Grasso.	<i>Arvina.</i>	Lard.	چربی * شهم * دهن شهم * زهم * چوم *
Grasso: lardo.	<i>Adeps cauda arietum monstrofi ponderis in Persia, ita ut aliquando progredi non valeant.</i>	Graisse de queue des moutons; laquelle est si grande, & si pesante en Perse, qu'ilz ont quelquefois grande peine à se traîner.	نیه * چربی نهاله کسفند که در ایران بسیار سنگین باشد تا که نتوانند پیش رفتن *
Grasso di coda d'i castrati, tanto grande in Persia, che alle volte non possono stracciarli.	<i>Grato.</i>	Agreablement.	ازروی کرم * ازروی لطف * از دل خوشی شوی * دولت مندانه *
Gratamente.	<i>Gratia.</i>	Grace.	نعمت * لطف * احسان * مروت * نهایت * شفقت * مهربانی *
Gratia: grazia.	<i>Gratificari.</i>	Gratifier.	تلافی کردن * وفانموین * ازانی داشتن *
Gratificare.	<i>Venustus: lepidus: gratiofus.</i>	Gratieux: affable, courtois.	خوش نماغ * خوشی خعی * خوش خلق * لطیف *
Gratiofo.	<i>Gratis.</i>	Gratis: gratuitement.	بهر بیان * سبک روح *
Gratis.	<i>Gratitudo.</i>	Gratitade: reconnaissance.	ممن * لافش * زکفت *
Gratitudine.	<i>Gratus: suavis.</i>	Agreable: doux.	وفانموی * حق شناسی * وفا *
Grato: v. caro.			خوش مرگی * خوش لذت * ترازه *
Grato: soave.			Gra

سنگ سیلان سیلازرق سیلان سفید

لنار رمان

لنار در شهر کاشان پرده میانه و آنها ندارند و در زیر

نیز دانه سفت ندارند و بنا برین، برود و حبس

بسیار غیب پیرزیت

بزرگ کبیر عظیم

یکتا از باب همت اکابر احرا

بسیار کثیر بغایت نهایت

بزرگی عظمت بزرگواری

تکرک باریدن تکرک ران افتادن سنگ باریدن

تکرک برود سنگ باران پنجه

تکرک های تپج وانه های مسبو ح

ششیر

چام حب دانه و آنها

قصای تکسل تکره

خوش کنکور عنقود عقد عقد عنب

فرهی چاغی زهومت

فره چاغ سمن زهیم چه ونبک

چربی شحم دهن شحم زهیم حوم

دنبه چربی دنباله کوسفند که در ایران بسیار

سکنین باشد تا که نتوانند پیش رفتن

از روی کرم از روی لطف از دل خوشی

نعت لطف احسان حروت عنایت شفقت

تلافی کردن وفا نمودن از زانی و ایشتن

خوش و مانع خوشی خوش خلق

هر بان سبک و روح

مفت بلاش زلفت

وفا داوی حق شناسی وفا

خوشی مرکزی خوش لذت تراره

دغوش گرفتن برگرفتن *to embrace*

ویاد کردن صدای کردن آواز کردن

صدای ویاد بانک ندانغره نوپ

سیرغ علقا

بربرک غونچوک فرض

چین حوی

کاریدن شرزه کردن

عقب است صانوی پشت آپ دامن آپ

قوشقین پاردم پوست بند

ورشت لپه کنده

کنذکی قلمه عطا جسم

جسیت جات وخواستگی

کنده قفقدار علییر

نادان بی عقل نا فهم بی تمیز نامستعد

پیر محکمه

خود را حک کردن خود را خریدن

سنگین کردن ثقیل نمودن

سنگین نموده ثقیل شده کران نموده

سنگین ثقیل مهم

سخنه بد قانون چیزها که چاروا مسافران بجزیر

گیرند استغفر الله که در فرنگ چنین قانون

باشد که ستم عظیم است

حامد آبتن زن آبتن دار

آبنی حمل

بیت وقار

روم ولایت روم سماک یونان

رومی یونانی اولاروم

کله • بریده

بغل اغوش بر

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PER SICE.
Grata-calcio.	<i>Radula.</i>	Ratissoire: rape de fromage.	* پنپهر مچکته * خون را حک کردن * خون را خاریدن *
Grattarsi.	<i>Scalpere se.</i>	Se gratter.	* سنگین کردن * ثقیل نمودن *
Gravare.	<i>Gravare.</i>	Charger: grever.	* سنگین نمودن * ثقیل شده * گران نمودن *
Gravato: Grave: v: pesante. Grave: importante	<i>Gravatus.</i> <i>Gravis: magni momenti.</i>	Grevé: surchargé Important.	* سنگین * ثقیل * مهم * سخت * دن قاذون چیرها که چاروا مسافران بچیر کیر دن استغفر الله که در فرزند چنپن قانون * باشد که ستم عظیم است *
Gravizza: angaria; particolarmente quando gli corrieri del Re, & d'i governatori pigliano per forza gli cavalli d'i viandanti; & gli lasciano così stracchi dove vogliono.	<i>Angaria: peculiariter equi; ubi quis Regis causâ aut gubernatorum iter facit: tum equum obuii cujusvis vi accipit; & defatigatum relinquit, ubi occurrerit.</i>	Impôt; violence: particulièrement lors que les (Chapars) qu courriers du Roy, ou des gouverneurs prennent le cheval d'un voyageur par force, & sans payer; & le laissent où il leur plait, apres l'avoir lassé. Enceinte: femme grosse. Grossesse.	* حامله * آستمن * زن آستمن دار * آستمن * حمل * تهیل * هیبت * وقار * مهابت * روم * ولایت روم * مسالک یونان * رومی * یونانی * اولاد روم * شکله * قلع * (شکرو) * جریه * سینه * بغل * اغوش * در * اغوش گرفتن * هر گرفتن * خجالتیدن * قریبه کردن * ساری کردن * آواز کردن * ساری * فریاد * بانگ * دن * نعره * دغراو * غریه *
Gravida.	<i>Gravida: pragnans</i>	Grossesse.	سپهرخ * عنقا *
Gravidezza gravidanza.	<i>Pragnatio: graviditas.</i>	Gravité: majesté.	جر جرک * غرغرک * ضرر * جنر * چرن * رزن * چین * حری *
Gravità: maeltà.	<i>Gravitas: majestas.</i>	Grece.	کساریدن * شرزه کردن *
Grecia.	<i>Græcia.</i>	Grec.	حق است * صافری * پشت آسب * ن (من آسب) *
Greco.	<i>Græcus.</i>	Troupeau.	تورشتمین * پارم * پوست بند * روشکی *
Grego.	<i>Græcus.</i>	Giron: sein.	درشت * لیه * کند *
Grembo: feno.	<i>Gremium.</i>	Prendre sur son giron: embrasser. Crier.	کندگی * قلعه * غلط * جسم *
Pigliare nel grembo.	<i>Amplecti: in gremio suscipere.</i>	Cri: clameur.	جسمیت * جسمانت * نورخاستگی * قلنداری *
Gridare.	<i>Clamare.</i>	Griffon.	کنده * قلعه دار * غلبن * شکفت *
Grido: clamore.	<i>Clamor.</i>	Grillon: grillot.	نادان * بی عقل * نافع * بی تمیز * نامستمن *
Griffone.	<i>Gryphis: gryphus.</i>	Ride.	
Grillo.	<i>Gryllus: acryda.</i>	Grincer des dens.	
Grinza: ruga.	<i>Ruga.</i>	Croupe d'un cheval. Croupiere.	
Grinzare gli denti.	<i>Stridere dentibus.</i>	Grossierement.	
Groppa del cavallo.	<i>Clavis equi.</i>	Grossieur: grossiereté.	
Groppiera.	<i>Postilena.</i>	Grossieur du corps	
Gropo: v: nodo.	<i>Crassa.</i>	Gros.	
Grossamente.	<i>Crassitudo.</i>	Grossier: lourd.	
Grossella.	<i>Corporis crassitudo.</i>		
Grossella del corpo.	<i>Crassus.</i>		
Grosso.	<i>Hebes.</i>		
Grossolano.			

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Grotta:antro:spelunca. Grue: augello.	<i>Antrum: specus: caverna.</i> <i>Grus: avis.</i>	Grotte: caverne: antre. Grüe: oiseau.	* مغاره * سلفت * غار * كهف * قعه * (كنان) * آهن * * طرفه * * هرغ طرفه * * شکار طرفه نمرن پناه شکار ایران و نمرن (مرا) بسیار مشهور و مهریز است و نمرن و رجش یاز و شاهین مستعمل باشند *
Il Rè, & gli grandi di Persia cacciano volentieri alle grue; con gli falconi, & altri uccelli di caccia. Grugaire.	<i>Chara, & celebris gruum venatio, tum Regi, cum magnatibus Persidis: utuntur porro falconibus, & accipitribus.</i> <i>Gruunire.</i>	Le Roy, & les grands de Perse aiment fort à chasser aux gruës, avec les faucons, & autres oyseaux. Grogner.	
Grugno: griffo di porco. Guadagnare.	<i>Riflus suis.</i> <i>Lucrari.</i>	Groin de pourceau. Gagner: profiter.	* پزخوک * * بپنی خنر دی * * کسب کردن * فایز * نمون * (القنچیدن) *
Guadagnare nel giuoco. Guadagno.	<i>Vincere ludendo.</i> <i>Lucrum: questus.</i>	Gagner au jeu. Gain: profit.	* برون * * غلب کردن * * نایب * * کلبی * * سون * * محصول * * در آمد * * (کتساب) *
Guado: Indico: è il succo d'una herba chiamata ifatide: viene copiosamente nel territorio di Tatta sopra il fiume Indo. Guado: guazzo.	<i>Glastum: vulgò Indicum: succus Ifatidis: colligitur copiose in Territorio urbis Tatta ad oram Indi fluvii.</i>	Pastel: Indique: couleur bleuë, & suc de l'herbe appellée l'oume: il vient avec abondance dans le terroir de Tatta; sur le fleuve Indus. Gué.	* نیل * * عصاره و سسه * * نیلج * * و سسه حبشیشیست که در اندول شهر طته یعنی بندر نیول بالای شط هند بسیار پیدا شود *
Guai à me!	<i>Vamibi! proh me miserum!</i>	Malheur à moy!	* باور * * متفان * * وای من * * وای وای من * * خیمشاه بر من *
Guaina: fodero.	<i>Vagina.</i>	Gaine: fourreau.	* چمن * * غلاق * *
Guancia: guancie.	<i>Gena: gena:</i>	Jouë: jouës.	* رخاره * * وخته * * نیباجتآن * * عرض - عارض *
Guantaro.	<i>Almarius.</i>	Gantier.	* پکهن روز * * بهله روز * * (ستان بهله روز) *
Guanti.	<i>Chirotheca.</i>	Gants.	* بهله * * کف * * خرتی * * ست کش * * ستانه * * * (چک) * * نکان *
Non si trovano guanti si non per la man manca, dà portare l'ugelli di caccia, mà tignono le mani nel bagno, con polvere delle foglie del guado, (vesmeh): restano così negreggiale, mà calide, & morbide.	<i>Non utuntur chirothecâ nisi ad sinistram manum ad deferendum falconem. Inficiunt autem manus in balneo pulvere foliorum glasti; ex quo flavescunt, seu nigricant, sed indidem percipiuntur calor, & mollietates: v: lex: gollis; voce: (وسمه).</i>	L'on ne trouve en Perse de gant, que pour la main gauche, servant à porter l'oiseau. mais ils teignent les mains dans le bain d'une couleur noire jaunâtre, avec la poussière des feuilles du pastel; appellé; (vesmeh.) ce qui tient les mains chaudes, & delicates.	* در ایران بهله نمپسازنی الا برای دست چپ تا بازار ببرند و اما هر دو دست و سسه نیماندنی تا کرم و نرم کردن *
Guardar di traverso. Guardare.	<i>Aspicere torvis oculis.</i> <i>Aspicere.</i>	Regarder de travers. Regarder.	* چشم آغیل کردن * * تغل کردن * * (عیشیدن) * نگریستن * * نگاه کردن * *
Guarda roba: stanza. Guardia di notte.	<i>Vestiarium.</i> <i>Exenbia.</i>	Garde-robe. Sentinelle: garde.	* رختخانه * * (سبابخانه) * * (ریشک) * * کشی * * پاس * * Guar-

مغاره غار کھف قعہ الکان لہون
طرنہ مرغ طرنہ
شکار طرنہ نزد بادشاہ ایران و نزد اعراب سیاح و
غزیت و دران و حشیش با زوش ہن مستعمل باشند

صدای شوک کردن . دوازده خنزیر کردن
پوز شوک بینی خنزیر
کسب کردن فایده نمودن
بردن غلب کردن
فایده سود محصول درآمد

تمت

پاہ راہ مخدوم
ولای من . ولای ولای من خیمشاہ برین

چین غلاف

چکن دوز بهله دوز استا و بهله دوز
 بهله کف خک دستکش دستانه
 الحک نکان
 در ایران بهله نئی سازند الا برای دست چپ
 تا باز را ببرند و اما برود دست و سمه
 میالند تا کم و نرم کردند

چشم آغیل کردن تغل کردن اغیشیدن
 بگریتن نکه کردن
 ارختخانه اسبابخانه
 کشک پاس

شکر عسکر

تذاریک اسباب

شبنم نده ظل

شوربا قلبیه ترید

لوچ قلوب لؤل

خجک جدل محاربه نزلع مقفاده معارکه

تاو خاشی

راهنما پیشرو نادری قباد زمام چي مرشد

راه نمودن دلالت کردن هدایت کردن

جزا تلافی اجرت عوض بدل

کونه عادت روشت

لحزین می الحشم سلقیدن میسقم زلق کن

پوست جدوبات قشر نخودنا

No sleep, Luckshudun

پاسبان مستحفص نا طور نکہنیاں

کشکچی، موکل

راہ داران مستحفظان ثوارسء کاریشان سہت کہ

راہ مارا از راہ زن و دزدان پاک امین نگاہ دارند و

برزر کہ از ان جهت واقع شود از عہدہ پیشین در

آید اما کامی شود کہ خود ایشان یا دزدان باشند یا

شریک دزدان دوسہ تا پنج عباسی برای بارشتر

میکینند یک محمدی بارشتر و یک شہی بارخرو

یک بیستی برای ہر کمر سفند اما جهت میوہ و

کندم ہیج نکیرند و شکر خدا کہ فونکیان از راہ

واری مسلم اند چنانچہ جہان سرکار خاصہ

شرفیہ باشند

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Guardiano.

Custos.

Gardien.

* یاسپان * مستحقض * ناظر * ذکھبان *

* کشکچی * سرکل *

Guardiani delle strade, (Rah-dar): si trovano n'i passaggi pericolosi: devono guardare le strade nettè d'i ladri, & pagare il danno fatto da loro: ma adesso questa costumapassà in abuso, & angaria, essendo loro stessi spesso volte d' tiranni, d' ladri: pigliano secondo la qualità, & distanza del luogo 2, 3. sin à 5. (abaffi) cioè lire, per carica d'un camelo, la metà per un mulo, il quarto per un sommaro; un soldo per una pecora; & per gli frutti, & grani niente; gli franchi sono essenti d' questo dazio nelle strade ordinarie d'Alpahan, sin à Bander Abaffi: ma costa affai questa esentatione nella corte del Rè.

Viarum custodes, seu publicani, qui suos habent satellites in viis, & locis periculosis. Debent vias à latronibus seruare securas, damnumque ab eis illatum resarcire: sed modo degenerat hæc lex in abusum, & vexationem: sunt enim ipsimet sepius latrones, aut latronum complices. Pro loci conditione, & intervallo 2, 3. ad 5. abaffini. seu libras soluuntur pro cameli, semissis pro muli, pars quarta pro asinonere: pro oves assis, pro fructibus, & frumentis nihil. Quæstus, & honoris gratiâ ab his vectigalibus eximuntur Europæi, (vulgò franchi): sed charis muneribus diplomæ exemptionis redimunt apud Regem.

Gardiens des chemins (Rah-dar) que l'on trouve pretque chaque jour sur les chemins, & aux mauvais passages. Ils sont obligés de tenir les chemins libres des larrons, & de repondre du dommage qu'ilz pourroient faire: mais à present il sont bien souvent eux mêmes; ou voleurs, ou d'intelligence avec eux. Il prennent selon la qualité, & distance du lieu 2. 3. & jusques à 5. ff. ou abaffis pour la charge d'un chameau, la moitié pour celle d'un mulet, & le quart pour celle d'un asne: pour chaque tête de betail un sold; & pour les grains, & les fruis rien. Les francs sont exemps de tous ces peages sur les grands chemins d'Alpahan au Bander Abaffi, moyennant un commandement du Roy, qui leur coûte assez cher.

* راهناران * مستحقضان شواراع * کارایشان است که راهارا از راه زن ووزن ان پاک و امین نگاه دارند و هر زره که از ان جهت واقع شود از عهد ایشان بر آید اما گاه میباشند که خود ایشان یا دوزن ان باشند یا شریک دوزن ان * نوسه تا پنجه عباسی برای بار شتر میگیرند یک مضموی بار استر و یک شاهی بار خمر یک بدمتی برای هر سر کسفتند اما جهت میوه و کندم هیچ نگیرند و شکر خدا که در تکبیران از راه داری مسلم اند چنانچه مهمان سرکار شامه شریفه باشند *

Guarnigione: presidio.

Presidium.

Garnison.

* لشکر * قول * مسکر * حفظچیان *

Guarnimento.

Munimen.

Garniture: fourniture.

* تدارک * اسباب *

Guazza: rugiada. Guasto: v. corrotto.

Ras.

Rosée.

* شبنم * فال * ندی *

Guazzetto: intingolo.

Imingulum: jusculum: embamma.

Sauße: ragoût.

* شوربیا * قلبه * تریه * خورسو *

Guercio.

Lufcus: strabo.

Louche: bigle: borgne.

* لرج * قلعج * اخول *

Guerra.

Bellum.

Guerre.

* جنگ * جدل * حرب * فراع * مقاتله * معارکه *

* تار * خاش *

Guida: scorta.

Dux.

Guide.

* راهنما * پشرو * هادی * قران * زمام چوب * دلپل * مرشد *

Guidare.

Dirigere: ducere.

Guider: conduire.

* راه نمون * هدایت کردن * دلالت کردن *

Guiderdone.

Premium.

Loyer: salaire: recompense.

* حرامه * تلاقی * اجرة * هوش * بدل *

Guidone: v. scrocco. Guida: maniera.

Modus: mos: ritus.

Guise: maniere: façon.

* کونه * عادت * روش *

Guizzate: sfuggire

Elabi.

Glifler: échapper.

* لغزشیدن - مبلخشم * سلقیدن - میسلتم * زلق کردن *

Gufcia d'i legumi.

Valvulus.

Ecoffe: gouffe de legume,

* پوست حبوبات * دشر نمون های *

ITALICE,	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Gufcia d'ovo.	<i>Testa: putamen ovi</i>	Coque d'œuf.	تشرگضم مرغ * پوست گضم مرغ *
Gustare.	<i>Gustare: degustare.</i>	Goûter: tâter.	پشیدن — مپچشم * مرغ دیدن * چسبایقه رسانیدن *
Gustoso: saporito.			لذت کرفتن * امتحان کردن * تمتع یافتن *
Gusto: senso.	<i>Gustus: sensus.</i>	Goût.	نزهت ایقه * لذت * چاشنی *

Hab. Har. Ha, Her.

H Abile.	<i>Habilis: idoneus:</i>	Habile: propre.	استعد * قابل * صاحب وقوف * قابل *
Habilità.	<i>aprus.</i> <i>Habilitas.</i>	Habilité: disposition.	سند برن * قابلیت * استعداد * وقوف * لایقیت * نظر *
Habitacolo.	<i>Domicilium.</i>	Logis: demeure.	مکان * سکنت * منزل * چای * خانه * مکان * وطن *
Habitante.	<i>Habitator: colonus.</i>	Habitant.	ساکن * مترطن * مجاور * متمکن * تاجیک *
Gli abitanti delle città sono divisi in dui partiti, (Heideri & (Naamet-allahi) così chiamati dà dui Rè Heider & Naamet-allah: sono sempre nemici, & guerreggiano fra loro come in Venezia gli Castellani, & Nicolotti.	<i>Civitatum incole dividuntur in duas factiones, que vocantur, Heiderii, & Naamet-allabi) (fuerunt ambo heider & Naamet-allah Reges) continuo inter se dissident & pugnant, ut venetiis Castellani, & Nicploiti.</i>	Les habitans des villes de Perse sont divisez en deux partis que l'on appelle le parti du Roy Heider, & de Naameth-allah: ils sont en continuelles querelles, comme à Venise les Castellani, & Nicolotti.	ساکنان شهرهای عجم دو فرقه باشند یعنی هیدری و نعمتی الهی و همیشه باهم جنگ و غوغا دارند
Habitudine.	<i>Habitus.</i>	Habitude: coutume.	قوی * منراج * خلق * منراج * خلق * دیدن *
Haï mè: v: ahi: Haquenea.	<i>Equus eleganter incedens.</i> <i>Barbitos.</i>	Haquanée, Harpe.	فهر گام * است خوش راه * پورقه * لغادوش *
Harpa. Hasta: v: alabarda. Havere.	<i>Habere.</i>	Avoir.	هربط * چنگ * ساز چنگ * منظر *
Havere à male.	<i>Gravari.</i>	Prendre en mauvaise part.	داشتن * سپردن * صاحب بودن * حالک بودن *
Havere fame.	<i>Famem pati: famere.</i>	Avoir faim.	درد داشتن * درد آمدن *
Herba.	<i>Herba.</i>	Herbe.	کرسکی خوردن * کرسنه شدن * جوع کشیدن *
Herbe da mangiare.	<i>Olus: oluscula.</i>	Herbes à manger.	قلق * گیاه * قبا * هرفشت *
Herbolajo.	<i>Herbajius.</i>	Vendeur d'herbes	سبزی * سبزی خوردنی * خضر *
Herede.	<i>Heres.</i>	Heritier.	سبزی فروش * بیاع الخضره * تر فروش *
Heredità.	<i>Hereditas.</i>	Heritage.	وارث * میراث خور *
Hereditaro.	<i>Hereditarius.</i>	Hereditaire.	میراثی * وراثت * ترکان * ملک * خانمان *
Herezia.	<i>Herefice.</i>	Herefie.	مترن * موروث * ازورث بهر سینه *
Heretico.	<i>Hereticus.</i>	Heretique.	رفیق * انبطاط *
Gli Persiani, & Turchi si chiamano fra l'un l'altro (rafazi) cio è eretici	<i>Persa, & Turca se invicem vocant (rafazi) heresios.</i>	Les Persans, & les Turcs s'appellent les uns les autres (rafazi) c'est à dire; heretiques.	اهل سنه و اهل شیع یعنی رومیها و عجمیها بهم میگویند راضی میخورند *

قشر تخم مرغ پوست تخم مرغ
 چشیدن بیختم مره دیدن بفاقیه رسانیدن
 لذت گرفتن امتحان کردن تمتع یافتن
 قوت ذائقه لذت چاشنی

مستعد قابل صاحب وقوف
 دست برد قابلیت استعداد وقوف
 سکنت منزل جای خانه مکان وطن
 ساکن متوطن مجاوز تمکن تاجیک
 ساکنان شهرهای عجم و فرقه باشند یعنی سیدی
 و نعمت الهی همیشه با هم نجک و غوغا
 دارند

خوي خراج خلق امتزاج
تيز کام اسپ خوش راه پورغه فغانوش
بربط چک ساز چک صندوق
داشتن میدارم صاحب بودن جاکل بودن
ببرداشتن بد آمدن
کرسنگی خوردن کرسنه شدن جوع کشیدن
علف کپاه

سبزي سبزي خوردنی خضره

سبزي فروش بیع الخضره

وارث میراث خور

میراثی ملک تراکه خانان

رضی

رافضی

واهل سنت و اهل شیع یعنی رومیها و عجمیها هم

و کبر راضی میخوانند

ناموس ادب سیرت ارکان
 بادب سیرت نه بارکان
 صاحب سیرت سیرتی صاحب ناموس تربیت
 صاحب حرمت صاحب کرم محترم موقر
 عزت کردن اعزاز و احترام نمودن موقر داشتن
 توقیر بعزت باکرام بحرمت با احترام باعزاز
 مکرم صاحب اکرام صاحب توقیر موقر ارجمند
 وقار عزت حرمت احترام اکرام اعزاز غر
 محترم مکرم لایق عزت و حرمت سزاوار
 اکرام و احترام
 ساعت مدت شش صد دقیقه ساعت

مدت ساعت

وقت ساعت ساعت نما

وقت ساعت ساعت شمسی ساعت نما شبی

شبیه وقت ساعت نشته

مستی خداوند استقی
استقا استقا لحي استقانی استقا طیبی
دیروز امس روز گذشته دوش
قدس قدس شریف بیت
المقدس زیارت گاه جمیع مذاهب است هم محمدیان

شکران شنبت

وسنه کردن

کرد کار

ریا کاری ریا نفاق

ریا کار حراعی ریاکن بدارام

زوفاکیه زوفا زفایلسی زوفامهری

حکایت قصه روایت داستان

راوی قصه خان قصه دان تاریخی

واقع نویسی تاریخچی

ادم کشی قتل قتال خونی

احروز الیوم

خون قتل ادم کشی

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Hidropico.	<i>Hydropicus.</i>	Hydropique.	هستسقی * خداوند استسقا *
Hidropisia : & sue specie.	<i>Hydropisis : & species.</i>	Hydropisie.	استسقا * استسقا الحوی * استسقای زقی * استسقای طبلی *
Hieri.	<i>Hier.</i>	Hier.	دیگر روز * امس * روز گذشته * دوش *
Hieruzalemme : chiamata da Mahomedani santuario, & vivanno in pelegrinaggio.	<i>Hierozolima : etiam à Mahomedanis sanctuarium (qds) dicitur : & il-luc peregrinantur.</i>	Hieruzalem : appellée des Mahomedans. sanctuaire (qds) & ils y vont en pelerinage.	قدس * قدس خلیل * قدس شریف * یروشلیم * بیت المقدس زیارت کاو جمع من اهل بیت هم محمدیان *
Himno.	<i>Hymnus.</i>	Hymne.	شرکان * منقبت * سپخت *
Hinnire.	<i>Hinnire.</i>	Hennir.	سنه * ک ریل *
Hipochondri.	<i>Hypochondria.</i>	Hypochondres.	ک رن کار *
Hipocrisia.	<i>Hypocrisis.</i>	Hypocrisie.	ریکاری * ریبا * حسرتی * نفاق *
Hipocrita.	<i>Hypocrita.</i>	Hypocrite.	ریکار * منراپی * ریاکن * ریانی الفاش * بن آرام *
Hirsuto : v. pelofo.	<i>Hysopus : herba.</i>	Hyffopus.	زوف * کیا * زوف * زوفیادس * زوف مصری *
Hissopo : herba.	<i>Hysopus : herba.</i>	Hyffopus.	حکایت * قصه * زوایت * داستان *
Historia.	<i>Historia.</i>	Histoire.	راوی * قصه خان * قصه دان * تاریخچه *
Historico.	<i>Historicus.</i>	Historique.	وقع نزدیک * تاریخچه *
Historiografo.	<i>Historiographus.</i>	Historiographe.	امروز * الیوم *
Hoggi.	<i>Hodie.</i>	Aujourd'hui.	آدم کش * قاتل * قتال * خونی *
Homicida.	<i>Homicida.</i>	Homicide.	خون * قتل * آدم کشی *
Homicidio.	<i>Homicidium.</i>	Meurtre : homicide.	ناموس * ادب * سپهرت * ارکان * امکان *
Honestà.	<i>Honestas.</i>	Honesteté.	باب * سپرتانه * بارکان * باامکان * بسپهرت *
Honestamente.	<i>Honestè.</i>	Honestement.	صاحب سپهرت * ادبی * سپهرتی * صاحب ناموس و تربیت *
Honesto.	<i>Honestus.</i>	Honneste.	صاحب حرمت * صاحب عزت * مکرم * مستش * موقر *
Honorare.	<i>Honorare.</i>	Honorer.	عزت کردن * اعزاز و احترام نمودن * موقر داشتن *
Honoratamente.	<i>Honorifice.</i>	Honorablement.	بموقر * بعزت * بهحرمت * باکرام باحترام * باعزاز *
Honorato.	<i>Honoratus.</i>	Honoré.	مکرم * صاحب اکرام * صاحب توقیر * موقر * ارجمند *
Honote.	<i>Honor.</i>	Honneur.	وقار * عزت * حرمت * احترام * اکرام * اعزاز * عز *
Honorevole.	<i>Honorabilis : Venerabilis.</i>	Honorable.	مستش * مکرم * لایت عزت و حرمت * سرآواز اکرام و احترام *
Hora : v. adesso.	<i>Hora.</i>	Heure.	ساعت * مدت ششصت دقیقه * ساعت *
Hora.	<i>Hora.</i>	Heure.	مدت ساعت *
Horologio.	<i>Horologium.</i>	Horloge.	وقت ساعت * ساعت * ساعة نما *
Horologio solare.	<i>Horologium solare.</i>	Horloge solaire.	وقت ساعت - ساعت شمسی * ساعت نما شمسی *
Horologio di arena, o d'acqua.	<i>Clepsydra.</i>	Horloge à sablon, ou à l'eau.	شیشه وقت ساعت * تخته * پتکان *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Horologiografia: gli-matematici di Aspahan, & Sciraz vanno volentieri à dietro gli missionarii, per impararla.

Horologiographia: gnomonica: cuius ope missionarii Persidis Mathematicos ad se alliciunt.

Horologiographie: moyen aux missionnaires de Perse pour attirer les Mathématiciens.

علم ساعه كشي * مخصوص فرنگيان است و اما رياضي دانان اصقهان و شبيراز چون سر تقب دايين علم شنود پتيرن پان ريان ترسند دارند *

Horizonte.

Horizon.

Horizon.

انق * د ابرو افقي *

Horribile.

Horribilis.

Horrible.

مستكر * هولناك * هائل * غير موجه * كرده *

Horti di semiramide: à una giornata sotto Bagdad, sopra il Tigre viddi le ruine del tempio del Rè Anauchirevon, & là vicino un recinto de muraglie de mattoni crudj ligati col bitume; grosse di quatre braccia: contengono incirca mille passi di circuito in quadro: si chiama questa antichità (bag douc-hteron) cioè orto delle figlie, & per essere scavato di sotto, con acquedotti, & grotte forse fù detto orto, ò horti pensili.

Horti Semiramidis: vidi infra (Bagdad) juxta Tigrim ingens adificium Templi Regis Anauchirevani: & ibidem murorum septum ex lateribus crudis, bitumine colligatis: Quorum latitudo quatuor patet ulnis; ambitus vero quadrangularis ferme passus mille continet: vocatur hac antiquitas (bag douc-hteron); hortus puellarum; forse ob aqueductum, & cryptas olim pensiles hortus, seu pensiles horti.

Jardins de Semiramis: j'ay veu à une journée au dessous de Bagdad, sur le Tigre, les augustes ruines du temple du Roy Anauchirevon, & proche de là une enceinte de murailles de briques cruës liées avec le bitume. elles ont en viron quatre brasses d'épéffeur, & contiennent environ mille pas de circuit en quarré ce lieu s'appelle (bag douc-hteron) c'est à dire jardin des filles: peut-être appelé autrefois jardin, ou jardins pensiles à raison des ouvrages, & aqueducs souterrains.

باغ سوره نيران * جايبست سر كناره شط و چله يك روز راه پايينتر از شهر بغداد و انجا عمارت عظيم است قصر قصر نام كه ديوانخانه نير باشاه نوشيروان خوانند بلكه در احاطه ديوارهاي ان باغ كه مقدار شش كتر به نوبت دارند و هزار كتر روز در مربع باغ ملكه شام پيراميون *

Horto d'i fiori.

Florilegium.

Parterre.

باغچه گل * گلشن * گلستان * باغ گل * گلستان گل *

Horto.

Hortus.

Jardin.

باغ * بستن * روضه * چنه * وارگار *

Hortolano.

Herual annus.

Jardinier.

باغوران * دستا نچي * ريس * اكر * فلاح *

Hospitale.

Nosocomium.

Hospital.

بازار الشفا * بيمار خانه * هر وانه * خانقاه * جاي گاه قربا *

Sussiste il nome d'hospitale in Aspahan, in una casa chiamata; (dar el sciafa) cioè luogo di sanità; ma più tosto è luogo di morte.

Subsistit Aspahani nomen nosocomii in quadam domo, cui (dar Sciafa) nomen: id est; sapientis domus; vocarem ego domum mortis.

Le nom d'hôpital subsiste à Ispahan, dans un chetif lieu appelle (dar sciafa) c'est à dire maison de Santé: mais c'est un vray lieu de mort.

نام دار الشفا در اصقهان است بمرجوب عمارتي وقف كه بهت فقرا بيمار بنا شن اما سر حقيقت دار الموت باشد و هيچ نسبت دي ارهاي شفا فرنگستان ندارند *

Hospiti del Rè: come sono gli RR: PP: Carmelitani in Aspahan, in qualità de mandati dà sua Santità N. S. il Papa.

Hospites Regis: ut sunt Aspahani RR: PP: Carmelita, quatenus legati summi Pontificis.

Hofstes du Roy: comme: font les Reverends: PP: Carmes à Ispahan, en qualité d'envoyez de N. S. P. le Pape.

مهمان سرگار حاصه شريفه * چون حضرات پان ريان كرمليط كه در حقيقت مهمان شان اند چون ايشان ايلچيان حضرت پاپا خليفه حضرت اشوع باشند *

Hospite dono di Dio. Proverbio Persiano.

Hospes donum Dei. Proverbium Persicum.

Le Pelerin est un don de Dieu. Proverbe Persan.

مهمان هدیه خدا است *

علم ساعت کشتی مخصوص فنکیان است و اما
ریاضی دانان اصفهان و شیراز چون مرتقب باین
علم شدند نزد پادریان تردد دارند

افق دایره افقی
مستکه هولناک نایل
باغ دو خستران جاایت در کناره شط و جله یک روزه
راه پائین تر از شهر بغداد و اینجا عمارت عظیم است
قصر نام که دیوانخانه نیز یادش ه نوشیروان
خوانند بلکه در احاطه دیوارهای آن باغ که مقدار
هشت گز پهنی دارند و هزار گز دور در مربع باغ
ملکت میرام بود

باغچه گل گلشن گلستان باغ گل
گلستان گل

باغ بستان روضه جنت

باغبان بستانچی

دارالشفای بیمارخانه خانقاه جالیکاه غربا

نام دارالشفای راصفهان است به وجه عبارتت و تف که

جبت قوایم بیمار نباشد اما در حقیقت دارالموت باشد

و بیچ نسبت بدالشفای فرنگستان ندارد

جهان سرکار خاصه شریفه چون حضرت پادریان

کر ملیط که در حقیقت جهان شاه اند چون

ایشان ایچیان حضرت پایا خلیفه حضرت

ایشوع باشند

جهان بدیه خداست

بدانکه کاروان سراسری در جمیع لنگه های ایران خواه

در شهرهای وخواه در سراسر ای صحرای بسیارند

معمور و عمارتهای عظیم و سنگین باشند و اما در

ترکستان کاروان سراسری کم اند و نیک و بداند

لیکن یکی را دیدیم نزدیک حلب در جای حیرت انگیز

نام که عمارت سنگین است و بموجب وقت نباشد

با عروزی محمد کپرولی

حسین بن علی عید قتل او که مخصوص عجم و
غیر شیعات عاشوره خوانده شود از آن جهت که
و ده روز متصل از غده شهر محرم تا روز دهم ذکر آن
میکنند و غزای پوشند و سر و پیش نمیشناسند و روز و
شب زاری میکنند و این صوت یا حسین تابی هوشی
تکرار نمایند از روز دهم سه میتراشند و بیخ و آغ میزنند
میزنند تا خون آلود شوند و نظار عکس شهر و
حصه مینمایند تا بقلبا حسین حاضر شوند

هما مدار مضایفی صاحب بقعه
کلوانی خان منزهگاه هماخانه

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Hossen figliuolo d'Ali : la festa del suo martirio singolare à i Persiani, si chiama •(Acior) cioè decima; perche si celebra gli primi diece giorni del meze moharram al 13 d'Otto- bre, con vesti di lutto, non radendo la testa ne la barba; con mascarate, danze, & canti lugubri, n'i quali vien intercalata la voce (ia Hossen) quale ripetono fin al deliquio, risuonando per tutto, giorno & notte come un pianto d'i cani, & lupi; nel decimo giorno dividono la città induoi esserciti per ripresentare il mortorio, doue compariscono le teste rase, & infangui- nate con molti col- pi di rasofo.

Hossen filius Ali: festum ipsius Martyrii, apud Persas singulare, vocatur (Acior) i; decima, quod nempe celebratur primis decem diebus mensis Moharram; 13 Octobris; tum induunt vestes lugubres; nec caput, nec barbam radunt; choreas, simulacra & nantias affectant; intercalatur, & resonat ad deliquium usque diu, nocturne, & undecunque vox (ia Hossen) quasi canum latratus, aut ululatus: decima autem die divisâ in duas acies civitate funeralia publicè representant; ubi complures comparent capite raso, multique novaculæ vulnerebus cruentato.

Hossen fils d'Ali. La feste de son Martire, singuliere aux Persans, est appellée (Achour) c'est à dire; dixaine; par ce qu'on la celebre durant les dix premiers jours du mois Moharram depuis le 13. Octobre jusques au 23. pour lors ils sont vestus de deuil. & ne font raser ny la teste, ny la barbe: il ny à que mascarades, danfes, & chants lugubres, ausquels cette voix (ia Hossen) sert d'Intercalaire, laquelle ils repetent ju'ques à perdre la respiration; enfin ils hurlent, & aboyent jour, & nuit commes des possédés; au dixieme jour ayant divisé la ville en deux corps d'armée, ils celebrent les fune- raille (qat) ou plu- sieurs paroissent la teste rasée, & en- sanglantée de coups de rasofo.

حسن دین علی * عید قتل او که مخصوص محرم و غیر شعبان است عشر خوردن و شون از آن جهت که در روز مفضل از غره شهر محرم تا روز نهم زکر آن میکنند و عترت سپیدوشن و سروریش نمینتراشند و روز و شب زاری میکنند و این صراط یا حسن تابی هوشی تکمیل نمایند آخر از روز نهم سر مینتراشند و بی تیغ داغ مینزند تا خون آلود شوند و پتزر مسکین شهر را نو همه مینمایند تا بقتلنا حسن حاضر شوند *

Hoste,

Hostes: caupo.

Hosté: ostelier.

هماندار * مضایقچی * کروانسرائی * صاحب بقعه *

Hosteria : hosterie : (Caravanferai) publici, & fontuosi edificii al par d'i nostri monasteri; nelle città, & nelle strade pubbliche di Persia: in quei si suol pagar la stanza, ma in questi no, possono quivi albergarfi cento, ducento, sin à cinque cento huomini à cavallo. In Turchia fuori delle città, sono pochi, & miserabili, uno pero vididi à due giornate d'Aleppo à Tripoli sopra il fiume Oron- te, fondato d'al difonto gran Vezir Mahamed Kio- proli, fabricato di pietra, coperto di piombo, & si da gratis à mangiare all'huomini, & Caval- li tre giorni continui; puol ri- evere commodamente trecento passaggieri.

Diversorium: ca-stra (Caravanferai) publica & sumptuosa edificia, claustrorum instar: frequentia passim in ur-ribus, & ruri per Persiam sed in campe- stribus gratis di- vertunt pedestres, & equestres turmae ad centum, & quin- gentas personas. per Turcarum Regna raro occurrunt extra urbes, eaque misera; unum tamen vidi se- cundâ dietâ Alep- po Tripolim ad Oron- tis ripam, proto- symbuli, seu veziri magni (Mahamed Kioproli) ere funda- tum, quadris lapi- dibus fabricatum, & plumbi laminis magnificè rectum: ibi commoè diversan- tur trecenti equites, quibus & hospitium, & victus tridui spa- tio gratis, & copiose suppeditatur

Hostellerie: logis des voyageurs (Caravanferai) publics & somptueux edifices, dans les vil- les, & sur les che- mins de Perse, mais dans ceux-cy le lo- gement est gratis; il ne faut qu'avoir, ou y acheter les provisions de bou- che, & il y peut loger jusques à cinq cens personnes à Cheval. En Tur- quie ils sont rares, & fort mal en or- dre: mais j'ay logé dans unâ deux jour- nées d'Alep à Tri- poli, fondé par le defunt grand vezir (Mahomed Kio- proli) lequel est basti de pierre de taille, tout couvert de plomb, & ca- pable de loger en- viron trois cens personnes; Et l'on y traite l'homme & le Cheval gratis durant trois jours.

کروانسرائی * خان * منترکاه * مهمانخانه * در آنکه کروانسرائی در جمیع الکهای ایران خواجه در شهرهای و خوجه در سرراهای مجروح بسیار اند و اند معمور و عمارت های عظیم و سنگین باشند و اما در سفر ترکستان کروانسرائی کم اند و نیک و بد اند لیکن یکبار دیدم در نیک حلبی در جای جسر شجر نام که عمارت سنگین است و بموجب وقف بنا شد باسر وزیر عاظم محمد کپورلی *

از روی ادبیت باهریانی با دبت
از ادبیت ادب انسانیت هرانی الفت
انسانی ادبی شهری مخصوص نبی ادم
تری دطوبت نم
نمناک تر رطب
حقیر خضع درویش متواضع
مخضوع متواضع بحدارت درویشانه
تواضع درویش خضوع خضوع حقیری فروتنی
خط

خوابیدن خضوع نمودن فرود کردن
ادم انسان مرد بشر
مردک مردک بی وجود

ناشی نادان

بت صنم و شن

عرب قدیمان ایل الوبر نام شمر می پستیدند

قرودالدریان و مشتري و سهیل و شعري

العبور و عطارو

کالنگانی بت اس که مجوسیان هند بصورت زن قلم
 میسازند و کونی که بر چند بهر کس مباشرت
 داشته همیشه بکر میماند البته بت یوا باشد

بت پرستی عبادت صنم
 بت پرست صنم پرست کافر
 مجوس اترسا

کشتی بار کردن تحمیل کشته کردن
سوار کشته شدن رکوب کشنه غراب کشته
ملاقات هم دیگر کردن هم در را دیدن

روبروشدن

در دهن نهادن توی دهن گذاشتن
توی خمره نهادن در میان خمره گذاشتن

قیف راحتی سگار خوبن

بریم زدن داخل هم در کردن

خزوه کندک

قابل اقتدا لایق اقتدا مقتدا لایق پیروی

پیروی کردن تابع شدن متابعت نمودن

اقتدا کردن تقلید کردن پی گرفتن

تابع مقتدا خرید

متابعت تقلید اقتدای

اهل انجیل معترف اند بیک خداوتہ شخص و لیکن

خلاف نام مشترکین بحث میکنند و حق دارند

چونکہ برآستی ہمین یک خدا میپرستند

تقاری

ارذال بی نسل بی اصل خیس ناجس

اذالت خاست بی اصلي بی نسلي

عیب بدنام عار تنگی روای خاری

از روی نادانی جاهلانہ از نادانگی

جهالت نادانی نادانگی جهل

نامعلوم مجہول غیر معلوم مخفی

پوشیدہ پنهان

Unlawfull illegitimate Haram
To illuminate to illumine to illumine
حرام ناجایز نامشروع غیر حلال
روشن کردن منور کردن مضمی کردن

An illustrious famous, Noble man
جلالت پناه عالی جناب توکت و شکاہ

Most Reverend
Salagenab - a
Ghalabat pumah
Shakut dustigah
خیال تصور اندیشہ قیاس کردن اندیشیدن

تصور قیاس خیال فکر اندیشہ

صورت تصویر شبیہ شکل

قیاس کردہ شدہ مشور کردیدہ ظن نمودہ

Id. Ig. Ill. Im.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Cristiani chiamati nell' Alcorano affociatori, cioè; Idolatri: per la fede della Trinità.	<i>Vocantur Christiani in Alcorano affociatores, seu Idololatra; propter dogma Trinitatis.</i>	L'Alcoran appelle les Chrétiens affociateurs, c'est à dire; Idolatres, à raison de la foy de la Trinité.	اهل انجيل معترف ان دينك خدا و سه شخص وليكن خلاف نام مشترکين بجهت ميکنند و حق دارند چونکه در آستيه همين دينك خدا ميپرستند *
Idriavafo d'acqua	<i>Hydris.</i>	Cruche.	انوعاري * ثعبار *
Ignobile.	<i>Ignobilis.</i>	Roturier.	ازانل * دي نسل * دي اصل * خسپس * ناچنس *
Ignobiltà.	<i>Ignobilitas.</i>	Rotûre.	انالت * خساست * دي اصلي * دي نسلي *
Ignominia.	<i>Ignominia.</i>	Ignominie.	هيپ * دن نام * عار * ذنگي * رسه و دي * خاري * تهمت *
Ignorante: idiota.	<i>Ignorant.</i>	Ignorant; par ignorance.	ازروي ناداني * جاهلانہ * از دن دانستگي *
Ignorantemente.	<i>Ignorant.</i>	Ignorance.	جهالت * ناداني * دن دانستگي * جهل * حماقت *
Ignoranza.	<i>Ignorantia.</i>	Inconnù.	نامعلوم * مجهول * غير معلوم * مخفي *
Ignoto.	<i>Ignos.</i>		پوشيده * پنهان *
Illecito.	<i>Illicitus.</i>	Illicite.	جرم * ناجائز * نامشروع * غير حلال *
Illegitimo: v. figlio.	<i>Illegitimus.</i>	Illegitimè.	روشن کردن * منور نمودن * مضي کردن *
Illuminare.	<i>Illuminare.</i>	Illuminer.	جليل * نجيب * اميل * نقيب * خاندان *
Illustre.	<i>Illustis.</i>	Illustre.	جلالت پنا * عالي جناب * شريكت دستگاه * عالي * زير *
Illustrissimo.	<i>Illustrissimus.</i>	Illustrissime: tres illustre.	خيال - تصور - اندیشه - قياس کردن * انديشيدن *
Imaginarfi.	<i>Imaginaris.</i>	S'imaginer.	تصور * قياس * خيال * فکر * اندیشه *
Imaginatione.	<i>Imaginatio.</i>	Imagination.	مورت * تصور * شبیه * شکل * وضع *
Imagines.	<i>Imagi.</i>	Image.	قياس کردن شده * متصور کردن * ظن نمودن *
Imaginato.	<i>Excogitatus.</i>	Imaginé.	ديکشتي بار کردن * تحميل کشتي کردن *
Imbarcare.	<i>In navim inferre.</i>	Embarquet.	سوار کشتي شدن * رکوب کشتي * رکوب در آب *
Imbarcazione.	<i>Navis conscensio.</i>	Embarquement.	ملاقات همديگر کردن * همديگر کردن *
Imbatterfi.	<i>Occurrere in vicem.</i>	Se rencontrer.	روبرو شدن *
Imboccare.	<i>Indere in os.</i>	Mettre dans la bouche.	در دهان نهادن * توري دهان گذاشتن *
Imbottare.	<i>Infundere.</i>	Entonner: mettre dans le tonneau.	توري خمره نهادن * در ميان خنبر گذاشتن *
Imbottatore.	<i>Infundibulum.</i>	Entonnoir.	قيف * راحتي * سيقان * سگار * خورفي *
Imbrattato: sporco.	<i>Intricare.</i>	Embrouïller.	درهم زدن * داخل همديگر کردن *
Imbrogliare.	<i>Hymen.</i>	Hymenée.	خروسه * کند مک * چکلپن * مسنگ *
Imeneo.	<i>Imitabilis.</i>	Imitable.	قابل اقتدا * لايق اقتدا * معتدل * لايق پيروي *
Imitabile.	<i>Imitari.</i>	Imiter.	پيروي کردن * تابع شدن * متابعت نمودن *
Imitare.	<i>Imitator: affecta.</i>	Imitateur.	اقتدا نمودن * تقليد کردن * پي گرفتن *
Imitazione.	<i>Imitatio.</i>	Imitation.	پيرو * تابع * مقتدي * مريد *
			متابعت * پيروي * تقليد * اقتدائي *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Immanente.	<i>Immanens.</i>	Immanent.	غير متعدي * ساكن بجاي خون *
Immenso.	<i>Immensus.</i>	Immense.	بيحد * غير محدود * بيقياس * لامكان *
Immergere.	<i>Immergere.</i>	Plonger.	تراب فرو کردن * توي آب غوص کردن * تافوش کردن *
Imminente.	<i>Imminens.</i>	Imminent.	منقریب * نریک * قریب *
Immobile.	<i>Immobilis.</i>	Immobile.	غير متحرک * به حرکت * ثابت * جنبش ناپیریر *
Immoderato.	<i>Immoderatus.</i>	Immodéré.	بی اسلوب * بی اندازه * از حد بیرون * بی قدر و قرار *
Immodestia.	<i>Immodestia.</i>	Immodestie.	بی ادبی * بی عبا بی * بی عاری *
Immodesto.	<i>Immodestus.</i>	Immodeste.	بی عبا * بی عار * بی شرم *
Immondizia.	<i>Immunditia: spurcitia.</i>	Immondice.	نجاست * ناپاکي * لوت * خنر * پلشتي * ثلاثي *
Immonditia superstitiosa d'i Perfiani insupportabile; & inhumana: vedi nella prefazione di nostra farma copea Perfica pag. 2.	<i>Impuritas superstitiosa Perfiarum intolerabilis, & inhumana: de qua vide in prefat: nostra Pharmacopea Persica. pag. 2.</i>	Immondicité superstitieuse des Perfians insupportable, & inhumaine: v: dans la prefate de nostre Pharmacopée de Perse. pag. 2.	نجاست سه مرتبه معجم یعنی اهل شیع نکه سازدن هلته وسوسه حقیقی است و مطلقا خلاف است * لايموت * هي مطلق * مری ناپیریر *
Immortale.	<i>Immortalis.</i>	Immortel.	لايموت له * بهمرك * بی موت * بی وفات *
Immortalità.	<i>Immortalitas.</i>	Immortalité.	غير متغير * غير ناپیریر * غير متبدل * لايتبدل *
Immutabile.	<i>Immutabilis.</i>	Immuable.	لايتغير * ثابت *
Immutabilità.	<i>Immutabilitas.</i>	Immutabilité.	بی تغير * بی تبدل * مثبت *
Impacciarsi.	<i>Intricare se.</i>	S'embarasser.	سپاچه شدن * بلبور شدن * متعرج کردن *
Impaccio.	<i>Implicatio.</i>	Einbarras.	منع * قید * سپاچه *
Impadronirsi.	<i>Dominium accipere.</i>	Se faifir.	بتصرف آوردن * بهم رساندن * حامل نمودن *
Impalar le viti.	<i>Pedare vites.</i>	Mettre des echas aux vignes.	از پاچل کردن * موزا پنرخه نهادن *
Impalato.	<i>Impalatus.</i>	Empalé.	تازوق زه * متعروق *
Impalpabile.	<i>Impalpabilis.</i>	Impalpable.	لمس ناپیریر * لایلمس *
Impallidirsi.	<i>Impallescere.</i>	Devenir pâle.	پیر سره شدن * نایل شدن * زرد کردن *
Imparare.	<i>Addiscere.</i>	Apprendre.	آموختن - میاموزم * یان گرفتن * متعلم شدن *
Imparare à mente	<i>Memoria mandare: ediscere.</i>	Apprendre par cœur.	حفظ کردن * از بر نمودن * غیب آموختن *
Impassibile.	<i>Impassibilis.</i>	Impassible.	بی الم * الم ناپیریر * بی درد * بی رنج * رنج ناپیریر *
Impastare.	<i>Subigere.</i>	Empâter.	خمیر کردن * تخمیر نمودن * مستخر کردن *
Impatienza.	<i>Impatientia.</i>	Impatience.	مچین کردن *
Impatiente.	<i>Impatiens.</i>	Impatient.	بی تابي * بی صبر * بی تحمل * بی تاب *
			بی تحمل * بی تاب * بی صبر *

Immortal

غير متعدي ساکن بجای خود

بجد غير محدود بيقیاس لامتناهی
در آب فرو کردن نوي آب خوش کردن

ناخوشی کردن

عقرب نزدیک قریب

غير متحرک بحرکت ثابت جنبش ناپریز

بی اسلوب بی اندازه از حد بیرون بی قدر و قرار

بی ادبی بی جای

بیجا بی شرم

نجاست ناپاکی لوث خنثی پلشتی

نجاست که مردم عجم یعنی این شیعہ نکند دارند

الته و کوره حقیقی است و مطلقا خلاف آدمیت

Immortal

Immortality

لا يموت حی مطلق حرک ناپریز

لا يموت له بمرک بی موت بی وفات

غير متغير تغیر ناپریز غير متبدل لا یتبدل

لا یتغیر ثابت

Immutable constant

Unalterable, unchangeable

Unchangeableness بي تغير بي تبديل

دست پاچه شدن ممنوع كردين

منع قيد دست پاچه گي

تبصره آوردن هم رساندن حاصل نمودن

زرياحل كردن موزايرغه نهادن

و تازوق زده

لمس ناپزير لاييس

پرمرده شدن ذابل شدن زرد كردين

اموختن مي لزوم ياد گرفتن متعلم شدن

حفظ كردن غيب اموختن

بي الم الم ناپزير بي درد بي رنج رنج ناپزير

خمير كودن تخمير نمودن

بي تاي بي صبر بي تحمل بي تاب

بي تحمل بي صبر بي تاب

زن قیصر ملکه سلطان زوجه پادشاه
 زن سلطان بی بی بیگم
 نقل است که مادر خنکار که والده بیگم خوانند و آنها
 بود در شهر و نیکستان سفیران بی نام تولد اینی یعنی
 از در بخیه آورده چون اینی بوسان مجوم و حمد است
 عظیم کرد

خامکی بیگم زن اولی باشد که از خنکار بی بی بیگم
 بزاید

...
 ...
 ...
 ...
 ...

ترسانیدن *to terrify* براس و خوف رسانیدن مرعوب

مخوف ساختن

خوفناک و ترسان شدن براس کردن

ترسانیده خوفناک خوف کرده *frightened*

تهدید نموده تو عهد نموده خوف نموده

دیوانه شدن عقل زایل شدن

زفت زدن زفت آلوده ساختن

رقت آلوده شدن زفت ماطوش شده

منع نهي

منع نموده ممنوع منع کرده شده

منع کردن ممنوع نمودن

کرو کردن رن گذاشتن مرهون نمودن

برکرو گذاشتن

بی توبه بلد توبه

غافلانه ناگاه

قیصر قیصر روم خنکار سلطان ملک خاقان

پادشاه شاه

خنکار بیخ از سلاطین پادشاهه بنجواند الا خود را اولاد

و ثانیاً حضرت شاه انشا مارا پادشاهه اولاد

Imp.

ITALICE. LATINE. GALLICE.

PERSICE.

Impaurire.	<i>Terrere: terrefacere</i>	Intimider: faire peur.
Impaurire.	<i>Terrefieri.</i>	S'effrayer.
Impaurito.	<i>Perterritus.</i>	Effrayé.
Impazzire.	<i>Stultescere.</i>	Devenir fol.
Impeciare.	<i>Pice inficere.</i>	Empoiffer.
Impecciato.	<i>Pice inquinatus.</i>	Empoiffé.
Impedimento.	<i>Impedimentum.</i>	Empechement.
Impedito.	<i>Impeditus.</i>	Empeché.
Impedire.	<i>Impedire.</i>	Empecher.
Impugnare.	<i>Impugnare.</i>	Engager
Impenitentia.	<i>Impenitentia.</i>	Impenitence.
Impensatamente.	<i>Inopinata: inconsulto.</i>	Sans y penfer.
Imperatore.	<i>Imperator.</i>	Empereur.
Il gran Signore non da il titolo di (Pad-Sciah) cioè; Imperatore, si non a se stesso, & al Rè di Francia.	<i>Turcarum Imperator titulum (Pad-Sciah) seu Imperatoris; sibi tantum; & Gallia Regi tribuit.</i>	Le grand Turc ne donne le titre d'Empreur (Pad-chah) qu'a soy même, & au Roy de France.
Imperatrice.	<i>Imperatrix.</i>	Imperatrice.
L'imperatrice madre del presente Gran = Signore Mahomede 4. fu anticamente monaca, professa in Manfredonia, doue fu pigliata d'un corsaro Turco: si chiama ordinariamente la (Waledch) cioè; madre.	<i>Imperatrix mater presentis Turcarum Imperatoris Mahammedis 4. fuit quædam monialis professa in urbe Manfredonia, unde raptæ perhibetur a quodam pyratâ Turcâ: vocatur ordinariè (Waledch) i; mater.</i>	L'imperatrice mere du grand Seigneur à present Regnant Mahomed 4. à esté autrefois Religieuse professe a Manfredonia, d'ou elle fut enlevée par un corsaire Turc. On l'appelle ordinairement la (Waledch) c'est a dire, la mere.
L'imperatrice Regente è la prima donna ch'è fa un figlio maschio al gran-Turco: si chiama (C-hassegi) cioè; appropriata.	<i>Imperatrix Regens est prima mulier, quæ ex Imperatore Turcarum masculum parit: vocatur porro (C-hassegi) quasi dicas; propria, seu appropriatam.</i>	L'imperatrice Regente est la premiere femme qui fait un enfant male au grand Turc. On l'appelle (C-hassegi) c'est à dire propre.

درسانیدن * هراس و خوف رسانیدن * مرعوب و مخوف ساختن *
خوفناکی و ترسان شدن * هراس کردن *
ترسانیدن * خوفناکی - خوفان کردن * و همنماک شدن * تهدید نمودن * توعدید نمودن * تهدید نمودن * و ترسان نمودن * ترسان نمودن *
زفت زدن * زفت کردن * منرفت کردن *
زفت کردن * زفت نمودن * منرفت نمودن * منرفت نمودن *
منع * نهی *
منع نمودن * ممنوع - منع کردن * منع کردن *
منع کردن * ممنوع نمودن *
کرو کردن * رهن گرفتن * مرهون نمودن * در کرو کردن *
دی توبه * بلا توبه *
غاناک * ناکه * بی شعورانه *
قیصر * قیصر روم * خنکار * سلطان * ملک * خانان * پادشاه * شاه * پسر *
خنکار هیچ از سلاطین پادشاه نمیخوانند الا خونریز اولاً و ثانیاً حضرت شاه انشاوار مار پادشاه فرستد *
زن قیصر * ملکه * سلطانه * خلیفه * زوجه پادشاه *
زن سلطان * بیگم *
نقل است که مادر خنکار که والد بیگم خوانند راهبه چون در شهر فرنگستان منقرن انبه نام و از انجا یعنی از در بیبر آردن چون انجا قرصان مجرم و حمله عظیم کردند *
خامگی بیگم زن اولی باشد که از خنکار پسر می در

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Imperfetto.	<i>Imperfectus.</i>	Imparfait.	* ناتمام * غير مكمل * عيب نازل * مایوب * بهكمال * ناگس
Imperfezione.	<i>Imperfectio.</i>	Imperfection.	* عیب * خلل نقصان
Imperiale.	<i>Imperatorius.</i>	Imperial	* پادشاهانه * خونگاری * خانانگی * سلطانی *
Imperio.	<i>Imperium.</i>	Empire.	* پادشاهی * ملک * مملکت * سلطنت *
Impeto.	<i>Impetus in hostes.</i>	Affaut.	* هجوم * تهاجم * مدد * حمله * تاز *
Impetrare.	<i>Impetrare.</i>	Impetret.	* بهره مند شدن * پامیدن رسیدن * مستجاب الدعوة * کردنیدن * تناول نمودن
Impetracione.	<i>Impetratio.</i>	Impetration.	* تناول * بهره * حصه * سهم *
Impetuoso.	<i>Impetuosus.</i>	Impetueux.	* هجوم کننده * متهاجم *
Impiastrare.	<i>Applicare per modum malagmatis.</i>	Appliquer en façon d'emplâtre.	* اندودن * اندود کردن * فلا کردن * نهادن *
Impiccare.	<i>Laqueo suspendere.</i>	Pendre.	* حلق بر کشیدن * صلب ساختن * مصلوب نمودن * دار کشیدن * معلق نمودن *
Impiccato.	<i>Laqueo suspensus.</i>	Pendu.	* حلق بر کشیدن * بر دار خفه شده * مصلوب *
Impigrire.	<i>Pigriscere: obte- pescere.</i>	Devenir pares- seux.	* کمال شدن * طنبیل شدن * سست شدن * منکسل کردن *
Impio: v: empio.	<i>Implacabile.</i>	Implacable:	* دل سخت * دل قوی * سنگدل * بیبهشیت * غیر متهدی *
Implorare foccor- fo.	<i>Auxilium expetere.</i>	Implorer le se- cours.	* درخواستن * چرویدن * چرویدن *
Imporre.	<i>Imponere.</i>	Imposer.	* کناشتن - میکنارم * نهادن * سپینم *
Importante.	<i>Gravis: magni mo- menti.</i>	Important.	* سنگین * مهم * لازم * کران * ثقیل *
Importanza.	<i>Gravitas.</i>	Importance.	* کرانی * سنگینی * ثقیل بودن *
Importare.	<i>Interesse multum.</i>	Importer: estre de consequence.	* سنگین بودن * باقی داشتن * کران بودن *
Importunità.	<i>Importunitas.</i>	Importunité.	* تصدیع * آزار * سماجة * انرا * رنج * حاحام * جسارت *
Importuno.	<i>Importunus.</i>	Importun.	* مزوی * آزارکن * سماجة کن * رنج ده * ستهند *
Impostura.	<i>Impostura.</i>	Imposture.	* ساز *
Impostore.	<i>Impostor.</i>	Imposteur.	* چاره ساز *
Impressione.	<i>Impressio: edicio.</i>	Impression: edi- tion.	* بصره * اثر * سکه *
Improntare.	<i>Imprimere.</i>	Imprimer.	* بصره زدن * مرسوم نمودن *
Impossibile.	<i>Impossibilis.</i>	Impossibile.	* محال * مستنع * غیر ممکن * بی امکان * نرفتن *
Impotente nel matrimonio.	<i>Impotens: infacun- dus.</i>	Impuissant pour le mariage.	* بیچاره *
Impotente.	<i>Impotens.</i>	Impuissant.	* ناتوان * ناتوی * بی قدرت * بی قوت * ناقار * عاجز *
Impotente de membra.	<i>Membris impotens.</i>	Impotent.	* چنگلول * مستحق *
Impotenza.	<i>Impotentia.</i>	Impuissance.	* عدم قوت * ناتوانی * بی قدرتی * عاجزی * بی قدرتی *
Improperare.	<i>Improperare.</i>	Reprocher.	* سرافک زدن * تاین نمودن * تودیح زدن *

ناتمام غیرمکمل عیب دار عیب بیکمال

ناکس

عیب خل نقصان

بادشاهانه خاقانی سلطانی

بادشاهی سلطنت

هجوم تهم صدم حمد تاز

پرومند شدن بامید رسیدن متجرب الدولت

کردین

تناول بهره حصه

هجوم کتده

اندودن اندود کردن طلا کردن

حق بر کشیدن صلح ساختن مصلوب نمودن

دار کشیدن معلق نمودن

حق بر کشیده بردار خفته شده مصلوب

کامل شدن طبل شدن ست شدن شکل کردن

دل سخت دل قوی سنگدل بیدایت

مدخواستن پرویدن برویدن

گذراشتن میگذارم نهادن سینه

سنگین مرهم لازم کران ثقیل

Imperfection, defect. Seb, Kullul

to be fortunate

سنگین بودن باقی داشتن کزان بودن

تصدع آزار رنج

موزی ازارده رنجده

چاره

چاره ساز

بصه اثر

محال متنع غیر ممکن بی امکان *Impossible. Pshimunkeri*

بیکاره *Fruitless, weak*

ناتوان ناقوی بی قدرت بی قوت *Impotent, weak*

چنگول مستحق

عدم قوت ناتوانی بقدرت عابری بقوتی *Weakness*

میدانهایی و محله‌های شهر با عوب و بجم نشسته کار
 خود را آشکارا میکنند در بصره ملا شناخته قاصم
 نام جادوگر مشهور و مکرم نژاد عراق و خلیق و درویشان
 مریدانش چون نغمه و صدای دایره بشنوند گویا
 جنونی شوند و در محل آتش تراشد خور و اما
 استاد غنی بایست و ایشان پشت مفسس و از این
 نشان معروف اند که کیش دراز می‌پروند

غزاد خراید

ملتحم متجدد گوشت شده

بي تميز بي تدبير ناچخته بي سميت
 بي عقلي بي تدبير بي ناچتکي بي تميزي
 فاسقي زبناکي بيچي بي

بيچي بي شرم بيچار فاسق
 از بيچي بي از بي شرمي ازروي زبناکي

بيچار سخن خوره شونخ پرده در *Impudent*
 رسنا کردن حمل کردن بالاکسي نذاختن
 افترا کردن

در في توي درون اندرون *In, within, der, anderoon*
 سيراب کردن در آب و راندن
 آب نقره مالیدن رنگ نقره ساختن

تغفلت بی توجه *Inadvertance, oversight, heedlessness*

زود سریع *In a short time, soon, quick*

درجاي عوض بدل *Instead*

جادوگري سحر افسون طلسم
 جادو کردن افسون کردن سحر نمودن
 جادوگر سحر افسونگر سحر باز سحر
 زن لهادوگر زن سحر سحره
 اهل جادوگري طلسمت ورطل و فالگري دريغ

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Imprudente.	<i>Imprudens.</i>	Imprudent.	دې تمير * دې تدبير * ناپخته * دې حمايت *
Imprudenza.	<i>Imprudencia.</i>	Imprudence.	دې عقلي * دې تدبير * ناپخته * دې تميري *
Impudicitia.	<i>Impudicitia.</i>	Impudicité.	فاسقي * زنياركي * شين بازي * بيهيايي *
Impudico.	<i>Impudicus.</i>	Impudique.	بیهيا * بيشرم * بيعار * فاسق * زنيار * شين باز *
Impudicamente.	<i>Impudicè.</i>	Impudiquement.	از بيهيايي * از بيشرمي * از زوي زنياركي *
Impudente.	<i>Impudens.</i>	Impudent.	بيعار * سخمي * خورج * شوخ * پير * سر * شوخ * ديهي * دنكل *
Imputare.	<i>Imputare.</i>	Imputer.	استان کردن * حمل کردن * بالاي کسی (دن) آختن * آتمرا کردن *
In.	<i>In.</i>	Dans.	در * في * توي * ترون * اندرون * داخل *
Inacquare.	<i>Rigare</i>	Arroser.	سپراب کردن * سراب پروراندن *
Inargentare.	<i>Argento obducere.</i>	Argenter.	آب نقره مالیدن * رنگ نقره ساختن * تقضيض نمودن *
In-avertenza.	<i>Inadvertentia.</i>	Inadvertence.	غفلت * تغافل * دې توجه *
In-breve.	<i>Brevi.</i>	En peu de tems.	زون * سريع *
In-cambio.	<i>Vice.</i>	Aulieu.	ترجاي * عوض * بدل *
Incantamento.	<i>Incantatio: talis.</i>	Enchantement.	جانوگري * سحر * افسون * جليه * طلسم *
Incantare.	<i>Incantare.</i>	Enchanter.	جانو کردن * افسون کردن * سحر نمودن * جلبه ساختن *
Incantatore.	<i>Incantator.</i>	Enchanteur.	جانوگر * سحر * افسون گر * سحر باز * ساحر *
Incantatrice.	<i>Incantatrix.</i>	Enchantresse.	زن جانوگر * زن ساحر * سحاره * ساحره *
Incantezimi, Telesmi, & cabale sono arti publiche fra Arabi, & Persiani: conobbi un famoso, & ricco mago in Bassora, quale tiene un quartiere di città habitato da suoi Discipoli, vilissima canaglia; quali à certo canto, & suono del tamburo diventano subito spiritati, & divorano il fuoco; hanno gli capelli lunghi.	<i>Incantiones, telesmata, & cabala, sunt artes publicae apud Arabes, & Persas. Novus Bassora magum opulentum, cujus spectabilem, cujus discipuli, civitatis utriusque sex, ad certum cantum, & tympani sonum quasi energumeni fiunt, & hoc in statuprinas candentes devorant in publico foro. Nutriunt porro comam, ut à ceteris distinguantur.</i>	Les charmes, les Telesmes, & la cabale sont defars publics en Arabie, & en Perle. J'ay connu à Bassora un riche magicien, homme de grande veneration dans la ville, d'ont les disciples, miserable canaille, occupent un quartier ils deviennent comme possédez à certain chant, & son du tambour, & mangent du feu publiquement. Ils portent toujours les cheveux longs pour estre distinguéz.	اهل جانوگري طلسمات و رمال و تالسمي در ميان ميان انهاي و محلاتهاي شهرها عرب و عجم نقشه کار * خونرا اشکارا ميکنند * در بصره ملا شناختم قاصم نام جانوگر مشهور و مكرم نرن (مرا) و خلایق و دروديشان مريدانش چون نغمه و صدای دایره بشنودن کوبا جنوني شوند و در آن محل آتش ترواندن خوردن و اما استان غني بسیار است و ایشان پلشت و مقلس و از آن نشان معروف اند که کيش دراز مپير و رند *
Incanto: vendita	<i>Astarium.</i>	Encan: vente à l'enchere.	ميران * ميرايد * *
Incarnato.	<i>Incarnatus.</i>	Incarné.	ملتصم * متجسس * کوشش شده * In-

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Incarcarsi.	<i>Incarcari.</i>	S'incarner.	* کوشش شدن * دهن از کوشش گرفتن * * ملتحم کردن دهن * خون را تجسد نمودن *
Incarcatione.	<i>Incarcacio.</i>	Incarcacion.	* تجسد * کوشش شدن * تحم *
Incastrare.	<i>Coagmentare: con- jungere.</i>	Enchasser.	* بهم بستن * بهم بیکر چسپاندن *
Incavare.	<i>Excavare.</i>	Cretser.	* کندن - میکنم * کوه کردن * حفر کردن *
Incautamente.	<i>Incaute.</i>	Imprudement : inconsiderement.	* بی احتیاط * بی ملاحظه * بی فکر * غافل * بیقهی *
Incauto.	<i>Incautus.</i>	Inconsideré : im- prudent.	* نامقید * بی قیاس * بی احتیاط * مرن غافل *
Incendio.	<i>Incendium.</i>	Incendie.	* سزختگی عظیم * حریق بسیار * آوار *
Incensare.	<i>Thurificare.</i>	Encenser.	* بخور کردن * تبخیر نمودن * خوشیدن دهن *
Incenso.	<i>Thus.</i>	Encens.	* کندر سوزاندن *
Arbore dell' in- censo è grande; simile al pero, cresce principal- mente n'i monti del Regno di (Lar.)	<i>Thuris Arbor spe- ciem veterosa pyri- refert; crescit pra- ferum in montibus Regni (Lar); ad mare Persicum.</i>	L'arbre de l'en- cens ressemble a un grand poirier: il croit principa- lement dans les montagnes du Ro-yaume de (Lar.)	* کندر * بخور * خنک * بستن * و غیره *
Incapace.	<i>Incapax.</i>	Incapable.	* کندر درخت کوبیدن درخت کلاهی بنر کندرین است * و در کوههای ملوک لار میروید از آنجا بسیار دانی * کندر خون پرن (شسته ام) *
Incapacità.	<i>Incapacitas.</i>	Incapacité.	* ناقابل * غیر قابل * نامستعد * بغیر و قوی *
Incerare.	<i>Cera limra: cerare.</i>	Cirer : frotter de- cire.	* بی قابلیت * بی استعداد * بی قوی *
Incerato.	<i>Inceratus.</i>	Ciré : frotté de cire.	* شمع کردن * تشمیع نمودن * از موم سپر کردن *
Incesto.	<i>Incestum.</i>	Inceste.	* شمع * تشمیع نمودن * از موم سپر کردن و ش *
Inchiavare.	<i>Claudere.</i>	Enclorre : enfer- mer.	* نجس القرابه * زنا کاری با عیاش *
Inchinare.	<i>Inclinare.</i>	Incliner: abbaissier.	* بکلیه بستن * قفل کردن * مقول نمودن *
Inchinarsi.	<i>Demittere se.</i>	S'abbaissier.	* پایین کردن * مایل نمودن * مخفی کردن *
Inchinatione.	<i>Inclinatio.</i>	Inclination.	* فروتنی کردن * رکوع کردن * خاضع شدن *
Inchinatione.	<i>Inclinatio : amor.</i>	Idclination: affec- tion.	* رکوع * خضوع * فروتنی * سجود *
Inchiodare.	<i>Coaptare clavis.</i>	Enclouier: clouer.	* عشق * دوستی * میل * تهور *
Inchiodato.	<i>Clavatus.</i>	Encloué : cloué.	* میخ زدن * میخ چسپاندن *
Inchiofiro.	<i>Atramentum.</i>	Angre.	* میخ خوردن * میخ زدن و ش *
Inciampare.	<i>Offendere.</i>	Broncher : trebu- cher.	* مرکب * مداد * مدبر * سوان * سیاهی *
Incitare.	<i>Incitare: impellere.</i>	Inciter.	* لغزیدن - میلغم * زلق کردن * پادرجی خوردن *
Incitazione.	<i>Impulsus.</i>	Incitation: infliga- tion.	* کوبیدن * حث نمودن * تهریک کردن * دهن کردن *
Incivile.	<i>Inurbanus.</i>	Incivil.	* دهن ساختن * نصیحت دهن *
Inciviltà.	<i>Inurbanitas.</i>	Incivilité.	* حث * تهریک * حث * نصیحت * حث *

گوشت بدن از گوشت گرفتن

ملتم کردین خود را تجسد نمودن

بهم بستن به دیگر چسپاندن

کندن میکنم کود کردن بفر کردن

بی احتیاط بی ملاحظه بی فکر غافل بیغیه

نامقید بی احتیاط مرد غافل

سوخنگی عظیم حریق بسیار اوانار

بخور کردن خوش بودادن

گذر روز اندن

گذر بخور خشک

درخت گذر کو یا درخت کلا بی بزرگترین است

در کوه نامی ملک لار میرود از نجابت یار وفاق

گذر خود برداشته ام

بنا قابل غیر قابل نامستعد بغیر وقوف

بی قابلیت بی استعداد بی وقوف

شع کردن تشیع نمودن از موم سیر کردن

شع تشیع نموده از موم سیر کرده شده

فجور القربه زنا کاری با خویش

Incapable Incapable

Incapacity Incapable

کھدیتن تعلق کرون زمان

پائین کردن

فوتنی کردن رکوع کردن

رکوع خضوع فوتنی

عشق دوستی

میخ زدن میخ چپاندن

میخ خوردن میخ زده شده

مرکب مداد کواو سیاهی

لغزیدن می لغزم

کاویدن حش نمودن

چید ساختن نصیحت

مشت متحرک جذب

بی ادب قباحث ناس بی تربیت بی جوهر

بی ادبی بی قباحث

بیقراری بسببی

نقد

اشهرت پرست

بی پریشانی بدلفنی بی قناعتی

to visit, to go to meet

پیشوا رفتن استقبال نمودن ملاقات کردن

مصادقت کردن راست آمدن زیره رفتن

زده شدن خوردن مسودوم شدن

همدیگر ملاقات کردن همبگر را دیدن

با هم کجاشدن یا یکدیگر رهنشیدن روتوبوشدن

مصادقت با هم کردن

ملاقات مصادقت با هم رسیدن

کار ناشایسته خلل کار بیجا

نامعقول غیر معقول ناشایسته نامعقول

بی نسبت بیجا نامناسب

Inconvenient Bagah Namunasib

Absurd Banisbut

نامدار مشهور معروف صاحبیت نام بلند

خوشنام آوازه دار نامی

بی رحم بیروت دل سخت سنگدل ظالم *Cruel, hard-hearted*

نامعلوم ناشناخته مجهول نامعروف مخفی *Unknown*

پوشیده پنهان

چسپانیدن پیش هم بستن بغضه قائم کردن

سرش کاری عمل غرضه شغل پیش

بغضه چسپیده میغزافزوده پیش قائم گردانیده

افترا و تهمت نمودن سخت الباقی کردن

کنه کار کردن

ابتدا آغاز بنا مقدم بعنوان شروع *Beginning*

از سر گرفتن

زخمیت نقدیح جفا آزار تعب

بی مثل بی نظیر بی بدل بی همتا

ناظر *Incomparable Nadar*

Lahajum Saadruq

لا یدرک لا یفهم *Incomprehensible*

نامقید مردی فکر مردی قید

تغافل مغفلت بی قیدی بی ملاحظه *Negligence*

بیقرار اثبات سبک

Inc.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Inclito: famoso.	<i>Inclitus,</i>	Fameux: renom- mé.	فامدار * مشهور * معروف * صاحب سمیت * فام بلند * خوشنام * اواز دار * نامی *
Inclemente.	<i>Inclemens.</i>	Impitoyable.	دیورجم * بی مروت * دل سخت * سنگدل * ظالم * دل قوی *
Incognito.	<i>Incognitus.</i>	Inconnu.	نام معلوم * ناشناخته * مجهول * ناشعروف * مخفی * پوشیده * پنهان *
Incollare.	<i>Conglutinare.</i>	Coller.	چسباندن * بصریش بهم بستن * بغره قایم کردن *
Incollamento.	<i>Glutinamentum.</i>	Ouvrage de colle.	بصریش کاری * عمل غره * شغل شردص *
Incollato.	<i>Glutinatus.</i>	Colle: joint.	بغره چسبیده * مغزای نموده * بصریش قایم کردن (نیمه) *
Incolpare.	<i>Conferre crimen.</i>	Imputer: accuser.	اشتراوتهمت نمودن * قصت (الباقی) کردن * صینه کار کردن *
Incommencia- mento.	<i>Inchoatio: prici- pium.</i>	Commencement.	آبتدای * آغاز * پنا * مقدمه * استیناف * عنوان * شروع *
Incommenciare.	<i>Inchoare.</i>	Commencer: en- treprendre.	شروع - آبتدای - آغاز - پنا - استیناف کردن * از سر گرفتن *
Incommodità.	<i>Incommoditas.</i>	Incommodité.	زحمت * تصدیق * جفا * آزار * تعب *
Incomparable.	<i>Incomparabilis.</i>	Incomparable.	بیمثل * بی نظیر * بی بدل * بی (قران) * بی همتا * هم * تمیز * فاسد *
Incomprehen- sibile.	<i>Incomprehensibilis.</i>	Incomprehensible.	لایدرک * لایفهم *
Inconfiderato.	<i>Inconfideratus: se- merarius.</i>	Inconfideré.	نامقبول * مورد بی فکر * مرد بی دین * بی ملاحظه *
Inconfideratione.	<i>Inconfideratio: te- meritas.</i>	Inconfideration.	تغافل * غفلت * بی دینی * بی ملاحظه * بی فکری *
Inconstante.	<i>Inconstans.</i>	Inconstant.	بیقرار * بی ثبات * سبک *
Inconstanza.	<i>Inconstantia.</i>	Inconstance.	بیقراری * سبکی *
In-contanti.	<i>Numerata pecunia.</i>	Argent contant.	نقد * پای ترازو * حاضر * حالیا *
Incontinente.	<i>Incontinens: intem- peratus.</i>	In continent: in- temperant.	شهو پرست * بی طایفه *
Incontinenza.	<i>Incontinentia.</i>	Incontinence.	بی پرهیزی * بی نفسی * بی قناعتی *
Incontrare.	<i>Ocurrere: obviam venire.</i>	Rencontrer: venir à la rencontre.	پیشرو رفتن * استقبال نمودن * ملاقات کردن * مصادفت کردن * راست آمدن * پذیر رفتن *
Incontrare: irritare	<i>Offenderé.</i>	Rencontrer: heur- ter: choquer.	زود شدن * خوردن * مصدم شدن *
Incontrarsi.	<i>Invicem occurrere.</i>	Se Rencontrer.	همدیگر ملاقات کردن * همگرا دیدن * باهم یکجا شدن * با یکدیگر راست شدن * رودر شدن * مصادفت باهم کردن * وا کردن *
Incontro.	<i>Ocurrere.</i>	Rencontre.	ملاقات * مصادفت * باهم رسیدن * راست شدن *
Inconveniente: difordine.	<i>Inconveniens.</i>	Inconvenient: defordre.	کار ناشایسته * خلل * کار بیجا * ناشایستگی *
Inconveniente: scanvenevole.	<i>Indecorus: absurdus</i>	Inconvenient: absurde.	نامعقول * غیر معقول * ناشایسته * ناسر * نالایق * بی دسیت * بیجا * نامناسب *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Inconvenienza.	<i>Inconvenientia.</i>	Disproportion.	* نامعقولی * بیجای * بی نسبتی
Incoronare.	<i>Coronare.</i>	Couronner.	* تاج نهان * متوج نمون * مکمل نمون * اکلیل بر سر نهان *
<p>Incoronazione del Rè di Persia; (Padfcia Soleïmon): cerimonia vera malamente contradetta da Mr. Tavernier contra Mr. Chardin: la corona chiamata (tag) è una berretta preziosissima, contrapuntata sopra con molti raggi, & inalzata in mezzo in forma d'una torretta, o vero cilindro; arricchita d'un gioiello da portare tre piume di airon: gli (C-han) cioè; gli governatori l'adopran quasi simile; parimente certi Religiosi antichi, chiamati (Soufi) d'i quali il Rè è discendente; adesso sono domestici, & portinari del palazzo Reale, & sopra-intendenti di l'azilo: (Ali capou.)</p>	<p><i>Coronatio Regis Persidis: (Salomonis): ceremonia vera, quam perperam carpit D. Tavernier contra D. Chardin: est porrò corona ad formam praeiosissimi pilei, pluribus radiis in occipite acuminati, ac intricata veluti, seu cylindro fastigiati, rosaeque gemmarum ditati, tres ardeae plumas sustentante: gubernatores, seu (C-han) simili ferme coronam utuntur, quae vulgò (tag) quia etiam antiqui Religiosi quidam (vulgò soufi) è quorum stirpe oriundus Rex; sunt hi domestici curia, nec non portia; seu azili (Ali capou) custodes, & rectores.</i></p>	<p>Le couronnement du Roy de Perse (Pad-iciah Soleïmon) ceremonie véritable, fort mal à propos contestée par Mr. Tavernier contre Mr. Chardin: la couronne est en façon d'un bonnet, contrepointé en plusieurs rayons, & cimé en façon de petite tour, où cylindre, & enrichi d'un bijou, qui soutient trois plumes de heron: les Gouverneurs, où (C-hans) portent une couronne (tag) presque semblable; comme aussi certains anciens Religieux appelez (Soufi) de la race desquels le Roy est descendant: ils sont toujours domestiques du Roy, & gardiens, ou Recteurs de la porte, & de l'azile, appellé (Ali capou).</p>	<p>تاج نامه یعنی حکایت تاج نهان بر سر شاه سلیمان مصنف کرده بهمت شارونین بیک فرنگی جواهری اصل و حقیقت دارن و اما تاج پادشاه ایران منقسم باشد بر از سه سطر و کویا تریه یا سه تنه خنجر نیز میان و یک جبهه از مرزین و الماس و عقوت لها عجب است که خانها و صوفیان بهمین دستور تاج دارند شاید که سلاطین ایران از نسیل صوفیان صان شده و لیکن همی است که صوفیا بعضی خست می کشند *</p>
Incorporare.	<i>Concorporare.</i>	Incorporer.	* مخلوط نمودن * در میان هم کردن * در هم زدن *
Incorporato.	<i>Concorporatus.</i>	Incorporé.	* مخلوط * در هم * در میان هم خلط نمودن *
Incorporeo.	<i>Incorporeus.</i>	Incorporel.	* بی تن * بی بدن * بلا جسم * غیر متجسس * غیر درونی * بی جسم * غیر جسمانی *
Incorrere infamia.	<i>Infamiam incurere.</i>	Encourir l'infamie.	* گرفتار رسوایی شدن * شذغه رسوا داشتن *
Incorretto.	<i>Incorrectus.</i>	Incorrect.	* نام صحیح * غیر صحیح * بی اصلاح * غیر مصلح * مخلوط * خلط دار * عیب دار * معیوب *
Incorrigibile.	<i>Incorrigibilis.</i>	Incorrigible.	* بی علاج * بی توبه * علاج ناپذیر * تنبیه ناپذیر * نامتنبیه * غیر متنبیه *
Incorrotto.	<i>Incorruptus.</i>	Incorrompu.	* فانی نشد * فساد نپذیرفته * فاسد نکردن * متغیر نشد * ضایع نشد *

بی نسبتی بجای نامعقولی

تاج نهادن متوج نمودن

اکلیل بر سر نهادن

تاج نام یعنی حکایت تاج نهادن بر سر شاه سیمان

مصنف گردیده است شارون یک فرنگی جوهری

اصل و حقیقت دارد و اما تاج پادشاه ایران منقسم شد

بدوازده سطر و گویا تره یادسته سخن در میان و یک

چیز از مروارید و الماس و یاقوت اما محبت

که خاها و موفیان بهین دستور تاج دارند شاید

که سلاطین ایران از نسل موفیان صادر شده ولیکن

غیب است که موفیان بعضی میکنند

خط کردن مخلوط کردن

درهم زدن

مخلوط درهم

بی تن بی بدن بلا جسد غیر متجسد

اجسام غیر جسمانی

کرفقار رگروای شدن و خدغه رگوار داشتن

ناصح غیر مصحح بی اصلاح

غلط عیب دار معیوب

بی علاج علاج ناپذیر

Incongruente Namuttanubbee نامتنبه نامتنبه
Muttanubbee نامتنبه

فنا شده

ضایع شده

مادر گفتن بسیار خاطر نشان کردن

بار ما فهمیدن

نامعمور غیر معمول تربیت نشده

علاج ناظر به علاج بی طب بلا علاج

کج کردن معوج ساختن

مقوس کردن اندین خم کردن

عبث بی معنی بیجا

ناستی غیر معقول از حق بدی لذت بیرون

قرض دار مدیون صاحبین

ناستی ناشایسته غیر حقیقت

ضعیف کردن بیقوت ساختن

زبون ساختن

زبون شدن ضعیف کردن دیدن بیقوت شدن

Inevitable Mag-irafegun

Mag-irafegun

فسادناپير بلافا فاناپير غيرتغير

بي افرينش غير مخلوق بي ايجاد بي تكوين

ناآفريده ايجاد نيز گرفته

منه اعتقاد سپرون از اعتقاد بذر باورناپير غير معتقد

بي اصل بي مكان

از اعتقاد بذر از باور سپرون از اندیشه بذر

بي اعتقادي بي باور بي اعتقادي

نا معتقد بي اعتماد بي باور كم اعتقاد كم ايمان

زلف چين كردن حلقه مو كردن موي را چين كردن

سپرين را تو كردن جا به را تو كاري نمودن

جا به چين كردن سپرين بازو نشتن

پيشاني چين كردن رخم پيشاني كردن

چين نموده پچيده حلقه نموده

از دود كردن پرده ساختن

پرده رسانيده از دود نموده

بي حروت شدن ظالم كردن بيدار شدن

دل قوي كردن

ظالم شده بيدار كردن دل سخت شده

سندل

	ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
			<i>Inc. Ind.</i>	
	Incorruptibile.	<i>Incorruptibilis.</i>	Incorruptible.	فسان ناپیردیر * دلائلنا * فنا ناپیردیر * غیر متغیر * مصمم * دبی ازینش * غیر مخلوق * دبی ایجان * دبی تکوین * لا کون * ناپیردیر * ایجان ناپیردیر * از اعتقاد بیرون * از اعتقاد دیر * باور ناپیردیر * غیر معتمد * دبی اصل * دبی کمان *
	Increato.	<i>Increatus.</i>	Incréé.	از اعتقاد دیر * از باور بیرون * از اندیشه دیر *
	Incredibile.	<i>Incredibilis.</i>	Incroyable.	دبی اعتقادی * دبی باور * دبی اعتقادی * شک * بیگمان * فاعتمدن * دبی اعتقاد * دبی باور * کم اعتقاد * کم ایمان *
	Incredibilmente.	<i>Incredibiliter.</i>	Incroyablement.	زلف چین کردن * حلقه مو کردن * موی را بیچیدن *
	Incredulità.	<i>Incredulitas.</i>	Incredulité.	پیرهن اتی کردن * جامه را اتوکاری نمودن * جامه چین چین کردن * پیرهن بازداشتن *
	Incredulo.	<i>Incredulus.</i>	Incredule.	پیشانی بیچیدن * اخم پیشانی کردن *
	Increpare gli capelli.	<i>Crispare capillos.</i>	Friser les cheveux	جغسیدن پیشانی * خوسیدن *
	Increpare una camiscia.	<i>Crispare indusium.</i>	Plisser une chemise.	چین نمودن * بیچیدن * حلقه نمودن * جغسیدن *
	Increpare la fronte.	<i>Rugare frontem.</i>	Rider le front : froncer le front.	اندون کردن * پرده ساختن * والان کردن *
	Increspato.	<i>Crispatus.</i>	Crépé : froncé : plissé.	پرده رسانیدن * اندون نمودن *
	Incrostare.	<i>Incrustare: obducere.</i>	Embaucher : enduire.	دیمروت شدن * ظالم کردن * دیرم شدن *
	Incrostato.	<i>Incrustatus : obductus.</i>	Embauché: enduit	دل قوی کردن *
	Incrudelirsi.	<i>Savire.</i>	S'acharner : devenir cruel.	ظالم شدن * دیرم کردن * دل سختی شدن * دیمروت *
	Incrudelito.	<i>Exasperatus.</i>	Acharné : irrité.	سندان * سندان *
	Incudine.	<i>Incus.</i>	Enclume.	مکتر گفتن * بسیار خاطر نشان کردن *
	Inculcare: far capire.	<i>Inculcare.</i>	Inculquer : faire comprendre.	بارها فهمانیدن *
	Inculto.	<i>Incultus.</i>	Inculte.	نامعمر * غیر معمر * مهمل * تربیت نشود *
	Incurabile.	<i>Incurabilis.</i>	Incurable.	علاج ناپیردیر * دیر علاج * دبی طبی * بلا علاج * بگشتن *
	Incurvare.	<i>Incurvare.</i>	Courber.	کج کردن * معوج ساختن * معوجی نمودن * مقوس کردن * خم کردن *
	In-darno.	<i>Frustrà: in cassum.</i>	En-vain.	غبت * دبی معنی * دهرود * دیرجا *
	Indebitamente.	<i>Indebito modo.</i>	Indeuement.	ناحق * دیرجا * غیر معقول * از حق دیر * از حق بیرون *
	Indebitato.	<i>Debitis gravatus.</i>	Endebté.	فرض باز * مدیون * صاحب دین *
	Indebito.	<i>Indebitus.</i>	Indeu,	ناحق * ناشایسته * غیر حقیقت *
	Indebolire.	<i>Infirmare.</i>	Affaiblir.	ضعیف کردن * دیرقوت ساختن * زور شکستن * زدودن ساختن *
	Indebolirsi.	<i>Debilitari.</i>	S'affaiblir.	زدودن شدن * ضعفی کردن * دیرقوت شدن *

ITALIAE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Indebolito.	<i>Dēbilitatus.</i>	Affoibli.	* ضعيف شدي * دي مورو كرونيد * دي اندي * دي ان پايه * دي لپانت * دي قابليت * دي حقيقت * دي ستر اي * هم بر آمدن وروي در هم كشيدهن * مبعوض شدن * نالايق * ناقابل * صبر ستر او را * ناستر * نامستحق * دي پيچ * اجنه دار * كرتار اجنه * جنوغي * كرتار شيطان * پوي اتساي *
Indecentemante.	<i>Indecore.</i>	Indecement.	* دي نقصان * دي زبان * دي حضرت * دي ترجمان * عدم الحريمه *
Indegnamente.	<i>Indigne.</i>	Indignement.	نامشخص * نامعلوم * متعین نگردیدن *
Indignarsi.	<i>Indignari.</i>	S'indigner.	از انجا * از انطرفي * از ان سمت * از ان صوب * از ان جهت * از ان جانب *
Indegno.	<i>Indignus.</i>	Indigne.	هندستان * هند * ولايت هند * الكه هند * ممالك هند * هندستان مغربي يعني ينگي دريا مال و تصرف سلاطين فرنگي كرون طلا و نقره است و اما هندستان شرقي مال مغل قبر هم انان باشند ميدن در بصره در شهر از مضمول از اقراش سويليه و از شرقي ونديك بعض از ان بندن در بصره وارد شده كوربا تناسخ ميشون كه اين مبلغ ككي بپارچه پنجه و قهر اجناس خوراه چيپ خوراه نماند سانه منقلى و مبدل كرون و لپلن در لرنگستان قديميت بسيار است عجب و عبت كه از انجا بچان خوراه بختن قريبه چندين سهل خوراه *
Indemoniato.	<i>Encrampus.</i>	Endiable.	هندي * هندستاني * اولان هند * انم هند *
Indennità.	<i>Indemnitat.</i>	Indemnité.	پرانكه هاهر است كه زير پرونه دانستنهائي كه مجتهدين مجرسيان هند نقل ميكنند احديش چند از دين حق حضرت مسيح كورباخته شدن مثلا سه اثنابن در خد اي يكي ميشناسند و اينهارا تيره سرفه بربان خورن مبخوانند اينها تجسس الهه تعالي در بصره انمي اعتراف دارند *
Indeterminato.	<i>Indeterminatus.</i>	Indeterminé.	
Indi: di là.	<i>Illinc.</i>	De là : de ce costé là.	
Indie.	<i>India.</i>	Les Indes.	
Nell' India Occidentale nascono l'oro, & l'argento, morono nell' Orientale: partono navi da Bassora per l'India: cariche di piastre feviliane, & di fechini Venetiani; more poi quel danaro in Sorratte; & ritorna in Europa transformato in tele d'India chiamate; cite.	<i>India Occidentalis auri & argenti matris; Orientalis sepulchrum. Solnum naves Bassora Indiam versus onusta bubalinis pellibus, tum nummis Scythia, (vulgo Piastris) cum fecimus Venetis infatis: dein rot nummi in Surratti emporio sepulti revertuntur in Europam transformati in telas Indicas, vulgo (Cittas.)</i>	L'Inde Occidentale est la matrice de l'or; & de l'argent, mais l'Orientale en est le sepulchre. Il part de navires tous les ans de Bassora pour les Indes chargés de piastris, & de sequins; & tout cella mourant (pour ainsi dire) dans Sorrat revient en Chretien-té transformé en toiles des Indes, que l'on appelle (chites.)	
Indiano.	<i>Indus.</i>	Indien.	
Parono suffocate le verita Euangeliche sotto le favole d'i Brammani: connocono tre persone in Dio, chiamate; (tre mourteh) & otto incarnazioni di Dio, delle quale pretendono esser l'ultima in forma d'huomo.	<i>Apparent suffocata veritates Christianismi vetustissimi, sub fabulis Bragmanicis: agnoscunt tres in Deo personas, quas vocant; (tre mourteh) & octo Delincarnationes, quarum ultimam contendunt in forma humana peractam.</i>	Plusieurs verites du Christianisme semblent avoir resté suffoquées sous les fables des Bragmanes: ils reconnoissent trois personnes en Dieu, & les appellent (tre mourteh): & huit incarnations divines d'ont ils pretendent que la dernière a esté en forme humaine.	
Fico d'India.	<i>Ficus Indica.</i>	Figuier des Indes.	سرخس قول * درخت خرق * انجیر هندي * La

حقیقت شده ضعیف شده بنیرور گردیده

بی ادبی بی ایمان

بی لیاقت بی قابلیت بی حقیقت

هم بر آمدن روی در هم کشیدن *to frown*

نالایق ناقابل غیر نیازوار ناسزا ناستحق

اجنه دار گرفتار اجنه جنونی گرفتار شیطان

پری اقبای

بی نقصان بی زیان بی مضر

عدم الجرمیه

نامشخص نامعلوم

از اینجا از آن طرف از آن جانب از آن صوب

از آن جهت از آن جانب

هندوستان هند ولایت هند الکنده

هندوستان معنی یعنی نیکی دنیا مال و تصرف لاطین

فونک کون طلا و نقره است و اما هندوستان شرقی

محل مغل قبر هم آنان باشد و دیدم در بصره بر شاه راه

بند صورت وارو شده کویا تاسخ می شود که این

سوغ کالی بیار چه بنیه و غیر اجناس خواه خواه

قماش ساده منقبت و مبدل کرد و لیکن در

فولستان بسیار غنیمت است عجب و غنیمت که از

انجا بجان خود را بچتن غویه چندین سهل
خواهند

هندی هندوستانی اولاد دهند لودم دهند

بدانکه ظاهر است که زیر پرده داستانهای که

مجتهدین مجوسیان هند نقل میکنند حدیث چند

از دین حق حضرت مسیح کو یافته شدند مثلاً

اقابین در خدای یکی می شناسند و اینها را توده مرطه

زبان خود میخوانند ایها تجدد اله قویا بصورت

ادمی اعتراف دارند

درخت رول درخت شرق را بنجر هندی

نصب المتبدل
 فهرست کتاب
 رکعت شهادت رکعت سبانه
 بیفت تکلفی الاکلام
 نشانهای علامت می

درخت انجیر هندی که دول یا خوق نام دارد داخل عجایب

است چنانچه این درخت از خودی خود نشتر نماید و

یکی برای خنک ساختن کا باشد و زیر سایه او

بزرگان را تواند پوشید و اما فطرت ناختین است

باشد که از میان شاخهای ریشه چند درآرد که تا

روی زمین رسیده هم میگیرند و درخت دیگر می شود

باز معلوم است که درویشان مجوسیان بند و خستهای

بسیار زریان میکند بعضی تمام عمرشان دستها را

بالا کرده، هرگز پائین نیارند بعضی

هرگز حرف نمیزنند بعضی برهنه میمانند و موی

دراز است یا چهارگز میروینند و اما برکانه ای این

درخت همیشه سبزاند و بزرگ و نرم مثل مخل شکل

بلند میوه آن انجیر خورد است که لذت سهل و

بلادونی دارد و او را خوردم در جزیره خارک در مقابل

بندیک بار در بندر کنگ پیدا است و در بندر عباس و

خصوصاً در ولایت هند

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

La terza specie d'i fichi d'India: è arbore il più ammirabile del mondo: si perpetua dà se stesso; un solo polfar una selva; & possono restar mille, o più huomini sotto la sua ombra; atrezzo che dà i rami calano molte radici fin' a terra, & così viene propagato à l'infinito: gli gentili fanno loro Pagodi sotto; & loro (Gioghi) cioè Religiosi restano là, gli uni in perpetuo silenzio, altri con le braccia alzate tutta la vita; altri nudi, & con gli capelli lunghi di tre, ò quattro ulne, aspergendola con oglio, & cenere. Le foglie sono grande, verde, folte, dolce com' il veluto, in forma di lozangie: suoi piccoli fichi sono di poco sapore, quali mangiati giacendo sotto l'ombra nell'issola (C-hareq) nel mar Persico, doue si pescano le Perle: si troua etiandio nel porto (Congo,) & (Abassi;) & è comune in India.

Ficus Indica tertia: arbor uniuersi prodigium; sibi per se ipsam perpetuam conciliat; una ad Syluam integram sufficit; subque ipsius umbrâ hominum millia degere valent; edacit quippe ex ramorum, iuste radices ad terram usque, ex quibus noue arbores in infinitum propagantur: hanc colunt gentiles, & sub ea adiculas, vulgò (Pogodos) parant; ibique (Gioghi) pseudo-Religiosi suos exercent ludos, alii elevatis brachiis perpetuum quoque seruant silentium: alii nudi stant per totam vitam, & comam ad tres, quatuorve ulnas producunt, oleo insperso, cum cinere. Folia grandia, densa, holoserico dulcora, parabolicâ formâ; semperque vident: ficus profert minutiores, parvisaporis; quas comedi quidem sub umbrâ hujus quiescens in insulâ maris Persici dictâ (C-hareq) inuenitur quoque in portu (Congo) & (Abassi) & in India passim.

La troisième espece de figuier des Indes est un prodige: il se perpetue par soy mesme; un seul peut faire un bois, & recevoir plus de mille hommes sous son ombre; d'autant qu'il produit des racines au milieu des branches, lesquelles vont jusques à terre, & produisant d'autres tiges se multiplie à l'Infini. Les (Gioguis,) ou Religieux gentils font leurs jeux la dessous, les uns gardant un perpetuel silence, avec les bras elevez toute leur vie; les autres sont tous nuds, couverts de leur chevelure, qu'ils font croître jusques à trois, où quatre aunes de longueur avec l'huile, & la cendre. Les feuilles sont toujours vertes, grandes, douces, comme du velours, & en façon de lozanges: ses figues sont petites, & d'un petit goust; j'en ay mangé étant sous son ombre dans l'isle de (C-hareq) dans la mer Persique, où se fait la pesche des Perles. Il y en a au bander Abassi & au Congo, mais elles sont communes aux Indes Indicatif.

درخت انجیر هندی که در اول یاخرق نام دارد داخل عجایب است چنانچه این درخت از خودی خون نشر نماید و یکی بر ای جنگل ساخته می گانی باشد و زیر سایه او هزار کسان را تواند پرورشید و اما فضیلت ناخستین آن باشد که از میان شاخه های ریشه چند در آن که تا روی زمین رسیده هم میگیرند و درخت دیگر میشوند • باز معلوم است که در پیشان مسجوسیان هند و رجهای بسیار زیدران میکنند بعضی تمام عمر ایشان دستها را بالا کرده هرگز دیگر پایدن نمیبارند بعضی هرگز حرف نمیزنند بعضی برهنه میمانند و سوری نراز سه یا چهار کمر میرویند و اما در کهای آن درخت همیشه سبز اند و در رنگ و نرم مثل مخمل بشکل هلیجی میوه آن انجیر حوری است که لذت سهل و هلاوتی دارد و اورا خوردن در جنه خارق در مقابل دند و یک باز در دند کنگک پیدا است و در دند عباسی و شرموسا در ولایات هند *

Indicativo.

Indicativus.

Indice. d'un libro.

Index libri.

Table d'un livre.

Indice: dito.

Index: digitus.

Doigt d'aprez le pouce, Indicible.

Indicibile.

Ineffabilis.

Indicilia.

Indicia.

Indices,

نصب * المبتدأ *

قهرستی کتاب * فصول نامه *

انگشت شهادت * انگشت سبابة * (دند) ناز *

پشت * انگشتی * لاکلام * تعبیر ناچیز در *

تسانهای * علامتهای * سببا *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Indico: guado.	<i>Indicum: glastum.</i>	Indique: pastel.	* نېل * نېل كروجه * نېل تخته * نېل جراب * نېل كله * نېل سر كېسه *
Indifferentemente	<i>Indifferenter.</i>	Indifferemment.	* ازروي اختيار * ازروي اباحت * اختيار از نده * ازروي تخير *
Indifferenza.	<i>Indifferētia.</i>	Indifference.	* اختيار * تخير * اباحت *
Indifferente.	<i>Indifferens.</i>	Indifferent.	* مختار * اختيار از *
Indigente.	<i>Indigus: egenus.</i>	Indigent.	* محتاج * مسكين * فقير * پريشان * مفلس *
Indigentia.	<i>Indigentia: egestas.</i>	Indigence.	* احتياج * پريشاني * ندراري * مسكيني *
Indigestione,	<i>Indigestio.</i>	Indigestion.	* بهضم * هضم نشدن * عدم هضم * معده سوز * تخمه *
Indigesto.	<i>Indigestus.</i>	Indigeste.	* هضم نشده * پخته نشده *
Indirettamente.	<i>Indirectè.</i>	Indirectement :	* ناراست * اعوج * غير مستقيماً *
Indiretto.	<i>Indirectus.</i>	obliquement. Indirect: oblique.	* ناراست * كمج * اعوج * معوج * خل * نامستقيم *
Indirizzare gli capelli.	<i>Erigere crines.</i>	Dresser les cheveux.	* كاليدان - ميگالم *
Indiscreto.	<i>Indiscretus.</i>	Indiscret.	* نامستقيم * غير مستقيم *
Indiscretionē.	<i>Indiscretio.</i>	Indiscretion.	* بي تميزي * بي مروت * نامستقيم * غير مستقيم *
Indissolubile.	<i>Indissolubilis.</i>	Indissoluble.	* حل ناپذير * غيرتي انفصال * و نشدني *
Indicio: fegno.	<i>Inditium.</i>	Signal: indice.	* نشان * علامت * اثر *
Individuo.	<i>Individuum.</i>	Individu.	* شخص * فرد *
Alcuni Persiani tengono l'individuazione temporale di Dio, cioè; che Dio è in ogni luogo, che parla in ogni lingua, & che appare in certa persona individua, di maniera che gli legislatorisiano prima Profeti, & doppo Dei. viil Cihereftano al cap. <i>(الخطابيه)</i>	<i>Tenent nonnulli ex Persis esse Deum in omni loco, loqui omni lingua, atque apparere in persona aliqua individua: Inde alii asserunt esse antisites primò Prophetas, deinde Deos. v: schereftanium. cap. <i>(الخطابيه)</i></i>	Quelques Persans disent que Dieu est en tout lieu, qu'il parle en toute langue, & qu'il paroist en la personne de quelque Individu; que les legislateurs sont premierement Prophetes, & en suite des Dieux: v: le Chehereftan chap. <i>(الخطابيه)</i>	بعضي اهل ايران كويند حسب قول شهرستاني هر فصل الخطابيه ان الله تعالى قايم بكل مكان فاطق بكل لسان ظاهر بشخص من اشخاص البشر وايضا كويند كه اسم اولاً انه ياتم الهة واما اتر مستهين ان امهات وشيراز چنين سخن زن ميكنند *
Individuo vago.	<i>Individuum vagum</i>	Individu vague.	* فلان * زين *
Indivisibile.	<i>Indivisibilis.</i>	Indivisible.	* قسمت ناپذير * غير متقسم * لاينقسم * تقريبت ناپذير *
Indiviso.	<i>Indivisus.</i>	Indivis: non divisé	* قسمت نشده * تقسيم ناپذير * غير مقسوم * تقريبت نشده *
Indole.	<i>Indoles.</i>	Naturel.	* طبيعت * خوي * خلق * منراج *
Indomito.	<i>Indomitus.</i>	Indompté.	* رام نشده * تروبيد فيانته * متمرد كردن * عاصي كشته *
Indoramento.	<i>Deauratio.</i>	Dorure.	* روکش طلا * تزيين * نقش طلا * طلا زهره *
Indorare.	<i>Deaurare.</i>	Dorer.	* مطلا ساختن * مطلي نمودن * تزيين نمودن *

لذروي اختار لذروي اباحت

اختيار اباحت

مختار اختار دار

محتاج مكين فقير پریشان نفس *Needy poor*

احتياج پریشانی مسکینی

بی ہضم ہضم شدن عدم ہضم

ہضم شدہ پختہ شدہ

ناراست اعوج غیر مستقیم

ناراست کج اعوج معوج نامستقیم

کالبدن میکالم

نامصنف بی انصاف غیر مصنف

بی تمیزی بیرونی ناانصافی

حل ناپزیر غیر ذمی انحلال

نشان علامت اثر

شخص فرد

بعضی اہل ایران کونید حبل شہرستانی در فصل

الحظایہ ان الدقایہ قائم بکل مکان ناطق بکل م

لسان ظاہر بشخص من اشخاص البشره وایضا
 گویند که امام اول الانبیاءم البته و امام اکثر مشتهران
 اصفهان و شیراز چنین سخن برده میکند

فلان زید
 قسمت ناپزیر غیر تقسیم لای تقسیم
 قسمت نشده تقسیم ناپزیر تقسیم تقسیم تقسیم تقسیم
 طبیعت خوبی مزاج
 رام نشده تربیت نیافته متمرد گردیده
 روش طلا نقش طلا
 مطلاباختن مطلابی نمودن
 رنگ طلا ساختن

Disposition

بسم باج میگیرند و بنا برین این باج را غفر میگویند

غفور مطلق، مغفرت کلی، بی مطلق، غفران کلی
 موارنا چون موطنین قدیم حضرت پایا باشند غفران
 نامه در معبدی ایشان بدیانت کلی میخوانند و

الله تعالیٰ یبارک علیهم

سفت کردن صلبنوردن سختی و قوی نمودن
 سخت شدن سفت کردن صلبن
 سفت شده سختی کرده صلبن
 غناور نموده معاند شده

برام کردن نصیحت کردن و عطر کردن

هنر معرفت روف فذ هنر

مطالاشده زوکش طلا کرویده

زنک طلا مالیده

طلا کار استاومطی نقاش طلا

نصیحی گرفته پذیرفته دلیل یافته

فال گیری رمل استخاره غیبی

غرم کردن غمیت کردن

پیشگفتن غیبگفتن رمالی کردن

فال گیری رمال غمیت کتده افسون کردن

بیشک البته لاشک بی ریب بی شکی

معلوم شخص محقق بلاشک

غیر مریب

دزنگ دن مهلت گرفتن

معوق شدن لبت کردن

مهلت دزنگ تعویق لبت

مغفرت عفو به بخشش

بدانکه در قدیم الایام برکه زیارت میکرد قدس خلیلا

«صدقه میداد و در بعضی جاهای احوال شهرت یافته بینی

غفران یافتن و اما اهل ترک که هر روز قدس را

تهنوت آوردند همین صدقه در همه جای قریه کس

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Indorato.	<i>Decoratus.</i>	Doré.	مطلا شده * روکش طلا کردن * ترهیب نمودن * رنک طلا مالیدن *
Indoratore.	<i>Decorator.</i>	Doreur.	طلا کار * استامه مطلی * نقاش طلا *
Indotto: persuaso.	<i>Inductus.</i>	Induit: poussé: persuadé.	نصیحت کردن * پند دادن * دلایل یافتن *
Indovinamento.	<i>Divinatio.</i>	Divination.	فال گیری * رمل * استخاره * هیبی کردن *
Indovinare.	<i>Divinare.</i>	Deviner.	غرم کردن * غریمت کردن * تفاهل کردن * پیش گفتن * غیب گفتن * رسالی کردن *
Indovino.	<i>Hariolus: pœfagus.</i>	Devin.	فال گیر * رمال * غریمت کننده * انسون کر *
Indubitamente.	<i>Sine ulla dubitatione.</i>	Indubitamente.	دیشک * البته * لاشک * بی ریب * دیشبهه * تحقیق *
Indubitato.	<i>Certissimus: perspicuus.</i>	Indubitable	معلوم * مشخص * محقق * دیشبهه ناپیردخته * غیر مرید *
Indugiare.	<i>Cunctari: morari.</i>	Tarder: differer: dilayer.	تذکره کردن * مهلت گرفتن * مکث کردن * معوق شدن * لبث کردن *
Indugio.	<i>Cunctatio: mora.</i>	Retardement: delay: retard.	مهلت * تذکره * مکث * تعویق * لبث *
Indulgenza.	<i>Indulgentia.</i>	Indulgence.	مغفرت * عفو * هبه * بخشش *
Anticamente gli peregrini di Gieruzalemme davano una limozina in certe stazioni per quadagnare indulgenza, chiamata (Gofar): adesso gli Turchi hanno mutato la limofina in rigoroso tributo sopra tutti gli aditi di Gieruzalemme, & si chiama (Gofar) cioè: Indulgenza.	<i>Eleemofinam dabant antiquitus peregrini Hierozolimitani in certis stationibus ad lucrandas: Indulgentias, quas vocabant (Gofar) id est: indulgentia: eandem modis exigunt Turca in viis, & aditibus Hierozolima, tributi rigorosi titulo, quod etiamnum (Gofar) vocant.</i>	Les pelerins de Hieruzalem donnoient autrefois une aumône en certaines stations, pour gagner les indulgences; à present les Turcs l'exigent a titre de tribut sur toutes les avenues sous le nom de (Gofar) c'est à dire; Indulgence.	در آنکه در قدیم (الایام هر که زیارت میکردند خلیل را صدقه میدادند در بعضی جاهای اجزای شهر شریف جنبتهی شجران یافتند و اما اهل ترکی که امروز قدس را بتصرف آورده هبیدن صدقه در همه جای قدس برسم باج میگیرند و بنا برین (ان باجر) غفر میگویند *
Indulgentia plenaria.	<i>Indulgentia plenaria.</i>	Indulgence pleniere.	غفر مطلق * مغفرت کلی * هبه مطلق * غفران کلی *
Gli Maroniti pubblicano l'indulgenza plenaria con mirabile devotione; & veneratione.	<i>Maronita Indulgentiam plenariam publicant cum mirabili devotione, & cultu.</i>	Les Maronites publient l'Indulgence pleniere, avec une devotion, & veneration admirable.	مورانا چون موطن عین قدیم حضرت پاپا باشند غفران نامه در معبدی ایشان در یافث کلی میبخشاند و الله تعلق بیاری علیهم *
Indurare.	<i>Indurare.</i>	Endurcir.	سخت کردن * صلب نمودن * سخت و قوی نمودن *
Indurirsi.	<i>Indurarsi.</i>	S'endurcir.	سخت شدن * سخت گردیدن * صلب گشتن *
Indurato.	<i>Induratus.</i>	Endurci.	سخت شده * سخت گردیدن * صلب گشته *
Indurite: obstinato.	<i>Induratus: obstinatus.</i>	Endurci: obstiné.	کنان نمودن * معاند شده * متقسی * عاصی * معاصی *
Indurre.	<i>Inducere.</i>	Induire.	یرام کردن * نصیحت کردن * وعظ کردن *
Industria.	<i>Industria.</i>	Industrie.	هنر * معرفت * وقوف * ذند * هنر * هنرم *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Industrioso.	<i>Industrius.</i>	Industrieux.	مباح و قوف * صاحب معرفت * هنرمند * عارف * چرب دست *
Industriarfi.	<i>Industria uti.</i>	Ufer d'industrie.	چهن کردن * اجتهاد نمودن * اهتمام و سعی نمودن * دلیل الاستقرار *
Induttione: argo- mento. Ineffabile.	<i>Inductio: argumen- tum. Ineffabilis.</i>	Induction : argu- ment. Ineffable.	بهر وصف * بلا وصف * بنا تعریف * غیر موصوف * بی گفت *
In effetto.	<i>A parte rei.</i>	En effect.	بالفعل * بلکه بقیه * بالوجود * فی نفس الامر *
Inefficace.	<i>Inefficax.</i>	Inefficace.	بی اثر * بی تاثیر * ناموثر * عبث * بی عمل *
Inequale.	<i>Inaqualis.</i>	Inegal.	نامساوی * ناهنوار * نامبرابری * غیر معادل *
Ineualità.	<i>Inaqualitas.</i>	Inegalité.	ناهنواری * نادر داری * عدم التوسیه * عدم العدل *
Inelegante.	<i>Inelegans.</i>	Grossier : rude.	غیر مصطلاح * نام مصطلاح * ناصبیح * بی اصطلاح * غیر مقبول *
Inescare il pesce.	<i>Allicere pisces: Inef- care.</i>	Appâter: allecher.	دانه - حب - زهر بمانی دادن *
Inexcusable.	<i>Inexcusable.</i>	Inexcusable.	ببهر * بی عذرت * غیر متعذر *
Inexperto.	<i>Inexpertus.</i>	Sans experience.	بی تجربه * بی امتحان * غیر مستحق * تجربه نکردن * غیر مجرب *
Inexplicable.	<i>Inexplicable.</i>	Inexplicable.	بی تعریف * بی وصف * نام موصوف * وصف و تعریف ناپذیر *
Inespugnable.	<i>Inespugnable.</i>	Inespugnable.	مستحکم * ناکر فندی * غیر مقهور *
Inesaufo.	<i>Inexhaustus.</i>	Inépuisable.	بی آخر * غیر مفروق * تفریح ناپذیر *
Inestare.	<i>Inserere.</i>	Enter.	پیوند کردن * مرکب کردن * وصل نمودن * ترکیب نمودن *
Inestato.	<i>Inseruus : infitius.</i>	Enté.	پیوند شده * مرکب شده * ترکیب نمودن *
Inesto.	<i>Infitus.</i>	Ente.	پیوند * ترکیب *
Inefforable.	<i>Inexorabilis.</i>	Inexorable.	بیرحم * بی مروت * نامتعوی *
Inestimabile.	<i>Inestimabilis.</i>	Inestimable.	بی قیمت * از قیمت دور * از بهای بیرون * بی بها * عا کل تمن *
Inestinguibile.	<i>Inestinguibilis.</i>	Que l'on ne peut eteindre.	خاموشی ناپذیر * غیر منطقی * بلا منطق * خاموش نشدنی *
Inestricabile.	<i>Inextricabilis.</i>	Que l'on ne peut demêler: insoluble Eternellement.	بی تعبیر * بی بیان و تعبیر ناپذیر * نامتعبیر * همیشه * علمی الودام * ناپیم * ناپذیر آلیان *
In eterno.	<i>In aeternum.</i>	Eternellement.	بی وقوفانه * بی دانش * بی قابلیت * بی استعداد *
Inettamente.	<i>Inepte.</i>	Sottement : lour- dement.	بی قابلیت * بی وقوف * بی استعداد *
Inettitudine.	<i>Ineptus.</i>	Sortife : lourdisse: grosi ereté.	نامستعد * نانا بل * ناموزون * بی وقوف *
Inetto.	<i>Ineptus.</i>	Sot:lourd:grossier	ناعلاج * ناچار * لازم * لاعلاج *
Inevitable.	<i>Inevitabilis.</i>	Inevitable.	پوشش * صاحب شغل بسیار * پر اشتغال * پر کار * بسیار کار *
Iafacendato.	<i>Sollicitus.</i>	Affairé.	

صاحب قوف صاحب معرفت بهتر نمید عارف

پرست

جهاد کردن اجتهاد نمودن اتمام و بی نمودن

دلیل الاستقرار

بیوصف بلا وصف بلا تعریف غیر بیوصف

بالفعل

Ineffectual, vain, fruitless

بی اثر بی تاثیر ناموثر عبث بی عمل

نامساوی ناهوار نابرابر

ناهواری نابرابری

غیر مصطلح نام مصطلح

غیر معقول

دانه حب

بی تجربه بی امتحان غیر مبتنی

تجربه نکرده غیر مجرب

بی تعریف بی وصف وصف و تعریف ناپذیر

مستحکم ناکرستی

بی تجربه غیر مفروض

پیوند کردن مرکب کردن وصل نمودن

ترکیب نمودن

Without Experience

Not Experienced

پونڈ شدہ مرکب شدہ

ترکیب نموده

پونڈ ترکیب

بی رحم بی مروت

بی قیمت از قیمت بر از ہائیرون بی ہا

خاموشی ناپزیر غیر منطقی لائینطقی

بی تعبیر بی بیان و تعبیر ناپزیر

ہمیشہ علی الدوام و ایم تا ابد اللہ بار

بیوقوفانہ بی دانش بی قابلیت بی استعداد

بی قابلیت بیوقوف بی استعداد

نامتعد ناقابل ناموزون بیوقوف

نا علاج ناچار لاعلاج

پریشانی پریشانی پریشانی پریشانی

بي نصيب بي هره بي طالع بي اقبال بي ستم

من حوس بي بخت بي قمت

بدخت بدطالع بدنصيب

پاين تر كو چكته اسفل سفوي زرين

حاصل كردن پيدا كردن منج نمودن

استنباط نمودن دلالت يافتن نتيجي يافتن

كوفت مرض بيماري الم

دارالشفاء بيمارخانه بيت المرفا

ناچاق شدن بيمار فقادون كو قناك كردن

سقيم شدن مرض بهم رساندن عليل شدن

بمبار ناچاق عليل سقيم مريض

صاحب مرض
روزي بهمني سقومي

عدم شک عدم ریب حقیقت

بیشک لاشک لاریت حتی

بدنام کردن رگوانودن *to reproach, abuse*

روائی بدنامی

عیبار بدنام معیوبت برنوم رگوار

رگواکتیده بدنام کتده

رگوار بدنام عیب

کل آلوده شدن مطین شدن

کل آلوده مطین شده

اردو پاشیدن اردو آلود کردن

تصدیع دادن جفا دادن بدعت سایندن رجانیدن

بیدماغ ساختن دلگیر کردن

رجانیده دلگیر شده بیدماغ شده تصدیع کلفتی

بدعت میزوم بدطالع مهین غیر سع

جفاکش تاب آور خستکی نازیر وامانده شده

بی ایمان بی دین بی ضرب کافر

بلا ایمان غیر مومن

بی قول بی اقرار بلا قول
بی دین بی ضرب کفر

Inf.

ITALICÆ	LATYNE.	GALLICE.	PERSI-CÆ.
Infallibilità.	<i>Infallibilitas.</i>	Infallibilité.	عدم شك * عدم ردي * حقيقه * بهشكي *
Infallibile.	<i>Infallibilis.</i>	Infallible.	بهشكي * لاشك * لاردي * صحيح * حق *
Infamare.	<i>Infamare.</i>	Diffamer.	دو نام كرون * رسوا نمودن * فضيحتي كرون *
Infamato.	<i>Infamatus: notatus.</i>	Diffamé.	رسوايي * دو نامي * فضيحتي *
Infame.	<i>Infamis.</i>	Infame.	هين ناز * دو نام * معيوب * منر سوم * رسوا * بهشكي *
Infamatore.	<i>Infamator.</i>	Diffamateur.	رسوا كننده * دو نام كننده *
Infamia.	<i>Infamia.</i>	Infamie.	رسوا * دو نام * هين * قبح *
Infangarsi.	<i>Luto infici.</i>	S'emboüier: se croter.	كل آلوده شدن * مطهين شدن * شل آلوده شدن *
Infangato.	<i>Luto infectus: obli-matus.</i>	Embourbé: croté.	كل آلوده * مطهين شده *
Infarinare.	<i>Farinâ obducere.</i>	Enfarner.	آرد پاشيدن * آرد آلوده كرون *
Infastidire.	<i>Molestiâ afficere.</i>	Ennuyer.	تصديق دادن * جفا دادن * زحمت رسانيدن * رنجانيدن *
Infastidito.	<i>Molestiâ affectus.</i>	Ennuyé.	دو باغ ساختن * دلگير كرون *
Infaulto.	<i>Infaultus.</i>	Malheureux: in-fortuné.	رنجانيدن * دلگير شده * دو باغ شده * تصديق يافته *
Infaticabile.	<i>Infatigabilis.</i>	Infatigable.	دو بخت * ميشوم * دو طالع * مهين * شهر سعد *
Infedele: senza fe-de.	<i>Infidelis: paganus.</i>	Iufidelle: qui n'a point de foy.	جفاکش * تاب آور * خستكي ناپذير * واماندن * تشو *
Infedele: senza pa-rola.	<i>Perfidus: infidus.</i>	Infidelle: perfide: deloyal.	دو ايمان * دو ندين * دو مهرين * كافر *
Infedelta: senza fe-de.	<i>Infidelitas.</i>	Infidelité.	دو ايمان * شهر سوختن *
Infelice.	<i>Infelix: infortunatus.</i>	Malheureux.	دو قول * دو اقرار * دو قتل *
Infelicità	<i>Infelicitas.</i>	Malheur.	دو ندين * دو مهرين * كفر *
Inferiore.	<i>Inferior.</i>	Inferieur.	دو نصير * دو بهره * دو طالع * دو اقبال * مهين *
Inferire.	<i>Inferre.</i>	Inferer.	منعوس * دو بخت * دو قسمت * متعوس * مكرون *
Infermità.	<i>Infermitas.</i>	Infermité.	دو بخت * دو نصير * دو طالع * تعس *
Infermaria.	<i>Valetudinarium.</i>	Infermerie.	دو بخت * دو نصير * دو طالع * تعس *
Infermarfi.	<i>Ægrotare: incidere in morbum.</i>	Tomber malade.	دو بخت * دو نصير * دو طالع * تعس *
Infermo.	<i>Infirmus: egrotus: eger.</i>	Infirmes: malade.	دو بخت * دو نصير * دو طالع * تعس *
Infernale.	<i>Infernalis.</i>	Infernal.	دو بخت * دو نصير * دو طالع * تعس *

ITALICE. LATINE. GALLICE. PERSICE.

Inferno.	<i>Infernus.</i>	Enfer.	جهنم * نواح * طايبو * جحيم * سقر * لاظا * يسنى *
Dio cred il fuoco eterno per coloro, che non credono à luy. v: كتاب الرساله	<i>Creavit Deus ignem, quem paravit domicilium aternitatis iis, qui illi non credunt. v: كتاب الرساله</i>	Dieu à creé le feu éternel pour ceux qui ne croyent point à luy. v: كتاب الرساله	خدای تعالی خلقت کون نار جاويد را يعنى نواح جزای انها که ایمان یا ان حضرت پروون کارند ازند و این قول بیانته شود در کتاب الرساله *
Gli armeni pregano per i morti, & negano il purgatorio, mà tengono che l'inferno non sia eterno.	<i>Armeni pro mortuis orant, & purgatorium negant; sed inferni poenas nequam aternas fore contendunt.</i>	Les Armeniens prient pour les morts, & nient le purgatoire; mais ils pretendent que les peines de l'enfer ne font point éternelles.	ازمانا برای مېت نماز میکنند و لیکن اعراق که کاراران میخیزانند انکار نمایند فاما عقوبت نواح جاويد نمېد ازند خلاف قول کتاب مقدس *
Infervorato.	<i>Fervidus: fervefcens</i>	Fervent.	گرم شده * حار کردن * *
Infestare: par noja	<i>Molestiâ afficere.</i>	Infester: inquieter.	آزار دادن * رمیدن * نمودن * رنجاندیدن *
Infestato.	<i>Infestatus.</i>	Infesté.	رنجانید * آزار نمود * *
Infettare.	<i>Inficere.</i>	Infecter.	مرکب کردن * مرکبات ساختن * رایجه مرکب رسانیدن *
Infettato	<i>Infectus.</i>	Infecté.	مرکبات شده * مرکب نموده * سردار کردن * رایجه مرکب گرفته *
Infettione.	<i>Infectio.</i>	Infectione	سرداری * مرکب * جوی سردار * رایجه مرکب *
Infiacchire.	<i>Debilitare.</i>	Affoiblir.	ضعیف کردن * بی قوت ساختن * زور شکسته شدن *
Infiagione:	<i>Inflatio.</i>	Enflûre.	ورم * آماس * جان * نفخ *
Infiammare.	<i>Inflammaré: succendere.</i>	Enflammer.	آزروختن * آفرورخته نمودن * آفرورزاندیدن * مشغول کردن * ملتهب کردن اندیدن * مضطرب نمودن *
Infiammarsi d'ira.	<i>Irâ incendi.</i>	S'enflammer de colere.	غضبناک شدن * خشنای کردن * قهر کردن *
Inflammatione.	<i>Inflammatiô: accensio.</i>	Inflammation.	آزروزش * آفرورختن * تشعیل * تلهیب * تضریح *
Inflammatione del pulmone.	<i>Inflammatiô pulmonis.</i>	Inflammation du poumon.	نات الریه * ریم شش * ریم آلت دم زدن *
Inflammato.	<i>Accensus: inflammatas.</i>	Enflammé.	آفرورخته * آتش گرفته * مضطرب گشته *
Infiare.	<i>Inflare.</i>	Enfler.	پرباه کردن * منفوخ * نمودن * پرهوا کردن *
Infiarsi.	<i>Inflari: tumere.</i>	S'enfler.	ورم شدن * آماس بطن رسانیدن * جان کردن *
Infiato.	<i>Inflatus.</i>	Enflé.	منفوخ * ورم شده * آماس کردن * جان کردن * منفوخ شده *
Infiatura.	<i>Inflatio: tumor.</i>	Enflûre.	آماس * ورم * جان * نفخ *
Infilare.	<i>Filo innectere.</i>	Enfiler.	ریسمان در نخ سوزن کردن * ریسمان در سببر کردن *
Infilzare perle.	<i>Uniones innectere.</i>	Enfiler des perles.	ریسمان در اجزای کشیدن *
Infimo.	<i>Infimus.</i>	Le plus bas: le dernier.	تسبیح مروارید قرار اندیدن * مروارید لظام کردن * لولوهار کردن * پایین ترین * ناهن ترین * اسفل * In-

جهنم دوزخ طابو حجیم سقر
 خدای تعالی خلق کرد مار جاوید را یعنی دوزخ برای
 آنها که ایمان بان حضرت پروردگار ندارند و این قول یافته
 قول یافته شود در کتاب الرساله

کرم شده خار گردیده
 آزار دادن و میده نمودن رنجاندن
 رنجانیده آزار نموده
 حرکتی کردن مرکبات ساختن رایچه حرکت ساینیدن
 مرکبات شده حرکتی نموده مردار گردیده
 رایچه حرکت گرفته
 مرداری حرکت بوی مردار رایچه حرکت
 ضعیف کردن بی قوت ساختن زور شکستن
 حرم آماس گهاو نفع
 افزون شدن افزون نمودن افزون اندیدن
 مطهیب کردن مطهیب نمودن

افزودنش افزودنی تشبیه مطهیب

lighted لودخته اش گرفته مفطم کشته
 پر باد کردن منفوخ نمودن پر هوا کردن
 ورم شدن آماس هم رساندن باد کردن
 موروم ورم شده آماس کرده باد کرده
 منفوخ شده

اماس ورم باد نفخ

ریمان در ابره کشیدن

تسبیح حواری کز رانندن حواریه لطیم کردن

لولو بار کردن

پای ترین دامن ترین اسفل

Unfortunates

نامراد بي طالع بي نصيب بيهره بي نخت

بي اقبال

بلا مصيبت فتنه خلاف صواب

پژمرده شدن ذليل شدن

ذليل شده پژمرده كرده

مياجي كردن درميان شدن ميان شدن

داخل كويدن

پاي نوشته درزي نوشته مرقوم تحت

تجليل كج زودي كجدي

بي ثمر بي بر بي سوره بي بار بجاصل

باطل غير مثره بلا ثمر

غير افروخته كردن براووخته نمودن تشنگي كردن

كوفتني تشنگي فتن

افروخته شمر سرخ كرده زنگ تشنگي بهم نده

در آخر عقبا *at last*

بي انتها بي انقضا *Endless*

بي انقضائي بي انتهاي بي نهايتي عدم الانتها

عدم الانقضا فقد الانقضا فقد الانتها

غير متناهي ناشاي غير منقضي *بد نهايت*

بي پايان

سخت تعصب متقوي

تاثير لاثر حكم فيض

اندرون رختن توي کردن درميان گذاشتن

خبر دادن خبر گردانیدن مطلع نمودن *to inform*

اعلام نمودن اگاه کردن

وارسیدن تفحص نمودن تفهيش کردن استعلام

تحقيق کردن پرسش کردن پرسيدن

تفحص نجس تفهيش استعلام تحقيق

خبر پرسش

مطلع شده اطلاع يافته وارسيده خبر گرفته

اعلام نموده

بي اندام بي شکل بي تركيب بي صورت

در تنه گذاشتن در وزن نهادن

Inf.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
In-fine.	<i>Tandem: demum.</i>	A la fin: enfin.	آخر * آخر * بقيا *
Infinitamente.	<i>Infinite.</i>	Infiniment.	بي انتها * بي انقضا * بلا نهايه *
Infinità.	<i>Infinitas.</i>	Infinité:	بي انقصايي * بي انتهاي * بي نهايتي * هم (لانتهما * هم (لانقصاه * فتن (لانقصا * فتن (لانتهما *
Infinito.	<i>Infinitus.</i>	Infini.	غير منتهاي * نامنتهاي * غير منقصي * بلا نهايت * بي پايان *
Inflexibile.	<i>Inflexibilis.</i>	Inflexible.	سخت * تعصب * منقودي *
Influenza.	<i>Influentia.</i>	Influence.	تاثير * اثر * حكم * فيض *
Infondere.	<i>Infundere.</i>	Infondre.	اندرون ريختن * توي كرون * نرميان كراشتن *
Informare: dar notitia	<i>Certiorum facere.</i>	Informar.	خبر دان * خبر كرون (نپدان * مطلع نمون * اعلام نمون * (گانپدان * (اگه كرون *
Informarsi.	<i>Inquirere.</i>	S'informar.	وارسپدن * تفحص نمون * تفتيش كرون * (ستعلام حقيقت كرون * پرسش كرون * پرسش پرسیدن *
Informatione.	<i>Inquisitio.</i>	Information.	تفحص * تجسس * تفتيش * (ستعلام * تحقق * خبر * پرسش *
Informato.	<i>Certior factus.</i>	Informé.	مطلع شده * (اطلاع يافته * (ارسپدن * خبر گرفته * خبر شده * (اعلام نمون *
Informe.	<i>Informis.</i>	Informe.	بي اندام * بي شكل * بي تركيب * بي صورت *
Infornare	<i>Infurnum injicere.</i>	Mettre au four.	ترتور كراشتن * نرميان نهان *
Infortunato.	<i>Infortunatus.</i>	Infortuné: mal- heureux.	نامران * بي طالع * بي نصيب * بي بخت * بي بهره * بي (قبال *
Infortunio.	<i>Infotunium.</i>	Infortune: dilgra- ce: malheur.	بلا * مصيبت * فتنه * خلاف صواب *
Infracidirsi.	<i>Marcescere.</i>	Se corrompre.	چرمرن شدن * نابدل شدن *
Infracidito.	<i>Marcidus: fracidus.</i>	Corrompù: gâté.	نابدل شده * چرمرن كرده *
Inframetterfi.	<i>Implicare se.</i>	S'entremêler.	میانچوي كرون * نرميان شدن * میان شدن * داخل كرون *
Infraseritto.	<i>Infra scriptus.</i>	Soubigné: écrip- t au bas.	پايين نوشته * نرميان نوشته * مرقوم تحت *
In-frettà.	<i>Festinanter.</i>	En diligence: à la hâte.	بجدي * بروني * بجلدي * سرديعا * چسپان *
Infruttuoso.	<i>Infructuosus.</i>	Infructueux.	بهره ندهنده * بي بهره * بي بار * بي حاصل * بي حمل * بهره ندهنده * غير منتهی * بلا ثمر *
Infuocare.	<i>Ignire.</i>	Rougir au feu.	غبر آفروخته كرون * بر آفروخته نمون * (تش كرون *
Infuocatione.	<i>Ignitia.</i>	Embraisement.	آفروختني * (تش كرفتن *
Infuocato.	<i>Ignitus.</i>	Rougi au feu.	بر آفروخته شده * سرخ كرون * (تش بهر سان *

ITALICE. LATINE. GALLICE. PERSICE.

Gli Rè di Persia fannò accecare fuoi fratelli, & zii con passar avanti gl'occhi una lamina d'oro infuocata: mà per maggior sicurtà il Rè Soleimon Regnante fece scavar gli occhi à suo fratello (Mirza-Hamzeh) con un pugnale. Inturiarfi.	<i>Persarum Reges excacari jubent fraires: & avunculos aurea laminâ ignitâ, ante oculos ductâ: sed Rex Salomon nunc Regnans ad majorem cautelam jussit erui pugione oculos fratris sui (Mirza Hamzeh).</i>	Le Roys de Perse font aveugler leurs freres, & leurs oncles en leur passant une lame d'or rougie au feu devant les yeux; mais le Roy (Soleimon) pour plus de sûreté les fit arracher à son frere (Mirza Hamzeh) avec un poizard.	قادرن سلاطین ایران است که با سر خون همه پسران ایران و همو ایشان کور نمودند و دستور کور کردن ایشان است که پیش چشم های ایشان میل طلا سرخ بپاشند شده بکشند و اما نیز بختنچر چشمهای در آردن *
Infuriato.	<i>Furere.</i>	Entrer en furie.	نهبناکی شدن * هپچیان بهم رساندن * خشمناکی شدن *
Infusione.	<i>Infusio.</i>	Infusion.	ایشان شده * هایج کردن * خضمناکی شده *
Infusione medicinale.	<i>Infusio medicinalis.</i>	Infusion medicinale.	خشمناکی شده *
Infuso.	<i>Infusus.</i>	Infusé: versé.	بختنی * ریخته کمر دان *
Scienza infusa.	<i>Scientia infusa.</i>	Science infuse.	پای * شربت *
Ingagliardirsi.	<i>Invalefcere.</i>	Se renforcer.	ریخته شده * منبصبی شده * منسکبی شده *
Ingannare.	<i>Illudere: decipere.</i>	Tromper.	فام و هی * حیه * علم غیر گسبی * علم غیر متحصّل نون کردن * قوی شدن * صاحب قوت زوریدن شدن *
Ingannato.	<i>Illusus.</i>	Trompé.	گول زدن * فند زدن * فریب کردن * بازی دان *
Ingannatore.	<i>Deceptor.</i>	Trompeur.	مکر نمودن * مستحیل کردن * خلیو کردن * سکا لیدن *
Inganno.	<i>Dolus: deceptio.</i>	Tromperie.	ندان زدن * فریب نمودن * بازی دان * گول خوردن *
Ingegnarsi.	<i>Studere: operam dare.</i>	Tâcher: s'étudier.	حیل باز * مخیل * ماکر * رویه باز * حرا منراش *
Ingegniero.	<i>Machinator: machinarius.</i>	Ingenieur.	اصبله * اشکیل * بازی * فند * گول * مکر * رویه بازی *
Ingegno.	<i>Ingenium.</i>	Esprit::jugement.	مرا منراش کوی * فریب * شیطنت * قرب * حیانت *
Ingegnofamente.	<i>Ingeniofe.</i>	Avec esprit.	بهم کردن * تصرف * کورن * همت نمودن *
Ingegnoso.	<i>Ingeniofus.</i>	Ingenieux.	شیرمند * صاحب تصرف * صاحب فراست *
Ingeniato.	<i>Zelotypia aetus.</i>	Devenù jaloux.	عقل * ابراک * زیرکی * خرد * هوش * فر است *
Ingerirsi.	<i>Ingenitus.</i>	Non-engendré.	فطنه * هوشمندی *
Ingeffare.	<i>Ingerere se.</i>	S'ingerer.	وقوفانه * هاقاننده * فشمند * خردمند * هوشمند * نه *
	<i>Gypfare.</i>	Plâtrer: garnir de plâtre.	زیرک * عیار * عاقل * صاحب وقوف * صاحب فطنه *

Il to.
Ingeniato.
Ingerirsi.
Ingeffare.

قانون سلاطین ایران است که با هر خود همه برادران
و همویشان کور شوند و دستور کردن این
است که پیش چشم های ایشان میل فلای سبزه پاشن
شده باشند و اما نیز به چیز چشم در آورند

غضناک شدن بجان بهم شدن خشناک شدن
بجان شده مانع گردیده غضناک شده
خشناک شده

ریختنی ریخته کردن

جلاب شربت

ریخته شده بنصب شده منکب شده

علم دجی علم غیر کاسی علم غیر متحمل

قوت گرفتن قوی شدن حاج قوت

گول زدن فنز زدن فریب کردن بازی دادن

مکر نمودن

فتنه شده فریبده بازی درآید
 خدی باز محیل مکار حرام زاده
 لشکری بازی فتنه گول بکوه نوب بازی
 حرام زدیک فریب شیطنت حیانت
 چه کردن تصرف پید کردن بمت نمودن
 بنمند صاحب تصرف صاحب فرست
 عقل ادراک زیریک خرد هوش فرست
 فتنه هوشمندی

وقفانه عاقلانه دانشمندان خردمندان هوشمندان

زیرک دشمنان عاقل صاحب وقوفان
 حکم نمود صاحب حسد حاسد

مقول شده غیر متولد نامتولد

داخل شدن مداخله نمودن

کج مالیدن کج کاری نمودن

تخص مالیده

Augustus

بی عدالتی بی حقیقتی بی انصافی
ناحق نا عادل بی عدل بی انصاف
نامقید حق
مردم انگریز و نیکیان انگرس آدم های اوله انگریز
بعضی عرب کت بی عقله نمیکند که نیکیان انگرس
از طایفه قرش باشند جهت سهل نسبت یا چنانی اما
داشتند این قول اعبت و باطل میداشتند

نیکیان انگرس چون بخویره برز و کلاشند از جماعت
پرتغال و اورا بیاوختند ایرلین و ایزد حق الف مشور
در سبزه عباسی دارند

فوبردن بمع کردن

باع نموده فوبرده

بزافوشستن رکوع نمودن

بزافوشسته

اهل ایران و ترکستان و غیر مشرقیان چون بچورد

اکابر بنشینند بالای زانوی میمانند از برای ادب و

اگر میان یاران و مصاحبان بنشینند

بنشینند

فمودن امر فمودن سفارش کردن *To enjoin, command*

جوان شدن تازه شدن کمال جوانی شدن

ناپسند نامقبول *disagreeable*

شیر پان تحت زیر

شتم سبت معاشرت *Insult, abuse, reproach*

دشنام دادن شتم کردن عیب کردن *To abuse*

منقوم شتم خورده وقت گرفته *Abused, railed at*

ناحق بی انصاف *Unjust*

ITALICE	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Inghiottire.	<i>Deglutire.</i>	Engloutir.	* فرود کردن * بلع کردن * مبتلع نمودن * آواریدن *
Inghiottito.	<i>Deglutitus.</i>	Englouti.	* بلع نمودن * فرود بردن * مبتلع ساخته شدن *
Inginocchiarsi.	<i>In genua procumbere.</i>	S'agenouiller.	* در زانو نشستن * رکوع نمودن * در کعبه نشستن *
Inginocchione.	<i>Flexus genibus.</i>	A genous.	* در زانو نشسته * در کعبه نشسته *
Gli Persiani, Turchi, & altri levantini, sedono inginocchiati avanti gli grandi; & con le gambe intrecciate avanti gli altri.	<i>Persa, Turca, caeterique Orientales flexis genibus coram magnatibus, coram aliis vero cruribus in modum crucis complicatis sedent.</i>	Les Persans les Turcs, & les autres levantins, s'asseyent sur les genous en prefence des grands; mais en prefence d'autres personnes ils s'asseyent les jambes croifées.	اهل ایران و ترکستان و غیر مشرقیان چون بحضور اکابر بنشینند بالای زانوها میمانند از برای این و اما اگر میان یاران و مصاحبان باشند سرند بنشینند
Ingiongere.	<i>Iniungere.</i>	Enjoindre : ordonner.	* فرمودن * امر نمودن * سفارش کردن *
Ingiovanirsi.	<i>Iuvenescere.</i>	Rajeunir.	* جوان شدن * تازه شدن * بحال جوانی رسیدن * نوشدن *
Ingiocondo.	<i>Iuocundus.</i>	Deplaisant.	* ناپسند * نامقبول *
Ingiù.	<i>Deorsum.</i>	En bas.	* شیو * پایین * تحت * زیر * (الی الهبط) *
Ingiuria.	<i>Injuria.</i>	Injure.	* شتم * سبیت * مسبت * معاتبیت * درن *
Ingiuriare.	<i>Injuriâ afficere.</i>	Injurier.	* شتم نام دادن * شتم کردن * مسبت نمودن * عیبی کردن *
Ingiuriato.	<i>Injuriâ passus.</i>	Injurié : affronté.	* مشتوم * شتم خوردن * نشت گرفتگی *
Ingiustamente.	<i>Injuste.</i>	Injustement.	* فاحق * بی عدل * بی انصاف *
Ingiustitia.	<i>Injustitia.</i>	Injustice.	* بی عدالتی * بی حقیقتی * بی انصافی *
Ingiusto.	<i>Injustus.</i>	Injuste.	* فاحق * فاعمال * بی عدل * بی انصاف * فایضقی * نامعین حق *
Inglezi.	<i>Angli : Britanni.</i>	Anglois.	* هریم انگریز * در ترکیان انگرس * (ان مه آلک) انگریز *
Alcuni Arabi malamente pretendono che gli Inglezi, chiamati da loro (انقرش) Angresç) siano d'ella stirpe di Mahometo, chiamata (قرش) qoresç).	<i>Contendant peperam nonnulli Arabes Anglos esse de stirpe Mohammedi, ob collusionem nominum (انقرش) Angresç) id est, Angli; (قرش) qoresç) ha familia Mahommedis.</i>	Quelques Arabes pretendent fort mal à propos que le Anglois soit de la race de Mahomed, pour a s'impathie des noms (انقرش) Angresç) c'est à dire Anglois, avec (قرش) qoresç) famille de Mahomed.	بعضی عرب دجست بی عقلانه میکنند که در ترکیان انقرش از طایفه قرش باشند جهت سهل نسبت نامهای (انقرش) (ان) (انگریز) (انگریز) و باطل میدانند *
Gli Inglezi piglorno Hormus, per darlo al Re di Persia, per questo hanno gius alla metà della dogana del Bander Abassi.	<i>Angli ob captam Hormusi insulam, à Lusitanis pro Rege Persidis, jus ad medietatem vectigalis adepti sunt in emporio Bander Abassi.</i>	Les Anglois ont droit à la moitié de la douâne du Bander Abassi; pour avoir pris Hormus pour le Roy de Perse sur les Portugais.	انگریزها (انگریز) چون جزیره هرمز گرفتند از جماعت پرتگال و از پادشاه ایران دادند حق نصف عسور در بندر عباسی دارند *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
L'Ambasciatore Franceze della Compagnia Reale Mr. de Jonchere, fofstituto d'il difonto Mr. Gueton, hebbe il paffo nella corte di Perfia fopra il Mefter Roott Agente, & Ambafciatore d'Inglaterra nel meze di Novembre 1674.	<i>Legatus Regia Societatis Gallia D. de Jonchere, fubftitutus defuncti Dñi Gueton precedentiam obtinuit in curia Perfica fupra Dñum Roott Agentem, & Legatum Anglia: mense Novembri 1674</i>	Mr. de Jonchere Ambaffadeur de la Compagnie Royale de France, fubftitut de feu Mr. Gueton eult le pas dans la cour dePerle fur Meftr Roott Agent, & Ambaffadeur pour l'Angleterre; au mois de Novembre: 1674.	سال از مهلاں حضرت مسیح هزار و شش صد و هفتاد و چهار راز هجرت محمدیه سنه هزار و هشتاد و پنجم ایلچی جماعت تجار که زیر پناه حضرت پان شاه فرانس در هند و ایران سواد کوری میکنند قدم یافت بالای ایلچی پان شاه انقرس در مجلس عظیم پان شاه سلیمان و البته حسب الحق باشد *
Ingordigia.	<i>Ingluvies: aviditas.</i>	Glo utonnerie gourmandife.	* غزوی * شرافت در خوردن * حرص در خوردن * شکم پرستی *
Ingrandire.	<i>Ampliare.</i>	Agrandir.	* بزرگ کردن * کتب ساختن * کبیر نمودن *
Ingraffare.	<i>Pingue facere.</i>	Engraiffier.	* لپه کردن * چاغ بسیار ساختن * سمین نمودن *
Ingraffarsi.	<i>Pingue fieri.</i>	S'engraiffier.	* لپه شدن * چاغ شدن * چریدن *
Ingraffare il terreno.	<i>Stevcorare humum.</i>	Engraiffier le terrain.	* زمین مسود کردن * سرکین در زمین کراشتن * کورت بر زمین دادن * زمین باوار پروردادن *
Ingraffato.	<i>Pingue factus.</i>	Engraiffé.	* لپه شده * سمین شده * چریده *
Ingratamente.	<i>Ingrate.</i>	Ingratement.	* از روی بیوفایی * بیوفایی *
Ingratitude.	<i>Ingratitudo.</i>	Ingratitudo.	* بیوفایی * بی معرفتی * عدم المعروف * کفر نعمت *
Ingrato.	<i>Ingratus.</i>	Ingrat.	* مت ناشناس * بیوفای * بی معرفتی * کافر النعمه * ناسپاس *
Ingravidare.	<i>Gravidare.</i>	Engrosser.	* بزرگ کردن * حامله نمودن *
Ingredienti.	<i>Partes ingredientes.</i>	Ingrediens.	* اجزا * آلات * اجاجات * حرایج *
Ingresso.	<i>Ingressus.</i>	Entrée.	* منزل * مدخول * در * راه *
Ingrossare: ingrossarsi.	<i>Crassescere.</i>	Grossir: devenir gros.	* کثیف - خلیط - قلله دار شدن *
Inguinaglia.	<i>Inguen.</i>	L'aine.	* زهار * ورک *
Inhabile.	<i>Inhabilis.</i>	Inhabile.	* نامستعد * ناقابل * بی استعداد * بی قابلیت * خشب *
Inhabilita.	<i>Inhabilitas.</i>	Inhabilité.	* بی قابلیت * بی استعداد * بی روشنی * بی لیاقت *
Inhabitable.	<i>Inhabitabilis.</i>	Inhabitable.	* قابلان * مسجون * خراب * ساکن نشدنی * نامعمور *
Inhibitione.	<i>Inhibitio.</i>	Inhibition: defenfe.	* نهی * منع *
Inonesto.	<i>Inhonestus.</i>	Des-honeste.	* بی حشمت * غیر محشوم * مقبوع * شوخ * شوخ چشم *
Inhumanamente.	<i>Inhumaniter.</i>	Inhumanement: cruellement.	* از روی بی انصافیت * از روی انسانیت * بهمان میخانه *
Inhumanità.	<i>Inhumanitas.</i>	Inhumanité.	* بی انصافیت * عدم مروت * زیف * زیفی * در *
Inhumano.	<i>Inhumans.</i>	Inhumain.	* بی مروت * بی انصافیت * بی انسانیت * بی ترحم * در *
Inhumidire.	<i>Huectare.</i>	Humecter.	* تر کردن * مهمل ساختن * مرطوب نمودن * ترطوب کردن *

سال از سیلاد حضرت مسیح هزار شش صد و نهار و چهار

و از هجرت محمدیه سنه هزار و شصت و پنج ایلی

جماعت تجار که زیر پناه حضرت پادشاه فرس در بند

پادشاه فرس در مجلس عظیم پادشاه سلیمان و البته

حسب الحق باشد

پرخوری شرابت خوردن حرص در خوردن

a Glutton

شکم پرستی

بزرگ کردن کبر ساختن کبر نمودن

فریب کردن چاق بسیار ساختن

فریب شدن چاغ شدن چربیدن

زمین سمد کردن سرکین در زمین گذاشتن

گوت بزین راون

فریب شده

لرزوی بیوفایی بیوفایی

بیوفایی بیعوفی عدم المعروف کوفعت

حق ناشناس بیوفا کافعت ناپس

Ingratitully

Ingratitudo, unthankfulness

An ingratifull Person

آب تن کردن حامله نمودن

دخول آلودگی

دخول مدخول در راه

کنده غلیظ

زبان و رک

نامتعد ناقابل بی استعداد بی قابلیت

بی قابلیت بی استعداد بی زشت بی لیاقت

ناآبادان مهجور خراب ساکن نشدنی نامعهور

بهي منع

بی حشمت غیر محترم مقبور، شوخ شوخ چشم

Inhumanly / از روی بی ادبیت از بی انسانیت

Cruelty barbarity / بی ادبیت عدم حرمت

Cruel / بی حرمت بی ادبیت بی انسانیت

To mistreat / ترک کردن حرط نمودن

ترطیب کردن

[Faint handwritten signature or scribble]

میدچی باشد بر سر اطفال نخته شود و اگر طفل

باین آب شسته بمیرد البته البته در بهشت میرود

زکاوه پاکیزه کی بی گناهی عصمت عفت

بی گناه زکاوه از روی برب بلا زب

مضوماً مقهراً

احداث کردن نوساختن تازه ساختن ایجاد

تجدیدنودن

تجدید احداث حدوث

پیداکننده موجد محدث

بی شمار بی حساب بی عدد نامعدود

ناشنیده شده نامسموع بگوشش بسمع نرسیده

طغیان کردن سیلاب

طغیان سیلاب غمر فغان

قحطی کمی قلیبی پریشانی

Innocence . Begonahce

Innocently . Harmlessly

unheard

173/2

ترشده مبتلا گشته مرطبخوره

عداوت دشمنی مخالفت خصومت

دشمن عدو خصیم مخاصم

خود خسار

ناحق شر بی عدالت بدی

بد شر ناز است

جای عکس بول بمنزلت *instead*

بی عبور لایعبر

در بیج جا در بیج مکان در بیج موضع

به بیج وجه به بیج تریز به بیج بیج به بیج وجه من الوجوه

اصلاً قطعاً

بی گناه معصوم بی خطا بی جرم لبار *guiltless, innocent*

پاک عقیف صاحب بریت

بدانکه مردم وزنان محم خصوصاً در صفهان و شیراز

برگاه که بچه های ایشان معصومان بیمار افتادند

باشند ایشان را از و حضرات پادشاهان و دیگر میارند

رجیل مقدس را بالای سرشان بخوانند و حب

الاعتقاد اکثره موجب این معالجه فقط صحت و سلامتی

میانند خصوصاً اکثره آب مبارک که سر عظیم دین

ITALICE	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Inhumidito.	<i>Medefactus.</i>	Huincté.	* ترشده * مبلل كشته * مرطب نمونه *
Inimicitia.	<i>Inimicitia.</i>	Inimicé.	* هاتوت * دشمنی * خصامة * خصومة *
Inimico.	<i>Inimicus.</i>	Ennemi.	* دشمن * عدو * خصم * خصام * پتیار * پتیار * دستار * حسون * خشار *
Iniquità.	<i>Iniquitas.</i>	Iniquité: méchan- ceté.	* فاحق * شر * بی عدالت * شریک * دی *
Iniquo.	<i>Iniquus.</i>	Inique: méchant.	* دوس * شر * فزارست * آدم * ماتم * ستمگر *
In luogo; in vece.	<i>Loco: vice.</i>	Au lieu: en place.	* بچهای * فرس * دول * بمنزلت *
Innavigabile.	<i>Innavigabilis.</i>	Innavigable.	* بی عبور * لایعبر *
In niun luogo.	<i>Nullibi.</i>	En nulle part.	* نه هیچ جای * نه هیچ مکان * نه هیچ موضع من الموضع *
In niun modo.	<i>Nulla modo: nullatenus.</i>	En aucune façon.	* بهیچ وجه * بهیچ ترز * بهیچ نهج * بهیچ وجه من البرجوه * اصلاً * قطعاً *
Innocente.	<i>Innocens.</i>	Innocent.	* بی گناه * معصوم * بی خطا * بی جرم * ابرار * زکی * پاک * عقیق * صاحب بریت *
Sogliono gli Persiani portare gli figliuoli Innocenti ammalati alli Missionarii, per far leggere l'Evangelo sopra loro testa; & con quel pretesto molti sono battezzati nel caso di pericolo evidente di morte. v: Farmac. persic. nella pref. p. 8.	<i>Solent Persa Innocentes pueros agrantes deferre ad Missionarios nostros, Evangelium sacrum supra caput ipsorum legi postulantes; quo quidem preextu baptizantur inveniunt in evidenti mortis periculo constanti: v: in pref. nostra Pharm. Pers. p. 8.</i>	Les Persans ont coutume de porter leurs enfans innocens malades, à nos Missionnaires, pour leur faire lire l'Euangile sur la tête; & à cette occasion l'on en baptise une infinité dans le peril evident de mort: v: la pref. de nôtre Pharmac. Pers. p. 8.	پس آنکه مردان و زنان عجم خصوصاً در اصفهان و شهر آذربایجان که بچهای ایشان معصومان بهیچتر (تنگ) باشند ایشانرا نفری حضرات پانربیان فرنگی مبارک تا احوال مقدس [مالی] سر ایشان بخوانند و حسب (اعتقاد) اکثر مردمی (ان) معالجه فقط مسحت و سلامتی میباشد خصوصاً اگر آب مبارک که سر عظیم زمین مسیحی باشد در سر اطفال ریخته شود و اگر طفل یازده آب شسته بمیرد هلیته هلیته تر بهشت میروند *
Innocentia.	<i>Innocentia.</i>	Innocence.	* زکار * پاکیزگی * بی گناهی * عصمت * عقیق * بریت *
Innocentemente.	<i>Innocenter.</i>	Innocemment.	* بی گناه * بی گناه * از روی بریت * جلالتی * مظلوماً * مقهراً *
Innovare.	<i>Innovare.</i>	Innover.	(اهدات کردن نو ساختن * تازه ساختن * ايجاد = تجدید نمودن * تجدید * اهدات * حدوث *
Innovatione.	<i>Innovatio.</i>	Innovation.	* تجدید * اهدات * حدوث *
Innovatore.	<i>Innovator.</i>	Innovateur.	* پدید کننده * موجد * محدث *
Innumerabile.	<i>Innumerabilis.</i>	Innombrable.	* بی شمار * حساب * بی عدد * نامعدود * لایع * نامشمار * نامشروع * بگوش - بسمع لرسیه *
In: v: disubediente			
Inodito: inaudito	<i>Inauditus.</i>	Inouï.	* طغیان کردن * سبلاط * مخمور - مغطی نمودن *
Inondare.	<i>Inundare.</i>	Inonder.	* طغیان * سبلاط * غمر * فضان * هیله *
Inondazione.	<i>Inundatio.</i>	Inondation.	* قحطی * کمی * قلیلی * پریشانی *
Inopia	<i>Inopia.</i>	Difette.	Ino

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Inopinatamente.	<i>Inopinatè.</i>	À l'improviste.	* ناگاه * غافلانه * بی خبر * نومیدم * در حال غفلت * * دی (اطلاع) *
Inopinato.	<i>Inopinatus.</i>	Inopiné ; impre- veu.	* غافل شده * تغافل نمودن * متغافل *
In ordine : appa- recchia' o.	<i>Promptus.</i>	En ordre : prest.	* حاضر * مهیا * مهتعد * حاضر باش *
In prezenza.	<i>Coram.</i>	En pre fence.	* بحضور * برابر * پیش * مقابل * رودر *
In qualche modo.	<i>Aliquo modo.</i>	En quelque façon	* برچه من (الوجه) * به یک نوع من (الانواع) * به یکتهج *
In qualunque mo- do.	<i>Quomodocumque.</i>	De quelle manie- re que ce soit.	* هر طور که باشد * بهر نوع که باشد * بهر وجه *
In quanto à pol.	<i>Quatenus est possi- bile.</i>	Autant qu'il est possible.	* هر قدر که ممکن بود * باشن * علی قدر الاستطاعة *
In quanto à que- sto.	<i>Quantum ad hos.</i>	Quant à cellà.	* در این باب * در باره (ایچ) * در باب این معمله * * در مورد این *
Inquietare.	<i>Inquietare : perur- bare.</i>	Inquieter.	* آزاریدن * پریشان نمودن * (از) * مضطرب نمودن * * اضطراب رسانیدن * قلق رسانیدن *
Inquieto.	<i>Inquietus.</i>	Inquiet.	* مضطرب * پریشان * برهم شده * قلقلناکی شده *
Inquietudine.	<i>Inquietudo.</i>	Inquietude.	* اضطراب * پریشانی * قلق * تاسه *
Inquirere.	<i>Inquirere.</i>	Rechercher.	* تحقیق کردن * تحقیق نمودن * تجسس کردن * * پرسش کردن * وارسیدن * پرسیدن * استقصا نمودن *
Inquisitione.	<i>Inquisitio.</i>	Inquisition : re- cherche.	* پرسش * تحقیق * تجسس * تحقیق * بعد * استقصا *
Inquisitore.	<i>Inquisitor.</i>	Inquisiteur.	* تحقیق کننده * مقش * پرسنده * متفحص *
Infalata.	<i>Acetarium.</i>	Salade.	سلاط *
Infanguinare.	<i>Cruentare.</i>	Enfanglanter.	* خون آلود کردن * بخون ملوث نمودن * خون ساختن *
Infanguinato.	<i>Cruentatus.</i>	Enfanglanté.	* خون آلود شده * بخون متلوس شده *
Infano : pazzo.	<i>Insanus : stolidus.</i>	Fol : foible d'esprit	* دیوانگه * شوریده * مجنون *
Infatiabile.	<i>Insatiabilis.</i>	Insatiable.	* همیشه گرسنه * جوع دار * لایشبع * غیر متشبع *
Infatiabilità.	<i>Insatiabilitas.</i>	Insatiabilité.	* جوع الکلب * گرسنگی نایمی * عدم الشبع *
Inscrutable.	<i>Inscrutabilis.</i>	Inscrutable.	* بی تتبع * لاینتبغ * بلا استدراک * تتبع ناپذیر *
Insegnare.	<i>Docere.</i>	Enseigner.	* آموختن - مباحثه * تعلیم دادن * درس دادن *
Insegnato.	<i>Edoctus.</i>	Enseigné.	* تعلیم گرفته * آموخته * متعلم گردیده *
Insensibile.	<i>Insensibilis.</i>	Insensible.	* بی حس * بیقرحس * بلا حس * بیهوش * خرف *
Insensibilità.	<i>Insensibilitas.</i>	Insensibilité.	* بی حواس * عدم الحواس *
Insensibilmente.	<i>Insensibiliter : sen- sim sine sensu.</i>	Insensiblement.	* بی خبرانه * بی اطلاع حواس *
Inseparabile.	<i>Inseparabilis.</i>	Inseparable.	* لازم به * متلازم * باهم * غیر منفصل * جدا بی ناپذیر *
Inferire.	<i>Inferere.</i>	Inferer.	* داخل کردن * در میان نهادن * قوی گراشتن *
Inferrare : incarce- rare.	<i>Includere in carcere</i>	Enfermer dans une prison.	* حبس کردن * محبوس نمودن * مسجون کردن *

ناگاه غافلانه بی خبر در حال غفلت

بی اطلاع

غافل شده تغافل نموده متغافل

حاضر غیبا مستعد حاضر باش

مخبر برابر پیش مقابل روبرو

بوجه من الوجود بکلی نوع من انواع بیک نوع

هر طور که باشد بهر نوع که باشد بهر وجه

هر قدر که ممکن بوده باشد علی قدر الاستطاعت

در این باب در باره این در باب این معامله

در موجب این

رنجاندن پریشان نمودن آزار دادن مضطرب

اضطراب رسانیدن آفت رسانیدن

مضطرب پریشان بر هم شده *Unquiet, restless, mysterious, Perishing*

اضطراب پریشانی آفت *Unreasoning, anguish of mind*

تخصی کردن تقشیرش نمودن تجسس نمودن

پریش کردن رسیدن رسیدن استقصا نمودن

پریش تقشیرش تجسس تخصی استقصا

پریش کننده پرینده متخصی

سلاطه

خون الود کردن بخون ملوث نمودن

خون الود شده بخون متلوس شده

دیوانه نوریده مجنون

همیشه گرسنه جوع دار

جوع القلب گرسنگی دایمی

بی تنبج لا یتبع تنبج ناپزیر

لاموختن میا یوزم تعلیم دادن درس دادن

تعلیم گرفته لاموخته متعلم گردیده

بی حس بغیر حس بلاحس بی هوشی خوف

بی حواس عدم الحواس

بی خبرانه بی اطلاع حواس

لازم به متلازم باهم غیر منفصل جدایی ناپزیر

داخل کردن در میان نهادن توپی کد پاشتن *To put in, bring in, insert*

حرب کردن مجبوس نمودن *To lock up in Prison. Kluft erdum*

بند کردن *To lock up in a Prison*

بي جياي بي لوي برزه كاري بي عاري بي شري

ارزالي يقبي سفايت

نامتعارف غيرتعارف خلاف عادت غير مكرر

غير منقطع لاي حل غير متحل

باختصار كلام محصل كلام مختصر الكلام

بي احتمال لا يتحل لا يطاق عليه

از حد طاقت بدر

از حد احتمال بدر از حد احتمال و صبر بدر

نامشامل مشطفي

غليظ كردن بقوام آوردن

بقوام آورده غليظ نموده

وجي كردن نذر نمودن وردل نذر افتادن

وجي نذر انكشاف

لهام کرده شده ملهم كودیده وحي کرده شده

Humo a - cabitur کین ساختن کین رت کردن

غدر گاه ساختن

Humo a - cabitur کین ساز کین گتده غدار *A. trachurus, u. ...*

Ambush, a. ... کین غدر کین گاه غدر گاه

همراه همپا معا باهم متفق تکیر

عالی جنس موصوف

تولیه گرفتن متولی شدن مالک شدن ضابط شدن

ضبط نمودن تصرف کردن

تا حقا لی

تا حال تا اینوقت تا این ساعت *till this time*

تا این محل

تا کی تا چه وقت تا چه محل *how long?*

تا کدام زمان

قرب خورای کردن نزدیکی خواستن قوی شدن

بی لذت نازی بی نزه بی طعم *insipid*

چربی شحم سمن

خواب دیدن و تفریح دیدن رویا *to dream*

برزه کار بی ادب بی حیا بی عار اراذل

بی ادبانه برزه کارانه بی حیانه بی شانه

Inf.

ITALICÉ.	LATINE.	GALLICE.	PERSIÈE.
Infidiare.	<i>Infidiari.</i>	Dresser des embüches.	کیمین ساختن * کیمین راست کردن * غدره گاه ساختن *
Infidiatores.	<i>Infidiator.</i>	Infidieux.	کیمین ساز * کیمین کننده * غدار *
Infidie.	<i>Infidie.</i>	Embüches.	کیمین * غدر * کیمین گاه * غدره گاه * داستان *
Infieme.	<i>Una: simul.</i>	Ensemble.	همراه * همپای * معاً * باهم * مستقیماً * یکسر * به * آواز *
Insigne.	<i>Insignis.</i>	Insigne.	غالی * جنس * موصوف *
Insignorirfi.	<i>Potiri.</i>	S'emparer: se rendre Maître.	تولیه گرفتن * متولیه شدن * مالک شدن * مضابط شدن * ضبط نمودن * متصرف گردیدن *
Infino.	<i>Usque.</i>	Jusques.	تا * حتا * الی *
Infìn à hora.	<i>Usque adhue.</i>	Jusque à present.	تا حالا * تا اینوقت * تا این ساعت * تا این مهجال * تا این مهجال *
Infìn à quando.	<i>Quoad usque.</i>	Jusques à quand.	تا کی * تا چه وقت * تا چه مهجال * تا کدام مهجال * تا کدام زمان *
Infìnyarsi nella grazzia.	<i>Gratiam inire.</i>	S'infìnuer dans la faveur.	قرب خوای کردن * نرسیدن * خواستن * قرب جستن *
Infipido.	<i>Infipidus.</i>	Infipide.	بی لبره * نالبره * بی مزه * بی طعم *
Infogna.	<i>Adeps: abdomen.</i>	Sein: graisse.	چربی * شحم * سمن *
Infognare.	<i>Somniare.</i>	Songer: rever.	خواب دیدن * واقعاً حلم دیدن * رویا - طیف دیدن *
Infolente.	<i>Insolens.</i>	Insolent.	هرزه گار * بی ادب * بی خفا * بی هار * آزارل *
Infolentemente.	<i>Insolenter.</i>	Insolemment.	بی ادبانه * هرزه گارانه * بی حیالنه * بی شرمانه *
Infolenzà.	<i>Insolentia.</i>	Insolence.	بی حیالی * بی ادبی * هرزه گاری * بی هاری * بی شرمی * آزارلی * سغیهی * سفاقت * تعنت *
Infolito.	<i>Insolitus.</i>	Non-accoümé.	نا متعارف * غیر متعارف * خلای عادت * غیر مکرر *
Infolubile.	<i>Insolubilis.</i>	Insoluble.	غیر منقطع * لاینحل * غیر متحلل *
In somma.	<i>Brevi.</i>	En soimne: en un mot.	باختصار کلام * محصل کلام * مختصر کلام *
Inopportabile.	<i>Inolerabilis.</i>	Insupportable.	بی احتمال * لایتنحل * لایطاق علیه * اشوب * از حد طاقت دور *
Infopportabilmente.	<i>Intolerabilitè.</i>	Insupportablement.	از احتمال دور * از حد احتمال و صبر دور *
Infperato.	<i>Infperatus.</i>	Non attendü.	نامتمایل * متغافل *
Infpeffire.	<i>Infpiffare.</i>	Epaiffir.	غلیظ کردن * بقرام آوردن * ضخیم کردن *
Infpeffito.	<i>Infpiffatus.</i>	Epaiffi.	بقرام آوردن * غلیظ نمودن * ضخیم ساختن شده *
Inspirare.	<i>Inspirare.</i>	Inspirer.	وحي کردن * ندان نمودن * نرسول انداختن *
Inspirazione.	<i>Inspiratio.</i>	Inspiration.	وحي * ندان * انکشاف *
Inspirato.	<i>Inspiratus.</i>	Inspiré.	الهام کردن * شد * ملهم گردیدن * وحي کردن شده *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Gli dotti Persiani interpretano la parola (nazel نازل) cioè; disceso, parlando dell' Alcorano; non disceso realmente dal cielo; come crede il popolo; ma ispirato da Dio.

Doctores Persæ per dictionem (Nazel نازل) non realiter descendisse Alcoranum de celo intelligunt, juxta opinionem vulgi, sed a Deo fuisse inspiratum.

Les Docteurs Persans se distinguent du commun, pretendans que la parole (Nazel نازل) c'est à dire; descendu, parlant de l'Alcoran, ne veut point dire, descendu du ciel; mais seulement inspiré de Dieu. Changeant: instant. Inconstance: instabilité. Instant.

اعمالها و مدرسان ایران حرف نازل در باره قرآن مصدق
یعنی مجازی ترجمه نمایند نه که دل فعل از
آسمان نازل شده باشد حسب قول (المضللین) بلکه بر
سبیل انکشاف و وحی نورشده فیضاً از این قول بهجت
بسیار است *

Instabile.

Instabilis.

Changeant: instant.

بی ثبات * بی اقرار *

Instabilità.

Instabilitas.

Inconstance: instabilité.

بی قراری * بی ثباتی *

Instante.

Instans: momentum

Instant.

هم لحظه * آن وقت * لمحظه *

In instante.

In instanti.

En un instant.

در حال * فی الحال * هماندم * در یک لحظه * بر آن
در یک لمحظه *

Hebbi un trattato mirabile di medicina in lingua Araba; chiamato (Berou effaât Berou effaât) cioè; cura in instante.

Mirabilem habui tractatum medicinale Arabicè conscriptum, cui titulus; (Berou effaât Berou effaât) id est; curatio in instanti.

J'ay eù un traité admirable de médecine, écrit en Arabe intitulé; (Berou effaât Berou effaât) c'est à dire; guérison, où cure en un instant. Au même instant.

در آندم در بصره یک رساله در طب مال عبد السعید
حاکیم مسیحی مشهور از طایفه خواجه سدان
الصبی و آن رساله هلیته عزیر باشد اگر عمل جراحی
نامش باشد یعنی برو الساعه والله یعلم *

In quel instante.

Eodem instanti.

Au même instant.

در همان دم * همان وقت * همان محل * در آن وقت *

Instantemente.

Instante.

Instantment.

بالحاج و ایرام * تپتمنی بسیار * سماجته کئی *

Instanza.

Instans.

Instance.

بالتماس بسیار * بتضرع بسیار *

Instare: fare instanza.

Instare: deprecari.

Faire instance.

تسبی * الصباح * ایرم * سماج * التماس * تضرع *

Instigare.

Instigare.

Instiguer.

ساخت کردن * الصباح نمودن * ایرام کردن * التماس و تضرع نمودن * چکی چکی کردن * ایرام کردن * غری کردن * بر آن * ورنه اندیدن * چیدن آن *

Instigatione.

Instigatio.

Instigation.

آفر * ایر سلوکی * نصبهتی * جب *

Instigatore.

Instigator.

Instigateur.

غری * اغرا کنند * جب * *

Instituire.

Instituere.

Instituer.

قانون ساختن * بدعت نمودن * اختراع کردن *

Institutione.

Institutio.

Institution.

بصتی * قانون * اختراع * آیین *

Instinto naturale.

Instinctus naturalis.

Instinct naturel.

غری * طبع *

Instrumento.

Instrumentum.

Instrument.

آلت * اوزار *

Instrumento: scrittura.

Instrumentum: scriptum.

Instrument: acte authentique.

مثال * نوشته شرعی * مکتوب مشروع * در زبده
حسب

Instrumenti mathematici.

Instrumenta Mathematica.

Instrument de mathématique.

آلات ریاضی * آلات علم ریاضی *

علماء و مدرسان ایران حرف نازل در باره قرآن محمد

معنی مجازی ترجمه نمایند که بل فعل از

آسمان نازل شده باشد حرف اخلاقی بلکه بر

سبیل انکشاف و وحی نوشته فایضا در این قول بحث

سیار است

بی ثبات بی قرار

Instability

بیقراری بی ثباتی

در لحظه آن وقت لمح

Immediately

در حال فی الحال هماندم در یک لحظه

در یک لمح

خواندم در بصره یک رساله در طب با عبد سعید

حکیم سیحی مشهور از طایفه خواجہ سندان

ایضاً و آن رساله البته عزیز باشد الا عمل برابر

نامش باشد یعنی بروال ساعه و الله اعلم

at that moment در همان دم همان وقت همان محل در آن وقت

بالحاج و ابرام بتنی بسیار سماعت کبی

بالتاس بسیار بتصریح بسیار

الحاج ابرام سماعت التاس بتصریح

سماعت کردن الحاح نمودن ابرام کردن

التاس و تصریح نمودن جکی جکی کردن

اغوا کردن غوی کردن بدون

حج دادن

اغوا بدو کی

غذی اغوا کننده

قانون ساختن بدعت نمودن اختراع کردن

بدعت قانون اختراع آیین

Mohsen Tabbakh

طبع خوی *Institut national sur les mathématiques*

الت لوزلر

مثال نوشته شرعی مکتب مشهور

آلات ریاضی آلات علم ریاضی

کنده کار نقاش قلم کار

کنده کاری نقش

بوجهی که نبوی که تبرزیکه

دست نرده ملتشد

در لوح نوشتن بر تخته کتابت کردن

طاوان چوب بست متقف تخته پوشیده

مشق موسیقی مقام و ترنم مشق دایره مشق دف

کتابها را مشق مویقی بسیار در صفهان دیدیم و اما

باید دانست که اهل ایران و غیره شرقیان کویا

چنین این علم دارند و فرنگیان لورا با وج احوال

بروند و در شهر دار السلطنت پاوشا ذوقه پاریس

بسیار ازین جنس کتابت وند لیکن علما انهارا

مترجم کرده چون سهل و برند هیچ نفع نیافتند

تمام احوال کاملیت

پایک پاکیزه کی زکات طهارت سیرت

علمای ایران قدیم آلات ریاضی عزیز دارند چون کمانی
ارضی و فلکی باز سهل وقت است که از زبده الفضا
پادریان و نیک ترکیب و عمل و برابری پرکار لرجه
متناسبه اموضه شدند ایضا از هدایت ایشان بنا
کردند مطالعه و غنیت علم صد و نیک که متعلق باشد
باشد بر جد و ال چند جمع و کوس و خارج و سهم
رسم عاواد

تعلیم دادن اموضه تربیت نمودن درس دادن
تعلیم تربیت اموزی درس
اموضه شده تعلیم گرفته متعلم گردیده
بالا فوق
هجوم کردن حمله کردن تهم نمودن
حمله هجوم تهم تهم
شکست ناپزیر لا ینغلب غیر مغلوب
پردماغ شدن تسکیر مغرور گردیدن
کننده کاری کردن نقش و نقش کردن

Ins. Int.

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

La sfera, gli globi, & l'Astrolabio sono piu' comuni fra i Persiani che fra noi: hanno nuovamente imparato dalli nostri missionarii la composizione, l'uso, & le dimostrazioni del compasso di proporzione: & le tavole d'ifinus, & d'logaritmi.

Sphæra, globi, & astrolabium communioris usus sunt apud Persas, quam apud nostros: recenter autem didicerunt à Missionariis nostris compositionem & usum & demonstrationes circini gallici aut Henricionis: tum etiam tabulas finuum, & logarithmorum.

La sphere, les globes, & l'astrolabe s'ont de plus commun usage parmy les Perfes, que parmy nous: ils ont aussi nouvellement appris de nos missionaires la composition l'usage, & les demonstrations du compas de proportion: comme aussi les tables des sinus & des logarithmes: Instruire.

عالمی ایران قدیم آلات ریاضی عنبر نازند چون کرهای ارضی و فلکی باز سهل وقت است که از زین الفضلا بیان فرنگ ترکین و عمل و هر هائهای پرگار اربعه متناسبه اموخته شدند ایضا از هنر این ایشان پنا کردند به مطالعه و رغبت علم رصید فرنگی که مستعمل باشد بر عدول چند جمع و کوس و خارج و سهم در سه عاقل *

Instruire.

Instruere.

Instruire.

تعلیم دادن * آموزش * تربیت نمودن * درس دادن *

Instruizione.

Instructio.

Instruction.

تعلیم * تربیت * آموزی * درس *

Instrueto.

Instructus.

Instruct.

اموخته شده * تعلیم گرفته * متعلم گردیده *

In-su.

Sursum.

En-haut.

بالا * فوق *

Insultare.

Insultare: impetum facere.

Insulter.

هجوم کردن * حمله کردن * تهاجم نمودن *

Insulto.

Impetus.

Insulte.

حمله * هجوم * تهاجم * هجوم *

Insuperabile.

Insuperabilis.

Insurmontable.

شکست ناپذیر * لاینغلب * غیر مغلوب *

Insuperbirsi.

Superbire.

S'en orgueillir.

پرو ماغ شدن * متکبر - مغرور گردیدن * دین رکنی فروختن *

Intagliare.

Coelare: incidere.

Entailler: decouper.

کنده کاری کردن * نقش و تراش کردن *

Intagliato.

Coelatus: incisus.

Entaillé: decoupé.

کنده * تراشیده * بقلم ساخته * بقلم منقوش نمودن *

Intagliatore.

Coelator.

Graveur: sculpteur: decoupeur.

کنده کار * نقاش * قلم کار *

Intaglio.

Coelatura.

Entaillure.

کنده کاری * نقش *

In tal guiza che.

Adò ut: it aut.

De façon que,

بوجهی که * بنوعی که * بتوزی که *

Intatto: y: puro.

Intactus.

Qui n'a pas été touché.

دست نبرده * سلب لمس نشده * غیر لمس * مهر *

Intatto: non tocato.

Intactus.

Enregistrer.

در لوح نرشتن * بر نخته کتابت کردن *

Intavolare nel libro.

Immatriculare: alba inscribere.

Echafaudage.

طاوان * چوب بست * مستط * نخته چوبی *

Intavolatura.

Coassario: contrabulatio.

Tablatûre de musique.

مشق موسیقی * مقام و نغمه * سلفه دایره * مشق نغ *

Intavolatura musicale. Viddi in Ispahan d'i bellissimi libri d'intavolatura per cantare, & per suonare gl'istrumenti: alcuni portò di là in Parigi il famoso Mr. de la Croix interprete del Rè.

Delineamentum musicale. Vidi in Ispahan d'gregios musica libros, tum ad voces, cum ad instrumenta concinnatos. Illinc selectos quosdam asportavit Lutetiam famosas D. de la Croix Christianissimi Regis interpretes.

J'ay veu dans Ispahan plusieurs beaux livres de tablatûres à voix & à instrumens: le fameux Mr. de la Croix, interprete du Roy en choisit quelques uns, qu'il à apporté à Paris.

کتابهارا مشق موسیقی بسیار در اصفهان دیدم و اما باید دانست که اهل ایران و غیر مشرقیان کویا چنین این علم نازند و فرنگیان او را باوج اکمال بردند و در شهر ناز السلطنت پادشاه فرانس پاریس بسیار از این جنس کتاب بردند لیکن عالما آنها را مترجم گردید و چون سهل بودند هیچ نغمه نیافتند *

Integrità perfectione.

Integritas: perfectio.

Integrité: perfection.

تام * اکمال * کاملیت *

Integrità purità.

Integritas: puritas.

Integrité: pureté.

پاکی * پاکیزگی * زکوة * طهارت * نظافه * سیرت *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Intelletto.	<i>Intellectus.</i>	Entendement.	* بقل * خرن * ابراک * هوش * فهم * نهی *
Intelligenza.	<i>Intelligentia.</i>	Intelligence.	* فهم * ابراک * سرك * عقل * روح *
Intelligenza prima.	<i>Intelligentia prima.</i>	Intelligence premiere.	* بقل اول * سوکه اول * خرن اولی *
Intelligenza: lega.	<i>Fœdus: compromissum.</i>	Intelligence: accord.	* عهد * معاد * اتفاق * پیمان *
Intelligenze.	<i>Intelligentia.</i>	Les intelligences.	* بقل * ازواج *
Intelligente.	<i>Intelligens.</i>	Intelligent.	* باقل * فهمید * وادف * بختون * تپور *
Intelligibile.	<i>Intelligibilis.</i>	Intelligible.	* ابراک پیریر * قابل ابراک * فهمی * معی * معلوم شدن * *
Intelligibilmente.	<i>Intelligibiliter.</i>	Intelligiblement.	* فلرا * موضوحا * طبعاً *
Intemperante.	<i>Intemperans.</i>	Intemperant.	* ایپر هینر * بی قناعت * ناقص *
Intemperanza.	<i>Intemperantia.</i>	Intemperance:	* بی شایستی * بی پر هینری * عدم القناعت *
Nostro modo di mangiare, & bere passa in levante per intemperanza.	<i>Nostri in victu, & potu norma, apud orientales intemperantia reputatur.</i>	Nostre regime de vie pour le boire, & pour le manger passe pour intemperance dans le levant.	* ماکول و مشروب فرنگیان نسبت باهل شرک یعنی هند ایران و ترکستان افراط مینمایند و چون اینها سفره ما بچندین رنگ طعام و شراب اگر داشته ببینند خبران و سات میمانند *
Intemperie dell' aere.	<i>Aeris intemperies.</i>	Intemperure de l'air.	* فخر هوا * عدم اعتدال و فساد هوا *
E rara nelle provincie meridionali di Persia, doue si gode quasi sempre d'una serenità, & siccità mirabile: spesso volte gli animali morti in luogo di putre farsi si seccano.	<i>Rara in partibus meridionalibus Persidis, ubi continua ferme viget serenitas & aeris siccitas; ita ut non raro animalium cadavera potius desiccantur, quam putrescant.</i>	Elle est rare dans les provinces meridionales de Perse, où l'on jouit d'une eternelle serenité, & d'un air sec; qui bien souvent desseiche les charognes dans les rues sans les corrompre.	* در ایار هرات و فارس بسیار معتدل است چنانچه اکثر اوقات آشفای حیوانات در میان شوارع افتاد و نمیکنند و نمیبوسند بلکه خشکی کردند *
Intemperie del corpo.	<i>Corporis intemperies.</i>	Intemperie du cors.	* فخر حال بدن * فساد حال بدن *
Intempestivo.	<i>Intempestivus: extemporaneus.</i>	Hors detemps.	* بیوقت * خارج الوقت * بغير وقت *
Intendente: prefetto.	<i>Praefectus.</i>	Intendant.	* سرکرد * سرکار * بالا کار * صاحب اختیار * سرور *
Intendere.	<i>Intelligere.</i>	Entendre.	* فهمیدن * میفهمم * فهم کردن * درک کردن *
Intendersi l'un l'altro.	<i>Simul concurrere.</i>	S'entendre l'un avec l'autre.	* مفهوم نمودن * یافتن * چفتن * خمیدن * باهم اتفاق داشتن * با یکدیگر متفق شدن * باهم متابعت نمودن *
Intenerirsi di pietà.	<i>Pietate tangi.</i>	S'attendrir de pieté.	* ترحم نمودن * دل نرم شدن * رهیم دل شدن *
Intenerito.	<i>Maceratus.</i>	Attendri.	* ملائم شده * نرم گردیده * لپین شده *
Intenso.	<i>Intensus.</i>	Intense: vigoureux.	* شادین * قوی * سخت *
Intensamente.	<i>Intense.</i>	Intensivement: fortement.	* بیشه * سخت بسیار * بنهایت *
Intentione.	<i>Intentio.</i>	Intention.	* نیت * قصد * سران * مطلب * مقصد *
Intento: sollicitó.			

عقل نزد ادراک پوشش
 فهم ادراک درک عقل روح
 عقل اول درک اول نزد اولی
 عهد عقد اتفاق پیمان
 عقل ارواح
 عاقل فهمیده واقف
 ادراک زیر قابل ادراک
 ظاهراً موضوعاً واضحاً

Intemperance, excess - Bukharast

بی پریشانی قناعت ناقص

بی قناعتی بی پریشانی عدم القناعت
 ماکول و مشروب نیکان نسبت باهل شرک یعنی بند
 ایران و توران و ترکستان اوطاق میناید و چون اینها سوز
 ما بچندین رنگ طعام و شراب فرشته پیتند حیران
 و مات میمانند

تغییر هوا عدم اعتدال و فساد هوا

هوا دیار عراق و فارس بسیار معتدل است چنانچه اکثر
 اکثر اوقات لاشه های حیوانات در میان توار ^{نمیکنند} افتاده
 و میپوسند بلکه خشک گردند

تغیر حال بدن فساد حال بدن

بی وقت خارج الوقت بغیر وقت

سر کرده سرکار بالا کادر حساب اختیار سردار

فهمیدن می فهمم فهم کردن درک کردن

مفهوم نمودن یافتن خمیدن

با هم اتفاق داشتن با یکدیگر متفق شدن

با هم متابعت نمودن

ترحم نمودن دل نرم شدن رحیم داشتن

ملائم شده نرم گردیده

شدید قوی سخت

بشدت سخت بسیار بنهایت

نیت قصد مراد مطرب مقصد

باطنی درون درونی

الصمیم دل نهاد

لهمال نموده موقوف کرده

موقوف گذاشتن لهمال نمودن

لهمال تغافل توقف

الحاج کردن التماس دستدعا نمودن

تاخیر کردن موقوف داشتن لهمال و توقف نمودن

داخل شدن داخل نمودن میانچی کردن

میانچی کریم توسط

متوسط میان افتاده

تفسیر کردن ترجمه شرح نمودن

بیان تفسیر شرح معنی

کلمه چی ترجمان دل مارچ

معتدل گردیدن نیم گرم شدن

باعتماد رسیدن بحد وسط رسیدن

معتدل شده نیم گرم شده

باعتماد رسیده حد وسط رسیده

شاه بیت

شفاعت کردن است دعا نمودن

شفاعت است دعا

شفیع شفاعت کن وزنا ورقان

قوغ منع نبی

نبی کرده شده ممنوع نموده

Kamah-dar

طمع دار طمع کار طامع *Indulgent, covetous, ambitious man*

نفع فایده ربح حراججه *advantage, benefit*

بود نفع فایده حراججه ربح فرع حاصل

بدقول و سست و سبند زکات بشرط نمود و حراججه غیر

مشروع شده باشد نزد دیوان حاکم خواه مسیحی و

خواه محمدی حرام و باطل است لیکن بین

مرداگران چنین نوشته است حضور ملک التجار روادارند

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Intepidarsi.	<i>Tepefcere.</i>	S'atiedir.	* نیم گرم شدن * معتدل کردن * ساخن شدن *
Intepidito.	<i>Tepefactus.</i>	Atiedi.	* باعتدال رسیدن * بحد وسط رسیدن *
Incalario: verso.	<i>Carmen intercalarium.</i>	Vers intercalaire.	* معتدل شده * نیم گرم شده * ساخن کردن *
Intercedere.	<i>Intercedere.</i>	Interceder.	* باعتدال رسیدن * حد وسط رسیدن *
Intercessione.	<i>Intercessio.</i>	Intercession.	* شایه * * * * *
Intercessore.	<i>Intercessor.</i>	Intercesseur.	* شفاعت کردن * استدعا نمودن *
Interdetto: proibitione.	<i>Interdictio.</i>	Interdit: defence.	* شفاعت * استدعا *
Interdetto: vietato.	<i>Interdictus.</i>	Interdict.	* شفیع * شفاعت کن * ورنان * ورفان *
Interessato.	<i>Avidus proprietatis.</i>	Interessé.	* قرض * منع * نهی *
Interesse: utile.	<i>Utilitas.</i>	Interest: utilité.	* نهی کردن شده * ممنوع نمودن * قروبی شده *
Interesse di danaro.	<i>Pecuniarum proventus.</i>	Interest de l'argent.	* طمع ناز * طمع کار * طامع * طموع *
Ogni interesse di danaro è illecito n' i tribunali ordinarij Mahometani; per tanto gli trattati mercantili vanno in prima istanza à la borza, avanti il prefetto d' i mercanti; (Melek el touggjar) doue sono tolerati.	<i>Omne lucrum supra sortem coram iudicibus Mahomedanis est illicitum: propterea mercantilia commercia pro prima instantia penes mercatorum praefectum devolvuntur: qui vocatur (Melek el touggjar:) hic tolerantia utitur.</i>	Tout interest d' argent est illicite devant les juges ordinaires Mahometans: mais l'on a recours en premiere instance à la bourse, par devant Mr. le Prevôt des marchans (Melek el touggjar) qui tolere les traittez, qui ressentent l'usure.	* نفع * فایده * ربح * مرادجه * ربح * نفع * حاصل *
Interiore: interno.	<i>Internus.</i>	Interieur: interne.	* هر قول و تمسک و سند زر که بشرط بشود و مرادجه غیر مشروع شده باشد نفع آن حاکم خواجه مسیحی و خواجه محمدی حرام و باطل است لیکن دین سون اکران چنین نوشته چنانچه حضور ملکی
Interiore: animo.	<i>Animus.</i>	Interieur: esprit.	* التجار روا دارند *
Intermesso: interrotto.	<i>Intermissus: interruptus.</i>	Interrompù.	* باطنی * نوران * نوروی *
Intermettere: interrompre.	<i>Intermittere: interrompere.</i>	Interrompre.	* الصمیم * دل * نهاد *
Intermissione.	<i>Intermissio.</i>	Interrompion.	* افعال نمودن * موقوف کردن * * * * *
Interpellare.	<i>Interpellare.</i>	Sommer: requirir: prier.	* موقوف کردن * افعال نمودن *
Interporre.	<i>Interponere.</i>	Interposer: entremettre.	* افعال * تغافل * ترقی *
Interpositi.	<i>Interponere se.</i>	S'entremettre: se mêler.	* اصلاح کردن * التماس و استدعا نمودن *
Interposizione.	<i>Interpositio.</i>	Interposition: entremise.	* تاخیر کردن * موقوف داشتن * افعال ترقی نمودن *
Interposto.	<i>Interpositus.</i>	Interposé: entremis.	* داخل شدن * داخل نمودن * میانچی کردن *
Interpretare.	<i>Interpretari.</i>	Interpreter.	* میانچی گری * توسط *
Interpretazione: dichiarazione.	<i>Interpretatio.</i>	Interpretation: declaration.	* توسط * میان (تساه) * میانچی *
Interprete.	<i>Interpres.</i>	Interprete.	* تفسیر کردن * ترجمه * شرح نمودن *
			* بیان * تفسیر * شرح * معنی * وضع *
			* کلمه چي * ترجمان * دل ماچ * * * * *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Quattro sette Mahometane differenti non circa la radice, ma circa gli rami (come dicono) della legge, sono fondate sopra quattro famosi interpreti: chiamati volgarmente; (Maleki, Sciafa, Hanbeli, Hanifi.)	<i>Quatuor secta Mohammedana, que non circa radicem sed circa ramos legis (ut efferunt) versantur, totidem inveniuntur famosi interpretibus; qui vulgo; (Maleki, Sciafa, Hanbeli, Hanifi.)</i>	Les quatre sectes des Mahometans qui sont contraires non touchant la racine, mais touchant les branches de la loy (comme ils disent) sont appuyées sur quatre interpretes appelez (Maleki, Chafai, Hanbeli, Hanifi.)	مذاهب القرويين المختلفين في الاحكام الشرعية والمسائل الاجتهادية فالمشهوره منها اربعة مذاهب مالكي بن انس ومذهب محمد بن ابراهيم الشافعي ومذهب احمد بن حنبل ومذهب ابي حنيفة النعمان بن ثابت *
Interrogare.	<i>Interrogare.</i>	Interroger.	پرسیدن * سوال کردن * استفسار نمودن *
Interrogatione.	<i>Interrogatio.</i>	Interrogation.	سوال * پرسش * استفسار *
Interrogato.	<i>Interrogatus.</i>	Interrogé.	سوال کردن شده * سوال نمودن * مسپول *
Interrompere: disturbare.	<i>Turbare: interrompere.</i>	Interrompre: détourner.	پرشان کردن * باطل = معطل * منع نمودن *
Interrompere il discorso.	<i>Interrumpere sermonem.</i>	Interrompre le discours.	گفتن و کوبیدن طرفی کردن * مضامین قطع نمودن * لغو باطل کردن * متکلم * پریشان کردن اندن *
La conversazione con Persiani, & Turchi grave; & senza tumulto: sono cauti sopra tutto di non interrompere il discorso.	<i>Conversatio inter Persas, & Turcas gravis omnino; & absque tumultu: cavent autem potissimum ne sermonem interrumpant.</i>	La conversation avec les Perses, & les Turcs est fort grave, & sans tumulte: ils sont circonspects sur tout pour n'interrompre jamais le discours.	مباحثه با مردان ایران و ترکستان کم صفا نازد چنانچه طبیعت ایشان مایل به بیعت است (ما اهل ارب) بسیار سر حساب اند تا متکلم را پریشان نکند اندن *
Interrompere il cominciato.	<i>Susceptum opus interrumpere.</i>	Interrompre l'entreprise.	را کتر اشتهن * پس انداختن * اهماال نمودن *
Interrottamente.	<i>Interrupte.</i>	Avec interruption	نرسیدن * گوی بیگانه * نهمه دفعه *
Interrotto.	<i>Interruptus.</i>	Interrompù.	پس نمودن * پس انداختن * اهماال نمودن *
Interfecare.	<i>Interfecare.</i>	Entre-couper.	قطع کردن * میان دوریدن *
Interstitio di tempo.	<i>Interstitium.</i>	Intervalle de temps.	اشتباه * مابین * بین *
Intertener: retardare.	<i>Retardare.</i>	Retenir: retarder.	تأخیر داشتن * واداشتن *
Intervenire.	<i>Accidere: evenire.</i>	Arriver.	واقع شدن * سوچار شدن * روی دادن *
Intervenire: occorrere.	<i>Occurrere.</i>	Rencontrer.	سوچار شدن * راست شدن * ملاقات نمودن *
Inteso.	<i>Auditus.</i>	Où: entendù.	شنیدن شده * مسموع گردیدن * دسمع رسیدن *
Intessimento.	<i>Textura.</i>	Tissure.	بافتن * جولاهی خیال * بافتن - مپیانم * جولاهی کردن * خیالگت کردن *
Intessere.	<i>Intexere.</i>	Entrelasser: brocher.	بافتن شده * خیالگت نمودن * جولاهی شده *
Intessuto.	<i>Intextus.</i>	Entrelassé: entremelé.	پس سر دادن * سرکیچاندن * حرف کردن *
Intestare.	<i>Adornare: impeller.</i>	Entester.	سرکیچیدن * سر کردن شده *
Intestato.	<i>Adornatus: impulsus.</i>	Entesté.	روان * امعا * مصران * مصبر * ليقلو * تهی گاه *
Intestini.	<i>Ilia.</i>	Flancs: intestins.	بطن * امعا * کمال * صدها * بالکلیه *
Intieram ente.	<i>Intogrè.</i>	Entierement.	

مذاهب الفروع وعین المختلفین فی الاحکام الشرعیة
 والمسائل الاجتهادیه فالشہوت منها لرعت مذہب
 مالک بن انس ومذہب محمد بن ادریس الشافعی
 ومذہب احمد بن حنبل ومذہب ابی حنیفہ
 السعمان بن ثابت

پرئین سوال کردن استفهام نمودن
 سوال پرسش استفسار
 سوال کرده شده سوال نموده
 پریشان کردن باطل معطل منع نمودن
 گفت وگو بر طرف کردن مصاحبت قطع نمودن
 لغو باطل کردن متکلم پریشان کردن
 مصاحبت با مردم ایران و ترکستان کم صفا دارد
 چنانچه طبیعت ایشان مایل به بیست است اما اهل ادب
 بسیار حساسند تا متکلم را پریشان نکردانند

و گذاشتن پس انداختن لهال نمودن

نوبت نوبت گاه بگناه دفعه دفعه

رجوع نموده پس انداخته لهال نموده

قطع کردن میان بوریدن

اشنای مابین بین

نگه داشتن واداشتن

واقع شدن دوچار شدن روی دادن

دوچار شدن رست شدن ملاقات نمودن

شنیده شده سموع گردیده بسمع رسیده

بافتنی جولانی چیاکت

بافتن میبافم جولانی کردن چیاکت کردن

بافته شده چیاکت نموده جولانی شده

در در سر کردن

سر کچیده سر کردن شده

رووه امعا مضران حصیر لقیو تپی گاه

باتمام بکمال بالکلیه

مولوم کردیده مساشده
 تابنازیر طاقتنازیر صبرنازیر
 نغمه کیری کردن مقامات بتم نم در آوردن
 پیش خوانی کردن
 دیوار لندود کردن دیوار مالیدن دیوار لطفش کردن
 فعدہ دارند در الکاهی عجم که چون کجکاری تمام
 شود ورق زر بالای روی دیوار میدهند تا خوش نما تر
 نماز کرد و کسکه ورق زر یک نفع از سبک
 طلق باشد که بعضی کوکب الارض نیز خوانند

دو چار شدن بهم رساندن بخوردن
 زده شدن خوردن
 دور پیرامن در دور حوالی فی حواله کردا کرد
 پیچیدن باهم پیچ کردن مفلوف بودن
 زبردان سم خوردان سم نمودن
 با یکدیگر باهم بین فیما بین بینا

تمام صحیح تمام کامل

اعلام اطلاع ظاهر علانی اظهار نمودن

ترسانیدن ترسان ساختن

باطنی اندرونی خبرگاه

نهادن توی کردن زدن

قلیة مطبوعی خرید

قلیة و مطبوعی بسیار سیاه از زنده خواه مردم عجم و خواه

لهل بنده اما ترکیب ایشان نسبت کمتر بطبیعی است

دارد بلکه بیشتر ترکیب طب بنمایند خصوصاً هر

گاه که بولای سرد او سهاق و تمرندی نیک نیز و

پیش خشکیه بنهند اما این قعده مخصوص

مجویان بند باشد

بناده شده زده شده

نام نهادن اکنام شدن تسمیه رسم کردن

سزانه تسمیه رسم

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Intiero.	<i>Integer.</i>	Entier.	* تمام * صحیح * قام * کامل * اسپری *
Intimare.	<i>Intimare.</i>	Intimer.	* اعلام - اطلاع - ظاهر - علانی - اظهار نمودن *
Intimidare.	<i>Terrere.</i>	Intimider.	* ترسانیدن * ترسان ساختن * تحریف نمودن *
Intimo.	<i>Intimus: intrinsecus</i>	Intime: interieur.	* باطنی * اندرونی * خپری کا *
Intingere.	<i>Intingere.</i>	Tremper.	* نهان * تری کردن * زدن *
Intingolo.	<i>Embamma.</i>	Sauffe.	* قلبه * مطنجه * تری *
Gli Perfiani, & gl'Indiani fanno affai buoni intingoli, quelli là adoprano volentieri il sumac, la mostarda & il tamarindo: & questi ancora si servono spesso d'uno ò due grani di assa foetida, & anzi del napello secto.	<i>Non ingrata parant embammata, seu condimenta Persæ, & Indi: nuntur illo sumaco, seu Rhoe libentius; & sinapi & tamarindis; hi vero identidem unum aut alterum granum assæ foetida etiam adhibent, quin immò napellum desiccatum; quem ipsemet quasi aromata comedi.</i>	Les Perfes, & les Indiens font d'assez bonnes sauffes; & outre le sumac, & le tamarinde; d'ont ceux-là se servent fort volontiers, ceux-cy se servent encore d'un peu de l'assa foetida, & du Napel desseiché comme des autres aromates.	قلبه و مطنجه بسیار ميسازند خواجه متروان هم خواجه اهل هند اما ترکیب ایشان نسبت کمتر بطبیخ دارند بلکه بیشتر ترکیب طب مینمایند خصوصاً هر گاه که سرای خردل و سماق و تمبر هندی هنک نیز و پیش خشکی و پنهان اما این قهوه مخصوص مسوسیان هند باشد *
Intinto.	<i>Intinctus.</i>	Trempe.	* نهان شده * زده شده *
Intitolare.	<i>Titulum affigere: inscribere.</i>	Intituler.	* نام نهادن * اسم گذاشتن * تسمیه - رسم کردن *
Intitulatione.	<i>Numcupatio: inscription.</i>	Inscription: intitulation.	* سرنامه * تسمیه * رسم *
Intitulato.	<i>Nuncupatus: inscriptus.</i>	Intitulé.	* مرسوم کردن * مسما شده *
Intolerabile.	<i>Intolerabilis.</i>	Intolerable.	* تاب ناپذیر * طاقت ناپذیر * صبر ناپذیر *
Intonare il canto.	<i>Intonare cantum: praeinere.</i>	Entonner le chant	* نغمه گیری کردن * مقامات پترنم بر آوردن *
Intonicare un muro.	<i>Murum incrustare</i>	Enduire: crépir une muraille.	* پیش حوائی کردن *
Sopra l'intonatura di gesso soffiano in Persia certo polvere, ovvero squamma di pietra di talco, chiamata (zer varaq) cioè; argento fogliato.	<i>Insufflant Persæ in parietem gypso limitum pulverem, seu squammam petrae talci: quam vocant (zer varaq) id est; argentum foliatum.</i>	L'on souffle sur le mur enduit de plâtre certaine poudre en écailles d'une pierre de talc, qu'ils appellent en leur Persan (zer varaq) c'est à dire, argent en feuille.	دیوار اندود کردن * دیوار مالیدن * دیوار لطف نمودن * قهوه دارند در الکای عجم که چون کچکاری تمام شون زور زنی بالای روی دیوار هم بر من تا خوش نمائند کردن و شاید که زور زنی یک نوع از سنگ طلای باشد که بعد از کوبیدن آن را در زمین خوراند *
Intoppare: imbatere.	<i>Incurrere: occurrere.</i>	Rencontrer.	* دوچار شدن * بهم راست آمدن * بر خوردن *
Intoppare: urtare.	<i>Offendere.</i>	Chopper: trébucher.	* زده شدن * خوردن *
Intorciz: v; face.	<i>Circa: circum.</i>	A l'entour.	* دور * پیرامون * در دور * حوالی * بی خورال * گردان *
Intortigliare.	<i>Tordere.</i>	Entortiller.	* پیچیدن * با هم پیچ کردن * ملفوف نمودن *
Intossicare.	<i>Venenare: veneno insficere.</i>	Empoisonner.	* زهر دادن * زهر خوراندن * مسموم نمودن *
Intrambi.	<i>Ad invicem.</i>	Entre eux: entre l'un & l'autre.	* با یکدیگر * با هم * بین * فیما بین * بینها *

کاربرد گرفتن شروع عمل

استیفاء کار نمودن

سردار مباشر بالا کار سکر

گذردن رفتن داخل شدن توی رفتن دخول نمودن

دخول سر راه در

درآمد محصول تحصیل ایراد

درآمد سالیانه حضرت سلطنت پناه پادشاه ایران هدی

الله عقله و رضاه و حاصله من کل شرا دنیا و الاخرت

هو الاخرت شاید که هفت صد هزار تومان باشد و شکر و

سپاه مقوری چهل هزار سپاهیان باشد و اما خزینه او

او خواه از لنگر می طلا و غیر سبب از زنده و خواه از

جولدر کسی شخص نماند لیکن هر چه ظاهر است در روز مجلسها

در روز مجلسهای ایچیان یا نوز بقول مردم

محبوب و هفت صد هزار تومان قیمت توان کرد

والله یعام بالمراب

درخت سخت و

درخت سخت وحشی غلیظ الطبع بد الطبع بد خو

بجا کردن پابند گذاشتن پابستن

پابند بجاو

باهم بافتن مضور نمودن باهم چیدن

جرات تجر بی ترس بی خوف

جور جری شجاع متجری

درهم کردن پیمانیدن

تغیر ناپزیر بی احتمال غیر متغیر
 پیر شدن مسن گردیدن کهن شدن
 سیاه موده دفتر تومار مترکات نامچه
 پیدا کردن اختراع نمودن تصنیف نمودن احداث
 ایجاد کردن بدعت نمودن تصرف کردن
 اختراع نمود پیدا کرده شده محدث گردیده
 ایجاد نموده مخترع شده متصرف
 تصرف اختراع احداث ایجاد بدعت تصنیف
 صاحب تصرف مخترع پیداکننده محدث
 مصنف

زمستانی شتوی مخصوص زمستان
 زمستان گذراندن شتایی شدن شتا و چله گذراندن
 زمستان شتا چله

پچیدہ فرہم شدہ

دسپاچکی کفارہ

اندرون باطناً در باطن

اخلاص مصائب احتلاط دوستی باخلاص

باطنی اندرونی

مخلص دوست باخلاص مختلط غریزہ خواہتہ دل

داخل کردن ادخال نمودن اندرون بدن

توی نهادن

فانکہ کتاب افتتاح کتاب دیباچہ

داخل کردہ شدہ اندرون شدہ توی بردہ

دخول مدخول داخل شدن

در ای پطراک ابتدای قتراس

بر تخت نشاندن بر سر بیسطنت نهادن

بر تخت ہایون جلوس نمودن

فی الجملہ فی الفلیہ بیجا در کل

سیر عاشق شدن از دیار بیخود شدن

عشق کفار شدن

عاشق مقید عشق کردیدہ کفار عشق

بی اعتبار باطل معطل

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICHE.
Intricato.	<i>Intricatus: implicatus.</i>	Embarassé: intrigué.	* پیچیده * درهم شده *
Intrichi.	<i>Trica.</i>	Intrigues.	* مسپاچگی * گرفتاری *
Intrinsecamente.	<i>Intrinsecus: intinse.</i>	Intérieurement.	* اندرون * باطناً * در باطن *
Intrinsechezza: familiarità.	<i>Necessitudo: familiaritas.</i>	Etroite amitié.	* اخلاص * مصاحبت * اختلاط * دوستی باخلاص *
Intrinseco.	<i>Intrinsecus.</i>	Interieur.	* باطنی * اندرونی *
Intrinseco: familiare.	<i>Intimus: necessarius.</i>	Tres-cher: intime	* مخلص * دوست باخلاص * مختلف * هر دیر * خوراسته دل *
Introdurre.	<i>Introducere.</i>	Introduire.	* داخل کردن * احوال نمودن * اندرون درون *
Introduttione d'un libro.	<i>Introductio: præmium libri.</i>	Introduction d'un livre.	* تروی نهان *
Introdotta.	<i>Introductus.</i>	Introduit.	* فاتحه کتاب * افتتاح کتاب * دیدماچہ *
Introito.	<i>Introitus.</i>	Entrée.	* داخل کردن شده * اندرون شده * تروی درون *
Introito della Messa.	<i>Missa introitus.</i>	Introit de la Messe.	* دخول * مدخول * داخل شدن *
Intronizare.	<i>In throno collocare.</i>	Mettre sur le trône.	* برای پطراکی * ابتدای قیاس *
In-tutto.	<i>Summarius.</i>	En-tout: en somme.	* میر تخت نشاندن * میر سرپر سلطنت نهان *
Invaghire.	<i>Amore capi.</i>	Etre charmé d'amour.	* میر تخت همایون جلوس نمودن *
Invaghito.	<i>Amore captus.</i>	Ravi: devenu amoureux.	* قوی الجملة * کوی الکلیه جمیعاً * سرکل *
Invalido.	<i>Invalidus.</i>	Invalide: non efficace.	* بسیار عاشق شدن * از دیدار دیدن شدن *
In-vano: in darno.	<i>Immutabilis.</i>	Invariable.	* مشت گرفتار شدن *
Invariabile.	<i>Senescere.</i>	Vieillir.	* عاشق * مقین مشت کردن * گرفتار شدن *
Invecchiare.	<i>Inventarium.</i>	Inventaire.	* بی اعتبار * باطل * متعطل *
Inventario.	<i>Adinventire.</i>	Inventer.	* تغییر ناپدید * بی استحاله * غیر متغیر * غیر مستحیل *
Inventare.	<i>Adinventus.</i>	Inventé.	* پدید شدن * سنن کردن * کهن شدن * خامسین *
Inventato.	<i>Adinventio.</i>	Invention.	* سیاه * مسون * دفتر * تومار * مترکات نامه *
Inventione.	<i>Adinventor.</i>	Inventeur.	* پدید کردن * اختراع نمودن * تصنیف نمودن * احداث *
Inventore.	<i>Hyemalis.</i>	D'hiver.	* ایجاد کردن * بدعت نمودن * تصرف کردن *
Invernale.	<i>Hyemare.</i>	Hivener.	* اختراع نمودن * پدید کردن شده * مسودت کردن *
Invernare.	<i>Hyems.</i>	Hiver.	* ایجاد نمودن * مخترع شدن * متصرف *
Inverno.			* تصرف * اختراع * احداث * ایجاد * بدعت تصنیف *
			* صاحب تصرف * مخترع * پدید کننده * مسودت * مسودت * مصنف *
			* زمستانی * شتوی * مخصوص زمستان *
			* زمستان کنزاندن * مشتبه شدن * شتا و چله کنزاندن *
			* زمستان * شتا * چله * پیرار * پرار * بی *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

L'inverno è più rigoroso in Ispahan, che quivi in Amsterdamb; attezo che l'aria raffreddata dalle gelate nevi, essendo altronde sereno, puro, & secco in fommo, è al par penetrante. feci un viaggio precipitofò d'Ispahan fin al Congo dal 5. di Gennaro fin al 16 & hebbi al riguardo mio l'inverno fin à Sciraz, dà Sciraz in Lar la prima vera, & di là al congo la state.

Est hyems Aspahan rigidior quam hic Amsteladami; aer siquidem congelatus nivibus algens quantum serenus, ac purus est, juxtaque ficus, tantundem penetrativus. Iter quondam Aspahan ad portum Congo conficiens à die 5. Januarii ad 16. expertus sum, quod quidem ad me attinet, hyemem usque scirazum, ver usque Larum; Inde vero aestatem ad portum Congo.

L'hiver est plus rude à Ispahan, qu'à Amsterdam; parceque l'air refroidi par les neiges gelées, étant d'ailleurs pur, & sec par ecccez, est également penetrant. Faisant un voyage d'Ispahan au congo depuis le 5. Janvier jusques au 16. jûs à mon égard l'hiver jusques à Sciraz; de Sciraz à Lar le printemps; & de là au Congo un temps d'été.

هرمازستان شهر اصفهان هلبته سختتر باشد از سرما شهر الک و لندن پس امستردام هر چند که این از آن شمالتر باشد شایب که سبب آن نخستین باشد که پزان هوا اصفهان صاف و لطیف و یایس است هر قاین بتایبیرین وقت کمتر نپنه باشد * یاری چون چه پرور سفر میکردم در اصفهان تا بندر معمر و کنگ از تاریخ دوم پنجم ما در نکیمان جانوار تا دوم ششون هم همپن شهر از اصفهان تا شهر شیراز زمستانه یانتم از شیراز تا شهر لاریهر دون و از لاری تا بندر مکر کنگ کربا تابستان دون *

Invertere.

Invertere.

Renverser.

مردن کردن * منقلب ساختن * زیر زار کردن * انپدن *

Investigare.

Investigare.

Chercher : rechercher.

جست و جور کردن * تفحص نمودن * تفتیش کردن *

تفت کردن * کراته کردن * اقتضا نمودن *

منفکر شدن *

Investigatione.

Investigatio.

Recherche.

تفتیش * تفحص * تفت * کراته * اقتضا * تفکر *

Investire.

Circumdare : investire.

Investire environner.

سیر کردن * حصار نمودن * حمله کردن *

Investitura.

Investitura : possessio.

Investiture : possession.

تصرف * ضبط * اختیار * حکم * تولیه *

Inveterato.

Inveteratus.

Inveteré.

خو کردن * کهنه کشته *

Invettiva.

Invettiva.

Investive.

دشنام * شتم * هجو *

Inviare v. mandare.

Invidia.

Envie.

رشک * حس * بد چشمی * صوری *

Invidiare.

Invidiare.

Envier.

بد چشمی کردن * رشک خوردن * حس و زیددان *

Invidiato.

Invidiam passus.

Envié.

محسوس * رشک یاننده * بد چشم و حس پذیرفته *

Invidioso.

Invidus.

Envieux.

بد چشم * حسوس * حساسه * رشکی * صاحب رشک *

صاحب حس * بد خو * بد نگر *

L'invidioso è avaro contrà la beneficenza di Dio; & è nemico dell'innocente sentenza del sciek Sâdi Persa.

Invidus in divinam largitatem avarus est; innocentique homini hostis. Sâdi Persa.

L'envieux est avaré des dons de Dieu: & ennemy de l'homme Innocent: sentence de Chek Sâdi Persa.

حسوس از نعمت حق بخیل است مردم بدی گناه را دشمنی * این گفتار صاحب رشد از کلمات شایخ مصلح الدین سعدی شیرازی *

GliRè non hanno fratello, ne l'Invidioso quiete; ne il buggiardo credito. Proverb. Arabico.

Non est Regibus frater; nec invidis quies, neque mendacibus favor. prov. Arab.

Les Roys sont sans frere, les envieux sans repos, & les menteurs sans credit. Proverbe Arabe.

لیس لملوک اخ ولا لحسوس راحة ولا لکذبان مهروءه * یعنی پادشاهان دراز نیست و نه حسوس در راحة و نه مهروءه در ای سر و شکو *

Inviluppate.

Involucere.

Envelopper.

پوشیدن * ملفوف نمودن * لف کردن *

۱. ساز عتقان شهر اصفهان البته سخن تر باشد از سر ما
 شهر الک و لذیس است و ام هر چند که این از آن
 شمالیتر باشد تا سید که سبب آن نخستین باشد
 که چون هوای اصفهان صاف و لطیف و یالستی در
 غایت تبارین رقیقت شیر باشد باری چون چهره و
 صوفی مردم از اصفهان تا شهر شیراز عتقان یافتیم و از شیراز تا
 شهر لاهور بود و از لاهور تا بندر مذکور کنگ کو با

سزگون کردن منقلب ختن زیر بر کردن
 جت و جو کردن تقوی کردن تفتیش کردن
 دقت کردن کراته کردن اقسا نمودن
 متفکر شدن
 تفتیش تقوی دقت کراته اقسا تفکر
 دور رفتن حصار کردن حمله نمودن
 تصرف ضبط اختیار
 خرد کردن کشیدن

دشنام شتم بهجو

رشک حد بدچشمی موری
بدچشمی کردن رشک خوردن حد ورزیدن

ممود رشک یافته بدچشم و حد پذیرفته
بدچشم نمود حد و رشکی حد صاحب
صاحب بدجو بدجو

حمود از نعمت حق بخیل است مردم بیکناه را دشمن
این گفتار رضا در شد از کلستان استیج مصحح

الدین سعدی شیرازی

لیس الملوك لرخ ولا حمود در احنة ولا لکذب حرة

یعنی بادشاهان را برادر نیست و نه حمود در احنت و نه

مروت برای در زنگو

پچیدن ملفوف نمون افکرون

استغاثه دعا

بچیدہ ملفوف بستہ

بی روشت خلاف عادت غیرتعمل خلاف قاعدہ

باطل عبت کذاب بی نفع بی فایده بی تحصیل

بہودہ بادرام بیساز

بطلان عبت بہودیکہ بی فایده کی

عسی بیفایده بی نفع بی حاصل

من انا خود خودام

یونس نبی یونس صاحب الحوت یونس پیغامبر

ذی النون

حشم عقب قر

طبیعت محبی درویشی ت شاید کہ تندتر خواهد بود

اگر انقدر اب گویا اور دک نخورند

ملفوظ شده ملوف پیچیده گرفته بسته

منصور مایه لا یتغلب

لانیک

صاحب قرآن که لفظ مصطلح باشد در تعریف لایمان
پادشاه بلکه این معنی دارد که صاحب قرآن کواکب
بوده بنابراین منصور باشد اما بالحقیقت بخدای تعالی

ملک الملوک این که بردشمنان است

میداد

غیرتغیر غیرتجیل کی قرار ثابت بی تبدیل

بفضل هوا گرفتن بدقی صد کردن

بفضل هوا شکار کردن

نابدید غیرمنصور لایری نادیدنی

بجور پیش بنظر

طلبیدن خوشن ند کردن تکلیف کردن

جام زینت جام کاری

بی شکست غیر مغلوب غیر مفتوح

و عا کردن استغاثه نمودن

Inv. Int. Jo. Ir.

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Inviluppato.

Involutus.

Enveloppé.

ملغوف شد * ملغوف * پیچیدن * گرفتہ * بستہ *

Invincibile.

Invincibilis.

Invincible.

منصور * مایین * لاینگلب * ساجد رانی * شکست ناپذیر

لاینگسر *

È titolo del Rè di Persia, qual prime con questa perifrasi (saheb qeroni صاحب قرانی) patrono della congiunzione: s'intende; de gl'altri.

Est titulus Persarum Regis, qui per periphrasim expressus, nempe (saheb qeroni) significat dominatorem conjunctionis, intellige; plurarum.

C'est un tiltre du Roy de Perse, lequel exprimé par la periphrase ordinaire (saheb qeroni) signifie, Seigneur de la conjunction; sous-entendant; des autres.

صاحب قرانی که لفظ مصطلح باشد در تعریف (ایران) پادشاه بلکه این معنی دارد که صاحب قران کواکب دروغ دینار دین منصور باشد (اما بلا حقیقت خدا تعالی ملک الملوک این است که در دشمنان دست

میدهند *

Inviolabile.

Inviolabilis.

Inviolable.

غیر متغیر * غیر مستحیل * قرار * ثابت * بی تبدیل *

Invischiare.

Visco capere.

Prendre à l'aglué.

بغلغل هوا گرفتن * بویق صید کردن *

بغلغل هوا سکار کردن *

Invisibile.

Invisibilis.

Invisible.

ناپدید * غیر منضوب * لایری * ناپیدنی * غیر ذی نظری *

In vista.

Coram: in conspectu.

En veuë.

بمضور * پیس * بنظر *

Invitare.

Invitare.

Inviter.

طلبهون * خواستن * فرا کردن * تکلیف کردن *

Invitriata.

Vitrorum ornatus.

Vitrage.

جام زینت * بسج * جام کاری *

Invitto.

Invincibilis.

Invincible: insurmontable.

بی شکست * غیر مغلوب * غیر مغتوج *

Invocare.

Invocare.

Invoyer.

سعا کردن * استغاثه نمودن *

Invocatione.

Invocatio.

Invocation.

استغاثه * سعا *

Involto.

Involutus.

Enveloppé.

پیچیدن * ملغوف * بستہ * گرفتہ *

Inusitato.

Inusitatus: incon- suetus.

Inusité.

بی روشنی * خلاق عادت * غیر مستعمل * خلاف قاعده *

Inutile.

Inutilis.

Inutile.

باطل * عبس * کرا * بی نفع * بی فایده * بی تحصیل *

بی بهره * بان رام * بی ساز * ترندن *

Inutilità.

Inutilitas.

Inutilité.

وظلان * عبسی * بی بهره * بی فایده * بی * چنک جلاب *

Inutilmente.

Inutiliter.

Inutilement.

عبس * بی فایده * بی نفع * بی حاصل * پاوه و هورا *

Jo.

Ego.

Jé: moy.

من * انا * خون * خودام *

Jonas.

Jonas.

Jonas.

یونس * نبی یونس * صاحب الصوره یونس * پیغامبر *

نبی النون *

Ipocondri.

Hypochondria.

Hipochondres.

کشکست *

Ira.

Ira.

Colere.

خشم * غضب * قهر * ووت * خنوی * وشیج *

Flemma Ataliano comparato al Persiano farebbeira.

Moderatio Italica Persarum moderatiōi comparata ira appareret.

Ce que l'on appelle flegme Italien comparé au flegme des Persans paieroit pour colere

طبیعته همجمله سردیش است شاید که تن در خوراهن درون

اکرا (بندگی آب کوبیا اوزن ک نذوارن *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICH.

Al principio di ir-
ra vien la pazzia,
& al fin il pentire.
Prov: Arab.

*Inisium ira furor:
finis vero pœnitentia.
Proverbium Arabicum.*

La folie est le
commencement
de la colere, & le
repentir la fin.
Prov: Arabe.
Colerique.

Iracondo.

Iracundus.

Irafcibile: appeti-
to.
Irato.

*Appetitus iras-
cibilis.
Iratius.*

L'appetit irascible
Courroucé.

Ircania: Mazen-
dran.

Hyrcania.

E l'unica provincia di Persia abon-
dante al par di
l'Europa: le altre
sono paezi di
monti, sterili
& sassosi; doue le
sole valli con
estrema industria,
& cultura à pena
producono il ne-
cessario per suf-
tentarsi.

*Est unica Provincia
Regni Persidis, qua
Europa fertilitatem
amulat: catera
vero siccis monti-
bus, & saxis hor-
rido: ubi valles tan-
tum modo industria,
& cultura vi ne-
cessarias vix fruges
vix suppeditant.*

Hircanie: Mazen-
dran, & Guilan.
C'est l'unique
province de la Per-
se, qui a propor-
tion avec l'abon-
dance de l'Europ-
pe: les autres sont
horribles en pier-
res, roches, &
montagnes steri-
les, & pelées
(pour ainsi dire):
il n'y a que la val-
lée, qui à force
d'industrie, & de
culture produit à
peine le necessaire
pour la vie.

Iride: arco celeste.

Iris: arcus celestis.

Iris: arc en ciel.

Iris: fiore.

Iris: flos.

Iris: fleur.

Ironia.

Ironia.

Ironie.

Irrationale.

Irrationalis.

Irraifonnable.

Irreconciliabile.

Irreconciliabilis.

Irreconciliable.

Irremissibile.

Irremissibilis.

Irremissibile.

Irremissibilmente.

Irremissibiliter.

Irremissiblement.

Irreparabile.

Irreparabilis.

Irreparable.

Irreprehensibile.

Irreprehensibilis.

Irreprehensible.

Irretire.

Irretire.

Engager: emba-
rasser.

Irretito.

Irretitus.

Engagé: embaraf-
sé.

Irreverenza.

Irreverentia.

Irreverence.

Irrevocabile.

Irrevocabilis.

Irrevocable.

Irrevocabilmente.

Irrevocabiliter.

Irrevocablement.

Irrigare.

Irrigare.

Arroser.

Irrisione: v: burla.

از انجا جنون و آخره عدم

* خشمناک * غضبناک * قهرناک * خدوگ *

* چهره کزیر * وراک *

* ناله غضبیه *

* خشمناک شد * غضبناک کردید * قهر کرد *

* مهران * مهران *

بایان کابلان و مهران بعضی نسبت بایان می

کنند کهستان دارد لیکن سایر دیارهای ایران هیچ

نسبت بایان ما ندارند چه این کوههای بی در و

دشت و سنگستان و بیابان بسیار پشت است و ایان می

کنند کهستان بایان نسبت بهشت *

* کمان رستم * قوس قزح * سام * نوس * نیران *

* خورشید * خورشید *

* آبرس * آسمان گات * آسمان کون *

* ریش خندی * نکره *

* غیر ناغی * صامت * بی نطق * صاهل *

* ناصح * اشنای ناپیریر * صلح نخواستہ *

* نابخشودنی * لایعفو * مغر ناپیریر *

* بلا مغر * بی بخشش *

* بلا علاج * بلا چاره * اصلاح ناپیریر *

* کله ناپیریر * نامعاتب * بی عیب *

* سواب کردن * چرخ زنه *

* تینال زنه * سواب نمونه * چرخ زنه *

* بی همی * بی آکرایی * بی رعیت * بی حرمتی *

* بیل نشدنی * تپیل ناپیریر * بی تپیل *

* لاشک * البته * بی شک * لاریب *

* آبر پاشیدن * زش نمون * مرشش کردن *

* تسبیح کردن *

اول غضب جنون و آخره ندم

تند حم خشمناک غضبناک قهرناک

چیر و کیر دراکاه

قوت غضبی قوت الغصیه

خشمناک شد غضبناک کردیده

کیلان

ابادانی کیلان و ما ز نذران بعضی نسبت با بادانی

و ننگستان دارد لیکن سیر دیارهای ایران هیچ

نسبت با کاهای مانند اردو چای کوهای بی برو

انقیدر ننگستان و بیابان بسیار نسبت و ابادانی

و ننگستان باین نسبت است

کمان رستم قوس قمرح سام نوس

تیراره خوشه

ایرسا آسمان گات آسمان کون

خوش طبعی ریش خدی

غیرناطق مت بی لطق

نامح شنای ناپری صلح خوشه

ناخشیدنی لایعفو عفوناپری

بلا عفو بی بخشش

بلا علاج بلاچاره اصلاح ناپری

کله ناپری نامعاب بی عتب

دولاب کون چرخ زدن

قیال زده دولاب نموده چرخ زده

بی غوتی بی اکریمی بی حوتی

بدل نشدنی تبدیل ناپری بی تبدیل

لاشک البته بی شک لاری

آب پاشیدن ریش بودن مژگوشی کرداریندن

است لیکن بندرش جهت پناه بسیار این باشد
عج که چنین جزیره اندکی معمور است و
خصوصاً انگور بسیار در بغایت بزرگ و پرورده و شیرین
و باز پیاز شیرین و میا دارد مثل سیب کنان آن
جزیره همیشه میکنند که چون سگ در وقع بر آن
وارد شود از حیثیت آن ارض و از اثر قبر میر محمد در
حال میوردی اما من در آن سال که حسین
بادشاه از بصره در کت و اروام آن شهر را گرفتند
آن جزیره همیشه نازل شده و سگ از بصره در کت
بنگین نزل آورده چون سگ بیچاره آنجا رسید
سیر خشکی کرد و زیاده از یک ساعت و آخر چون عرها
اطلاع شدند او را زودی زود بالای کشته راندند و
و سالم باین تجربه قوال آنها باطل و دوا را بی ظاهر شد

بقرانداختن خشمناک کردن غضبناک ساختن *To irritate, exasperate, anger*

درون خراشیدن

غضبناک شده قهر کرده خشمناک دیده *Irritated, provoked. Goryumade shusai*

پرموی حاجت شعر موی دار

برکه تورت حضرت نبی موی علیه السلام خوانده باشد

برگزیده ایها را از بیجه الله خواهد خواند بلکه

این وصف مخصوص حضرت اسحاق النبی باشد

حضرت اسحاق پیغمبر حضرت نبی اسحاق بن

اربابیم و ذبیحه الله

سلسله نامهای حضرت پیغمبران خدا را بر بهیم و

و یعقوب بسیار معروف است خواه بین تکلم محمدیها

و خواه بین حکایتها یهود و اهل مسیح

خزیه

خزیه خارق در کجرم بر بند یک بار کوچک

Irr. If.

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Irritare.

Exasperare.

Irriter.

دقهر انداختن * دشمنای کردن * غضبناکی ساختن *
درون خراسپدن *

Irritato.

Exasperatus.

Irrité.

غضبناکی شده * قهر کردن * دشمنای کردن *
پر موی * صاحب شعر * مشعر * مری دار *

Irfuto.

Irfutus.

Velù.

Ismaele: ignoran-
temente è chiama-
to in luogo d'Isaac
sacrificio d'i Dio:
(نذیقه الله)

Ismael: quod Deo
sacrificandus dicitur
(نذیقه الله)
astima: cum Izaaco
quippe confunditur.
Isaac Prophea.

Ismael est con-
fondù mal à pro-
pos avec Izaac, &
appellé victime de
Dieu (نذیقه الله)

هر که تورا حضرت ذبی موسی علیه السلام خواند باشد
هر که تریسمعاً لرا نذیقه الله نذر او خواند بلکه
این وصف مخصوص حضرت یسحق النبی باشد *
حضرت یسحق پیغمبر * حضرات ذبی اصحاب بن
ابرهیم و نذیقه الله *

Isaac Profeta.

Le Prophete
Isaac.

سلسله نامهای حضرات پیغمبران خدا ابراهیم و یسحق
و یعقوب بسیار متعرق است خواجه دین تکلم محمدیها
و خواجه دین حکمایتهای دهرها و اهل مسیحیح *

E trita frà i Maho-
metani, come frà
i Giudei, & Cris-
tiani la liga di
questi tre Patriar-
chi insieme; Abra-
hamo, Izaaco,
Giacobe.

Trigam hanc Pa-
triarcarum, more
Judeorum & Cris-
tianorum Moham-
medani sapissime
conjungunt; Abra-
hamum, Isaacum,
& Jacobum.

L'enchainement
des noms des trois
Patriarches Abra-
ham, Izaac, Jacob
est ordinaire dans
les discours des
Mahometans, auf-
si bien que dans
ceux des Juifs, &
des Chretiens.

سلسله نامهای حضرات پیغمبران خدا ابراهیم و یسحق
و یعقوب بسیار متعرق است خواجه دین تکلم محمدیها
و خواجه دین حکمایتهای دهرها و اهل مسیحیح *

Ifola.

Insula.

Isle.

جزیره

Ifola C-harek nel
mar Persico, pic-
coletta, ma con un
porto comodo: pro-
duce uve d'un
gusto, & d'una
grandezza straordi-
naria; cocomeri,
& cipolle dolce
come mela. Ten-
gono gli abitanti
per tradizione di
fedè che toccando
un cane que-
sta Ifola, deva mor-
rir subito per ef-
servi sepolto un
fantone chiamato
(Mir Mahamed)
in un magnifico
tempio; però l'anno
della fedia, &
spopolazione di
Bassora 1666 ha-
vendo io condot-
to là un dogo, scap-
pò in terra, ma
assalito da gl' Ara-
bi scandalizzati tor-
no vivo in barca;
felice di non restar
appazzato per non
far mentire la tra-
dizione.

Insula C-harek in
sinu Persico: parva,
sed portu commodo:
boscos fert miri gu-
stus, & ponderis
incredibilis: cucu-
meres etiam, & ce-
pas dulces malorum
instar. Factam in-
cola, quod huius
sanctitas, ob
sanctonis ibi sepulti
templam (Mir Ma-
hamed), accedentem
quomodocumque il-
luc canem continuo
enecet, verum anno
obsidionis, & depopu-
lationis Bassoren-
sis, illò etiam tran-
stuli molossum nos-
trum qui fortè in
terram erumpens
mox Arabum cla-
moribus terrefactus
reversus est in na-
vulam vivus: felix
quod traditioni non
fuerit immolatus.

L'Isle de C-harek
dans le golfe de
Perse: fort petite,
mais avec un port
commode: elle
porte quelques
raisins d'un goût
& d'une grosseur
surprenante, des
concombres, &
des oignons doux
comme des pom-
mes. Les habitans
pretendent que
cette île est si sain-
cte à raison de la
sepulture d'un
certain (Mir Ma-
hamed) qu'un
chien venant à ter-
re doit mourir su-
bitement: cepen-
dant l'année du
siege de Bassora a-
yant conduit là
nostre dogue, il
échappa en terre,
mas entendant
les cris des Arabes
s'ava de retour-
ner sur le bord, a-
yant en'il fut sa-
crifié à leur super-
stitieuse tradition.

جزیره خازق در بحر عجم در ادریند یک بسیار کوچک
است لیکن بندرش جهت پناه بسیار امن باشد
عجیب که چنین جزیره اندکی معمور است و
خصوصاً انکور مہار بغایت بزرگی و پروری و شہرین
بازخیار دارد و پیاز شیرین مثل سیب * ساکنان آن
جزیره همیشه میگفتند که چون سگ در وقع در آن
وزن شود از چیتبت آن ارض و از اثر قبر میر محمد در
حال مہنوری (اما من در آن سال که حسین
پادشاه از بصره کریمت و اروام آن شهر را گرفتند در
آن جزیره نازل شد و سگ از بصره در کشتی
بستگین ذول آورده و چون سگ دید چاره از جا رسید
سیر خشکی کرد زینہ از یک ساعت و آخر چون عربها
اطلاع شدند اورا زوی زون بالای کشتی راندند و زندہ
سالم و جایز تجریدہ قول آنها باطل و وسواسی ظاهر شد *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSIACE.

Ifola Chio: in Turco Ifola del mastice: godono là gli Greci, anzi i Catolici di tanta libertà sotto i Turchi, come nell'istessa Cristianità.

Insula Chio; Turcicè Insula mastiches. Hic liberè, & publicè vivunt Græci, & Catholicijuxta suum ritum, quasi non sub Turcarum Dominio versarentur.

Isle de Chie, en Turc l'Isle du mastice. Les Grecs, mesme les Catholiques vivent là aussi librement, & publiquement selon leur rite comme s'ils n'estoient pas sous le Turc.

جزیره ساقتر * در آن جزیره اهل اروام و اهل من هب نمکیان طابع حضرت پاپا خلیفه حضرت ابشرع بسپار ساکن اند و در باب من هب ایشان فراغت و اختیار کای دارند و اشکارا دیرها و کنیسهارا بر روی دارند و کویان را لک فرنگ *.

Ifola Corfu, doue la forterezza è formidabile: là sono le galeazze della Republica di Venetia: riposa il corpo di N. P. S. Spiridione in chieza d'i Greci.

Corcyra Insula arce munita inexpugnabili: Hic servantur quinqueresmes Resp: Veneta: hic in ade Græcorum corpus S. P. N. Spiridionis colitur.

L'Isle de Corfou, où il y a une citadelle inexpugnable: là sont les galeaces de la Rep: de Venise: le corps de N. P. S. Spiridion est là dans l'Eglise des Grecs.

جزیره کرفو * قلعه مستحکم دارند و اینجا غلیصه و نیک میباشند اما از آن جهت بیشتر مشرفی باشد که تن مبارک حضرت سپیری دیان مطران از طایفه نخست پانربان کرملیط اینجا سپردن شد *.

Ifola Baharin nel mar Persico: ivi sono nel fondo del mare sorgenti d'acqua dolce, dove gli pescatori delle perle applicando la bocca d'un utro, lo portano sù pieno: i Portughezi antichi applicando le trombe impivano gli tanchi delle navi.

Insula Baharin in sinu Persico: scaturiunt in maris hujus fundo latices, quibus margaritarum piscatores applicantes utri orificium, extrahunt aquam dulcem, hic olim Lusitani aptaverant tubos hydraulicos, quibus inferebant aquam navigiis.

L'Isle de Baharin dans le golfe de Perse: il y à là des sources au fonds de la mer, où les plongeurs, pêcheurs des perles applicans la bouche d'un outre, le rapportent rempli d'eau douce: les Portugais y avoient autrefois dressé des pompes, à faire de l'eau pour leurs navires.

جزیره بحرین در بین دریای فارس جای صید مروارید و کوبیدن که در قه ان بندر بعضی چشمهای آب شیرین است که از اینجا خبیغ پر آب شیرین در آنند و در هر حکم پر تکمال پنبه را راست کرده در آن و عنبار کشنها پر میساختند *.

Ifola Cipro abunda dogni commodità, & regalo per la vita. Nel porto di Iernica è un monastero de Greci, doue dicono essere morto per l'ultima volta S. Lazaro. A tre legue dilà sono le ruine di Trimitonte, & della chieza di N. P. S. Spiridione.

Insula Cypus, rebus omnibus abundans ad vitam commoditatem, & delicias. Est in Iernicano portu Græcorum monasterium, ubi S. Lazarum ultimò vitam functum perhibent, hinc ad tres leucas sunt ruina Trimitontis, & templi S. P. N. Spiridionis

L'Isle de Chipre, abondante en toute sorte de commodités, & regales: il y à un monastero des Grecs au port de Iernica ou l'on croit que le S. Lazare mourut pour la dernière fois, à trois lieues de là l'on voit les ruines de Trimitond, & de l'Eglise de N. P. S. Spiridion.

جزیره قبرس * بسیار آبادان است و اینجا در بندر لرذقه بئر یونانیان است که اینجا مدفون اندند ان لزار که حضرت مسیح حسب قول انجیل از مردگان برخیزد و باز سه فرسنگ راه از لرذقه خرابه شهر طرمیتانظ پید و باز کنیسه قدیس سپیری دیان مطران از طایفه خونم یعنی جیل الکرم مل سکنت حضرت ایلیا النبوی *.

Ifola Hormus al presente quasi abbandonata: mà à vista della è il famoso porto del Gomeron, altrimenti (Bander Abaffi): infame per l'aria cattiva.

Insula Hormusii nunc ferme derelicta penitus: sed in conspectu ejus statio celeberrima est, qua vulgò (Gomron, seu Bander Abaffi) aere infesto infamata.

L'Isle d'Hormus: à present presque abandonnée: mais à veuë de cette Isle est le fameux port du Gomron, où (Bander Abaffi) infame pour le mauvaiz air.

جزیره هرمز * در این زمکه بسیار خوب است اما در اویناه که کشتیها بندر عباسی معمور شد لیکن خدا عالم است که از سر هوای فاسد و کرم قبرستان فریبمان و غیره طایفه در آن اورا گفت *.

جزیره سافر در آن جزیره اهل اروام و اهل مذهب
فونکیان طابع حضرت پاپا خلیفه حضرت الشیوخ بسیار
ساکن اند و در باب مذهب ایشان فراغت و اختیار
کلی دارند و آن کفار را دیرینا و کنیسه‌ها را بزرگ
دارند گویند در آن کف و نمک

جزیره کوفه قوه مستحکم دارد و آنجا غلیظه
و نمک میباشد اما از آن جهت بهتر مشرف باشد که
تن مبارک حضرت سپید بیان مطران از طایفه
حجته پادریان که مدیحه آنجا سپرده شده

جزیره بحرین در بین دریا فارس جای صید مروارید
و گویند که در تنه آن بندر بعضی چشمه‌های آب
شیرین است که از آنجا صنع پر آب شیرین در آرنند و
در دور حکم بپنکال پنیر را درست کرده بودند و غبار

کشته ما پر می ساختند

بزرگه کپرس بسیار ابادان است و انجا در بندر
لرنیقه در یونان است که انجا مدفون دانند ان
لازار که حضرت مسیح قبل بحیل از مردگان
برخیزانده بازت فرستاد که از لرنیقه خواهد شهر
طرمیازط پیدا و باز کتیبه قدیس سپید بیان مطران

النبي

بزرگه بر مرز در این زمانه بسیار خراب است اما
او نیاه گاه کشتیان بند عباس معمر باشد لیکن
خد عالم است که از هوا فاسد و گرم قبر

دله دولت بادشاه ایران حسن خیاپان چارباغ وینکن

هر چند حسن علمی و طبیعتی با هم در این کارهای
سیارند هیچ نسبت بکارهای ملوک و نکند آرند و
حقیقت نیست که جمیع مداین ایران برابر
دولت حسن سوزی فضایل شهرپارس گمانه
نی آید و همین سیاید کفت در باره رومه و وندیک

جزیره طنز و ص در مقام خورشید قبول انجاش لب بوی
ولدت مشک بسیار است

جزیره زانت و کلونبه ملای و نیک که فضیلت
شرب مشک کی سرخ و سفید دارند

بدانکه دارالسلطنت اصفهان بسیار بزرگ است و اما پایه
تخت حضرت باو شاه فون که شهر پارس گویند
الته زیاده باشد و نفر با بغایت زیاده میسر و در اما
فضیلت اصفهان این است که چندین بلند
درختهای چنار دارد که گویا صورت جنکلی از سیرین
نماید فقیران دارم حسین بزرگ و سراسر ای عظم

ITALICE.

LATINE.

If. If.

GALLICE.

PERSICE.

Ifola Tenedo: *dives opum Tenedos*; Virg: à dirimpetto del campo di Troja, *nunc seges est ubi Troja fuit*; là si trova muscatello à buon conto.

Isole Zante, & Cefalonia: là mangiai l'uvetta chiamata di Corinto: & vi è abbondanza del muscatello rosso, & bianco.

Ispahan è città tanto grande quanto Parigi, ma le case hanno solamente due solari, & sono per l'ordinario nel mezzo d'i giardini, vi sono tanti platani, & tanto alti ch'è veder la città per fuori non pol un pittore farne un degno ritratto, perche appare solamente una selva: le cose notabili sono; le strade coperte di volta, inventione più commoda che bella; la grande piazza, chiamata (Meidon) il palazzo del Rè, alcune moschée, & gli viali, che conducono verso Giulia; ma tutto questo risente più alla mescolanza del bello col rustico; che alla proportione con quello, che si deve chiamar, Maestoso, Augusto, & Reale: finalmente Ispahan & tutte le città di Persia insieme à pei valono una Roma, un Parigi, una Veneria, & un Amsterdam.

Insula Tenedos de qua Virg: dives opum Tenedos: è regine campi Troja; de quo nunc seges est, ubi Troja fuit: illic copia vini muscati.

Zazinthus Insula, & Cephalonia; ubi unam vocentem comedi, quam vocant Corinthiacam. Abundant vino muscato rubro, & albo.

Aspahan civitas adequat magnitudine Lutetiam, sed illius domus tantum duas habent contiguationes, & in medio hororum fabricantur: tot, tamque celsis conferta undique platani, ut pictori extra urbem constituto sylva potius, quam urbs delineanda objiciatur. Habet porro quadam notatu digna, ut sum; vici magni fornicibus cooperti, plus atque commodam, quam venustum inventum: tum forum magnum, vulgò; (Meidon); tum Regis Palatium templa item nonnulla; & area versus Julpham ducentes, sed hac omnia probe quidem venustatem cum quadam rusticitate maritanti; sed vix quidquam hujus capiunt, quod nomen meretur Regalis, aut Augusti. nam pluris faciam, vel Romam, vel Lutetiam, vel Venetias, vel Amsteladamum, quam Aspahanum, cum reliquis omnibus Persie civitatibus & oppidis!

L'Isle de Tenedo, d'ont virgile à dit; *dives opum Tenedos*: vis à vis de la campagne où fut Troye, d'ont il est dict; *nunc seges est, ubi Troja fuit*: il y a là d'excellent muscat à bon marché.

Zante, & Cephalonie Isles; où j'ay mangé de ces raisins fraiz, qu'on appelle de Corinthe, d'ont on fait le vin muscat rouge, & blanc.

Ispahan est une ville aussi grande que Paris; mais les maisons n'y ont que deux étages, & sont d'ordinaire au milieu des jardins: il y a des platanes en si grand nombre, & si hauts, qu'à voir la ville au dehors, un peintre n'en peut faire qu'un imparfait dessin, parcequ'elle ressemble à une forest: il y a des choses remarquables, comme sont les bazards, où grandes rues voutées, ce qui est plus commode que beau; la grande place où (meidon) le palais du Roy; quelques mosquées, & les allées qui conduisent à Julpha: mais tout celà a plus de mélange du beau avec le rustique, que de rapport, avec ce que l'on doit appeller Maestueux, Auguste, ou Royal. Enfin Ispahan, & toutes les villes de Perse à peine valent elles une Rome, un Paris, un Amsterdam, ou une Venise.

چتر دره طند و عد در مقابل خور استنبول اینجا شراب دري و لنت مشك بسیار است *

چتر دره زانت و کفله و به مال وندیک که فضیلت شراب مشکي سرخ و سفید دارند *

هن آنکه در السلطنة اصفهان بسیار درك است و اما پایه تخت حضرت پادشاه فرنگه که شهر پاریس کویند هلبته زیاده باشد و نقرها بغایت زیاده ممبرون اما فضیلت اصفهان این است که چندین بلند درختهای چنار دارند که کویا صورت جنگل از بیرون نمایان قبول درم حسن میدان بزرگی و سزای عظیم دولت پادشاه ایران و حسن خیابان چارباغ و لبکین هر چند حسن عملی و طبیعتی با هم در این گرهایی میباشد هیچ نسبت بکارهای ملوک فرنگه ندارند و حقیقت این است که جمیع مد این ایران برابر دولت و حسن و سزای فضایل شهر پاریس یکنانه میباشد و همین باید گفت در باره رومه و ونديک *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Iffopo herba.	<i>Hyssopus: herba.</i>	Hysope.	زونا یاس * زونا
Italia.	<i>Italia.</i>	Italie.	ایتالیه * ملک حضرت پاپا ایتالیه *
Itericia.	<i>Icterus.</i>	Jaunisse.	یرقان * مزیدی * صغرا *

Kal. Krb.

KAli: herba: saponaria: specie di ciclamine: si servono in levante della radice per lavare gli panni bianchi, & delle foglia per i panni tinti.

Kali: herba: Saponaria: hyssopus fullonum, utuntur orientales radice, ad lavandos pannos albos, foliis vero ad tinctos.

L'Herbe Kali: espede de ciclamen. L'on se fert en levant de la racine pour laver le linge blanc, & des feuilles pour le lingeteint.

چریک * درون مشک * عرفانیشا * خاسول * اشنان * دارو * قلی * همه اسم چریک و وراق اشنان مستعمل برای شستن جامها *

Kebleh. Il kebleh troppo pur osservato d'i Christiani orientali è l'orient, doue si voltano sempre facendo orazione; & quel d'i Mahometani il tempio di Mekka, benchè dal principio era Gieruzalemme; hora questo kebleh à rispetto d'i Persiani s'in contra in un grado di l'horizonte frà ponente & mezzo giorno; & si diffiniscè secondo gli Mathematici, il circolo azimutale passante per il zenit & per Mekka & tegliante l'horizonte nel punto doue si devono voltare per far orazione.

Kebleh: est locus quò se convertunt orando V.G. oriens est kebleh Christianorum; templum Mekke Mohammedanorum, cum à principio Hierozolimam versus sese obverterent: definitur porro Mathematicè, circulus azimutalis transiens per verticem capitis, & Mekkam; & secans horizontem in gradu quodam, ad quem converti debet orans; & hic gradus quidem respectu Persarum cadit in quartam horizontis inter puncta occasus, & meridiæ interceptam.

Kebleh: c'est le lieu vers lequel se tournent les orientaux pour faire leur priere, comme les Chretiens vers le levant; & les Mahometans vers le temple de la Mekke. C'est selon les Mathematiciens Mahometans le cercle azimutal, qui passant par le zenit, & par la Mekke, va couper l'horizon en un point qui determine le lieu, vers lequel se doit tourner celluy qui prie, lequel à l'égard des Persans est dans le quart entre le ponant, & le midy.

قبله اهل مسیحیه قدس شریفه است یا شرقی مطلقاً اما قبله جستن تا نماز مستجاب باشد لازم نیست چنانچه حضرت پرویز گاز صاحب ایجاب نماز در همه جای حاضر است اما اهل محمدیه بر این اند که قبله ایشان کعبه مکه باشد و اورا جستن لازم باشد تا نماز مستجاب گردد فمشتهان گویند که تعیین قبله موقوف است بر جستن و ایرج معاصم که از سمت الراس و از سمت کعبه کمرشته و ایرج اقرار بر یک نقطه معینه قطع نمایند که سوی ان نماز کنند و روی بگردانند و نسبت ساکنان ایران این نقطه باید اشتهای هر رب دوران بین نقطه مغرب و جنوب *

Kabil per corozione in luogo di Kain.

Kabil est dicitur in alcor: pro Kain.

Kabil par corruption au lieu de Kain.

کابل در قرآن یعنی کاین بر اور ابدیل *

زونا زوفایا بس
ایتالیه ملک حضرت پاپا ایتالیه
یرقان زردی صفر

چوبک در دوشک عطایشا غامول شنان
دارو قنی بهم چوبک و ورق اشنان متعل
برای شستن جاها

قبله اهل سحیحہ قدس شریف است یا شرق مطلقا اما
قبله جن ثانا نماز مستجاب باشد لازم نیست چنانچه
حضرت پروردگار حکم یکجا بجا زور همه جایی حضرت
رست اما اهل محمدیه بر این اند که قبله نشان کعبه
کعبه مکہ باشد و اورا جن لازم باشد ثانا نماز
مستجاب کرد

قبله موقوف بر جستن دایره معاطمه که از سمت
 الراس و از سمت کعبه گذشته دایره اکثر یک
 نقطه معینه قطع نماید که برای آن نمازگزاره روی
 بگرداند و نسبت ساکنان در میان این نقطه باید
 اقتاد بر بوزاد این نقطه مغرب و جنوب

کابل در قرآن یعنی کابن ربه در اسیل

لاذن لغز

بسیار است در جزیره کپرس و دستور اورا پیدا این
باشد که چون بزنا میان ان بت بچند وان
صنع که لادن خوانند برش ایشان بچشیدیم برش
ایشان را بپورند باز گاه روی زمین می افتد ان خودم
یک کلوا لزان چیدیم بالین ان کیا ه و بیت
خود پاک کردن

دزو حرامی

دزوی کردن حاوقه کردن دزدین

بغی و زیدین

غیر و ریایه تالاب

انجا در انجا در ان مکان

زایل بر طوفانی فانی قناری
لب شف

انگور دشتی خصله خوشه انگور صحرائی
لک لاک پاک

نبد فنج پای دامه و هل خامی
دریدن میدرم پاره پاره کردن شق کردن
دریده پاره پاره شده شق نموده

قلیوق ورله سام اربص صوار
مالوس

زجره این جانور است که در صحرا عجم پیدا
میشود و بد شکل و ترساننده باشد که شش مانند سر
وزراع است و پوستش مانند سگ دریا و نقل
مکنند که گاه بالای آدم کواره میچید و او را بک
مکنند

Là. Lab. Lac. Lad.

ITALIC.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

LA.
Labile.
Labro.
Labrusca.
Lacca.
Laccio.
Lacerare.
Lacerato.
Lacerto: v. musculo
Lacerta ordinaria.
Lacerta verde.

Illic.
Labilis.
Labrum.
Labrusca.
Lacca.
Laqueus.
Lacerare.
Laceratus.
Lacerta ordinaria.
Lacerta viridis.

Là.
Fragile.
Levre.
Raifin fauvage.
Lacque.
Lacet.
Dechirer : mettre en pieces.
Dechiré : mis en pieces.
Laisarde.
Laisard verd.
Σαίρα Χλαρα.

انچا * در انچا * هناک * دران مکان *
زایل * بر طرف شدنی * فانی * فناپذیر *
لب * شفه * ثفر *
انگور شتی * خصله خورده انگور صحراهی *
لک * لاک * هباک * ککم * سر *
بند * فتح * پانی نامه * ههل * خامی * چال * خامی *
درین - میدیم * پاره پاره کردن * شت کردن *
درین * پاره پاره شده * شت نموده *
قلیوت * وزله * سام ابرص * صرار * مازدک * مازول *
مالوس *

Sono horrende lacerate nelle lande di Persia più longhe d'un'ulna; & grosse à proportion; hanno la testa di figura del rospo, & la pelle ruvida, & dura com' il cane marino: affaltano alle volte l'huomisi à cavallo, & gl'ammazzano.

Sunt horrenda lacerata in locis arenosis Persia, ulna longiores, & juxta proportionem crassa: capite Bufoni omnino similes; pelliculis autem hispida, ac praedura quasi marini canis. Insiliunt nonnunquam in equitantem, & interimunt.

Il y a des Laisards horribles dans les landes de la Perse, plus longs que d'une aune, & gros à proportion: ils ont la tête tout affect semblable a celle du crapaut; & la peau comme celle du chien marin: l'on dit qu'ilz attaquent quelquefois les hommes à cheval, & qu'ilz les tuent.

چهره * این جانور است که در صحرا عجم دیده میشود و بد شکل و ترساننده باشد سرش مانند سر وزاغ است و پوستش مانند پوست سگ دریا و زغال میکند که گاه بالای اسم سواره میدهد و او را هلاک میکند *

Ladano.
Si raccoglie copiosamente in Cipro, doue le capre mangiando l'herba (Cisto) s'attaca il ladano à loro barba; & il più vile calca in terra. Ne raccolsi una pallotta maneggiando l'herba, & poi raschiandomi le mani, sopra le ruine di Troja.

Ladanium: Ἰδαίου.
Copiosè colligitur in Cypro insula, ubi caprarum barbae nascuntur depascentium ladano selecto agglutinata manent, aliud vero in terram stillat. Pilam de ladano collegi ipsemet supra Troja campos, herbam atrectando manibus, easque corradendo.

Ladan:gomme.
L'on en recueille en quantité dans l'isle de Chipre; où les chevres broutant parmy l'herbe appellée (cistus) le ladan le plus pur s'attache à leur barbe; & le plus vil tombe par terre. J'en ay cucilli une petite balotte sur les ruines de la Ville de Troye; en maniant cette herbe, & en raclant mes mains.

لادن * لعن * بسیار است در جزیره کپرس و مستور او را چیدن این باشد که چون برها میان آن نبت پیچند و آن صمغ که لادن خوانند بریش ایشان بچسبند هم ریش ایشانرا بپورند باز گاه روی زمین میبافتند اما خوسم یک کلره از آن چیدن بمالند آن کپاره و بدست خون پاک کردن *

Ladro.
Ladronage.
Lago.

Latro: fur.
Latrocinari.
Lacus.

Larron.
Rapiner: vivre de rapine.
Lac.

لادن * حرامی *
لزدی کردن * حایرته کردن * سزیدن * سرقت کردن *
بغی ورزیدن *
شغیر * دریاچه * تالاب * هور *
Bbb Lagri =

ITALICE. LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Lagrime.	<i>Lachryma.</i>	Larme.	اشک * دمع * آب سپاه * خشت *
Lagrimare.	<i>Etachrymari.</i>	Larimoyer.	شکر کردن * دکا نمودن * اشک ریختن *
Lagrime de g'arbori.	<i>Lachryma arborum.</i>	Larme des arbres.	شکر ریختن * خوسین * خرچین *
Lagrimoso.	<i>Lachrymosus.</i>	Larimoyant.	شکر * دمع ریختن *
Laico.	<i>Laicus.</i>	Laique : lay: feculier.	کریان * کریم کن * دکای * مکی *
Laico: fratello.	<i>Frater laicus.</i>	Frere lay.	افغانی * آدم بنیادی *
L'altro hieri.	<i>Nudius tertius.</i>	Avant-hier.	شاکره * تلمبه * کوچک * منور *
Lambicco.	<i>Alembicum.</i>	Alambic.	پری روز * اول امس *
Lamentarsi.	<i>Conqueri.</i>	Se pleindre.	کله کردن * کلکی کردن * عیب نمودن *
Lamentevole.	<i>Lamentabilis.</i>	Lamentable.	مالان * زاری کن * فغان کن *
Lamento.	<i>Lamentum.</i>	Lamentation : doléance.	نالش * زاری * فغان * خرویش *
Lampana.	<i>Lampas.</i>	Lampe.	چراغ * صراج * مصباح *
Lampade con candele.	<i>Lychnuchus coronarius.</i>	Lustre.	نری
Lampada di vetro.	<i>Lampas vitrea.</i>	Lampe de verre.	قندیل *
Lampo : v: folgore.	<i>Lana.</i>	Laine.	پشم * صوف *
Lana.	<i>Pseudo - Religiosi Mahomedani ; tum etiam nobiles de Mohammedis, aut Ali stirpe, tulipantium, seu fasciam capitis laneam induunt, laneasque vestes: hinc Religiosi (Soufi) dicti; à lanâ videlicet, quæ Arabicè (سوف) souf.</i>	Les Religieux des Mahometans & leurs nobles, qui font les descendants de Mahomed, où d'Ali, portent le turban, & les habits de laine; c'est pourquoy les Religieux font appellez (soufi) (صوفی) parceque la laine est appelée en Arabe (souf) (صوف)	مویبان و شاه زانگان ایران پرورش ایدر شامی عیب میدانند بنابرین دستار و جامه‌ها را پشمی میپوشند و چون بلسان عربی پشم را صوف گویند از آن جهت اول زهود را صوفی خوانند *
Gli Religiosi Mahometani, & gli Nobili, cioè gli descendenti da Mahomete, o d'Ali, portano il turbante, & le vesti di lana: per tanto tali Religiosi sono chiamati (Soufi) (صوفی) perche si chiama la lana, in Arabo (صوف) (Souf.)			
Lana succida.	<i>Lana succida.</i>	Laine non travaillée.	پشم نامستعمل * صوف ناپیرداخته * تفتیک *
Lance della bilancia.	<i>Lanx argentine.</i>	Bassin de balance.	کفه ترازو * پلم ترازو * پلمه *
Lancetta da falasfare.	<i>Scalpellum phlebotomum.</i>	Lancette.	نشتر * پیشک *
Lancia.	<i>Lancea: dolo.</i>	Lance.	قیزه * رمح * منراق * ستمخ * زوپیم *
Lanciare: gettare.	<i>Jaculari: vibrare.</i>	Jetter : lancer.	انداختن * رمی کردن *
Lancia di fuoco.	<i>Pyrobolus: telum missile ignitum.</i>	Lance de feu.	مشتک روانی *
Lancia a due punte.	<i>Hasta bicuspidalis.</i>	Bâton à deux bouts.	ناجیح * ناجیح *
Lanciatore.	<i>Lanceatus: jaculator.</i>	Armé de lance, lancier.	نیره شکر * نیره دار * رمح * منراقچی *
Landa.	<i>Terra sterilis.</i>	Lande.	زمین خارزار * بیابان * ریکستان *

اشک ومع آبسیاه نخت

گریه کردن بکاه نمودن اشک نختن

گریستن میگریم

صنع ومع درختها

گریان گریه کن بگای مبنی

راه دنیا ادم دنیا می

شاکر تمهید کوچک مزدور

پرریوز اول المس -

زنبیق

کله کردن

نلان زاری کن فغان کن

نالش زاری فغان خوش

پراغ سراج

قندیل

پشم صوف

صوفیان و شاه زادگان ایران پوشش ابریشمی عیب

سیدانند با برین دستار و جامه مارا ایشمی میپوشند و

چون عسان عربی پشم را صوف گویند از این جهت

اهل زهد را صوفی خوانند

پشم نامتعمل صوفنا پرداخته

کفه ترازو

نشر نیشک

سیره رح مزارق

انداختن رمی کردن

مشک دوانی

ناحنج ناحنج

سیره کر سیره دار رقا

زمین خارزار بیابان رکیستان

عوض بلاد ارتفاع بلاد

بعد سمت الاراس از خط استوا

ارتفاع نصف النهار گرفته بدستور متعريف و وجه اضلاع

بسیار خوب در ایام که شمس در خط الاستوا بود و بهم

در وقت که بر اس الطرن یا جدی رسیده بود و از

برای دفع شک که از میل شمس صادر تواند شد ارتفاع

قطب شمالی باین وجه مشخص یافتیم یعنی

اصهان ... جه ... لب ... قه ... م

شیراز ... جه ... کو ... قه ... ل

لصره ... جه ... لا ... قه

بندرعباس ... جه ... کز ... قه

صدای سک کردن

شیر حلیب

مافت شیر ترش

زبون ضعیف بی قوت

ضعیف شدن بی قوت زبون

بی قوتی سستی ضعیف

فانوس

نازک

سنگ باران کردن رحم کردن

رحم نموده موهوم سنگ باران زده شده

مهاک جواهر تراش جواهر شناس جوهری

پنی عرض وسعت فراخی

پهن واسع فراغ

درخت غارلقون شجره غارلقون

غول جن دیو

رشته خطایی رشته

گذراشتن میگذارم گذشتن

ملین زم کننده تلین کشته

جام

فروش کردن مغفوش نمودن

پناه گاه کمان

Lan. Lap. Lar. Las. Lat.

ITALICE.

LATINE.

GALLOCE.

PERSICE.

Languido.
Languire.
Languore.
Lanterna.
Lanugine.
Lapidare.
Lapidato.
Lapidario.
Larghezza.
Largo.
Largo: v: liberale.
Larice: arbore.
Larva.
Lafagna.
Lasciare.
Lascita: v: legato.
Lassativo.
Lascivia: v: luffuria.
Laftra di vetro.
Laffo: v: ftanco.
Laftricare.
Latebra: nafcon-
diglio.
Latino.
Latitudine d'una
città.

Languidus.
Languere.
Languor.
Laterna.
Lanugo.
Lapidibus obruere.
Lapidibus obrutus.
Gemmarius.
Latitudo.
Latus.
Larix arbor.
Larva: fpectrum.
Placenta.
Sinere.
Laxativus.
Lamina vitrea.
Confternere terfis
lapidibus.
Latibulum.
Latinus.
Latitudo civitatis
altitudo poli.

Languiffant.
Languir.
Langueur.
Lanterne.
Poil follet.
Lapider.
Lapidé.
Lapidaire.
Largeur.
Large.
L'arbre del'agaric
Spectre: fantôme.
Pâte à l'Italienne.
Laisser.
Laxatif.
Quarreau de verre
Paver.
Cachette: lieu à
fe cachers.
Latin.
Latitude d'une
ville.

زبون * ضعيف * دي قوت * سست * يلونغ *
ضعيف شدن * دي قوت * زبون * سست شدن * تبرهيدان *
دي قوتي * سستي * ضعف *
فانوس * قنبر *
نازك پشم * زغبه * خار *
سنگ باران كرون * رجم كرون *
رجم نمونه * مرجم * سنگ باران زنه شده *
خكاك * جواهر تراش * جواهر شناس * جوهري *
پهني * عرض * وسعت * فراخي *
پهن * واسع * فراغ *
سرخ غاريقون * شجره غاريقون *
ولولو * عدل * جن * يدو * صورت * كنج *
رشته خطايي * رشته * قتماج *
كراشتن - مهترام * كراشتن *
مليين * نرم كنده * تلبين كنده *
چشم *
فرش كرون * مفروش نمون *
پناه گوه * كمين *
لاتين * لاتيني * فرنك لاتيني *
مرض بلان * ارتفاع بلان * ارتفاع قطب جره شهر *
بعد سمت الراس از خط استوا *

Pigliata Paltura
meridiana con
perfettissimo af-
trolabio n'i giorni
fteffi dell' equi-
nozzii, ô d'i fol-
stizii per maggior
ficurtà, trovai la
latitudine;

Captata altitudine
meridiana a ftrola-
bii ope accuratiffi-
me compofiti, equi-
noctiorum, aut
folftitiorum tempo-
re ob majorem fe-
curitatem compro-
bavi has latitudi-
nes, videlicet;
Alphani G. 32. m. 40.
Sirazid. G. 29. m. 30.
Baffora G. 31. m. 0.
Bander Ab. G. 27. * q.

Ayant pris la hau-
teur meridiane a-
vec un aftrolabe
tres exacte, au
tems même des e-
quinoxes; où des
folftices, selon
les regles ordina-
naires, pour plus
grande fûreté, j'ay
verifié ces lati-
tudes;
D'Ifpahan. 32 d. 40. m.
De Sciraz. 29 d. 30. m.
De Baffora 31 d. 0. m.
De Bander Ab. 27 d. * m.

ارتفاع نصف النهار گرفته بد ستور متعروضه جرحه امترلاب
بسيار خوبه در ايام كه شمس در خط الاستوا چون و هم
هر وقت كه در اس الراس طاري يا جوي رسيد چون از
جره اي دفع شك كه از ميل شمس صابر تراند شد ارتفاع
قطب شمالي يادمن وجه مشخص يانتم يعني *
اصفهان لب قه
شبراز كه ل
بصره لا قه *
چندر عباسي كه قه *
سد اي سك كرون * نيم كرون * تبرهيدان *
شيره * حليب *
مصافت * شيره كرش * كرف *

Lattare: abbaicare.
Latte.
Latte agro.

Latrare.
Lac.
Oxygala.

Abboyer.
Lait.
Lait aigre.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
E universale, & continuo regalo di tutti gli paezi del levante, & il quinto elemento, ovvero il <i>vade mecum</i> delle caravane, si chiama in Persiano; (ماصت Mast) & in Turco <i>ioourd</i> (يورث).	<i>Est universale jugaque obsonium omnium Orientalium; & caravanarum (ut ita dicam) quintum elementum, & vade mecum. Vocatur Persicè (ماصت Mast) & Turcicè (ioourd يورث).</i>	C'est un regale-universel, & continuel de tous les pays du levant; & le <i>vade mecum</i> (pour ainsi dire) où bien un cinquieme element des caravanes. On l'appelle en Persan (ماصت Mast) & en Turc (يورث ioourd.)	س که پترکی یورث کورند در جمیع الکای شرقی تاهندستان بسیار ترین است (ماصت ماست) و در ما عنصر پنجم سفر و کروان باشد *
Latte quagliato.	<i>Lac coagulatum.</i>	Lait caillé.	لبنه * شهر بسته * دلمه شهر *
Latte di donna gravida.	<i>Colostrum.</i>	Lait de femme enceinte.	دهنچه * سهپن * هرش *
Latticini.	<i>Lacticia.</i>	Laitages.	سپیدی * اجناس شیر * انواع مامها * انواع حلبی *
Lattuga.	<i>Lactuca.</i>	Laituë.	لغو * خس *
Lavamento.	<i>Lotio.</i>	Lavement.	شستنی * غسل * اغتسال * سباحه *
Lavamento d'i Mahometani chiamato purificazione in genere: (taharet طهارت).	<i>Latia Mohamendanorum, quam vocant purificationem in genere: (taharet طهارت).</i>	Lavement, que les Mahometans appellent purification en general: (taharet طهارت).	طهارت * سباحه * شستنی * غسل *
Lavamento imperfecto delle mani, & d'i piedi avanti loro orazione: (Vouzou).	<i>Lotio non integra, sed manuum, & pedum, quam orationi praeferunt: (Vouzou.)</i>	Lavement des mains, & des piés avant leur oraison: (Vouzou.)	صوبه (ب) دست *
De quei loro lavamenti tratta distintamente il Catechismo Persiano chiamato (giama Abaffi جامع عباسی).	<i>De his purificationibus fusè in Catechismo Persiarum, quem vocant (giama Abaffi جامع عباسی).</i>	Le Catechisme des Perfes appellé (giama Abaffi) traite au long de ces lavemens superstitieux.	پیران انواع طهارتها شرح مستعدیه در کتاب جامع عباسی پید (است) *
Lavamento, o per meglio dire purificazione con la terra, o col polvere in difetto d'acqua.	<i>Absterio, seu purificatio ex arenâ, seu pulvere ob aqua penuriam.</i>	La purification, avec la terre, où pouffiere en defaut d'eau.	پنجم * طهارتی که بخاک شون *
Lavare.	<i>Lavare.</i>	Laver.	شستن * شویدین * غسل کردن *
Lavato.	<i>Lotus.</i>	Lavé.	شسته شده * مغسول نموده *
Lavatoio.	<i>Lavacrum.</i>	Lieu à laver: la-voir.	گازگاو * غسل خانه * مغسل *
Lavatore.	<i>Lotor.</i>	Laveur.	گاز * استان غسل * رخت شور * جامه شوی *
Lavorare.	<i>Laborare.</i>	Travailler.	گور کردن * عمل نمودن * فعل نمودن *
Lavoratore.	<i>Opifex.</i>	Ouvrier.	فعله * عمله * کارکن *
Lavoro.	<i>Labor.</i>	Travail.	کار * عمل * شغل * فعل *
Laiuro.	<i>Laurus.</i>	Laurier.	سرخس قار * قار * شجره قار *

ماصت کہ تبریکہ یوورو کوئید در جمع الکافی
شرق تانہد وستان بسیار عزیزست اما کو با عنصر
چشم سفر و کروان باشد

ولم شیرتہ ولم شیو

سفیدی اجناس شیر

کاہو خس

شستنی غسل لغتسال

طہارت سباحت

ضو آب وست

بیان انواع طہارتہا شرع محمدیہ در کتاب جامع

عبایہ پیدیت

نیم طہارتہ کہ خاک شود

شستن شوئیدن غسل کردن
شسته شده مفعول نموده
کارگاه

کازر استادغال خرت شو جامه شوي
کار کردن عمل نمودن فعل نمودن
فعله عمله کارکن

نکته امریکه که هیچ چیز می با ایشان
نفروشد }

ایلیچی بادشاه ایران نژاد بادشاه هند گفت که سلطنت
بادشاه خودش مانند غره بلال بود و اما سلطنت هند
مانند بدر باشد چرا که آن همیشه ناقص و این همیشه
زیاده گردد

بسته بسته شده مربوط
وصیت شده وصی نموده
وقف موقوف
صحاف مجلد

عطار با اصفهان و شیراز و راق الغار که از ما نذران
ارند بدل ساد و ن هندی میفروشند

درخت زعفران شجره زعفران

زعفران میوه زعفران شمر زعفران

لیسیدن می لیسیم لعق کردن
نازک خور چربی مزاج مشکل پسند

پاکنیزه خور از زعفران

حلال جایز مباح *Lawfull, allowable - Halal*

بند عقد *Band or bond - Bund*

بشرعی مشروع *Lawfull - Sherii*

بستن میبندم بند کردن مربوط نمودن *To tie, bond - Bustun*

جد کتاب کردن کتاب را محبذ نمودن

وصی و صید

رپیچی فرستاده پیغام مرگول

رپیچیان سلاطین پادشاهان از سراسر ایران خوج

از سرکار یعنی از همانند از باشی می ستانند و اگر قبول

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Non si trova in Persia si non nella Provincia di Mazendron, per tanto vendono la foglia come incognite in luogo del malabatro. Lazzaruolo.	<i>Lauri folia tantum. vidi in Perside penes Pharmacopolas, ex Provincia Hircania asportata: veneunt malabathri vice.</i>	Les Apotiquaires de Perse vendent les feuilles du Laurier, qu'on apporte de la Province de Mazendron, au lieu du Malabathrum. Neflier.	طهارها اصغهان و شیراز و رازی الغار که از سازندران آرنه بدل ساج هندی میفروشند *
Lazzaruole: frutto.	<i>Hypomelis.</i>	Espece de nefle.	درخت زعفران * شجره زعفران *
Leccare.	<i>Lingere.</i>	Echer.	زعفران * مبره زعفران * نمر زعفران *
Leccardo.	<i>Delicatus.</i>	Friand.	لیموین - میلهسم * لعق کردن * لطح کردن *
Lecito.	<i>Licitus.</i>	Licite.	قازک خور * چلبی منراج * نخسنه * مشکل پسند *
Lega: v: accordo. Legame.	<i>Ligamen: vinculum.</i>	Lien.	چاکپنه خور * لنیر خور *
Legale	<i>Legalis.</i>	Legal.	حلال * جایز * مباح * مستحل * روا *
Legare.	<i>Ligare: vincire.</i>	Lier.	دند * حق *
Legare libri.	<i>Libros ligare: compaginare.</i>	Relier les livres.	شرعی * مشروع *
Legatario.	<i>Legatarius.</i>	Legataire.	بستن - میبندم * بند کردن * مربوط نمودن *
Legato: Ambasciatore.	<i>Legatus: Orator.</i>	Legat: Ambassadeur.	کتاب جلد کردن * کتابرا مجلد نمودن *
Ambasciatori sono trattati sempre alle speze del Rè dalli confini di Persia, & si ricusano, si proibisce à tutti cittadini di vender a loro cosa veruna.	<i>Legati, seu Ambaxatores statim à confiniis regni Persidis regis expensis tractantur, quas si recusaverint, prohibetur civibus, ne ipsis annonam venditent.</i>	Les legats, ou Ambassadeurs font toujours defrayez au depens du Roy depuis les confins de Perse, & s'ilz refusent l'on defend aux vassaux de leur vendre quoy que ce soit. Un Ambassadeur du Roy de Perse dit au Mogol: que son Royaume étoit semblable à la lune pleine, & celluy de son Roy à la nouvelle; parceque, dit il, le vôtre diminué, & celluy de mon Roy augmente toujours.	وصی * وصیله *
Il legato del Rè di Persia disse al gran Mogol che' gli era simile alla luna piena, & il suo Rè alla luna nuova, perche, foggionse, quella sminuifce, & questa sempre cresce.	<i>Legatus Regis Persie dixit Indiarum Regi, ipse equidem Regnum plenum, Regnum vero Persidis novilunio esse simile; quod, inquit, illud minuitur, hoc vero semper crescat.</i>	Un Ambassadeur du Roy de Perse dit au Mogol: que son Royaume étoit semblable à la lune pleine, & celluy de son Roy à la nouvelle; parceque, dit il, le vôtre diminué, & celluy de mon Roy augmente toujours.	ایلیچی * فرستاده * پیغام * مرصول * جبر *
Legato.	<i>Ligatus.</i>	Licé.	ایلیچیان سلاطین و پادشاهان از سر حد ایران خرجی از سر کار یعنی از مهماندان از پادشاهی میستانند و اگر قبول نکنند امر میکنند که هیچ کس چیزی پایشان نفروشد *
Legato per testamento.	<i>Legatus: testamento traditus.</i>	Legué par testament.	ایلیچی پادشاه ایران که پادشاهان هند که سلطنت پادشاه خودش مانند غره هلال چون و اما سلطنت هند مانند در پادشاه چرا که آن همیشه خاتم و این همیشه زیاده کردن *
Legato pio.	<i>Legatum pium.</i>	Legat pie.	بسته * بسته شده * مربوط * معقود *
Legatore de libri.	<i>Librorum compaginator.</i>	Relieur de livres.	وصیت شده * وصی نمودن * بوصیت تعیین نمودن *
Legatura de fardi.	<i>Ligamen sarcinarum.</i>	Ligature des fardaux.	وقف * موقوف *
			صحافی * مجلد *
			پارتنی * ناچه بندی *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Legatura di capo delle donne.	<i>Redimiculum.</i>	Ligature de tête.	* چندی
Legatura de' libri.	<i>Librorum conglutinatatio.</i>	Reliure des livres.	* صحافی * جلد سازی
Legge.	<i>Lex.</i>	Loy.	* شرع * قانون * فاسوس * تهرات
Legge Cristiana.	<i>Lex Christiana.</i>	Loy Chrétienne.	* دین مسیحی * مناجرت حضرت عیسی * مرهب نصرانی
E praticata in Affpahan, & in Constantinopoli, & per tutta la Persia, & Turchia con affai libertà: le chieze sono aperte anzi i Religiosi vanno con loro habito, ma bisogna sopra tutto la licenza della corte.	<i>Liberum hujus exercitium comperiturum Aspabani, tum Constantinopoli, & per Persidem, & Turciam passim: Ecclesiarum valva patent; suoque induti habitu Religiosi palam spectantur. Ast curia nomine diploma comprimis requiritur.</i>	L'exercice en est assez libre à Ispahan, à Constantinople, & quasi par toute la Perse, & la Turquie: les Religieux y vont avec leur froc, & leurs Eglises sont ouvertes. Il ne faut qu'avoir sur tout le brevet de la Cour.	* الحمد للہ * کاندکشی حضرت مسیح و دین و آیین او بر کل اطراف دنیا مستعمل و مشهور است و از اثر صنایع الهی پادشاهان ایران و ترکستان و غیر ممالک مخصوصاً بر شهرهای پایتخت اصفهان و تبریز کنپسها کوشا و تران دین و رهبانیت پناهان پانریان بکسوت خود میگردند *
Leggere.	<i>Legere.</i>	Lire.	* خواندن - میخوانم * قرأت کردن * تلاوت کردن
Leggiadria.	<i>Venustus.</i>	Adresse: gentillesse.	* نراکت * نازکی * لطافت * جمال
Leggiadro.	<i>Venustus.</i>	Adroit: gentil.	* چمبل * لطیف * نازکی * خوب *
Leggerezza.	<i>Levitas.</i>	Legereté.	* سبکی * خفت *
Leggermente.	<i>Leviter.</i>	Legerement.	* سبکی * خفیفاً *
Leggiero.	<i>Levis.</i>	Leger.	* سبکی * خفیف * بی وزن *
Legione.	<i>Legio.</i>	Legion.	* ایل * ایماح * جماعت *
Legislatore.	<i>Legislator.</i>	Legislateur.	* امام دین * مخترع دین و مرهب * واضع الناموس * کتاب حدیث ثمر محمد بیان ایران بسیار معتبر است بلکه بر ابرقران از اعتبار دارند *
Il libro d'i dodici legislatori della setta Persiana chiamato; (hadis حدیث) cioè; sentenze; è di tanta autorità fra loro, quanto l'Alcorano.	<i>Apothegmata duodecim legislatorum Persica secta, que (hadis حدیث) vocant, equalis roboris, & auctoritatis cum Alcorano esse prætendunt.</i>	Le livre des douze législateurs de la secte des Perses, appelé (hadis حدیث) c'est à dire; sentences, est d'une egalle auctorité avec l'Alcoran parmy eux.	
Legista.	<i>Legis peritus.</i>	Legiste.	* اهل شرع * فقیه * اهل فقه *
Legitimo.	<i>Legitimus.</i>	Legitime.	* حلال * حق * مشروع *
Legnaio.	<i>Lignile.</i>	Bucher.	* نیمه خانه * چوب خانه * هیتم خانه *
Legnaiolo: venditore di legno.	<i>Ligni venditor.</i>	Vendeur de bois.	* هیتم فروش * هیتم فروش * چوب فروش *
Legno.	<i>Lignum.</i>	Bois.	* چوب * هیتم * هیتم * خشب * حطب * نوع *
Legno d'aloës.	<i>Agallochum.</i>	Bois d'aloës.	* ناربری * عن * کبأ * کب *
Legumi.	<i>Legumina.</i>	Legumes.	* حبوب * حبوبات *
Lei: Ella.	<i>Ille.</i>	Elle.	* آن * آه زنکه * زنکه خوش *
Lembo.	<i>Lembus.</i>	Bord.	* سامن * پرامن * نیل *
Lendine.	<i>Lens; dis.</i>	Lende de tête.	* هانت * نانت * نانچه * رشک *

حشر

صحافی جلد دوزی

شرع قانون ناموس

دین مسیحی مذہب حضرت عیسوع مذہب نصرانی

الحمد لہ کہ مذہب مسیح و دین وائیں

اور در کل اطراف دنیا متعل و مشہور است و از اثر

عنایت الہی پادشاهان ایران و ترکستان و غیر

ممالک محمدیہ خصوصاً در شہر ہامی پایہ تخت

اصغیان و سبیل کنیہا گوشادہ توان دید و

ریانیت پناہان پادریان بکوت خود میگردند

خواندن می خوانم قرات کردن تلاوت کردن

تراکت نازکی لطافت

جمیل لطیف نازک خوب

سبک

سبک خفیف

سبک خفیف بی وزن

جماعت

امام دین محترم و دین و مذہب
کتاب حدیث نزد محمدیان ایران بسیار معتبر است

لایق شرع فقیہ لایق فقہ

حلال حق مشروع *lawful*

ہیمنہ خانہ چوہانہ ہیمنہ خانہ

ہیمنہ فروش ہیمنہ فروش چوہانہ فروش

چوب ہیمنہ ہیمنہ

دارلوی خود

حبوب حبوبات

ان ان زنکہ

داسن پراسن

پادشاه سیمان مغلوب کرد و دلیل و دوسرے عجم

ایمان است

شیر در خانہ خودم شہر صبرہ پرورانیم و چنین دست
آموز بازندہ میبودی کو یا تو اسک یا کر بہ

بچہ

پارس یوز

پس جوام برص سفیدی سفیدکہ

خرکوش ارنب

دشش دروش تنع

چیرہ ست ولیل

تکین کردن راحت رسانیدن

ماهیم طلائی
عدس و حنک

لکه روی دمش
درخت مصطکی شجر مصطکی سقر اناجی
و کشک و کشک

کابل سنگین ثقیل

چادر شب چادر کفاف

شیر لسد غصنفر قوره لارسلان توش

ریار

نالی چون تاشا نوروزی میگردم در میدان شاه اینک

کا و راتاسیان میدان پیش کرده همان وقت شیر ل

نیز حل میگردند تا کا و رابدرد اما چون شیر با بلدی کاو

ماده حبت کا و بیچاره لبقدر حرکت کرده و لبقدر

لکه و پای زد که شیر روی زمین افتاده پای مال

کا و میسایت شدن اما الحال دو تاش شیر با لای کاو

منصور میانداختند تا کا و را بقطا تند و شیر با بنه حلق

کا و غلطیده را میبوردند باین معنی که چون شیر با پادشاه

حیوانات است که حضور جایز نیست که حضور

Len. Leo. Lep. Let.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Lenire.	<i>Lenire.</i>	Adoucir.	* تسکین کردن * راحت رسانیدن * وسوسیدن *
Lenitico.	<i>Lenitivum.</i>	Lenitif.	* ملهم * ملائی *
Lente: legume.	<i>Lens; tia.</i>	Lentille.	* عدس * مرجمک * مجو *
Lentigine sù la faccia.	<i>Laxa: vitiligo.</i>	Lentilles: tâches du visage.	* لکه روی * نهش * کلف *
Lenitico.	<i>Lenitico.</i>	Lentisque.	* درخت مصطکی * شجره مصطکی * ستغر اغاچی *
Lento: tardo.	<i>Lentus.</i>	Lent.	* وکمشک * وکشک * خنجک *
Lenzuolo.	<i>Linteum cubilis.</i>	Linceul: drap de lit.	* لاهل * سنگین * ثقیل * لمس *
Leone.	<i>Leo.</i>	Lion.	* چادر شب * چادر لکان *
Viddi tre volte nel istesso giorno d'il (Nou-rouz) equinozzio verno, calpestati gli Lioni dà i bovi, anzi dà una vacca magra in presenza del Rè (Soleimon;) mà in quel cazo largono dui Lioni contra un bove, accio cacchi & subito gli tagliano la gola; altrimenti parirebbedi mal augurio ch'il Rè de gl' animali fosse vinto.	<i>Die equinoctii vernali; (Nou-rouz) vidi ter pedibus conculcari Leones à bobus, immo semel a vacca magra in pugnà, qua spectante Rege (Soleimon) in medio fori agebatur. Sed tunc duos admovent Leones contra bovem, quem prostratum mox jugulant; infaustum elicientis augurium si vel animalium Regem semel vinci contigerit.</i>	Au jour de l'equinoxe du printemps, appelé (Nou-rouz) jé vis par trois fois les Lions foulés au pieds par des boeufs, & mesme par une vache fort maigre, dans un combat qui se faisoit en presence du Roy Soleimon; mais en ce cas on lâche deux Lions contre un pauvre boeuf, & en même tems qu'ilz l'ont jetté à terre on luy coupe la gorge; car l'on prendroit pour un mauvais augure que le Roy des animaux restat vaincu.	* سالی چون تمشه نوروزی میگردم نه میدانان شاخ اینک کارا تا میان میدان پیش کرده همان وقت شبرها نیز حل میگردند تا کارا بدرد اما چون شیر بالای کوه ماسه جست کوه بچاره اینقدر هر کس کرد و اینقدر لکه و پای زده شبر روی زمین افتاده پای مال کوه میبایست شدن اما لکال نوتا شیر بالای کوه منصور میباید آختند تا کارا بدخلتاندن و شیر پانها حلقه گاو خلتند را میباید ند باین معنی که چون شیر پادشاه حیوانات است جایز نیست که بدختر پادشاه سلیمان مغلوب کردن دلیل و وسوسه هجم همان است *
Hebbimo in Bassora un Lionè più d'un anno tanto amorevole, & familiare quanto un gattino, ò cagnuolo.	<i>Leonem nutritivimus Bassora ultra annum, veque sanè familiarem, & amicabilem, quasi feliculam, aut cattellum.</i>	Leopard.	* شیر در خانه خورم شهر بصره پروراندیم و چنین دست آموز و بازیگوش میبودی کویا قوله سگ یا کربه بچه *
Leopardo.	<i>Leopardus.</i>	Leopard.	* پارس * بوز *
Lepra.	<i>Lepros.</i>	Lepre.	* پیس * جزام * درص * سفیدی * سفید لکه *
Lepre.	<i>Lepus.</i>	Lievre.	* خرگوش * ارنب *
Leona: legina.	<i>Subula sutorum.</i>	Alene.	* ترفش * پیر * صروش * تیغ * درزنده *
Letto.	<i>Peritus in negotiis.</i>	Adroit.	* چیره دست * وکیل *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICHE.
Letame.	<i>Fimus : sterqus.</i>	Fumier.	* فشي * سماه *
Litanie.	<i>Litania.</i>	Litanies.	* مطالبه سات *
Letargo.	<i>Lethargus.</i>	Letargie.	* سبات * بسياري خراب * لتارمس * سرسام سرون *
Letitia: allegrezza	<i>Letitia.</i>	Joye.	* خوشحالي * شادي * ذرح * سرور * بهجة *
Lettera missiva.	<i>Epistola.</i>	Lettre missive.	* كتابت * نامه * مکتوب * کفنر * رساله * ورته *
Lettere di l'alfabetto.	<i>Litera Alphabeti.</i>	Lettres de l'alphabet.	* حروف * اعداد حروف *
Lettere patenti del Rè.	<i>Litera patentes Regis.</i>	Lettres patentes du Roy.	* رقم شاه * حکم شاه * فرمان جهان مطاع * فرمان همایون * حکم ولینعت *
Il Rè di Persia non chiamò il Tavernier (Aga) cioè; Signor, in sue lettere patenti, questi sono i termini: تورنیر تاجر Tavernier mercante Franceze. Troppo pur si emancipò l'interprete.	<i>Rex Persidis non vocavit Tavernier (Aga) Dominum, in suo, quod ostentat, diplomate: interpretis nomine sic autem jacet; تورنیر تورنیر تاجر فرنگی id est; Tavernier mercator Gallus. (Tavernier tager frengui.)</i>	Le Roy de Perle dans les lettres patentes, d'ont Tavernier fait parade, ne l'appelle point (Aga) c'est à dire; Monsieur. C'est une des béveues de son interprete. تورنیر تاجر فرنگی c'est à dire; Tavernier marchand François.	نام اقامه از مقام پادشاهانه ایران در ای تاجران چون تورنیر کنجایش ندارند *
Lettica.	<i>Lettica.</i>	Littiere.	* تخت روان * صحنه *
Letto dà dormire	<i>Lettus: cubile.</i>	Lit.	* خرابگاه * دسترا * سرقد * فراش * هنام *
Letto nuzziale.	<i>Thorus nuptialis.</i>	Lit nuptial.	* جلوه گاه * چلوچ * دست پیمان *
Letto.	<i>Lettus; a; um.</i>	Leu.	* خانه * مطالعه تهره * مقري شوه *
Letzione.	<i>Lettio.</i>	Lecture.	* قرأت * خاندني * درس * سبت *
Letto.	<i>Lector.</i>	Lecteur.	* خواننده * قاري *
Letto d'histoire.	<i>Historiarum declamator.</i>	Declamateur de l'histoire.	* شاه نامه خوان *
Letto di Filosofia.	<i>Praelector Phylosophia.</i>	Lecteur de Philosophie	* آذن * مشتهد * معلم * استاد *
Levante.	<i>Oriens.</i>	Levant: orient.	* مشرق * شرق * جای سرخشش * باختر * چابلقا *
Levant e: vento.	<i>Ventus orientalis : eurus: subfolanus.</i>	Vent de levant : vent de l'est.	* بان شرقي * هواي مشرق * ريح شرقي *
Levare via.	<i>Auferre: amovere.</i>	Oter.	* طلوع شمس * طلوع آفتاب * دروغ *
Levare l'ancora.	<i>Anchoram extollere.</i>	Lever l'ancre.	* دره اشتهن * سوز - رفع - دفع - برطرف کردن *
Levare l'assedio.	<i>Obfidionem amovere.</i>	Lever le siege.	* لشکر برداشتن * لشکر کشیدن *
Levar botega.	<i>Tabernam exponere.</i>	Lever boutique.	* محاصره برطرف کردن * قلعه بندی برطرف کردن *
Levar foldati.	<i>Milites conducere.</i>	Lever des Soldats.	* از محاصره دست کشیدن *
			* دهان را کردن * دهان در ساختن *
			* لشکر جمع کردن * مساکر بهم رساندن *
			* سپاه جمع کردن *

فشنگی سواد
مطالبات

سبات بسیاری خوب سرسام سرو
خوشحالی شادی فرح سرور بهجت
کتابت نامه مکتوب کاغذ رساله ورقه
حروف اعداد و حروف

رقم شاه حکم شاه فرمان جهان مطاع فرمان هاون
حکم و لیسعت

نام اقا در رقاص پادشاهانه ایران برای تاجران چون
تورنیر کنجاشی ندارد

خوابگاه بستر مرقد فرارش

جلوه گاه جلوه دست پیمان

خازنه مقبری شده

قواعد خاندانی درس سبق

خواننده قاری

شاه نامه خوان

رخون معلم استاد

مشرق شرق باختر جابلقا

باد مشرقی برای مشرق ریج شرقی

طلوع شمس طلوع آفتاب

رداشتن دور رفیع دفع بر طرف کردن

نگرد برداشتن ننگر کشیدن

محاصره بر طرف کردن قلع و مبرج بر طرف کردن

از محاصره دست کشیدن

دوکان واکردن دوکان نوساختن

عکس جمع کردن عکس که بهم رساندن

سپاه جمع کردن

Liberalis

A Liberal Person

کلیات جوانمردی

بخشندگی دست کرم بدلی

جوان مردانه از روی سخاوت

انتخاب رانه رضای خود بطوع خود

ازاد کردن

سر خود کردن

نجات کردن خلاص نمودن رسانیدن

نجات: خلاصی رستنی: تخلیص

خلاص شده خلاصی یافته نجات یافته

مخلص مطلق نموده ازاد

خلاص کننده مخلص نجات کننده

رناکن

مختار حسب اختیار

انتخاب رانه

خاطر جمع بیدارگی بی تشویش

معاف تری بی تشویش

Free from, exempt

برخاستن برپایم نمودن بیپاراستادان

واقف گردیدن

تحصیل داری تحصیل نذر

کاشم انجمن رومی

تازی سکت تازی

High Treason یعنی خروج

رساله هجو کتاب هجوناچه رساله دوم

طلاق نامه کاغذ خلاص خط خلاص

طلاق دادن زن در دین مسیحی حرام است فاما این

شیعه طلاق حلال بدو بشرط امیدانند اولاد از طرفین مرد

وزن راضی باشد ثانیاً مرد مهر را و پس بدید

Liberal, free, generous هر آن مرد سخنی کرم دار فیض رسان

السخی قریب من الله قریب من الناس قریب من

الجنة تعبد من النار این گفتار موعوبی است

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Levarsi d'etto.	<i>Surge.</i>	Se leuer en pié.	بر خاستن * بر پاقيام نمودن * بر پا ايستادن * واضع كردن * تصميل ناري * تصميل زر *
Levata di denaro.	<i>Denariorum collectio.</i>	Lèvee de deniers.	كاشم * انچه ان روسي *
Levistico: herba.	<i>Levisticum.</i>	Levisticum: herbe	تازي * سكه تازي * كلب سلوقي *
Levriere.	<i>Canis leponarius.</i>	Levrier.	بشي * خروج *
Leza Maesta.	<i>Lèse Majestatis crimen.</i>	Lèse-Majesté.	رساله هجو * كتاب هجروناسچه * رساله قم *
Libello diffamatorio.	<i>Libellus diffamatorius.</i>	Libelle diffamatoire.	طلاق نامه * كاهن خلاص * خط خلاص *
Libello di ripudio.	<i>Libellus repudi.</i>	Libelle de divorce.	طلاق نادن پنهان نرددين مسيحي حرام است فاما اهل شيعه طلاق حلال بود بشرط مهمل اندن اولاً از طرفين مرد و زن راضي باشن تا دياراً مرد مهر را پس بدهن *
Per il ripudio nella lege de' Persiani bisogna il mutuo consenso, & poi rendere la dote.	<i>Requiritur in lege Persarum ad repudium tum mutuus consensus, tum restitutio dotis.</i>	La loy des Perse ne permet le divorce sans le consentement du mary, & de la femme, & sans la restitution de la dote.	
Liberal.	<i>Liberalis.</i>	Liberal.	چرمون * چرانمردن * سخفي * كرم ناز * فيض رسان *
Il liberal è vicino di Dio, vicino de gl'huomini, vicino del paradiso, lontano da l'inferno: sentenza Arabica.	<i>Liberalis vicinus Dei; vicinus hominum, vicinus paradisi, remotus ab igne inferni. A-pophthegma Arab.</i>	L'homme liberal est prochain de de Dieu, prochain des hommes, prochain du paradis, & éloigné de l'enfer: sentence Arabe.	السخفي قريب من الله قريب من الناس قريب من الجنة بعيد من النار * ايم كفتار عربي است *
Liberalità.	<i>Liberalitas.</i>	Liberalité.	سجارت * چرموندي * سخفا * سخافت * فترون * چرمون *
Liberalmente.	<i>Liberaliter.</i>	Liberalement.	بخشندي كمي * دستي كرم * دولتي *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	چرمونده * ازروي هجارت * بعنايت تمام *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	اختيارانه * برضاي خون * بطرح خون *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	آزان كردن * معتوق ساختن * متفق نمودن * رياندين *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	هر خون كردن * مطلق نمودن *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	نجات كردن * خلاص نمودن * سالم نمودن * برهاندين *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	نجات * خلاصي * سلامتي * رستني * تخليص *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	خلاص شد * خلاصي يافته * نجات يافته * رسته *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	مخلص * مطلق نمودن * آزان *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	خلاص كنند * مخلص * نجات كنند * منجي *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	رهاكن * رها *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	مختار * صاحب اختيار * مختير *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	اختيار * رضا *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	خاطر جمع * بدو عنقه * دي تسودش * خلاص از خاطر *
Liberalmente.	<i>Libère.</i>	Librement.	معاف * مسلم * مطلق * ترخان *

ITALICE.	LATINE.	Lib. Lic. Lim.	GALLICE.	PERSICE.
Libertà.	<i>Libertas.</i>		Liberté.	* رضای * اختیار * اعتاق * آزادی *
Libidine.	<i>Libido.</i>		Volupté: plaisir.	* لذت * شبق *
Libidinoso.	<i>Libidinosus.</i>		Voluptueux.	شهرت پرست * شهوتی * فاسق * زانی * شقی * عاهر *
Libra; pezo.	<i>Libra; pondus.</i>		Livre; poix.	* رقیه * سنگ یک رقیه * تخت *
Libra; segno.	<i>Libra; signum.</i>		La balance; signe.	* میزان * دوز میزان *
Libraria.	<i>Bibliotheca.</i>		Bibliothèque.	* کتابخانه * کتبخانه *
Circa le librerie v: Ottingero, de <i>Bibliotheca orientali.</i> Mà però circa la Persia, doue non mancano libri antichi, & novi in ogni facultà fu magramente informato.	<i>Circa bibliothecas vide Ottingerum in suo opere de Bibliotheca orientali: bic nihilominus jejunam nimis notitiam nactus circa Bibliotheca Persica Catalogum, qui in omni facultate tum antiquorum tum recentiorum exhibuisset elucubrations.</i>		Touchant les Bibliothèques voye Ottingerus dans son ouvrage de <i>Bibliotheca orientali:</i> mais il à traité trop maigrement de la Bibliothèque des Perses, qui luy auroit fourny matiere d'un catalogue de livres de toutes les facultés.	تصنیف است شخصی فرنگی اسم او تیئرس که زکرو سپاه و تعریف جمیع کتب لسانات شرق در حساب آید در حساب تصانیف پارس نادان است *
Libraro.	<i>Bibliopola: bibliopopus.</i>		Libraire.	* مصال * کتاب فروش *
Libretto.	<i>Libellus.</i>		Petit livre: livret.	* کتاب کوچک * صحیفه * رساله * مقدمه *
Libro.	<i>Liber; i.</i>		Livre.	* کتاب * جلد کتاب * مجلد * صحیفه *
Libro di ricordi.	<i>Codex accepti & expensi.</i>		Livre de contes: journal.	* مسو * بیاض * مجموعه * سپاه * روزنامه * انگار * اراج * چریخ *
Liccio: trama in longo.	<i>Stamen: subtegmen in longum.</i>		Fil de trame.	* تار * سدی * سوج *
Liccio in largo.	<i>Subtegmen.</i>		La trame.	* پود * لجه *
Licentiaré.	<i>Dimittere: missum facere.</i>		Congedier.	* رخصت دادن * دستور فرمودن * اجازت دادن * مرخص ساختن * ترخص نمودن * اتن دادن *
Licentiarfi.	<i>Valedicere.</i>		Prendre congé.	* پرو کردن * همت کردن *
Licentiató.	<i>Dimissus.</i>		Congedié.	* مرخص شدن * اجازت نمودن * مانده شدن * مرخص گردیدن *
Licenciosamente.	<i>Licenter.</i>		Licentieusement.	* بی قید * در سفتی *
Licentiofo.	<i>Licentiosus.</i>		Licentieux.	* سب * لاتین * نامعین * بی عار * بی ادب *
Licenza.	<i>Licentia.</i>		Licence.	* رخصت * دستور * اجازت * اتن * زها *
Lieto.	<i>Latus: hilaris.</i>		Joyeux.	* شان * سرور * خوشحال * خندان * شان مان * خرمان *
Ligatura della vena.	<i>Vena secke vinculum.</i>		Ligature de la veine.	* خیه * بند *
Ligustro.	<i>Ligustrum.</i>		Troëne: frezillon	* حنا * ارقان زماردیون * ارخند *
Lima.	<i>Lima.</i>		Lime.	* سیهان * سیرن *
Limare.	<i>Limare.</i>		Limer.	* سیهان کردن * سیرن نمودن *
Limatura.	<i>Limatura.</i>		Limature.	* دراز * خورده سیهان *

کتابي اختياری آزادی

شہوت لذت

شہوت پرست شہوت فائق زانیہ

میزان برج میزان

کتابخانہ کتب خانہ

تصنیفات شخصی فنکی اسم اوتینغر کس زکرو

سیاہ و تعریف جمیع کتب لسانات شرق و حساب

اماد حساب تصانیف پارسی ناقص است

صحاف کتاب فروش

کتاب کوچک صحیفہ رسالہ

کتاب حدیث کتاب مجلد

سودہ بیاض مجموعہ سیاہ روزنامہ

رولر جہ

تار سدی

پود لخمہ

رضت دادن دستور فرمودن اجازت دادن

مرض سختن لذن دادن

ببرود کردن بهت کردن

مرض شده مرض کرده

بی قید

لا قید نامقید بی عار بی ادب

رضت دستور اجازت لذن

شاد سرور خوشحال خندان شادمان

حبه سب

حنا لرقان زمارین

خط معوج خط کج

زبان لسان

زبان فرس زبان عجم قدیم

زبان پهلوی بلکه این است که هنوز میان ترکمان
شیران مستعمل است اما زبان کتابت به نام

همان است

حدیثن حدودنہاون تجدیدنہاون

تجدید حد ساختن حدود گذارشتن

محدود شدہ تجدید یافتہ

سمت حد سرحد

لیو لیون

خط سطر

خط الاستوا

وارپہ ہندی بالایی منارہ م جد کشیدہ دیدم و دور

اور اکشیدن کو یائتہ وارند تا بانگ درت

نخوانند اما سہل خربت و یکا از مفدمات علم عت

شمسی

خط تقیم خط درت خط درت

ITALICÆ.	LATINE.	GALLICÆ.	PERSICÆ.
Limita. e.	Limitare.	Limiter.	حد بستن * حدود نهان * تحویل نهان *
Limitatione.	Limitatio.	Limitation.	تحویل * حد ساختن * حدود کراشتن *
Limitato.	Limitatus.	Limité.	محصود شده * تحویل پذیرفته *
Limite.	Terminus.	Limite.	سبب * حد * سرحد *
Limone.	Limonium.	Limon.	لیمون *
Linca: animale.	Linx.	Linx.	وشک *
Linea.	Linea.	Ligne.	خط * شبکه * سطر *
Linea equinotiale	Linea equinoxialis	Ligne equinoxiale	خط الاستوا * خط الاعتدال (النهار والليل) *
Linea meridionale.	Linea meridiana.	Ligne meridiane.	خط نصف النهار *
Hanno i Mahometani la ligna meridiana tirata sopra un piano alla cima della torre di loro moschee per regolare il grido per l'orazione chiamano l'arte di tirarla per mezzo di dui ponti d'ombra secondo il modo solito nell'orologio-grafia. . . (Daireh hendi cioè (دایره هندی) il circolo Indico.	<i>Lineam meridiam in plano horizonti parallelam ducunt observant pracones Mohomedani supra turres templorum, ut stas horis populum ad orationem vocent: artem porro illam designandi. meridianibus duobus punctis umbra ante & post meridiem adinventis, juxta gnomonicæ prescriptum circulum Indicum vocant, sive; Daireh hendi.</i>	Les (Moullas) Mahometans, qui appellent le peuple à l'oraifon à certaines heures, ont pour cet effect la ligne meridiane tirée sur un plan au haut des tours de leurs mosquées. Ils appellent la façon ordinaire de la tirer par le moyen de deux points d'ombre trouvez sur un même cercle avant, & aprez midy selon les regles ordinaires (Daireh hendi) c'est à dire, le cercle Indien.	دایره هندی بالای مناره مساجد کشین و دیدم و دستور اورا کشیدن کو یا سر دارند تا بانک درست بخورند (ما سهل چتر است) و یکی از مقدمات علم ساعت شمسی *
Linea recta.	Line recta.	Ligne droite.	خط مستقیم * خط درست * خط راست * خط عمود *
Linea obliqua.	Linea obliqua.	Ligne oblique.	خط مورب * خط کج *
Lingua.	Lingua.	Langue.	زبان * لسان *
Lingua antica de Persiani.	Lingua Persica antiqua: Parthica.	Langue des anciens Parthes.	زبان فرس * زبان عجم قدیم * زبان تازی * نری * پهلوی *
Lingua d'i heroi, cioè d'i antichi Rè, quale è ancora in uso fra certa gente campestre nella Provincia di (Scirwan) & in questa lingua è scritta in versi la vita di quei Rè nel libro famoso chiamato (chia-nomeh) (شاهنامه)	<i>Heroum, sive Morganorum lingua (qui nunc in mapalibus degunt circa Xirwan) qua olim in Persia, ante eam, quæ jam est, obtinuit: ab athletic heroicis. e. Regibus suis, qui tales habentur in libro (Scia nomeh) (شاهنامه) ita dicta: pehelevi.</i>	La langue des heros, ou anciens Roys des Perfes est encore en usage parmy certain peuple qui habite sous lez tentes en la Province de Chirwan. Le livre fameux de l'histoire des Roys appelle (Chah-nomeh) (شاهنامه) est tout en cette langue.	زبان پهلوی بلکه این است که هنوز میان ترکمان شبروان مستعمل است (ما زبان کتابی شاهنامه همان است) *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Lingua Araba elegante, & copiosa: chiama la spada con mille nomi; il miele con 80. il leone con 500; il serpente con 200.

Lingua Arabica elegans, & opulenta: sic enfi mille tribuunt nomina: melli 80. leoni 500, serpenti 200.

La langue Arabe est elegante, & féconde: il y a mille noms pour signifier une épée; 80 pour le miel; 500 pour le lion; & 200 pour le serpent.

لسان عربی فصاحت و تاکید و مبالغه بسیار دارد
سرخویند که شمشیر بالف اسامی مینامند و عسلرا
بهشتان و اسدرا پنجصد و سیار این دست *

Linguaggio.

Lingua: dialectus: idioma.

Langage.

تلفظ زبان * اصلاح * کلام * لهجه *

Linguetta.

Epiglottis.

Luette.

زبانک * حلصه * ملازج * ملازج *

Linguatola.

Solea: buglossus piscis.

Sole: poisson.

ماهی گوزبان * سمک لسان الثور *

Pescatori Arabi la davano per niente à i franchi, perche la mettono fra i pesci immondi.

Pisces hunc piscatores Arabes gratis dabant Francis, seu Europais, utpote inter immunda animalia ab ipsis habitum.

Les pêcheurs Arabes nous donnoient les soles pour rien, parce que parmi eux c'est un poisson immonde.

ماهیگیران عربیه و عجمی ماهی لسان الثور مفت
پدر تکیمان مین دهند عرض که نجس اندند *

Linimento.

Linimentum.

Liniment.

ملی * ضممان * مالیندی * اشترقی * مسح *

Lino.

Linum.

Lin.

کتان * زهری *

Lippitudine.

Lippitudo.

Chaffie des yeux.

خیم * چرک چشم *

Lippo.

Lippus.

Chaffieuz.

سورچشم نازک * اعمش * خیم چشم *

Liquefarfi.

Liqueferi.

Sefondre.

آب شدن * غنوب کردن * گناخته شدن *

ناری نمودن * بیوشیدن * بیخسانیدن *

Liquido.

Liquidus.

Liquide.

روان * آبی * آب واری * آبکی *

Liquore.

Liquor: humor.

Liqueur.

رطوبت * مایع *

Lira.

Lym.

Guitarre.

چنگ * ساز چنگ * قنبره *

Lisciare: v. polire.
Lista.

Scheda.

Liste.

تومار * سیاهه * مسوون * دفتر * پتہ *

Litargirio.

Lithargyrium.

Litarge.

مردا سنگ * مرتک * مرده سنج طلایی و نقره ای *

Litè.

Lis.

Procez.

سرا * نراع * یاز قروچی *

Litè criminale.

Lis criminalis.

Procez criminel.

سرای خون * سزای سر *

Litigante: attivo.

Litigans: aggressor.

Plaideur: aggreffeur.

سزا کار * سزای * (سزا کننده) * خاشخو *

Litigante: passivo.

Litigans: defensor.

Plaideur: defenseur.

متعی * متعی علیه *

Litiganti.

Litigantes: partes adverse.

Parties adverses.

متعیان * (ال)عیان * سزا کاران *

Litigare.

Litigare.

Plaider.

سزا کردن * نراع نمودن * خاشخو و زبون *

Lito del mare.

Littus maris.

Bord de la mer.

کنار دریا * ساحل دریا * لب دریا * جرف البحر *

Livido.

Lividus.

Livide: meurtri.

کبود * سیاه رنگ * رنگ قر قشم *

Livrea.

Color insignium.

Livree.

علامت * نشان * نشانه * رنگ *

Liuto.

Fides; icis.

Lut.

ساز قادی * ساز قادی *

Locare.

Locare.

Donner à louage

سزا دادن * با جاره دادن *

لسان عربی فصاحت و تاکید و مبالغه بسیار دارد

لغت زبان اصطلاح کلام

ماهی کاو زبان لسان الثور
ماهیگیران عربی و عجمی ماهی لسان الثور مفت
بفرنگیان میدهند غرض که نخس دارند

طایفه ضامو مالیدی
کتان
نجیم چوک چشم
آب شدن کدر خسته شدن

روان آلابی

رطوبت

چک سازچک تنبوره

تومار سیاه موده دفتر

مردانک مرتک موده سنج طلای ونقری

دعوا نزاع

دعوی خون دعوی دم

دعواکار دلای

مدعی مدعی علیه

مدعیان دعواکاران

دعواکردن نزاع نمودن پنخاش ورزین

کنار دریا ساحل دریا لبریا

کبود سیاه رنگ

علامت نشان

قانون سازقانون

کرایه دادن باجاره دادن

بسیار مفهوم اند و البته داخل عجایب المخلوقات
جای دارند لایا نقل که در باره آنها میکند اصل داشته
باشد اما چون از آدمی صادق ان نقل شنیده ام بگویم
توان کرد و الله اعلم

باز همین میشود موجب شفاعت حضرت لوساوریج
بقول درامنا

تجاره گرفتن

کرایه *rent, lease!*

ملخ براد کله چزو

آفت براد در لکه عرب عجم بسیار بنو و خصوصاً نور
فصل بهار که آن جانور از بیابان عربستان تا آنک
عراق نجی دریا کز است کرده گویا سیاه
افتاب را منکسف میکردند

بنابین چون خلاق آن پرنده میتند بالای پشت بام
و در باغستان فته فریاد و شماطه بالات مس غمیر
میکنند تا بهار برآند تا خوراید بلا و نمکنند -

آب مرغان و غدر ملخ که در احوال اصفهان پیدا باشند

Loc.

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICÆ.

Locare.

Conducere.

Prendre à louïage.

* اجاره گرفتن * دیگر گرفتن

Locazione.

Locatio.

Louïage

* کرا * اجارت * کرایه *

Locusta.

Locusta.

Sauterelle.

* ملخ * جران * ککه * چرن * خایک * انبا *

Spesse volte nel tempo della prima vera passano d'al Arabia in Persi nubi tanto dense de locuste, che eclissano il sole.

Non raro veris tempore quadam (ut tradicam) densissima locustarum nubes ex Arabia deserto in Persidem convolantes, vel ipsum prorsus obscurant solem.

J'ay veu plusieurs fois en prin-tems le soleil obscurci par des nûes (pour ainsi dire) tres epesses de sauterelles, qui passent la mer depuis le desert de l'Arabie jusques bien avant dans la Perse.

آفت جران در آله عرب و عجم بسیار میشود خصوصاً در فصل بهار که آن جانور از بیابان عربستان تا آله عراق عجمی دریا کمر است کرده و دریا عبر سیاه آفتاب را منکسف میکند * *

Due cascano, ruinanò il paeze, per tanto i popoli allarmati vanno fuori, & sopra le terrazze, per scacciar quel flagello di Dio, col rumore de Caldaroni, fischi di bocca, tamburi, & altri istrumenti.

Ubi autem ceciderint frugum omnium minantur exitium, bino populis mos edendi strepitum in agris, & supra tecta, tum sibilis, & clamoribus: tum tympanis, & aneis vasibus, aliisque modis, ne refideant.

La creinte de ce fleau de Dieu donne occasion aux peuples de s'allarmer, & de paroistre sur les chams pour faire du bruit avec chauderons, tambours, & crix, pour les empecher de se reposer sur le pays, de peur qu'il en soit ruiné.

دینا بدین چون خدایق آن پرند، ببینند بالای پشت بام و در باغستان رفته دربان و شماطه بالای مس و غیر میکند تا آنها را بپر آند تا خرابی بلدان نکند *

Vi è una fontana nel paeze di (Lengion) fra Sciraz & Alpahan; doue sono certi uccelli negri simili è picciole fuliche, quali sequitano l'acqua di questo fonte per tutto doue si porta, & aspergendola sopra i campi coperti di locuste, questi uccelli al modo d'un folgore ammazzano, & estirpano tutte quante: per tanto questa acqua si chiama (ab mourgon) cioè; acqua di uccelli: & le fuliche chiamano (âdzr melagh) cioè; ruina delle locuste.

Fons est inter Sciraz & Ispahan, cuius aquam quocumque translatam aves seleucia: de sequuntur, quâ per agros aspersa fulguris instar irruunt aves in locustas, easque maciant; & extirpant, hinc fonti nomen; (ab mourgon) i. e. aqua avium: avibus vero (âdzr melagh) i. e. exitium, seu ruina locustæ.

Il y a une fontaine dant le terroir de (Lengion) entre (Sciraz, & Ispahan, d'ont l'eau a certe vertu d'attirer avec soy une infinité de petites marcroules par tout où elle est portée, & ces oiseaux se lançans comme la foudre sur ces sauterelles, les tuent, & extirpent avec une vitesse incroyable. C'est pourquoy l'on appelle cette eau (ab mourgon) c'est à dire; l'eau des oiseaux; & ces oiseaux même s'appellent (âdzr melagh) c'est à dire; la ruine des sauterelles.

آب مرغان و عنبر ملخ که در احوال امقهان پیدا باشند بسیار مفیدند و هلبته داخل عجایب المضلوقات جای دارند اینا نقل که در باره آنها میکنند اصل داشته باشد اما چون از آن می صاف آن نقل شنیدم جز هم توان کرد و الله اعلم

Vedete cosa simile nelle relationi di Mons. Tavernier p. 1. l. 4. c. 3.

Simile quid in relat: D. Tavernier. p. 1. l. 4. c. 3.

V: Mons. Tavernier 1. p. l. 4. c. 3.

باز همین میشود در جمیع شفاعت حضرت * لوسارح

* بقول از امنا

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

In Arabia tutti quanti mangiano questa locuste con fommo gusto, & le guardano molti mezi cotte nell'acqua con poco sale, veramente sono buone al pat de' grossi gammari à quali s'assomigliano: v: nel Euangelo di S. Math: c. 3. &c.	<i>Arabum exemplo locustas aqua coc-tas, Saleque con-ditas manducavi, neutiquam sard-gammaris majori-bus, quibus affi-milantur, minus gustui grats. v: in Euang. Math. 3. &c.</i>	J'ay mangé de bons plats de ces fauterelles à l'exemple des Ara-bes, qui les mangent cuites dans l'eau avec du sel: elle font aussi bonnes, comme les plus grosses chevrettes de mer auxquelles elles ressemblent. Voyez l'Euangile S. Math. c. 3. &c.	لهربها بصره جران میخورند در آب پخته باندگی نیک گویند و دیگران در آب و خورم چشیدم بلکه از همان جنس باشد که حسب قول آنجیل حضرت یوحنا (المحمدان در بصره میخوران *
Lodare.	<i>Laudare.</i>	Louër,	ستودن - می ستایم * ستایش - تعریف - مدح - ستایش - تحمید نمودن * ثنا (طرا کردن * افرین خواندن * تحمید کردن *
Lode.	<i>Laus.</i>	Louange.	تعریف * ستایش * مدح * وصف * تحمید و ثنا * (طرا * تحمید * کتیر لبط * محمید *
Lodevole.	<i>Laudabilis.</i>	Louable.	مدوح * موصوف * لایق حمد و ثنا * مبرای حمد * صاحب احسان *
Lodola.	<i>Alauda: galerti-ta: & galerti-ta.</i>	Alouëtte.	قنبر * طره * هرزه * چکانو * چکا *
Loffa.	<i>Crepitus ventris.</i>	Vesic.	تس * چوس * نسو *
Loggia de mercanti.	<i>Mercatorum bas-tica.</i>	Loge des mar-chands: bourse.	تجربه * میچانس تجار * گسیبندخ سون (کران *
Logica.	<i>Logica.</i>	Logique.	علم منطق * منطق *
Logico.	<i>Logicus.</i>	Logicien.	منطقی * منطقیان *
Loglio: herba.	<i>Lolium & amr.</i>	Ivroye.	بوسر * کرکاس * شبلم * خور و * حلیقا * سورقه *
Lombro: v: ver-me.			گندم نکاشته * (حربط * منکه *
Longanimita.	<i>Longanimitas.</i>	Longanimité.	تصمل * صبر * شکیب *
Longitudine.	<i>Longitudo.</i>	Longueur.	دراز * طول *
Longitudine d'una stella: &c.	<i>Longitudo stella: &c.</i>	Longitude d'une étoille.	طول نجم * طول کورکب * طول ستاره *
Longo.	<i>Longus.</i>	Long.	دیرباز * دراز * درین * هرزه *
Lontananza.	<i>Distantia: remotio.</i>	Eloignement.	دوری * دور * مفارقت *
Lontano.	<i>Distans: remotus.</i>	Eloigné.	دور * بعین * دور *
Loquace.	<i>Loquax.</i>	Parleur.	پرسو * بسیار گو * هر *
Loquacità.	<i>Loquacitas.</i>	Babil.	پرسو * بسیار گو * بهمان *
Lordo: v: sporco.	<i>Thonax ferreus.</i>	Cuirasse.	لزه * جوشن * پیش * برآه * سر * کچون *
Lorica.			پار آینه * خشتان *
Loro: v: coloro.			چشم گشته * شمشاد * لرج *
Losca.	<i>Luscus.</i>	Louche.	

عواها بهره براد میخورند در آب بچته بانذکی
نمک کو یارو بیان دریا و خودم چشیدم بلکه از همان
جنس باشد که حبل الجبل حضرت یوحنا
للعمدان در ربیه میخورد

ستون می ستایم ستایش تعریف مدح
تحمید نمودن آفرین خواندن
تحنین کردن
تعریف ستایش مدح وصف ثنا
تحنین
مدوح موصوف لایق حمد ثنا سزای حمد
محب حماو

قصیریه مجلس تجار نشین بوداگران

علم منطق منطق
منطقی منطق دان

تخل صبه
درازی طول
طول نجم طول کوب طول ستاره
درباز دراز
دوری بعد مفارقت
دور بعد مجاور
پر کو بسیار کو
پر کوی بسیار کوی
زره بوشن
چارانیه نعتان

بدر ماه بدر قوس ماه
چهارم روشنی قر نور ضیا القمر
هوای مهوی
دوشنبه روز دوشنبه
جای جایگاه جا مکان محل موضع

سیرگاه سیرگاه جای خوش صفا
تکیه گاه داورین
حکمه دیوان محفل شرع محفل قضا
زیارتگاه مقام
سنگ لاج کلون خندان جای رنگ
جانشین نایب والی متولی کما شته خلیفه
ترس ترس مهری
کرک ذب رحان

روشنای نور ضیاء
روشن منور درخنده
پرتوزدن درخیدن
زیره کوکبهره
غزایی رئیس رحبه و الشیاطین
تیرماه تموزماه تموز

ماه قمر جم
علمای ایران بسیار شک میورزند در باره شوق القمر چنانچه
خلف تبیین و حقیقت الهی باشد که چندین
مخالف طبع آسمان که لا ینقسم است و قع شود
و بنا برین بشر طرافرنیش شیای بعضی ممتنع دانند

زیرا

بلال غره سرماه مانو

ITALI E.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Lubrico.	<i>Lubricus.</i>	Lubrique: glissant	لین * ناعم * چپبصله * لغراق *
Luccio: pelce.	<i>Lucius nabez.</i>	Brochet.	طورنه ماهی * زاهد ماهی *
Lucciola.	<i>Noctuca: cincinnati.</i>	Ver luisant.	ظبرشه * چراغله * کرم شبتاب * جرگر *
Luce.	<i>Luce: lumen.</i>	Lumiere.	جرغن * جرغند *
Lucifere.	<i>Lucens: splendens.</i>	Luisant: reluisant.	روشنایی * ذر * پرتو * ضیاء *
Lucere.	<i>Lucere.</i>	Luire: reluire.	روشن * منور * منوری * پرتو زار * نور خشنود *
Lucifero; pianeta.	<i>Lucifer: stella.</i>	Lucifer: planete.	پرتو زون * نور خشنود * روشنایی * نور نمرود *
Lucifero; demonio.	<i>Lucifer: demon.</i>	Lucifer: demon.	زهره * کورکب زهره *
Luglio.	<i>Julius.</i>	Juillet.	هر ازیل * ریس اجنه و الشباطین *
Lugubre.	<i>Lugubris.</i>	Lugubre.	تیر ماه * تموز ماه * تموز *
Lumaca.	<i>Limax.</i>	Limaçon: limace.	عربی * مخصوص * عنبر و ماتم *
Lume: v: luce.	<i>Luna.</i>	Lune.	شمع * ونع * چشپاند * ماه *
Luna.			ماه * قمر * جم
IFilosofi Persiani dubitano assai del miracolo preteso nel Alcor. c. 53. in favor di Mahomete, cioè: d'aver spezzata la Luna in due parti:	<i>Cacutiunt Philosophi Persa circa miraculum Mohammedi de scissione Luna in duas partes, de qua in Alcor. sur. 53.</i>	Les Philosophes Persans ne sçavent comment soutenir le pretendu miracle de Mahomet, du partage de la lune en deux pieces, d'ont il est parlé dans l'Alcoran chap. 53.	علمای ایران بسیار شک میورزند در باره شق القمر چنانچه خلف تنبیر و حقیقت الهی باشد که چندین آیه مخالف طبع آسمان که لاینقسم است وقع شون و بنابرین بشرط آفرینش اشیا بعضی مستخرج از آنند
Luna nuova.	<i>Novilunium.</i>	Nouvelle lune.	آبهر *
Luna piena.	<i>Plenilunium.</i>	Pleine lune.	لال * عرق * سرما * سرما * ماه نو * قمر نو *
Il splendore della Luna.	<i>Luna splendor.</i>	Clair de la lune.	پدر ماه * دیر * قرص ماه * قمر ص *
Lunatico.	<i>Lunaticus.</i>	Lunatique.	مهتاب * روشنی قمر * نور قمر * مهفتن * ضیاء القمر *
Lunedì.	<i>Feria 2: dies luna.</i>	Lundy.	پروایی * مهوی *
Luogo.	<i>Locus.</i>	Lieu.	دوشنبه * روز و شب * دوم الاثین *
Luogo commune.	<i>Lacina.</i>	Lieu commun: privé.	جای * جایگاه * جا * مکان * محل * موضع *
Luogo di ricreazione.	<i>Locus recreationis.</i>	Lieu de recreation	آب خانه * تراز * آبریز * اباله *
Luogo d'appoggiarsi.	<i>Fulcimentum.</i>	Lieu pour s'appuyer.	سپل گاه * سیر گاه * جای خوش صفا * پدر آم *
Luogo di giustizia.	<i>Tribunal.</i>	Lieu de justice.	تکبه گاه * دار بدین *
Luogo di peregrinatione.	<i>Peregrinationis locus.</i>	Lieu de pelerinage.	محکمه * دیوان * محفل شرع * محفل قضا * معان *
Luogo sassoso.	<i>Locus saxosus.</i>	Lieu pierreux.	زیار تکاه * مقام *
Luogotenente.	<i>Vicegerens.</i>	Lieutenant.	سنگلاخ * کلوخستان * جای پرسنگ * او عرفناک * زمین *
Lupino.	<i>Lupinus.</i>	Lupin.	جانشین * نایب * والی * متولی * کمانته * خلیفه *
Lupo.	<i>Lupus.</i>	Loup.	قمرس * قمرس مصری *
			کرک * نایب * سرخان *

ITALICE.	LATINE.	Lup. Lus. Lut. GALLICE.	PERSICE.
Lupo cervino.	<i>Lupus cervinus.</i>	Loup cervier.	گفتار * کربه شستی *
Lusingare.	<i>Illicere.</i>	Cajoler.	تپنالی - تسخیر کردن * شریمن زبانی نمودن * غنیچیدن *
Lussuria.	<i>Luxuria.</i>	Luxure.	زنا * شهرت * فسق * فجور *
La lussuria è fuoco; qual tu devi evitare; per evitare il fuoco d'il inferno: questo non potrai smorzare mà quello ci, con l'acqua d'il vigore & della virtù. è sentenza del Sâdi poeta Persiano.	<i>Luxuria incendium est, illud devita; ut ignem inferni devites: hunc enim ignem extinguere non valebis: illum verò aquâ vigoris, & fortitudinis hodie potes extinguere. Sententia Sadni poeta Persa.</i>	La luxure est un feu, que tu dois éviter, pour éviter le feu d'enfer: celluicy ne se peut éteindre; mais tu peux éteindre celluilà dez aujourd'huy par la vertu, & par la force. Chek sâdi fameux poete Persan.	کجهوت آتش از وی میپرهین * بگهوت بر آتش باورخ * مکن نپیر * دزان آتش نداری طاقت سوز * بصبر ادبی بر این آتش زن امروز *
Lussurioso.	<i>Luxuriosus.</i>	Luxurieux.	بیست شبع سعدی است *
Lustrare: polire.	<i>Polire.</i>	Polir.	ناجر * زنیار * شهرتی * نیکسان * زانی * کنعال * پهل کردن * صقل نمودن * آهار کشیدن *
Lustro: splendore.	<i>Splendor: fulgor.</i>	Lustre.	پره اخت کردن * صیقل کردن *
Lutare.	<i>Luçari.</i>	Luitter.	پرتو * لمع * نور * شعاع * روشنایی * ضیا * برق * رخشش *
Lutta.	<i>Luçta.</i>	Luitte.	کشتی گرفتن * مصارعه نمودن * پهلوانی کردن *
Lutatore.	<i>Luçator.</i>	Luitteur.	کشتی * مصارعه * پهلوانی * کشتی گیری *
Li principi, & le città del levante mantengono i luttatori con molta gelozia.	<i>Luçatores publicos alunt principes, & urbes Orientis, non modicâ sane sollicitudine.</i>	Les Princes & les villes du levant affectent d'avoir des luitteurs.	کشتی گیری * مصارعی * پهلوان *
Luttano nudi con le brague solamente di coio molto strette: & ongono il corpo con l'oglio.	<i>Luçantur nudi strictis famoralibus coriaceis solum induti: corpore oleo delibuto.</i>	Ils luitent nuds, n'ayans qu'un petit caleçon de cuir seulement: & oignent le corps avec de l'huile.	سلطیمن ایران و ترکستان و هند و شهر هاران مداین پهلوانان و کشتیگران عمری دارند *
Lutto: pianto.	<i>Luçtus.</i>	Deuil: pleurs.	ازنها برهنه کشتی میگردن بچقشور چرمی تنک پوشیدن و تن بروغن زیتان مالیدن *
			ماتم * هرا * نوحه * زاری * اوسر * دلوله *

گفتار کربه دشتی
بتیالی تسخیر کردن شیرین زبانی نمودن

زنا شهوت منق مجور
که شهوت التماس از روی پیرمیز
بجو در پیش دوزخ مکن نیز
وزان آتش نذراری طاقت نوز
بصبر لبی بر این آتش زن امروز
بیت شیخ سعدی است

فاجر شهوتی نفسانی زانی
مهره کردن صقل نمودن امار کشیدن
پرواخت کردن صیقل کردن
پرتو بلع نور شعاع روشنای ضیا
گشتی گرفتن مصارع نمودن پهلوانی کردن
گشتی مصارع پهلوانی گشتی گیری
گشتی گیری مصارعی پهلوان

سلاطین ایران و ترکستان و هند و شهبان مدائن
پهلوانان و کشتی گیران عزیزوارند

اینها بر نه کشتی میگیرند چفتشور چو می تنگ پوشیده
و تن بر دوش زن مالیده

ماتم غمناک *Grief, affliction, sorrow*

زن نپد زوج پدر

مادر ولده ام

ام امطراب

صف

مادر خنده نیه جایی مادر مادر مجازی

حضرت جلالت شوکت عظمت صلوات صولت

بزرگوار ی

شوکت پناه جلیل القدر عظمت وسطت و شگفتا

عظیم شان بزرگوار صاحب صولت

استادی سرکاری تعلیم و ہی زمان و ہی

استاد معلم سرکار مصنع پرورنده

سپسالار پاشا آلامی کبی

رخوند ملا معلم مدرس استاد مکتب دار

But اما فاما لیکن
رشته قطایف

قوساق دوت برزه کار
لکه عیب
لکه چشم سفیدی زیادتی بر چشم
لکه دار کردن چرکن ساختن ملوس نمودن
لکه دار شده چرکن شده ملوس کردیده
بباره کل عوز بویا ز بار
قصاب ذاب حرار
قصاب خانه مقعب صلاح خانه
سحق کردن نیم کوب کردن نیم کوفتن
جر شکست منجیق پکن
قد حیده شکیل مکر
فکر بد کردن اندیشه بد کردن
تله ساز حیده باز محیل غدار
آرد کردن خورد ساختن
زنگ با سلایه کردن زنگ با سخن نمودن
خانم یکیم بی بی بانو

Mac. Mad. Mae.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
M A. Macca- roni Maccaroncini.	<i>Sem.</i> <i>Pastilli esculenti.</i> <i>Panis saccharinus.</i>	Mais. Macarons à l'Ita- liene. Mache-pains.	* آما * فاما * لیکن * نهایت * بغرا * ولی * رشته * قضاوی *
Maccherone : muncione. Macchia.	<i>Nebulo.</i> <i>Macula.</i>	Fripon : coquin. Tâche.	* تقشیر * قرمساق * نویت * هرزگار * لکه * عیب *
Macchia nell'oc- chio. Macchiare.	<i>Oculi macula.</i> <i>Maculare.</i>	Tache en l'œil. Tacher.	* لکه چشم * سفیدی * زیان تی بر چشم * لکه نار کردن * چرکن ساختن * ملوس نمودن *
Macchiato.	<i>Maculatus.</i>	Taché.	* لکه دار شده * چرکن شده * ملوس کردن * دسباسبه * گل جرز دور * دیر باز *
Mace : macis.	<i>Macis : nucis my- ristica involucrem.</i>	Fleur de noix muscade.	* قصاب * نایب * جراز * قصاب خانه * مقصب * مبالغ خانه *
Macellaro.	<i>Lanius.</i>	Boucher.	* سحت کردن * نیم کوب کردن * نیم کوفتن * جر * منگنه * منجنیق * پلکن *
Macello.	<i>Macellum : laniena.</i>	Boucherie.	* قند * حبله * اشکیل * مکر * مخیله * تله * فکر بد کردن * اندیشه بد کردن *
Macerare.	<i>Macerare.</i>	Macerer.	* تله ساز * حبله باز * مخیل * خداز * آزن کردن * طحییر کردن * خردن ساختن *
Machina : instru- mento Machina : astutia.	<i>Machina.</i> <i>Techna.</i>	Machine. Fourberie : mau- vaistour.	* رنگها سلایه کردن * رنگها سحر نمودن * خانم * بکم * چوبی * بانو *
Machinare.	<i>Machinari.</i>	Machiner : projet- ter : comploter.	* زن پند * زوجه پدر * مادر * والد * آم * ننه *
Machinatore.	<i>Machinator.</i>	Machinateur.	* آم (صطرلاب) * مادر خانه * تسبیح * جای مادر * مادر مجازی *
Macinare.	<i>Molere.</i>	Broyer : moudre.	* حضرت * جلالت * شوکت * عظمت * صلابت * صولت * دیر کوزی *
Macinare colori.	<i>Conterere colores.</i>	Broyer les cou- leurs.	* شوکت پناه * چلیل (القن) * عظمت و سلطنت دستگاه * عظیم (الشان) * دیر کوزار * صاحب صولت *
Madama.	<i>Domina.</i>	Madame.	* استاد * سر کوزی * تعلیم دهی * فرمان دهی * پیش کاری * استان * معلم * سرگاز * مصنع * پرورنده *
Madrastra.	<i>Noverca.</i>	Marâtre : belle- mere.	* سپه سالار * پاشا * الای بکی *
Madre.	<i>Mater.</i>	Mère.	* اخوند * ملای * معلم * مدرس * استاد * مکتب دار *
Madre di l'astro- labio.	<i>Mater astrolabii.</i>	Mère de l'astro- labie.	
Madre perla.	<i>Mater perla.</i>	Mère-perle.	
Madrina nel Bat- tezzimo.	<i>Matrina.</i>	Marreine.	
Maestà.	<i>Majestà.</i>	Majesté.	
Maestoso.	<i>Majestate fulgens.</i>	Majestueux.	
Maestranza : ma- estria.	<i>Magisterium.</i>	Maîtrize.	
Maestro.	<i>Magister.</i>	Maître.	
Maestro di campo	<i>Tribunus militum.</i>	Mestre de camp.	
Maestro di scuola.	<i>Ludi magister.</i>	Maître d'école.	

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Maestro di stalla	<i>Stabularius.</i>	Valet d'étable.	سایس * سانس * سانس * سانس
Magagna: colpa.	<i>Labes: defectus.</i>	Defaut: tache.	سایس * سانس * سانس * سانس
Magazzino.	<i>Promptuarium: apotheca.</i>	Magazin.	سایس * سانس * سانس * سانس
Maggio.	<i>Majus.</i>	May.	سایس * سانس * سانس * سانس
Maggiiorana.	<i>Amarcus.</i>	Marjolaine.	سایس * سانس * سانس * سانس
Maggiioranza.	<i>Majoritas.</i>	Majorité.	سایس * سانس * سانس * سانس
Maggiior domo.	<i>Praefectus adium.</i>	Maître d'hostel.	سایس * سانس * سانس * سانس
Maggiore.	<i>Major.</i>	Le plus grand.	سایس * سانس * سانس * سانس
Maggiore in logica.	<i>Major in logicâ,</i>	La majeure.	سایس * سانس * سانس * سانس
Maggiori: antecessori.	<i>Majores.</i>	Ancêtres.	سایس * سانس * سانس * سانس
Magi: gli tre Rè.	<i>Magi.</i>	Les mages: les trois Roys.	سایس * سانس * سانس * سانس
Gli Armeni sostengono che gli tre Rè Magi morfero martiri in un villaggio sopra il lago di Wan, chiamato in memoria di loro (+ mouëg) cioè; magi; conforme a loro libro d'histoire chiamato (+ asmaour) qual si troua nella libreria del monasterio Patriarcale chiamato (+ exmiaxin.)	<i>Narrant Doctores seu (Vartabiet) Armeni tres Reges magos martyrio glorioso occubuisse revertentes per aliam viam in regionem suam, in oppido ad ripam lacus Wan) sito, ac propterea (Mouëg) i. e. Magi; appellato; juxta annales Armenorum, quas (Asmaour vocant) qua in monasterio Patriarchali (Exmiaxin) asservantur.</i>	Les (Vartabiet) où Docteurs Armeniens soutiennent que les trois Roys mages furent martirizés à leur retour de Bethlehem dans un village, situé sur le bord du lac de (Wan) appelé en memoire de leur martire (+ (Mouëg) c'est à dire) mages: conformement à leurs annales appellées (+ Asmaour) gardées dans le monasterio Patriarchal d'Erivan, appelé exmiaxin.	نقل است که سه پادشاهان مسیحوسپان که نرس حضرت مسیح رفتند تا بیت لحم شهید شدند در دهه که سوری گناه دریاچه ای وان میباشد. مواج نام و بنا برین اسم مواج میبندد باشد یعنی مسیحوسپان چنانچه مکتوب است در کتاب از منی (اسماور) نام که در این اکسمیا سپین دین است قریب شهر اردیران *
Magia naturale.	<i>Magia naturalis.</i>	Magie naturelle.	سایس * سانس * سانس * سانس
Magia: necromantia.	<i>Magia necromantica.</i>	Magie noire.	سایس * سانس * سانس * سانس
Magistero.	<i>Magisterium.</i>	Magistère.	سایس * سانس * سانس * سانس
Magistrato.	<i>Magistratus.</i>	Magistrat.	سایس * سانس * سانس * سانس
Magistratura.	<i>Magistratura.</i>	Magistrature:	سایس * سانس * سانس * سانس
Maglia: cotta di ferro.	<i>Lorica.</i>	Maille.	سایس * سانس * سانس * سانس
Maglio.	<i>Malleus.</i>	Maillet.	سایس * سانس * سانس * سانس
Magnanimità.	<i>Magnanimitas.</i>	Magnanimité.	سایس * سانس * سانس * سانس

جهت ساس
عیب علت مفده
بنک خانه مخزن انبار
ایار ماه مایوس ماه

بزرگی رسته تقدیم
ناظر کتخدا
بزرگتر رسته اکبر
کبری اول از مقتدین قیاس
باپرن اجداد پیشینا اسلاف متقدمان
بزرگان پیش زفقان
مجوسیان سبادت مان
نقلت که سبادت مان مجوسیان که نزد حضرت
صبح رفتند تا بیت لحم شهید شدند در دمه که بومی
کناره دریاچه وان میباشد مولخ نام و بنابرین
اسم مولخ مانده باشد یعنی مجوسیان چنانچه
مکتوب است در کتاب رسنی سهاور نام که در درپر
اکسیاسن بید است قریب شهر اروان

لييا

علم سيا سيا سحر جادو

سرکاري استادى تعليم وى

حاکم عامل منصبدار ضابطه اور

منصب جا حکم

زره درع دلاووى زره دلاووى بوشن

چوماغ سطرچوبى

دليري شجاعت جکردارى براءت

سیزده ساله در مکه مانده اخرا چون بدینیه هجرت
کرد انجا مدتی ده سال متوطن شده و انجا
متوفی و مدفون گردید

فاما محمدیه ادعای مینمایند که در کتاب توحید زک
محدثه باین آیت جاء الله من سینا و اشرق
من سبا عبور استغن من جبل فاران گویند
تسکمان که این آیه شارت نماید بنزول توحید علی
موسی و اجیل علی عسی و قران علی محمد

دلاور شجاع دلیر بکردار صاحب جرات جری

دل قایم صاحب شجاعت

تقریف کردن وصف کردن تعظیم نمودن

صدارت کردن

عظمت عزت رفعت بزرگواری

دولت مند بزرگوار رفیع عظیم

جادوگر کرده کر سحر سحر سحر باز

لاغری ضعیفی

لاغر ضعیف

محمد

ذکر مصفا عربی است که نسب محمد علیه السلام از اسمعیل بن

ابراہیم الخلیل صادر باشد

ولادت او در مکہ شدہ سنہ اثنین و ثمانین و ثمانیہ

از سکنند روز مولود حضرت ایسوع سنہ خمسمایہ و

ثمانیہ و سبعین

و محمد متوفی شدیوم الاثنين لیلتین بقیاس

صفر و عمر او در وقت رسالت یعنی که چهل سال

از عمر او گذشتند تا دعوت نبوت مینمودی بعد از آن

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Magnanimo.	Magnanimus.	Magnanime.	دلور * شجاع * دلبر * چکر دار * صاحب جرأت * جری * دلگام * صاحب شجاعت * بالوفیک
Magnificare.	Magnificare.	Magnifier:exalter.	تعریف کردن * وصف کردن * تعظیم نمودن * صدارت کردن *
Magnificenza.	Magnificentia.	Magnificence.	عظمت * عبرت * رفعت * سخاوت * بزرگوارى * دولت *
Magnifico.	Magnificus.	Magnifique.	دولتمند * سخى * بزرگوار * رفیع * عظیم *
Mago.	Magus.	Magicien.	جانور * کرم * کرم * ساحر * سحر باز * پری دار *
Magressa.	Macies.	Maigreur.	لاغری * ضعیفی *
Magro.	Macilentus.	Maigre.	لاغر * ضعیف *
Mahomete.	Mohammedes.	Mahomet.	محمد
Gli Autori Arabi tengono che Mahomete sia d'alla stirpe d'Ismaele. Egli nacque in Mekka l'anno Alessandrino 882: al fin di l'anno di Cristo S. N. 578. mancando 2 mezi & 8 giorni. Mori un lunedì al 28 del meze (Safar) d'età di 63 anni: de quali passò 40. avanti che si spacciasse per Profeta; 13 poi dimorò in Mekka, di doue essendo scacciato restò 10 anni in Medina, doue morse, & fù sepolito.	Tradunt scriptores Arabes deduci originem Mohammedis ab Ismaele. Natus est Mekka Anno Alexandri 882: Anno Christi peractò 578. exceptis mensibus 2. diebus 8. Obiit die luna 28 mensis (Safar) annos natus 63. quorum 40 transacti sunt antequam manus Propheticum sibi vendicaret; 13 alii dum Mekka subsisteret, & 10. demum post (hegeram) sive fugam ad (Medinam) ubi substitit; & ibidem humatus.	Les Antheurs Arabes assurent que Mahomed est de la race d'Ismael. Il naquit à la Mekka l'An d'Alexandre 882. & l'An de J. C. 578 etant complet excepte 2. mois, & 8 jours. Il mourut un lundy le 28 du mois (Safar) âgé de 63 ans; d'ont il en passa 40 avant qu'il s'erigeat en Prophete, depuis il demeura 13. ans à la Mekke, d'où ayant esté contraint de fuir (ce qu'on appelle hegire) il vécut encore 10. ans à Medine, où il mourut, & y fut enterré.	ذکر مصنفان عربیست که نسب محمد از اسماعیل بن ابراهیم الخلیل صادر باشد * ولادت او در مکه شد سه اکتتبه و ثمانهین و ثمانمیه از اسکندر و از مولود حضرت ایسوع سه خمسمیه و ثمانیه و سبعین * و محمد متوفی شد یوم الاثنین للبلتین بقیتنا من صغر و عمر او دو و ششت و سه سال یعنی که چهل سال از عمر او کتر شتند تا صغر نبوت مینمودی بعد از آن سپهر 10 ساله در مکه ماند آخر چون یمدینه هجرت کرد آنجا مدتی 10 سال متوطن شد و آنجا متوفی و مدفون گردید *
Pretendono gl'interpreti di l'Alcorano, che fù fatta mentione di Mahomete nel Deut. c. 33. venit Deus à sina, & ortus est à sair, & manifestatus est à monte Paranis. Così dicono, che Dio diedè la lege à Moise, l'Evangelo à Cristo, & l'Alcorano à Mahomete.	Afferunt Alcorani Interpretes predictum fuisse Mohammedis adventum Deut. 33. isto textu venit Deus à sina, & ortus est à sair, & manifestatus est à monte Paranis: quibus verbis indicari dicunt descensum legis ad Moysen, Evangelii ad Iesum, & Alcorani ad Mohammedem.	Les interpretes de l'Alcoran pretendent qu'il est fait mention de Mahomed dans ce passage du Deut: c. 33. Venit Deus à sina, & ortus est à sair, & manifestatus est à monte Paranis. D'où ils colligent la descende de la loy à Moise, de l'Evangile à J. C. & de l'Alcor. à Mahom.	فعلما محمد به اعری مینمایند که در کتاب توریة زکر محمد شد باین آیه جاء الله من سینا و اشرق من سبا عبر و استعلن من جبل فاران * گویند متکلمان که این آیه اشارت نماید بنور توریة علی موسی و انجیل علی مسیح و قرآن علی محمد *

ITALICE. LATINE. GALLICE. PERSICE.

Citano altro luogo del Salmo 49. v. 2. secondo certa falsa versione siriana; manifestavit Deus à Sione (eklilan Mohammedan;) coronam laudatam.

Item Ps. 49. 2. his verbis; manifestavit Deus à Sione (eklilan Mohammedan); i. e. coronam laudatam; per coronam in digitari ajunt Regnum, per Mohammedan, i. e. laudatam, Mohammedem.

Et dans ce passag du Ps. 49. se li n une fausse versio n siriaque; manifestavit Deus à Sione, eklilan Mohammedan: ce qui n'est pas ainsi dans le texte Ebreu.

پس از کتاب زبور آیه ۴۹ میبارند میظهر الله من مبدون وغیرها *

Citano ancora il luogo del Vangelo; si ego non abiero &c.

Item in Euang. his verbis; si ego non abiero paracletus non veniet ad vos.

Et dans ces paroles del'Euangile; si ego non abiero, paracletus non veniet ad vos.

باز از انجیل آیه میبارند ان انالم انهبی الغارق لبط اچیکم *

Bisogna che nostri Missionarii stiano sù l'aviso, acciò non ostante l'insolenza de gl'argomenti non restino sorpresi sapientibus & insipientibus debitor sum. Paul. Ap.

Insolentes esto sint objectiones, strenuum sanè decet esse Missionarium in resellendo; ait enim Paulus Ap. sapientibus, & insipientibus debitor sum.

Bienque ces objections soint insolentes, il ne faut pas que les Missionnaires du levant en soint moins sur leurs gardes: il faut qu'ilz se reglent sur ce passage de S. Paul; sapientibus, & insipientibus debitor sum.

لیکن اگر جمیع آیه معترضاب بدلیل شخصی نزدیک طالب علم سنجین و کوهن معنی حقیقی ظاهر تر خراس کورین *

Mai-più.

Nunquam ulterius

Jamais plus.

هرگز دیگر * هیچ من بعد * هرگز بعد از این *

Malamente.

Malè.

Mal.

* نخوب *

Malaticcio.

Valetudinarius.

Maladif: infirme.

علتی * علت نار * علیال * سست *

Mal-attacaticcio.

Morbis contagiosus: contagium.

Mal contagieux.

کوتب مرکب * مرکب * مرض متعدی *

Mal-caduco.

Morbis caducus: morbus senticus.

Mal caduc.

مـرـع *

Mal-composto.

Inconcinuus: incompaetus.

Mal en ordre.

بد ترتیب * بی ترتب * بد شکل * بد ترتب *

Mal-creato.

Inurbanus: immerigeratus.

Mal élevé.

بی ادب * بی تربیت * نامادب * غیر متادب *

Mal-contento.

Mæstus.

Mécontent.

ناراضی * ناخشنود * دلگیر *

Mal di Napoli.

Morbis Neapolitanus.

Mal de Naple.

اتشک * ابله فرنگی *

Si chiama in Persiano & in Turchesco; (تشک) atesçhek) cioè; picciolo fuoco. i medici Arabi moderni lo chiamano mal Franceze (ابله فرنگی) abeleh frenghi.) & io lo voglio chiamare, mal Turco, ò Persiano, che veramente frà mille persone à Pena una viè libera.

Persicè vocatur, ac Turcicè (atesçhek) i. e. ignis modicus: medici vero Arabes moderni, morbum Gallicum vocant; (ابله فرنگی) abeleh frenghi) Voco ego morbum Turcicum, aut Persicum; vix enim inter mille personas utriusque sexus unam illic inveneris, qua quoddam bujus luis non patitur granum.

Les Turcs, & les Persans appellent le mal de Naple (atesçhek) c'est à dire, petit feu. Les Auteurs Arabes modernes l'appellent mal François. Quant à moy, je l'appelle le mal Persan, où le mal Turc, car à peine trouve t-on là une personne entre mille qui n'en aye, quelque Sintôme.

نمی دانم چرا ترک و عجم اتشکرا ابله فرنگی میخوانند چنانچه ظاهر است که بیشتر تران گفت او را ابله ترکی و عجمی که بلکه در بین هزار کسان اولکهای ایشان یکی پاک از ان بلا نمیباشد *

از کتاب بورلین آیمی آرند بظہر اللہ من

صہیون وغیرہ

ایشا از انجیل لیس آیمی آرند لن نام از ہب الفار قبط

لا یحکم

لیکن اگر جمیع این معتضات بدلیل شخصی
و نیک طالب عام سنجیدہ کردند معنی حقیقی ظاہر تر

خواہد کردید

Neuer mond

Mischief, ill. bad.

ہرگز در کچ پیچ میں بعد ہرگز بعد ازین

بد خوب

علتی علت دار

کوفت مرکي حرکت عرض متعدي

صرع

بدرتیب بدرز بد شکل بی تریز

بی ادب بی تربیت نامادب غیر متادب

ناراضی ناخشنود دلگیر

آتش آبد فرنگی

سیدانم چرا ترک و عجم آتش را آبد فرنگی میخوانند

چنانچه ظاهرت که بیشتر توان گفت دور آبد

ترکی و عجمی که بگذر در بین هزار کسان

دلکهای ایشان یک پاک از آن بلا نمیشد

دلگیر ملول حوین محزون دل تنگ
آلای باشتی سردار آلای آلای چاوش
بدنفسی حرام زدگی بدذاتی بدی
حبث غدر خدع
بدذات بدنفس حرام زاده حبث شریر بد
شقی متروپی دژانگ
بدخاهی بغض نفاق عداوت خصومت دشمنی

بدخاه صاحب نفاق عدو دشمن
بدخاه بدشکال خیره
جزیره مالطه جزیره رهبانیت پیمان شراف طایفه
قدیس حضرت یحیی زکریا
یقین است که چون ترک نام مطالت شوند کویا
رزان میزنند

فاما آن آبد را بچوشند نای چوب چینی چاک میکند

بان شرط که زینترنگ دارند یعنی که عندالایشان

خودس بچه و اجناس حلو او شیرینی باشد

در درجم در دزیران

بدی بخوبی شریت شر

لعنت ملعون

لعنت کردن تفرین نمودن

بدعا تفرین لعنت تویج

جادو تسخیر خیانت بدکرداری

بدکردار بدکار بدعمل بدفعل شریر نجیب

مفسد مجرم کینه کار بدلهوش

بدگرام

بدی شری فساد شاعت نخوت

بدخ شریر شقی ناخوب

دلگیری قسوت ملالت خون دل تنگی

بوده

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICHE.

Maltezi naturali morono molto di più vecchiaia che d'infermità. Malta è vero luogo di missione contra Ebrei, Mahometani, heretici, & empii d'ogni sorte, chelà si trovano.	<i>Melitenses plus senio, quam infirmitate occumbunt.</i> <i>Melita zelo missionis prabet pabulum; tum propter Judæos, Mohammedanos, & hereticos illic detentos, tum propter omne impiorum genus.</i>	Les Maltoiz naturels meurent plus de vieillesse, que de maladie. Malthe est un véritable lieu de mission; tant pour la quantité des Juifs, des Turcs & des schismatiques, qu'on y trouve, qu'à raison de plusieurs impiés de toutes sortes.	از شهر ملطه بیشتر از غایت پیری میمیرند و کمتر از سبب مرض * در شهر ملطه همه طایفه پیران باشد خوراه تروی خوراه پیران خوراه رضی و خوراه منافقان هم * چند *
I Cavalieri di Malta servono li poveri nell' loro ospitale con argenteria. Maltrattare.	<i>Melitenfes equites pauperibus ministrant in nosocomio, cum argenteis vasculis.</i> <i>Malè tractare.</i>	Les Chevaliers de Malthe servent les pauvres dans leur hospital, en vaisselle d'argent. Mal-traiter.	از راه شهر ملطه بفقرا ناچاک در راه الشفا ایشان نشینند بلنکری فقره خودت میکنند * بهرین کردن * ندرازی نمودن * طرح ظلم انکندن * زجر کردن *
Maltrattamento. Malva.	<i>Injuria.</i> <i>Malva.</i>	Mauvais traitement. Mauve.	زمنه * رنج * آزار * آزار کوی * بی عمری * ندرازی * خبازی * پنیرک * ترله * بران * خبرج * بیروج * خورا * خجند *
La malva cotta, & il latte è alimento de gl' Arabi d'il deserto per molti mezi.	<i>Elixata malva, & lac Arabes nomades ferme unice a-lune per multos menses.</i>	Les mauves, & le laitages servent de nourriture aux Arabes du desert durant plusieurs mois.	خبازی و شیر غذا عربان بدوین باشد مدتی چند ماه *
Malvaggiamente. Malvaggio.	<i>Nequiter: improbe.</i> <i>Malignus: pravus.</i>	Méchamment. Méchant.	از روی خبیث * بد ناکانه * از روی بد نفسی * بشریت * حرامان * بد نفس * درند * شقی * روی * فاجر * اذیت *
Malvaggità.	<i>Malignitas: pravi-tas.</i>	Méchanceté.	بد خلق * سوء الخلق * پیشوتی * زشت خوی * بی سمان * بد خلقی * حرامان کوی * سوء الخلق * بد ناکانی * شریت * در اوت * زشت خوی *
Malva-vischio. Mal volontieri.	<i>Malva-viscus: althaa.</i> <i>Invito animo.</i>	Althée: gui-mauve. Mal volontiers.	ظمی * درخت ورن القصاب * ملوک * خطمی کوچک * از روی غصبی * غصبا * بی رضای خاطر *
Mammella. Manara.	<i>Mamma.</i> <i>Securis.</i>	Mamelle. Hache.	پستان * ممه * ضرع * دوس * خری * کلنگ * تیشه *
Mancamento: dif-fetto, Mancanza della luna. Mancare: esser di meno. Mancar difede.	<i>Defectus.</i> <i>Luna deliquium.</i> <i>Deficere.</i> <i>Perfidum agere.</i>	Defaut: manquement. Defaut de la lune. Manquer.: être moins. Manquer de foy.	گستاخی * عیب * کم بودن ماه * نقصان ماه * تقصیر القمر * کم بودن * ناقص آمدن * قلیل بودن * زایل شدن * عقد شکستن * بی قول شدن * پیمان باطل کردن * بی ایمان کردن * بدین * خلاف وعده کردن *

اولاد جزیره مطه بشته از غایت پیری می میرند و کمتر

از سبب مرضی.

در شهر مطه هم طایفه پیدا باشد خواه ترک

خواه یهود خواه رضی و خواه منافقان هم

جنس

اشرف شهر مطه نقره لمانا چاک در دوازده شفا ایشان

خسپیده بنکری نقره خدمت میکند

بی عزت کردن توازی نمودن طرح ظلم افکندن

زجر کردن

زحمت رنج آزار آزرودگی بی عزتی

از روی خبث بد ذاتانه از بد نفسی
حرام زاده بد نفس درند شقی روی فاجر
بد خلق زشت خوئی
بد خلقی حرام زده کی بد ذاتی
شریت رواوت در زشت خوئی
عظمی درخت ورود القاب ملوک عظمی کوچک
از روی غضب غضبانی رضای خاطر

پستان مہ صرع

کلتک تیشہ

کتاخی عیب

کم بود ماہ نقصان ماہ

کم بودن ناقص آمدن قلیل بودن
عقد شکن بی قول شدن پیمان باطل کردن
بی ایمان کردید خلاف وعده کردن

شسته بر لب شاخک

بادام لوز بومغز

هرکیه بیروح لفاح شایخ

هرکیه فراوان میوه در جزیره کپروس و اینجا

ریشه ان دیدم مانند شکل گردمی

چون هرکیه نام دارد در او لکه عجم بسیار عزیزت

اما بسیار عزیزت

بی قول ماندن بی اقرار شدن اقرار و وعده خود

باطل نمودن

عیدی عیدانه بخشش

شکر دانه

چپ رسم عسماوی

کل اختیار کرد صاحب اختیار سر بل نمودن

حکم کشیدن از کسی

سر بل شده کل اختیار نموده

از حکم معاف نموده

غلام بنده عبد مملوک

غنیمت است

کم زیاده زیاد کم زیاد ناقص

فرستادن ارسال نمودن روانه فرمودن محمول

پیغام نمودن سبوت کردن اندین

حکم شاه رقم شاه خط شریف فرمان بادشاه

منثور

ارسال نموده فرستاده روانه نموده محمول گردیده

سبوت نموده شاطر قاصد

فرستنده راسل صاحب پیغام

Man.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Mancar alla promessa.	<i>Non stare promissis</i>	Manquer de parole.	دبی قول ماندن * دبی (قرار شدن) * (قرار و وعده خون) باطل نمودن *
Mancia.	<i>Strena: munus gratuitum.</i>	Etrene.	دبی * عبدانه * بخشش * مشتغ * وشاق * پهلان * شاکرانه *
Mancino.	<i>Levus: schava.</i>	Gaucher.	چپ * اعسم * عسماوی * چیه * چپ نسبی *
Mancipare.	<i>Emancipare.</i>	Emanciper.	کَل اختیار کردن * صاحب اختیار - سر هل نمودن * حکم کشیدن از کسی *
Mancipato.	<i>Emancipatus.</i>	Emancipé.	سر هل شده * کَل اختیار نمودن * ضابط کردن (ندین) * از حکم معاف نمودن *
Mancipio.	<i>Mancipium.</i>	Efclave.	قلام * بند * عبد * رق * مملوک *
Manco-male.	<i>Non adeo malum.</i>	C'est encorc assez.	خنیمت است * شتل *
Più ò manco.	<i>Plus minus.</i>	Plus où moins.	کجریان * زیاده کم * زاید ناقص *
Mandare.	<i>Mittere.</i>	Envoyer.	فرستادن * ارسال نمودن * روانه فرمودن * مرسول - پیغام نمودن * مبعوث کردن (ندین) *
Mandamento del Rè.	<i>Regis mandatum.</i>	Mandat du Roy.	حکم شاه * رقم شاه * خط شهبودی * فرمان پادشاهانه * منشور *
Mandato.	<i>Missus.</i>	Envoyé depeché.	ارسال نمودن * فرستادن * روانه نمودن * مرسول کردن (ندین) * مبعوث نمودن * شاطر * قاصد *
Mandatore.	<i>Mittens.</i>	Celluy qui mande	فرستنده * راسل * باعث * صاحب پیغام *
Mandora à la Persiana.	<i>Tetrachordon.</i>	Mandore à la Persiane.	شسته * دربط * هشاخک *
Mandorla.	<i>Amygdala.</i>	Amande.	بادام * لوز * دو مغز *
Mandra.	<i>Martes.</i>	Foüine.	مورسورج * کله *
Mandragora.	<i>Mandragora.</i>	Mandragore.	مهر گیاه * دیروج * لفاع * شادرج * قاطانقی *
Cresce la mandragora abundantemente in Cipro, dove viddi radici di questa pianta veramente molto simili alla figura humana di l'unò, & di l'altro sesso, particolarmente in casa del Sig. Console di Francia.	<i>Mandragoram in Insulâ Cypro lascivientem vidi, cujus potissimum radices figuram humanam utriusque sexus representantes miratus sum, in domo D. Souvani Gallie Consulis.</i>	La mandragore croit abundantement dans l'isle de Chypre, où j'ay veü des racines de cette plante effectivement fort approchantes de la figure humaine de l'un, & de l'autre sexe, principalement chez Mons. Souvan Co. de Fr.	مهر گیاه فراوان مبروید در جزیره کپروس و اندک ریشه آن دیدم مانند شکل انسانی *
In Persia chiamano questa radice (meher ghiab مهر گیاه) cioè; pianta dell'amore; & per ciò, è molto ricercata.	<i>Vocatur in Persia (meher ghiab مهر گیاه), e amoris herba (propterea à extraordinario illic ardore perquiritur, quamvis raro inveniatur.</i>	Cette plante s'appelle en Perse l'herbe de l'amour (meher ghiab مهر گیاه) c'est pourquoy elle y est fort recherchée.	چون مهر گیاه نام دارد در اولک عجم بسیار ترینه است (اما بسیار عربی است) *

Man.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
I ciarlatani la contrafanno con la radice fresca d'il (fu) alla quale fanno la barba, & capelli di figura humana con le radici d'il meo destramente cuscite.	<i>Circumforanci verò ex radice (fu) radiculis mei subtiliter intersutà, ut barbam, & capillos effingant in figura humana formam, mandragone philtrum venale exhibent.</i>	Les Charlatans la contrefont avec la racine du (fu) ou Valeriane, dans laquelle ils coufent subtilement les racines du meum, ou fenouil sauvage pour contrefaire la barbe & les cheveux en forme d'homme.	دنا بهرین خورا صغیر و نافع است که بپای کرون و ریش منسوب است همان ریشه نرود بجز اول و ز نهاده و تقلید ریش و کیش از مبر ساخته از ارباب بدل مهر کباب میفرودند *
Maneggiare.	<i>Manibus tractare</i>	Manier.	دستی زدن * لمس کردن * استعمال نمودن *
Maneggiare un cavallo.	<i>Equum agitare.</i>	Manier un cheval.	اسبی را کردن * اسبی را جی لان دادن * اسبی جهاندیدن * تکاپوی کردن اسبی * تکاور ساختن اسبی *
Maneggiato.	<i>Manibus tractatus.</i>	Manié.	دستی زدن * لمس نمودن * استعمال نمودن * ملامت شدن *
Mannetta di ferro	<i>Manica.</i>	Menotes: fers aux mains.	تبی * غل *
Mangia de i cavalli.	<i>Equorum pabulum.</i>	Nourriture des chevaux.	خوراک اسبی * خوراک اسبی * تصیل * علیق * چوبیدن * بپر *
Mangia de' uccelli	<i>Granafca avium.</i>	Nourriture des oiseaux.	خوراک پرنده * خوراک مرغان * دانه مرغان * چینه *
Mangiate.	<i>Maducare: edere.</i>	Manger.	خورشیدن * می خوردن * اکل کردن * خوردن * تناول کردن خوردن چهره سیدان *
Mangiare.	<i>Cibus.</i>	Le manger.	خورشیدن * غذا * خوراک * چکر * واه *
Mangiato.	<i>Manducatus: exesus.</i>	Manger: nourriture.	خورشیده شده * پاکول * تناول گردیده *
Mangiatoio.	<i>Prasepe.</i>	Mangeoire.	آخور * معلف *
Mangiatore.	<i>Edax.</i>	Mangeur.	خورنده * اکل *
Manica.	<i>Manica.</i>	Manche.	آستین * آستین * کف * رین *
Manico di spada.	<i>Ensis manubrium.</i>	Manche d'épée.	قبضه شمشیر * دسته شمشیر * قبضه سیف *
Manico d'istromento.	<i>Manubrium instrumenti.</i>	Manche d'instrument.	دسته * قبضه * حل * حل *
Maniciotto.	<i>Manica pellicea.</i>	Manchon.	دستکش *
Maniera.	<i>Mos: ritus: modus.</i>	Maniere.	نیز * نور * متوال * قاعه * وجه * روشنی *
Manifattura.	<i>Opera.</i>	Manufacture.	دستی کاری * صنعت کاری * پیشه کاری * عمل دست *
Manifestamente.	<i>Manifestè.</i>	Manifestement.	ظاهر * آشکارا * فاشا * باهر * اعلانا * بیانا * بینا * بهر * عیانا * مکشوف * بی کنایت *
Manifestare.	<i>Manifestare.</i>	Manifester.	ظاهر کردن * علانی نمودن * جهر ساختن * باهر و ظاهر کردن * آشکار و صریح کردن (نیدن) *
Manifestatione.	<i>Manifestatio.</i>	Manifestation.	اظهار * شهرت * اشتهار *
Manifestato.	<i>Manifestatus.</i>	Manifesté.	اشکارا شده * ظاهر گردیده * علانی و مشهور و مظهر و بیاد افش و معاین گردیده *
Manifesto.	<i>Manifestus.</i>	Manifeste.	ظاهر * آشکار * باهر * معلوم * روشن * بین * توش Eme-

بنا برین خواصخونمان رشکی پی کرده و ریشہ نموده
میان ریشہ فوجی لود و زنہادہ و تقلید ریشہ کشش
و دمیر ساخته اورا بدل مہر کیاہ سفیر و شد

دست زدن لمس کردن استعمال نمودن
اسپ ہوار کردن اسپ را جولان دادن اسپ جانیدن
تکا بومی کردن اسپ تکاور ساختن اسپ
دست زده لمس نموده استعمال نمودن
قید غل

خوردارہاں خوراک اسپ
خوراکی مرغان دلنہ مرغان
خوردن می خورم اکل کردن تناول
کردن حیرسدن
خوردنی غذا خورکی
خوردہ شدہ ماکول تناول کردیدہ
آخور معنف

خورنده اکال

آستین آفتین

قبضه شمشیر دست شمشیر قبضه سیف

قبضه دست

دستکش

ترز طور سوال قاعده وجه

دست کاری صنعت کاری پیشه کاری عمل دست

ظاہر آشکارا فاشا باہرا اعلانہ

چہرا عیناً مکثوفاً بی کنایت

ظاہر کردن علانی نمودن چہرہ ساختن

باہر و ظاہر کردن آشکار و صریح کردن پندین

اظہار شہرت آشکار شہار

آشکارا شدہ ظاہر کردیدہ علانی

و پیدا و فاش معاین کردیدہ

ظاہر آشکار باہر معلوم

خاک تو پیش از آنکه خاک شوی

کفایت شیخ سعدی شیرازی

کاتبی پوستین

بالا پوش

حمایت کردن حفظ کردن

طرف گرفتن، براداری نمودن

جلاد صلاح دار

کنده در کیه بر دزد بازاری

چنگ دسته

من

شیرت ترنجبین

دست ید کف جار

دست رت و چپ پهن و بر

دست بت من ید لای ید

درویش ملایم حلیم سلیم بمان

ملایم شدن حلیم هم ساندن تنیدی شکستن

سلیم کردیدن

حلیم درویشی بی تنیدی

عارف که بر جغد تنک بت هنوز

گرگزندت رسد تمل کن

که بغواز کناه پاک نژی

ای برادر چو عاقبت خاک است

Man.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
È meglio il nemico manifesto, che l'amico finto. Proverb. Turco.	<i>Melius est hostem manifestum habere quam amicum fucatum. Prov. Turcicum.</i>	Il est mieux d'avoir un ennemy déclaré, qu'un amy feint. Proverbe Turc.	* آشکارا دوستمان بکنند کز نهوشتر *
Maniglie.	<i>Armilla.</i>	Braffeleets.	* مہیل دست * سرار * مطال * دست بند *
Manigoldo: boia.	<i>Garnifex.</i>	Bourreau.	* جلان * سلاح دار *
Manigoldo: latroncello.	<i>Latrunculus.</i>	Petit voleur.	* گندوز * کپسه بزر * دزد بازاری *
Manipolo.	<i>Manipulus</i>	Poignée: manipule.	* چنگ * دستہ *
Manipolo: cazzuola dà muratore	<i>Trulla.</i>	Truelle.	* ماله * لٹاشہ * چنگالہ *
Manna dà'l cielo.	<i>Manna celi.</i>	Manne du ciel.	* من * من آلسلری * ۱۵ *
Manna medicinale.	<i>Manna medicinalis.</i>	Manne medicinale.	* شیرخشت * ترنجبین * کراکببین *
Mano.	<i>Manus.</i>	Main.	* دست * دین * کف * جار *
Mano destra, & manca.	<i>Manus dextra, & sinistra.</i>	Main droite, & main gauche.	* دست راست و چپ * دیمین و ديسار *
Dimano in mano.	<i>De manu ad manum.</i>	De main en main.	* دست بدست * من بدالی دین *
Manfueto.	<i>Manfuetus.</i>	Doux: paisible.	* درویش * ملایم * حلیم * سلیم * بهامان * دیر قضی *
Manfuefarfi.	<i>Manfuefieri.</i>	S'adoucir: s'appaifer.	* ملایم شدن * حام بوم رساندن * قندی شکستن *
Manfuetudine.	<i>Mansuetudo.</i>	Manfuetude.	* سلیم کردن * حام * درویشی * دبی قندی *
Il mar' profondo non s'inturbidisce col tiro d'una pietra, così il favio, che si piglia colera è ancora un'acqua di poco fondo: si alcuno ti sfuccica vinci tu con la manfuetudine, & perdonando l'ingiurie meriti tu il perdono de tuoi peccati. O fratello, già che tu devi risolverti in polvere, sii polvere avanti di diventarlo. Sçhek Sâdi Poeta Persiano.	<i>Jactu lapidis non turbatur profundum mare: sapiens qui etiamnum inscitur, hactenus vadosa est aqua: si quis te momorderit, tolera: mansuetudine enim crimina ignoscendo, crimina eluis tua: O frater! cum in pulverem sis reversurus; jam fias pulvis antequam in pulverem revertaris. Est hexasticon Sâdini Poeta Persa.</i>	Une profonde mer ne devient jamais trouble par un ject de pierre, ainsi l'homme sage, qui se met en colere n'est encore qu'une eau de peu defond. Si quelqu'un te choque prens patience, & tache de meriter que Dieu te pardonne en pardonnant les injures; tu sçais bien, mon cher frere, que tu seras reduit en pouffiere, fais toy donc cendre, & pouffiere avant que tu le deviennes. Sçhek Sâdi Poete Persan.	* دریا کراوان نشون تهره دستک *
Manta pelosa.	<i>Amictus pellicens: amphitapa</i>	Pelisse.	* عارف که برنج تنگ دست هنوز *
Mantello.	<i>Pallium.</i>	Manteau.	* کرگردت رس تحمل کن *
Mantenere: difendere.	<i>Protegere.</i>	Maintenir: defendre.	* که بعفر از گناه پاک شوی *
			* ای برادر چو عاقبت خاکست *
			* خاک شوی پیش از آن که خاک شوی *
			* گفتار شیع سعیدی شهرازی بین است *
			* کاتبی * پوستین *
			* پالاپوش * فرجه *
			* حمایت کردن * حفظ کردن * محافظه نمودن *
			* طرف گرفتن * هراس زدن نمودن *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICH.
Mantenere la promessa.	<i>Stare promissis.</i>	Tenir la promessa.	* عقد نگهداشتن * اقرار بچا آوردن * در وجه خون عمل نمودن *
Mantenere: dar da vivere.	<i>Sustentare.</i>	Maintenir: sustenter.	* خرجی از دریای معاشه دادن * رزق دادن *
Mantice.	<i>Follis.</i>	Soufflet à souffler.	* منفاخ *
Mantile.	<i>Mantile.</i>	Serviette.	* دستمال * محرمه * سرک *
Manto.	<i>Penula.</i>	Manteau pour la pluie.	* پاپنجی * بارانی * مسجی * پاپنجی *
* Marafche.	<i>Lauro-cerifa.</i>	Griotes: sorte de cerifes.	* آگری ترش *
Maraviglia.	<i>Portentum.</i>	Merveille.	* تعجبی * عجیب چهره * چرنک * حارق عادت *
Maravigliarsi.	<i>Stupefieri.</i>	Sétonner: s'émerveiller.	* حیران شدن * بحیرت ماندن * مات ماندن * تعجب نمودن * مستأشیدن *
Maraviglioso.	<i>Admirandus.</i>	Merveilleux.	* عجیب * معجبی * غریب *
Marca: v: fegno.	<i>Sanies: pus: marcor</i>	Sang corrompù.	* چرک * آب رنج * ریش زخم *
Marcia.	<i>Progredi.</i>	Marcher.	* مسافرت کردن * تمشیت نمودن *
Marciare.	<i>Marcescere.</i>	Se corrompre.	* چرک جمع کردن *
Marcisi: d'una piaga.	<i>Mare.</i>	Mer.	* بحر *
Mare.			
Certi momenti di terrore sopra il mare, sminuiscono la vita, & fanno invecchiare avanti il tempo.	<i>Probantur supra mare quedam terrore momenta, que vitam minuant, & senectutem accelerant.</i>	Les momens de frayeur, que l'on eprouve sur la mer diminuent la vie, & font vieillir avant le tems.	بعضی ساعت که در طوفان دریا کرشمه عمرم کوتاه کن (اندک کرده و قبل از وقت پیر خویشند کرده مرا *
Mare adriatico.	<i>Mare Adriaticum.</i>	Mer Adriatique.	* دریاه ونیدیک * ونیدیک بغازی * خور ونیدیک *
Una faetta del cielo cascando sopra nostra nave del Profeta Moyses sopra l'Adriatico, ammazzo un marinaro, & gli liquefò l'ossa, in presenza mia; & l'istesso colpo cincerò il grande albero, & sminuzzò il trinchetto al modo d'un tornitore. In Agosto 1679.	<i>Supra Adriaticum mare navigando mense Augusti an. 1679, Vidi interfici hominem à fulmine in momento, casus, mirum! manserunt ossa veluti liquefacta: tum malus maximus redactus in cineres; tum dolo quasi tonitroris manu in gyros frustatim redactus.</i>	Un coup de foudre sur la mer Adriatique ecrasa un marinier, & luy fondit les os en ma presence, & le même coup reduisit en cendre le grand mast, & le trinquet en copeaux, comme pourroit faire un tourneur. Au mois d'Aoust 1679.	سه از مبله حضرت مسیح هر اروششصد و هفتاد و نه چوبی بالای دریا ونیدیک سفر میکردم و در وصافه بالای او که خلاصی آفتاب از آن ترش استخوانهای او که دریا که از کوه و نخل خاک کرد و سایه تهرهای پرش را که با خفای خراط پارچه بسازد نمیدان *
Mare Caspio.	<i>Mare Caspium.</i>	Mer Caspie.	* دریاه قلمر * دریای پاک *
Portano il salmone, & il sturione, com'ancora il caviale, & la poutarga d'al mar Caspio, in Aspahan.	<i>Deferuntur salmo, & accipenser saliti, uti etiam ora piscium parata vulgò (Caviale, & Poutarga) ex mari Caspianum usque.</i>	L'on porte du saumon, & de l'esturgeon salez, du cavial, & de la poutargue depuis la mer Caspie jusques à Ispahan.	سرخ ماهی و سگ ماهی شعار و خن پارو و پیر ترغه از دریا قلمر تا اصفهان میبارند *
Mare negro.	<i>Mare nigrum.</i>	Mer noire.	* دریاه ابرون * قمر (نقیر) * سیاه و کمر * Vidi

قول نگهداشتن عقد نگهداشتن اقرار چا آوردن

بوعده خود عمل نمودن

دم منفخ

دسمال دست مال محرم

چوچه بالا پوش فراخ بارانی

للوبالو الوبی ترش

عجب تعجب

حیران شدن بحیرت ماندن

تعجب نمودن

عجب غریب

جراحت چوک آب ریم ریش زخم

سفر کردن مسافر کردن

ریم کردن چوک جمع کردن

دریا بحر

بعضی ساعت که در طوفان دریا گذشتم عمرم کوتاه

خواهند کرد و قبل از وقت پیر خواهند کرد مرا

سند از میراد و حضرت مسیح نیز اثرش و می‌تواند چون
بالای دریاوند یک سفر یک روم رعد و صاعقه بالای
مرد که خلاصی افتاده از اثرش استخوانهای او
گویا که از کرد و دغل خاک کرد و سایر
تیرهای برشته را گویا خورد و نامی خراط پاره پاره
نمود

دریا قلم

سرخ ماهی

قلم تا اصفهان می‌آرند

یک ستون که بر سر جزیره کوچک قرار دارد
و خول نخور استنبل بر این دریا دیدم نقل شخصی
ندارد و هر چند که در راستون پیپوس گویند
من هیچ باور نکنم که اصل داشته باشد

دریا اوقیانوس دریای محیط بحر محیط

دریا من بحر الیمین

نعل بند نعل کن بیطار

کناره حاشیه

حاشیه کتاب حواشی کتاب کناره کتاب

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Viddi in compagnia di S. E. il Sig. Amb. Marcheze di Nointel, quella colonna chiamata; di Pompeo, à l'entrata d'il bosforo nel mar negro, in cima d'un scoglio: veramente bagatella.	<i>Vidi in comitatu Excellentissimi Dñi D. Marchionis de Nointel columnam illam, quam Pompeianam vocant, ad ostium maris nigri, in summitate rupis: sed hec num sit inter relocatorum nugas?</i>	J'ay veu cette colonne qu'on appelle de Pompée en compagnie de S. E. Monseig. le Marquis de Nointel; elle est dressée au plus haut, d'un rocher à l'entrée du bosphore dans la mer noire: veritable bagatelle.	یک ستون که در سر جزیره کی چک قرار گرفته و در دخول خمار استنبل بر این دریا دیدم نقل مشخص قرار و هر چند که اورا ستون پمپئوس کفایتد همین هیچ دور نکتم که اصل داشته باشد *
Mare mediterraneo.	<i>Mare mediterraneum.</i>	Mer mediterraneé.	آغ نگر * دریاه سفید *
Mare Oceano.	<i>Mare Oceanum.</i>	Mer Oceane.	دریا اوقیانوس * دریای محیط * بحر محیط *
Mare rosso.	<i>Mare rubrum; erythreum.</i>	Mer rouge.	دریا یمن * بحر الیمین *
Marea.	<i>Affluuium, & refluxuum maris.</i>	Marée.	مد و جزر * مد و جزر دریا * سغی * و تهر البحر *
Mare scalco.	<i>Ferramentarius: veterinaris.</i>	Maréchal.	فعل دند * فعل کن * بیطار *
Margine.	<i>Margo: crepido: acta.</i>	Bord: marge.	کناره * حاشیه *
Margine d'un libro.	<i>Libri margo.</i>	Marge d'un livre.	حاشیه کتاب * حاشی کتاب * کناره کتاب *
Maria Madre di Gesu Cristo.	Maria Mater Iesu Christi.	Marie Mere de J. C.	مَرِيَمُ مَآدَرُ حَبْرَتِ مَسِيحِ *
Si mi domandate (dicezeme-heseri commentatore di l'Alc.) per che si chiama Gesu figlio di Maria? Rispondo, che gli figli pigliano la denominazione dà i Padri, non d'alle Madri, mà che questo venghi chiamato della Madre, è prova che gli deve nascere senza Padre &c.	<i>Si objeceris (dicit zamc-heserius in Alcor:) cur vocatur (Isa) filius Mariam? R. filii denominantur à Patribus, non verò à matribus, quod verò hic ab eà denominatur, docetur hinc eum nasciturum absque Patre &c.</i>	Si vous m'objectez, dit un commentateur del' Alcoran) pourquoi Jesus est appelé fils de Marie? je répons que les enfans prennent le nom des Peres, & non pas des Mères: mais comme celluy-cy prend son nom de la Mere, sçachez que c'est pour montrer, qu'il devoit naître sans Pere &c.	فان قلت لم قيل عيسى بن مريم والكتاب لمريم قلت لان الابنا ينسبون الا الالاء لم الا الامهات فاعلمت بنسبتة اليها انه بن مريم غير اب * زمخشري هاهي سورة عمر ابي *
O Maria! tu fusti eletta da Dio, N. B. purificata, & cielta fra tutte le donne d'il mondo. Nel Alcor. c. 3. della familia d'Amran.	<i>O Maria! Deus legit te, & N. B. mundavit te, & elegit te supra mulieres seculi. Alcor. Sur. 3. de familia Amran.</i>	O Marie! Dieu t'à elue, & N. B. t'à purifiée, & t'à choisie par dessus toutes les femmes du monde. l'Alcoran. c. 3. de la famille d'Amran.	يا مريم ان الله اعطيك و طهرتك و اعطيك علي كسمة العالمين * معارة عمر ان *
Nissuno viene al mondo, senza esser toccato, & macchiato da Satanaffo, eccetta Maria, & il suo figlio. Il Beidavi sopra l'Alcor.	<i>Nemo nascitur, quem Sathan non contrectet, quo contactu deformis homo redditur, Maria excepta, & filio ejus. &c. ita Beidavi in Alcor.</i>	Personne ne naît, sans que Satàn le souille par son attouchement, exceptez Marie, & son fils. &c. Beidavi sur l'Alcor.	عاشق معالون يعنى الا والشيطان يمسه فبن هو لن فبستهل من مسه الا مريم و ابنها * حاشيت بيضاري *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Le chieze del levante hanno ancora le imagini di Maria, ò di legno già fatto bucchi dà i vermi, ò di marmo già liscia- to del tempo: argo- mento, che falta all'occhi contra i novi Iconoclasti.	<i>Maria icones ex ligno carie ambeso, aut ex marmore vetustate corroso servant hactenus Ecclesie Orientales; qua novatorum Iconoclastarum duritiem superent.</i>	Les Eglises du levant venerent encore des images de Marie, faites de bois tout vermoulù, ou de marbre tout lissé, ou mangé de vieillesse: argument contre la dureté des nouveaux Iconoclastes.	سجده عین بیاقن دیها ونستعاریهها وغیر اهل مسیحی مشرقیان صورتها قدیم دیهیم مردم نر معدنی خوبی دارند و از آنها لیل تعالان یافتند که عبرت صورتها قدیسان هیچ نسبتی بپتیرستی ندارند چون متقدمین مسیحیان رسم عبادت از حضرت اوریان (مردم خسته شدند)*
Viddi con stupore la figura di Maria in basso rilievo, sopra un marmo incastrato nel muro, nella chieza antichissima d'i Giacobiti in Mussul: non potrebbe quel marmo ammollire gli cuori d'i novatori di questo secolo, si con occhio di buona fede fosse guardato? Marinaro.	<i>Vidi cum stupore in vetustissima Jacobitarum Ecclesia B. Maria urbis (Mussul) iconem Deiparæ in marmore sculptam parieti coeuvæ, & cum ipso constructo, cujus aspectus valeat Acatholicis nostris carneum restituere cor.</i>	J'ay admiré entre autres celle qui est à Mussul dans l'Eglise de N. Dame, des Jacobites, laquelle est en bas relief, dans un marbre enchassé dans la muraille: il suffiroit à nos Pret. Reformez de reflexir de bonne foy sur ce marbre parlant, pour attendre leur coeur. Marinier.	امان کنیسه ستند مریم شهر مرصع صورت دیهیم مردم از مردم است بسیار که نه دیوار چشبانده که چون قالمان اوزا نظر کنند دل ایشان نرم شود *
Marinare il pesce.	<i>Pisces aceto condere.</i>	Mariner le poisson.	چاشنی * کشتی بان * چهاره غراب * ملاح *
Mariolo.	<i>Latrunculus.</i>	Filou: fourbe.	ماهه پخته کردن بالات و سرکه *
Maritare.	<i>Matrimonio conjugere.</i>	Marier.	بازگشت کردن * کیسه پر *
Maritarsi.	<i>Uxorem ducere.</i>	Se marier.	نکاح کردن * ترویج نمودن * متروج نمودن *
Maritata.	<i>Nupta: sponsa.</i>	Mariée.	ترویج کردن * عقد نکاح بستن * بعد از بدین *
Maritato.	<i>Conjugatus.</i>	Marié.	عقد نکاح بستن * متروج کردن بدین *
Maritimo.	<i>Maritimus.</i>	Maritime.	شاهزاد * عروس * منگوخه * زوجه * زن متروجه *
Marito.	<i>Maritus.</i>	Mari.	زن شوهر گرفته *
Marmo.	<i>Marmor.</i>	Marbre.	کن خد شده * دامان شده * متروج شده * متروج *
Maroniti fior della Religione Catholica nel levante.	<i>Maronita verè flos Catholicismi Orientalis.</i>	Les maronites font la fleur de la Catholicité dans le levant.	دریایی * بهری *
Giurano per la testa d'il Papa, & non mai riconnocono il Patriarca di novo eletto, si prima non veddono, & baggiano il breve di S. S. per la confirmazione.	<i>Jurant per caput Papa; nec recenter electum Patriarcham agnoscunt donec de osculentur breve confirmatio- nis per Summum Pont.</i>	Ils jurent par la tête du Pape; & ne reconnoissent point leur Patriarche nouvellement élu, jusques à ce qu'ilz voyent, & baissent le bref de sa confirmation	شوهر * دامان * زوج * کتخدان *
			مرمر * رخام * سنگ مرمر * خارا *
			مزارناعم: (المسیحیین طابعین حضرت پاپا اند در مشرق *
			قسم بر پاپا خوردن بپس ایشان متعریف است (مسلم)
			بطریق خون ایشان چون تازه نصبی شوند قبول نمیکنند
			تا حضرت پاپا برقم علیهم اوزا مکررند (شته باشد) *

مجمعین یا قوی ما و نثورہا و غیر اہل مسیح
مشرقیان صورتہا قدیم فی اہل مریم و بعد ہی خود
دارند و از انہا دلیل توان یافت کہ عزت صورتہا
قدیم پنج نسبت پیشترتی نداشتند چون متقدمین
مسیحیان رسم عبادت از حضرت اوریان لمونخہ شدند

اما در کنیز ستہ مریم شہر موصل صوت بی بی مریم
از مرمرت بسیار کہنہ بدیوار چہ پانزدہ کہ چون
ظلمان اورا نظر کنند دل ایشان نرم شود

جانثو کشتی بان بچارہ غراب ملاح
ماہی بختہ کردن بالات و سرکہ
عیار کندہ دزکیہ بر

نکاح کردن تزویج نمودن خروج نمودن
تزوج کردن عقد نکاح بستن
عقد نکاح بستن خروج کردین
شوهر دار عروس منکوحه زوجه زن زوجه
زن شوهر گرفته
کدخدای شده داماد شده
دریایی بحری

مرور رخام سنگ خام سنگ مرمر خارا
قسم بر پاپا خوردن پین ایشان متعوفت اما
بطریق خود ایشان چون تازه نصب شود قبول میکنند
تا حضرت پاپا برقم علیحدہ اورا مکرند شسته باشد

درد سر

شهید برای دین می کشته شده

شهادت قتل راه دین خدا

بقتل آوردن شهید کردن

برقع صورت

نقاب پرده رو برقع بینی رو

صورت بروی کشید تبدیل صورت کردن

قوسه طلا پارچه بزرگ طلا

شماه عنبر کوی عنبر کلوله عنبر

کرز طیوز و بوس

رکبابخانه آلات بیت استوخانه اثاث خانه

مدرسہ مولانا کہ در رومہ عظیمت ہمیشہ کو یا
معدن علما و فضلا بوده و خصوصاً حضرت تفتوس
طریق ان طایفہ کہ الیوم ساکن در کتوبین
ات و بران طاقیہ حکم دار و پرورده ان مدرسہ بوده

چارشنبه

میل در حلقہ در

میل ناقوس میل بزرگ

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Il famoso Monasterio qual chiamano (Cannoubin;) d'i Maroniti nel monte Libano, è fin hoggi un specchio della vita fanta de quei antichi anacoreti. Hanno un collegio in Roma, di dove sono usciti Personaggi insigni in dottrina, & in virtù; frà quali è il presente Patriarca (Stefano) quale dimora nel Libano, col titolo di Patriarca di Antiochia. Marrobio.	<i>Maronitarum celebre (Cannoubin) seu canobium in monte Libano, refert veram battemus ideam vitam procorum anachoretarum.</i>	Le monastere des Maronites appellé (Cannoubin) qui est au mont Liban, est encore aujourd'huy un veritable miroir de la vie des anciens anachorettes.	دير موارنا كنديين نام در جبل لبنان ايته رهبانيت قديم است *
Marrocchino.	<i>Marrubium.</i>	Marrube.	فر استيون * حشيشة الكلب * سرو * صنوف الارض * (نچه پور) *
Marrone : ifro-mento.	<i>Marochinum corium.</i>	Marroquin.	تيماج * مستحيان * چكي *
Marte.	<i>Ligo.</i>	Béche.	كويين * سر *
Martedi.	<i>Mars.</i>	Mars.	دهرام * سرديخ * ودهم *
Martello.	<i>Feria 4. dies Mercurii.</i>	Mardy.	چارشنبه *
Martello di porta.	<i>Tudes : malleus.</i>	Marteau.	چاكويچ * مطرقة * پتك * پتك *
Martello di campana.	<i>Tudes : janua.</i>	Marteau de porte	ميل سر * حلقه سر *
Martello in testa.	<i>Tudes : campana.</i>	Batoir de cloche.	ميل نادرس * ميل جرس *
Martire.	<i>Sollicitudo.</i>	Marteau en tête.	نرسر * كك *
Martirio.	<i>Martyr.</i>	Martir.	شهيد * براي دين حتى كشته شو *
Martirizare.	<i>Martyrium.</i>	Martire.	شهادت * قتل براي دين خود *
Martora: v: mandra Marzo.	<i>Martyrio officere.</i>	Martirifer.	و قتل آوردن * شهيد كردن *
Mascara.	<i>Martius.</i>	Mars : mois.	ماه مردس * شهاب *
Mascara delle donne.	<i>Persona : larva.</i>	Masque.	چرتخ * صورت *
Mascararsi.	<i>Faciei muliebris larva.</i>	Masque : loup.	ققاب * پرون رو * لثام * درخ * ديني وز *
Mascella.	<i>Personatus incedere.</i>	Se masquer.	صورت بروي كشدن * تبديل صورت كردن *
Mascellari: v: denti.	<i>Maxilla.</i>	Machoire.	ازاره * فچ * چانه *
Maschio.	<i>Mas : masculus.</i>	Mâle.	فر * نكر * فصل *
Massa d'oro.	<i>Palacm.</i>	Masse d'or.	قرصه طلا * پارچه نهرك طلا * قرص نهر *
Massa d'ambra.	<i>Ambra massa.</i>	Masse d'ambre.	شمامه عنبر * كوي عنبر * كدوله عنبر * قرص عنبر *
Massa : v: pasta.	<i>Clava.</i>	Masse de fer.	كوز * ششير * طيز * نچوس * يلك تكين * هرياس *
Massa di ferro.	<i>Supellex.</i>	Meubles.	آشپزخانه * آلات دين * مستعد خانه * اثاث خانه *
Massara: v: fantesca			
Maffaritia di caza.			

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Maffaro.	<i>Epistates villicus.</i>	Laboureur.	* ارجمک * صاحب معاش * (هل معاش) * (هل پیشه) فلاح * در زبک
Mafficcio.	<i>Solidus.</i>	Maffif.	* روم * مجسم * ذک وصله * ازان * مصمص * میان پر * یک پارچه * یک پارچه * ستیر *
Maffima.	<i>Maxima : principium.</i>	Maxime.	* گفتار * قول * قضیه بی هی * معلوم بنفسه *
Mafficare.	<i>Mafficare.</i>	Maffiquer.	* خریدن * خاییدن * علیک وضع کردن * خریدشیدن *
Maffice.	<i>Maffiche.</i>	Maffic.	* مصطکی * مصطکی رومی * سقتر * علیک رومی *
Maffino.	<i>Moloffus.</i>	Mâtin: chien mâtin.	* کتله * سگ دهقان * سگ اهلی *
Matarazzo.	<i>Anaclinterium.</i>	Matelas.	* ناپین * شوخ * مندر *
Matematica.	<i>Mathematica.</i>	Mathematique.	* علم ریاضی * علم هیات و هندسه *
I grandi di Persia, ei minimi letterati hanno volentieriffime frà le mani libri di Matematica; per tanto bisogna saperne la foltanza, & almanco haverne passabilmente la notizia per non essere ributtati n' concessi con loro.	<i>Tractant magnates Persa, tum vulgares etiam sciols. Mathematicos libros quam libentiffimè, quos donec emedullaveris, vel libaveris saltem, scito male te acceptum, & imparè fore concessui.</i>	Les grands de Perse; aussi bien que le moindres Philosophes feuilletent volontiers les livres de Mathematique, dans lesquels par consequent il faut estre verlé pour pouvoir s'acquerir quelque credit, & agrément pour paroître dans les assemblées.	ابن و علما عجم کتب ریاضی بسیار میپسندند — بنابرین تا کسیر ریاضیین (ن) نند (ن) داخل فضل نیشمارند *
Frà innumere opere hanno gran nome: 1. il trattato di Jacob figlio di Sabah della necessità della Matematica per intendere la Filosofia.	<i>Inter quam plurima porrò opera celebrantur. 1. tractatus Jacobi filii Sabab, Chindai, de Mathematicos necessitate ad intelligendam Philosophiam.</i>	Entre un nombre infini de livres qu'ilz ont, voicy ceux, qui sont les plus celebres en cette faculté. 1. traité de Jacob fils de Sabah, de la necessité des Mathematiques pour l'intelligence de la Philosophie.	ن کتب ریاضی بعضی مشهور اند مثل رساله معتز من الصباح الکندی فی (نه لایتال) الفلسفه (لا بعلم الریاضی) *
2. L'opere di Apollonio Pergeo in Geometria.	<i>2. In Geometriâ: Apollonii Pergaei opera.</i>	2. Dans la Geometrie: les oeuvres d'Apollonius Pergeus.	3. در مساعده (المندوس) الپروجی *
3. Herone delle forze moventi. Libri 3. &c.	<i>3. Heronis Barulcus, seu de movendis gravibus libri tres. &c.</i>	3. Les trois livres de Heron des forces mouvantes.	3. ابن نون فی جبر الاثقال *
4. L'arimmetica prattica di Abi Wafa.	<i>4. In Arithmetica: Arithmetica practica Abi Wafa.</i>	4. L'arithmetique prattique d'Abi Wafa.	4. در هندسه (المنازل) الحساب العملي لابی الوفا *
5. L'Arimmetica di Ali-qoufci.	<i>5. Arithmetica Ali qoufci &c.</i>	5. L'Arithmetique d'Ali-qouchi.	5. علم الحساب لعلي القوشی *
6. Alfarabio, & Abi zelto della Musica.	<i>6. In Musica: Farabius: Abi zelto. &c.</i>	6. Farabius, & abi zelto de la musique.	6. در علم موسیقی الفارابی و ابی زلتی و غیرهم *

در چند صاحب معاش این معاش این است

فلاح برنگ

ورجی حجم یک مد

یک پاره یک پارچه سینه

کفار قول قضیه بدی معلوم بنفسه

جاویدن خائیدن

مصطکی مصطکی روی

کک کک کک دهنان

نهالین

علم ریاضی علم بیات و ندره

اکار و علما کتب ریاضی بسیاری پسندند

بنابرین تا کثیرا ریاضیدان ندانند داخل فضلا

بن کتب ریاضی بعضی مشهور اند مثل رساله یعقوب

بن الصبّاح الكندي في نهلاتيا الفسفة الايجم

الرياضت

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

7. I Cinque libri di Tolomeo nell'ottica: i commentarii di Alhassen: Taqi-eddin figlio di Mârrouf figlio di Ahmet, figlio di Mahemed.
7. *In optica: Ptolomei libri 5. commentaria albasen vulgò dicti. Item Taqi-eddin filius Maarouf, fil. Ab-medis, fil. Muhammedis. &c.*
7. Les cinq livres de Ptolomée de l'optique. Les commentaires dits de Alhassen: Taqi-eddin fils de Mârrouf, fils d'Ahmet, fils de Mahamed, &c.
8. Le tavole universali del Gileo Cusiano: nell'astronomia.
8. *In astronomia: Koufiani Gilei tabula universales astronomica.*
8. Dans l'astronomie: les tables universelles de Gileus de Tous.
8. وفي نجوم النجوم الجامع الكلى شيهان الجليلي *
9. I canoni & precepti dell'astronomia di Eben-schatir di Damasco: degl'istrumenti Matematici, & del loro uso: le tavole astronomiche di Nesser-eddin di Tous, dedicate à Jel-c-han Principe di Tartaria: l'epitome delle tavole astronomiche di Seied-Ali chiamate di Olog-beik: di l'Astrolabio &c.
9. *Ebn-schatir Damasceni canones, & precepta universe astronomie. De instrumentis astronomicis, & eorum usu. Tabula astronomica Nesser eddin Tassu, inscripta Illechano, Tartarorum Regi. Seid-Ali epitoma tabularum astronomicarum, quae Olog-beik inscribuntur. de astrolabio &c.*
9. Les regles, & maximes de toute l'astronomie d'Eben-chatir de Damasque: des instrumens astronomiques de Nesser-eddin de Tous, dédiées à Jelchan, Prince de Tartarie; l'epitome des Tables astronomiques appellées de Olog-beik. De l'astrolabe, &c.
9. لرهه الناظر لأدب الشاطير المسمى أدب هجر المراد كش في الآلات النجومية والنجوم الأيلكاني وتسهيل زيح الخ بيك للسيد علي *
10. Nella gnomonica è unico, & raro, fra gli orientali Ebn-Omar sofo, cioè Religioso, della costruzione d'i Orologgi.
10. *In gnomonica unicus, & rarus est auctor Ebn-Omar sofus, de Horologiorum descriptione.*
10. Dans la gnomique ils n'ont qu'un auteur appellé Ebn-Omar Sofi: de la construction des Horologes.
10. شفا الاسقام في وضع ساعات علي المرخام لأدب هجر الصوفي وأدب كتابتها من ان باب دارند *
11. Il centiloquio di Tolomeo. Il libro di Bezergeneher il Perfiano delle questioni astronomiche: il dono Regio di Qorb-eddin di Sciraz di l'universale astronomia.
11. *Centiloquium Ptolomai. Liber Bezergemeher Persae de questionibus astronomicis. Donum Regium, seu universa astronomia Syntagma Qorb-eddin Sciracensis.*
11. Le centiloquium de Ptolomée. Le livre de Bezergemeher le Persien, des questions astronomiques: Qorb-eddin de Sciraz traité universel de l'astronomie, &c.
11. مائة مقال في النجوم لبطلميوس وكتابه بمرجمه في مسائل التريج والتحقفة الشاهية لقطبي الشيرازي *
12. Ne l'astrologia giudiziaria l'isagoge di Abou-masfiar. Giacob cesariense del giudicio de tutte le questioni che si propongono à gl'astrologi. Gli secreti d'Hermete, di Abou-masfiar, & altre sue opere: Macia alla Perfiana delle natività.
12. *In astrologia judiciaria Isagoge magna Abou-masfiarii Bachtriani. Syntagma de iudicandis rerum omnium difficultatibus, quae astronomis proponi solent, auctore Jacob Casariensi. Abou masfiar Bachtriani diversa opera, inter quae ars ana Herm,*
12. Dans l'astrologie judiciaire: l'introduction de Abou-Masfiar. Traité de la resolution de toutes les questions, que l'on fait aux astrologues de Jacob de Cesarée. Les secrets Hermetiques d'Abou-masfiar, & ses autres ouvrages.
12. المدخل الكبير لأدب معشر البلخي وجامع احكام المسائل تاليف (ابن يوسف يعقوب) القصرانسي و تصانيف (ابن معشر) البلخي ومنها اسرار لهرمز و كتاب استخراج الخبر والضمير لماشرا اله المنجم وتصنيفه في المراتب *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICHE.

13. D'i forti legi, & divinazioni. La Taumaturgica di Geber di Damasco: della cabala, & altri libri superstitiosi d'i scongiuri &c.	13. De divinatione, & sortilegiis. <i>Tbaumaturgica Geberi Damasceni: item de telefmis. De cabala, aliisque superstitiosis observationibus. De adjurationibus. &c.</i>	13. De la divination, & des sortileges : la magie mechanique par Geber de Damalque. Des Telefmes : de la cabale, & autres arts superstitieux : des conjurations &c.	رسايل في خط الرمل وكتاب المختار في كشف اسرار الجورجى الى مشقى و اسماعيل الحنري في الحيل الممن سبة والمخربطي *
14. Nella geografia: Ebn-mârouf, & il Aboul-fedâ principe di Hamet nella Siria: il Tesoro Geografico di Yakout di Hamaveh: &c.	14. In Geographia: <i>geografia Ebn-marouf, geographia Aboul-fedâ principis Hameta in Siria Thesaurus geographicus Yakouti Hamavi, &c.</i>	14. La geographie d'Ebn-maarouf. La geographie d'Aboul-fedâ, Prince d'Hamet dans la Sirie. Le Threfor géographique de Yakout d'Hamava, &c.	هم تقويم البلدان لابن معروف و تقويم البلدان لابن الفدا و مجمع البلدان لياقوت الحماني *
Matematico.	<i>Mathematicus.</i>	Mathematicien.	ریاضی دان * مهندس * مترقیض * صاحب علم هیات *
Materia fisica.	<i>Materia physica.</i>	Matiere phifique.	ماده * هیولا * فطره * عنصر * اصل *
Materia per lavorare.	<i>Materies.</i>	Matiere à travailler.	مصالح * آلت کار * اجزا * لازمه * لوازم *
Materia d'il discorso.	<i>Argumentum sermonis.</i>	Matiere d'un discours.	باب کلام * منظور تکلم *
Materia prima.	<i>Materia prima.</i>	Matiere premiere.	هیولاء الاولی * برتکک *
Materiale.	<i>Materialis.</i>	Materiel.	مادی * جسمانی * جسمی * غیر روحانی *
Maternità.	<i>Maternitas.</i>	Maternité.	مادریتی * فمه کوری * والد کوری *
Matre: matrice.	<i>Matrix.</i>	Matrice.	زندان * رحم * بچه دان * بیق کان *
Matricola: libretto.	<i>Parthenium: matricaria.</i>	Matricaire.	بوی مازان * اقصران * چهار *
Matricaria.	<i>Matrimonium.</i>	Mariage.	مقد نکاح * نکاح * عروسی * تروج * زیجه *
Matrimonio.	<i>Sacerdotibus secularibus Ecclesiarum Orientalium nequam licet contrahere matrimonium sed è contrà matrimonio conjuncti possunt fieri sacerdotes.</i>	Les prêtres seculiers du levant ne peuvent pas proprement parler se marier, mais les mariez peuvent se faire prêtres.	قانون استی بین اهل مسیحیه مشرقی که اولاً کسی کسب شون و آخر منروج بلکه جایز است تا کسی منروج کسب شون *
Li preti fecolari delle chieze Orientali non possono contrahere matrimonio, mà gli maritati possono farli preti.			
Matrona.	<i>Matrona.</i>	Matrone.	کهنوزی * زن پخته * زن کنده * مضرب * اهل عرض *
Mattina: mane.	<i>Manè.</i>	Le matin.	مستروج * خاتون * بانده * قبرتم * ترکان * تکپن *
Matto.	<i>Stultus.</i>	Fol: infensé.	صباح * صهاج * سحر * گاو * بامدان * وقت فجر * دیوانه * سنگل * ابله * شوریدو * باهرک * صعی *
Mattonaio.	<i>Latenarius.</i>	Faiseur de briques	صریغ * نسبیج *
Mattonare.	<i>Lateribus sternere.</i>	Paver.	سختت سال * آجرین * لپان * لپن ساز *
Mattonc: quadrello.	<i>Later.</i>	Brique.	سختت اجزاز کردن * مقروش باجر نمودن *
lo.			سختت * لپن * Mat-

رسائل في خط العرب وكتاب المختار في كشف
الاسرار الجوزية الحثي وسماعيل الحزبي في
الحيل الهندية والمحزبي

تقويم البدان لابن معروف وتقوم البدان لابي
الفدا وجمع البدان لياقوت الحموي

رياضي دان مهندس مترضي صاحب علميات
ماده بيولا فطوت عنصر اصل
مصالح التكار اجزا لازم لوازم
باب كلام منظور تكلم

مادي جسماني جدي غير روحاني
مادري والده كري
زبدان رحم بچدان
بوي مادران
عقد نکاح نکاح عودسي تزوج
قانونت بين اهل مسيحيت شرق نکه اولاکسي
کيس شود و اخو مزوج بلکه جائزيت تاکسي
مزوج کيس شود

ستوره خاتون بانو تبهم ترکان
صبح صبح سحر بام داد وقت فجر
ديوانه دنکل ابد شور يده
ورينغ نيج
خشت مال اجور بمان بين ساز
فروش اجور کردن مفروش با جو بودن
خشت بين

وضیفہ نذر و بدیہ اینقدر کہ بر سران قبر می آوزیند
بسیار درویشان بگه کثیر دولت مندان میخورند

اما قبر خواجہ حافظ و قبر شیخ سعدی که جدا گانه از
مسجی منحرف اند می باشند چون حافظان لطیف بوده
باید آنها را تماشای کردن

کلدسته بتکل بتکل دسته شکوفه
دسته بهار عقد و روزهم

بسته مکاتب بسته کتابها

اجور کاشی کاشی خشت کاشی
خشت خام خشت ناچخته خشت
رسیدن بچته شدن نفع بهم رساندن
منتضج کردن
بچگی

کمال سن حال مردی
رسیده بچته مستوی
بچته به کمال سن رسیده
قد قصدا دسته نگر تمام پدائستی
مزار قبر مشهد

شهر شیراز حبیب هزار و یک هزار سپهران که در
احوال خوابیدند و احوال این در کتاب علیده
هزار و یک هزار نام نوشته شد

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Mattone pinto.	<i>Later pictus.</i>	Brique vernissée.	آجر رنگشده * کاشی * خشت کاشی * آجر منقش *
Mattone crudo.	<i>Later crudus.</i>	Brique crüe.	خشت خام * خشت ناپخته * خشت * لیس * خسار *
Maturarsi.	<i>Maturefcere.</i>	Se meurir.	رسیدن * پخته شدن * نضج بهم رساندن * مستوی گردیدن منتضج گردیدن *
Maturità.	<i>Maturitas.</i>	Maturité.	پختگی * نضج *
Maturità di età.	<i>Ætatis maturitas</i>	Maturité de l'âge.	کمال سن * حال مروری * مروری * کهرله *
Maturo.	<i>Maturus.</i>	Meur.	رسیدن * پخته * مستوی * منضج *
Maturo di età.	<i>Ætate maturus.</i>	Agé : d'un âge meur.	پخته * به کمال سن رسیده * کن خد * کهل شد *
Maturamento.	<i>Maturè : ferio.</i>	Meurement.	بقتص * قص * ناسته * بقدر تمام * بد دستگیری *
Mausoleo.	<i>Mausoleum.</i>	Mausolée.	مزار * قبر * مش * نخمه *
Contano in Sciraz mille & uno Mausolei de' fantacci, de quali hanno la vita in un libro chiamato (hazar ve iek mezar هر از و یک میزار) cioè; mille, & una sepultura, dovè pare leggere la vita de' nostri fanti.	<i>Numerantur Scirazi Mausolea mille, & unum, ubi jacent sanctones Mahomedani, quorum vita describitur in libro, cujus titulus (hazar ve iek mezar هر از و یک میزار) i. e. mille & una sepultura, ubi ementiri conantur nostrorum sanctorum vitam.</i>	L'on Conte à Sciraz mille & un mausolées, où sepultures des fantons Mahometans, d'ont la vie se trouve dans un livre appellé (hazar ve iek mezar هر از و یک میزار) c'est à dire; mille & un sepulcre, où il semble, qu'on lise la vie de nos veritables faints.	شهر شیراز صاحب است هزار و یک مزار پیران که در احوال خرابی و احوال ایشان در کتاب علیها هزار و یک مزار نام داشته شد *
Il più famoso è quello di (Scia Cieraq شاه چراغ) cioè Rè de' lumi, in una magnifica moschea, & è ornato de lampadi, e preziosi donativi al par de' luoghi di divozione trà Cristiani.	<i>Eminet inter omnia mausoleum cujusdam vocati (Cieraq) i. e. luminarium principis; in magnifico fano; ubi lampades, ac donaria pretiosa sine numero, quasi sanè Christi Sanctorum sepulchra forent.</i>	Le plus fameux est celluy de (Chah Cheraq شاه چراغ) c'est à dire; Roy des luminaires: il est dans une magnifique mosquée, & est orné de lampes, & autres donatifs de grand prix comme les lieux de devotion parmi les Chrétiens.	هم (ذبحا) خصماً مشهور هست قبر شاه چراغ و از وضیفه نذر و هدیه اینقدر که بر سر آن قبر میبارینند بسیار فرویشان بلکه کثیر دولت مند آن مریخی آرند *
Sono dietro la casa de' Carmelitani scalzi i mausolei de doi famosissimi poeti (Hafez & Sciek-Sadi.) Mazziere.	<i>Retro domum PP. Carmelitarum Dispectabilia sunt sepulchra celebrium poetarum (Hafez, & Sciek-Sadi.) Clavarius.</i>	Les sepultures des fameux poètes (Hafez, & Chek-Sadi) sont derriere la maison des Carmes de chauffiez. Massier.	(سا قبر شیخ حافظ و قبر شیخ سعدی که در آنجا از مسلمانان منجرف میباشند چون حافظان لطیف بودند باین انهار تمشه کردن *
Mazzo de' fiori.	<i>Stemma.</i>	Bouquet de fleurs.	ششهر ساز * طیف ساز * کوزچی * دوی سچی * گلسته * پته گل * پسته گل * سسته شکوفه * سسته بهار * عقده ورن و زخم *
Mazzo de capelli.	<i>Cappilorum flocus</i>	Flocon de cheveux.	پلمه * پلمه *
Mazzo di lettere.	<i>Epistolarum fasciculus.</i>	Paquet de lettres.	پسته مکاتیبی * پسته کتابتها *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Mazzola di scarpiro. Mecanico.	<i>Politarium futoris.</i> <i>Meebanicus.</i>	Polissoir de cor-donnier. Mechanique.	مشته كفش نوز * رشته سكاوي * رشته * ماهي * صنعتي * صنعت كاهيدي * كسي * حسنت كاري * كارگري * پيشه
Artemecanica.	<i>Ars meebanica.</i>	Art mechanique.	* همراه من * همپاي خونم * باتفاق من * مهرک * پاپا * همپن * همان * خون * همپن خون * هردنقا * هردينه * هردنقا * عین *
Mecchia.	<i>Funis pyrius.</i>	Meche.	دوسله * وسط *
Meco.	<i>Mecum.</i>	Avec moy.	میانچي * متوسط * مصلح * ممبر * واسطه * مابین *
Medaglia.	<i>Numisma.</i>	Medaille.	علاجي * علاج پذير * متعلق * طعابتي * پير *
Medesimo.	<i>Idem.</i>	Même.	نمان * نازو * نوا * علاج * معالجه *
Mediante.	<i>Ope: medio.</i>	Par le moyen : moyennant.	نارو - نومان - نوا - معالجه نمون * طبابت کردن *
Mediatore.	<i>Mediator.</i>	Mediateur.	علم طب * طبابة *
Medicabile.	<i>Medicabilis.</i>	Gueriffable.	طبي * مخصوص طب *
Medicamento.	<i>Medicamentum.</i>	Medicament.	مکيم * طبيبي * معالج * اهل طب * اهل حکمت *
Medicare.	<i>Mederi.</i>	Traiter: penser.	طهارسي مطلقا جالندوسي است و تفاوت از طب فرنگسي ندارد سواي از سبب هواي مختلف حسب قاننون اولي حکيم بقراط *
Medicina; scienza	<i>Medicina; scientia.</i>	Medecine; science	پناجيرين هبت باشد نقل طرقيير در ان باب و هر که اين نقل باو کرده باشد هيچ تدبير و وقوف ننماين بلکه اسم ناپخته باشد *
Medicinale.	<i>Medicinalis.</i>	Medecinal.	در باب کتب طب جانير است و در ان او طبنجرس مصنف فرنگي *
Medico.	<i>Medicus.</i>	Medecin.	پانزده يان عجمي چند جلد کتب مطالعه کردم خصوصا زهير و خوارزم شاهي و طبي دوستي و کفايه منصوري *
La medicina Persiana è la galenica; nè vi è differenza d'alla nostra si non accidentale porrisguardo del paese conforme al r. aforismo d'Hipocrate.	<i>Medicina Persica, & Orientalis pure galenica: habitantantum ratione patriam edendi methodus accidentaliter differt à nostrajuxta primum Hypocritis aphorismum.</i>	La Medecine des Perles, & de tout le levant est purement la galenique la methode est seulement differente par regard au pays &c. selon le premier aphorisme d'Hypocrate.	
Quindi pare quanto sia frivola la relatione del Tavernier in questo genere.	<i>Hinc patet quam nugatoria sit relatio Tavernierii circa Medicinam Persicam.</i>	L'on peut voir de là combien est pitoyable la relation de Monf. Tavernier de la Medecine des Perles.	
V: circa i libri Medicinali la Bibliotheca Orient. di Ottongerero.	<i>De libris Medicinalibus v: Ottingeri Biblioth.</i>	Voyez Ottingerus dans la Bibliothèque Orientale.	
I Persiani in particolare hanno libri celebri in Medicina; fra altri la somma d'il Rè (C-houarezem): il compendio d'il Ioussifi: & il (kefaich Menfouri) (کفايه منصوري).	<i>Inter Persas celebris est summa Medicinalis (خوارزم شاهي E-houarezem ciabi) p.e. Regis C-houarezem. Tum Medicoina compendium (Ioussifi) & (Kefaich menjouri) (کفايه منصوري).</i>	Les Persans ont en leur langue plusieurs beaux livres de Medecine; entre autres la somme ditte du Roy (C-houarezem) l'abrege de Ioussifi: les proprietes de Menfour; (kefaich menjouri) (کفايه منصوري).	

مشت کفش دوز مشت شکافی مشت

علمی
صنعت کاسی کب دست کاری کارگیری

با من همراه من همپای خودم

هوعینه هوزداته همین بذاته

بوصید و رط

سیانچی متورط مصلح و رط

علاجی علاج زیر متعج طبابت زیر

علم طب طبابت

حکیم طبیب معالج اهل طب اهل حکمت

درمان دارو دوا علاج معالجه

دارو درمان دوا معالجه بودن طبابت کردن

طب پارسی مطلقا جالینوسی است و تفاوت از طب فرنگی

بذار و کوبای از سر هوای مختلف حسب قانون اولی

حکیم تقراط

بنا برین عبت باشد نقل طور نیز در آن باب و هر که
این نقل با و کرده باشد چه تمیز و خوف ننماید
بلکه دوم ناچخته باشد

در باب کتب طبرستان و دین اوطب بخوسن مصنف
فرنگی

باز زبان عجمی چند کتب مطالعه کردم خصوصاً
زخیره خازم شاهی و طب دینی و کفایه منصوره

به سفرجل میوه به میوه سفرجل

نار روان

عسل لکبین شهید

بادرنجبویه بادرونج بالنگو

لاکلیل الملک کیه قیصر سلطان برکی

شهریز عسل ریز شیرین همه عسل

سب تفاح

خوش آنک خوش فوا نغمه رضول الحن

خوزه بطبخ

کرک خوزه پیش رسن

در باب فضیلت خوزه صفهان مثل نزار و نهایت که

بین هزار تا یکی بدخزه پیدا نخواهد شد

میان وسطی نه کوچک نه بزرگ

نه کم زیاد حدالوسط در میان

میان وسط اعتدال

تلاوت کردن تامل نمودن مطالعه تفکر نمودن

تامل تلاوت تفکر مطالعه

بهتر خوشتر افضل

پیری بود در شهر بصره حاجی بدب نام که بکعبه بیت

بار که رفته نقل مسکری که در آن ذکره مکره او مه ازو غا

باشند و هوادش

فاما که از مدینه بعید است یازده روز راه

بادنجان بادنجان فونکی

Med. Mek. Mel.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Medioctre.	<i>Mediocris.</i>	Medioctre.	میانہ * وسطی * نہ کوچک نہ بزرگی *
Mediocremente.	<i>Mediocriter.</i>	Mediocrement.	تہ کم نہ زیاد * حد الوسط * درمیان *
Mediocrità.	<i>Mediocritas.</i>	Mediocrité.	میان * وسط * اعتدال *
Meditare.	<i>Meditari.</i>	Mediter.	تلاوتہ کردن * تامل نمودن * مطالعه تفکر نمودن *
Meditatione.	<i>Meditatio.</i>	Meditation.	تامل * تلاوتہ * تفکر * مطالعه *
Meglio.	<i>Melius.</i>	Mieux.	بہتر * خوبتر * افضل *
Mi diceva hagi-Hedeb vecchio corriere di Bassora che in Mekka gl'huomini erano carbone, l'aria fiamma, & turto il paeze l'inferno di questo mondo. V: la descrizione di Mekka nelle note di Pocokio pag. 125.	<i>Hagi Hedeb Bassorensis, qui viges Mekkanam peregrinationem egerunt, de Mekka dicebat; quod illic homines essent carbones, ac flamma, & Mekkana regio infernus hujus mundi, v: descriptionem Pocockii in notis pag. 125.</i>	Hagi Hedeb de Bassora qui avoit esté en pelerinage à la Mekke environ vint-fois me disoit, que les hommes y estoient des charbons, l'air estoit de la flamme, & que le pays estoit l'enfer de ce monde. Voyez les notes de Pocockius pag. 125.	پیروی ہون در شہر بصرہ حاجی ہدی نام کہ بلکہ بہت بار مکہ رفتہ نقل میگرد کہ در آنجا کہ مکہ اسمها زوغل باشند و ہوا آتش *
Mekka è distante da Medina, dove è il corpo di Mahomete undeci giornate di caravana.	<i>Distat Mekka à Medinà, ubi jacet corpus Mohammedi dictis undecim.</i>	Mekke est distante de Medine, où est le corps de Mahomet d'onze journées de caravane.	فاما مکہ از مدینہ ہجرتی (ستہ یا زو روز راہ) *
Melanzana.	<i>Malum insanum.</i>	Pommes d'amour	بان نجان * بان نجان گردگی *
Melo-cotogno.	<i>Malum cydonium.</i>	Coin: fruit.	بہ * سفرجل * سیب * سیب * ثمر سفرجل *
Melo granato.	<i>Malum punicum.</i>	Grenade: fruit.	نار * رمان *
Miele.	<i>Mel.</i>	Miel.	عسل * انگبین * شہد *
Melissa.	<i>Melissophyllum.</i>	Melisse: pomcirade.	بان رنجبینیہ * بان روح * پالنگہ * ارغل اوڑی *
Meliloto.	<i>Melilotus.</i>	Melilot.	اکلیل الملک * کپاہ قیصر * سلطان درگی *
Mellifluo.	<i>Mellifluus.</i>	Emmielé.	شہد زینہ * عسل زینہ * شہد زینہ * شہد عسل *
Melo.	<i>Malum: pomum.</i>	Pomme.	سیب * تفاح *
Melodia.	<i>Melodia.</i>	Melodie.	خوش آہنگ * خوش نعل * نغمہ * اصول * لحن *
Melone.	<i>Pepon.</i>	Melon.	خربزہ * بطبخ * ملون ذہا *
Melone di prima	<i>Pepon praxox.</i>	Melon printanier.	شکر مکہ * خربزہ پیش رس *
La quantità d'i meloni in Aspano è incredibile, & à pena fra mille si potrebbe trovar un cattivo.	<i>Est Aspahan peporum copia incredibilis: inter mille vix unicum insipidum, aut praxoxum invenire est.</i>	Isphan abonde en melons tres excellents, & à peine s'en trouve t'il un mauvais entre mille.	در باب نصیبات خربزہ (صفهان مثل ندارد نہایت کہ بین ہزار تا یکی در ہزار پیدا نشود) *

ITALICE. LATINE. GALLICE. PERSICE.

Si conserva una specie delli tutto l'anno; & così possono servire novi, & vecchi sopra listessa mensa, ambi egualmente eccellenti.

Asservantur illic pepones per integrum annum; ita lubet recentes, & veteres eidem mensa admovere, nec valeat quisquam discriminari, utri præstantiores.

Il y en à quel'on garde toute l'année, & l'on peut servir les vieux, & les nouveaux sur une même table sans que l'on puisse distinguer quels sont les meilleurs.

خرمهره زمستانی تمام سال میز اینبار تفان نکه داشتهن و تازهای و کهنهای بر همین سفره تفان دیدن و هر روز لنت و فتراکنه بر این باشند *

I meloni, & comomeri si danno alli febricitanti quanto ne vogliono.

Pepones, & cucumeres febricitantibus dantur ad satietatem.

L'on donne les melons, & les concombres aux febricitans autant qu'ilz en veulent.

هچبست که خداوند تبارک و تعالی در این خرمهره و خیار سفینه ندارد *

Membro.

Membrum.

Membre.

معدن * انوم قمن * چرمهون *

Membro virile.

Membrum virile.

Membre viril.

کر * تله * ایر * الت اوسوع * قضیب * اخلیل *

Memorable.

Memorandus.

Memorable.

شهر * صاحب شهرت * نامدار * آواز * وار *

Memoria;potenza

Memoria;potentia.

Memoire: puissance.

تایه محافظه * حافظه * نهی *

Memoriale.

Libellus supplex.

Placet.

عرضه * عریضه * رقع * بیان * عرض * عریضه * اشن *

Memoria : ricordanza.

Reminiscentia.

Souvenir.

بیان * خاطر * فکر * بیان آوری *

Mendicare.

Mendicare.

Mendier.

کندایی کردن * مکندی شدن - درویش کوری -

Mendicità.

Mendicitas.

Mendicité.

کندایی * جزاری * شحت * استعطاء * درویش *

Mendico.

Mendicus.

Mendiant.

کلند * درویش * کدا * عبدال * جزار * شحت * فقیر *

Tanti mendicanti di Turchia, Persia, & India passano fra i dotti Alcoranisti per mali Mahometani, mà sono tristes copie d'eccellenti originali, cioè delli antichi monaci Cristiani.

Tot dervisci seu mendici, qui Turciam, Persiam, & Indias infestant, mali Mahometani ab Alcoranistis reputantur: sunt porrò optimorum prototyporum, Cœnobitarum nempe Christianorum exemplaria pessima.

Les interpretes de l'Alcoran reconnoissent tous ces (dervisc) mendians de Turquie, de Perse, & des Indes pour d'assez mauvais Mahometans: & de fait l'on peut dire qu'ilz sont de tres mauvaises copies d'eccellents originaux, à sçavoir des anciens Cœnobites du Christianisme.

میدانم که اکثر علما در آن اند که آن چند طایفه درویشان و سهاران که در اولکای عجم و ترکستان و هند میگردند محمدی نباشند بلکه بیمن هستند

Professano in loro monasteri con ipocrisia e stravaganza la povertà, austerità, & ubedienza à loro superiore.

Paupertatem, austeritatem, & obedientiam exquisitis per hypocrisim ritibus profitentur.

Ils professent la pauvreté, l'austerité & l'obéissance, avec une affectation, & hipocrisie extravagante.

اکثر ایشان تجرد و درویشی و فرمانبرداری شاه مینمایند و اما باطناً ریا میورزند *

خزبه زمستانی تمام سال در انبار توان نکه داشتن
وتازه ما و کهنه های همین سفره توان دید و هر دو
دو در لذت و نزاکت برابر باشند

عجب است که خداوند تپ از خوردن خوزه و خیار و غنچه
ندارد

عضو انعام تن جز بدن

شهور صاحب شهرت نامدار آواززه دایر

قوت حافظه زین حافظه زین

مخمسه عرضه زرقه یاد بود عرضه دشت

یاد خاطر ننگ یاد آوری

کدامی کردن کلمه سی شدن درویش گری

چرا می کردن

قلندر درویش، کدام عبدال جبار فقیر

سکین یوزده سایی سایل زبان خوله جوا
میدانم که اکثر علما در این اند که این چند طایفه
درویشان بسیاران که در اول که عجم و ترکستان
و هند سیکردند محمدی نباشند بلکه بی مذیب
باشند

اکثر ایشان تجرد و درویشی و فرمان برداری ظاهر
منپسند و اما باطناً ریاضی ورزند

نعا

پورنیہ نعا •

عقل خود ادراک فہرت ذہن فہم

ازبر ازسینہ ازحفظ

یاد ذکر تذکیہ

دروغ گفتن کذب گفتن

دروغ کذب یاوہ تزویر

ذکر یادکردن بخاطر آوردن

تا کہ تا دوران اشنا کہ حقا ماہین وقت

ترنخندان زرخ ذہن عنقہ

سوداگر بازرگان تاجر خواجہ کاروان

فوق درویشان بسیار و اما مشهورترین لند
نعت لاهی و قادری و تہی و حیدری و کلندر کہ
طایفہ بسیار فاسد است و حاجی بختی

ہمہ اینہا تریاقتی لند و نابین بی ہوشی مینماید و
بعضی چرخ مینزند و حرکت نامی جنون سیکند کہ
چنانچہ نالایق باشند عبت در بارہ اینہا زیادتی کلام
ستوان کرد

نوربا آرش
کم ناقص قاصر کتر
سفرہ تختہ سفرہ مایہ خون دست

ITALICE. LATINE. GALLICE.

PERSICE.

Sono d'importanti ordini; fra quali alcuni sono Solitarii, d'importanti chiamati Namet-Allahi, Kedri, Hetemi, Hezreui &c. altri vagabondi, & Epicurei chiamati Kelenderi: altri militari, chiamati Bac-htafsi. &c.

Quasi tutti hanno questo di singolare, & stravagante d'usar dell'opio, in quantità & di fingere l'entusiasmi, rivelazioni & di girarsi; quasi ogni giorno con straordinaria velocità: più longarellazione di loro sarebbe cosa sciapita, & poco fugosa.

Inter ipsorum greges, quidam veluti Canobita, uti Namet-allahi, Kederi, Hetemi, Hezreui; quidam libertini, & Epicurei uti Kalander, quidam denique militiarum comites nempe Bachtafci.

Omnes porro opium depereunt, cuius ope, entusiasmata, revelationes, & exstatica se pati fingunt. deliquia: hinc quotidiano, exercitio ad stuporem usque corpus rota instar circumagunt. Sed has novisse stultitias, majores reticere forte satius.

Il y en à de divers ordres; les uns font plus retirez, comme les (Namet-Allahi, Kederi, Hetemi, Hezreui; d'autres font vagabonds, & Epicuriens comme les Kalander; d'autres suivent ordinairement les armées comme les Bac-htafci.

Ces Fanatiques prennent tous de l'opium avec ececz, & par ce moyen ils feignent les entousiasmes, les revelations, & les de faillances extatiques; & outre cela ils ont leur exercice journalier de tourner sur leur piés avec une rapidité incroyable. Voila assez de folies à sçavoir pour un homme sage.

Menestre.

Menestra.

Pulx.

Meno.

Moins.

Minus.

Mensa.

Table à manger.

Mensa.

Menta.

Mente.

Mentha.

Mentastro.

Mente sauvage.

Menthastrum.

Mente.

Esprit.

Mens.

A mente.

Par coeur.

Memoriter.

Mentione.

Mention.

Mentio.

Mentire.

Mentir.

Mentiri.

Mentita.

Mensonge.

Mendacium.

Il mentire è Parmatura del tristo. Prov: Arab.

Le mensonge est l'arme d'un méchant homme. Prov. Arab.

Mendacium merum, arma improbi: Prov. Arab.

Mentovare.

Faire mention.

Mentionem facere: comminisci.

Mentreche.

Cependant.

Interea dum;

Mento.

Menton.

Mentum.

Mercante.

Marchand.

Mercator.

فرقه درویشان بسیار است و اما مشهورترین آنست
نعمت الهی و قناری و هندی و کلندر که
طایفه بسیار فاسد است و حاجی بخطشی *

همه اینها تربیاتی اند و بنا برین دیهرشی مینمایند و
بعضی چرخ میزنند و حرکتهای جنون میکنند که
چنانچه نالایق باشند عبت در باره آنها زیادهای کلام
قتران کرد *

شوریا * آش * تباہه *

کم * ناقص * قاصر * کمتر *

سفره * نخسته سفره * مایه * خورن دست * خوران *

تعماع * راقوه * پدوز *

چوبینه * نعنای سحرآئی * بطنج *

هقل * خورن * اراک * نر است * نهن * نهیم *

ازجر * ازسینه * از حفظ * از قبی * غیبانه *

جان * نکر * تنکیر *

صوغ گفتن * کذب گفتن * کور خورن * باج گفتن *

صوغ * کذب * باج * ترویر *

الکذب المفض صلاح القاجر * خطاب عربی است *

فکر - یاد کردن * مضطر آوردن * نام آوردن *

تاک * تا * سران اثناک * حتا * مایه * وقت *

زندان * زنج * قتم * عنقه * چانه *

سوراکر * بازارگان * تاجر * خواجه * کاروان *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Mercanzia; arte.	<i>Mercimonium.</i>	Marchandise; art.	سوداگری * بازارگانی * تجارت * خرید و فروخت *
Mercanzia : roba.	<i>Mercesum.</i>	Marchandise.	شع * چنس * پرتال * اثاث * علاقه * مال * مال * مال * اجناس * بصاعت *
Mercantile.	<i>Mercalis.</i>	Marchand.	مخصوص تجارت * باب سوداگر * مخصوص بازارگانی *
Mercato ; fiera.	<i>Nundina.</i>	Marché.	بازار * بازار * سوق * تجارت گاه *
Mercede : salario.	<i>Merces, dis.</i>	Salaire.	مزد * ماهیانه — سالپانه * اجارت * تعیین *
Mercenario.	<i>Mercenarius.</i>	Mercenaire.	مزدخور * اجیر * ماجور *
Merciaria.	<i>Merces leviores.</i>	Mercerie.	خور و فروشی * شمساری *
Merciaio: mercie- ro.	<i>Nundinator.</i>	Mercier.	شمسار * خور و فروش *
Mercordi.	<i>Feria 4. dies Mer- curii.</i>	Mecredy.	چارشنبه * یوم الاربعه *
Mercorella; herba.	<i>Mercurialis; herba</i>	Mercuriale; herbe.	سلمک * سلمک کپا *
Mercurio.	<i>Mercurius.</i>	Mercure.	عطارد * قیصر * زاوش *
Mercurio: argento.	<i>Merda: stercus.</i>	Merde.	کوره * سرکین * روت * خرد * خمر * فضل * غایط *
Merda.			فضله آم * زق * نجاست * ترک *
Merenda.	<i>Antecodium.</i>	Le goûter.	مظری * خراک پسین *
Meretrice.	<i>Meretrix.</i>	Putain.	ناحشه * قحبه * خاتون * خراباتی * لکاته * چانه زن *
Meridiano.	<i>Meridionalis.</i>	Meridional.	مردبه * زانبه * خاطبه * پغا * بلايه *
Meritamente.	<i>Meritè.</i>	Dignement.	نیمروزی * ظهري * نصف النهاری *
Meritare.	<i>Mereri.</i>	Meriter.	از روی حق * بموجب حق * بوجود حق * باسحقاق *
Meritato.	<i>Meritus.</i>	Merité.	بلیات * بشایستگی *
Merito.	<i>Meritum.</i>	Merite.	مستحق شدن * لایق کردن * مستهل کردن *
Merletti.	<i>Lacimia.</i>	Dentelle.	مستوجب شدن * صاحب ثواب شدن *
Merlo.	<i>Merula.</i>	Merle.	لایق * واجب * مستوجب *
Merloni.	<i>Acroteria: pinna.</i>	Tremeaux : em- brafures.	ثواب * اجر * استحقاق * عوض *
Mefaniare.	<i>Mifcere.</i>	Méler.	مطرز * نظریه * کنگره *
Mefchino.	<i>Mifer: Pauper.</i>	Miferable.	چفت * چفت سپا *
Mefcolanza.	<i>Mixtio.</i>	Mélange.	راخنهایی بارو * راخنهایی تور *
Mefcolato.	<i>Mistus.</i>	Mélé.	قادی کردن * ممنوع نمودن * خلط کردن *
			مخلوط ساختن * درهم کردن * اختلاط نمودن *
			مسکین * فقیر * سرودش * سره من * بیچاره *
			قادی * مخلوطی * خلط * اختلاط *
			مخلوط * ممنوع * قادی شده * درهم کرده *
			مختلط کردن *

سودگري بازرگاني تجارت خريد و فروخت
شع جنس پرتال اثاث علاقه مال اموال
اجناس بضاعت
مخصوص تجارت باب سودگري مخصوص بازرگاني
مولوم بازار سوق تجارت گاه
موجب مبيانه ساليانه
موجب خور
خورده فوشي سساري
سار خورده فوش
چارشنبه يوم الاربعه
سک سک کياه
عطار د تيم زادوش
گوه سگين فضل غايت
فضل ادم زق نجاست
حاضري
فاحشه فحج خاتون خراباتي لکانه

ازروي حق موجب حق

بیایق بشایتنکی
ستحق شدن لایق کردین
ستوجب شدن حسب ثواب شدن
لایق واجب متوجب
ثواب اجر استحقاق

قائی کردن مزوج نمودن خط کردن
مخلوط ساختن درهم کردن رختلاط نمودن
سکین فقیر درویش دردمند بیچاره
قائی مخلوطی خط
مخلوط مزوج قائی شده بهم کرده
مختلط کردیده

قدس نماز قربان مقدس
همه فرقه لاهل میحیح مشرق نماز قدس نکه دارند

ولا لاهل لاصتی بدل قدس نیر دارند پته نام ولیکن پی
معنی باشد چنانچه معلوم است از ولیل حضرت
پادری مینا شوخ در رساله عمده که در باره ان
طایفه تصنیف کرد

چون طایفه از منی این زمان از طریق حضرت
بوسا و از راه مشرف گردیدند از اخبار فضیله بعضی
ایشان کتب سرب بطرق پوچ و پر غلط کردند

ماه شهر

• حساب ماهی و می که نیز ترکی گویند نسبت

کلی ماه های و نگیان دارد و اما احتیاط ماه های

• و نگیان چنانچه شمس باشد حساب عربی مقون

نیاید بلکه نیز حساب جلالیه درست نیاید

• دامانست چنین باشد یعنی با جانوار نویس تشرین اول

• الا با قهر و اریوس تشرین اخر با عرب نویس کانون

• اول لا با اریوس کانون اخر الا با یوس شباط

• کچ یا کط با جو نویس اذار الا با جو نویس

• نیان با اریوس ایاز الا با تمبر حیران

• با اوق تمبر توزه با نومبر آب لا و باد سمیر

ایول

ITALICE. LATINE. GALLICE. PERSICE.

Mefe.
Li foli mefi chia-
mati in Perfia Fur-
chefchi, cioè de'
Sini, e Greci s'ac-
cordano quasi to-
talmente con li
noftri, mà l'equa-
zione con quei de
gl' Arabi, quali
fono Lunari, &
con i Perfiani chia-
mati di Gelal-ed-
din è troppo fan-
taffica, & imbrogliata.

Cofi dunque van-
no corrispondenti
con Gennaro,
Febraro, Marzo,
&c. queffti chia-
mati Tefcierin el-
avel di giorni 31.
Tefcierin el-
avel di 30. Canon
el-avel di 31. Ca-
nun el-avel di
31. Ciabat di 28.
nell' anno com-
mune, & di 29.
nell' annobiffef-
tile &c.

Meffa.
Frà tutti quanti
Cristiani del le-
vante fi celebra la
Meffa.

L'ifteffi Sabei,
chiamati Cristiani
di S. Gioanni han-
no una fuperffiz-
ziosa Meffa, dove
danno da commu-
nicare co'l pane,
& co'l vino d'uva
paffa. V: il P. Ig-
nazio nel trattato
de erroribus Chri-
ftian. S. Joannis.

La nova liturgia
della Meffa degl'
Armeni è piena
d'errori foftanzia-
li.

Menfis.
*Soli menses epocha
Rumaa, siue Seleu-
cidarum, quos Per-
sa Turcicos vocant,
fermè ad amuffim
mensibus aquantur
nostris; aequatio ve-
ro cum Arabicis lu-
nationibus, aut
cum solaribus Ge-
lalaicis fermè imper-
tinens.*

*Sic ergo congruunt
Januario, Februa-
rio &c. Tefcierin
prior habens dies
31. Tefcierin post:
habens dies 30.
Canon prior. 31.
Canon posterior.
31 Ciabat 28 in
anno communi, &
in Embolimaio 29.
Adat 31. Nifan 30.
Ayar 31. Haziran
30. Temoux. 31.
Ab 31. Eiloul 30.*

Miffa.
*Viget apud omnes
Christianorum O-
rientalium Eccle-
fias Miffa sacrifi-
cium, & folemnitas.*

*Ipsi Sabaita, Pfeu-
do-Chriftiani, &
Joannite nuncupa-
ti, quandam ob-
feruant Miffa for-
mulam, in qua
tortam, (petseb) &
vinum de passulis
propinant. Vide
nostrum P. Igna-
tium tract. de er-
roribus Chriftiano-
rum S. Joannis.*

*Liturgia nova Ar-
menorum crassis
scatet erroribus.*

Mois.
Il n'y à propre-
ment que les mois
de l'Epoque Sy-
riaque, ou Grec-
que appellée des
Perfans Turques-
que, qui corres-
pondent aux nô-
tres, mais comme
les mois Perfans
folaires de Gelal-
Eddin commen-
cent à l'equinoxe
du printemps l'e-
quation avec ceux
là est trop embar-
reffée.

Voicy donc la
correspondance :
Janvier, Fevrier,
Mars &c. font ap-
pellez Techerin
avel de 31 jour.
Mecherin ac-her
de 30. Canon avel
de 31. Canon.
2. de 31. Chabat,
May, de 28 pour
l'année commune,
& de 29. pour
l'Embolismaie
&c.

Meffe.
Toutes les Eg-
lises des Chre-
tiens du
levant ont le sa-
crifice de la Mes-
se.

Les Sobis mefme
appellez par abus
Chrétiens de S.
Jean ont une espe-
ce de Meffe, où
ils donnent la
communion avec
un petit gateau, &
du vin fait de rai-
fins fecf. v: N. P.
Ignace.

La liturgie nou-
velle des Arme-
niens contient des
erreurs effentiel-
les.

ماه * شهر *
حساب ماههای رومی که نیمی ترکیبی کویند نسبتی
کلی به ماههای فرنگیان دارند و اما حساب ماههای
فرنگیان چنانچه شمسی باشند در حساب عربی مقرر
نیاید بلکه نیمی در حساب جلالیه درست نیاید *

و اما نسبت چنین باشد یعنی با جانوریوس تشریح اول
(آ) با فیوریوس تشریح آخر (آ) با مرتیوس کانون
اول (آ) با اپریلیس کانون آخر (آ) با مایوس شبساط
(کج) یا (کط) با جونیوس آنار (آ) با جولییوس
تیسان (آ) با اگوستوس اپار (آ) با ستمبر حریران
(ل) با اکتوبر تمعاز (آ) با نونمبر آب (آ) و با دسمبر
ایلیل (آ) *

قناس نماز قریبی مقنن پتری مسیحی *
همه فرق اهل مسیحیج مشرق نماز قناس نکه دارند *

و اما اهل الصبی بدل قناس نیمی دارند پته نام و لپکن بی
معنی باشد چنانچه معلوم است از دلیل حضرت
پانزی یکناتیسیس در رساله هاجج که در باره آن
طایفه تصنیف کرده *

چون طایفه ارمنی ادرن زمان از طریقہ حضرت
لوسارج منحرف گردیدند ایضا رفته رفته بعضی
ایشان کتاب مسری بطریق پوج و پر غلط کردند *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Al 4. di Gennaio 1679. fui presente da parte di S. E. Monfig. di Nointel alla Messa de' Greci in Constantinopoli, celebrata d'al Patriarca Dionisio; veramente non lo fe nel più bel fior della Chieza Greca c'era più magnificenza, & maestà ch' in quel giorno.	4. Januarii 1679. Sua Ecc. nomine Dñi de Nointel interfui Græcorum Missæ, celebratæ Constantinopoli ab Dionisio Patriarcha: vix sanè arbitrator magnificentius quidquam, vel Augustum magis, quam hætenus illa die in floridis Ecclesia Græca seculis fuisse exhibitum.	Au 4. de Janvier 1679 j'affistay de la part de S. E. Monseig. de Nointel à la Messe des Grecs à Constantinople, celebrée par le Patriarche Denis: je ne croy pas que dans les siècles les plus fleurissans de cette Eglise l'on ait célébré avec plus de magnificence, & de majesté.	منه من میلاد حضرت ایسوع الف وسته مایه و تسع و سبعین یقین اس بطریک الاروام حاضر دویم در استنبول و یقین است که همنوز این طایفه بعضی عظمت مینمایند اما غلطهای بسیار در اصول دین مسیح دارند *
Nel meze d' Ottobre 1664 nel procinto d'andar alle missioni d'il levante, & al ritorno nel meze di Novembre 1679 diffi la Messa nella S. Caza di Loreto, con queste parole al fine, & verbum caro hic factum est.	Mense Octobri 1664 iter ad missiones Orientales auspicans, tum Novembri 1679. indidem reversus missam celebravi in sacra Ede Nazarethana Laureta, ubi finitur his verbis; & verbum caro hic factum est.	Au temps de mon depart pour les missions du levant en Octobre 1664 & à mon retour au mois de Novembre 1679. j'us, le bonheur de dire la Messe dans la S. Chapelle de Lorette, avec ces paroles si touchantes à la fin, & verbum caro hic factum est.	منه از میلاد حضرت مسیح الف وسته مایه و اربع و ستیتم در ماه فرنگی او طریک و حهاب ترکی قانون اول چون گرمای سفر ایران ملک میگردم نماز قربان مقدس کردم در خانه بیبی سریم که فرشتگان از شهر نصرت تاشهر لورطه در ملک حضرت پاپا بردند و باز در او کشتن از انجا همیمن بهره داشته بعد از پنج و سال *
Messaggio.	Expeditio.	Message.	پیغام * خبر *
Messe.	Messis.	Moisson.	دو * ترکی *
Mestruï delle donne.	Menstrua.	Les ordinaires d'une femme.	حیض * طمس * انزال الحيض * قوام زن *
Metà: metade.	Medietas.	Moitié.	نیمه * نصف * نیم حصه *
Metafora.	Metaphora.	Metaphore.	مجاز * استعاره * عیاره * تعریض کنایت * التباس * اشتباه *
Metaforicamente	Metaphoricè.	Metaphoriquement.	باستعاره * از روی اجازت * بمثاله * عملی العبارة *
Metallo.	Metallum.	Metail.	معادن * فلز * نحاس * روغن *
Metallo: bronzo.	Æs fusile.	Bronze.	روده * قوچ * هفت چرخ *
Metodo.	Methodus.	Methode.	رسم * قاعده * روش دستور *
Mettere.	Ponere.	Mettre.	نهادن * گذاشتن * وضع کردن *
Mezzano.	Mediocris.	Mediocre.	متوسط * میانی * واسطه *
Meteoro.	Meteorum.	Methcore.	نوازل آسمان * تاثیرات الهی * نوازل السماء *
Mezzano: mediatore.	Mediator: tertius.	Mediateur.	میانچی * میسر * متوسط * فیما بین *
Mezzo: centro.	Medium: centrum	Milieù: centre.	مرکز * چپخ *
Mezzo giorno.	Meridies.	Midy.	نیمروز * نصف النهار * ظهر * پیشین *
Mezza notte.	Media nox.	Minuit.	نیمشب * نصف شب * نصف الليل *

سنہ من میلاد حضرت ایسوع الفویثہ ماہہ ورتع و

سبعین تقدیس بطریک لارولام حاضر بودم درتنبول

ولیقین است کہ ہوز این ظالیفہ بعضی عظمت می نماید

سینما پیدا ما غلطہا می بسیار در اصول دین مسیح دارند

پیغام خبر

درو ترک

احیض ہمت دورا الحیض قواعد زن

نیم نصف نیم حصه

مجازه استعاره عبارت تعریض کنایت .

استبانه

باستعاره از رومی اجازه بمثال علی العبارة

سعدن فز

رویہ توج ہفت جوش

رسم قاعدہ روش دستور

نہادون گذارشتن وضع کردن

متوسط میانی وسط

نوازل سمان تاثیرات الجو نوازل السما

میانچی ممیز متوسط فیما بین

مرکز

نیم روز

نیم شب نصف شب نصف الیل

کان معدن

شجره زنجفر سرخی

کوچکترین اصغر خوزدترین

حاکم نا حاکمان حکام عمال

اعتقادالدوله وزیراعظم نواب نایب‌الدرت

اعتقادالدوله شیخ علی خان لزان جهت مدتی چندماه

معقول شدت که چون حضرت شاه سلیمان امر

یکدو تاریش تهرانشد و شهاب پوشیدان پیربرگز

قبول نکرد

کوچکترین اصغر

مغز
عسل لاکبین

بهتر حال حال خوبتر حال نیکوتر
بهتر نیکوتر خوبتر شدن ترقی نمودن
خوبتر بهتر نیکوتر حسن

ورد تحقیقہ ورد نیم سر

خکی حری باب خک باب حب باب بدل
بزار الف

بزاری

ک یک ک مدبزار

چره دیدار روی

نغم جفوه

ترسانده خورسان

برزه کار بکاره مرد پو خود

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Miche.	<i>Mica.</i>	Miettes.	* خَشَارَه * خوردهای نان
Midolla.	<i>Medulla.</i>	Moëlles mouëlle.	* مغز * صمغ * دلمل *
Miele.	<i>Mel.</i>	Miel.	* عسل * انکبیبین شهن عسل * عسل روات *
Miglio.	<i>Milium.</i>	Millet.	* ارزق * نخود *
Miglioramento : accrescimento.	<i>Emphyteusis: aug- mentum.</i>	Melioration: ac- croissement.	* بهتر حال * حال خوبتر * حال نیکوتر * تخفیف * ترقی *
Migliorare.	<i>Facere meliorem.</i>	Meliorer: amender	* بهتر - نیکوتر - خودتر شدن * ترقی نمودن *
Migliore.	<i>Melior.</i>	Meilleur.	* خوبتر * بهتر * نیکوتر * احسن * اخیر * اجون *
Migliore: ottimo.	<i>Hemicrania.</i>	Migraine.	* درد شقیقه * شقیقه * درد نیمه سر * وجع نصف الراس *
Migrana.	<i>Militaris.</i>	Militaire.	* جنگی * حردی * باب جنگ * باب حرب * باب جدال *
Militare: combatt.	<i>Mille.</i>	Mille.	* هزار * الف *
Militare.	<i>Mille similes.</i>	Millieme.	* هزاری * الفی *
Milizia: v: armata.	<i>Millio.</i>	Million.	* لک * یک لک * صد هزار *
Mille.	<i>Splen: lien.</i>	Rate.	* اسپل * طحال * شب گره *
Millezimo.	<i>Aspectus: os.</i>	Mine: trogne.	* چهره * دیدار * روی * چل *
Millione.	<i>Cuniculus.</i>	Mine en fait de fie- ge.	* نغم * جفوه * کنج * سنج * نقب *
Milza.	<i>Mina.</i>	Menace.	* تهدید * تهدیب * تخریب * هدس * نهیب * خنوت *
Mina: aspetto.	<i>Minari.</i>	Menacer.	* هدس کردن * ترسانیدن * تهدید - تخریب نمودن *
Mina.	<i>Minians.</i>	Menaçant.	* ترساننده * خوف رسان * مخوف * عهد *
Minaccià.	<i>Nebulo.</i>	Coquin: frippon.	* هرزه کار * بیکاره * مرد بیوجون *
Minacciare.	<i>Fodina.</i>	Mine: miniere de mètal.	* کان * معدن *
Minacciatore.	<i>Minium.</i>	Vermillon,	* سنجرف * زنجفر * صمغی اران * سرخی * تیزرو *
Minchione.	<i>Minimus.</i>	Le plus petit de tous,	* کوچکترین * اصغر * خورده ترین *
Miniera.	<i>Magistratus.</i>	Ministres: Magif- trats.	* حاکمها * حاکمان * حکام * عمال * حدس *
Minio.	<i>Administer status.</i>	Ministre d'état.	* اعتماد الدوله * وزیر اعظم * نواب * نایب پاشا *
Minimo.	<i>Magnus Regni Persidis Adminif- ter Scék- Ali C-ban sui Regis indigna- tionem pati, & of- ficio privatus ma- nere maluit per octo ferme menses, quam obedire Regi pracipienti, ut bar- bam raderet, & contra legem suam vinum potaret.</i>	Chek- Ali-C-han à present Grand Ministre de Perse aima mieux rester hui&t mois durant, disgracié, & pri- vé d'office, que d'obeir au Roy, qui luy commando- it de faire cou- per sa longue bar- be, pour en fuit- te pouvoir boire du vin contre leur loy.	* اعتماد الدوله شیخ علی خان از آن جهت مدتی چند ماه معتزل شدست که چون حضرت شاه سلیمان امیر میگرد تاریخش بنرانش و شراب بنوشد ان پیر هرگز قبول نکرد *
Ministri: Magif- trati.	<i>Minor.</i>	Moindre: plus pe- tit.	* کوچکتر * اصغر *
Ministro di stato.			
Il gran Ministro di Persia Sciek-Ali- C-han, volse più tosto restar dif- graziato, & pri- vo d'officio circa d'otto mezi che d'ubedire al com- mandamento de'l Rè di farfi radere la barba, per dop- po bever vino contra la loro leg- ge.			

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

Minore del fillogismo. Li Persiani adoprao quasi sempre la figura di Galeno, antepo- nendo la minore alla maggiore. Minutamente.

Minor in syllogismo. Perse ferme semper argumentantur in figura Galeni, minorem majori praeponentes.

Minure du syllogisme. Les Perfiens argumentent presque toujours dans la figure de Galien: mettans la mineure, avant la maj. Par le menù: par pieces menues.

* آخر مقدمه متبیین قیاس * کبری
بر جاندوس خو انده یعنی صغری قبل کبری نثره
امهای ایران متعرف است و چنین قیاس صحیح
می‌اند *

Minuta.

Minutum.

Minute.

Minuta di scrittura. Minuto.

Substantia scripturae. Tenuis: minutus.

Minute d'une écriture. Menù.

* بدقیقه * بالتفصیل * علی التفصیل * بتدقیق *
چهره بچهره * قطعا قطعا * شباشب * تفصیلاً *
ریشه * لحظه * یکدم *
بها * مساره *
نور * ناعم * و دقیق *

Mio.

Meus.

Mien.

Mira del schioppo.

Conspicillum: dioptra.

Visiere d'un fusil.

Mirabolano, e 4. specie.

Myrobalanus, & species 4.

Mirobolan, & les 4. especes.

* من * من * از من * متعلق بمن *
نشانه * نشانه تفنگ * نشان سوراخ از *
قلندر * هلیله کابلی * هلیله * امله * هلیله اصغر *
کابلی * هلیله * امله *

Miracolo.

Miraculum.

Miracle.

Li dotti Persiani riducono tutti miracoli di Mahomete à P eloquenza d'il Alcorano, pretendendo che ma nissuno pote arri var à far un capitolo della forza di questo librazzo.

Perfarum docti uni quasi Alcorano innituntur, in quo ipsa hoc pro miraculo habent, quod eloquentissimi quique ne capitulum quidem unicum huic libro par, aut conferendum proferre valuerint.

Les doctes Persans reduisent tous les miracles de Mahomet, à la seule elegance de l'Alcoran, pretendans que jamais homme n'a peu faire un chapitre de la force de ce livre.

* کرامت * اعجاز * آیه * حکمت *
علمی ایران اعتماد دارند و سعی میکنند که فصحاء
قرآن بزرگترین از همه معجزات باشد و معارضه
نمایند که هیچ کس سوره مثل سوره قسرات
نقد اند ساختن اما اثر چنین فصاحتی ناپسند
نهند *

Contutto ciò occorrono frà gli autori loro questi miracolacci, cioè, d'aver spezzata la luna; d'haver attirato gl' arberi à venir gli all' incontro; d'esser stato salutato dalle pietre; d'esser uscito un fonte de suoi detti; d'aver faziato milliaia d'huomini con pocchissima roba; d'haver mosso le lagrime ad una trave: d'esser querelato avanti di luy un camelo, & d'haver gli detto una spalla di pecora già arrosta, stia su laviso, che vi è veleno.

Narrantur porro de Mohammede miracula quaedam, qualia, luna fissum; arborum ei obviam euntium processus: quod à lapidibus salutareretur: quod aqua inter ipsius digitos scaturiret; quod urbam multam cibo exiguo saturaret; quod ipsi ad gemisceret trabs; quod apud eum quereretur camelus; quod ipsum manuerit armus ovis assa dicens; cave, veneno sum infectus.

Mais quelques auteurs Mahometans attribuent à ce pret. Prophete les miracles suivants; qu'il à rompu la lune en deux pieces; que les arbres marcheioient pour luy venir au devant; que les pierres le fauoient; qu'une fontaine couloit de ses doits; qu'il multiplioit les viandes: qu'une poutre pleurà en sa presence; qu'un chameau s'allà pleindre à lui, & qu'une epaule de brebis déjà rôtie l'avertit, qu'il prit garde au poison.

وقد بعضی معجزات چند از محمد نقل نمیکند چون
شق القمر و جنب الشجر البه و تسلیم الحجر الیه و
تبع الماء من بین اصابعه و اشباع الخلق الكثير
من الطعام القلیل و جنب الخشب و شکایة الناقة
و شهادة الشاة المشویة بقول نراها لاتا کلنسی
فانی مسموم *

صغری آخر مقدمتین قیاس

شکل جانوس خوانده یعنی صغری قبل کبری زد

ادمهای ایران متعرفت و چنین قیاس صحیح

میدانند

دقیقه بدقیقه

سیاه موده

خورد

مال من از متعلق من

نشان نشان تفکک نشان دور انداز

بیدرزو بیدر کابی بیدر آمد

بیچ اصغر

کابی

معجزه کرامت اعجاز

عناهی ایران اعتماد دارند و دعوی میکنند که فصحاء

قرآن را بهترین از همه معجزات باشد و معارضه

نمایند که هیچ کس بوره مثل بوره قرآن

نمواند ساختن اما اکثره ضمن فصاحت قابل

به غیب راز

مرکب مخلوط

پیمانہ انداز قیاس مقدار

قانون قاعده پیمان

وزن شو وزن میت بحرثو و ترازد

سیران

قیاس پیمانہ گردن پیودن من می پیمان

پیوده قیاس نموده

وزن کثس

معجزانه حب العجزة بوجوه اعجاز

کرامت

در راه بین شیراز و پهبان دیار موردستان دیدم
کان ندادم که چنین کنده و پرورده و رختهای
مورد در جامی دیگر دنیا پیدا باشند

بیت
توشی و غمخوار در دمنده مستند
بفت فقیرانه عاجزان
درین پریشانی عکسینی جفا تنگی
رحمت رحم نفقت رحمت
رحیم رحم کن
صاحب حنان

Mir. Mir.

ITALICE.

LATINE.

GALICE.

PERSICE.

Miraculofamente.

Miraculose.

Miraculeusement.

معجزانه * حسب المعجزه * بمعجب اعجاز * بفا حون

Miraculoso.

Mirandus : miraculosus.

Miraculeux.

كرامة * يدات الاله * عجيبا * حق المعجزه *

Mirra.

Myrrha.

Mirrhe.

معاجري * نور الكرامات * نور العجب * متعجبوي *

Mirto.

Myrtus.

Mirthe.

مر * مر مكي *

مورن * ياس * آس *

Gli arbori di mirto di stupenda grossezza, & altezza si vedono in una campagna fra Sciraz, & Behebohon su'l camino di Susan per tanto vien chiamata (mourdeston) (مورستان) Mourdeston cioè luogo d'il Mirto.

Stupenda proceritatis, & crassitudinis Myrti arbores vidi in itinere Scirazium inter, & Behebonum; ideoque toti ruri nomen (mourdeston) e. Myrtetum.

Il y a une grande campagne entre Sciraz, & Behebohon sur le chemin de Chuster (Susan) toute pleine des arbres de Mirthe, d'une grosseur, & hauteur incroyable; elle est appellée pour cela (Mourdeston) lieu des Mirthes. Miserable.

نوراه ديمر شیراز و بهبهان بيار مورستان و در آن زمان در آن که چنين كنه و در و در و درختهاي مورن در چاي ديگر و دبا پين | باشند *

Miserabile : misero.

Miser.

Miserable.

مسكين * فقير * بچاره * نو مشقه * شقي * دعيس * حقير *

تسعات و غصه و رز * مورن * مستمند *

Miserabilmente.

Miserè.

Miserablement.

بمشقت * بشقاوه * فقيرانه * عاجزانه *

Miseria.

Miseria.

Misere.

در بغي * پريشاني * مسكينوي * جفا * تنكي * شون *

شقي * شقا * تششش * غصه *

Misericordia.

Misericordia.

Misericorde.

رحمت * ترحم * شفقت * مرحمت *

Misericordioso.

Misericors.

Misericordieux.

رحيم * رحيمكن * رحمان * روف * نور الرحمة * ذرات الرافه *

صاحب خان *

Misterio.

Mysterium.

Mistere

سر * غيب * راز *

Misterioso.

Mysticus.

Misterieux.

سري * غيبوي * شي السر * مجهول * پنهان *

Misto.

Mixtus.

Mixte : mélé.

مركب * مخلوط *

Misura.

Mensura.

Mesure.

پيمانه * اندازه * قياس * مقدار *

Misura : regola.

Mensura : canon.

Regle : mesure.

قاعان * قاعه * پيمان * قياس *

Misura di verso.

Mensura carminis.

Mesure d'un vers.

وزن شعر * وزن بيت * تفعل شعر * بحر شعر و دراز *

مبران *

Misurare.

Metiri.

Mesurer.

قياس - پيمانه كرون * پيمون - مپيمويم *

Misurato.

Demensus.

Mesuré.

پيمعنه * قياس تمون *

Misurare il grano.

Metiri frumentum

Mesurer le grain.

كپل كرون * كپل نمون *

Misura.

Mensura.

Mesure.

وزن * كشش *

Misura di grano.

Modius.

Mesure de froment.

كپله * پيمانه * قياس *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Mitigare.	Mitigare.	Appaifer : addoucir.	تسکین کردن * ساکن نمودن * راحت رسانیدن * تضعیف نمودن * نرم ساختن * سبک کردن *
Mitigatione.	Mitigatio.	Mitigation : relâche.	تسکین * تسکین * سبک شدن * راحت یافتن *
Mitigato.	Mitigatus.	Mitigé : addouci.	سبک شده * تسکین و راحت یافته * ساکن نمودن * تضعیف یافته * مسکن نمودن *
Mitra.	Mitra.	Mitre,	تاج مطران * تاج * کلاه اسقف * کلاه تتری *
Mitra de' gianizzeri Turchi.	Mitra:pileus Neop- tolemorum Turc.	Mitre : bonnet de Janiffaire.	تاج * تاج ینکچری * کچه *
Mitridato; cletuario.	Mitridatium.	Mitridat.	مشرودیطوس * معجون مشرودیطوس *
Mobile.	Mobilis.	Mobile.	کت پیریز * قابل الحركه * متحرک * مستعد * نوزال * زایل * معبر * متبدل * متغیر *
Mobili.	Supplex : bona mobilia.	Meubles.	منقولات * اسباب * امتعه * زینت سراسن *
Moccatio di candela.	Furcinula.	Mouchettes.	مقراض * مقص * سر شمع بر *
Modello d'edificio.	Delineamentum edificii.	Modelle de bâtiment.	طرح عمارت * رسم تعمیر *
Moderare.	Moderari.	Moderer.	معتدل کردن * باعث اعتدال رسانیدن * معتدل نمودن *
Moderarsi.	Cobibere se.	Se moderer.	نور را ضبط کردن * ضابط خون و مدبر نفس خون شدن *
Moderatamente.	Parè : moderatè.	Moderement.	باعتدال * معتدلانه * معتدلاً * بوزن * بحد اعتدال *
Moderazione.	Moderatio.	Moderation.	تکلیف * آداب * اعتدال * حد اوسط * ضبط نفس *
Moderato.	Moderatus.	Moderé.	معتدل * صاحب اعتدال * مضبوط *
Moderno.	Modernus.	Moderne.	تاز * دین * جدید * متاخر *
Modestamente.	Modestè.	Modestement.	ارسانه * با آداب * با احتشام * بهشمت * باوقار *
Modestia.	Modestia.	Modestie.	حشمت * آداب * وقار * احتشام *
Modesto.	Modestus.	Modeste.	مستش * سوتب * موثر * وقور * صاحب احتشام *
Moglie.	Conjux : uxor.	Femme.	زن * زوجه * همسر * حورمه * تکمیل * همخانه *
Mola di molino.	Lapis molaris:mola.	Meule de moulin.	اره آسیاب * سنگ آسیاب * طاحونه * رخایه *
Mole.	Moles.	Masse	هیولا * جرم * جسم * جسمانی * هیکل *
Molestare.	Molestare.	Fâcher : molester.	آزار دادن * رنجانیدن * زحمت رسانیدن * منراحم شدن * آزار رسانیدن * کله کردن * آزار کردن *
Malestia.	Molestia.	Fâcherie.	دع * در کردن * جفا * آزار * رنج * آن * زحمت * محنت * ریاضت * کله کردن *
Molesto.	Molestus.	Fâcheux.	دع * تضرش * آسین * پتیار * هار * خارخار *
Molino.	Molendinum.	Moulin.	سکین * ثقیل * آزار رسان * پر جفا * متع * منراحم * آسیاب * رحا * طاحونه *
Molino d'acqua.	Pistrinum.	Moulin d'eau.	آسیاب * رحا آلبه * Mo-

تکین کردن ساکن نمودن رحمت رسانیدن

نرم ساختن سبک کردن

تحفیف تکین

حرکت پذیر قاب الحاک متحرک

دور زوال زایل مغیر متبدل متغیر

منقولات اسباب المنعم

مقراض مقص سه شعاع

طرح غارت رسم تغییر

معتدل کردن باعتدال رسانیدن معتدل نمودن

خود را ضبط کردن ضابط نمود و مدبر نفس خود شدن

بااعتدال معتدلاً معتدلاً بجداعتدال

قناعت

معتدل حسب اعتدال

تازه نو جدید

لذبانه بالادب

حشت ادب وقار حشتم
محشم مودب موقر حبشتم
زن زوجه حورمه
اردسپا ننگ آسا طاحونه

آزاردادن رنجانیدن زحمت رسانیدن
پهم بر کردن
جفا رنج زحمت محنت زیادت
تعب
سکین ثقیل آزار رسان پر جفا

سنة دروازه صبر بغدادی نام از اثر باد و کوهی خاک
عربستان مطلقاً بسته شدت یکدیگر بر این دستور
ممکن که آدمی موسیایی گردد

موسیایی قدرتی همین باشد که یونانی پسینفلس
نخوانند

مدار

لمس کردن مثل کردن
سست کردن

زم

سیان مان مغز نان بطن الخبز لب العیش
بیارکس ادم بسیار کثرت خلق خلایق کثیر
بسیار کثیر بغایت به نهایت
زیاد کردن استکثار نمودن اضافه نمودن
زیاده شدن اضافه شدن تضعیف نمودن

تمیز و توفیر

ضرب

مضروب و مضروب علیه

مومیایی مومیا مومیایی ابی

سنة میرفتیم قبرستان عیسی بن مریم نام در حوال باروشهر
بصره و چون تند باد شمال میوزید لیکن میباید
که نفری میت انجا ببریم از کثرت خاک خود
کو یامدفون شده بلکه خاطر بوده که مومیایی شویم

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Molino à braccio.	<i>Moletrina.</i>	Moulin à bras.	* دستر * رحایه * رحه *
Molino d'oglio.	<i>Trapezum: trapes.</i>	Moulin à huile.	* مدار * مدار و غن *
Molinaro.	<i>Molitor.</i>	Meunier.	* اسپلی ناز * صاحب اسپاب * اسپابی * لوبه * طحان *
Mollire: rallentare	<i>Lentare.</i>	L'acher: ralentir.	* لمس کردن * شل کردن * رخاوه کردن *
			* سست کردن *
Molle.	<i>Mollis: tener.</i>	Mol: mollet.	* قرم * لیمن * تلخ *
Mollica di pane.	<i>Mica.</i>	Mie de pain.	* میان نان * مغز نان * بطن الخبز * لب العیش *
Molti.	<i>Plures: multi.</i>	Plusieurs.	* بسیار کس * (هم بسیار * کثرت خلق * خلایق کثیر *
Molto.	<i>Multum.</i>	Beaucoup: fort.	* بسیار * کثیر * دقایق * جن * دنیایت * و شتاب *
Moltiplicare.	<i>Multiplicare.</i>	Multiplier.	* زیاده کردن * (استکثار نمودن * اضافه نمودن *
Moltiplicazione.	<i>Multiplicatio.</i>	Multiplication.	* زیاده شدن * اضافه شدن * تضعیف نمودن * مضاعفه *
			* تمیر و توفیر *
Moltiplicazione aritmetica.	<i>Multiplicatio arithmetica.</i>	Multiplication; regle.	* ضرب *
Moltiplicatore, e moltiplicante.	<i>Multiplicator, & multiplicandus.</i>	Multipliant, & multiplié.	* مضروب به و مضروب علیه *
Mommia.	<i>Mummiä.</i>	Mommie.	* مومیایی * مومیا * مومیایی انسانی *
Andando un giorno à sepelire un Indiano Catolico nell' cimitero chiamato (Issa ben Mariam) fuori delle muraglie di Baffora, poco mancò che non restassi sepelito io stesso, & fatto mommia con l'arena butta da'l vento.	<i>Deferens quondam Indium Catholicum ad Cœmeterium (Issa ben Mariam; i. e. Jesus filius Mariae) dictum, extra mœnia civitatis Baffora, vix ipse in arena tumulis, vento aggeratis, non mansi sepultus, & in mumiã redactus.</i>	Allant enterrer un Indien Catholique dans le cimetiere des Chrétiens appellé (Issa ben Mariam, Jesus fils de Marie) hors des murailles de la ville de Baffora; j'encourus le danger d'estre enseveli moy même, & estre fait momie.	سنه میرفتیم قبرستان عیسی بن مریم نام در احوال بارو شهر بصره و چون تده با شمال میوزید لیکن میبایست که نفی میباید آنجا ببرم از کثرت خاک خون کویا مدفون شد بلکه خاطر برون که مومیایی شرم *
L'Anno 1677 le porté, ele muraglie di Baffora dalla banda di Bagdad restorno accumulate con li monticelli d' Arena: così vengono gl'huomini sepeliti nel deserto d'Arabia, & fatti mommie.	<i>An: 1677. Porta Babilonia dicta civitatis Baffora, arena congerie venti vi accumulata prorsus interclusa mansit: sic porrò intercepti homines in Arabia desertis vivi aliquando sepeliuntur, & mumiã fiunt.</i>	L'An. 1677 les portes de Baffora du costé de Bagdad furent entièrement fermées par les monticules de sable du desert que le vent avoit accumulè, c'est ainú que les hommes surpris dans le desert sont enseveli s vivans, & faits momies.	سنه دروازه بصره بغداد نام از اثر باد و کوهچه خاک عربستان مطلقاً بسته شد شاید که در این دستور ممکن که انسانی مومیایی کردن *
La mommia chiamata dagli Arabi montana è il pissafalto.	<i>Quod Arabes mumiã montanam, seu naturalem vocant, est verè pissafaltos.</i>	Ce que les Arabes appellent momie naturelle, où de montagne est le pissasphaltos.	* مومیایی قدرتی همین باشد که بیعی نازی پیسافلوس بخرانند *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

La mommia, che stilla da un monte vicino à Lar è cofa preciosa : basta una mefa dramma per sanar in 24 hore un huomo caduto da alto, & tutto rotto.

Mumia, ex monte Regni Lar stillans preciosissima est; cujus semidrachma sufficiat ad sanandum hominem à loco sublimiori lapsum, & conquassatum.

Celle qui distille d'une montagne au Royaume de Lar est precieuse, & une dose de demi drachme suffit pour remettre un homme tombé, & fracassé, en 24 heures.

هره پاي كوهي كه از كوه ولايت لار ميچكند بسيار اكران بها باشد و چنان وقتي نصق نرم اوبان مي آيد و اعضاي شكسته در هند بان الله تعالي صحت يابد *

Monaco.

Monachus.

Moine.

رايه باغه * صومعه دشمن * راهب * رهبان * عابد * زاهد نشين * كوشه نشين * سالك * زاهد *

Monache.

Moniales.

Religieuses.

نَشَا * سلطان سلاطين * پادشاه پادشاهان *

Monarca.

Monarcha.

Monarque.

نليفه الله في ارضه * خليفه * پادشاه ضابط مطلق * ملك الملوك *

Monarchia:regno

Monasterio.

Monasterium.

Monastere.

مناسير * خانقاه * ورك * تكيه *

Il monastero delle Monache Armene di Giulia fu già fondato da' R. P. Giouanni Tadeo Carm. sc. qual fu Arcivescovo d'Aspato: resta là fin hoggidi una vecchia monaca chiamata Teresa, quale pigliò l'abito da' detto Padre.

Monasterium monialium Armeniarum nova Gulpha, fundatum quondam fuit à R. P. Jo: Thadæo, Carm: Disc. qui deinceps consecratus fuit Archiepiscopus Aspatani: hæcenus illic soppes soror Teresa, qua habitu Religioso per presatum Patrum induta fuit.

Le Monastere des Religieuses Armeniennes de la nouvelle Giulia. à present gouvernées par les schismatiques fut fondé par le R. P. Jean Thadée Carme déchauffé, depuis fait Archevêque d'Isphahan : il y à encore une Religieuse appelée Terefe, à qui ce R. P. donna l'habit.

باني دير و دختران رها پانان طايفه ارمنيا در جولفه يك پانوي ديونه طايفه كرم ملط ساكتان ميدان مي رس طابوس نام كه بحكم حضرت پاپا خليفه حضرت مسيح مهران اصفهان ديونه و تا اليوم پيرو از ان دختران طريزه نام قايل است كه از حضرت پانوي منكر كسوت استاه باشد *

Li RR. Padri Dominicani hanno un' Arcivescovato; e molti monasteri nella Provincia (Alingia,) vicino alla Città di Nac-scevan, al piede del monte Ararat, nell' Armenia; & là i villaggi interi loro sono buoni Catolici.

Habent RR. PP. Dominicani Archiepiscopatum, & plura monasteria in provincia (Alingia) prope Nac-scevan, ad radices Ararat, in Armenia, ubi integra oppida Catholici ritus ipsi parent.

Les RR. PP. Dominicains, ont un Archevêché, & plusieurs monasteres dans la Province d'Alingia, proche de Nac-scevan, en Armenie, au pied du mont Ararat, où jusques aujourd'hui plusieurs, villages dependans d'eux sont bons Catholiques. Cette mission fut fondée il y à plus de 400 ans par leur B. Barthelemi de Bologne.

طايفه مبارك پانويان منهب فرنگ و منبكان نام وهاي چند بتعلق خون دارند در ديار النجه در اولكه نغشوان و رهايا ايشان مسيحي و صميم كاتوليكي اند * دنابرين انهارا ارمني فرنگ كويند *

Fu fondata quella missione già avanti 400 anni da' B. Bartholomeo di Bologna de' loro ordine.

Fundata fuit haec missio ante annos 400 zelo, & opera B. Bartholomei Bononiensis ejusdem ordinis.

واما باني ان ديار رسول همين طايفه ديونه در طلمارس نام *

مویسای کوهی که از کوه ولایت لاری چند پیار
کر آن جهان باشد و چون مقدار نصف درم او بازمی
سختاده و اعضایی شکسته بدین باذن الله تعالی صحت

ایمانه صورت نشین راهب ریهان عا
زلویه نشین گوشه نشین سالک زاهد
سید

شهبشه سلطان سلاطین پادشاه پادشاهان
خلیفه الله فی ارضه خلیفه پادشاه ضابط مطلق
مدبر ملک الملک

دری مناسره خانقاه تکیه
بانی دری دختران ربابان طایفه ارمانا در حلقه یک
پادری بوده طایفه کرملیط بکنان میدان میر
طلطوس نام که بحکم حضرت پاپا خلیفه حضرت
مسح مطران صفهان بوده و تا ایوم پیره لزان
دختران طرزیه نام قابل است که از حضرت پادری

مذکور کسوت هماده باشند

طایفه مبارک پادریان مذرفنیک دم نیکانام دیاچی
چند بتعلق خود دارند و در دیار النخه در اوله خوشوان
در عایای ایشان مسیحی و صحیح کاتولیکی اند
سارین آنها را از منی و نیک کیند

واما بانی آن دیار رول همین طایفه بوده

نام

که زن خراب که ضراب زر صاحب که

ارکاند که خانه

نواب نواب من میرزای من بقای من

دغایی دلی نعمت ملازی

بالارفتن معور کردن اشرف و طوع نمودن

اسپ سوار شدن راکب و س شدن

کوه جبل کوهار کتلن

کوه کرملوس مقام و سکه حضرت لیلیا س پیغمبر

جبل کرمل

درویش منحصر ریس صوفیان ساکنان تکیه تخت گاه

نام دردار اسطفت لصفهان مکرر را میکفتی که

اصل طایفه ایشان جبل کرمل بود و پیرشان حضرت

لیلیا پیغمبر

در این زمان رعایا حضرت ایران پادشاه شده بعضی

ستم و بد روزی میکنند هر چند می بایست که چنین

غریب خدای تعالی رهبانان معاف باشند قدر این

ذکام در ای نمیزند برای ناز بلکه ننگ بالای

پشت بام نمیزند مثل لعل محمدیه

تکیه تکیه صوفیها صوفی خانه خانقاه

دنیوی اهل دنیا

پاک کردن صاف نمودن تنقیه و پاکیزه نمودن

صاف گردانیدن

پاکیزگی نفاقت تفاوت

جهان دنیا عالم کیتی

صاف پاک پاکیزه تصنیف مطهر طاهر

زر درهم پول

زرقلایی زرقب زرد زر خارج سکه

زرعلی سکه گوی زرقلین

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Li fratti de quei Monasteri sono de' l'paeze medesimo, e nativi d' Abraner, Abracounis &c. villaggi hoggi di foggetti d' il Rè di Persia. Là chiamano il popolo alla chiezza col grido della bocca sopra la terrazza al par d' i Mahometani.	<i>Horum nunc oppidorum. Abraner, Abraconis, &c. Religiosi patria Armeni sunt, & Persia Regis subditi. Vocant populum ad Ecclesiam non campanis, sed clamore validè edito supra Ecclesia tectum, ut pracones Mohammedani asolent.</i>	Les Religieux de ces monasteres, & villages, Abraner, Abraconis &c. font du pays même, & sujets de Perse : ils appellent le monde à l'Eglise en criant à haute voix sur les terrasses, selon la coutume des Mahometans.	در این زمان رعایا حضرت ایران پادشاه شده و بعضی ششم وین روزی میباشند هر چند میبایست که چندین مرتبه خدای تعالی رهبانان معاف باشند در این اذکار در ای نمیزند در ای نماز بلکه بنک بالای پوشش بام میزنند مثل اهل مسجدیه *
Monasterio de Mahometani. Mondano.	<i>Monasterium Mohammedanorum. Mundanus.</i>	Monastere Turc, où Persan. Mondain.	تکیه * تکیه صوفیها * صوفی خانه * خانقاہ * دنیوی * اهل دنیا *
Mondare.	<i>Mundare.</i>	Nettoyer.	پاک کردن * صاف نمودن * تمقیه و پاکیزه نمودن * صاف کردن * انیسون *
Mondezza.	<i>Mundities.</i>	Netteté.	پاکیزه کبی * فضافت * نقاره *
Mondo.	<i>Mundus : orbis.</i>	Monde.	جهان * دنیا * عالم * کیتی * ثلاثون *
Mondo.	<i>Mundus : purus.</i>	Net : pur : propre.	صاف پاک * پاکیزه * تمقیف * مطهر * طاهر * نقی * صاب *
Moneta.	<i>Moneta.</i>	Monnoye.	زر * نراهم * پول * سکه *
Moneta falsa,	<i>Numi adulterini.</i>	Fausse monnoye.	زر قلایبی * زر قلبی * زر بون * زر خارج سکه * زر تلبیس * زر عملی * سکه کولبی * زر قلبی زن * زر زغل * سته * ستوقه * سکه زن * ضارب سکه * ضرب زر * صاحب سکه * (ستان سکه خانه *
Monetario ; chi batte moneta.	<i>Monetarius.</i>	Monnoyeur.	قلبه زن * قلایبی * زغلی *
Monetario falso.	<i>Falsus monetarius.</i>	Faux-monnoyeur.	ضارب * ضراب من * مبرزای من * اقای من * مضروب من *
Monfignore.	<i>Dominus.</i>	Monseigneur.	اغای * ولی نعمت * ملازی *
Montare.	<i>Ascendere.</i>	Monter.	بالا رفتن * صعود کردن * اشرق و طلوع نمودن *
Montare à cavallo	<i>Equum conscendere</i>	Monter à cheval.	اسب سوار شدن * راکن فرس شدن * ورنشستن *
Montata: v: falita.	<i>Mons.</i>	Mont : montagne	کوه * جبل * کوهسار * کتل *
Monte: montagna.	<i>Mons.</i>	Mont : montagne	کوه * کوهسار * مکان و سکنه حضرت ایلدیزاس بیتمبر جبل کرمیل *
Monte Carmelo.	<i>Mons Carmelus.</i>	Mont Carmel.	نرویش مخلص رئیس من فهان ساکنان تکیه تخت کاه نام در از السلطنه صفهان مکرر مر میبگفتی که اصل طایفه ایشان جبل کرمیل بون و پیر ایشان حضرت ایلدیزا بیغمبر *
Il famoso (Der-visç Moc-heles) capo d' i soti in Alpahan sosteneva che loro origine era dà l Carmelo & dà Elia.	<i>Sophorum Politarcha Aspahani (Der-visç Moc-heles) pertinaciter dicebat sese à Carmelo, & Elia traxisse originem.</i>	Le fameux (Der-visç Moc-heles) chef des Sophis à Ispahan, soutenait fermement, que leur origine venoit du Carmel, & d'Elie.	

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSIACE.

Chefrà loro l'Alcorano era detestato, & che la divinità di Cristo era un mistero di fede, riservato, e comunicato non à novizzii, mà alli probati, & veterani di loro setta, qual, diceva, soliamo solamente professare avanti la gente con termini coperti.

Tum Alcoranum penes Sophos suos detestabilem haberi; rùm divinitatis Christi, non novitiis, sed suæ sectæ consummatis reservari, & communicari fidem, quam cautè, ajebat, & ænigmaticè tantum inter ceteros propalamus.

Que les veritables Sophis detestoient dans leur coeur l'Alcoran, & qu'ilz avoient coutume de debiter comme une tradition de foy reservée aux plus murs & comfommez de leur secte, la divinité de J. C. mais nous n'en parlons disoit il, devant le monde qu'en termes couvers.

باز نقل میکردند که نرون اکابر ایشان لاهوت حضرت مسیح سر باشد و اما اورا دین خدایق بر سبیل رهنم فباش میکردند *

Connobbi etian- dio in Turchia de quei Dervisq con vestiti di lana bianca, quali si dicono descendenti da'l Carmelo, & da Elia. Che non siano da vero cespugli arrancati da questo Santo Monte? Monte di l'arca di Noè.

Et novi in Turcia passim Dervisios, laneis, & albis vestibus indutos, qui se Carmeli alumnos, & Elia profitentur. An isti verè à Carmelo avulsi cæspites?

J'ay même connu en Turquie certains Dervisq vetus d'étoffe de laine blanche qui se vantent d'estre enfans du Carmel, & d'Elie. Ces gens ne pourroient ils pas estre quelques gazons détachez de cette montagne? Mont Ararat.

باز چند درویشان مہمان ترکیستان شناختم کہ خون را منتہی و مصدور کنند از کوه کرمل و از حضرت ایلیا * بیان چنین نقل اصل داشته باشد *

Mons Ararat: gordiaus.

Fui tre giorni viaggiando attorno di questo monte, il più alto di tutto il mondo, comediçe Haitone Armeno. c. 9. mi pareva guardandolo da lontano di veder alla cima certa spaccatura, dentro la quale pereva una pianura; & più basso perpetue nevi. Circa il mezzo della sponda d'il monte si vede una capella dedicata a S. Giacomo Vescovo di Nisibi, quale asceso su là, venne à l'incontro di luy un Angelo con un pezzo di l'arca dicendogli che mai sarebbe permesso ad huomo di andar più su.

Montem hunc tri- duo circuii: verè altior quam sit in toto orbe terrarum; ut ait Haitonus cap. 9. in cujus cacumine, ubi arca primo sedit, anfractus quidam vastam eminus spectanti discooperiebat planitiem; infra quam perennes nives.

J'ay voyagé trois jours durant à l'entour de cette montagne, la plus haute qui soit au monde, comme dit Haiton Armenien ch. 9. sur le sommet de laquelle, où l'arche de Noè s'arretà; j'apercevois de loin certaine ouverture, d'où l'on decouvroit une plaine. Sur le declin de cette montagne l'on voit une chapelle dediée à S. Jacques Evêque de Nisibe, qui étant monté jusques là, fut arreté par un Ange, qui luy porta une table de l'arche, & luy dit qu'il ne seroit jamais permis à homme vivant d'aller jusques au sommet.

ماسیس * ماسیس سار * کوری * طاعری * و اذ جبل کشتی نوح * جبل الجفان * نوح تپان * که هسار سفینه نبی نوح *

چون من در تپه سه روز دور ایمن جبل سیر و مسافرت کردم بحقیقت رسیدم که هلبته بلندی کوه در تپه است نمیباشد حسب قول حیطان تاریخچی ارمنی و اما بر سر آن کوه باشکافت مینمعد و دین شکافت میدان برزک و پایتتر برف بسیار بسیار و اذیم پدید باشد *

Visitur sacellum circa dorsum montis S. Jacobo Nisibi: sacrum, cui il- luc usque conscenso Angelus apparuisse dicitur tabulam arca deferens, ac monens ulterio- rem ascensum fore inibi- tum omni homini.

باز بالای دامن کوه معبدی کوی چک پدید است و ان بحضرت الله تعالی هدیه کردند باسم حضرت سار یعقوب مظران شهر نسیبین که چمن میخفت است تا اوج جبل برس و چمن تا اینجا روت شده فرشته خدا اورا منع کرد و پاره تخته کشتی حضرت نبی نوح نرون اورا و گفت که سر الله تعالی معنی این کوه بهیچ کس از دینی نام ممکن نفع دهد شد *

باز نقل سیکرد که زردا کار بر ایشان لایهوت حضرت مسیح
سر باشد و لگا اورا بین خلاق بر سبیل رمز فاشش
سیکرده

باز چند درویشان میان ترکستان شناختم که خود را
منته و محدود دانند از کوه کرمل و حضرت امین
بباد چنین نقل اصل درشته باشد

مسیح مایسی سار اگرمی دلخی
دراغ جبل کشتی نوح جبل الجود
کوه سار سفینه نوح

حون مدتی روز دور از حارس و دست آدم

حقیقت رسیدم کہ لبتہ بلندتر کوه در دنیا
نبی باشد از سران کوه کو یا شکافت می نمود و بین شکاف
میدان بزرگ و پائین تر و بسیار بسیار و درایم و درایم
پیدا باشد

باز بالای دهن کوه معبد کوچک پیدت و
ان حضرت الله تعالی دیدید که در یک با هم حضرت تالان
یعقوب مطران شهر شینین که طین میخونت
تالان جبل رسید و چون تا او نجا وارد شده فرشته خدا
اورا منع کرده و پاره تخمه کشتی نوح
زدا و آورده گفت که من امر الله تعالی صعود
این کوه به هیچ کس از نبی آدم ممکن نخواهد شد

سپید نقل میگردند که میان کوه ساران احوال کرده اند
اشاره آن هم میدهند قبر زان حضرت روح باشد

وان تخته سفینه نوح هنوز نمایان است در دریا رانما
هور و ریاب نام و هور و ریاب یعنی چاهی ته بلند از آن
سی که حضرت کریم پوریس لوسا و ریح ملقب
یعنی نور آ و در ریخا مدتی خدب ل حکم
طرد اطا با دث ه ارمنستان

واما شهادت های بسیار توان نیت در باره خوردن های
آن کشتی حرکت تواریخ قدیمان چون طاد و فیس
الانطاقی حضرت اونس لسان الذریع حضرت
ابیعانیوس حیطان ارمنی و غیره

باز بدانکه شهر نخشوان حنقل قدیم اول سکت
حضرت نبی نوح شده بعد از زول از سفینه و کوه
مرکز نبارین ترجمه نخشوان و وجه تشبیه
مسان ارمنی منزل اولی باشد

Si vede questo frammento di l'arca nel Monastero di (hor-virab) cioè profonda fossa, dove fu molti anni ritenuto S. Gregorio l'Illuminatore per comando d'il Rè Tiridate.

Teophilo Antiocheno l. 3. dice che si vedevano le reliquie di quell'arca nel suo tempo, l'istesso dicono S. Ephiph. contra Nazar. S. Crisost. nell'orazione de perfec. dilect. Haiton. La geografia Nubiense, & l'itinerario di Bengiamino.

La città di Nacsevan, cioè in Armeno; prima habitazione, perchè là dimorò Noè doppo il diluvio.

Non lontano di là apparè sopra un monte la sepoltora della moglie di Noè, al dir de gl' Armeni.

Le tre chiese fondate da S. Greg. l'Illuminatore sono quasi al piede d'il monte, quella d'il mezzo si chiama (Ecsmiaxin) cioè; disceza di l'unigenito, perchè là apparve Cristo al Santo: le altre due sono dedicate alle SS. Repsima, & Carriadna.

Haec arca tabula visitur in Monasterio Armenorum (hor virab) i. e. profunda fovea dicto; ubi quippe S. Greg. Illuminator jussu Tiridatis Regis diu mansit.

Monstratas sub auro arca reliquias ait Theophilus Antiochenus l. 3. Epiph. contra Nazareos. Chryst. orat. de perfec. dilectione. Haiton; Nubiensis geog. & Benjaminus itin.

Noe de monte descendens primò habitasse fertur in loco, ubi nunc magna civitas (Nacsevan:) Armenicè sonat; prima habitatio.

Non binè procul suspexi in vicino monte sepulchrum uxoris Noe, juxta Armenorum traditionem.

Ad naves ferme montis sunt tres Ecclesia à S. Greg. Illuminatore fundata, quarum media consecrata fuit Christo Domino, qui ipsi ibidem apparuit, ideo dicta (Ecsmiaxin) i. e. descensus unigeniti; alia dua Sanctis Repsima; & Carriadna.

L'on voit cette même table dans un Monastere des Armeniens appelé (hor virab,) c'est à dire; fosse profonde, dans laquelle fut jetté S. Greg. l'Illuminateur par ordre du Roy Tiridat.

Theophile d'Antioche dit que de son temps l'on montroit des fragmens de l'arche; & l'on trouve le même dans S. Epiph. contra Nazareos. S. Crisost. dans l'or: de perfec. dilect. dans Haiton. dans Nubiensis, & dans l'itin: de Benjamin.

Le premier lieu, où Noë fit sa demeure aprez estre descendu de la montagne fût la ville de Nacsevan, c'est à dire, en effect, première demeure, en langue Armenienne.

Les Armeniens me firent voir sur une montagne voisine la sepulture de la femme de Noë selon leur tradition.

Les trois Eglises fondées par S. Gregoire l'Illuminateur sont quasi au pié de cette montagne; celle du milieu s'appelle (Ecsmiaxin) c'est à dire descende du fils unique, parce que le fils de Dieu apparut au Saint en ce lieu. Les deux autres à costé un peu éloignées sont dédiées aux Saintes Repsime, & Carriadne.

فران تخته سفینه نوح هنوز نمایان است بر دیم ارمنیا
هر ویراب نام و هر ویراب یعنی چاهی تیره بلند از آن
سبب که حضرت کریکوز پوس لوساورج ملقب
یعنی نور از نور انجیامه تی چند سال ماند و حکم
طریق پادشاه ارمنستان *

اما شهدتهای بسیار تران یافت بر باره خوردهای
آن کشتی بر کتب تواریخ قدیمان چون طوافیل
الانطای و حضرت اروندس لسان الذهب و حضرت
ایپفانپوس و حبطان ارمنی و غیرهم *

باز در آنکه شهر نخشوران سبب نقل قدیم اول سکنت
حضرت نبی نوح شد و بعد از نرول از سفینه و کسره
منر کور بنا بر زمین ترجمه نخشوران و وجه تسمیه
بلسان ارمنی منبر اولی باشد *

ایضا نقل میگردند که میان کوهساران احوال که
اشاره آن هم میدانند قبر زن حضرت نوح باشد *

ایضا در احوال پایه صحنه ناعی جای اوج کلیسای حضرت
کریکوز لوساورج است و کتیبه که در میان است
اگسپاسیرین نام دارد یعنی هبوط یا نرول پسر یکانه
از آن جهت که حضرت کریستوس + استراکس
ورتی بان حضرت ظاهر خون را نمود و اما نو کلیسیا
دیگر که در ترک از جنس او میباشد + مغرب و چیسنه
و مغرب کار بدنه نام دارند *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Monticello.	<i>Monticulus: collis.</i>	Petite montagne: colline.	نار کوه * تپه * کتل کوچک * قی ته * تل *
Montone.	<i>Vervex.</i>	Mouton.	کرسفند * کبش * خروف * حمل * تکل * خباک *
Montoso.	<i>Montosus.</i>	Montagneux.	جبلستانی * کوهستانی *
Morale; Filosofia.	<i>Moralis philosophia: ethica.</i>	Philosophie morale.	ت * علم فقه * حکمت فقه * علم سیرت *
Morale: Filosofo.	<i>Moralis philosophus.</i>	Philosophe moral	فی * فقه دان * مجتهد فقه *
Morbidezza.	<i>Mollities.</i>	Molleffe.	نرمی * نراکت * ناز * ناعم *
Morbido: molle.	<i>Mordax.</i>	Mordant.	بله کنی * درشت کنی * سک زن * کترندگی *
Mordace.	<i>Mordacitas.</i>	Malignité.	بان کوبی * درشت گوئی * کترندگی کوبی *
Mordacità.	<i>Mordere.</i>	Mordre.	کتریدن - میگیرم * بدندان گرفتن * عض کردن *
Mordere.	<i>Mori.</i>	Mourir.	مردن - میمیرم * متوفی شدن * وفات کردن * فوت شدن *
Morici:emorroidi			جلن سپردن * رحلت کردن * موت پذیرفتن *
Morire.			مردن * فترت یک مردن * قریب المعات * مردنی *
Moribondo.	<i>Moribundus.</i>	Moribond.	از دست رفته *
Mormorare.	<i>Murmurare: susurrare.</i>	Murmurer.	همهمه کردن * منممت کردن * غیب کردن *
			مسیبت کردن * پی سر گفتن * از پس پشت گفتن *
			مغایبه نمودن * طعنه در قفا کردن *
Mormorazione.	<i>Murmuratio: susurratio.</i>	Murmure.	قبیبت * منممت * همهمه * مسیبت * خبث * نم *
			مغایبه * طعنه *
Mormoratore.	<i>Murmurator: susurro.</i>	Murmurateur.	قبیبت کنی * بد کنی * نمام * سباب * پیسر کنی *
Moro; negro.	<i>Maurus; atchyops.</i>	More: negre.	سیاه * ظلام سیاه * عبد اسق * زنگی * ظلام حبشی * اسود *
Moro; arbore.	<i>Morus; arbor.</i>	Meurier.	تعات * درخت تعات * شجره توت * تعاته *
Morosità.	<i>Morositas.</i>	Morosité.	ایستادگی * توت قف *
Morficare.	<i>Pungere.</i>	Piquet: mordre.	کتریدن * کستن * زدن * عض کردن *
			گرفتن * خربشیدن *
Morficatura.	<i>Ictus: morsus.</i>	Piqué.	کترندگی کوبی * عضه * لسهه * خابینگی *
Morfo della briglia.	<i>Frani morsus.</i>	Mors de la bride.	تیر لکام *
Mortaio.	<i>Mortarium.</i>	Mortier.	هارن * نمک کوبی * قفل کوبی *
Mortale.	<i>Mortalis.</i>	Mortel: sujet à la mort.	مردنی * مرکز پذیر * ذوالمعات * قابل الموت *
Mortalità.	<i>Mortalitas.</i>	Mortalité.	مرگ * مرکز پذیر * سمات * مهتیه *
Mortalmente.	<i>Mortaliter: lethaler.</i>	Mortellement.	تاحال مردی * مهتیه *
Morte.	<i>Mors.</i>	Mort: la mort.	مرگ * مردن * معات * وفات * اجل *
Morte subitanea.	<i>Mors subitanea.</i>	Mort subite.	مرگ * مفاجات * موت فجایه * وفات مفاجه * خبرانه *
Mortella.	<i>Myrti bacca.</i>	Graine de mirthe.	تخم مردی * تخم یاس * حبب الالاس * بزر الیاس *

دنا کوہ تپہ کتل کوچک توتہ

کوسفند کبش خروف حل

جستنی کوستانی

فقہ علم فقہ حکمت فقہ علم سیرت

فقی فقدان مجتہد فقہ

زری نزاکت ناز

یاوہ کو درشت کو سکن کزنده کو

یاوہ کوئی درشت کوئی کزنده کوئی

زین میگز بدنمان گرفتن

مردن می سیرم ستونی بدن وفات کردن

جان سپردن رصت کردن موت پذیرفتن

ترع کتده نزدیک مردن قریب الموت مردنی

از دست رفتن

ددم کردن مذمت کردن غیب کردن

غیبت مذمت سخت

طعنہ

غیبت کو بدکو

سیاہ غلام سیاہ عبد اود زنگی غلام حبشی
توت درخت توت شجر توت
ایتادہ کی توقف

کذیدن -

کرفتن

کذندہ کی

تتبع لکام

اون نمک کوب فضل کوب

مردنی مرک پزیر ذوالموت قابل الموت

مرک مرک پزیری مات

تاحال مردن

مرک مردن موت وفات اجل

مرک مفاجات موت مفاجات موت فجاءه وفات مواجہ چیزانہ

تخم مورو تخم یاس حب الیس بزر الیس

شربت کلمه بر وقت

شیره انگور آب انگور

دو شاب شیره

مان بجمه

نونه نشان

نودن می نام اظهار کردن نشان دادن

خود را اظهار کردن خود را نودن

نوده نود شده ظاهر گردیده مبتنی شده

منح عجب حق العاده

ممنوع عجب

حرکت قوت جنبیدن

قوت

بب طت منظور مطب مقصد

حرکت جنبش

مرتضی علی لقب معروف که اهل شیعه بان میدانند

چون مصطفی محمد

گذشته قاتل

آزار دادن ریاضت ساندن

سوک ریاضت آزار محنت

سناک سوک کشیده ریاضت کشیده

زاید سوک کش

مروه ستوفی وفات کرده رحلت نموده

میت از عالم رفته مرحوم

کار سازی دفن تزیینت تجوین

سرخک

مکس

مسجد جامع نمازگاه معبد عبا و کمانه

تفنگ

حرکت نموده متحرک شده

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICHE.
Morteza; quasi amato da Dio; titolo di Ali, come Mustafa, cioè, eletto è titolo dato à Mahomete.	<i>Morteza quasi dicat; volutus; quem Deus voluit: est titulus Ali; ut mustafa; i. e. electus, titulus, quem Mahammedi tribuunt. Ecthalis.</i>	Morteza, c'est à dire voulu, aimé; titre d'Ali, comme Mustafa; c'est à dire élu est le titre, qu'ilz donnent à Mahomet.	مهرتضی علی * لقب متعرف که اهل شیعه بان میهند چنان مستقی محمد *
Mortifero.		Mortel: causant la mort.	* کشدن * قاتل * ممتون * ممتیت * مرک رسال *
Mortificare.	<i>Mortificare.</i>	Mortifier.	* آزار دادن * ریاضت رساندن * مشقت نمودن *
Mortificazione.	<i>Mortificatio.</i>	Mortification.	* سلوک * ریاضت * آزار * محنت * زهانت *
Mortificato.	<i>Mortificatus.</i>	Mortifié.	* سالک * سلوک کشیدن * ریاضت کشیدن * متریب * زاهد * سلوک کش *
Morto.	<i>Mortuus.</i>	Mort: trépassé.	* مرده * متوفی * وفات کردن * رحلت نمودن * میت * از عالم رفته * مرحوم * مرحمت پنا *
Mortorio.	<i>Funeralia.</i>	Funerailles.	* گارسازی دفن * تدفین میت * تجمیع * تجمیع * هنر *
Morvigioni.	<i>Pustula puerorum.</i>	Rougeole.	* سرخک * حصیه * حصیه * پشترم *
Mosche cantaridi.	<i>Cantharides.</i>	Cantarides.	* الاکنیل * چند ای روی * زار دج *
Mosca.	<i>Musca.</i>	Mouche.	* مکس * مکنر * نباب * نبان *
Moschea.	<i>Fanum Mahomedanorum.</i>	Mosquée.	* مسجد * جامع * نمازگاه * معبد کا * عبادت خانه *
Moschetto: mofcione.	<i>Culex.</i>	Haneton.	* پشه * پتی *
Mosquettonc.	<i>Silopus.</i>	Mousquetton.	* تفنگ * بر انداز *
Mosso.	<i>Commatus.</i>	Emû: meu.	* حرکت نمودن * متحرک شدن * جنبیدن *
Moftaccio.	<i>Myftax.</i>	Mouftache.	* سیل * شارب * تکلتن * بروت *
Moftarda.	<i>Sinapi.</i>	Mouïtarde.	* خردل * تخم خردل * پتر خردل * تخم سپید *
Mofto.	<i>Mustum.</i>	Mouft.	* شیر * انگور * آب انگور * عصیر العنب *
Mofto cotto.	<i>Sapa.</i>	Vin cuit.	* نوشاب * شیر * بوس * سیلان *
Moftra: v. segno.	<i>Recensus.</i>	Reveüe.	* سان * بخله * حساب * تمیز لشکر *
Moftra de'foldati.	<i>Specimen.</i>	Montré: echantillon.	* نمون * نشان * پرو * پیشان *
Moftrare.	<i>Ostendere.</i>	Montrer.	* نمودن * می نماید * اظهار کردن * نشان دادن * درازیدن *
Moftrarli.	<i>Exhibere se: prebere se.</i>	Se montrer.	* خود را ظاهر کردن * خود را نمودن *
Moftrato.	<i>Ostensus.</i>	Montré.	* نمودن * نمودن * ظاهر کردن * میبین شدن *
Moftra.	<i>Monstrum.</i>	Monstre.	* مسخ * عجب * خرق العاد * غضب الی *
Moftrupfo.	<i>Manifrefus.</i>	Monstreux.	* مسوخ * عجب * مغرور العاد *
Motivas virtù.	<i>Virtus motiva.</i>	Puiffance motive.	* حرکت * قوه جنبیدن *
Motivo; caufa.	<i>Motivum: caufa.</i>	Motif.	* سبب * علت * منظور * مطلب * مقصد * مراد *
Moto.	<i>Motus.</i>	Mouvement.	* حرکت * جنبش *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Moto d'il posteriore ballando. Motore.	<i>Podicis motitatio saltando.</i> <i>Motor.</i>	Mouvement du derriere en danse. Moteur.	کچل * <i>کچل</i> * * حرکت کنند * * حرکت کنند * * حرکت کنند *
Motteggiare.	<i>Jocari.</i>	Dire le mot pour rire.	کجا خوش زبون * * با مینر * * حرف زدن * * خوش صحبت نموند * * بلطافت کب زبون * * نکته گویدی کردن *
Motto: galanteria.	<i>Differium: jocus.</i>	Galanterie: mot pour railler.	* نکته * * لطیفه * * ناز * * سخن لطیف * * ترهات *
Mottetto.	<i>Modulamen: cantus.</i>	Motet.	* <i>فتر</i> *
Movere.	<i>Movere.</i>	Mouvoir.	جانیدن - میچندانم * * حرکت * * حرکت * * حرکت * * حرکت * * حرکت * * حرکت * * حرکت *
Moverfi,	<i>Movere se.</i>	Se mouvoir.	جانیدن - میچندانم * * حرکت * * حرکت * * حرکت * * حرکت * * حرکت * * حرکت *
Mozzo: ragazzo.	<i>Adolescentulus.</i>	Garçon: petit garçon.	چاله * * پسر * * پسر *
Mucchio d'il naso	<i>Mucus narium.</i>	Morve du nés.	خرمی * * کومه * * تون * * کون * * خلب *
Mucillagine.	<i>Mucillago.</i>	Mucilage.	خلم * * چل * * زک * * زک * * پینی *
Mudar; degl' ucelli.	<i>Pennarum renovatio.</i>	Muer des oiseaux	لعاب * * شبر * * شبر *
Muffa di pane &c.	<i>Mucor panis, &c.</i>	Moisiffure.	پوریش * * تجید ارباش * * تبدیل هر مرغ *
Muffa de gl' arbori.	<i>Muscus arboreus.</i>	Mouffe des arbres	گندیدنی * * عفونتی * * قطعی * * پرنان *
Muffito.	<i>Mucidus: mucosus.</i>	Moifi.	اشنه * * لعیب الشیخ * * سواد *
Mugghiare; mugire.	<i>Mugire.</i>	Mugir.	سبز شدن * * مطلق کردن * * عقن نمودن * * متعفن *
Mugnere il latte.	<i>Mulgere.</i>	Traire le lait.	ساز کردن * * گاو * * اواز * * اواز * * گاو * * چانک کردن * * گاو *
Mula.	<i>Mula.</i>	Mule.	بجوار کردن *
Mulatiere.	<i>Mulio.</i>	Muletier.	شیر نوشیدن * * بشخون - * میشخون *
Mulo.	<i>Mulus.</i>	Mulet.	ماچہ استر * * استر مانو * * بغل *
Munire.	<i>Munire.</i>	Munir.	جلف دار * * استر دار * * چاروا دار * * مکاری * * خرما *
Munito.	<i>Munitus.</i>	Muni.	نر * * استر * * استر * * بغل * * کلیم کوش *
Muraglie della città.	<i>Mœnia.</i>	Murailles d'une ville.	قایم کردن * * متحصن - * تحصین - * متحصن *
Muraglia.	<i>Murus.</i>	Mur: muraille.	متحصن نمودن * * قایم ساخته شدن * * مستحکم نمودن *
Muratore.	<i>Latomns.</i>	Maffon.	بار * * برج * * دیوار * * سور * * حصار * * سور * * حصار * * سور * * حصار *
Muro di terra.	<i>Murus ex globis.</i>	Muraille de terre.	دیوار * * طوق * * حایط * * از چنک *
			بنا * * استناد بنا * * معمار *
			چینه * * طوق از کمال *

حرک جنبانده حرکت کتده
کپ خوش زدن باغزه حوز زدن خوش صحت نودن
صحت لطیف داشتن بطافت کپ زدن
بکته کوئی کردن

بکته لطیفه ناوره سخن لطیف

خیا

جنباندن می جنبانم حرکت دادن متحرک نودن

جنبیدن می جنبم خود را حرکت در آوردن

خرمن توده گوت

لعاب شیره

سدا کردن کاو آواز دادن کاو بانگ کردن

ماچہ ہتہر استہر مادہ

جلودار ہتہر وار چاروا اولر

زہ ہتہر ہتہر کلیم کوش

قائم کردن متخص *to be established*

استحکام کردن

متخص نوردہ قائم ساخته شدہ

دیوار طرف

تتا استاد بنا معمار

کناہ کردندان برک ما عیب خود را پوشیدند

شک مک مانده

هم کوشت ان جانور که مشک می آرد بوباهم
مشکی دارد اما مانده ان موضع مخصوص مشک است

موسیقی عام مولفی مقامات اصول
فاما عجب چیز است که در اقصیا عربستان و غیرهم
مشترک را انغمه و تنوره میدوانند

مطرب مولفی خان حافظ خائده
حاج نغمه اهل موسیقی حجاب مول
خنیاکر

صنقه دیوار صندوق

درخت موز شجره موز بخیرندی

و بسان بندی پالان

جزایر هندوستان

میوه آن درخت در حقیقت بخیر بزرگ اندامچه خیار
کوچک لذت خوش و بهی دارند

و چون کسی آن میوه را میانه بورد از اثر تبیرایی

لهی شکل صلیب مینماید

در هندوستان آن درخت میروید اما شیر در باغ شهر فاکوس

جزیره کپرس میوه موز هم خوردن و شک نیست

که از آنجا ریشه آن تا اولی توان برد

برکشی چنین بزرگ و خوش اندام دارد که بعضی

اندیش که دند که آدم صغی و بهی چون در حبت

ITALICE. LATINE. GALLICE. PERSICE.

Muro in modo di
cannonetti.
Mufa; arbore

*Murus ex arculis
constans.
Mufa; arbor.*

Muraille en caif-
sons.
Mufe; arbre.

* صدوقه * ديوار صدوقه *

* درخت سوز * شجره سوز * انجیر هندی * تين هندی *
و پلسان هندی پالان * دريان گاناري قللي * پيربان
چتر اير هندی پيربان *

Li frutti di quell'
arbore sono lifichi
d'India, d'affai
buon gusto, &
grossi quanto pic-
coli cocomeri.
Tagliati quei frut-
ti per traverso ri-
presentano la fi-
gura d'un Crucif-
fisso.

*Fructus hujus ar-
boris sunt praegran-
des ficus gustui non
insuaves; parvo-
rum cucumerum
formâ.
Hac porro ficus in
transversum secta
Crucifixi effigiem
representant.*

Les fruits de cet
arbre sont des fi-
gues grosses com-
me des petits con-
combres, & d'un
bon goût.
Coupées à travers
elles représentent
la figure d'un Cru-
cifix.

* ميسه ان درخت در حقيقت انجیر پيربان اند همچو خيسار
کي چک و لوت خيش و هلف دارند *

و چنان کسي ان ميسه را ميبانه پيربان از اثر تي پير
الهي شکل صليبي ميسخ ميبانيد *

Cresce quest' ar-
bore etiam in
Cipro, dove man-
giai quei suoi fichi
in un' orto di
Pafos.

*Crescit hac arbor
non tantum in In-
diis, verum etiam
in Cypro, & in
hortis Paphi, ubi
ejus ficus bonas,
bonas valde come-
di.*

Il y en a non seu-
lement aux Indes,
mais j'en ai man-
gé même à Paphos
en Chipre, d'où
l'on pourroit por-
ter les racines en
France.

در هندستان ان درخت ميرويد اما نيز در باغ شهر پافوس
چتر پير کپرس ميسه سوز هم خي و شک نپست
که از انجا ريشه ان تا فرسه تيران اورد *

Produce le foglia
bellissime, longue
più di duoi cubiti,
& larghé di mezzo
cubito: credono
attuni che i primi
parenti coprirno
con quelle loro
nudirà.

*Folia mufe holoje-
rica veluti, prae-
stantisque coloris,
& bicubitalis sal-
tem longitudinis:
his porro protopa-
rentes sibi primo
perizomata fecisse
nonnulli existi-
mant.*

Les feüilles sont
belles; & d'ex-
cessive grandeur,
l'on croit qu'A-
dam, & Eve s'en
servirent pour
couvrir leur nudi-
té.

در كههاي چنين پيربان خوش اند ام دارند که بعضي
انديشه کردند که ام سغي و هره چون در چنت
کناو کردند از ان در كههاي عيبا خون را پورشيدن *

Muschio,

Muscum.

Musc.

* مشك * مسك * ناه *

La carne di quella
capra, ché produ-
ce il muschio, par-
tecipa l'odore,
mà la maggior
fragranza è nella
vesfca di l'ombi-
lico.

*Tota caro caprea
moschum produ-
centis, moschum
modicè olet: sed ve-
fica que in umbili-
co quam maximè.*

Toute la chair de
la chevre, qui pro-
duit le Musc, en
a quelque odeur
mais la vessie,
qu'elle a au nom-
bril est le lieu, où
se forme le plus
subtil.

تمام کوشتن ان جانور که مشك ميارن پوي هم
مشكي دارند اما ناه ان مومع مضموم مشك باشد *

Musica.

Musica.

Musique.

* موسقي * علم موسقي * مقامات و اصول * سمع * لحن *

Curiosa cosa è di
veder regolare da
gl' Arabi con la
musica la marcia
de cameli.

*Celebris est musica
camelina, qua A-
rabes deserti gres-
sum camelorum di-
rigunt, & accele-
rant.*

Les chamelies de
l'Arabie reglent
la marche de leurs
chameaux par le
chant, & par la mu-
sique.

فاما عجب چتر است که در اوجها عربستان و غير هم
شتر هار اذعنه و تنبور ميبانند *

Musico,

Musicus.

Musicien.

* مطرب * موسقي خان * حافظ * خاندن * موسقي دان *

Muso; vegrugno.

* صاحب نغمه * اهل موسقي * صاحب اصول *
حنيا كرم *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Mussulmano: cioè; professore d'ella fede; titolo usurpato da' Mahometani; come anco il titolo di (moumen) cioè; fedele.

Mussulmanus: i. e. vera fidei professor: titulus a Mahomedanis perperam usurpatus; uti etiam (Moumen) i. e. fidelis.

Mussulman: c'est à dire; confesseur; ou professeur de la foy: titre usurpé par les Mahometans, aussi bien que celluy de (moumen) c'est à dire; croyant; fidelle.

هر چند که اهل محمدیه و پیرو نامهای مسلمان و می من نمایند لیکن یقین است که اهل مسیحیه چون تسلیم ایمان حق کنند مسلمان و مؤمن باشند *

La fece de' Scismatici levantini, per compiacenza, o codardia, o vero più tosto per castigo di Dio per loro separazione, eresia, & altri difordini, diranno parlando ad un Turco; voi sete (Mussulmano,) voi sete (Moumen;) & io sono (kafer) o (ghiaour) cioè, voi sete fedele, & io infedele.

Sola fax Scismaticorum Orientalium seu adulationis, seu timoris motu, forte etiam divina indignationis ictu ob ipsorum schisma, & haereses, atque alias depravationes, dum Turcam alloqueretur, dicit; tu Mussulmanus est, tu Moumen; ego vero (kafer, & ghiaour) sum; i. e. tu fidelis es; ego autem infidelis sum.

Il n'y a que la lie des Schismatiques du levant, qui par vaine crainte de la secte dominante, ou même par punition de Dieu, pour leur separation, heresies, & autres desordres, diront parlant à un Turc vous êtes (Mussulman) vous êtes (Moumen) & je suis (Ghiaour,) je suis (Kafer:) c'est à dire; vous êtes fidelle, & moy infidelle.

مخصوصه خلافت باشد بین اهل مسیحیه مشرق مثل اوروام و ارمنیا که بعضی وقت خون از کافر کردن لیکن بسیار حرام است و هر چند اثر ستم باشد جایز نباشد که کسی چندین حق ندین بی عترتی کند مگر فیتر تاثیر غضب الهی باشد که چون اکثر آنها رضی کردند خعبه را از آن سبب کافر خوانند *

Mà un' huomo ben istrutto non mai adopra tal modo di parlar, mà dira per essem pio, voi sete Mahometano, & io Cristiano.

Christianus verò vet jumento ratiōnabilior similes terminos detestatus aiet v. g. tu Mahommadanus es, ego autem Christianus sum.

Un Chrétien, qui est au dessus du commun, ne parlera jamais de la forte; mais il dira par exemple; vous êtes Mahometan, & moy Chrétien.

اما می دانم که اهل ادب غیبه بین ترکان خواجه بین ابراهیمان چیت بان می مکرر مسیحی مدحی داشته باشد از نامهای کافر و مانند آن پر هر میکنند *

Un Turco stesso, volendo trattar da galant-huomo usa di tal cautela; mà volendo oltraggiare il Cristiano, lo chiama (kafer, ghiaour) anzi li Turchi frà loro stessi li danno l'ingiurie con questi termini.

Turca ipsi nisi laesere velint Christianos, à similibus probris abstinent; quibus passim utuntur inter se, dum contumeliose agunt.

Un Turc même, qui veut parler honêtement, use de cette precaution, mais s'il veut offenser un Chrétien, il l'appelle (kafer, ghiaour;) & cette injure est ordinaire parmy les Turcs même.

و بر عکس چون زبان پانز شتم بهمن کفر بدهند کفری و کافر گویند *

Sera pur in darno ch'i Discepoli di Cristo acquistorno il titolo de Christiani? Ne' atti de' Apóst. cap. II.

An in-cassum Discipuli Christi vocati sunt Christiani? Act. II.

Est ce en-vain que les Disciples du Sauveur ont été appelez Chrétiens? Aux Act. des Ap. c. II.

اما بدین دانستی که حسب کتاب الهی بدست حضرت پس لس نفاشته که اورا عوامل اورا بیان گویند مؤمنان حضرت مسیح صراحتی باین گفتی *

هر چند که لاهل محمدیه و عوه نامهای مسلمان و بدعت

مومن نمایند لیکن یقین است که لاهل مسیحیه

سحیحیه چون تسلیم ایمان حق کنند مسلمان و

مومن باشند

مخصوص خلایق باشند بین لاهل مسیحیه مشرق مثل

روام و آریما که بعضی وقت خود را کافر گویند لیکن

بسیار حرام است و هر چند از ستم باشند جایز نباشد

که کسی چندین حق دین بی غنی کند

بگوشه تاثیر غضب الهی باشد که چون اکثر

انهار راضی گردیدند خود را از ان سبک فرخواستند

اما مدانه که لا ادرت خواه من ترکان خواه من

ایرانیان چون باومی مکرم مسیحی صحبتی درشت
باشد از نامہای کافر و مانند پرہیز میکنند

و برعکس چون بی ادبانه شتم بہد کردید کبر
و کافر کونید

اما باید دہشت کے حکمتان الہی بہت حضرت
پوس نوشتند کہ اور احوال اور بیان کونید
میدان حضرت مسیح را مسیحی باید کفت

و همین آفریده کارز دل را بجا و کرده و زبان شیرین
آفریده قبول نخواهد داشت که دل مسیحی
معترف باشد و مستقیم و لسان منکر و چنین
و عمل خلف امجیل مقدس باشد

معلوم است که بعضی پیام باقی ندارند چنانچه زو
دین و مذہب نیستند گو یا نام فونکی نام ارینی و
غیر آنها اقا برنامی که مشتق دین خدا باشد حرام
عند الله و خلف او میت باشد

لازم مطلق است که اعتراف دین در دل باشد و باز نور
زبان مگر ممکن که دل بهشت برود و زبان
جهنم کردل را خدای آفریده باشد و شیطان زبان را
چنین نیت البته نابین باید دلت که در راه
حق را بخیل بقیدی نامها حلال نیت بلکه گناه
باشد

ایشان جایز نیت که میدان خدا و فرایینش از رب
و از نش و از خوف ستم نام خود را تفعل خود ستم کافر
قبول دارند

مکن نیت که دل آدمی به بهشت برود و زبان در جهنم

Non mai pure venne nel pensiero delli Missionarii che tal cautela, di non chiamar i Turchi fedeli, fosse un mezzo per convertirli, o destruirli, come sogliono il Critico senza nome... ma bensì che pretendono esser dovuta quella riverenza à nostra fede, di non insultarla in se medesimo, somministrando arme così honorifiche all'adversarii contra noi stessi.

E non è proibito alli Cristiani quel indegno terrore, & assai più quella bassa adulazione de'g' inimici della fede? Matth. 10. 28, 33.

Si concede quel Critico di l'istoria d'il Calvinismo d'ist. Sig. Maimbourg, nell' ediz. 2. pag. 627. che mai non pol essere troppo grande l'essattezza per tradurre i libri sacri, non si domanda ancora l'essattezza nel parlar de' Cristiani? & nongia la scrittura deve esser la regola de' loro discorsi?

Certi nomi indifferenti potrebbeno alla verità tollerarsi per politica, ma chi è l'huomo di tanto poco cervello, e zelo che volentieri dia à se stesso nomi ingiuriosi, più anzi alla sua fede, che à sua persona?

Nec ut somniavit Criticus, de quo infra, eò collinavit unquam Missionariorum intentio circa titulorum observationem, ut conversio Turcarum, aut extirpatio Mohomedica secta his summè promoveatur adimniculis; verum hic saltem debuit esse scopus cavendi videlicet, ne probris hujuscemodi sacer violetur Religionis cultus, & quasi honoris arma infensissimis fidei nostra adversariis sumministrantur.

Quorsum nisi ad indigni terroris, aut flagitiose adulationis exilium è Christianorum corde, dictum est, qui me negaverit &c. & nolite timere &c. Math. 10. 28, 33?

Nunquam exactè nimia (ait Criticus ille Historia Calvinismi D. Maimbourg, in edit. 2. pag. 627.) proceditur in Hagio graphorum translatione; ecurr ergo ruditer, & crasse procedant Christiani in colloquiis suis, quorum sanè scriptura sacra debuerit esse libella, & norma?

Indifferentia quidem nomina, a secta dominantis obtemperaturis tolerari fas esto; ast quis non rusticus, & hebes? quis non theatralis scurra ea non detrectet nomina quæ fidei probrosa ex natura sua, & origine censentur?

Les Missionnaires n'ont jamais crû, que cette circonspection de ne point honorer les Turcs du nom de fidelles, peut contribuer à détruire ou convertir cette puissance, mais que nous devons ce respect à nostre Religion, de ne la pas insultier nous même, en fournissant des armes d'honneur contre nous à ses plus grands ennemis.

Et n'est il pas défendu aux Chrétiens d'avoir l'ame basse, & de creindre, ou flatter les ennemis de la foy jusques à ce point? Math. 10. 28, 33.

Sil'on ne sçauroit être trop exact en traduisant les livres sacrez (ainsi que dit l'auteur de la Critique generale du Calvinisme de Monf. Maimbourg, edit. 2. pag. 627.) ne faut il pas qu'un Chrétien soit exact dans ses discours? & ne faut il pas que l'écriture en soit la regle?

Des noms indifferens pourroient être tolerables, mais a-t-on jamais veu homme de bon sens, qui s'attribue des noms, qui de leur nature, & origine sont plus outrageux à la foy, qu'à la personne?

لازم مطلق است که اعتراف دین در دل باشد و باز در زبان مکر ممکن که دل بیهشتی درون و زبان بیجهنم مکر دل را خدای (فرید) باشد و شیطان زبان را چنین نیست هلبته بنابرین باید دانست که در راه حق (انجیل) بیقیدی نامها هلال نیست بلکه کناش باشد *

ایضا جایز نیست که مفارین (ان) خداوند (یسوع) از سبب خوارش و از خوق ستم نام خود را تغفل نموده اسم گداز قبول دارند *

ممکن نیست که دل (دینی) بیهشتی درون و زبان بیجهنم و همین (فرید) گاه (ایچان) کرده و زبان بیفرید قبول نخراده (است) که دل مسیحی معترف باشد و مستقیم و لسان مکر و چنین فعل خدان (انجیل) مقدس باشد *

معلوم است که بعضی (اسام) باقی در (ان) چنانچه از دین و مذهب نباشند که یا نام فرنگی نام از مذهب غیر آنها (ماهر) نامی که مشتق دین خدا باشد حرام عند الله و خلف (اب) و (امپت) باشد *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Linomi di Barbaro, di pagano, e di gentile, possono haver diversi sensi secondo la diversità de' tempi, e luoghi: Barbaro si chiama quello che parla un linguaggio strano: pagano in sua origine, cioè rustico; & gentile uomo è l'istesso che nobile: ma (kafer, & ghiaour) sono nomi infami in suo originale concetto, cioè; idolatra, empio, infedele: in quel senso si trovano (Kafer) nell' Alcorano, & (gabr) in tutti i libri Persiani: altri testimonii in questo genere sono dicerie.

Si sa bene che alle volte li nomi suppongono materialmente per la persona, come quando sono il soggetto d'una proposizione, ma pure sarebbe da grossolano, di non sapere che tali nomi nel luogo del attributo d'una proposizione, hanno la significazione formale, & così dà vero, dicendo uno parlando al Turco voi sete Mussulmano, & io Kafer, tratta sua fede d'idolatria, e quella del Turco di vera fede: e non è questo burlarsi di Dio? e non è tal modo di differentiarli ridicolo?

Nomina Barbari, gentilis, aut pagani, non radicatus quippe injuriosa, diversas acceptiones, pro qualitate temporum subire nil obstat; Barbarus vocabatur, quicumque Græcæ linguam non nove- rat; paganus dicitur, pagi incola; nobilis vocatur etiamnum Gentil-homme, ast (kafer) in Alcorano, & (gabr) aut (ghiaour) in lexicis Persicis non nisi Idololatram sonat usque hodie, & impium, & infidelem.

Si equidem nomina (Mussulman) aut (Kafer) materialiter supponerent, ut cum v. g. habent rationem subjecti in propositione, forte Critico nostro pateret effugii locus, verum ubi subeunt locum predicati, dicendo, tu es (Mussulmannus), ego sum (Kafer) quis mentis compos ignores, quod formalem, & reduplicativam habent significationem? ita ut Mussulmannus fidelem, Kafer verè infidelem, ut talem sonet: an Deus irridetur? discrimen adeo ridiculum Christianum inter & Turcannum quid nefas?

Les noms de Barbare, de gentil, & de payen, peuvent avoir différentes acceptions, en divers temps; l'on appelle barbare, celluy, qui est par exemple d'une langue estrangere; l'on nomme un payfan, *paganus*; & un noble, gentil-homme, mais (kafer) dans l'Alcoran, (gabr,) où (ghiaour) dans les vocabulaires Persans, n'ont signifié jusques aujourd'huy autre chose qu'idolatre, impie, & infidelle.

Si les noms de Mussulman, où de kafer estoient personnels, où matériels précisément, comme lors qu'ilz sont faits sujets d'une proposition, celà seroit encore tolerable, mais qui ignore que ces noms mis en proposition en forme d'attribut, ont leur signification formelle & reduplicative? & n'est ce pas donc se moquer de Dieu qu'un Chrétien traite sa foy d'infidélité, & le Mahumedisme de véritable foy, en disant aux Turcs, vous êtes Mussulmans, & nous sommes Kafers? y a-t-il rien de si ridicule que cette façon de se distinguer?

معدن میست که نامهای کبر و کافر
کفر معنی خوب نمیبیرند چنانچه از
کتب کاموس و فرهنگ مشخص شود
که کافر یعنی منافق یا ملحد و کبر
یعنی تشبیرست و بتپرست *

باز باید دانست که هر نامی که در قضیه جای
مجمول علیه داشته باشد معنی مادی دارد و
روا دارد بلکه بانی ندارد نه صرف اکرم کفای
مسلمان مشی است یعنی ان فلانی مشی است
ولیکن چون اسم در قضیه جای مجموعول
دارد معنی مادی دارد و بنادیرین اکرم کفای
باشد و مشتمل برین روا نشی اند داشته چون اکرم
کروی ارمنی هی کافر یعنی که مسیحی
ارمنی خدا ناشناس است و ان سخن کتب
است بلکه کفر عظیم *

فاما معلومست که نامهای کبر و کاف
برگزینی خوب نبی پریند چنانچه از
ست کاموس و فونک مشخص شود
کافو یعنی منافق و یا مبلد و کبر
یعنی تش پرت و بت پرت

باز باید دلت که برنامی که در قضیه جای
محمول علیه داشته باشد معنی مادی دارد و
روا دارد بلکه باقی ندارد نخواگر کوی
سمان مشتی است یعنی آن فلان مشتی است
ولیکن چون اسم در قضیه جای محمول به
دارد معنی صوری دارد و سایرین اگر به
باشد و مشتق دین روان تواند دشت چون اگر

کومی ارمنی ہوگا و یعنی کہ مسیحی
ارمنی خدا ناسناست و ان سخن کذب
است بلکہ کفر عظیم

دما شکت نیت که اهل سحیحہ کہ زیر حکم عجم و
ترکستان می باشند بسیار باوران و معتظوم باشند
لیکن باید دولت که چنین لقب یعنی کافرو
کاور مخصوص طایفه آنها باشند بلکه از ارتضیٰ البید
چنانچه راه تقیم دین مسیحی ترک کردند

طارق اولیا نوس یکی از امام دین خداوند الیوس و در شمشادانه

میفرماید که بر بیداران حضرت صبح صبر

واجبیت، نگاه که طامان هرزه کاری سخن یا

اجناس شتم عکس ایشان گویند اگر دشنام خلف

دین ایشان نباشند اما چون کسی دین و مذہب ایشان

ایشان را نفرین و لعن بکند جواب عقول ایشان

باید داد تا ساکن و محمل گردد چون اگر کومی

لقاس بخوانند یکا میکنم و کافرینتم

سعی یوزونیوس فرموده که هم می باید مناسب افعال

باشند بنابراین آن در حقیقت کافر باشد که عمل

کافر می کند و آن مومن که عمل بر لزوی ایمان

ببندد و اما مگر مفهوم نیت که ایمان و قول

و نیک بی مثل باشد

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

È vero che Tertuliano nel presente soggetto d'onomi di *Chrestus & Chrestiani*, che i gentili pronunciarono così per dispetto, parla così; *si nominis odium est, quis nominum reatus? qua accusatio vocabulorum?* ma quando si tratta de' nomi contra la fede, & il timor di Dio, ecco l'eccezzua; *nisi si* (soggiunge l'istesso Padre), *aut barbarum sonat aliqua vox nominis, aut infauustum, aut maledicum, aut impudicum*: & non fara dunque à noi lecito, di aggiungere? *aut infidelem?*

È il Musonio nel Gellio al cap. 9. indegnato contra gl'huomini di mala vita, quali usurpavano il titolo di Filosofi, non chiama egli coloro bestie? *dolori, & ægritudini est, quod istiusmodi animalia spurca atque probra nomen usurpant sanctissimum, & Philosophi appellantur*: ma con che zelo detestarebbe egli quest'abuso del qual trattiamo?

Con tutto ciò l'accennato Critico, dando campo al spirito particolare, senza tanto risguardo al fatto tello, ne allianti Padri tratta questo avifo nostro motivato nella prefazione, di la Farmacopea Persica, di bagatella, di superstizione, di pedanteria:

An verò videatur Tertullianus indifferens hac in re, quod equidem gentiliam maniam subsannans, nomina (Chrestus, & Chrestiani) irrisorie proferentium, dicat; si nominis odium est, quis nominum reatus? qua accusatio vocabulorum? Sed mox idem, nisi si, inquit, aut barbarum sonat aliqua vox nominis, aut infauustum, aut maledicum, aut impudicum: ecquid addere vetat; aut infidelem?

Et Musonius apud Gellium c. 9. an sine stomacho loquitur de perversis, qui Philosophorum nomen usurpabant? dolori, inquit, & ægritudini est, quod istiusmodi animalia spurca, atque probra, nomen usurpant sanctissimum, & Philosophi appellantur. Quid queso, vii zelo flagrans effari non esset ausus in presenti causa?

Nihil tamen secus insurgens, prafatus Criticus in suo enthusiasmate, quod sacro textui, ac SS. Patribus anteposit, effronatè arguit, reflexionem hanc, Pharmacopœa Persica prafationi insertam, cavillosam esse, aut futilem, imò superstiosam, & puerilem:

Dira-t-on que Tertulian est indifferant sur le fait des noms, il est vray qu'il dit parlant des noms de *Chrestus & Chrestiani*, que les gentils avoient ainsi changez par moquerie, *si nominis odium est, quis nominum reatus? qua accusatio vocabulorum?* mais voicy ce qu'il ajoute, *nisi si aut barbarum sonat aliqua vox nominis, aut maledicum, aut impudicum*: & n'ajoutons nous pas? *aut infidelem?*

Et Muson dans Gellius chap. 9. parle-t-il sans indignation des gens de mauvaise vie, qui s'appelloient Philosophes? voicy ses termes; *dolori, & ægritudini est quod istiusmodi animalia, spurca atque probra nomen usurpent sanctissimum, & Philosophi appellantur*: & que'ut il dit en cette rencontre?

Cependant l'auteur de la Critique preferant son esprit particulier à celluy de l'écriture, & des Peres pretend contre une note de la Pharmacopée des Peres, inserée dans la preface, que cette reflexion est vetilleuse, que ces exactitudes sont supersticieuses, & pedantefques:

طارتوليانوس يكي از امام دين خداوند ايسوع (دشمنانند) هميشه مايد كه در مورد ان حضرت مسيح صبري واجبيست هرگاه كه ظالمان هرزگاري سخنان ديگه اجناس شتم عكس ايشان كويدن اكر ووشنام خلق دين ايشان نباشند اما چون كسي دين و منهدب ايشان را نفرين و لعنت بكند چو اب معتول در شاتم بايد ان تا ساكن و خجل كرنه چون اكر كوي اقامن دهنه دنه كوي ميكنم و كافر نيستم *

مشايه موزونديوس فرموده كه اسام ميبايد متناسب افعال باشند بنا بردين ان در حقيقت كافر باشد كه عمل كاري كند وان مومنين كه عمل در ترارو ايمان پسندند و اما مكر مفهوم نيست كه ايمان و قبول كردنك ديهمثل باشد *

(ما شك نيست كه اهل مسيحيت كه زير حكم عجم و تركستان ميباشند بسيار ناان و مظلوم باشند ليكن بايد انست كه چنين لقبهاي يعني كافر و كور مخصوص طايفه آنها باشند بلكه از اتم غضب الله چنانچه راه مستقيم دين مسيحي تركه كرنه *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Mà con sua buona licenza, noi non restaremo d'imitar la cautelezza d'isavi circa nomi tanto essenziali alla fede Cristiana: & dal restante giudichino pur gli fodi spiriti del carattere di tal Critico, & si non rissente il spirito leggiere, e mondano di trattar così indegnamente una nota tanto conforme alla pietà, e come tale publicata nel giornale d'i letterati, dove il Critico senza dubbio si contentò di leggere la nota della Farmacopea.

Pace Critici, an carpenda cautio circa nomina fidei nostra adeo essentialia? & nunquid prudentiam carnis sapit, & mundi sapientiam, hanc animadversionem nostram vocare puerilem, & superstitiosam, qua Christiana fidei tantopere patrocinatur? quò etiam per Insignem Virum, Authorem nempe Diarii eruditorum ex quo Criticus illam eruit, selecta, atque probata, publicam auram meruit.

Mais n'en déplaise a nôtre Critique peut-on avoir trop d'exactitude, où il s'agit de mots si essentiels a nôtre creance? & ne peut-on pas dire? qu'il faut avoir l'esprit bien cavalier, c'est à dire; léger, & mondain, pour traiter de superstition, & de pedanterie une remarque que le public a jugé si Chrétienne, & qui a eu l'approbation de l'excellent autheur du journal des sçavans, dans lequel ce Critique s'est contenté sans doute de lire la note de la Pharmacopée? Changeant: muable.

هر که این عقابیت و بین مبارک خداوند (یسوع خداوند) و از شتم منتهی بود قید نه داشته هلیته (همی ندیسا) پرست باشد و قدر لطافت و فتراکت دیدن خون خداوند و چنان از خدا تترس کسی و ناموس دیدن نکند نه داشته باشد بکسی که چه ازان باشد یا هر زگار و لایق که همه طایفه برویش تفریح کنند *

Mutabile.

Mutabilis.

Instabilité.

بی ثبات * بی قرار * متغیر * زایل * مستحیل * منقلب * متبدل * نوال استعماله * غیر ثابت *

Mutabilità.

Mutabilitas.

Changer.

تغییر * تبدیل * بی ثباتی * زوال * انقلاب * استعماله *

Mutare.

Mutare.

تبدیل کردن * تغییر نمودن * متغیر کردن * تبدیل کردن * زایل کردن * استعماله *

Mutarsi: cambiarsi.

Changé.

تبدیل کردن * ازش کردن * بحال دیگر کردن * تبدیل ازش شدن * متغیر شدن * مستحیل کردن * تغییر و تبدیل نمودن * قسم دیگر شدن *

Mutato.

Mutatus.

Muet.

لال * گنگ * اخرس * ایکم * بی زبان * عاجز (الكلام) *

Muto.

Mutus.

Le langage des muets du ferrail du G.S. est si plaissant, que sa Hautesse prend plaisir à leur voir raconter une Histoire d'une heure entiere par signes, & grimaces.

وقل میکنند که مرد ام لال ساکنان سرای (استنبول) باشاره و علامه و حرکت چندین لطیف حکایات میکنند کویا معرکه باشند و از فرق آنها بعضی وقت سلطان خون میروز کردن *

Il linguaggio d'i Muti del ferraglio di Constantino-poli con segni, e gesti stravaganti ferve alle volte di comedia al G.S. le hore intiere.

Idioma Mutorum quos palatium Imperatorum alit, Constantinopoli, usque adeo facerum est, ut signis, & mutibus integras Historias narrantes histrionum loca habeantur.

هر که این وقایع درین مبارک خداوند لایوسع ندانند
از شتم مذہب خود قیدند آہستہ آہستہ لایوسع دنیای
پرست باشد و قدر لطافت و نزاکت دین خود ندانند
چون از خدا نترسد کسی و ناموس و زین نمک
ندارند باشد بگو که حیوان باشد یا برزہ کار و لای
لہ بہ طایفہ برایش تفکند

بی ثبات بی قرار متغیر زایل
متبدل غیر ثابت
تغییر تبدیل بی ثباتی زوال
تبدیل کردن تغییر نمودن متغیر کردن
تبدیل کردن التماس کردن مجال دیگر کردن
تبدیل شده متبدل گردیده متغیر شده
تغییر و تبدیل نموده قسم بر شده

لال کنگ از حسن ابیکم بنیربان اعجاز الکلام
نقل میکند که مردم لال ساکنان سر می پندشون
باشند و علامه جوهرت سنجیدین لطیف حکایت
میکند که یامور که باشند و از وقوف آنها بعضی
وقت سلطان خود محزون کرد و روزی

درخفیه در پنهانی

پوشیده مخفی پنهان

غایب گردانیده ناپدید گردیده

نموده نهفته

بینی لونی منخر

بینی پن

عید میلاد عید تولد عید ولادت حضرت مسیح

قبله طایفه

بخت نصر بادشاه بابل بخت نصر
جوجه آدم کوچک قد مرد خورده اندلیم کوه
مرد که

نارنج میوه نارنج ثمر نارنج
نارنج درخت شجره نارنج
زکس کل زکس و روزکس زحس
ذریں قدح برهفت
نارون نارون کیه

سوزان بنی منجین مناخ
روایت کردن حکایت کردن نقل کردن
قصه خواندن

روایت شده مروجی گردیده نقل یافته منقول
ماصارت مولد حضرت بی بی حرم بکر و مکن
حضرت خداوند ایوع المسیح

زائیده شدن متولد گردیدن تولد یافتن
مولود شدن بدنی آمدن از شکم مادر برون آمدن
تازیدن

پنهان کردن مخفی پوشیده شدن

پوشیدن نهفتن

ITALICÆ.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
N Abucodono- nozo Nano.	<i>Nabucodonosor.</i> <i>Nanns.</i>	Nabucodonosor. Nain.	دخت نصر * پاشا پادیل دخت نصر * جوجه * اسم کوچک قد * مرن خورن (ندام) * گوته مرن که * اجبت *
Narancio; frutto.	<i>Malum aureum.</i>	Orange.	نارنج * مرن نارنج * ثمر نارنج *
Narancio; arbor.	<i>Malus medica.</i>	Oranger.	نارنج درخت * شجره نارنج *
Narcisso.	<i>Narcissus; flos.</i>	Narcisse.	نرگس * گل نرگس * وزن نرگس * نرگس * نرگس زرین قدح * هرقت *
Nardo.	<i>Nardus.</i>	Nard.	نارین * نارین گیاه *
Narici.	<i>Nares.</i>	Narines.	سوراخ بینی * منخرین * مناخر * پبله - پیلهانی بینی *
Narrare. Narrazione: v: ist- oria.	<i>Narrare.</i>	Raconter.	روایت کردن * حکایت گفتن * نقل کردن *
Narrato. Narratore: historico Nazareth.	<i>Narratus.</i> <i>Nazareth.</i>	Raconté. Nazareth.	قصه خاندان * روایت شده * مروری گردیدن * نقل یافته * منقول * ناصارت * مولد حضرت بی بی مریم چکر و مسکن حضرت خداوند (یسوع المسیح) *
Nascere.	<i>Nasci.</i>	Naître.	زاییدن * متولد گردیدن * تولد یافتن * مولود شدن * بدنیا آمدن * از شکم مادر بیرون آمدن * تازیدن *
Nascondere.	<i>Abscondere.</i>	Cacher.	پنهان کردن * مخفی - مخپیه - پوشیدن * پوشیدن * نهفتن *
Nascostamente.	<i>Absconditè.</i>	En cachette.	در خفیگی * در پنهانی * مخفی * بی زنی * سر * پوشیدن * غایبانه
Nascosto.	<i>Absconditus.</i>	Caché.	پوشیده * مخفی * پنهان * نا ظاهر * نا پید * غایت کردن * ناپدید کردن * از نظر بر طرف نهرون * نهفته *
Naso.	<i>Nasus.</i>	Nez.	بینی * اذف * منخر *
Naso ammaccato.	<i>Nasus simus.</i>	Nez camus.	بینی پهن * اذف *
Naso aquilino.	<i>Nasus aquilinus.</i>	Nez aquilin.	چنگ بینی * کج بینی *
Nasturzo.	<i>Nasturtium.</i>	Nasturce.	ترتیرک * رشان * حرف * چاله * تالقین * مقلباتا *
Nasturzo aquati- co.	<i>Nasturtium aqua- ticum.</i>	Cresson.	چاله آبی * رشان الماء * اوجاع اوطی * حرف آبی * مقلباتا مایه *
Natale di Cristo.	<i>Festum Natalis Dñi N. J. C.</i>	Feste de Noël.	عید میلاد * عید تولد - عید ولادت حضرت مسیح *
Natiche.	<i>Nates.</i>	Fesses.	کون * ورکین * نشستگاه * قعر * پشمارو *
Natione.	<i>Natio.</i>	Nation.	قبیله * طایفه * جبهه * قوم * جنس * گروه *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Nato.	<i>Natus : genitus.</i>	Né.	* متولد شدن * * زایش شدن * * مولود گزیدن * * بچگون آمدن * * شکم در آمدن * * بظهور مولودان رسیدن *
Natività.	<i>Nativitas.</i>	Nativité.	* تولد * * ولادت * * زایش شدن * * میلاد *
Natura.	<i>Natura.</i>	Nature.	* طبیعت * * طبع * * خوی * * ذات * * جوهر *
Natura: v: qualità.	<i>Natura.</i>	Nature.	
Natura della donna.	<i>Vulva : pubes.</i>	Nature de la femme.	* کس * * بجانب * * شکر *
Naturale : nativo.	<i>Naturalis.</i>	Naturel.	* طبیعی * * ذاتی * * اصلی * * مانرزا *
Naturale : indole.	<i>Indoles.</i>	Naturel.	* مزاج * * خوی * * طبیعت * * ذات * * عنصر *
Naturalmente.	<i>Naturaliter.</i>	Naturelement.	* حسب طبیعت * * منقذ طبیعت * * بحقیقتی طبع * * بخصوصیت طبیعت و خوی *
Navale.	<i>Navalis.</i>	Naval.	* دریایی * * بحری *
Nave.	<i>Navis.</i>	Navire.	* کشتی * * غراب *
Nave: v: galione.	<i>Navis.</i>	Navire.	
Nave d'una chiesa.	<i>Navis Ecclesia.</i>	Nef d'une Eglise.	* بیان کلیسیا * * روضه معبدی * * فضای عبادت خانه *
Naufragio.	<i>Naufragium.</i>	Naufrage.	* شکستن غراب * * غرق شدن کشتی *
Naufragare.	<i>Naufragari.</i>	Faire naufrage.	* غرق شدن * * کشتی شکسته شدن * * تباہ شدن *
Navicella.	<i>Navicula.</i>	Petite barque.	* کشتیک * * کشتی کوچک * * سنبک * * ششخو * * بوم *
Navicella dà pescare.	<i>Piscatoris navicula.</i>	Barque de pêcheur.	* کشتی ماهیگیر * * صیانه * * دانق (الصين) *
Navigabile.	<i>Navigabilis.</i>	Navigable.	* معبر * * کشتیبری *
Navigare.	<i>Navigare.</i>	Naviger.	* دریازدن * * سفر دریاکردن * * رحلت بر دریا نمودن *
Navigazione.	<i>Navigatio.</i>	Navigation.	* سفر دریای * * رفتن راه دریای * * رحلت بر راه بحر *
Navone.	<i>Napus.</i>	Naveau.	* شلغم * * تلخ *
Naufea.	<i>Nausea.</i>	Degout.	* قسبان * * قتیان * * برهنه شدن دل *
Ne manco.	<i>Nec saltem</i>	Non pas même.	* بلکه نه * * وهم نه * * و نه * * و نیکر نه *
Nebbia.	<i>Nebula.</i>	Nuage.	* ابر * * خورج * * غیم * * پریم * * صمه *
Neceffariamenté.	<i>Necessario.</i>	Neceffairement.	* لازم * * لازماً * * لابد * * ناچار * * هلبته * * ضرور * * لامحالہ *
Nebbiofo.	<i>Nebulosus.</i>	Nebuleux.	* باللازم *
Necessario.	<i>Necessarius.</i>	Necessaire.	* ابر دار * * سحاب دار * * تاریک * * پر ابر *
Necessario : latrina.	<i>Latrina.</i>	Necessaire: privé: lieu comun.	* ضرور * * لازم * * احتیاج * * واجب *
Necessità.	<i>Necessitas.</i>	Necessité.	* آب خانه * * اجرتی * * مطرفا * * طهارتخانه * * چشمه *
Necessità: v: inopia.	<i>Necessitas.</i>	Necessité.	* آب خانه * * اباله * * آبستنکاه *
Necessitare; haver bisogno.	<i>Indigere.</i>	Avoir besoin.	* احتیاج * * ضرورت * * حاجت * * وجوب * * الترام *
Necessità di natura.	<i>Necessitas natura.</i>	Necessité naturelle.	* فیومند بودن * * حاجت و ضرورت داشتن * * حاجتمند بودن *
Negante.	<i>Negans.</i>	Niant : qu'nie.	* قضا حاجت *
			* منکر * * انکار کن * * منقی *

متولد شده زلایده شده

بوجود آمده از شکم در آمده

تولد ولادت زلایده شدن

طبیعت طبع نخوی ذات

سببی ذاتی اصلی

مزاج نخوی طبیعت ذات عنصر

حب طبیعت موافق طبیعت بحقیقت طبع

خاصیت طبیعت و نخوی

دریائی بحری

کشتی غراب

میان کبیسیا روضه معبدی

شکن غراب غرق شدن کشتی

غرق شدن کشتی شکنه شدن تپاه شدن

کشتیک کشتی کوچک

کشتی ماهی کبیر

معبور

دریازدن سفر دریا کردن رحلت بردریا نمودن

سفر دریا رفتن راه دریا رحلت بر راه بحر

مشغوم ششم

قسین غیان بزم زدن دل

کرب

لازم لازماً لابد ناچار البتہ

ز بردار سحاب دار تارک پرار

ضرور لازم احتیاج و حیب

آب خانہ آبریز طہارت خانہ

آب خانہ آبریز آبریز تنگاہ

احتیاج ضرورت حاجت

نیاز مند بودن حاجت و ضرورت داشتن حاجت مند بودن

قضا حاجات

شکر انکار کن

مردم و زنان عجم و ہند قیاس نہ کیئند کہ کجلی
سرور و درخت بھیمان بسیار خوش نما در دامان نور
خیالت لیکن صرفہ قوت لبرہ باشد

خط ط

ان خطاط و سیاہ ابرو چہ پشت بانہت عجب کہ چہت
حسن استعمال اور انابت

درخت ابقیل شجرہ بقیل
خلال مویک
خلال کوشن کوشن پاک کن

نفي کردن انکار نمودن . منکر شدن

قبول ندارم

انکار نفي

انکار کرده شده منکر داشته شده

کابل غافل

باهمال بغفلت تکاسل ايهالانه

کاهي تغافل غفلت ايهالي

ايهال کردن تکسل تکاهل نمودن

خرید و فروخت کردن بيع و شترمي نمودن داووشند

کردن لاخر و عطا نمودن سودا کردن

تجارت کردن

خال خاله دانسيه لکه بدن

پسر برادر اين لرخ برادر زاده

دختر برادر زاده بنت لالرخ

سياه لکود تيره

کحل سرمه

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Negare.	<i>Negare.</i>	Nier.	ثقی کرین * انکار کردن * منکر شدن * دریغ داشتن *
Nego : concedo.	<i>Nego : concedo.</i>	Nego : concedo.	سلمانا - انسلم * قایلیم - قایل نیستیم * قبول دارم - قبول ندارم *
Negazione.	<i>Negatio.</i>	Negation.	انکار * ثقی * صلب *
Negativo.	<i>Negativus.</i>	Negatif.	منفی * صلبی *
Negato.	<i>Negatus.</i>	Nié.	انکار کردن شده * منکر داشته شده *
Negletto.	<i>Neglectus.</i>	Negligé.	مغفل * تکامل پذیرفته * کسل نموده *
Negligente.	<i>Negligenti.</i>	Negligent.	گاهل * غافل * مهمل * اهملچی * کسل * تغفل کنند *
Negligentemente	<i>Negligenter.</i>	Negligemment.	باهمال * بغفلت * بتکاسل * اهمالانه *
Negligenza.	<i>Negligentia.</i>	Negligence.	گلهی * تغافل * غفلت * اهمال * تکسل *
Negligere.	<i>Negligere.</i>	Negliger.	اهمال کردن * تکسل - تکامل نمودن * تغفل ورزیدن *
Negoziare.	<i>Mercimonium exercere.</i>	Negotier : traffiquer.	خریدن و فروختن کردن * بیع و شتری نمودن * دان و ستدن کردن * اجتر و عطا نمودن * سود کردن * تجارت کردن *
Neo sopra il corpo	<i>Navus.</i>	Tâche : marque sur le corps.	خال * خاله * نانه سیاه * لکه بدن *
Nepote.	<i>Nepos.</i>	Neveu.	پسر برادر * برادر * برادرزاده * اوسر *
Nepote : neeta.	<i>Nepitis.</i>	Niece.	دختر برادرزاده * بنت الاخ *
Nero.	<i>Niger.</i>	Noir.	سیاه * اسود * تیره * تاراش *
Nero per gl'occhi	<i>Collyrium antimoni- nii.</i>	Collire noir pour les yeux.	کحل * سرمه * کحل اتمط *
Huomini, & donne in Persia, & India fanno con questo gl'occhi neri tanto per bellezza, quanto per conservar la vista.	<i>Persis, & Indis utriusque sexus familiare, tum ad demgrandas palpebras venustatis ergo, tum ad clarificandum visum.</i>	Hommes & femmes s'en servent continuellement dans les Indes, & dans la Perse, soit pour la bonne grace, soit pour la bonne veue.	سودام و زنان عجم و هند قیاس میکنند که کحل سرمه در چشم ایشان بسیار خوش نما دارن (اما تصویر عیال است) لیکن صرفه قوی بصره باشد *
Nero per i cigli	<i>Superciliorum vincitura nigra.</i>	Collire à noircir les sourcils.	خطاط *
Con questo tirano le donne una ligna nera d'un eiglio all'altro per bellezza.	<i>Hac utuntur mulieres ad fucum.</i>	Les femmes s'en fervent pour fard.	ان خطاط و سیاه (بروجه پلشت) است عجب که چینی مسمن استعمال او را نمایند *
Nervo.	<i>Nervus.</i>	Nerf.	نی * نصب *
Nervo dà battere.	<i>Scutica ex nervo.</i>	Nerf de boeuf pour frapper.	نره *
Nespolo.	<i>Mespilum.</i>	Neffle.	اسقیل * مشمله * ارکیل * زبیره * زبیره * نپسه * نفا * *
Nespolo : arbore.	<i>Mespilus.</i>	Neffier.	درخت اسقیل * شجره اسقیل * ارکیل درخت *
Netta denti.	<i>Dentium scalpellum.</i>	Cure dents.	خلال * مسعک * هملال * دندان سا *
Netta orecchie.	<i>Aurium scalpellum.</i>	Cure oreilles.	خلال کنش * کنش پاک کن *

ITALICE.	LATINE.	GALLICQ.	PERSICE.
Nettare. Netto: v. mondo.	<i>mundare.</i>	Nettoyer.	* مبراك كرون * صاف نمونان * پاكنه ساختن منقي نمونان * پورايدن * چناره كرون برق * تلج *
Neve.	<i>Nix.</i>	Neige.	برق و مسير ايران برق نميشناسند چه چنر است اما در اصفهان و غير اصفهان سرن سبر تا كوهسار شيراز ديمار مفهوم است *
Vicino al mar di Persia non si fa che cosa sia, ma in Aspano, & altri luoghi fin a Sciraz è abondante.	<i>In maritimis oris Persia incognita, sed Assabatani, & ali- bi Sirazium usque copiosè cadit.</i>	Inconnue aux ma- ritimes de Perse, mais elle est abon- dante à Isfahan, & ailleurs jusques à Chiraz.	مپانه كار * مابير * مپان نوطرفه * ميانه كاري * حن مساوات *
Neutrale.	<i>Neutralis.</i>	Neutral.	محراب * طاقما * تاقچه * نار * محراب * اشيانه * عش * بضمضج * وكر *
Neutralità.	<i>Neutralitas.</i>	Neutralité.	هيچ * لاشي * هيچ چنر * نيار *
Nicchio: per sta- tua.	<i>Tholus: umbilicus testudinis.</i>	Niche.	اما * ليكن * فاما * وليكن *
Nido.	<i>Nidus.</i>	Nid.	سپان زنه * شونپنر * حبه سورا *
Niente.	<i>Nihil.</i>	Rien.	ان سپان زنه و ناندن و سيم و خشخاش ك ارلكاي عجم و تركستان بالاي فان مپنهان دينفع قيست *
Niente di meno.	<i>Nihilominus.</i>	Toutefois: cepend- ant.	ره خانه مصر * شط النيل * نهر نيل * النيل *
Nigella.	<i>Nigella: uandiv.</i>	Nielle: poyvrette.	پريوش * حور * پري * ليلي *
La gemitte dell le- vante getta sopra il pane sementi di niella, di ammi, di sesamo, & di papavero.	<i>Inspergunt panes seminibus melan- thii, ameos, sa- sami, & papave- tis.</i>	Les gens du le- vant jettent sur le pain les graines de la nielle, de l'am- mi, du sesame, & du pavot.	موصول * شهر موصول * نيتيوي *
Nilo.	<i>Nilus.</i>	Nil fluvie.	هر چند نام نيتيوي و قبر حضرت يونس النبي الصلاة عليها و من ارباره اي قديم بان دهه قريبي شهر موصول مانده باشند ليكن انديشه من ادين است كه ان شهر معظمه كه تركنار و جله پيد است يك منزل بالا تر از موصول نيتيوي مشهور بود و اما اليوم اشكسي من مصل يا عطيت من موصول نام يافته *
Ninfa.	<i>Nympha.</i>	Nymphé.	
Ninive: Città.	<i>Ninive.</i>	Ninive.	
Benche resti il no- me di Ninive al borgo vicino à Mussul, come an- che la sepoltora di Giona, e certo recinto de muri, co'l mezzo vuoto, però io stimo che la grande Ninive sia stata quella cit- tà, della quale si vedono ruine im- mense ad una giornata sopra Mussul alla ripa d'il Tigre chiama- ta fin hoggi in Turchesco, (eski Mussul) cioè: vec- chia (Mussul.)	<i>Quamvis oppidum ab urbe Mussul non longe distans nomen Ninives retineat, tunc Jona sepul- crum, & moenium quedam vestigia, intra qua nudum solum; nihilominus magnam Niniven vere illam civita- tem fuisse arbitror, qua subversa gran- dium adificiorum rudera ad oculum commonstrat: unius ferme diei itinere distat à Mussul, ad Tigrim sita; hanc antem vocant Tur- ca (eski Mussul) antiquam (Mussul.)</i>	Bien que le village proche de (Mus- sul) retiene le nom de Ninive, le se- pulchre de Jonas, & une enceinte de murs de Terre, sans vestige de ville au milieu, je suis d'avis pourtât que la grande Ni- nive est cette ville d'ont l'on voit les augustes ruines, & le bouleverse- ment manifeste à une journée au dessus de Mussul sur le Tigre, & que l'on appelle (eski Mussul) c'est à dire: vieille Mus- sul.	
Nipote.	<i>Nepos.</i>	Neveu.	ديسر دران * ديسر خفا * دران زان * اور *

پاک کردن صاف نمودن پاکیزه و ساختن

منقی نمودن

برف برف

در گرم سیر ایران برف بی شتابند چه چیز است اما در

امضاء و غیره با می سرو سیر تا کوه جبار شیراز

بسیار مفهوم است

میان کار و آب

میان کاری حدس و حدس

محراب طاقما طاقچه

ریشیان عش

بج لاشی بیچ چیز

اما لیکن فاما

سیاه دانه

ان سیاه دانه و نان خواه و سسم و خشخاش که در

الکاهی عم و ترکستان بالای مان می دهند بی نفع

منبت

رودخانه مصر شط النیل نهر النیل

پري ولس تھوڑا پري

موصل شہر موصل في نيوہ

ہر چند نام في نيوہ وقبر حضرت لیس النبي الصلابہ

علینا ومدار باروچ ہای قدیم بان دہم قریب موصل

ماندہ باشند لیکن اندیشے من بنت کہ ان

شہر معظمہ کہ در کنار وجد سیدت یک منزل

بالا تر از موصل نینوہ مشہور تر بودہ و اما الیوم شکی

موصل یا عتیق موصل نام یافتہ

چہرہ برادر لیس خاہر برادرزادہ

نقابت و سیادت پناه

مشرف ساختن سرافراز نمودن معظّم گردانیدن
تشریح دادن در سبک امرای مطلقم گردانیدن

نجات نجات یافتن نقابت
تندین سبک

گردکان کردو جوز

چارمغز

درخت کردو درخت گردکان شجره الجوز

جوز بود جوز الطیب جوز

گردکان کاغذی گردکان مؤسّفید

نہین شہر نہین

در بارہ شہر نہین معلوم است کہ عمارت خانہ

با تقدیر قیمت و صناعت بنا شدہ تھا تا ماخذ را مکتوب

غضب الیہ بنا شد کہ الیوم ان خانہ خدایہ

جای گاہ بود و شہر پیشمار کردیدہ و اکنون

معلوم است کہ یہیں فساد بغیر از بازخوبت

نخواہد ماند

ہج کس ہج کلام ہج شخص ہج آدمی

چاول غود

ایانہ مکرنہ

اصل زاوہ بیکنارہ اصل شریف نجیب

عظیم النیب سید اہل شرف

باشرفیت حسب النجات

اشراف اکابر اہل شرف اہل افتخار نجابت و

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Nifibi, Città.	<i>Nisibis.</i>	Nifibe.	* شهر نسیبین * در باره شهر نسیبین معلوم است که غایت خانه باینقدر قیمت و صناعت بنا شده تنها مانند اما مکر غضیر الله نباشد که البقام ان خانه خدا هم چنین جایگاه بود و شایسته پیشمار کردن و انگشون معلوم است که سبب این فسان بغیر بازار خف است فضع اهل مانند *
Non resta altri vestigii di questa città, si non la chiezza di S. Giacomo suo Vecovo, con sua lepollura vuota: ma tutto quanto è di marmo bianco finissimo, e miracolosamente sculpiato. Vi sono tre o quattro povere case de' Giacobiti in un misero borgo; ma la chiezza serve di riparo ad un' infinita d'ucelli notturni.	<i>Vix tanta civitatis aliud superest vestigium, quam ingens massa Basilica S. Jacobi Episcopi, cuius etiamnum visitur sepulchrum in crypta exuvius vacuum: constat aedes ex marmore præstantissimo, impenso labore, mirifice celato: nunc porrò in bubonum, & vesperilionum receptaculum versa est domus Dei.</i>	Il ne reste d'autres marques de cette grande ville que le corpsentier de l'Eglise de S. Jacques Evêque, où est encore son tombeau vuide; toute l'Eglise est de marbre, d'ont la sculpture est admirable: à present il ny à qu'un méchant village, & deux, où trois maisons de Chrétiens Jacobites: l'Eglise sert de retraite à quantité de cha-huans. Personne: aucun.	هچکس * هچکس * هچکس * هچکس * هچکس * چاول * غمرون * هندچا * نه * خیر * لا * ادا * هچکس * ایانه * مگر نه * هانه * هکاه * اصیل زان * دیک زان * اصیل * شریف * نجیب * نقیب * عظیم النسب * سبب * اهل شرق * باشرفیت * حسب النجابت * تعظیما * مشرف * اشراف * اکابر * اهل شرق * اهل افتخار * نجابت و نقابته و سیاه پناهان * مشرف ساختن * سرافراز کردن * معظم کردن (ندین) * تشریف دادن * در سلک امرا ملتظم کردن (ندین) * نجابت * شرافت * نقابت * قتیل * سر هک * استه * نواز * و خجی * گرنگان * گرون * جز * هکلول * هکله * چارمغر * چارمغن * درخت گرون * درخت گرنگان * شجره العجوز * چون زبنا * جعز * چون الطیب * گرنگان کفتری * گرنگان مغر بهقید * عرب البین * بن * بنک * کلخک * چون زلفی * ازاریقی * R r r 2 Noce
Nissuno.	<i>Nemo.</i>	Niveati.	
Nivella.	<i>Libella: perpendiculum.</i>	Non: ne.	
No; non.	<i>Non.</i>	Non: ne.	
Non è?	<i>Nunquid?</i>	N'est ce pas?	
Nobile.	<i>Nobilis.</i>	Noble.	
Nobilmente.	<i>Nobiliter.</i>	Noblement.	
Nobili.	<i>Nobiles.</i>	Nobles.	
Nobilitare.	<i>Nobilitare.</i>	Ennoblir.	
Nobilità.	<i>Nobilitas.</i>	Noblesse.	
Nocchiere.	<i>Nauclerus.</i>	Naucher.	
Nocciolo de' frutti.	<i>Acinus.</i>	Pepin.	
Noce.	<i>Nux: juglans.</i>	Noix.	
Noce; arbore.	<i>Nux; arbor.</i>	Noyer.	
Noce moscara.	<i>Nux moschata: nux myristica.</i>	Noix muscade.	
Noce Persica.	<i>Nux Persica.</i>	Noix à l'ecorte tendre.	
Noce myrepica.	<i>Nux myrepica.</i>	Fruit de l'arbre ben.	
Noce: v: cocco.		Noix des Indes (foufel.)	
Noce d'India; (foufel.)	<i>Nux Indica; (foufel.)</i>		

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Noce canina.	<i>Nux canina.</i>	Noix canine.	* کبوترانه * سم الکلب * زهرستان * سگ گش * قاتل الکلب *
Noce della gola.	<i>Astragalus : faucium officulus.</i>	L'Os du gozier.	* مهره حنجره * خرزّه حنجره *
Nocivo.	<i>Nocivus.</i>	Nuisible.	* مضر * مضر * زیان رسان *
Nodo.	<i>Nodus.</i>	Neud.	* نره * عقد * عکره * خفت * خفتی *
Nodoso.	<i>Nodosus.</i>	Plein de neuds.	* کره دار * پرکره * پاکره *
Nodrire.	<i>Nutrire.</i>	Nourrir.	* پروریدن * پرورتن نمون * تربیت کردن * مندی ساختن *
Nodrito.	<i>Nutritus.</i>	Nourri.	* پرورش یافته * پرور * تربیت نمون * پرورشته * متردی کردن * *
Noi. Noia: v. fastidio. Nolizare.	<i>Nos. Conducere navim.</i>	Nous. Fretter un navire.	* ما * ماها * خون مان * نقص * نول کردن * کرایه کشتی قطع نمودن * نول مشخص کردن *
Nolo.	<i>Naulus.</i>	Naulage.	* نول * کرایه کشتی *
Nome.	<i>Nomen.</i>	Nom.	* نام * اسم *
Nome posticcio.	<i>Agnumen.</i>	Sur-nom.	* لقب * کنیه *
Nominativo.	<i>Nominativus.</i>	Nominatif.	* رفع * ضم * تثنین ضم * (المثنی) *
Nominare: chiamare.	<i>Nominare.</i>	Appeller: nommer.	* نام نهادن * اسم گرفتن * مسمی نمودن * خواندن *
Nonna. Nonno: v. avo. Nono.	<i>Avia. Nonus.</i>	Grand-mere. Neufvieme.	* پیره مادر * چچه * نهم * ناسع *
Nostro. Nota: v. segno. Notabile.	<i>Noster. Notabilis: spectandus.</i>	Nostre. Notable.	* ما * مال ما * مال خودمان * جنس * باب * لایق *
Notabilmente.	<i>Notabiliter.</i>	Notablement.	* ظاهر * ظاهراً * بسیار ظاهر * سهرتانه *
Notaro. Notare: segnare.	<i>Notarius.</i>	Notaire.	* محرف * تحریف کن * حرّاف * کاتب شرع * کاتب دیوان * محرف محکمه * خط کرار * سپهر *
Notatione d'un libro.	<i>Annotatio.</i>	Annotation.	* انتخاب * رقم * نشان *
Notato; d'un libro.	<i>Annotatus.</i>	Noté.	* مرقوم شده * انتخاب نمودن * منتخب کردن *
Notato; d'infamia	<i>Notatus: infamis.</i>	Noté; diffamé.	* رسوا شده * بد نام کردن * بد آوازه شده *
Notificare.	<i>Notum facere.</i>	Notifier: declarer.	* اظهار - اعلام - ظاهر - فاش کردن * مخبر ساختن * خبر - اطلاع دادن * مطلع نمودن * بنامیدن *
Notitia.	<i>Notitia.</i>	Notice: connoissance.	* اطلاع * خبر *

کچولہ سم القلب زہر سگان سککش

قاتل القلب •

مہرہ کلو مہرہ حنجرہ

ضرر سان نمض زلیہی سان

گرہ عقدہ

گرہ دلار پکرہ ہاکرہ

پوریدین پورش نمودن ترمیت کردن

پورش یافتہ پروردہ ترمیت نمودہ

متربی کردیدہ

نام اسم
لقب کینہ

نام نهادن اسم گذاشتن صبی نمودن

حبہ پرہ مادر

نهم

مال مال خود ما

جنس باب

ظاهر ظاهراً بسیار ظاهر

۳

حرف تحریف کن حرف کاتب شرع

دیوان حرف محکم

انتخاب رقم نشان

مقوم شده انتخاب نموده منتخب گردیده

روا شده بدنام گردیده بعد از این مشاهده

اطهار اعلام ظاهر فاش کردن مخبر ساختن

خبر اطلاع دادن مطلع بودن

اطلاع خبر

چنانچه عقول از حریت که عروس و عورہ قفاہم
سیدنا
نیز نند تا رضاء طرفین شخص کرد

فاما در عروسی کردن سلسلہ و کورہ با عورہ

شناخته معلوم مفهوم پیدا معروف بودید

اشکارا

شب لیل

شبی لیلی

نور تعین

نه تع

شاکر و کوچک تمیز خرید

عوسی دامادی

طایفه الصبی کتاب دارند درباره وقایع و امور لازم

برای قطع مهر و لوز خلاصه گویند

چه معنی دارد آن بکارت عروس زینها میکنند

با مرغزوره و شیخ های ایشان

بعد از آن اگر عروس بگریاقتند یا لا میکنند و اگر

نه گناه دختر فاش خوانند که در چه فساد این

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
No. 10.	<i>Notus: notorius.</i>	Connù: notoire.	شناخته * معلوم * مفهوم * پیدای * معروف * هودید * اشکار *
Notte. Nottola: v: civeta. Notturmo.	<i>Nox.</i>	Nuit.	شب * لیل *
Novanta.	<i>Nocturnus.</i>	Nocturne.	شبیه * لیلی *
Novantesimo.	<i>Nonaginta.</i>	Quatre vinçts : nonant.	نون * تسعین *
Novè.	<i>Nonagesimus.</i>	Quatre vinçts di- xième: nonantième	نوم * التسعین *
Novembre: mese.	<i>Novem.</i>	Neuf.	نه * تسع *
Novizio.	<i>Novicius alumnus.</i>	Novice.	شاگرد * کوچک * تلمیذ * مرید *
Nozze.	<i>Nuptia.</i>	Noces.	عروسی * الرلیحة عروسی * دامادی * قطع مهر *
Il libro delle nozze de i Sabbi è chiamato (c-holafsteh خلاصته)	<i>Liber Sabaitarum denupius, vocatur (C-holafsteh) خلاصته</i>	Le ceremonial des noces des Sabis, s'appelle (C-holafsteh خلاصته)	طایفه الصبی کتاب دارند در باره نکاح و امور لازم درای قطع مهر و اورا خلاصته گویند *
Loro Gran-Prete, (Ganzevra) & gli altri preti chiamati (Ciek شیخ) fanno visitare la sposa da certe matrone, per assicurarsi si è Virgine, ò nò.	<i>Experimentum verò claustris virginei per matronas faciunt (Ganzevra,) quasi pontifex, & alii ministri sacerdotes, quos vocant (sciek شیخ)</i>	Leur (Ganzevra, & leurs (cheks) qu'ils pretendent qui sont comme l'Evesque, & les pretres font visiter l'épouse par des vieilles femmes, pour s'affûrer de sa virginité.	چه معنی دارند (متهان) بکارت عروسه که زنها میکنند بامر غنرور و شبیههای ایشان *
Queste donne doppo provata la verginità fanno subito segno con un grido stravagante dimenando - due detra nella bocca; & doppo fanno di ciò giuramento al (Ganzevra.)	<i>Matrone ejulantes signum comprobata virginitatis faciunt sub tentorio; mox egressa juramentum etiam praestant - coram (ganzevra) de hymeneo.</i>	Après la visite, les matrones convaincues de l'integrité de la fille font un grand cri de Joye; & en suite viennent preter serment au (Gauzevra) sur la verité du fait.	بعد از آن اگر عروسه بکریافتند یا لاله میکنند و اگر نه کنایه و دختر فاش خوانند که چه فسان (دین است) *
Il segnale del consenso è di batterli ambi tre volte col dietro della testa, sedendo la spoza sotto sua tenda, & il sposo fuori dietro la cortina.	<i>In signum mutui consensus sponsus extra, sponsa intra tentorium confidentes, ter mutuo percussunt occipita assistente ministro.</i>	Le signe du consentement mutuel consiste à faire entre choquer le derriere de la teste des eponsez l'un contre l'autre, l'époux étant derriere la courtine du pavillon, où est l'épouse.	چه نام معتدل امر (است) که عروس و عروسه قفا بدهند مپزنند تارضا طرفین مشخص کردن *
Nella celebrazione delle nozze si vedono insieme quasi tutte le cerimonie di questa gente; la maggior parte sono del caldaismo antico, & le altre del giudaismo.	<i>Concurrunt porro ad nuptias illius gentis omnes ferè, & innumera quidem illorum superstitiones, quam plurima gentilitia, pauca Thalmudica.</i>	Voyant les noces de ces gens l'on voit une suite de leurs superstitions: la plus grande partie tient de la gentilité, & les autres du Judaïsme:	فاما در عروسی کردن سلسله و رسومهای دارند *

ITALICE. LATINE. GALLICE. PERSICE.

Là adoprano li sette pezzi bianchi per il vestimento cerimoniale; li ministri sono con loro verga d'oliva; fanno il battezzimo nel fiume; longue orazioni verso il segno Gemini: fanno certa casuccia di canne, con 17 appoggi, & una porta, qualguarda l'istena costellazione; certa pasta fatta con l'oglio di uva passa, quale danno a mangiare alli sposi, con un cucchiaro di vino di passoli; certi anelli di mirto ligati con filo di bambaglia, infaffranato; nove coperchi delle giarre, di terra secca, sopra quali gettano l'uva passa, avellane, pezzi di pesce salato, & sale in quantità.

Huc spectant septem partes indumenti ceremonialis; baculus oliva in manu ministrorum; baptismus in alveo fluminis; proluxa orationes versus geminorum signum; adicula arundinea, cum septendecim fulcris, & portà eadem obversa signo, lagännum azimium, cum oleo sesamino: pilulâ item de eo sponsis propinata cum cochleari vini de passulis; annuli myrtini, vitâ gossypina colligati: 9. cooperchulorum urnarum, ex argilla desiccata confectorum ordinatio; piscis salsi, & corylorum, & passularum milla projectio cum quantitate salis copiosa.

Leur habit de ceremonie consistant en sept pieces; la verge d'olivier dans la main des ministres: leur Batême dans la riviere; leurs longues prieres vers le signe gemini; leur maisonnette de rodeaux a 17 piliers, où failceaux de même, & une porte regardant le même ligne; certain petit gâteau sans levain, detrempe avec de l'huile de sesame; une boisson de raisins secs; certains anneaux de mirthe, liez avec du coton teint de safran; noeuf couvercles de cruches faits d'argile desseichez, rangez, & parfemez de raisins secs, de noisettes, de morceaux de méchant poisson salé, & de sel en quantité.

الملة ایمن است غنم و شبنج هفت پارچه مخصوص ماز میپوشند شیخ و غنم و عصای زیتان در دست دارند و قبله ایشان برج جدی باشد جای از قصب میسازند اینجا ده تا سه پیر شجره میارند و بالای آنها نذوق چند و مویز نمک و ماهی شور میارند باز التبی مثل سکاره میارند و بان سلسله آویخته و مهره باشند اقرب و مار و از نذوق و التبرا سکنیة السوله خالص بلز لکمه نازک و جلیط باروغن کنجد بمرس و عروسه تناول میخورند *

Finalmente molte altre vane osservazioni indegne di trovar luogo in questa angosta colonna.

Tandem corporis inclinationes, sessiones, capitis involutiones, manuum impositiones; vasculorum fictilium fractiones, & inepta alia quam plurima, quibus vel columnam hanc piget onerari.

Enfin des inclinations, contorsions, couvremens de tête, impositions des mains; l'on casse encore certains pots de terre à boire de l'eau; & autres folies, d'ont le détail ne merite pas d'occuper certé colonne.

ایضا کوزه (بخوری) میسکنند و غیر چیزهای بی معنی بعضی از صحنه سپان و بعضی از چشمه ها (مسخ) *

Nube. Nuca; coppa del collo. Nudità. Nudo. Nud: v: nodrire. Nulla in arimmetica. Nullità.

Nubes. Postica pars colli. Nuditatis. Nudus. Ciffra. Nullitas.

Nuë: nuée. Nuque du col. Nudité. Nud. Zero en chiffre. Nullité.

ابر * غیم * صحاب * عمام * قمر * چش کردن * نقره کردن * عنق رقیه * برهنگی * عربانی * چپلاقی * برهنه * هریان * ناپوشیدگی * رت * صفره * هیچ * سرخ حله هندسه * بطلان * هندسه و غیره * نسخ شدن * منسوخ کردن * نیستی * بی و جوری * بی اعتباری *

د سلسله اینت غنزوره و شیوخ هفت پارچه مخصوص
تاز میپوشند شیوخ و غنزوره عصای زتون درست
وارزند و قبله ایشان برج جدی باشد جای از قصب
بی سانسفل خانه سه پوشش حبه می آرند و بالای زنها
سندق چند و بوزنگ و ماهی ثوری آرند باز التي
نیل کار دمی آرند و بان سلسله آویخته و همراه باشکل
قراب و باروان زنجیرک و التیر اسکینه الدوله
توانند باز لقمه نانکی مخلوط باروغن کجند
چو دس و غوره تناول میفرمایند

لیفا کوزه آبخوری می شکند و غیر چیزهای
یعنی بعضی از مجوسیان و بعضی از جهودهای
موضعه

در غیم سحاب

ربنکی عریانی

رینه عریان ناپوشیده

بطان منوخیه نسخ شدن منور کردیدن

دایه حریبه اتموضع بشیزوه ست

مغزیه پرونده خوش طعام

یا خاه نانو

عتراضی کسبانی

ممنون کردن ملزوم نمودن

بکفایت خود قبول نمودن

سنت سنت داری

مچکاه التزام

ممنون مشغول المذت

ملتمس متفوض

قازبط وز

شمرنی شمردن پذیر متعدد قابل عدد قابل شماری numbered

حساب پذیر

شمردن حساب کردن معدود کردن to count

حساب گرفتن to take an account

معدود نموده شمرده محسوب کرده

حساب شمار عدد

زن فرزند زن پسر

شکر کردن سباحت نمودن

شکر سبوح سابع

غوطه خوردن زیر آب شکر کردن غوص کردن

تحت الماء سباحت نمودن

عربها بندر یک بسیار بنا در هر جزیره غوطه زدن و

زیر آب شکر کردن بسیار و حبش میکنند

خبر پیغام

خبر سلامتی خبر خیر خوش خبر مراد

خبر رسیدن احوال گرفتن استخبار نمودن

نو تازه جدید

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Numerabile.	<i>Numerabilis.</i>	Nombrable.	شماره‌دار * شمردنی * شمردن پذیر * شمردن * قابل عدد * قابل شمار *
Numerare.	<i>Numerare.</i>	Conter.	شماره کردن * حساب کردن * معرود کردن * شماران * حساب گرفتن *
Numerato.	<i>Numeratus.</i>	Conté.	معرود نموده * شمردن * محسوب کردن * معرود *
Número.	<i>Numerus.</i>	Nombre.	حساب * شماره * عدد *
Nuocere: v. damno	<i>Nurus.</i>	Belle-fille; femme du fils.	زن فرزندان * زن پسر * کنه *
Nuora.	<i>Nurus.</i>	Nager.	شنا کردن * سباحه نمودن *
Nuotare: natare.	<i>Natator.</i>	Nageur.	شناگر * سباح * ساج *
Nuotare sott' acqua.	<i>Natate sub aqua.</i>	Nager foubis l'eau	غوطه خوردن * زیر آب شنا کردن * غوص کردن * تحت (الما) سباحه نمودن *
Gli Arabi pescatori delle perle sono straordinarii in questo esercizio.	<i>Arabes margaritarum piscatores stupendam sibi vim inferunt in submergendi exercitio.</i>	Les Arabes pêcheurs des perles resistent dans l'exercice de plonger, avec une force étonnante.	عربها دندانریک و سایر بنابر دریا هرمنی در غوطه زدن و زیر آب شنای کردن بسیار ورجش میکنند *
Nuova.	<i>Nuntium.</i>	Nouvelle.	خبر * پیغام * تصدیق * چرخک * اواز جدید *
Nuova bona.	<i>Prosperum nuntium</i>	Bonne nouvelle.	خبر سلامتی * خبر خیر * خوش خبر * مرث *
Domandar nuove	<i>Nuntia sciscitari.</i>	Demander des nouvelles.	خبر پرسیدن * احوال گرفتن * استخبار نمودن *
Nuovo.	<i>Novus: recens.]</i>	Nœuf: nouveau.	نوی * تازه * جدید * حانت * طریف * ظریف *
Nutrice.	<i>Nutrix.</i>	Nourrice.	نایه * مریدیه * موضعه * شیرده * پرورانا *
Nutritivo.	<i>Nutritivus.</i>	Nourrissant.	مغذی * پرورنده * خوش طعام *

O. Obe. Obl.

O Oh! exclamazione.	<i>O! exclamatio.</i>	O! exclamation.	یا * ایها * ای * آه * آه *
O: ovvero	<i>Aut: vel.</i>	Où: où bien.	یا * خا * او *
Obedire: v. ubedire.	<i>Obiectio.</i>	Objection.	اعتراض * کستاختی *
Objezzione.	<i>Demereri: devincire.</i>	Obliger.	ممنون کردن * ملتزم نمودن *
Oblatione: v. dono.	<i>Astringere se: obligare se.</i>	S'obliger.	یکفاله خون قبول نمودن * بعهده‌ی خون گرفتن *
Obligare.	<i>Officium: beneficium.</i>	Obligation par faveur.	منت * منتت داری *
Obligare: forzare.	<i>Authoramentum.</i>	Obligation par écrit.	مچلکاه * التزام *
Obligarsi.	<i>Devinctus beneficium.</i>	Obligé: redevable.	ممنون * مشغول (المنتت) *
Obli: ubligazione per favore.	<i>Obligatus: astrictus.</i>	Obligé: tenu.	ملتزم * متفرض * مواظب * مرادب *
Obligazione: scritto.	<i>Anser.</i>	Oye.	قاز * بط * وز *
Obligato per favore.			
Obligato: tenuto.			
Oblitquo: v. storto.			
Oca.			

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Oca falvatica.	Otis.	Outarde: oye sauvage.	حباري * چرز * چرز *
Occasione.	Occasio.	Occasion.	فرصت * محفل * مجال * اتفاق * جا * دست *
Oceano.	Oceanus.	Ocean.	دریا * دریا * دریا * بحر * بحر * بحر * باهه *
Occidentale.	Occidentalis.	Occidental.	غرب * از ولایت مغرب *
Occhiale.	Perficillum: conspicillum.	Lunette.	عینک * چشمه * زنگک * چشم فرنگی *
Occhiata.	Ictus oculi: intuitus.	Oeillade.	انظار * یک نگاه * یک طرفه العین *
Occhiale: longa vista.	Telescopium.	Lunette de longue vue.	دوربین * بیننده و دیدن *
Occhio.	Oculus.	Oeil.	چشم * عین * دیدن * بصر * بین * زاب * دیدن *
Occhio di serpente; pietra.	Oculus serpentis.	Oeil de serpent.	مار چشم * دیلان کوزی * عین الحیة *
Gli occhi di serpente, le lingue, & altre parti d'animali impetriti di l'Isola di Malta, e maggiormente la terra della grotta di S. Paolo sono antidoti più potenti che la pietra bezoar.	Oculi, lingua, catenaeque partes petrificatae serpentum Insulae Melitae, ac potissimum terra specus S. Pauli antidoti praestantiores sunt lapidibus Bezoardicis.	Les yeux, les langues, & les autres parties des serpens petrifiez del'Isle de Malthe, mais principalement la terre de la grotte de S. Paul sont des antidotes plus excellents que les bezoirs.	چشم و لسان و غیر اعضا ماران که در ملطه باهر تعالی کشتند و خنک و صاف طبع کجای مار پورس از همه جنس سمها نفع بیشتر دارند از سنگ پان زهر *
Occorrere.	Accidere.	Arriver.	واقع شدن * صرف نمودن * جاری شدن * روی نمودن *
Occurrenza.	Casus.	Cas: cas-fortuit.	اتفاق * اتفاق * مصداق * سبب *
Occulto.	Occultus.	Occulte: caché.	پوشیده * مخفی * پنهان * ناپدید *
Occupare.	Applicare: occupare.	Occupier: employer.	شغل - کار - خدمت فرمودن * مشغول کردن * بشغل گرفتن * گرفتار کردن *
Occupare un paese.	Occupare regionem.	Occupier un pays.	الکه گرفتن * مستولری دیلان کردن * ضابطه دیلان شدن *
Occuparsi.	Versari: navare operam.	S'occuper.	مشغول شدن * اشتغال نمودن * مهمت شدن *
Occupazione.	Occupatio.	Occupation: employ.	اشتغال * شغل * کار * مهم * خدمت *
Occupato.	Applicatus: occupatus.	Occupé.	توکار * مشغول * گرفتار شغل *
Occupato: prezo.	Occupatus.	Occupé: faisi.	گرفته شده * بتصرف آورده * متصرف گردیده * مضبوط نمودن * ضبط شده *
Odiare.	Odi: odio prosequi.	Hair.	بغض داشتن * عنایه و زردن * بد دیدن * بد چشم * بغض نظر کردن * بد بینان *
Odiato.	Odio habitus.	Haï.	بمغوض شده * بغض یافتن * بد چشم و دانشه پذیرفته *
O Dio!	Proh Deum!	O Dieu!	یا الله * یا سبحانه * یا خدا * نغز با الله *
Odio.	Odium.	Haine.	بغض * بغض * تغه * کینه * عرض تده * *
Odiofo.	Odibilis.	Odieux.	باب بغض * بمغوض * ناپسند * غیر مقبول *
Odorare: mandar odore.	Exhalare.	Sentir bon.	بوی دادن * ریحه دادن * فایح شدن *

بهر جباري

وقت محل مجال

دریا لوقیانوس دریای محیطان بحر محیط

غری غری لزولایت مغرب

چشمک عینک چشم زخنگ

دورین آینه دورین

چشم عین دیده بصیر

مارچشم یلان کوزی

چشم ولسان و غیر اعضا ماران که در ملت با امر الله تعالی

و حضرت پولس ثانی از اوریان خدایوند منجیب کبک

گشتند و خصوصاً طین کبک مار پولس زوهم

جنس سمیات نفع بیشتر دارند از سنگ پادزهر

واقع شدن حذف نمودن جاری شدن روی نمودن

واقع اتفاق

پوشیده مخفی پنهان ناپیدا

شغل کار خدمت نمودن مشغول کردن

بشغل گذاشتن گرفتار کردن

را لکه گرفتن مستوی بالا کردن ضابطه برداشتن

مشغول شدن اشتغال نمودن

اشتغال شغل کار مهم - خدمت

در کار مشغول گرفتار شغل

گرفته شده تصرف در آورده تصرف کرده

مضبوط نموده ضبط شده

بغض داشتن عدلوت و زین بدوین

بغض نظر کردن

بمغوض بغض یافتن

یا اللد یا خدا

بغض کینه

بودادن

منصوب گاشته

گاشتهگان منصوبان انالی منصب منصبداران

عمال ضابطان

دستگاه دکان

درج بساط محر

خواجهرایان در ممالک ایران و هند و ترکستان

اعتبار اکابر و احرار دارند و محبت

مهم خدمت کار خدمت

متواضع

تاریک کردن

تاریکی ظلمت خیره

خیره چشم

مراد نیت مقصد قصد مطب مطلوب

بوکفتن بوي کشيدن رایچه برکفتن

بوئيدن

قوت شامه قوت بوئيدن

خوش بو خوش رایچه طيب رایچه

خوش رایچه عطير خوش بو

بوي رایچه

عذر کردن بیعت کردن

پکوي کردن رول ساختن خدمت کردن

حبت کفتن

خدارا رنجاندن مخالفت خدا کردن خدایي

تعالی آزار دادن

فضیحت بی عزتی

ضرر رسان زیانی مضر نقصان رسان

تکلیف کردن اجازت دادن رخصت دادن

تبطر آوردن تقدیم رساندن

بدت آوردن

هدیه نذر تقدیم پیش فوت

بی عزت شدن خفت کشیده

منصب دار اهل منصب جادار صاحب منصب

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Odore: sentire odore.	<i>Oler.</i>	Flairer.	* بو گزفتن * بوی کشیدن * رایحه در گزفتن * بوی در بیان *
Odorato; lenfo.	<i>Odoratus; sensus.</i>	Odorat.	* قوه شامه * قوه بو در بیان شام *
Odorato; odorifero.	<i>Odorifer.</i>	Odoriferant: de bonne odeur.	* خوش بوی * خوش رایحه * معیوح * طیبی رایحه * عطر بوی * خوش رایحه * عطر * خوش بوی * مشام * اسایند *
Odore.	<i>Odor.</i>	Odeur.	* بوی * رایحه * سخته *
Offendere: ingiuriare.	<i>Offendere.</i>	Offenser; faire affront.	* غر کردن * حیف نمعدن * دبعمرت کردن * آزاردن *
Offendere la fama.	<i>Ledere famam.</i>	Bleffer la reputation.	* بوی کشیدن * منمت کردن *
Offendere Iddio.	<i>Offender Deum.</i>	Offenser Dieu.	* خدا را آزاردن * مخالفت خدا کردن * خندای تعالی را آزاردن *
Off...	<i>Offensa.</i>	Offense: affront.	* قضیعت * بوی غررت *
Offerire: permettere.	<i>Offensivus.</i>	Offensif.	* ضرر رسان * زیانی * مضر * نقصان رسان *
Offerire; presentare.	<i>Exhibere: permittere.</i>	Offrir: permettre.	* تکلیف کردن * اجازت دادن * رخصت دادن *
Offerta: v. promessa.	<i>Offerre.</i>	Offrir: presenter.	* بوی نظر آردن * بتقدیم رساندن * بحضور آوردن * دست بردن *
Offerta a l'altare.	<i>Oblatio: donarium.</i>	Offrande a l'autel.	* هدیه * نذر * تقدیم * پیش فرست *
Offeso.	<i>Offensus: laesus.</i>	Offensé.	* بوی غررت شدن * خفت کشیدن *
Officiale.	<i>Minister: officio pollens.</i>	Officier.	* منصب دار * اهل منصب * جانار * صاحب منصب * منصب *
Officiali.	<i>Magistratus.</i>	Officiers:	* کما شتتکان * منصف بیان * اهالی منصب * منصب آران * عیمال * ضابطان *
Officina.	<i>Officina.</i>	Officine: boutique	* بستگاه * دکان *
Officina di notario.	<i>Officina notarii.</i>	Boutique de notaire.	* برج * بساط منجر *
Gli ufficiali eunuchi di tutte le corti del levante sono de' principali Signori del Regno.	<i>Ministri eunuchi in omnibus orientalium Regnorum curiis inter primores habentur.</i>	Les officiers eunuques de toutes les cours du levant sont les plus grands Seigneurs du Royaume.	* خواجه سرایان در ممالک ایران و هند و ترکستان اعتبار اکبر و امرا دارند و عجب است *
Officio: servizio.	<i>Officium: munus.</i>	Office: devoir.	* مهم * خدمت * کار خرمی * رجروی *
Officioso.	<i>Officiosus.</i>	Officieux.	* متواضع * لطیف * سبک رو *
Offuscare.	<i>Offuscare: effundere.</i>	Offusquer.	* تاریک کردن * مظلم گردانیدن * خیره کردن *
Offuscatione.	<i>Caligo.</i>	Offuscation.	* تاریکی * ظلمت * خیره * خوجیدن *
Offuscato.	<i>Caliginosus.</i>	Offusqué.	* خیره چشم * خوجیده *
Oggetto: fine.	<i>Objectum: finis.</i>	Object: fin.	* مبران * نیت * مقص * قص * مطلب * مطلوب *

PERSICE

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

* منظر علم * منظور علم *

Oggetto di scienza.

Objectum scientie.

Object de la science.

* امروز * درین روز *

Oggi.

Hodie.

Aujourd'huy.

* دهن *

Oglio.

Oleum.

Huile.

Oglio dell'acqua rosa: (عطر) è il cremore raccolto con una paglia sopra la superficie di l'acqua rosa recente, e riposata una notte: si fa in Sciraz, & è prezioso per l'odore più foave di l'ambra.

Oleum, quod vocatur aqua rosacea (atr عطر) est cremor sinimine collectus supra superficiem aqua rosacea recentis in paropside reposita per integram noctem: Si-razii praesertim fit: & ambram ipsam suaveolentia superat.

L'huile d'eau rose (عطر) que l'on fait à Sciraz, est une crème subtilement ramassée avec une paille sur un bassin d'eau rose nouvellement distillée, que l'on fait reposer une nuit: son odeur est préférée à celle de l'ambre.

هر گل سرخ که در شیراز میسازند یکی پرده باشد که در کلاب تازو در می کشند یک شب کترشته پس میدانند که خوش بوی آن هلیته چینی است که از مغز هر بترتر باشد *

Oglio d'oliva.

Oleum olivarum.

Huile d'olive.

* زیت * دهن زیت *

Oglio di lino.

Oleum lini.

Huile de lin.

* دهن پنزکتان *

Oglio di sesamo.

Oleum sesaminum.

Huile de jugioline.

* دهن سمسم * شیر بخت *

Oglio di cartamo.

Oleum cnici.

Huile de safran bâtard.

* دهن پنز قرطم * دهن پنز عصفور *

Oglio rosato.

Oleum rosatum.

Huile rosat.

* دهن ورن *

Ogliofo.

Oleaginosus.

Huileux.

* روغن نار * دهن *

Ogni.

Omnis.

Tout.

* همه * کل *

Oibò.

Apaga: absit.

A Dieu ne plaife.

* حاشا * خد نکند * حاشا - حاشه *

Oléandro.

Nerium: rosago.

Laurier fleur: rosagine.

* خر زهره *

Olivo.

Olea: ελαια.

Olivier.

* درخت زیتون * شجره زیتون *

Si vedono Olivi nella Mesopotamia di moltrofa grandezza; attese che piantandoli piccoli, si tordono, e confondono molti insieme, de quali con il tempo si forma un' istesso tronco.

Olea in Mesopotamia monstrose sunt crassitudinis, eò quod dum recenter conferuntur, plures simultorse, & confusa eidem indantur scrobi: ex quo annorum serie unicus conficitur truncus.

Les oliviers dans la Mesopotamie sont d'une grosseur prodigieuse: celà vient de ce qu'en les plantant l'on en tord plusieurs ensemble, qui avec le temps ne font qu'une tige.

درختهای زیتون که در ولایت دیار بکر میرویدند بغایت بزرگ اند و سبب آن فضیلت این است که چون کوچک آنها را میکارند چار پنجتا بهم بافته بیک جا مینشانند و آخر رفته رفته بیک درخت میشوند *

Oliva.

Oliva; fructus: ελαια.

Olive.

* میوه زیتون * ثمر زیتون *

Olivo salvatico.

Oleaster: ελαια.

Olivier sauvage.

* درخت زیتون بری * زاینقایی *

Olmo.

Ulmus: αιλια.

Orme: ormeau.

* در داز * در داز * در داز * از نابعان *

* لیه نار *

Oltra di questo.

Præterea.

Outre celà.

* سع ای ان *

Oltra l'acqua.

Ultra aquam.

Au de là de l'eau.

* آن طرف آب * آنسر روت خانه * ورا شط *

موضوع علم

دردز الیوم مورین روز

روغن

عطر کل سدر که در شیر لزمی سازند کیت دود باشد که
روی کلاب تازه قوی تفت کیت شب گذشته بر
میدارند و خوش بوی ان البته چنین است که از

عنبه عزیز تر باشد

روغن زیتون

روغن بزرک

روغن شمیره روغن کجند

روغن کل

روغن دار

هر چه کل

استغفر الله حاشا خدا نکند حاشا حاش

دفعی خزربره

زیتون درخت زیتون شجره زیتون
درخت نای زیتون که در ولایت دیار بکر میرویند بغایت

بزرگ اند و بسبب فضیلت بنیت که چون

کوچک آنها را میکارند چار پنج تا بهم بافته یک جا

می نشاند و آخر رفته رفته یک درخت میشوند

زیتون - میوه زیتون شمر زیتون

خیز آب موج روج موج تلام

موجهای دریا و موج بحر و موج دریا

خیز آب

روح و موج نمودن

قادر مطلق توانان بر همه چیز جهان بان

توانائی مطلق قدرت مطلق قوت کلی

پسایه سایه دار

کاریکر لیل کب

خواص خون و دانشناس

حاسن فکر ظن بیغ کمان نیک

ظن فاسد کمان بد

رای ظن فکر اندیشه کمان

تریا افیون

کیف معجون افیونی

بغیر سوامی زلایه

ستم کردن تعدی نمودن تجاوز کردن
تعدی کرده متجاوز شده ستم دیده

رنجانیده

ستمکار نظام جفا و جبار

ستم رنج جفا و ظلم

رنک لاجورد

رجوع

ناف

سایه ظل

ظل الدچین ملقب باشند پادشاهان عالی شان

ممالک ایران و غیر اهل قران

سایه گاه جای سایه نشین

سایه بان

گذشتن و گذشتن ترک نمودن

تعطیل معطل داشتن ترک

وقبه شش شغال سته شاقیل

خینکال قلاب

Ol. Om. Qm. Op.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Oltra; prepos.	Ultra; <i>prop.</i>	Outre.	دقیق * سوی * زاین *
Oltraggiare.	Contumelias affice- re.	Outrager.	ستم کردن * تعدی نمودن * تجاوز کردن *
Oltraggiato.	Offensus.	Outragé.	متعدی گردیده * متجاوز شده * ستم دیده * رنجانیده *
Oltraggiatore.	Convictor.	Outrageux.	ستمکار * ظالم * جفا * جاہر * معدی *
Oltraggio.	Injuria.	Outrage.	ستم * رنج * جفا * ظلم * بیعزت *
Oltra-marino; co- lore.	Color ultra-mari- na.	Azur d'outre-mer.	رنگ لاجورد * خشین *
Omaggio.	Homagium.	Homage.	رجوع * انابت * بیعت *
Ombilico.	Umbilicus.	Nombriil.	ثانی * نافع * صرہ * نواج *
Ombra.	Umbra.	Ombre.	سایہ * ظل * قی *
Ombra d'Iddio : titolo de Rè del levante.	Umbra Dei : titu- lus Regum Orient- tis.	Ombre de Dieu : titre des Roys du levant.	ظل الله * چندین ملقب باشند پادشاهان علیشان ممالک ایران و غیر اهل قرآن *
Ombraulo.	Umbraculum.	Ombrage.	سایہ گز * جای سایہ * نشین خوش سایہ * تشیہ *
Ombrella.	Umbella.	Pare-foi.	سایہ چنان *
Ombroso; v: opaco.	Omittere.	Omettre.	کناراشتن * واکراشتن * ترک نمودن *
Ommettere.	Omissio.	Omission.	تعطیل * معطل داشتن * ترک *
Ommiffione.	Uncia.	Once.	وقیه * شش مثقال * سته مثاقیل *
Oncia; peso.	Uncinus.	Crochet.	چنگال * قلاب
Oncino.	Unda.	Onde.	خیزاب * موج * موج * موج * طلغ * تلاطم *
Onda.	Fluctus maris.	Vagues de la mer.	موجهای دریا * امواج بحر * تلاطم * معاج دریا * خیزاب *
Onde del mare. Onde: v: dove.	Fluctuare.	Ondoyer.	روح و موج نمودن * تلاطم زدن *
Ondeggiare.	Omnipotens.	Tout-puissant.	قادر مطلق * ضابط الكل * توانا بر همه چیز * جهان بان *
Onnipotentè.	Omnipotentia.	Toute-puissance.	توانایی مطلق * قدرت مطلق * قدره کبری *
Onnipotenza.	Opacus.	Opaque.	پیر سایه * تاریک * ظلیل * سایه دار *
Opaco.	Operarius.	Ouvrier.	کارگر * اهل کسب * اجیر * عمله * فعله *
Operare: fare.	Empiricus: circu- lator.	Operateur.	مواضعان * نواشناس *
Operario.	Opinio bona.	Bonne opinion.	حسن فکر * ظن بلیغ * کمان نیک *
Operativo: v: attivo	Opinio mala.	Mauvaife opinion.	ظن فاسد * کمان بد *
Operatore.	Opinio.	Opinion.	رای * ظن * فکر * اندیشه * کمان * وهم * واه *
Opinione buona.	Opium.	Opium.	تربیاتی * انپیان * تربیاتی * نوالاریاتی *
Opinione.	Opiata.	Opiate.	کیف * معجمان انپینی *
Opinione.			
Opio.			
Opiata.			

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Persona degna di fede dà me ben conosciuta, havendopigliata certa pillola, dell' opiate di Persia chiamata (Haciem Beghi) era forzata di ridere, & straparlare per molte hore; vedeva etiandio scorrere piccoli spettri e neri, & altri effetti stravaganti, senza conseguenza d'altro danno.

Novi personam fide dignam, quae hausta pilula opiatum Persici (Hascem Beghi) appellati, speciebus satiricis adigebatur ad risum continuum, & ad jocosam loquelam: cum nigra spectabat tripudiantia quaedam voluti phantasmata; aliosque sensit incredibiles effectus; nullo praetera secuto damno.

Je connois une personne digne de foy, qui ayant pris une pilule de l'opiate de Perse appellée (Hachem Beghi) fut forcée durant plusieurs heures de rire, & de dire malgré qu'elle en eust plusieurs folies: elle voyoit passer des petits phantomes, où lutins fort grotesques; & sentit plusieurs autres effets extraordinaires sans aucune mauvaise suite.

از این دین حاشم بی شکم خوردن و بدل مغرر قلب که از عصی طلبیدن و بوم و چغری تاثیرات آن پیریرفته بی احتیاج خون میبخشد بدن و حرف بیجور میگویند و خیالات آنهایی سپاه کوپارخشد و مکرر پیریرفته بیشتر باقی مری یکسر (مالاشکی) که خاطر نیدر آنکی باشند و او را خوردن کما عظیم *

Oppilatione.

Oppilatio: obduracione.

Oppilation.

سپس * قبض *

Oppilativo.

Oppilativus.

Oppilatif.

سپس * سوز * اوز *

Oppilato.

Oppilatus: obdurations.

Oppilé.

سپس * سوز * سوز *

Opporre.

Opponere.

Opposer.

مناقضت کردن * منع کردن * تعرض نمودن * اعتراض کردن * معارضه ورزیدن * مخالفت نمودن * ضد کردن *

Oppositione.

Oppositio.

Opposition.

تعرض * معارضه * مناقضت * (اعتراض) * مخالفت * منع * ضد * مقاومه * مضد *

Oppositione de planeti.

Planetarum oppositio.

Opposition des planetes.

(استقبال کواکب * مقابل شدن کواکب بایکدیگر *

Opportunità.

Opportunitas.

Commodité.

مجال * فرصت * وقت * محل شایسته *

Opposto.

Oppositus.

Opposé.

مخالف شدن * مناقض کردن * معکوس * برعکس * ضد * مضد * متقاوم * متعارض * متناهی *

Oppressione.

Oppressio.

Oppression.

ستم * ظلم * غصب * جبر *

Oppresso.

Oppressus.

Oppressé.

مظلوم * مغضوب * مقهور * مستمند * ستم دیدن *

Opprimere.

Opprimere.

Opprimer.

غصب کردن * ستم ورزیدن * ظلم نمودن * ستمگری کردن *

Opressore.

Oppressor.

Oppresseur.

ستمکار * ظالم * غاصب *

Opprobrio.

Opprobrium.

Opprobre.

عار * بد نامی * عیب * رسواهی * بیعتار *

Oppugnare.

Oppugnare.

Combattre.

مجاهد * کردن * جهاد نمودن * زن کردن *

Opulento: v: ricco.

Opulenta.

Opulente.

علم تناظر * علم مرآتیه * فن نورنما *

Optica.

Optica.

Optique.

خطاب الهی * خطاب ریحمانی * کلام ریانی * خطاب خدای * سخن حق تبارک و تعالی * خطاب این *

Oracolo Divino.

Oraculum Divinum.

Oracle Divin.

روزي حب حاشم پکي خورده بدل مفرح قلب کراز

شخصي طلبیده بودم بعضي تاثیرات ان زیرفته بي
اختيار خودمي خندیدم و حرف بهوده سیکفتم و خیالات

دو ماهی سیاه کویا رخننده مکر زیرفتم بغیر باقی

ضرر و کرامت لاشک خاطر دیوانگی باشد و اورا

خوردن گناه عظیم است

سده قبض

سد سده آورد

مشافقت کردن منع کردن تعرض نمودن

اعتراض کردن معارضه ورزیدن مخالفت نمودن

مضد کردن

تعرض معارضه مشافقت اعتراض

منع ضد مقاوم

استقبال کواکب مقابل شدن کواکب یا یکدیگر

مجال فرصت وقت محل

مخالف شده مناقض کرده معکوس برعکس

ضد متعارض متضاد

ستم ظلم غضب جبر

مظلوم مغضوب مستمند ستم دیده

غضب کردن ستم ورزیدن ظلم نمودن

شکوه کردن

شکوه ظالم غاصب

عار بدنام عیب رولایی

مجاهد کردن جهاد نمودن

خطاب الهی خطاب رحمانی کلام ربانی

خدای سخن حق تبارک و تعالی

سجود

صلوة رباني

صلوة ربانيه نماز موجب تعليم حضرت

يسوع باتباع خود فرموده

روزي بافانق حضرت بلچي فوله صهي فونظل

مخوتگاه سراي خنكار رفته لوح او ختبه انجا وديم

وران صله الربانيه اهل مسيحية نوشته بدست

خود سلطان ولسان عربي

تکلم تکلم نیاز و تنعم خطاب با صواب خطبه

خطیب مخاطب متکلم حسب کلام

سخن تها خطاب اصنام کلام شیطانی از

رفواه اصنام

نماز و عا صلات

نقل کنید که حدیث محمد در باب نماز این بود

الصلوات عما الدین فمن ترکها فقد ہدم

الدین

والیضا مقتراح اللجنة الصلوات

اہل تفسیر گویند کہ حکم باطنی نمازشش باشد

یعنی حضرت القرب والتعظیم والتعظیم والہیبیہ والرجا

والحیا

لیکن معلوم است کہ اکثر خلائق بشر مقید

باشند بہت رقایق ظاہری نحو رکوع و

Altkorano
Index 61

Orat.

ITALICÆ.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Oraculo de' falsi Dei.	<i>Oracula Idolorum.</i>	Oracle des Idoles.	سخن بتها * خطاب اصنام * كلام شيطانى از افرو اصنام *
Oratione.	<i>Oratio; ad Deum.</i>	Oraison: priere.	نماز * دعا * صلاة * ايتھال * نقل ميکنند که حديث محمد در باب نماز دين درون الصلاة عماد الدين فمن تركها فقد هدم الدين *
Dicono che Mahomete habbia proferto queste sentenze; che l'orazione è la colonna della Religione, senza laquale non pol soffiltere. E che l'orazione è la chiave del Paradiso.	<i>Inter dicta Mohammedis hac referuntur; oratio Religionis columna est, quâ sublatâ ruit Religio.</i>	E'on attribué à Mahomet ces sentences; que l'oraison est la colonne de la Religion, sans laquelle elle ne scauroit subsister. Et que l'oraison est la clef du Paradis.	و ايضا مفتاح الجنة الصلاة * اهل تفسير كورن که حکم باطني نماز شش باشد بعني حضرت القلب والتفهم والطعظيم والهيبة والرجاء والحبها *
Dicono gli Alcoranisti, che le condizioni della buona orazione siano sei; cioè; l'attenzione, l'intelligenza, l'adorazione, la riverenza, la speranza, & il pudore.	<i>Item: clavis Paradisi oratio.</i>	Les interpretes de l'Alcoran enseignent qu'il y a six conditions intérieures pour l'oraison; a sçavoir; l'attention, l'intelligence, l'adoration, le respect, l'esperance, & la pudeur.	
Mà quasi tutti unicamente s'applicano alle cerimonie esterne, come sono, ad inchinare il corpo, & à prostrarsi con la fronte in terra.	<i>Monent Alcoraniste in oratione precipue spectari partes internas, rimirum; attentionem Intellectum Reverentiam, spem, pudorem.</i>	Toutefois universellement parlant il s'appliquent uniquement à l'observance des ceremonies extérieures, comme sont les Inclinations, & prosternemens.	ليكن معلوم ميست که اکثر خلایق بشره مقید باشند جهت وقایف ظاهري نصف رکعت و سجده *
Oratione dominicale.	<i>Exteriori tamen forma, & corporis gestibus, quales sunt inflexio corporis, & frontis terra admotio, aliisque circumstantiarum minutis unice sunt solliciti.</i>	Oraison Dominicale.	صلاة رباني * صلاة الربانية * نماز دومرجه تعليم حضرت ايسوع بااتباع خون فرمود *
Visitando il ferraglio in compagnia di S. E. il Sig. Amb. Marcheze di Nointel, ci fu mostrato un quadretto con la scrittura de' l. G. S. Mahomete 4. & io m'accorsi che era l'Orazione Dominicale, al lungo, in lingua Araba.	<i>Oratio Dominicalis.</i>	Etant dans un cabinet du ferrail du G. S. Mahomet 4. en compagnie de S. E. Monf. le Marquis de Nointel l'on nous fit voir un petit quadre, sur lequel l'on monroit l'écriture de la main de S. H. & je trouvai que c'étoit le Pater noster en Arabe.	روزي باذقت حضرت ايلچي فرسه مسمي نوشته ليدخلي تكا سراري ختكارفته لوح اويخته انجا دينم و در آن ملى الربانية اهل مسيحية نوشته در سبت خون سلطان و بلسان هردبي *
Orazione: riaga.	<i>Lustrando conclave Mohammedis 4. Turcarum Imp; cum Excell. Domino Marchione de Nointel inognito, invenimus ibidem chartam appensam, in qua exhibebatur Oratio nostra Dominica propria Imperatoris manu Arabice, & concinne conscripta.</i>	Oraison: harangue	تکلم * تکلم نماز و نغم * خطاب دامراب * خطبه * خطبي * مخاطبي * متکلم * صاحب كلام *
Oratore.	<i>Oratio: discursus.</i>	Orateur.	

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Oratorio.	<i>Oratorium.</i>	Oratoire.	جهر نماز * معبودي كو چوك * عبادتخانه كو چوك * نماز گاه * خارو * پانام * صومعه * مصلي * مضاطه * شهبستان *
Orbo.	<i>Cecus.</i>	Aveugle.	کور * نابينا * اعما * عاجز چشم * كفيف * بي بصر *
Orbo d'un'occhio	<i>Monoculus.</i>	Borgne.	كريم العين * يک چشم * كور * اعور * يک چشم * خشت *
Ordinanza de' foldati.	<i>Militum ordo.</i>	Rangement des foldats.	بنا * الاي * قطار لشکر * صف سپاهيان *
Ordinare: disporre.	<i>Ordinare: disporre.</i>	Ranger: ordonner	چون * ترتيب ساختن * مرتب نمون * نظم کردن * منتظم نمون * ترتيب داشتن *
Ordinare li foldati.	<i>Ordinare milites.</i>	Ranger les foldats	صف نمون * لشکر را صف کن * سپاه را قطار قطار نمون *
Ordinario.	<i>Ordinarus.</i>	Ordinaire.	متعارف * معتاد * جاری * عادتي * قانوني * مکرر *
All'ordinario.	<i>Modo ordinario.</i>	A l'ordinaire.	بن ستر متعارف * بقانون سابق * پراخيچه متعارف * بقيعه و قانون * پروشت * همچو که قاعد است * برنست روزگاري *
Ordinatamente.	<i>Ordinaiè.</i>	Avec ordre.	بترتيب * بانتظام * علي السباق * بصنف *
Ordinatione.	<i>Ordinatio: mandatum.</i>	Ordination: commandement.	تقرض * فرض * دهم * حکم *
Ordinato: disposto	<i>Ordinatus: dispositus.</i>	Rangé: ordonné.	چون * منتظم نمون * مرتب کردن * ترتيب يافته *
Ordinato: determinato.	<i>Mandatus.</i>	Ordonné: déterminé.	امر کردن * شده * مامور کردن * همانرو * همانرو * فرمان نمون * مامور * حکم بفرشته *
Ordinato: commesso.	<i>Ordinatus: commissus.</i>	Ordonné: commis	سفارش شده * دهم * كراشته * بگردن نهاد *
Ordine: commiffione.	<i>Ordo: commissio.</i>	Ordre: commiffion.	سپارش * مهم * کار * سفارش * رجوعی *
Ordine.	<i>Ordo.</i>	Ordre.	سلك * رتبه * دهم * صف * ترتيب * زن *
Ordine de' Carmelitani.	<i>Ordo Carmelitarum.</i>	Ordre des Carmes	طايفه پانريان كرمليط * جماعت راهبانان * حضرت الپاس نبي * پانريان كرم *
Ordini de gl' Angioli.	<i>Ordines Angelorum.</i>	Ordres des Anges.	مراتب فرشتگان * مراتب ملايکه *
Ordire la tela.	<i>Ordire telam.</i>	Ourdir.	ساي کردن * تار و پود را ست کردن * مسدود نمون *
Oregano: erba.	<i>Origanum.</i>	Origan.	مرمری * اوشه * جلینز * ستر کردن ورق *
Originale: effemulare.	<i>Exemplar.</i>	Original.	اصل * نسخه اصل * منقار *
Originare: procedere.	<i>Originem trahere.</i>	Procéder.	حاصل شدن * ن آمدن * صادر شدن * صومر نمون * منتبه گردیدن * منبت شدن *
Origine.	<i>Origo.</i>	Origine.	اصل * ميدان * قطری * مصر *
Origine d'una fontana.	<i>Scaturigo: latex.</i>	Source d'une fontaine.	منبع چشمه * اصل چشمه * عين *
Orina.	<i>Urina: lotium.</i>	Urine.	شاش * بول * آب * هر * تفسير * چاهير *

بجزه نماز معبدی کوچک (عبادتخانه)

نمازگاه خلوت صومعه

شبستان

در نمازخانه امامان بزرگوار

ریم العین یک چشم کور

مف آلائی قطار لشکر صف پاهیان

یدن ترتیب ساختن مرتب نمودن

منتظم نمودن

مف نمودن لشکر را صف صف کردن سپاه را قطار

قطار نمودن

متعارف

بدستور متعارف بقانون سابق

بقاعده و قانون

برسب روش کار

تبریب منتظم

تقریض فرض

چیده منتظم نموده مرتب دانیده

محرک شده

فرمان نموده

طایفه پادریان کرملیط جماعت در اربابانان

حضرت الیاس نبی

مراتب فرشتگان مراتب ملائکه

سعی کردن تماروپوت است کردن

اصل نسخ اصل

حاصل شدن در آمدن صادر شدن

اصل تبدل مصدر

نسب چشمه اصل چشمه

شاش بول

طلايي پاڪ طلايي صاف

ڪلاٽون طلايي • سره طلايي

قصب طلايي

طالع برج طالع

زرينچ لصف

قاروره شیشم بول

ششین شاش کردن بول کردن

پیش آبرفتن آراب پراندن آرتباختن

جامیر کردن چامیدن

افق دایره افق خط افقی

حاشیه کناره دامن

دراز شهره برز برزیه برز

زینت آرایش آرایشکی زیور

اراستن آیین بستن زینت کردن آروسته نمودن

اراسته زینت کرده شده زکین کردارینده

مزین

طلا ذهب

کونیکه سبی چرا بچ کس اهل محمدیه خواهد
مکین خواهد سلطان نکشته طلا نمي پوشند یکانه

ان باشد یعنی رفع کمان و شک تیر پستی

Ori. Orn. Oro. Or.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Orinale.	<i>Matula.</i>	Pot de chambre.	قاروره * شیشه بول *
Orinare.	<i>Mingere.</i>	Uriner.	شاشیدن * شاش کردن * بول کردن * پش آب رفتن * آب پراندن * آب ناختم * چاهپن - چاهپن کردن * چاهپن *
Orizonte.	<i>Horizon.</i>	Horifon.	انقی * سایره انقی * خط انقی *
Orlo.	<i>Margo : sumbria.</i>	Orle:marge:bord.	جاشبه * کنار * دامن * پرامن *
Ormus.	<i>Hormusium.</i>	Hormuz.	هرمن * شهر هرمن * جزیره هرمن *
Ornamento.	<i>Ornamentum.</i>	Ornement.	زینت * ارادش * ارادستی * زور * زمین * بیجا * ترمین * تخلیه * براز * تفشیح * پاخ پاخ *
Ornare.	<i>Ornare.</i>	Orner.	اراستن * زمین بستن * زینت کردن * اراسته نمودن * توشیح نمودن * ترمین ساختن * تخلیه نمودن *
Ornato.	<i>Ornatus.</i>	Orné.	ارسته * زینت کرده * ترمین کردن * زمین * موشیح * هرمین * مصلی *
Oro.	<i>Aurum.</i>	Or.	طلا * نهب * زوالجهین * جعفری * خانی *
L'istesso Rè fra Mahometani non porta mai anelli d'oro, per vitare il sospetto d'Idolatria : le donne però gli adopra-no.	<i>Reges ipsi Mahomedani nunquam utuntur annulis aureis ; tollendi ergo prorsus Idolatria suspitionem.</i>	Le Roys même dans la loy de Mahomed ne se servent jamais d'anneaux d'or ; pour ôster le soupçon de l'Idolatrie.	کوهیند که سببی چرا هیچکس اهل محمدیه خفایه مسکین خون او سلطان انکشتی طلا نمیبیند بیکانه ان باشد یعنی رقع کمان وشک پتیرستی *
Oro fino.	<i>Aurum obriatum ; purum.</i>	Or fin.	طلای پاک * طلا صاف * نهب نابینر * طلا خلایق *
Oro filato.	<i>Aurum textile.</i>	Or filé: fil d'or.	کلایرون طلا * هرمه طلایی * کلایرون نهبی * قصی طلا * سیب طلا *
Orobanche.	<i>Orobanche.</i>	Queue de renard ; herbe.	جعبل * ایرونباخس * خانق کرسنه * اسر لعس * لیک * باقله کروی *
Oroscopo.	<i>Horoscopus.</i>	Horoscope.	طالع * برج طالع * کتخدای *
Orpello.	<i>Aurichalcum.</i>	Oripeau.	چغچه * زروق *
Orpimento.	<i>Auripigmentum.</i>	Orpiment.	زرنیخ * اصغر *
Orso.	<i>Vrfus.</i>	Ours.	خرس * تب *
Orlù.	<i>Eja: euge.</i>	Or-sus: ga.	سه * هی سه * نام خدا * دسم الله *
Ortica.	<i>Urtica.</i>	Ortie.	انجیر * اسرغن * انالقی * کزنده *
Ortografia.	<i>Orthographia.</i>	Ortographe.	اسلا *
Orzo.	<i>Hordeum.</i>	Orge.	چف * شعیر *
Orzo in herba.	<i>Hordeum viride.</i>	Orge en herbe.	قصیل * چف ترش * ملف جی *
Orzata.	<i>Polenta ex hordeo.</i>	Potage d'orge mondé.	اش جی * جی مقشر * پخته * طبخ الشعیر مقشر *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Acqua d'orzo.	<i>Zybum : aqua bordei.</i>	Eau d'orge.	آب چغندر * ماء الشعير * آب چغندر
Oscurità.	<i>Obscuritas.</i>	Obscurité.	تاریکی * ظلمت * ظلام * عدم نور * عدم روشنایی *
Oscuro.	<i>Obscurus.</i>	Obscur.	تاریک * ناروشن * مظلوم * بی نور * نورالظلام *
Offequio.	<i>Obsequium.</i>	Service.	خدمت * متابعت *
Offervanza regolare.	<i>Observantia regularis.</i>	Observance reguliere.	سلسله * تصوف *
Offervanza della lege.	<i>Observantia legis.</i>	Observance de la loy.	تعصبات * غیرت من هر بی * نگه داری دین و من هر بی *
Offervare: guardare.	<i>Observare : custodire.</i>	Observer : garder.	نگاه داشتن * محافظت نمودن *
Offervare : veder bene.	<i>Observare; cavere.</i>	Observer : prendre garde.	راغب شدن * سر حساب بودن * باخبر بودن * ملاحظه کردن * احتیاط نمودن * مترصد شدن *
Offervazione: cautela.	<i>Observatio: cautela.</i>	Precaution.	احتیاط * رصد * سر حساب * باخبر شدنی *
Offi de' frutti.	<i>Nuclei fructuum.</i>	Noyaux des fruits	استخوانچه * استخوان میوه * عیس * ذری *
Offo.	<i>Os.</i>	Os.	استخوان * عظم *
Ostacolo.	<i>Obstaculum.</i>	Obstacle.	ممانع * مخالفت *
Ostaggio.	<i>Obses.</i>	Otage.	امانت * وجه امانتی *
Ostare : impedire.	<i>Ostentatio.</i>	Ostentation.	شاه اندازی * لاف *
Ostentatione.	<i>Obstetrix.</i>	Sage-femme.	ماماچه * زمنج * زن * زهر *
Ostetrica: comadre.	<i>Obfirmare animum.</i>	S'obstiner.	عناد و زوریدن * معاند شدن * تکرار نمودن * تکرار شدن *
Ostinarli.	<i>Perinaciter.</i>	Obstinément.	متعصبی شدن * ارتکاب و معاصی نمودن *
Ostinatamente.	<i>Pertinacia : perricacia.</i>	Obstination.	از روی عناد * تکرار * معاصی * بار تکاب * بتعصبی *
Ostinatione.	<i>Pertinax : obfirmatus.</i>	Obstiné.	عناد * ارتکاب * معاصی * معصیه * عصیان * تعصبی *
Ostinato.	<i>Obstruatio.</i>	Obstruction.	سختی * معاند * عاصی * مشتت * تکرار * هر تکاب *
Ostruccione.	<i>Auster; ventus.</i>	Vent de midy : vent du sud.	سخت * تسدین *
Ostro; vento.	<i>Otium.</i>	Oisiveté: fainéantise.	باد جنبی * هوای جنوب *
Otio: ozio.	<i>Otiosus.</i>	Oisif: oiseux: faineant.	تعطیل * بی کاری * بطلان * فراغت * کسالت *
Otioso.	<i>Octoginta.</i>	Quatre-vints: huitante.	بی کار * معطل * باطل * طویل * بی کاره * اواز * پنج *
Otra: v: utre.	<i>Octavus.</i>	Huitieme.	بلیغ * معطل * حام دست *
Ottanta.	<i>Obtinere: impetrare.</i>	Obtenir.	هشتاد * ثمانین *
Ottavo.	<i>Obtinere diploma.</i>	Obtenir un mandat.	هشتم * ثامن * هشتمی *
Otteneré.	<i>Optimè.</i>	Tres-bien.	مطلب یافتن * یافتن * بهر متد کردنیدن *
Otteneré un mandamento.			بهر آن رسیدن * بمقصد خون رسیدن *
Ottimamente.			رقم هر آردن * حکم نمودن * بموجب فرمان همایون مشرف و سران را کردنیدن *
			بسیار خوب * اعلا * بی نظیر * بکمال خوبی *

شیرجو مالشعیر آب جو

ناریکی ظلمت عدم نور عدم روشنائی

ریک ناروشن

اعت متابعت

سورگ کسوف

تصب غیرت مذیب کبهداری دین و مذیب

ماه داشتن محافظت نمودن

لاقف شدن نرحاب کردن بانبر بودن ملاحظه

ردن احتیاط نمودن

احتیاط رمد سرحاب

مع مخالفت

اهمیت وجهانیت

شاه اندازی

مادورزیدن تزد نمودن

ارتکاب و معاصی نمودن

رزروی عنای تبریز

ارتقاب معاصي عصيان

سده تدي

باد جنوبي، بواي جنوبي

تعطيل بيكاري

بيكار معطل

مطلب يافتن بهره مندر ودين

برادر سيدن - مقصد خود رسيدن

رقم در آوردن حکم برون آوردن موجب فرمان همايون

مشرف و سزاوارتر گريدن

بسيار خوب بي نظير کمال خوبي

جواب نمیدهند سلام علیک بلکه فقید گویند علیک

صح کردن آشتی کردن مصالح نمودن

آشتی کرده شده مصالح کرده صح پذیرفته

ساکن شده سکون کرده

خاموش ساکن

چاقور خیه سایه گاه

کامل بسیار خوب صاحب کمال بهترین

بسیار نیک حسن خوبترین

بهت ثمان ثمانیه

برنج مس زرد صفرا سفید نخاس

سپتن گرفتن مسود کردن

شکل طولانی دایره طولانی

آرشتی صلح مصالحه شنای

دل شرق سلام علیک یا سلام علیکم گویند و جواب

این باشد علیک السلام یا علیکم السلام اما بعضی لال

دوبل چون لادیر غیر مذهب سلام در پس دهند

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Optimo.	Optimus.	Tres-bon : le meilleur.	* کامل * بسیار خوب * صاحب کمال * عالی * بهترین * * بسیار نیک * احسن * خف بدترین * کلانترین *
Otto.	Octo.	Huit.	هشت * ثمان * ثمانه *
Ottobre : v. meze.	Orichalcum.	Laiton.	هرنج * مس زرد * صفر اصغر * نضاس *
Ottone.	Orichalcum.	Laiton.	هرنج * مس زرد * صفر اصغر * نضاس *
Otturare.	Obturare.	Boucher : fermer.	بستن * گرفتن * مسدود کردن *
Ottuso.	Obtusus.	Obtus : emouffé.	کن * منفرجه *
Ovale.	Ovalis figura.	Ovale.	شکل طرلانی * شکل هلیلیج * نایره طرلانی * شکل بان (می) * شکل بیضه * نایره دهپه بیضه *
Overo : v. ò.			
Ovo.	Ovum.	Oeuf.	تخم مرغ * بیضه * نحروجه * دوکوی دی مؤرطه بارنگه طف قطن یکنر *
E meglio hoggi un ovo, che domane una gallina, Prov: Turco. Ovo dà bere.	Præstat ovum habere bodie, quam gallinam cras.	Il est mieux d'avoir aujourd huy l'oeuf, que la poule demain.	
Ovo dà bere.	Ovum forbile.	Oeuf en coque.	کـازه *
Oximele.	Oxymeli.	Oximel.	سکنجبین * سرکه (نگبیس) * شردیت غسل و سرکه *

Pac. Pad.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
P Ace.	Pax.	Paix.	آشتی * صلح * مصالحه * (شنای) * سلام * نرون *
La pace sopra dite, overo; sopra di voi: (salam aleik; salam aleikum;) è saluto ordinario frà gl' orientali, al quale rispondono, (aleik salam,) overo; (aleikum salam,) cioè; sopra dite la pace; ma alcuni Mahometani superstiziosi rispondono solamente ad un Cristiano, sopra te; senza dir il restante.	Pax tibi, aut pax vobis, honoris gratia: (salam aleik,) aut; (salam aleikum;) est salus orientaliū, cui respondent; tibi pax; sed superstiziosi quidam Mohommedani Christiano dicent; pax tibi; respondent tantum; tibi; salutem nempe detrectantes.	La paix sur toy; où; la paix sur vous par civilité: (salam aleik,) où; (salam aleikum;) c'est le salut des orientaux; auquel ils repondent sur toy, où sur vous la paix; mais quelques superstiteux Mahometans repondans au salut des Chretiens, ne disent point sur vous la paix; mais seulement; sur vous.	اهل شری سلام علیکم یا سلام علیکم که ایند و جعاب آدم باشن علیکم سلام یا علیکم سلام (ما بعضی اهل وسوسه چون ان ممبر غیر منزهین سلام واپس نهند جعاب نمپن همد سلام علیکم بلکه فقن کوی بند علیکم و دیسا دیان بیست *
Pacificare.	Conciliare : pacificare.	Pacifier.	صلح کردن * آشتی کردن * مصالحه نمودن *
Pacificatione.	Pacificatio.	Pacification.	مصالحه * آشتی کردن * مصالحه *
Pacificato.	Conciliatus: pacificatus.	Pacificé.	آشتی کردن شد * متصالح گردید * صلح پذیرفت *
Pacificato: acthe-tato.	Sedatus.	Appaîlé.	ساکن شد * مسکون گردید * خاموش شد * جاگرفته *
Pacifico.	Pacificus.	Pacifique.	خاموش * ساکن * نرویش * صاحب حلم * حلیم *
Padella.	Sartago: patella.	Poële à frire.	تاج * مقله *
Padiglione.	Tabernaculum.	Pavillon : tente.	چادر * خیمه * سایه گاه *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Padre.	<i>Pater.</i>	Pere.	* والد * اب * بابا *
Padre; Religioso sacerdote.	<i>Pater; Religiosus sacerdos.</i>	Pere; Religieux prêtre.	* پشتماز ورتکپان * مقتدی * راهب * زاهد * عابد * سالک * صوفی * مله مسیحی *
Padre Reverendo	<i>Reverendus Pater.</i>	Reverend Pere.	* الی مکرم * الی المکرم *
Padrino.	<i>Patrinus.</i>	Parrin.	* کبروه * پدرو روحانی * قریب * شهبین *
Padrona.	<i>Domina.</i>	Maîtresse.	* بانوی * خانم * خاتون * سپه * سن *
Padrone.	<i>Dominus.</i>	Maître.	* ابا * صاحب * مولای * سپه * ولینعمت *
Padrone di caza.	<i>Herus.</i>	Maître de la maison.	* صاحب خانه * کتخده خانه * رهش سفید خانه * رهش بیت * صاحب البیت *
Padrone assoluto.	<i>Dominus absolutus</i>	Maître abfolu.	* متولی * والی * صاحب مطلق * مالک * ضابط عالی الاطلای * صاحب کل اختیار *
Paezano.	<i>Conterpaneus.</i>	Compatriote.	* فشری * هم ولایت * یک ولایت *
Paeze.	<i>Patria: Regio.</i>	Pays: pais.	* آنکه * بلاد * ولایت *
Paga.	<i>Merces.</i>	Paye: falaire.	* مزد * اجاره * اجرة * حق * ورستان *
Paga de i foldati.	<i>Stipendium.</i>	Paye des foldats.	* صلوة * معین * تعیین * مزد سپاه *
Pagano.	<i>Paganus.</i>	Payen: Idolatre.	* بتپرست * مجوسی * کافر * صنم پرست * عاید صنم *
Pagare la colpa.	<i>Luere culpam.</i>	Payer la faute: satisfaire.	* جرمه دان * ترجمان دان * تنبیه کشیدن * تائب شدن * متائب کردن *
Pagare il debito.	<i>Solvere debitum.</i>	Payer la debte.	* ادا نمودن * وفا نمودن *
Pagatore: officio.	<i>Stipendiorum praefectus.</i>	Payeur: office.	* وکیل خرج * خزینه دار *
Paggio.	<i>Ephebus.</i>	Page.	* پسر سانه * پسر خزینه * اخلان * فیج *
Pagina.	<i>Pagina.</i>	Page d'un livre.	* صفحه * صحیفه *
Paglia.	<i>Palea.</i>	Paille.	* گله * تپین * تمبرو *
Pala.	<i>Pala.</i>	Paele.	* پارو * مروحه * انکشته * هیز خرمن * هیج * تبار *
Palafreniere.	<i>Stabularius.</i>	Palefrenier.	* مهتر * سبب * سانس * تیمارکن * بتیال *
Palato.	<i>Palatum.</i>	Palais de la bouche.	* کلم * سقف دهان * سقف فم *
Palazzo.	<i>Palatium.</i>	Palais.	* سرای * دولتخانه * قصر * ستان * بارگاه * اندین * ورنق *
Palco.	<i>Contignatio.</i>	Eschafaud.	* گهروش * سقف * دار * جام *
Palezare. Palezze: manifestto.	<i>Manifestare.</i>	Publier: manifester.	* نشان کردن * اظهار کردن * آشکارا کردن * عیان دیدار ساختن * مشهور نمودن * جهر کردن * باهر کردن اندین *
Paletta del speciale, &c.	<i>Rudicula.</i>	Spatule: espatule.	* استام * معلقه *
Palla da giocare.	<i>Pila luforia.</i>	Bale à jouer.	* کوی * توپه * پل Palla

پدر ولد لب بابا
پادري پيش نماز فريکا مقدي ره ب
عابد ساک صوفي ملت ميچي
پادري مکرم

بي بي خانم خاتون

قا صاحب سولا

صاحبخانه

بيت صاحب البيت

ستولي والي صاحب مطلق

الاطلاق صاحب کل اختيار

هم شهري هم ولايت کي ولايت

لکنه بلاد ولايت

سولجا اجاره رحمت حق

عوفه معين نعين موجب سپاه

بت پست مجلسي کافر صنم پرت

هر يه دادن تنبيه کشيدن

متاد بکرديدن

لدر نمودن وفامودن

وکیل خراج خزانہ دار

صفحہ

گاہ تہن تربو

مہتر سائیس تیمارکن

کام سقف دان

سرای دولتخانہ قصر بارگاہ

تیرپوش سقف دار بام

فانش کردن اظہار کردن آشکارا کردن

عیان و بیان ساختن مشہور نمودن چہر کردن

باہر کردانیدن

شاخ انکور شخرد

شکم بطن

دبد دار شکم بزک

نان

پلیچ نان روغنی تورقو جنکالی

نان کاس نان بی خمیر مایه نان بی مایه

نان نارس تورقو نان بی موس کماچ

نان خمیر نان باخمیر مایه جنز مخمر

شنگار نان پارچ

کلوه

زردی رنگ زرد اصف

پژمرده

کف دست کف

درخت خرما نخل

وجب شبر ملت

چوب قاروق

برج کبوتر

کبوتر حمام

مس کردن دست کردن مس کردن

بودن

مس پزیر

مزه غمزه مزگان

طپیدن میطیم حرکت کردن

دل طپش دل رز خفقان

هل

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Balla d'archibugio.	<i>Globulus.</i>	Bale de moufquet.	* گلوله * بندقه *
Pallone.	<i>Follis.</i>	Balón.	* توپ *
Pallidezza.	<i>Pallor.</i>	Palleur.	* زردی * رنگ زرد * اصغر *
Pallido.	<i>Pallidus.</i>	Pâle: defait: blême	* چهره سرخه * اصغر *
Palmo della mano	<i>Vola manus.</i>	Paume de la main.	* کف دست * کف *
Palma	<i>Palma.</i>	Palme; arbre.	* سرخت خرما * نخل *
Palmo.	<i>Palmus.</i>	Palme; mesure.	* وجب * شبر * بلست * شب *
Palo.	<i>Palus.</i>	Pal.	* چوب * قازوق * مپل *
Palo della vite.	<i>Statumen vitis.</i>	Eschalar.	* تکبه رز * آرام می * پترغه * ترخچه *
Palombaia.	<i>Columbarium.</i>	Fue: colombier.	* برج کبوتر * کفتر خانه * بیت الحمام * میزچه *
Palombo.	<i>Columbus: columba.</i>	Colombe: pigeon	* کبوتر * حمام * کفتر * مسیچه * همان قلاب * کبوتر چرخن * کفتر حرم * حمام یاهو * ونا * ورشان * ورش *
Palpare.	<i>Palpare.</i>	Manier: tâter.	* لمس کردن * دست کردن * مس کردن * دست زدن * بسون * پروا سیدن * پروس کردن *
Palpabile.	<i>Palpabilis.</i>	Palpable.	* لمس پذیر * لمس شدنی *
Palpebra.	<i>Palpebra.</i>	Paupiere.	* مژه * غمزه * سرکان * چمن * پلک چشم * هنب *
Palpitare.	<i>Palpitare.</i>	Palpiter.	* طپیدن * مپطیم * حرکت کردن *
Palpitatione di cuore.	<i>Palpitatione cordis.</i>	Palpitation de coeur.	* دل طپش * دل لرز * خفتن * رجفه دل * خنای *
Palude.	<i>Palus: dis.</i>	Marest.	* شلوه * غنیر * هور * منغه * ورگا * وری *
Paludoso.	<i>Paludosus.</i>	Marecageux.	* شلوی * پر شلوی * شلوی دار *
Pampano.	<i>Pampinus.</i>	Pampré: feuille de vigne.	* شاخ انگور * شاخه رز *
Panace.	<i>Panax.</i>	Opoponac.	* جاوشیر * نبات جاوشیر *
Pancia.	<i>Pantex: omasum.</i>	Pance.	* شکم * بطن * جوی * هنر از خانه * جراره * حوصله *
Pancione.	<i>Ventricofus.</i>	Groventre.	* دبله دار * شکم بزرگ * بطین * چرینه * جریه * چکر اکن * نان * خبیر *
Pane.	<i>Panis.</i>	Pain.	* نان * خبیر *
Pane biscotto.	<i>Panis nauticus, biscoctus.</i>	Biscuit.	* پتسما * صوغاری *
Pane con succaro: &c.	<i>Panis butyraceus.</i>	Pain au sucre: &c.	* کلهچه * نان روغنی * تعبرتن * چنگالی *
Pane azimo.	<i>Panis azymus.</i>	Pain sans levain.	* نان کماش * نان بی خمیر مایه * نان بی مایه * خبیر فطیر *
Pane lievito.	<i>Panis fermentatus.</i>	Pain levé.	* نان نارس * نان بیروت * نان بیروس * سارو * کماج *
Pane di femola.	<i>Panis similagineus.</i>	Pain de fegle.	* نان خمیر * نان با خمیر مایه * خبیر مستحضر * نان رسپه *
Panico.	<i>Panicum.</i>	Paniz.	* خشکار * نان پازنج * لوزان خون رو * سخن سحر ادبی * سخن البر * نزا *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.
Paniere piccolo.	<i>Cista modica.</i>	Petit panier.
Paniere grande.	<i>Discus.</i>	Grand panier.
Panaccio.	<i>Pannus vilis.</i>	Méchant drap : torchon.
Pannicelli di bambini.	<i>Crepundia.</i>	Maillot.
Panno.	<i>Pannus.</i>	Drap.
Panno del Barbier.	<i>Pannus tonsoris.</i>	Devantier à faire la barbe.
Panno peril Bagno	<i>Pannus ad balneum.</i>	Drap pour le bain
Pannod'Inghilterra fino.	<i>Pannus Anglicus subtilis.</i>	Drap d'Angleterre fin.
Panno d'Inghilterra grosso.	<i>Pannus Anglicus rudior.</i>	Drap d'Angleterre grossier.
Panno grosso di Persia.	<i>Pannus Persicus rudior.</i>	Drap de Perse : feutre.
Pannocchia.	<i>Bubo venerus.</i>	Poulain.
Pantera.	<i>Panthera.</i>	Panthere.
Pantofola.	<i>Crepida.</i>	Pantoufle.
Papa: N. S. il Papa.	<i>Papa: summus Pont.</i>	Pape: le S. Pere.
Li Rè di Persia ne gl' autentici editti concessi in favore de' Padri Carmelitani (calzi, come mandati dalla santa sede, chiamano il Papa Vicario di Cristo; Pontefice Sovrano, & il più grande de' Potentati della Cristianità.	<i>Reges Persarum in diplomatibus Carmelitis Disc. uti Sancta sedis legatis concessis, vocant Papam Christi Vicarium, nec non Supremum Pontificem, ac Maximum Potentatum Christianitatis.</i>	Les Roys de Perse dans leurs mandemens faits en faveur des Carmes déchauffez, comme envoyez du Saint Siege, appellent le Pape Vicair de J. C. Souverain Pontife, & le plus grand des Potentats de la Chretieneté.
Papafico.	<i>Ficedula.</i>	Becque figue.
Papagallo.	<i>Pfittacus.</i>	Perroquet.
Papavero.	<i>Papaver.</i>	Pavot.
Papiro; arbore.	<i>Papyrus; arbutum</i>	Papier; petit arbre
Parabola.	<i>Parabola.</i>	Parabole.
Paradiso.	<i>Paradisus.</i>	Paradis.
Paradiso terrestre	<i>Paradisus terrestris.</i>	Paradis terrestre.

* سله * سبت *
 * سبت بزرگ *
 * لته كهنه * پلاس *
 * لباس (افعال) * جامه * كون كان *
 * قماش *
 * فوطه سر تراشي *
 * فوطه حمام *
 * لنگ حمام *
 * زقالات خوش قماش * زقالات پارچه *
 * چرخ خوب *
 * زقالات كنده *
 * چرخ كنده *
 * چرخ قاسمي *
 * چرو * خورن *
 * پارس مانه *
 * پاپوش * بابوج * كفش * حد *

ریم پادشاه خلیفه حضرت ایسوع *

لقاب که حضرت ایران پادشاه به حضرت ریم پادشاه میدادند
 در ارقام متعدده در حق پادشاهان میزدند و میفرمودند
 که هر که میل عن صورت داشته این اندنوی خلیفه
 حضرت عیسی علیه السلام مقتدی و پیشوا و بزرگترین
 فرمانروایان علیشان ملک مسیحی است *

* بلبل * بلبول (نجیر خور) *
 * طوطی * قس قس * پروان * ترک *
 * خشخاش * شیرابه * نبت افیون *
 * ذی خرآسی * حفار * قرطاس * فانیرا * برنی * سوخ *
 * مثل * تمثیل * امثله * مانند *
 * بهشت * چنه * نعیم * رضوان * طعادی * فرسوس *
 * دار السلام *
 * بهشت عدن * چنه عدن *

زینل سد

لته کنه پلاس

قتهای بچه لباس لطفال جاده کودکان

رجه قماش

لک فوطه ستراشی

رطه فوطه حمام لک حمام

نذرینه

سوخ خوب

نذره

قاسی سوخ قاسی

تیارک پرو خون

رئس ماده

پوش کفش

لقاب که حضرت لیران پادشاه حضرت پرم پایا میدهد
در ارتقام متعدد در حق پادریان میدانی مسیر طالع

کوه کامل عرصه دور یافته این اندک خلیفه
حضرت عیسیٰ علیه السلام مقدماتی و پیروان بزرگترین
فرمان روانان عالیشان ملک مسیحیه

بیل انجیر خور
طوطی تو تک
حشاش شیراز بنب افروز
مثل تیشل امثلہ مانند
بهشت جنت رضوان طوطی فردوس
دار السلام
بهشت عدن جنت عدن

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Al grado 41 di latitudine, e fra li gradi 72, e 73 di longitud: in una bellissima pianura (che non sia il campo Eden?) sopra il borgo (Qougiassar (قوجاسار) Ed-terimene; (Ed-terimene) Casarea) reggiando ion l'armata de Gianifferi al piede d'un monte, dove è la Citra di (Mardin) mi fu mostrato il sito d'il Paradiso terrestre, conforme alla tradizione de' più periti di quel Paeze.

Ad gndum lat. 41, & inter 72, & 73 long. in planitie peramena (an campus Eden?) ultra oppidum (Qougiassar (قوجاسار) Ed-neisser) forte; (Neo-Casarea) castramentanti mihi cum Gianifferrorum exercitu ad radices montis in quo sita Civitas (Mardin (ماردين)), addigitatus fuit locus Paradisi terrestris, ubi quippe constantiorum Orientalium traditione designatur.

Au deg. 41 de lat. & entre le 72, & 73 de long. dans une tres belle plaine, que j'appelle le champ d'Eden; & au dessus d'un grand bourg qu'on appelle (Qougiassar,) ou bien, (Ed-neissar, pût être l'ancienne Neocesaree;) étant campé avec l'armée des Janissaires au pié de la montagne, sur laquelle est (Mardin) l'on m'indiqua le véritable endroit où le plus habiles gens du pays même croient que le Paradis terrestre a été.

روزي همراي لشکر بيگچريها زير حکم سپهسالار حسن اقرسيين بعرض ... ما ... و طول دين ... عب ... و ... نر نيک قوجاسار شخصي صاحب قوق و بسپار قورايخ و زرين باشاره سرا نمي نستي جايرا که چنده دن بعن *

Vien chiamato il luogo in lingua Turchesca (Bin-goul (بين گول) cioè; mille fontegenti, e quindi dà vero escono li 4 fiumi Tigre, & Eufrate (Tegeli e Frat (تجلي و فراط) come ancora il fiume chiamato Kouk-sou) cioè; fiume ceruleo, quale va calcare nel Tigre sopra di (Musful) & altro fiume chiamato (nahar-qilics (نهر قليج) cioè; fiume Spada, il quale si getta nell' Eufrate sotto (Biri, & Reha.)

Vocatur hic locus Turcicè (Bin-goul (بين گول) i. e. mille fontes, seu latices, unde revera procedunt 4. flumina; Tigris, & Euphrates (Tegeli, & Frat (تجلي و فراط) tum etiam Kouk-sou) i. e. aqua, seu fluvius caruleus, qui supra urbem Musful in Tigrim influit, tum ex altera parte (نهر الخليلج) Nabar-qilics) i. e. fluvius Gladius, qui infra oppida (Biri & Reha) in Euphratem dilabatur.

Ce lieu est appelé en Turc (Bin-goul) c'est à dire; mille sources, & delà forment effectivement le Tigre & l'Euphrate (Tegeli & Frat) comme encore deux autres rivieres, d'ont l'une qu'on appelle (Kouk-sou) c'est à dire; eau, où riviere blüe se jette dans le Tigre au dessus de Musful, & l'autre appelée (Nahar-qilics) c'est à dire la riviere Epée, va tomber dans l'Euphrate au dessus de (Biri, & Reha.)

و اما ان من وضع چنده نهر بان تركي بين كقول خفا نند و بالفعل معني بين كقول همراي چشمه چاشن و از همان جا اتيان نمايند چاررون چنه بعني چله و فراط و كى كه مع و نهر قليج و سوتا اخري بعني كه كه مع و سوتا چله ميافتد بالاي شهر من مسل و قليج و فراط كه شهر بهري و ده رها *

Veramente non vede come si possa negare che non sia il (gouk-sou) Gihon, & il (qilics) Pison?

Num fluvius Caruleus Gibon, & Gladius Pison?

Et pourquoy ne croira-t-on pas que la riviere blüe est le Gibon & la riviere epée Pison?

اما چرا نكنديم كه كه كه مني نيسين باشد و قليج چيهن كه اسم نهرين چنه دن حسب قبي زينه المقدس همين دين *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Avanti di questa scoperta fui io del Parere di Pererio, & altri, quali pretendono che il *Fison* e *Gibon* siano quei canali che dal Tigre & Eufrate uniti insieme si formano d'una, e d'altra parte, sotto la Città di Bassora; l'uno verso la terra di *Hevila*, cioè; verso la Persia maritima, chiamato (*Haffar* حفار) & l'altro verso l'Ethiopia Arabica, e questo vien chiamato (*C-hedzer* خضر) d'al quale vien formato l'Isola di l'istesso nome, dove venerano il S. Profeta (*C-hedzer*;) cioè *Elia* in una stazione, o piccola moschea a posta: questa Isola, & un'altra vicina chiamata (*Sarragi* سراجي) sono deliziosissime, & abbondante in palme, cedri, viti, & ogni sorte de' frutti

Antebac nihilominus sententia habebam Pererii, Oleastri, Eugubini, & Jansenii, qui Phison, & Gibon illa esse fluentia autumant, que ex Euphrate, & Tigri coeuntibus enascuntur infra Civitatem Bassora, ubi revera dividitur Magnus fluvius (Kobar) in duo capita, vel quasi brachia; unum versus terram Hevila (qua est Chutea Regio, sive Persica); & vocatur (Haffar حفار): alterum vero versus Ethiopiam Arabia desertam, quod equidem dicitur (C-bezer خضر) ex quo tum ex altero alveo, cui (Sarragi سراجي) nomen, efformantur insule delicias affluentes palmetis, cedris, vitibus, innumerisque aliis frutibus copiose; sed (C-bader) illa est Insula ubi statio, seu adicula visitur. S. Propheta (C-hedzer) seu Elia sacra.

Avant cette decouverte je croyois fort probablement avec plusieurs graves Auteurs que le *Gibon* & *Phison* estoient ces deux bras du Tigre, & de l'Euphrate unis ensemble, d'ont l'un appellé (*Hafar*) va se getter dans la riviere de *Caron*, qui vient de *Sufan* du costé de *Hevila*, qui est la costé de *Persie*, & l'autre appellé (*C-hedzer*) va vers l'Ethiopia, c'est à dire vers le desert d'Arabie, & fait une Isle de même nom, où il y a une petite mosquée dediée au Prophete (*C-hedzer*) c'est à dire; *Elie*: il y a encore de ce costé l'Isle (*Sarragi*) tres delicieuse, & abondante comme celle de (*C-hedzer*) en palmes, cedres, vignes, & toutes fortes de fruits.

آنکه حسب قول بعضی مفسران توید... رای که هر دو در یک موضع چینه و خصوصاً فی... بهر آن که در بعضی بصره دیده یعنی در جناب حفار و خضر که در اسم نهر دیده منکر و بدین باشند چون در حقیقت جناب بسیار ابدان باشند و در آنجا کتابی... و خضر سببی بلد زنگبار سیر دارند اما رای اولی اصل بیشتر از هر چه هنوز جناب منکر و بدین در نخلستان و فراوانی آن درج و لیس و عنب و غیره... میوه های مثلند دارند *

Paradoffo.
Parafrafe.
Paragone.
Paragrafo.
Parallela linea.
Parallelogramma.
Paralifia.
Paralitico.
Paramento di vestito.
Parapetto.
Pararc.

Paradoxum.
Paraphrasis.
Comparatio.
Paragrabus.
Linea parallela.
Parallelogrammon.
Paralysis.
Paralyticus.
Ornatus vestis.
Antepectus: pinna arcis.
Parare.

Paradoxe.
Paraphrase.
Comparaison.
Paragraphe.
Ligne parallele.
Parellelogramme.
Paralifie.
Paralitique.
Ornement d'un habit.
Parapet.
Preparer.

دینان * لغت *
شرح * تفسیر * بیان * حاشیه *
نسبت * تشبیه *
تقسیم * قسم * فصل *
خط متساوی * خط مساوی *
شکل مستطیل * مستطیل *
انلیج * فالج *
مغلاج * صاحب انلیج * خن او دن انلیج * اشل *
زینت رخت * بته لباس *
کنگره * سر بارو *
ایستادگی * طیار نمون * مهیا کردن *
کنگره کردن (نیدن) *
Paro-

اینجا بدانکه حقیقت بعضی متفکران تورات را این
گفته بودم که موضع جنت و خصوصاً فیسئون و
و جهنم تحت بصره بوده یعنی در هزار سفار و خفر
که نیز اسامی همین مذکورین باشد چون در
حقیقت هزار بسیار آبادان باشند و موافق کتاب
مقدس خفروی بود که عراق عجم
باشد و خفروی بلد زنگبار سیر دارند اما
رای اولی اصل شهر دارد و این چند بنویس جزایر مذکورین
در نخلستان و فراوانی اترج و لیمو و عناب و غیر
میوه نامثل ندارد

تفاوت عادت لغز
شرح تفسیر بیان حاشیه
نسبت تشبیح

تقسیم قسمت
خط مت وی، خط مساوی

رفیج فالج
نفلوج صاحب رفیج

زینت رخت

مر کنگره

آماده ساختن تیار نمودن مہیا کردن

حاضر کردن

یضا طایفه آنها را عزیز و محترم دانند و از آن جهت
دیو اینانی عام حکم بر ایشان ندارند بلکه حاکم
ملحد و دارند از میان سیاست پیمانانان بر کوزیدن و در دراز
سیر میران و در ابران خوانند و در ترکستان نقیب
الاشرف

رای ظن فکر تدبیر دید
مردن ظاهر شدن

همین دستور همین وجه همین است

همین طور

مفت خور بد نفس کدرا طبع خیس
نخت بخیلانه

نخیل ممک خیس

مانند شیخ رار

بیار بار نوبت بسیار بارها دفعات

حربا خون

نسل اصل جنس فرقیه لوزا در جوماتان

خاندان

خویش قوم

اولاد مرتضی علی ازان علامت توان شناخت که لباس

ایشان ساده و صوفی باشد و کامی مندیل سبز

می پوشند

واما اولاد علی و سیرامام در ملک عجم سید می نامند

چنانچه در ترکستان میگویند ایشان را

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Parotide.	<i>Parotis.</i>	Parotide.	نورینه * غده * سرخه *
Parafito.	<i>Parasitus.</i>	Parafite : ecornifleur : tire-lopin.	مفت خور * بو تفس * گن اطبع * خسپس * وراغل * وراش * وورس * رن * رس *
Parcamente.	<i>Parce.</i>	Echarnement : avec épargne.	دخست * دخیلان * دبا صرته * بتقاریک * مسجری *
Parco per pecore.	<i>Septum : caula.</i>	Parc pour les brebis.	ذی حیث * زقاق * خرگاه * چپر * حدیر * خیابان * نردیراس *
Parco : scarzo.	<i>Pardus.</i>	Epargnant : échars	دخیل * مسک * خسپس * زمختک *
Pardo.	<i>Pardus.</i>	Panthere; mâle.	چارش * ضبع *
Pare.	<i>Par : similis.</i>	Pair : semblable.	مانند * شبیهه * برادر * اقران * امثال *
Parecchie volte.	<i>Sape Sapius.</i>	Souvent.	بسیار بار * ندرت بسیار * چند مرتبه * جاها * دفعات *
Parello : cerchio del sole.	<i>Parelion.</i>	Pareille du soleil.	حرابا * خرمن *
Parentado.	<i>Progenies : stirps.</i>	Parenté.	نسل * اصل * جنس * آن * نرینه اقربا * نونمان *
Parente.	<i>Affinis.</i>	Parent.	خویش * قوم * نسبی * خصم * قریبی *
Sono conosciuti li Parenti d'Ali dalle vesti di lana, e dà'l Turbante verde quale portano alle volte.	<i>Agnoscentur Parentes Ali habitu lanæ, & viridi fascia, qua caput interdum revinctum habent.</i>	Les Parens d'Ali se distinguent du commun par les habits de laine, & par le Turban verd, qu'ils portent quelquefois.	اولان مرتضی عالی ازان علامه توران شناخت که لباس ایشان ساه و مصافی باشد و گوی مندیل سبب میباشند *
Sono chiamati in Persiano (Seied) cioè; Signore; come li descendentì da Mahomete in Turchia. (Emir) cioè grande; nobile.	<i>Vocantur in Persia (Seid) ut in Turcia (emir) qui à Mohamme de stirpem habent.</i>	On les appelle en Perse (Seied) c'est à dire, Seigneur; comme l'on appelle en Turquie (Emir) noble, les descendans de Mahomet.	واما اولان عالی و سایر امام نورملک حجه سید میباشند چنانچه در ترکستان امیر کویند ایشانرا *
Godono costoro de' privilegii di nobiltà, non conoscono, si non loro particolare giudice ciello dà frà loro, chiamato dà' Persiani (Mir-miron) come frà Turchi, & Arabi (Neqib-el-esce-raf.)	<i>Nobilitatis privilegii gaudent, & Judicem tantum agnoscunt assumptum ex eorundum cohorte quem in Persia (Mir-miron) alibi verò (Neqib-el-ecieraf) vocant. e. nobilis nobilium.</i>	Ils Jouissent des privileges de noblesse, & ne reconnoissent qu'un Juge de leur état, appelé en Perse (Mir-miron,) & en Turquie (Neqib-el-echerat) c'est à dire; noble des nobles.	ایضا طایفه آنها را امریر و مسلم دانند و ازان جهت نیوانهای عام حکم بر ایشان ندارند بلکه حاکم علیه دارند از میان سپاه پناهان برگزین و اورا میر میران در ایران خوانند و در ترکستان نقیب الاشراف *
Patere : giudicio.	<i>Sententia.</i>	Sentiment : pensée : avis.	رای * ظن * فکر * تدبیر * دین *
Patere : apparire.	<i>Apparere.</i>	Paroitre.	نمونان * ظاهر شدن *
Parietaria.	<i>Parietaria.</i>	Parietaire ; herbe.	موش کوش * انان الغار * یاشغان *
Parpolette.	<i>Pariter.</i>	Semblablement.	بهمین دستور * بهمین وجه * بهمین نهج * وایضا * بهمین طرز *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Parità.	<i>Paritas.</i>	Parité : ressemblance.	مشابهت * تشبیه * نسبت *
Parlamentare.	<i>Colloqui tractare.</i>	Parlementer.	گفتگو کردن * مابین حرف زدن *
Parlamento: corte	<i>Parlamentum.</i>	Parlement.	دیوان اعظم * جماعت حاکمان مطلق * مجمع حکام
Parlante.	<i>Loquens.</i>	Parlant.	گزارش سلطان *
Parlare.	<i>Loqui.</i>	Parler.	متکلم * لافظ * گویان * گوینده * سخن گفتن * سخن زدن *
Parlare à l'orecchia.	<i>Loqui ad aurem: susurrare.</i>	Parler à l'oreille.	سرگوشی گفتن * آهسته آهسته سخن بگوش گفتن *
Parlar del naso.	<i>Per nasum loqui.</i>	Parler du nez.	سنگین شدن *
Parlatore.	<i>Loquax.</i>	Parleur.	کب زان * متکلم *
Paro: v: pare.	<i>Par: duo.</i>	Paire.	جفت * دوتا * دوته *
Paro: due.	<i>Par boum.</i>	Paire de beufs.	دو الاغزاره * جفت گاو *
Par di bue.	<i>Par aut impar.</i>	Pair où impair.	دو یا زوج * طاق یا جفت *
Parocchia.	<i>Parrochia: paracia</i>	Parroisse.	جامع محله * کنیسه ریسه * کنیسه اصل * جامع (الرعا) * معبد (الضریته) *
Parocchiano.	<i>Parocchianus.</i>	Paroissien.	پیشانی * اقتدا کننده * مطیع *
Parocho.	<i>Parochus: pastor.</i>	Curé: pasteur.	مستند * پیش ماژ کنیسه ریسه * امام (خوری) *
Parola.	<i>Verbum.</i>	Parole.	سخن * حرف * کلام * کلمه * لفظ * قول *
Parosimo.	<i>Parocysmus.</i>	Parocifme.	دوختن * زدن * زدن * و صلب * تشنگی * تب باره *
Parricida.	<i>Parricida.</i>	Parricide.	تب باره *
Parfimonia.	<i>Parfimonia.</i>	Epargne.	پدرگوش * بر منصفین *
Parte: alcuni.	<i>Pars: quidam.</i>	Partie: les uns.	امساک * دریغ * شسته *
Parte: portione.	<i>Pars: portio.</i>	Partie: portion.	تسوی * بعض مردم * کسانی چند * بعض الناس *
Parte auversa.	<i>Pars adversa.</i>	Partie adverse.	جنود * حصه * مغرور * بهره * برخ *
Parte deretana del capo.	<i>Occiput.</i>	Le derriere de la tête	مردی * مدعی علیه * خمانا *
Dà mia parte.	<i>Ex parte mea.</i>	De mon côté.	پسینسر * قفا *
Partecipare.	<i>Participem esse.</i>	Participer.	از آنجانب * از جانب من * از طرف من *
Partecipazione.	<i>Participatio.</i>	Participation.	شریک بودن * جنود - بهره - سهم - حصه داشتن *
Partecipe.	<i>Particeps.</i>	Participant.	شریکت * شریکی * شریکت * بهره * اشتراک *
Parteggiano.	<i>Appaltator.</i>	Partifan.	بهر من * شریک * حصه دار *
Partenza.	<i>Profectio: discessus.</i>	Depart.	حاره دار * ملتزم * عامل * متعهد *
Parthia: provincia	<i>Parthia.</i>	La parthe.	آغاز * اتقان * رحلت نمودن * شروع سفر *

مثبت تشبیه
تفکر کردن مابین حرف زدن
دیوان عظیم جماعت حاکمان
گرام سلطان
متکلم لافظ کو یا کوینده سخن کو
حرف زدن سخن گفتن متکلم بودن
فرمودن خطاب کردن
سر کوب گفتن آهسته آهسته سخن بگویند گفتن

کپ زدن متکلم
حجفت دوتا
دو الحوزه حجفت کاو
فرد یا زوج طاق یا حجفت

تقدیر اقتدا کتده

مقتدر امام

سخن

نوبت تب تب محی

اسک دریغ
بعضی بعض مردم کس فی چند بعض ایس

پوست سرفا

از جانب از جانب از طرف

شریک بودن

شراکت شریکی شرکت اشتراک

همه مند شریک حصه داری

اجاره دار ملنزم عامل متعهد

روان شدن راه افتادن رحلت کردن شروع کس

عراق عجم عراق دیار عراق

گذاشتن وضع نمودن

زائیده

زائیده شده متولد نموده وضع نموده شده

چریدن می جرم بر آوردن

پراندن می چرانم مرعی نمودن مرتعی کردن

عید قیامه حضرت ابوع عید بزرگ عید القیامه و تر

عید الفاصه عید بزرگ یهودان

عید الضحی عید بزرگ محمدیان

چراگاه سینه کاهه جایی علفزار

چرا جوشش جوشش

چراننده رعی کرده شده سیر از علف زانیده

سافره گذار

بدره گذار

جزا رقم

قنه میل یک طرف

قنه لکنیر قنار

خوپاره دروش

خاص مخصوص مخصوص

خصوصیت خاصه

خصوصاً بالتخصیص

راه افتادن روانه شدن راه گرفتن حاشی کردن

شروع سفر نمودن راهی شدن رحلت نمودن

روان شده رفته راهی شده براه افتاده حاشی

کردیده شروع مسافت کرده راصل شده

معیت اجاره اجاره داری التزام

شرط اقرار قول عهد بندوبست

قاسم قاسم قیمت کتده حصه کن

ولادت زائیدن

زائیدن منیرلم ولادت نمودن فرزند آوردن بار حمل

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Parti.	Partes.	Parties.	اجزاء * حصها * اقسام *
Partialità.	Partialitas: factio.	Partialité.	فتنه * ميل بيك طرف *
Partiale.	Factiosus: partialis.	Partial.	فتنه انگيز * فتان * فتنه چيني * فتنه ويز *
Particola.	Particula.	Particule.	خى پارچه * دروش *
Particolare.	Peculiaris: privatus	Particulier.	خاص * مخصوص * خصوص * جزوي *
Particularità.	Proprietas.	Particularité.	خاص صيبت * خاصه * نقيضه *
Particolarmente. Partire: v: partire. Partire: andare.	Peculiariter. Proficisci.	Particulièrement. Partir; d'un lieu.	حصصاً * بالتخصيص * خاصه * انصاف *
Partito: andato.	Profectus.	Parti: allé.	راه انتان * روانه شدن * راه گرفتن * مسافر شدن * شروع سفر نمودن * راهي شدن * رحلت نمودن * روانه شدن * رفته * راهي شده * در راه افتادن * مسافر گريدن * شروع مسافرت كردن * راحل شده *
Partito di gabella. Partito: v: diviso. Partito: conditio- ne.	Gabella census. Pactum: conditio.	Parti de gabelle. Pacti: condition.	معملة اجاره * اجاره ناري * الترام * تعهدين * شرط * اقرار * قول * عهد * بند و بست * مري *
Con amico mangia, a bevi, ma non entrar in partita. Proverbio Turchefco.	Comede cum amico, & bibe: sed à commercio absine. Prov: Turcicum.	Mange & boy avec ton amy: point d'autre affaire avec luy. Prov. Turc.	نوستگه يايچ صابت پاراز ايتمه *
Partitore.	Partitor.	Qui partage.	قاسم * قسام * قسمت كننده * حصه كن *
Parto.	Partus.	Enfantement.	ولادت * زاييدن * نفاس * زاج سون *
Partorire.	Parturire.	Enfanter.	زاييدن - مينه ايم * ولادت نمودن * فرزندان آوردن * بار حمل كراشتن * وضع كردن *
Partoriente.	Parturiens.	Femme qui enfante.	زاييده * نفاس * مخصصه * ناز مخطا *
Partorijo.	Genitus.	Enfanté.	زاييده شده * متولد نمودن * متنفس * وضع نمودن * شوي *
Pascere.	Pascere.	Paître.	چريدن - مچرم * چرا كردن * رعي - ارتعا كردن *
Far pascere.	Pabulari.	Faire paître.	چرازدن - مچرانم * مرعي نمودن * مرتعي كردن *
Pasqua di Cristiani.	Pascha Christianorum.	Pâque des Chrétiens.	عيد قيامه حضرت ايسوع * عيد بزرگي * عيد (القيامة * وقر *
Pasqua di Ebrei.	Pascha Hebraorum	Pâque des Juifs.	عيد الفصاحه * عيد بزرگي دهفها * عيد كبير من سهيان *
Pasqua di Mahometani.	Pascha Mohomedanorum.	Pâque des Mahometans.	عيد اضحي * عيد بزرگي محمديان * عيد الحج * بگرام *
Pascolo.	Pabulum: pasqua.	Pâturage: pâquis.	چراگاه * سبنه گاه * مرعي * جاي علف زار * چاه *
Pascolato.	Pastus.	Repeu.	چراغ * چرش * چرش *
Passaggio.	Transiens: transitorius.	Passager.	چراغيه * مرعي كردن * مرعي * سپهر از علف گريدن *
Passaggio.	Transitus.	Passage.	مسافر * روز گذر * ادين السبيل * صابر * گذران *
P.	Vitta.	Passeman,	راه كمر * جا معبر * جواز *
			بافته * سفيقه * حاشيه * شريدن *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Passa-porto.	<i>Salvus conductus.</i>	Passé-port.	دراغ * رقم نامچه * امر نامه * تسکون * برات تسلمی *
Passare.	<i>Transire.</i>	Passer.	کے و نامہ * کتر شت کردن * کتر ارش نمودن * آبی شدن * کتر کردن *
Passar oltra.	<i>Ultra progredi.</i>	Passer outre.	پشت رفتن * نه رفتن *
Passare dà banda à banda.	<i>Hâc illac transire.</i>	Aller d'un côté, & d'autre.	از جا بجا رفتن * منتقل از موضع جمع شدن *
Passare: esser stimato.	<i>Haberi.</i>	Passer: être estimé.	را دانستن * نام داشتن *
Passare: colare.	<i>Transfundere.</i>	Passer: couler.	البدن * صاف کردن * از صدفان کتر زدن * خنبیدن * خنبیدن *
Passar' il tempo.	<i>Jocari.</i>	Passer le tems.	بازی کردن * لعب نمودن * صفا کردن * لعب مشغول نمودن *
Passar' il mare.	<i>Transfretare.</i>	Passer la mer.	دریا عبور کردن * از دریا کتر شستن * از دریا سر بانس دریا رفتن * از دریا طرف با نظری بحر کتر شستن *
Passata di fiume.	<i>Transitus fluminis.</i>	Passage de la riviere.	عبور و تخانه * از رودخانه کتر شستن * از دریا طرف شط بان طرف کتر نمودن *
Passa-tempo.	<i>Jocus: nuga.</i>	Passé-temps.	بازی * لعب * صفا * حش * ترهان * بازیچه *
Per-passa-tempo.	<i>Ludi causa.</i>	Pour passer le tems.	از روی غش شطبعی * از روی ریش خندی * از وجه بازی برای ترهان * جهت بازیچه *
Passato.	<i>Præteritus: elapsus</i>	Passé.	کتر شته * متعنی * سابق *
Per il passato.	<i>Antea; olim.</i>	Par la passé.	وقت پیشتر * وقت پیش از دریا * وقت کتر شته قبل از دریا * زمان سابق * سابقاً * اولاً *
Passteggiare.	<i>Deambulare.</i>	Se promener.	ترب کردن * سیر کردن * کشتن * سیر و تماشا کردن *
Passteggiatoio.	<i>Ambulacrum.</i>	Lieu de promenade.	سیر گاه * صفا گاه * کشتگاه * سیران گاه *
Passere.	<i>Passer.</i>	Passereau: moineau.	کنجشک * عصفر * زرزور * پروند *
Passere solitario.	<i>Passer solitarius.</i>	Passereau solitaire	سازنه * سمنه * عصفر زره * کنجشک (عصفر) *
Passionato.	<i>Passione actus.</i>	Passionné.	از حال بد رفته * متالم کتر سید * غمناک شده * حیی س (النفس کتر سید) * منفعل *
Passione di Christo.	<i>Passio Christi.</i>	Passion de N. S. J. C.	الم حضرت (یسوع) * محنت حضرت مسیح * آزار و حفا و آیت سیدنا حضرت (یسوع) *
Passioni di l'animo.	<i>Passiones animi.</i>	Passions.	مرکبات باطنی * الام باطنی * حیی س (النفس) * (تفعالات (تفعالات نفسانی) *
Passivo.	<i>Passivus.</i>	Passif.	سول *

گذشتن گذشت کردن گذارش نمودن

معدی شدن گذر کردن

پیش رفتن

نقل مکان کردن از جای رفتن منتقل از موضع

موضع شدن

آوازه داشتن • نام داشتند

بازی کردن لعب نمودن • صفا کردن • بهیو نمودن

لعب شغول بودن

زیرا عبور کردن از دریا گذاشتن ازین سربان

دریا رفتن ازین طرف بالطرف بحر گذاشتن

از رودخانه گذاشتن ازین طرف شرط

بالطرف گذار نمودن

بازی لعب بازیچه

از روی هوش صعبی از روی پیش جنبی از وجه بازی

برای ترهات جهت بازیچه

گذشته متعدی سابق
وقت پیشتر وقت پیش ازین وقت گذشته قبل ازین
زمان سابق سابقاً
زود کردن سیر کردن
سیرگاه صفاه گشته گاه سیران گاه
کنجک عصفور

از حال بدبختی متالم گردیده غمناک شده
محبوس النفس گردیده متفعل
تالم حضرت ایوب محنت حضرت مسیح ازار و جفا
و لذت سیدنا حضرت ایوب
حرکات باطنی لام باطنی

صبر تاب آور متحمل

خود دار تاب ورز

مفعول

صبر تاب تحمل

تو مردی و صبرنداری

بفا خوردن ریاضت زحمت محنت کشیدن

نقصان کردن ضرر یافتن زیان کردن

خسارت یافتن

سرماء خوردن پرد کشیدن از شدت بددت چقاویدن

کام خضوه قدم

پا به پا قدم به قدم

قدم پا

خمیر

زردک کذک

شقاقل کذ صحرای جزجلی کذ روشنی

چوپانی مال خوپان شمال لای محضون چوپان

چوپان راعی کلدار صلیب چرند

پدی پدی اوت اوت اوی

Pas. Pat.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Paffo.	<i>Passus: gressus.</i>	Pas.	* نام * خطوه * قدم *
Paffo; misura.	<i>Passus; mensura.</i>	Pas; mesure.	* قدم * پا *
Paffo à passo.	<i>Gradatim.</i>	Pas à pas.	* پايه پا * قدم به قدم *
Paffole: v: uva. Pasta.	<i>Pasta: massa.</i>	Pâte.	* خمير * عجين *
Pastelletti di profumo.	<i>Pastilli odorati.</i>	Pastilles de fenteur.	* گشته * قرص گشته * بخور گشته * (قراص خوشبو) * * سبب انبويه *
Pastello: pasticcio	<i>Artocreas.</i>	Pâté.	* قطايف * سنبه سگ * پرک * گشت آلند *
Pastello: Indicò.	<i>Glasium.</i>	Pastel.	* نيل * عظم *
Pasticciere.	<i>Fartor.</i>	Pâtiffier.	* پرک پير * سنبه سگ پير * قطا پير * قطا ساز * * سنبه سگي *
Pastinaca.	<i>Pastinaca sativa.</i>	Pastenade: carotte	* زردک * گبرک * چتر *
Pastinaca salvatica Paffo: v: concitto.	<i>Pastinaca erratica</i>	Pastenade fauvage.	* شغال * کمر سحر راهي * چتر جبلي * کتر شتي * * اسقنول *
Pastorale.	<i>Pastoralis.</i>	Pastorale.	* چوپاني * مال چوپان * مال راهي * مخصوص چوپان *
Pastorale.	<i>Pedum.</i>	Houlette.	* چوب سنگن چير *
Pastorale di vescovo.	<i>Pedum Episcopale.</i>	Crosse d'Evêque.	* کاوزان * عصاي مطران * کزاز الحليفه * چوب سست * حليفه * کاوزان ايس کپوس *
Pastore. Patente: v: lettere. Paternità.	<i>Pastor.</i>	Pasteur.	* چوپان * راهي * گله دار * صاحب گله * چراننده *
Patibolo.	<i>Patibulum.</i>	Gibet.	* پيري * پيريت * (پست) اجوي *
Patientè.	<i>Patiens.</i>	Patient.	* دار * ملايه *
Patiente; in fisica.	<i>Patiens; in physica.</i>	Patient; en physique.	* صابري * تاب آور * تاب دار * متحمل * صبور *
Patienza.	<i>Patientia.</i>	Patience.	* صبر * تاب * تحمل * * صبر * تاب * تحمل * * صبر * تاب * تحمل * * صبر * تاب * تحمل *
Tu sei huomo, e non hai pazienza? rimproccio Perfiano.	<i>Tu vir es, & patientiam non habes? Perfianum.</i>	Tu es homme, & tu n'as point patience? commun dire des Perfes.	* صبر * تاب * تحمل *
Il povero senza pazienza, e come la lampade senz'oglio: Sent: Arab.	<i>Pauper sine patientia est ut lampas sine oleo, Sent: Arab.</i>	Le pauvre sans patience est comme une lampe sans huile. Sent. Arab.	* فقير بلا صبر كنديل بلا زيت *
Patire.	<i>Pati.</i>	Patir: souffrir.	* چالا خوردن * رياضت - زحمت - محنت کشيدن *
Patire danno.	<i>Damno affici.</i>	Souffrir dommage	* نقصان کردن * ضرر يافتن * زيان کردن *
Patire freddo.	<i>Algere.</i>	Souffrir le froid.	* حساسه يافتن * * سرما خوردن * چردن کشيدن * (از شدت سردت چغانديدن) *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Patimento.	<i>Labor: angor.</i>	Souffrance.	ازار * چقا * رفج * محنت *
Patito.	<i>Passus.</i>	Qui a souffert.	ازار کشیده * آزار کشیده * ریاضت وزحمت و محنت ورزیدن * رفج کشیده * تعب و الم یافتن *
Patria.	<i>Patria.</i>	Patrie: pays.	ایلات * وطن * سرلو * دشمن * زان دوم *
Patriarca.	<i>Patriarcha.</i>	Patriarche.	محرورتر * کاتلیکوس * پتریک * امام * خلیفه الخلفا *
Giacob Patriarca de gl' Armeni mori in Constanti- nopolì nell' anno 1680, doppo fatta publica profes- sione delle fede Catolica.	<i>Jacob Armenorum Patriarcha, facta publica professione fidei Catholica, obiit Constantinopoli ann. 1680.</i>	Le Patriarche des Armeniens Jacob mourut à Constantinople en 1680. apres avoir professé publique- ment la foy Catholique.	محرورتر (از ارمنای عقوب چغان میرفت) الا روم پیاه بوسی حضرت پاپا در شهر استنبول (عتراف ظاهرانه کردن دین کاتولیک) مشرفی شد *
Fù educato da figliuolo da' PP. Carmelitani. Sc. d'Aspahano fin à l'età di 21 anno.	<i>Fuerat alumnus ab infantia ferme, ad juventutem Carmeli Aspahanensis.</i>	Il avoit été élevé chez les Carmes de: d'Aspahan depuis l'enfance jus- ques à l'âge de vinct & un an.	و معلوم میست که پتریک منر که در سن 21 سالگی پانربان کرملیط ساکنان اصفهان در سن 21 سالگی طفه لیت الا بیست و یک ساله *
Patricida.	<i>Parricida.</i>	Parricide.	پدرکش * قاتل الاب * قتال ابو *
Patrimonio.	<i>Patrimonium.</i>	Patrimoine.	میراث * ارت * وراث * متروک پدر * مصلحات *
Patricio: v. nobile.	<i>Patrocinari.</i>	Interceder.	شفاعت کردن * استعاضت نمودن * حمایت کردن *
Patrocinare.			جانبه گرفتن * محافظت نمودن * حفظ کردن *
Patrocinio.	<i>Patrocinium.</i>	Intercession.	حمایت * صیانت * محافظت * هواناری * شفاعت *
Patto.	<i>Pactum.</i>	Pacte: accord.	اترار * شرط * وعده * عهد * عهد * میثاق * قول *
Patto: scritto magico.	<i>Amuletum magi- cum: phylacterium.</i>	Pacte! Sorcelerie.	پیمان *
Si vendono publi- camente nelle Cit- tà di Persia.	<i>Venalia prostant hac scripta magica in urbibus Persi- dis.</i>	L'on en tient boutique dans les villes de Perse.	معنی د * مجبب که ارقام جانوبکری و بازویندی و سایر باطلیات یا تصرفات شیطان (شکار) میفروشند در شهرهای ایران *
Paviglione.	<i>Tentorium.</i>	Pavillon.	خیمه * چادر * بارگاه * وخرگاه *
Pavimento.	<i>Pavimentum.</i>	Pavé.	فرش * روی زمین *
Pavonazzo.	<i>Violaceus.</i>	Violet.	بنفش * رنگ بنفشه *
Pavone.	<i>Pavo.</i>	Paon.	طاوس * مرغ طاوس * طیر الطاوس *
Pavonarfi.	<i>Superbè ambulare.</i>	Se targuer.	خریدن * خراسانیدن * چمیدن * چمان رفتن *
Paura.	<i>Timor.</i>	Peur.	جلوی رفتن * رس * خوف * راهمه * هراس * دغدغه * خشیت *
Dipaura che:	<i>Ne.</i>	De peur que.	خشوع * خصوع * درا درا *

آزار بجفا، رنج و محنت
بجفا خورده، آزار کشیده، زیارت و رحمت و محنت
ورزیده رنج کشیده، تعب و الم یافته
آنکه بلاد وطن مولود زاد بوم

خليفة الخلفا

و معدوم است که پیریک مذکور پرورده حضرت
پادریان که مطبوعات کنان صفتان بوده از عمر
طفولیت الالب تکمال

سیرات ارت و رت مستردک پدر
شفاعت کردن ستم عامودن حمایت کردن
جانبه گرفتن محافظت نمودن حفظ کردن
حمایت میانست محافظت بوداری
اقرار شرط وعده عقد عهد ميثاق قول

پیمان

عجب که لرقام جادوگری و بازو بندی و سایر باطلتیا
یا تصرفات شیطان بکار می فرستند در شهر اصفهان ایران

ضمیمه جادو بارگاه خگاه

فرش روی زمین

بنفش رنگ نیفت

طاوس مرغ طاوس طیر طاوس

خرمیدن خورامید

ترس و اهرم خوف و غم

خسوع خسوع

بدر نابودتر بتر
آمانت رهن
موی کندان شعر بدشتن
از موی پاک شده شعر کنده شده

بعضی تصور میکنند که مرغ رنخ بفالیکان مذکور
در متون خراسمیر حضرت داد و مرغ ساکا باشد
که در غویا تخانه حضرت پادشاه ورنه
نزدیک دارالسلطنت پاریز توان دید اما ملاحظ

ت

ان مرغ خنده بزرگ دلدو زیر کردش بنابرین
مرغ ساکا نام یافته و مرغ میش

وهم ناک ترسان خونک محب خوف

محب برهس

استراحت راحت فرغت

تزدیوانه دیوانه وار همچو مجنون

دیوانگی بی عقلی جنونی شوریدی

بی عقل دیوانه مجنون شوریده

کناه کردن خطا ورزیدن جرم کردن

عصیان کردن خطیہ کردن

کناه خطیہ جرم عصیان معصیت

زہ خودہ

کناه کار خطا کار عامی جرم

کناه اصلی عصیان اول البشر

کناه فعلی خطیہ فعلی

زنت زنتی زنت روی

لخوند تہ معلم مدرس استاد

نشانہ پا لرقدم لثریا

مہرہ شطرنج

پیادہ پیادہ رو

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Pauroso.	<i>Pavidus.</i>	Peureux.	وهمناك * ترسان * خوفناك * جازع * صاحب خوف * صاحب هراس *
Paufa.	<i>Paufa.</i>	Pause: pose.	استراحت * راحت * فراغت * سکون * سکوت *
Pazzamente.	<i>Stultè.</i>	Follement.	گرز دیوانه * دیوانه وار * همچوی مجنون * بی عقلانه *
Pazzia.	<i>Stultitia.</i>	Folie:	دیوانگی * بی عقلی * جنونی * شش ریزه کبی *
Pazzo.	<i>Stultus.</i>	Fol. .	بی عقل * دیوانه * مجنون * شوریده * ناساز *
Peccare.	<i>Peccare.</i>	Pecher.	کناخ کردن * خطا ورزیدن * جرم کردن *
Peccato.	<i>Peccatum.</i>	Peché.	وزر ورزیدن * عصیان کردن * خطیه کردن * کناخ * خطیه * جرم * عصیان * معصیه *
Peccatore.	<i>Peccator.</i>	Pecher.	پترة * خرنه *
Peccato originale.	<i>Peccatum originale.</i>	Peché originel.	کنه کار * خطا کار * خاطی * عامی * مجرم *
Peccato attuale.	<i>Peccatum attuale.</i>	Peché actuel.	دانه دل * کناخ اصلی * خطیه اصلی * عصیان (بوالبشر) * کناخ فعلی * خطیه فعلی *
Pecchia: v: ape. Pece.	<i>Pix.</i>	Poix.	زفتی * زفتی شامی * زفتی رومی * قیر *
Pecora.	<i>Ovis: pecus.</i>	Brebis.	میش * نعجه * بومه * شاو * دوشا *
Pecorajo: pastore. Pedagogò.	<i>Pedagogus.</i>	Pedagogue.	آخوند * ملا * معلم * مدرس * استاذ * (دیبی) * تشانه پیا * اثر قدم * اثر پیا *
Pedata.	<i>Vestigium.</i>	Trace: vestige.	مهره سطرنج * پولک شطرنج * پیدق *
Pedone ne' schacchi.	<i>Trochulus in la-trunculorum lusu.</i>	Pieton au jeu des echecs.	پیانو * پیانو رو * راجل * شلمک *
Pedohe: à piede.	<i>Pedes.</i>	Pieton: fantafin.	پن تر * ناپی تر * پتر * اشتر *
Peggiorè.	<i>Pejor.</i>	Pire.	امانت * رهن * گروگون *
Pegno.	<i>Pignus.</i>	Gage.	موی کردن * شعر بر داشتن *
Pelare.	<i>Deglabrare.</i>	Peler.	از موی پاکی شده * منتف نموده * شعر کنده شده *
Pelato: depilato.	<i>Glaber: depilis.</i>	Pelé.	رخ * غیبی *
Pelicano.	<i>Pellicanus.</i>	Pelican.	بعضی تصور میکنند که مرغ رخ بقالیکان هرگز در مثنی من (میر حضرت داوود مرغ ساکا باشد که در غریباتخانه حضرت پادشاه فرستاده فریدیک دار السلطنت پاریس قی ان دین اما غلط است) *
Quei grossi uccelli acquatici di Varsaglia, quali chiamano Pelicani, sono l'onocrotalo.	<i>Avis illa prgrandis, què in vivariis Varsalia visitur, sub Pellicani nomine, in usq. talis est.</i>	Ce gros oiseau aquatique de la menagerie de Varsailles, que l'on veut, qui foit le Pelican, est l'onocrotalos.	ان مرغ غده پترک دارن زدی کردنش بنا بر این مرغ ساکا نام یادته و مرغ میش *
Lagente di Mesopotamia li chiamano (saqa) cioè; pertatore d'acqua; & in Persia (Misç) cioè; pecora.	<i>Vocatur ab Arabibus, & Turcis (saqa) i. e. aque bajulus: & a Persis (Misç) i. e. ovis.</i>	Les Turcs, & les Arabes l'appellent (saqa) c'est à dire porteur d'eau & les Persans (misç) brebis.	

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Empiono quest'uccelli il pancione d'acqua, & vanno vuotarla nell' deserto dell' Arabia in certe piccole fosse dà abbeverare li uccelletti.	<i>Hac oppletum aqua Euphratis gutturnium, seu ventriculum in fossulis Arabia solitudinis egurgitat ad potandas aviculas.</i>	Il a l'instinct de remplir son gros gosier d'eau, & de l'aller degorger dans les fossettes du desert de l'Arabie pour abbeverer les petits oifeaux.	عذرت پروردگار بیان مرغ ان خاصيتي دانست که چون کلبش پر آب کند او را در میان غو سکه های بیابان عربستان خالی کند تا مرغان کمی چکه بجوشند و از تشنگی نمیرزند *
Quindi forse verra dato à costoro il nome di Pelicano.	<i>Hinc forsan cum Pellicano analogia.</i>	Ce rapport a pût être donné lieu de l'appeller Pelican.	بلکه از ان جهت نسبت ان شده با مرغ رخ یعنن --- قالیکان *
Pelle d'il serpente	<i>Senecta serpentis.</i>	Peau de serpent.	پوست مار * خیک *
Pelle.	<i>Pellis.</i>	Peau.	پوست * جلد *
Pelle: coio caprino.	<i>Corium caprinum.</i>	Peau de chevre.	پوست --- حاج *
Pellegrinaggio.	<i>Peregrinatio.</i>	Pelerinage.	زیارت * عتبات بقاسی * سیاحت *
Pellegrinaggio di Meccha.	<i>Peregrinatio ad Mekkam.</i>	Pelerinage de la Mekke.	حج مکه و کعبه * زیارت بیت النجرام *
Pellegrinare.	<i>Peregrinari.</i>	Aller en pelerinage.	زیارت کردن * بزیارت رفتن * بعتبات بی سی رفتن * بزیارت گاه سفر نمودن * در جهان رفتن *
Pellegrino di Gierruzalemme.	<i>Peregrinus ad Hierosolimam.</i>	Pelerin de Hierusalem.	مقوسی * حاجی بیت المقدس * سیاح قدس خلیل * مقدسی ووشلیم *
Pellegrino di Meccha.	<i>Peregrinus ad Mekkam.</i>	Pelerin de la Mekke.	حاجی الحرامین الشریفین *
Pellegrino.	<i>Peregrinus.</i>	Pelerin: voyageur	فریب * سپهر کننده * سیاح * مسافر *
Pellicciaro.	<i>Pellio.</i>	Pelettier.	پوستین روز * کرکچی * کرک روز * واتگر *
Pellicione fino.	<i>Vestis pellicea delicatior.</i>	Pelisse fine.	گانبی بخارایی * گانبی قلمی * گانبی از پوست بخارایی * گانبی سجده ار * گانبی باپس ست قلمی *
Pellicione grosso. Pelò; v: capello. Peloso.	<i>Vestis pellicea crassior. Pilosus.</i>	Pelisse grosse.	پستین * گانبی بی ستین * فروه * برفان *
Pena; castigo.	<i>Pena; supplicium.</i>	Peine: châtiment.	پردهای * موسی نار * صاحب شعر *
Pena infernale.	<i>Cruciatu inferni.</i>	Peine de l'enfer.	جریمه * ترجمان عقوبت * جندی * لرامه * بیان افرا *
Pendente: appeso. Pendenti dà orecchie.	<i>In aures.</i>	Pendants d'oreille.	عذاب نوزخ * عذاب جهنم * النار * عقوبت نوزخ *
Pendere.	<i>Pendere.</i>	Pendre: suspendre	کوشرازه * حلقه کفاش * بستنی * ورکشش * وشبکوش * برنجین *
Pendolo d'uva.	<i>Uvarum fasciculus</i>	Pendant de raisins	اویختن --- میاودنیم * معلقت نمودن * اویزان کردن *
Penetrabile.	<i>Penetrabilis.</i>	Penetrable.	سته اشکور * دسته اشکور *
Penetrare.	<i>Penetrare.</i>	Penetrer.	نفوذ پذیر * قانر ال دخول فیه * متداخل * خرق پذیر *
			نزدی رفتن * نوردن * داخل شدن * در میان جسم دخول نمودن * نقد نمودن * خرق کردن * نفاذ یافتن *

حضرت پروردگار بان مرغ ان خاصیتی واردت که چون
مکوشش را کند اورا در میان خودک های
بیابان عربستان خالی کند تا مرغان کوچک
بوزند و از تنگی نمیرند

بلکه از ان جهت نسبت ان شده با مرغ مرغ یعنی

فالیگان

پوست مار

پوست جلد

تجاج

زیارت عبات بوسی

حج مکة و کعبه زیارت بیت الرام

زیارت کردن زیارت فتن عبات بوسی فتن

زیارت کاه سفر نمودن در جهان فتن

مقدسی حاجی حاجی بیت المقدس

حاجی الحرمین شریفین

کاتبی بخارای کاتبی قلبی کاتبی از پوست بخارای

پوشین کاتبی پرستیان

پرتوی سوی دار

جریمه ترجمان عقوبت

عذاب دوزخ عذاب جهنم

کوثراره حلقه کوش

لویختن می آویزم معنی نمودن اویران کردن

دسته انگور بسته کور

دخول پذیر

در قوی نین در جوف داخل شدن در میان جسم فحش

نودن

تعمیر مملکت تمام
فکر کردن تصور کردن اندیشه نمودن

گرفته تصور شده
داشته از قلمد بقصد بفرست
اندیشه فکر

بهت

بج کوشه خمس زاویا
توبه کردن پشیمان شدن
ورزیدن تاپ شدن
پشیمان توبه نموده مناورم

پشیمان خیره تاپ مستغفر نام

توبه کننده

توبه پشیمانی استغفار ندمت

شاه پر پر بال شپیر تیزر

پر بزرگ بال

قدم خاصه کلک نخب قدم واسطی

قدم مشرقیان نی باشد و خصوصاً واسطی که بالایی کاغذ

مهره زده خوشش روا باشد

واما صفات قدم نیکوترین در این بیتی مرقوم شد

قدم سرخ و سفید و سفید پایید

قدم خاکستری کاری نیاید

Pen.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Penetrante.	<i>Penetrans.</i>	Penetrant.	خازق * ناند * ثاقب * رقیق *
Penetratione.	<i>Penetratio.</i>	Penetration.	خرق * نغان * نغن * دخول * تنقین * تخریق * تنقیب *
Penetrato.	<i>Penetratus.</i>	Penetré.	منقون * منخروق * مدخول *
Penitente.	<i>Penitens.</i>	Penitent.	پشمان * خیره * تابی * مستغفر * ندمان * نام *
Penitencia.	<i>Penitentia.</i>	Penitence.	مندانم * راجع * توبه کنند *
Penna grande.	<i>Penna.</i>	Plume des ailes.	توبه * پشیمانی * استغفار * ندمان * بتیا *
Penna da scrivere.	<i>Calamus.</i>	Plume à écrire.	شاه پیر * پیر بال * شهپر * تیر پیر * ریش جناح * پیر پیرک بال *
I levantini scrivono sopra la carta liscia, con certe cannuciete, particolarmente della Città di Waffit, in luogo di penna. Insegnano con un distico che deva esser la penna rossa, bianca, e dura, mà che la cenericcia non vale niente.	<i>Arundine praesertim Waffitanâ utuntur Orientales in charâ tedigatâ pro scriptorio calamo.</i>	Les Orientaux écrivent sur le papier liffé avec un petit roseau, au lieu de plume, particulièrement de ceux de Waffit.	قلم * خامه * کلک * حلب * قلم واسیطی *
	<i>Dystico autem moneant, ut sit arundo rubra & alba, atque pradura, cineritiam verò ad nihilum valere.</i>	Voicy le sens de deux vers, qu'ilz ont pour choisir une bonne plume: il faut qu'elle soit rouge, & blanche, & dure; mais la cendrée ne vaut rien.	قلم مشرقیان نبی باشد و خصوصاً واسیطی که بالای کفر مهره زنه خوشتر باشد *
Filidentro la penna.	<i>Fila in arundine scriptoria.</i>	Filets dans la plume.	واما صفات قلم نیکوترین در این بیت می مرقوم شدند *
Pennacchio.	<i>Crista.</i>	Panache.	قلم سرخ و سفید و سفید بایں *
Penna; v: ala.	<i>Pennicillum.</i>	Pinceau.	قلم خاکستری کاری نپایں *
Pennello.	<i>Anxius: affictus.</i>	Penible.	نــال *
Penoso.	<i>Cogitare.</i>	Penfer.	تل * تپله * تل چغه *
Penfare.	<i>Excogitatus.</i>	Penfé.	سوی قلم * قلم نقاشی *
Penfato.	<i>Cogitato.</i>	A dessein.	کمشین * ملول * مهتم * متالم * مرمم *
Penfatamente.	<i>Cogitatio.</i>	Penfée.	فکر کردن * تصور کردن * اندیشه نمودن * بند بستن *
Penfiero.	<i>Anxietas.</i>	Souci: chagrin.	فکر شده * تصویر شده * متفکر و متصویر شکر دیده *
Penfiero: affanno.	<i>Pensionarius: alumnus.</i>	Pensionnaire.	دانسته * از قصد * بقصد * بفکر *
Pensionario.	<i>Pensio.</i>	Pension.	اندیشه * فکر * پند * تصویر * رای * ندیب *
Pensione.	<i>Pentagonus.</i>	Pentagone.	همت * تقیید * جه *
Pentagono.	<i>Poenitere.</i>	Se repentir.	همدیش * هم خرج * شریک نفقه * پرور *
Pentirsi.	<i>Penitentiâ ductus.</i>	Mari:repenti.	نفقه * وضیفه *
Pentito.			پنج گوشه * خمسه زویا *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Penfierofo.	<i>Cogitabundus.</i>	Penfif.	مانگر * متفکر *
Pentolaro.	<i>Figulus.</i>	Potier.	کوزه گار * خراف *
Penultimo.	<i>Penultimus.</i>	Penultieme.	پنویک آخر * قبل الاخر *
Penuria.	<i>Inopia.</i>	Difette.	حطی * گرانی * کمی * تحط * غلا *
Peonia; fiore.	<i>Paeonia.</i>	Pivoine.	گل عرب صلبی * فارانبا * ورد الحمبر *
Pepe.	<i>Piper.</i>	Poivre.	پل * دار کرم *
Pepe longo.	<i>Macropiper.</i>	Poivre long.	نفل * نفل سراز *
Per; prep.	<i>Propter: ob.</i>	Pour.	برای * از برای * جهت * خاطر * تباری *
Perche?	<i>Quare?</i>	Pour-quoy?	چرا * برای چه * لای شی * آنچه سبب * آنچه جهت *
Per ciò che.	<i>Quia.</i>	Parce que.	زیرا که * عرض که * ازان جهت که * بسبب آن که *
Per l'Amor di Dio.	<i>Propter Deum.</i>	Pour l'Amour de Dieu.	عشق خدا * برای خدا * خاطر خدا * برای خدا * عشق الله *
Per Dio; giuramento.	<i>Per Deum; jurementum.</i>	Par Dieu; jurement.	بی سبب الله * بمحبت خدا *
Per amor vostro.	<i>Propter te: tui ergo</i>	Pour l'amour de vous.	والله * بالله * تا الله * بحق خدا * بحق او نهی خدا *
Per la testa del Re; giuramento.	<i>Per caput Regis.</i>	Par la tête du Roy: jurement.	بحق پروردگار *
Per l'anima de' vostri amori; supplica, & giuramento.	<i>Per animam dilectionis tuae: jurementum & supplicatio.</i>	Par l'ame de vos amours: jurement & supplication.	خاطر شما * برای خاطر شما * بی جهت شما *
Per effo.	<i>Ideo: propterea.</i>	Pour celà.	سر شاه * دسر و لبتعمت * دسر شاه عالم پناه * بفرقی مبارکی و لبتعمت *
Per forza.	<i>Invito animo: vi.</i>	Par force.	سرعتی شما * سرعتی انا * سرعتی سرزاج *
Per niente.	<i>Gratis: pro nibilo.</i>	Pour rien.	بنابراین * خاطر این * ازان جهت * لهذا *
Per mezzo mio.	<i>Ope meâ.</i>	Par mon moyen.	بجهت * بخصب * قصبأ * جبرأ * بعنف * بیرون * بالقوه *
Percossa.	<i>Percussio: ictus.</i>	Coup.	مقت * بلاش * بلاشی *
Percuotere.	<i>Percutere.</i>	Frapper.	دوسيله من * بر واسطه من * دوجوه من *
Percosso.	<i>Percussus.</i>	Frappé.	ضربه * زنی *
Perdere.	<i>Amittere: perdere.</i>	Perdre.	زنان * ضرب نمون *
Perdere la fatica.	<i>O pr am ludere.</i>	Perdre la peine.	زنده شده * مضروب * منضرب *
Perdersi: ruinarsi.	<i>Corrumpti: deperdi.</i>	Se perdre.	تلف شدن * کم کردن * تصبیح کردن * تلف نمودن * پدید آمدن - مهیج * چرا کردن * دیدن * دیدن * تباہ کردن *
			عس جفا کشیدن * بیفاییدن * تعب بردن * بیاطل آزار و زحمت کشیدن *
			ورس کشیدن * زایع شدن * نابود شدن * زودن کردن * Perdi-

با فکر متفکر اند
کوزه که خراب
ز دیک آخر قبل الاخر
طی کرانی کمی محط خلا
ال عود صلب فاوانیا ورد الحیمیر
مفضل دار کرم
ارز فلفل فلفل دراز
برای از برای جهت

برای برای چه لای شی بچه سب بچه جهت
زیرا که غرض که از ان جهت که لب لنگه
بناظر لنگه

عشق خدا برای خدا خاطر خدا بر او خدا
فنی حسین الله بحبت خدا
والد باله تالده بحق خدا بخداوندی خدا
بخت پروردگار

خاطر شما برای خاطر شما بوجود شما
سر شاه لب و لیسعت لب شاه عالم پناه بفرق
جبارک و لغیت
سر عزیز شما سر عزیزا

نبارین خاطرین ازین جهت لهذا
بگیر بغضب غصبا جهرا بعنف بلاوز
مفت بلاش بلاشی

بوسیدن بوسطن بوسون

ضرب زدنی

زدن ضرب نمودن

زده شده محضوب

حد کمال یافته

کامل کمالیت تمام شدن

بسیار کامل بغایت کمال سیده

یافته تمام

تمام کامل تمام کفر نعت

از روی خیانت از روی خدع

مک جرام خاین

خطر و خدعه خوف هول بیم

خطر افتادن در خطر خود را انداختن

• در خطر افتاده

دل شکسته شدن کم و القب دل کشته

دل پریشان شدن

زیان نقصان

شکست خوردن شکستی در حکم باختن

در قمار باختن نقصان در قمار کردن

خرابی نابودشدنی تلف تباهی

باخته

بخشیدن عفو نمودن از سر تقصیر گذشته بخشیدن

کردن مرحمت کردن از سر خطای در گذشته

استغفار کردن استغفار آنکه گفتن عفو طلبیدن

استدعا مغفرت نمودن تمام عفو فراموش نمودن

بخشیده مغفور شده عفو یافته

مرحوم مرحمت ناه از مرزیده خدا

کم شده ضایع تلف شده

قاصع علاقه سخت نیر

بالتمام باکمال

بکمال رسانیدن تمام کردن بسر انجام رساندن

بجد کمال رسانیدن مکمل کردن رسیدن

تمام شده مکمل گردیده بر انجام رسیده

Per.

ITALICE. LATINE. GALLICE. PERSICE.

Perdersi d'animo.	<i>Cadere animo.</i>	Manquer de courage.	دل شکسته شدن * مکسور القلب - دل در گشته - دل پریشان شدن *
Perdita,	<i>factura: amissio.</i>	Perre.	زیان * نقصان * خله *
Perdita d'una battaglia.	<i>Cedes.</i>	Perte d'une bataille.	شکست خوردن * شکستگی * در جنگ باختن *
Perdita; nel giuoco.	<i>lactura in lusu.</i>	Perte dans le jeu.	در قمار باختن * نقصان در قمار کردن *
Perdizione.	<i>Pernicies.</i>	Perdition: ruine.	خرابی * نابود شدن * تلافی * تباهی * (داس) *
Perditore nel giuoco.	<i>Vistus in ludo.</i>	Celluy qui perd dans le jeu.	باخته * خامس * خسار *
Perdonare.	<i>Ignoscere: parcere.</i>	Pardonner.	بخشیدن * عفو نمودن * از سر تقصیر گذشتن * مغفرت کردن * مرحمت کردن * از سر خطای در گذشتن *
Domandar perdono.	<i>Veniam petere.</i>	Demander pardon.	استغفار کردن * (استغفار الله گفتن * عقی طلبیدن * (استغفا مغفرت نمودن * (اتماس عفران نمودن *
Perdonato,	<i>Absolutus a delicto.</i>	Pardonné.	بخشیده * مغفور شده * عقی بیاتنه * مرحوم گردیده *
Perdonato; titolo di morto.	<i>Deo reconciliatus.</i>	Pardonné: titre d'un mort.	مرحوم * مرحمت پناه * (مرزیده خن) *
Perfo.	<i>Perditus.</i>	Perdu.	گم شده * ضایع - تلف شده * وین *
Perfo: v: guastato.	<i>Peremptorius: resolutivus.</i>	Peremptoire.	قاطع علاقه * سخت * تهن *
Perentorio.	<i>Perfète.</i>	Parfaitement.	بالتمام * بیاکمال *
Perfettamente.	<i>Perficerè.</i>	Perfectionner,	بکمال رسانیدن * تمام کردن * بسر انجام رسانیدن *
Perfettionare,			بجتن کمال رسانیدن * تکمیل کردن (نیدن) *
Perfettionato,	<i>Perfectionem adeptus.</i>	Perfectionné.	تمام شده * تکمیل گردیده * در انجام رسیده *
Perfettione.	<i>Perfectio.</i>	Perfection.	عند کمال بیاتنه *
Perfettissimo.	<i>Perfettissimus.</i>	Tres parfait.	کمال * کاملیت * تمام شدن * استکمال * تکمیل بسیار کامل * بغایت کمال رسیده * خلاصه کمال بیاتنه * تام * خالص *
Perfetto.	<i>Perfetus.</i>	Parfait.	تمام * کامل * تام * بی عیب *
Perfidia.	<i>Perfidia.</i>	Perfidie.	خیانت * نمک دهرامی * کفر نعمت * خدع *
Perfidiosamente.	<i>Perfidè.</i>	Avec perfidie.	از روی خیانت * از روی خدع * خدعا *
Perfido.	<i>Perfidus.</i>	Perfide.	نمک دهرام * خایین * خداع * حرامتران *
Perforata; erba Pergamo: polpito.	<i>Perforata: hypericum.</i>	Mille-pertuis; herbe.	هرفار بقون * نوا روسی * مپیر فار بقون * (وقار بقون) *
Pergola di vite.	<i>Pergula.</i>	Treille de vigne.	ناردست * چغنه *
Pericardio.	<i>Pericardium.</i>	Pericarde.	رود دل *
Pericolo.	<i>Periculum: discrimen.</i>	Peril: danger.	خطر * عسفه * محاطره * خفای * هیل * بیم *
Mettersi in pericolo.	<i>Periculum incurvere: periclitari.</i>	Sè mettre en peril.	بخاطر افتادن * در خطر خفانرا (نداختن) *
Posto in pericolo.	<i>Periculo expositus.</i>	Qui est en danger.	در خطر افتادن * واقع فی الخطر *

بدخنده بخاطر بهول
خطرناک مهولناک پردخنده
خوف

هلاک شدن نداشتن

وقوفانه باوقوف

وقوف مهارت

صحب تجربه کاروان ماهر

دانش مند. صحبت دلش دانا

مروارید مرواری لولو گرد

در شاهوار درخوبش آکب

پایان باقی

رضت دلون اجازت دستور لادن

کتاب

مضر موزی

شب گذاردن

زان جهت لزان بس نابین لهذا

همیشه درایم دایما بدوام

استحکام
جاوید باقی پدیدار
غیر زایل بی فزوال
حب

ريمان
پيشاني سرکرداني
لفطراب ووديا
سرکردان مدهوش کلشان

ظلم استم
ظلم استم

Per.

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Perpendicolo ar-
egiano.
Perpleffità.

*Perpendiculum ar-
tificum.*
Perplexitas.

Niveau: plomb.

Perplexité: em-
barras.

* شاورل * ریسمان *
پرشانی * سرگردانی * سفیلی * بیحالتی *
اضطراب * سوولی *

Perpleffo.

Perplexus.

Embarassé.

* سرگردان * مدھی شی * پریشان * مضطرب *
سقیل * سوول *

Perfecutione.

Persecutio.

Persecution.

* ظلم * ستم *

Perfecutore.

Persecutor.

Perfecuteur.

* ظالم * ستمگر * ستمکار * تازانا *

Persepoli.

Persepolis.

Persepolis.

* استخر * شهر استخر *

Gli autori Persia-
ni la chiamano
Istec-hr (استخر)
cioè; lago, la-
guna, e dà vero
il suo sito e pieno
di lagune.

*Vocatur a Persis
scriptoribus (Istec-
hr) i. e. lacus, a situ quip-
pe lacunoso.*

Les ecrivains Per-
sans l'appellent
(Istec-hr) c'est à
dire; lac; sans
doute à raison de
sa situation pleine
de lacs, & des eaux
dormantes.

زکرات شهر بسیار قدیم و در دنیا مشهور کتاب
شیراز نامه دیدم اما آن مصنف نقل چند عبت در باره
آن شهر کرده که در باب معنی استخر کمان
دارم که وجه تسمیه از زبانهای واهی ایستانه
صاحب شد که در حقیقت استخر معنی دریاچه دارن *

Il primo Rè-di
Persia, Kioumers,
della razza de'
Pisçadion, qua-
le fu il primo, di-
cose, che fabricò
le città, volle
palezare in questa
la sua grandezza,
con lasciar fin al
fin de' l mondo
stupendi monu-
menti, e sforzi
dell'arte, & della
soda architettura,
di maniera che mai
potesse città nel
mondo paragonar-
sisi con questa.

*Hanc Rex (Kioume-
rus) familia Pis-
çadiorum primus,
auspicio crovitarum
in terris aggressus,
incredibili arte,
& firmissimo opere,
tanquam aeternum,
& stupendum Re-
giae opulentiae mo-
numentum omni
posteritati relin-
quere voluit; ut
nulla usquam urbs
magnitudine, &
magnificentia cum
ea certare potue-
rit.*

Le premier Roy
de Perse de la race
des Pisçadions
Kioumers, qu'ilz
pretendent qui
foit l'inventeur de
la fabrique des
villes, voulut é-
taller en celley
toute la Royale
grâdeur, & en lais-
ser des monumens
a toute la postéri-
té, de forte que
jamais ville ne
peut egaller la
magnificence de
celley.

نقل میکنند که بانی آن شهر که مورث بود یعنی
پادشاه اولی از سلسله پیشدانیان که اورا نه
مخترع بنا من این دانند و گویند که قصد استخر
بنا کردن همین بود تا بیان کاری پیرکاری
پادشاهان الا آخر دنیا بماند و هر کس کسی شهر را
باین عظمت نساو *

Dà vero quei
tanto famosi mo-
numenti di Perse-
polis chiamati
(Ciehel - monar)
cioè; 40 torri,
ò colonne passano
in maestà listesso
coliseo di Roma.

*Famosissima, qua
saperunt Persepolis
monumenta, vulgò
(Ciehel - monar
(چهل منار) i. e. 40
turres, seu colom-
nae Romae coliseo
longe praestantiora.*

En effet ces au-
gustes restes de
Persepolis, que
l'on appelle com-
munement (ciehel
monar) c'est à dire,
40 tours, où co-
lomes, surpassent
même en majesté
le colisée de Ro-
me.

معلوم نیست که هر چه از آن دیده ماند که (الپوم
چهل منار مینامند عطف بر این آن در کل جهان
دارن *

Si vedono là ca-
ratteri su l'marmo
inconniti a tutt'
il mondo; d'onde
si conchiude che
questa fabrica sor-
ta ogni antiqui-
tà.

*Caractères illicor-
bi incogniti bant
fabricam omni an-
tiquitate antiquo-
rem probant.*

Plusieurs inscrip-
tions que l'on y
voit sur le marbre,
en caractères in-
connus à tout l'u-
nivers font des
preuves d'une an-
tiquité au delà de
toutes les autres.

قارقام و نامهای چند بر روی مرمی کنده که هنوز
هم اینجا موجود باشند و از معرفت جمیع الناس اعلام
کردنند ثابت قدیمی بالای کل قدیمی باشد *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Tanto più che si vedono là etiamdio innumere figure de' sagrificii, e pompe funebri dove li personaggi sono rappresen- tati con vesti larghe, con lunghi capelli, e con ber- rette al modo di mitre.	<i>Tum ibidem innu- mera sacrificiorum funeralium simula- chra, ubi homines cum mitris; & ca- sarie, & vestitu laxiori.</i>	L'on y voit sur tout un nombre prodigieux de re- presentations de Divinitèz, & sa- crifices; & des pòmpes funebres, avec des suittes de gens à veste large, à longue chevelû- re, & avec des bonnets en façon de mitres.	ان رسم صن و رتھای پیشمار که انچادر سنسکرت و ظاهر دست و لایمت هودن (قدیمی باشد چنانچه سال قرادین غریب و اینها با کیش و صلا و نواز و لباسهای بسیار غریب و غیر منکر و کتب پیشتر فتکات *
Persequire.	<i>Persequi.</i>	Persecuter.	شستگري کردن * ظلم و ستم و محبت - وقت کردن * تازیدن *
Perlequitato.	<i>Persecutionem pas- sus.</i>	Persecuté.	مظلوم * ستم دیدن * ظلم کشیدن * چوریانته *
Per sempre.	<i>In aeternum.</i>	A jamais.	علي الابد و ام * تا ابد * ابدی (بدن الا باک *
Perseverante.	<i>Perseverans.</i>	Perseverant.	قرار گرفته * ثابت قدم شدن * مواظب * صاحب ثبات *
Perseveranza.	<i>Perseverantia.</i>	Perseverance.	مدامت * مواظبت * ثبوت * استیثات * ملازمه * پایدان *
Perseverare.	<i>Perseverare.</i>	Perseverer.	مواظبت کردن * مدامت و ملازمه نمودن * ثبوت و زودیدن * بیک قرار ماندن * پایداری کردن *
Persia.	<i>Persia: Persis.</i>	Perse.	ایران * ولایت عجم * ملک عجم * ملک ایران * ممالک محروسه ایران شاه * الکهای قمر لباش * ولایت ایران تمام سنکستان و کوهسار است *
La Persia è paese de' sassi, rocche, e monti.	<i>Tota ferme Persis saxis scætet & montibus aridis.</i>	La Perse est un pays pierreux, & montagneux.	همین دیار چیلان و منتر دران بعضی نسبت بایران (دی ممالک فرنگستان دارند *
La sola Hircania (Ghilon) pol paragonarsi con le Provincie di nostra Europa.	<i>Sola Hircania (Ghilon) Europa nostra provincias amulatur.</i>	La seule Province d'Hircanie (à present Ghilon) a du rapport avec les meilleures provinces de nôtre Europe.	حقیقت همین باشد که اکثر ممالک ایران بیابان اند (ما من این اند که ایران از این دارند حصی (صفهان لر او انی و کثرت همه چتر دران (ما چرن نیم فرسنگ راه درون شهر بروی هر چه دهنی صورت بیابان باشد و الکهای فرنگ پیشستان و باغستان متصل باشند *
La Persia è affai scarza in città, mà nelle città v'è affluenza di gente: in Aspano per es- sempio concor- rono à gara l'ab- bondanza, e le de- lizie, mà ad un miglia fuori non si presenta altro alla vista, si non l'idea d'un deserto.	<i>Persia inops ur- bium; urbes autem affluunt populo: Af- pabani putà, de- licia & abundan- tia confertim de- certant; semiluceà procul, mox occur- rit nihil, quam hor- roris, & solitudinis idea.</i>	Il y a peu de vil- les dans la Perse, mais il y a grand monde dans les villes: tout abonde par exemple dans Ispahan, mais à demy lieue de là tout n'est qu'une idée de desert, & d'horreur.	همچو * ابر افی * فرس عجم * اهل عجم * طبات * تازیدن *
Persiano.	<i>Persa: Persicus.</i>	Persien: Persan: Persique.	

تکبري کردن. ظلم
مظلوم ستم دیده. ظلم کشیده چور یافته
علي الدوام و ايم دوايما
تکبر گرفته ثابت قدم شده
صاحب ثبات
مداومت مواظبت

مواظبت کردن مداومت کردن
بیک قرار ماندن پایداری کردن
ایران ولایت محم ملک محم ملک ایران ممالک
محمود ایران شاه. الله نای قزلباش
ولایت ایران تمام سنکستان و کوه ساربت

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Tanto più che si vedono là etian- dio innumere fi- gure de' sacrificii , e pompe funebri dove li perfonag- gi sono rappresen- tati con vefli lar- ghe, con lunghi capelli, e con ber- rette al modo di mittre.

Tum ibidem innu- mera sacrificiorum funeralium simula- chra, ubi homines cum mitris, & ca- sarie, & vestitu laxiori.

L'on y voit sur tout un nombre prodigieux de re- presentations de Divinitez, & fa- crifices; & des pompes funebres, avec des suites de gens à veste large, à longue chevelû- re, & avec des bonnets en façon de mittres.

ان رسم صورتهای بیشمار که (تعداد سنسکرت) ظاهر دست هلاکت هردین قدیمی باشد چنانچه ال قرابین غریب بینمایند (و آنها با کفش و کلاه ناز و لباسهای بسیار غریب و غیر منر کن) هر کتب پیشرفتگان *

Persequire.

Persequi.

Persecuter.

مشتکری کردن * ظلم منراحت - وقت کردن * تازیدن *

Persequitato.

Persecutionem pas- sus.

Persecuté.

مظلوم * ستم دیدن * ظلم کشیدن * جزو یازده *

Persempre.

In aeternum.

A jamais.

ظلمی الی ابد * دائم * همیشه (الی ابد) الی ابد *

Perseverante.

Perseverans.

Perseverant.

قرار گرفتن * ثابت قدم شدن * مواظب * صاحب ثبات *

Perseveranza.

Perseverantia.

Perseverance.

مدامت * مواظبت * ثبوت * استیثات * ملازمت * پایدان *

Perseverare.

Perseverare.

Perseverer.

مواظبت کردن * مدامت * ملازمت نمودن * ثبوت ورزیدن * بیک قرار ماندن * پایداری کردن *

Persia.

Persia: Persis.

Perse.

ایران * ولایت عجم * مملکت عجم * مملکت ایران * ممالک معرومه ایران شاه * الکهای قمر لباش * ولایت ایران تمام سنکستان و کوهسار است *

La Persia è paez de' sassi, rocche, e monti.

Tota ferme Persis saxis scatet & montibus avidis.

La Perse est un pays pierreux, & montagneux.

همین دیار چیلان و منر دین بعضی نسبت پایدان (ذی ممالک) فرنگستان دارند *

La sola Hircania (Ghilon) pol paragonarsi con le Provincie di nostra Europa.

Sola Hircania (Ghilon) Europa nostra provincias amulatur.

La seule Province d'Hircanie (à present Ghilon) adu rapport avec les meilleures provinces de nôtre Europe.

حقبتت همین باشد که (کثر ممالک) ایران دیابان اند (ما من این) اند که (بان ذی) دارند (صفتان) لراوانی و کثرت همه چنر دارند (ما چرن نیم فرستک راه) بزرگ شهر بروی هر چه دینی صورت دیابان باشد و الکهای فرنگی بیشتان و باغستان متصل باشند *

La Persia è assai scarza incittà, mà nelle città v'è affluenza di gente: in Aspano per es- sempio concor- rono à gara l'a- bondanza, e le de- lizie, mà ad un miglia fuori non si presenta altro alla vista, si non l'idea d'un deserto. Persiano.

Persia inops ur- bium; urbes autem affluunt populo: As- pabani putà, de- licia & abundan- tia confertim de- certant; semileucà procul, mox occur- rit nihil, quam hor- roris, & solitudinis idea.

Il y a peu de vil- les dans la Perse, mais il y a grand monde dans les villes: tout abon- de par exemple dans Ispahan, mais à demy lieue de là tout n'est qu'une idée de desert, & d'horreur.

عجمی * ایران ذی * هر دم عجم * (هل عجم) طاعت *

تکمیری کردن. ظلم
مظلوم ست دیده ظلم کشیده سوز یافته
علی الدوام و ایمان در ایما
حکومت ثابت قدم شده
صاحب ثبات
مدامت مواظبت

مواظبت کردن مداومت کردن
بیک قرار ماندن پایداری کردن
ایران ولایت محمد محمد ملک ایران ممالک
محمود ایران شاه الله نای قزلباش
ولایت ایران تمام سنکستان و کوه سارست

حقیقت همین شد که اکثر ممالک ایران بیابان
اند اما مداین لنگ آبادانی دارد کجوهفمان
فرادانی و اکثر همه چیز دارد اما چون نیم فرنگ راه
بدن شهر روی هر چه بینی صوت بیابان شهر و
الکله های فرنگ بیشتران دباغستان متصل باشند

مجموعی لیرانی مردم محرم ایلی محمد

باعث تپ و حرکت میشوند

شفا و صیحه قتلو

بابت قدم بودن

شخص کس آدم نفر

بزرگوار

بذاتة بعینه بنفسه لا غیر

اشخاص الی

علم تنظر علم روزگار

فضلاي ايران بين ايل قرآن مباحثه در باره دين و ديندوستي
جاري ميدنهد

ما برين اگر شخهي صحيحي که از سر طمع يا ستم
انکار دين حضرت يسوع کرده و خستار دين محمد
نموده پشيمان گردد و باز گشت نامه از قاضي
لطيفه ارزاني خوانند فرمود

بعضي متکلمين گفته اند که سيوه بلو پارسي زيرناک
باشند ليکن خلاف است چنانچه بلکه بسيار لطيف
باشند و چون هنوز رسیده او را بخورند مثل ساير
ميوه هاي چند ميعه ضرر ندارد

ليکن نقل شنيدم که در ديار ايران خنجه نام بلو ياي نام

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Li foli Perfiani nella fetta di Mahomete amettono la licenza di raggonar sopra la legge. Permettono à Cristiani rinnegati di disfarsi, & danno per questo fine un scritto autentico, col quale sono solo dichiarati (mourted مرگن) cioè; apostati. Perfico; frutto.	<i>Soli Persæ inter Mahometi affectas ratiocinandi jus circa legem admittunt.</i> <i>Christiani qui Mohammedij sunt professi palinodiam permittunt instrumento autentico; hos deinceps vocant (mourted مرگن) apostatas.</i> <i>Malum Persicum,</i>	Le Perles sont les seuls des Mahometans, qui raisonnent sur la loy. Ils permettent par acte authentique aux Chrétiens, qui se font Mahometans, de se dedire, & ils les appellent (mourted مرگن) c'est à dire; apostats. Péche: fruit. Il est faux que les péches en Perse soient du poison, comme quelques auteurs ont écrit, car elles y sont admirablement bonnes, & même mangées vertes par delice, aussi bien que les autres fruits, elles ne font aucun mal. L'on dit pourtant que la province de (Guengia) en Perse produit des péches, qui causent des fievres mortelles.	فضلا ایران دین اهل قرآن مباحثه در باره دین و مذهب جانبر میداند * دینا دین اگر شخصی مسیحی که از سر طمع یا استم انکار دین حضرت ایسوع کرده و اختیار دین محمد نموده پشیمان کردن و باز کشت نامه از قاضی بطلب از زانی حق اهدن فرمودن * هلوی * میوه هلوی * خوغ * بعضی متکلمین گفتند که میوه هلوی پارسی زهرناک باشد لیکن خلاف است چنانچه بلکه بسیار لطیف باشد و چون هنوز نارسیده او را به خوردن مثل سایر میوههای چند هیچ ضرر ندارد *
Li Perfici di Persia sono de' più perfetti de' mondo; anzi mangiati verdi per delizie, come gl'altri frutti non fanno nissun danno, quindi vien chiarito quel che si scrive del veleno di questo frutto.	<i>Botanicorum commentum est, quod de malorum Persicorum toxico vulgo perferitur; imò non modo illic optima sunt, verum etiam, uti ceteri fructus, immatura, & viridia comeduntur ad delicias, & absque noxa.</i>		
Si dice però ch'i Perfici della Provincia di (Ghengia) generano mortale lebri.	<i>Fertur nihilominus, quod mala Persica provincia (Guengia) exitiales febres congenent.</i>		لیکن نقل شنیدم که در دیار ایران غنچه نام دروهای باعث تب و مرگ باشند *
Perfico; arbore.	<i>Malus Persica.</i>	Pécher; arbre.	درخت هلوی * شجره هلوی *
Perfico, che non lascia l'osso. Persistere.	<i>Persicum duracenum.</i> <i>Persistere.</i>	Auberge: fruit. Persistere.	شفتالی * میوه شفتالی * ثمر شفتالی * قابلیت عدم جودن * هنوز موجود بودن *
Persona.	<i>Persona.</i>	Personne.	شخص * کس * نفر * آدم * اقوم * انسان *
Personaggio.	<i>Heros.</i>	Personnage: homme heroique.	بزرگوار * بهادران * شخص صاحب شهرت و سبط *
Personalmente.	<i>Personaliter.</i>	Personnellement.	دینا * بعینه * بشخصه * بنفسه * لا غیر *
Persone Divine.	<i>Persona Divina.</i>	Personnes Divines	اشخاص الهی * قائم الهی * شخصهای لاهوت *
Perspettiva; scienza.	<i>Perspectiva; scientia.</i>	Perspective; science.	علم نظر * علم مرآه دیده * علم نورنما *
Perspettiva.	<i>Perspectiva scilicet.</i>	Perspective: peinture.	نورنما *
Perspicace.	<i>Perspicax.</i>	Clair-voyant: éclairé.	فحسند * زیورک * مدبرک * تیر دین * فطین * خادق * صاحب نظر * مشکل کشا * نها *
Perspicacia.	<i>Perspicacia.</i>	Intelligence: penetration.	تیر فهم * فحسندی * زیورکی * فطانت * خادقت * (نراک) *

		Per.	Pes.	
ITALICE.	LATINE.	GALLICE.		PERSICE.
Per-suadere.	<i>Suadere: inducere.</i>	Per-suader.		ایمان دادن * بکسی چسبیدن * جریم نمودن * تحریک کردن * نمودن * تعمید کردن * پیرولیدن *
Per-suader-si.	<i>Per-suadere sibi.</i>	Se per-suader.		باز کردن * اعتماد نمودن * معتمد شدن *
Per-suasibile.	<i>Per-suasibilis.</i>	Per-suasible.		نصیحت شنیدن * نصیحت پذیریدن * پند شنیدن * دلالت فهمیدن * دلیل انصاف * مصلحت پذیریدن * قابل تدبیر و صلاح *
Per-suasione.	<i>Per-suasio.</i>	Per-suasion.		احسان * صلاح * تدبیر * نصیحت * پند * حجت و دلیل *
Per-suasivo.	<i>Per-suasivus.</i>	Per-suasif.		مقام * ناصح * صاحب نصیحت * صاحب حجة و دلیل *
Per-suaso.	<i>Per-suasus.</i>	Per-suadé.		مجتهد پذیرفته * نصیحت قبول کردن * قول و مصلحت شنیدن *
Per tanto.	<i>Proinde.</i>	Ainsi: par con-se-quent.		بنابرین * خاطر ایدین * از انسیب * از آنچه * لهرا * از آنچه *
Pertica.	<i>Pertica.</i>	Perche.		چوب نراز * چوب بلند * شیب * کبر نراز *
Pertica di barca-ruolo.	<i>Contus.</i>	Perche de nau-ronnier.		چوب کشتی ران * مری ایوانت *
Pertinace.	<i>Pertinax.</i>	Opiniâtre: tétu.		عناد دار * متعصب * معاند * متمرد * عتید * ستیز روی *
Pertinazia.	<i>Pertinacia.</i>	Opiniâtreté.		عناد * تمرد * عناد * تعصب *
Pertinente.	<i>Pertinens.</i>	Appartenant.		مال * مناسب * نسبت دار * متصرف *
Perturbare.	<i>Perturbare.</i>	Troubler.		در هم زدن * مضطرب ساختن * باعث اضطراب کردن * تشویش رسانیدن *
Perturbatione.	<i>Perturbatio.</i>	Trouble: pertur-bation.		اضطراب * زهره و کوی * سسپا چکی * فتنه *
Perturbato.	<i>Perturbatus.</i>	Troublé.		زهره * مضطرب شده * مشوش گردیدن * مضطرب *
Perturbatore.	<i>Perturbator.</i>	Perturbateur.		باعث اضطراب * زنجانی * فتنه چو *
Pertuso: v: bucco.	<i>Ubique.</i>	Par tout.		هر همه جا * هر همه مکان * فی کل موضع *
Per tutto.	<i>Perversitas.</i>	Perversité: dére-glement.		دورا * بدی * بد فعلی * بد کرداری * فساد *
Perversità.	<i>Perversus.</i>	Pervers.		بد کردار * بد * شر * شقی * صاحب نسیب اخلاق * کم شده * نمانده * تباها * تباها *
Perverfo.	<i>Pervertere.</i>	Pervertir		دورا کردن * از راه بد کردن * منفعل کردن * غری کردن * ضایع کردن * تباها کردن *
Pefante.	<i>Gravis: ponderosus</i>	Pefant.		سنگین * ثقیل * کران * وزن دار * زردین *
Pefare.	<i>Ponderare.</i>	Peler.		وزن داشتن * سنگین بودن * ثقیل بودن *
Pezare con bilan-cia.	<i>Appendere in scale-ra.</i>	Peler avec les ba-lances.		بهر ازو کشیدن * ترازو کردن * بستن و عیار کشیدن * بهر آن کردن * وزن نمودن *
Pefare con pezo Romano.	<i>Appendere in scale-ra Romana.</i>	Peler au poix Ro-main.		بهر آن کردن * بقیان کشیدن * Pefato

نهیست دادن کبکی چسبید جزم نمودن تحریک
نودن

ور کردن اعتقاد نمودن معتقد شدن

نهیست شنو نصیحت پزیر قابل تفسیر و صلاح

صلحت صلاح تفسیر نصیحت پند صحبت و دلیل

مطام نامع حاجت صحیح حاجت و دلیل

حجت پذیرفته نصیحت قبول کرده قول و صلحت شنیده

بنابراین خاطر این از انبیا از انجبت لهذا

از آن وجه
چون بند نسیط بر دراز چون کش دان
عناد دار تعصب معاند مترد شتر ادوی

غدار قمر عادت تعصب

مال مناب نسبت دار متصرف

بر همزبون مضطرب ساختن باعث اضطراب بودن

تشویش رسانیدن

اضطراب رمیده گمی دست پاچگی فتنه

رمیده مضطرب شده مشوش گردیده مضطرب

باعث اضطراب رنجاننده

در همه جا در همه مکان

every where

بدراه بدی بد فعلی بد کرداری بد فعلی

بد کردار بد شر شقی

کم شده در مناهای تباہ تباہیده

بدراه کردن از راه بدر بردن متفعل کردن

غوی کردن ضایع کردن آیدن تباہیدن

سنگین ثقیل کردن وزن دار رزین

Heavy

وزن داشتن سنگین بودن ثقیل بودن

بترازو کشیدن ترازو کردن بسکو و عیار کشیدن

میزان کردن وزن نمودن

قیان کردن بقیان نمودن

درخت پسته در بعضی دیار ایران میروید و کودکان
میوه بسیار فراوان در صفاهاش و شیر برای
پندستان

کوفتن میگویم سخی کردن معقوق نمودن
بامم کردن
چلندن میچلانم پایمال کردن
کوفته کوبیده مدقوق مدقوق و سخی نموده
بام شده
دسته هاون مدقه

وزن نموده موزون گردیده

قیاندار چنانکشن

ماهی گرفتن سمک صید کردن

بازار ماهی بازار سمک بازار ماهی فروشان

ماهی بازار در استنبول عجب چیزیت از سب

کثرت سمک و نکارنگ که آنجا که میفرشند

ماهی گیر صیاد ماهی صیاد سمک

ماهی سمک حوت

کوال ماهی کوال ماهی کوال

حوت برج حوت

ماهی قوی شمشیر ماهی سمک بوسیف

آن جنس ماهی متعارف است در بنادر هرگز و بجا

سکنی ثقل وزن ثقلت

سنگ عیار چکی عیار ناره

تمام وزن درست طیار کامل وزن

از همه بدتر بسیار بد اشتر من کل

فروج داروی رحم و فرج شاف رحم

پسته پسته مالوردی دراز و سفید و خندان

پسته خراسانی چنلا قوچ

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSCE.
Pefato.	<i>Appensus.</i>	Pelé.	وزن نمون * موزون کردن *
Pefatore.	<i>Pensator; pensita- tor.</i>	Peseur: celluy qui pese.	قیاندار * قیانتش *
Pescare.	<i>Piscari.</i>	Pelcher: pêcher.	ماهی گرفتن * سمک صید کردن *
Pescaria; dove si vend' il pesce. La pescaria di Constantinopoli è colà stupenda per la diversità, e pro- digiosa quantità de' pesci.	<i>Forum piscarium. Stupendum sanè visu ichthyopolium Constantinopolita- num, cum ob pis- cium diversitatem, tum ob prodigio- sam copiam.</i>	Poissonnerie: mar- ché aux poissons. La poissonnerie de Constantinople est une chose sur- prenante pour la diversité, & la quantité des pois- sons.	بازار ماهی * بازار سمک * بازار ماهی فروشان * ماهی بازار (استبدول) عجب چیز است از سبب کثرت سمک رنگارنگ که آنجا میفروشند *
Pescatore.	<i>Piscator.</i>	Pescheur: pêcheur	ماهی گیر * صیاد ماهی * صیاد سمک *
Pesce.	<i>Piscis.</i>	Poisson.	ماهی * سمک * حوت *
Pesce carpione.	<i>Carpio; piscis.</i>	Carpe; poisson.	کوال ماهی * کوال * ماهی کوال *
Pesci; segno.	<i>Pisces; signum zo- diaci.</i>	Les poissons; fig- ne.	حوت * درج حوت *
Pesce spada.	<i>Xiphias; piscis.</i>	Epée; poisson.	ماهی توری * شمشیر ماهی * سمک دوسپه *
E commune in Hormuz, e Ban- der-Abassi.	<i>Gladius piscis com- munis est Hormu- si; & in Regio portu Persidis; Bander - Abassi, vulgo.</i>	Commun au ports d'Hormus, & de Bander-Abassi.	ان جنس ماهی متعارف است در دستان هرمز و عباسی *
Peso.	<i>Pondus: onus: gr- vitas.</i>	Poix: pesanteur.	سنگینی * ثقل * وزن * ثقلت *
Peso dà pezare.	<i>Pondus.</i>	Poix à peser.	سنگ عیار * چکی * عیار * ناز *
Di peso.	<i>Pendens: justis pon- deris.</i>	De poix: de juste poix.	تمام وزن * درست * طیار * کامل (الوزن) *
Pessimo.	<i>Pessimus.</i>	Fort mauvais.	از همه بدتر * بسیار بد * اشر من کل *
Pessofo.	<i>Pessarium.</i>	Pessaire.	قروچه * داروی رخم و رچ * شان رخم *
Pestacchio.	<i>Pistacium.</i>	Pistache.	چسته چسته مالوروی ناز و سفید و خندان * پسته خندان * چنلا قوچ *
Li pestacchi cres- cono nella Persia, & in Aspano, e Sciraz se ne fa gran spaccio per l'Indie.	<i>Pistaccia crescunt in Perside, unde in Indias transferun- tur, praesertim As- pabano, & Sira- sio.</i>	Les bonnes pista- ches croissent en Perse, & il s'en fait un grâd debit pour les Indes, à Aspa- han; & à Chi- raz.	درخت چسته در بعضی دیار ایران میزود و سستون (ان مهره بسیار فراوان باشد در اصفهان و شیراز و رای هندستان) *
Pestare.	<i>Tundere: sontun- dere</i>	Piler;	کوفتن - میگی دم * مسجی کردن * مد قوی نمون *
Pestare con piedi.	<i>Pedibus conterere.</i>	Foulet.	ناهم کردن (نیدن) *
Pestato.	<i>Contusus: pinfitus.</i>	Pilé.	چلندن - میچلانم * پامال کردن *
Pestatoio.	<i>Pistillum.</i>	Pilon.	کفاته * کوی بد * مد قوی * مد قوی و مسجی قوی نمون * ناهم شدن *
			سسته هاون * سسته *

ITALICE.	LATINÈ.	GALLICE.	PERSICE.
Peste.	<i>Pestis.</i>	Peste.	مرکبی * طاعون * وبا * ضربه *
Non si fa che cosa sia la peste, ne in Persia, ne in India.	<i>Pestis nunquam grassatur in Persia, & Indiarum Regnis.</i>	Il n'y a jamais de Peste dans la Perse, ny dans les Indes.	طاعون در ایران عهد تمیباتش و در هندوستان کنالک *
Pestifero.	<i>Pestifer.</i>	Pestilentieux : mortel.	موتوری * مرگی * رسان * مرز اپیل * ناز (طاعون) *
Pettecchie.	<i>Exanthemata.</i>	Pourpre; maladie.	مرگی * ویدی * *
Petitione.	<i>Petitio.</i>	Petition.	همه * مرپیج *
Petto; correggia.	<i>Crepitus.</i>	Pet.	مردن (شفت) * مردضه * عرضه * (ستدعا) *
Petrata.	<i>Factus lapidis.</i>	Coup de pierre.	کورز * ضراط * ضربه * تپین * تپین *
Petrofello.	<i>Petroselinum.</i>	Perfil.	تیرسنگ * ضرب سنگ * ضرب حجر * صخر *
Li Franchi propagorno nella Persia il petrofello, li artiococchi, & li cauli fiori con mirabile riuscita.	<i>Europaorum nostrorum mensa petroselini usum, & cinararum, & brassicarum floridarum jam propagarunt in Perside, ubi mirificè crescunt.</i>	Les Franchs ont rendu celebres le Perfil, les artichauts, & les choux-fleur dans la Perse, où ils croissent admirablement bien.	پتروسس و کتکر ظلام و کورن بیط اولان (ایران) * * * * * شبراز کاشته بسیار عزیز و مشهور شدند *
Pettinare.	<i>Pectinare.</i>	Peigner.	شانه کردن * مشروط نمودن * تمشیط کردن *
Pettinare la lana.	<i>Carminare lanam.</i>	Carder la laine.	شانه زدن *
Pettinare la barba.	<i>Pectinare barbam.</i>	Peigner la barbe.	همه * پیشم کردن *
Pettinato.	<i>Pectinatus.</i>	Peigné.	ریش شانه کردن * تسریح ریش نمودن *
Pettine.	<i>Pecten.</i>	Peigne.	شانه زدن * شانه کردن * شمشق *
Pettine dà tessere.	<i>Pecten textorium.</i>	Peigne de tisseran.	شانه * مشط *
Petto.	<i>Pectus.</i>	Poitrine.	شانه جلالاهی * لبطه * چنبره *
Pettorale; arma.	<i>Pectorale; armatura.</i>	Poitral; arme defensiva.	سینه * صدر * پستان * گوه * در *
Pettorale di cavallo.	<i>Pectorale equi.</i>	Poitral de cheval.	جبه سینه * صغیحه * پیلان زرهی * سونشون *
Pezza: frammento	<i>Frustum: fragmentum.</i>	Piece: fragment.	سینه بدن * بر بدن اسب *
Pezza da rapezzare.	<i>Affula: frustulum.</i>	Piece à rapiecer.	پارچه قماش * پارچه * جهر * فاظل * چاره * خرده * پارچه * پارچه *
Pezzo à pezzo. Piacere: v: favore.	<i>Frustratim: minutatim.</i>	Piece à piece: en morceaux.	ترویه * خوی زدن *
Piacere: contento.	<i>Delectatio.</i>	Plaisir.	پینه * پرو * رفته * پارچه * تیکه * خورده پرو *
Piacere: esser grato	<i>Placere gratum esse.</i>	Plaire, être agreable.	پارچه پارچه * تیکه تیکه * پارچه پارچه * تل تل * قطعه قطعه *
Piacere: fodisfare.	<i>Placere: satisfacere.</i>	Plaire : satisfaire.	خوی زدن خوی زدن *
			خشنوی * حص * حص * صفا * سرور * حصص *
			پسندیدن * بدترجه قبعل رسیدن * عریدن *
			مقبول بودن *
			راضی کردن * خشنوی نمودن *

مرکبی طاعون و با ضرب
طاعون در ایران ابد انمی باشد و در هندوستان کدراک

طاعونی مرگ رسان عذر این ذات الطاعون
مرگی و بانمی

صعب میج
عرضه است عریضه عرضه اسدعا
کوز ضراط ضربه تیب تیز
تیرسنگ ضرب سنگ ضرب حجر

یقدونس قطرا ایان بستانی

یقدونس و کنگر ظلم و کرنیط اولاد در الک ایران

تندیده حله بهمت فرنگیان در بعضیهای اصفهان

و شیراز و کاشته بسیار عزیز و مشهور شدن

شانه کردن مشروط نمودن تمشیط کردن

شانه زدن

مهوره پشم کردن

دیش شانه کردن تشریح ریش نمودن

شانه زده شانه کرده شده . مینو ط

شانه منط

شانه بولایی لیط جنبه

سینه صدر بستان گاه بر

جبهه سینه صیغه بولد تزرپی دوستان

سینه بند بر بند آب

پارچه قماش بره جزو فاظل جوره خرقه

پاره دربه درویمه فوزه

پینه پرو رقه پاره تیکه خورده پرو

پاره پاره تیکه تیکه پارچه پارچه تیکه قطع قطع

خورده خورده

خشنودی رض حتر صفا سرور صوفی

پسند بودن بدرجه قبول رسیدن عزیز

و مقبول بودن

راحتی کردن خشنودی نمودن

کف پا چف الرجال قدم پاهمال
اسپرزہ قطونا اسپوس پسلیان

من الرجل
نشادن ثبت کردن نصب کردن غرس کردن
نشاندہ ثابت ناصب نغراس
نشاندہ مشبوت شدہ نصب نموده مشروس
گردیدہ منصوب

زار نالش بکا نور مناصہ فغان
کریہ نالش
ہنواری

قروش ریال قروش بوکلب
قروش سویلیان ریال سویلیان
بشعاب لکری صحن بزرگ
میدان تیم

صفاداشتن معزوز نمودن حر کردن

لذات جسمانی - اذواق بدین اذواق شبهت

لذات دنیوی - تفضی دنیا حرم اذواق دنیا

مهربان خوش خوی لطیف روکن دایم

بشوش طلیق الوجه جمیل

مهربانی لطافت خوش خوی بنامت جمال

از روی لطف از روی خوش خوی لطیفاً جالتاً

زخم جرح جراحت

زنده تراشی کردن ز ندیدن زنده کردن
بپوشش لبابوچ

کوکب ستاره سیاره کوکب سیاره مطب

گریه بگمان نمودن موییدن نامد و زار کردن

آب در دیده گردانیدن

باب گریه لایق بلای مستکی

هنوار مسطح مستوی درت هنوار سهیل

و حیا هم

بنال نصیته

تو لکی خافور شتهیل

Pia.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Piacersi.	<i>Delectari.</i>	Se plaire : prendre plaisir.	مغنا (اشتم) * محض و بدون * حتر کردن *
Piaceri carnali.	<i>Voluptates carnales.</i>	Plaisirs charnels.	لذات جسماني * انزاق دنيوي * انزاق شهوت *
Piaceri mondani.	<i>Mundana voluptates.</i>	Plaisirs mondains.	لذات دنيوي * حضور و دنيا * حرم * از واق دنيا *
Piacevole.	<i>Bemignus.</i>	Complaisant.	مهربان * خوش خوي * لطيف * روکشان * (دسم) * دشوش * طليق (الوجه) * جميل *
Piacevolezza.	<i>Benignitas.</i>	Complaisance.	مهرباني * لطافت * خورش خوي * دشاشته * جمال *
Piacevolmente.	<i>Benigne.</i>	Agréablement.	ازروي لطيف * ازروي خوش خويي * لطيفاً * جمالتاً *
Piaga.	<i>Vulnus.</i>	Playe.	زخم * جرح * جراحت * ولاقه *
Piagato : ferito.	<i>Dolabra.</i>	Rabot.	رند
Pialla.	<i>Dolarg.</i>	Raboter.	تراش کردن * رنديدن * رند کردن *
Piallare.	<i>Crepida.</i>	Pantoufle.	پاپوش * پابرج *
Pianella.	<i>Planeta.</i>	Planete.	کوکب * ستاره * ستاره * کوکب * ستاره * مصلب *
Pianeta.	<i>Plangere : flere.</i>	Pleurer.	گریه * بکا نمودن * موییدن * ذاله و زاري کردن *
Piangere.			آب بر رویه کردن آیدن *
Piangevole.	<i>Lamentabilis.</i>	Deplorable.	باب گریه * لایق بکا * مستبکي *
Piano : uguale.	<i>Planus : aequalis.</i>	Plain : égal.	هندوار * مسطح * مستوي * درست و هندوار * سهل * وطوي *
Piano v. ad aggio.	<i>Surculus infertius : talea.</i>	Plante d'arbre.	تهال * نصبة *
Pianta d'arbores.	<i>Plantm.</i>	Plante d'herbe.	تعالکي * خانبر * شتل *
Pianta d'erba.	<i>Calcaneum : planta pedis.</i>	Plante du pié.	کف پا * پف الرجل * قدم * پایمال *
Pianta del piede.	<i>Plantago.</i>	Plantain.	اسپرزه * قطعا * (سپيش) * پسپلیان *
Piantagine; erba.			لسان الحمل *
Piantare.	<i>Plantare : confereve.</i>	Planter.	نشاندن * نبت کردن * نصب کردن * غرس کردن *
Piantato.	<i>Plantatus.</i>	Planté.	نشاند * مشبوت شده * نصب نموده * غرس * مشروس کردن * منصوب *
Piantatore.	<i>Sator.</i>	Celui qui plante.	نشاندن * ثابت * ناصب * غراس *
Pianto.	<i>Luctus.</i>	Plainte : gemissement.	زار * نالش * بکا * نوحه * مناخه * آهین * فغان * گریه * ناش *
Pianura.	<i>Planities.</i>	Plaine.	هنغاري * سهولت * وطاق * هغن * هامعان *
Piastra.	<i>Nummus argenteus.</i>	Piastre.	قروش * ريال * قروش دي کلب *
Piastra Sevilliana.	<i>Nummus Sevillanus.</i>	Piastre de Seville.	قروش سبیلیان * ريال سبیلیان *
Piattò : v. ; piano.	<i>Paropsis.</i>	Baffin; grand plat.	پشقاب * لشکري * صحن بزرگ * چرغا * شادو * جغه *
Piatto grande.			
Piazza.	<i>Forum.</i>	Place : marché.	میدان * تیم *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Pica. Picca: v: lancia.	<i>Pica: avis.</i>	Pic.	* کلاغ جری * قلاق * زاعه * کلانج * عققت * البین *
Piccione.	<i>Pipio: pullus columbinus.</i>	Pigeonneau.	درج کفتر * کبوتر بیچه *
Picco: picchio.	<i>Picus.</i>	Pie; oiseau.	پن * ناره کب * جفل * چعا پینه *
Piccolezza: picciolezza.	<i>Parvitas.</i>	Petitesse.	کچکی * خوروی * صغر *
Piccolo: picciolo.	<i>Parvus.</i>	Petir.	کچک * صغیر * خورن *
Picciuolo: gambo de' fiori.	<i>Pediculus florum.</i>	Pié des fleurs.	مان گل * پایه گل *
Piccone.	<i>Bipennis: scalprum.</i>	Picon: pince.	کلیس *
Pidocchio.	<i>Pediculus; animalculum.</i>	Pou.	شیش * قمل *
Pidocchiofo.	<i>Pedicularis.</i>	Pouilleux.	پم شیش * پر قمل * مقمل *
Piede.	<i>Pes.</i>	Pié: pied.	پای * رجل * پا *
Piedestallo.	<i>Pedestallum.</i>	Piedestal.	پایه * اساس *
Piegare; come veste.	<i>Plicare.</i>	Plier.	ناه کردن * ته کردن * مطوی نمودن * پیچیدن *
Piegare le vele.	<i>Vela complicare.</i>	Plier les voiles.	نر زاریدن * بر تافتن *
Piegato: torto.	<i>Curvus.</i>	Plié: courbé.	اوزار پیچیدن * شرع ملقون نمودن * اوزار نر زاریدن *
Piegare à piccioli pieghi.	<i>Crispare.</i>	Plier: créper.	بایل * کج * کپوس *
Piegato.	<i>Plicatus.</i>	Plié:	آدم گاری کردن * شکشک - چمن چمن کردن *
Piegato: increspato.	<i>Flexibilis.</i>	Flexible.	تله کردن * مطوی نمودن * بر تافتن *
Pieghevole: arrenvole.	<i>Plenè.</i>	Pleinement.	بج شدن * کج کردن * ملایم * نرم *
Pienamente.	<i>Plicus.</i>	Pli.	په * بسیار *
Piegò d'una veste	<i>Ruga: flexus.</i>	Pli: pince.	تله * طی * طعی *
Piega.	<i>Ambages.</i>	Plis, & replis.	چمن * پیچ *
Pieghe, & ripieghe.	<i>Plenitudo.</i>	Plenitude.	چمن چمن * پیچ پیچ *
Pienezza.	<i>Plenus.</i>	Plein.	پری * استلا *
Pieno.	<i>Plethora: satietas.</i>	Plenitude: raffaement.	په * مستلی * متروس * هک *
Pienezza: satietà.	<i>Pietas.</i>	Pieté.	استلا *
Pietà.	<i>Lapis.</i>	Pierre.	نیانت * تقوی * صلاح * صلاحیت * زهن *
Pietra.	<i>Anno 1667 domus Sirracensis Domina Esmic-han, avie celebre illius Maani Geboride apud Petrum la Valle, infestata fuit per quatrimum continuo lapidum flagello.</i>	<i>L'an 1667 une maison de Chiraz, appartenant à Madame Esmic-han, tante de la faucele Maani Jouaherida du St. Pierre de la Valle, fut infestée d'un fleau continuel de pierres.</i>	سنگ * حصص * حصص *
L'anno 1667 la caza della Signora Esmic-han, in Sciraz, zia di quella famosa Maani Giouaherida, fu infestata da certe fastate continue, per il spazio di quattro giorni.			ساله هم ازوششمن و هشتاد و هفت از موی لوان حضرت مسیح سنگه (نباری) قلع شد هر خانه خانم اسمعیل در شیراز مینوی چار روز *

کلاغ جری تعلق زاغ کلدزه عقق
البین

فرخ گفت کوتر بچم

درخت داره کوب جفل جو بین

کچکی خورده صفر

کچک صفر خورده

ساق کل پایه کل

کلنگ

شپش قفل

پر شپش بر قفل مقل

پای رجل پا

پایه پش

تا ه کردن ته کردن مطوی نمودن بچیدن

در نواریدن بر تافتن

اوتار بچیدن شرع ملغوف نمودن اوزار نواریدن

مایل کج کیوسی

اوتوکاری کردن شپشیک چین چین کردن

تا ه کرده شده مطوی نموده بر تافتن

بیج شدنی کج کردنی ملایم نرم

بر بسیار

تاہ طی طوی

چین چین بیج

چین چین بیج بیج

بری امتلا

بر ممتی متروس ہک

امتلا

ویات تقوی صلح صلاحیت زہد

سنگ حجر صخر

سای ہزار و نشت صد و نشت و ہفت

از مولود حضرت مسیح سنگ اندازی قضا شد

در خانہ فام اسپخان در شیراز مدتی چار روز

سنگدق سنگان پر سنگ

نای سازنی

نای نواز نایی سازنده نای

گرفتن استدن اخذ نمودن استیف کردن

استده گرفته اخذ نمودن استیف کرده شده

جوز الصنوبر میوه صنوبر

جلفوزه میوه صنوبر پخت نثر الصنوبر

دیگ طنجه قدر طفتی قرغان پاتیل

دیگ سنگی برمه

قنبره قنبره

کوزه کوزه

لس است طنبدره غافلدره

پهال بیکل کاهلدره

کابلی سته عنبی تفاعل تکسل

واما هرگز دست سنگ انداز بپیدا نبوده
هر چند که بمقدار سر اوی کنده میبودی و جنس
سنگ چنین بود که تا سه فرسنگ در دور
هرگز دیده نشده

بار سنگها بالایی کوز با میافتادند و نمیشد و نیز

بالایی اوی میبستند و باقی نمیبودی

اگر بخدا توفیق بموجب نماز و دعا و امر بدی

مخصوص که دین مبارک مسیحیه در اردان بلد

مطلقا دفع کردم

احلم

سنگ مجک حجر المحک

سنگ سوسک روی حجر المن سیماره

شان
سنگ چنماغ حجر القدیح سنگ آتش

سنگ حمام حجر اللسفنج سنگ پلو

جوهر کوهر حجر قیمتی سنگ قیمت دار

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Erano gettate di quà, di là dà invisibile forza, grosse quanto la testa, & di tal sorte, che non si trovano simili à trenta legue lontano.	<i>Vi quadam impellebantur invisibili; nonnulli porrò haud erant humana capite minores, quales ad triginta illinc leucas in circuitu nullibi reperiantur.</i>	Elles étoient jetées par une force invisible, & étoient grosses comme la tête, & d'une sorte; d'ont il ne s'en trouve point à trente lieues à la ronde.	و اما هر کس دست سنگ اندازد [نبود] هر چند که بمقدار سران همی کند و میبوی و جنس سنگ چنین بود که تاسی بر سنگ در روز هر کس دید و نشد *
Calcavano sopra li vasi di terra senza spezzarli; e bombardavano sopra le persone senza far niſſun male.	<i>Cadebant in vasa testea, nec frangebantur; tum in ipsas personas, nec cadebantur.</i>	Ces pierres tomboient sur les pots de terre sans les casser; elles rejalissoit sur les personnes sans leur faire aucun mal.	بار سنگها بالای کوزهها میاندانند و نمیشکستند و نه بر بالای انهمی میچکستند و باقی نمیبوی نی *
Fui assai felice però di veder cessare questo flagello in virtù de gl' efforcismi, & preghiere.	<i>Ceterum exorcismorum, ac precum Ecclesiasticarum vim experius, flagellum repente aversum vidi.</i>	J'eus le bonheur de voir cesser ce fleau par exorcismes, & prieres.	آخر در حق توفیق بود که نماز و دعا و امر و نهی منحصراً که درین مبارک مسجد دیده دارم آن در آن مطلقاً نزع کردم *
Pietra ametiffo.	<i>Ametystus: lapis.</i>	Ametiffo.	الحلیه * <i>الاحمر</i> *
Pietra di paragone	<i>Lydius lapis.</i>	Pierre de touché.	سنگ مسک * حجر المسک *
Pietra d'aguzzare.	<i>Cos; lapis.</i>	Pierre à aiguifer.	سنگ سن * سنگ روسی * حجر المسمی * سیمیاره * شان *
Pietra fuoçaia.	<i>Lapis pyrius: pyrites.</i>	Pierre à feu.	سنگ چغمان * حجر القديح * سنگ آتش *
Pietra pomice.	<i>Pumex.</i>	Pierre ponce.	سنگ حمام * حجر الاسفنج * سنگ پاسی *
Pietra prezziola.	<i>Gemma.</i>	Pierre precieuse.	جوهر * کهر * حجر قیمتی * سنگ قیمت دار *
Pietra: v: calcolo, Pietrofo.	<i>Lapidofus: petrosus</i>	Pierreux.	سکلاق * سنگستان * پر سنگ *
Pifara.	<i>Tibia; instrumentum.</i>	Fifre.	نای * سازنی *
Pifararo.	<i>Tibicen.</i>	Joueur de fifre.	نای نواز * نای * سازنی و نای *
Pigione v: affitto, Pigliare.	<i>Capere: accipere.</i>	Prendre.	گرفتن * استدان * اخذ نمودن * استیفا کردن *
Pigliato.	<i>Captus: sumptus.</i>	Pris.	استد * گرفته * اخذ نمودن * استیفا کردن شده *
Pigna.	<i>Conus.</i>	Pomme de pin.	پونز الصنوبر * میوه صنوبر *
Pignuoli.	<i>Strobili.</i>	Pignons.	چاشنی * میوه صنوبر زمینی * ثمر الصنوبر *
Pignata.	<i>Olla.</i>	Pot.	دیگ * طنجره * قدر * طشتی * قترغان * پاتیل *
Pignata di terra.	<i>Olla fictilis.</i>	Pot de terre.	دیگ سنگی * دومه *
Pignata di fuoco artificiale.	<i>Globus pyrotechnicus.</i>	Grenade: boule de feu.	قنبوزه * قنبوه *
Pignattaro di terra.	<i>Ollarius.</i>	Potier de terre.	کوزه کمر * فخار *
Pigramente.	<i>Pigrè.</i>	Pareffeuement: lâchement.	لوس * مست * طبلانده * غافلانده * باهمال * بکسل *
Pigritia.	<i>Pigritia.</i>	Pareffe.	کاهلانده *
			کاهلی * مستی * طبلی * تغافل * تکاسل *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Pigro.	<i>Piger.</i>	Pareffeux.	* طبل * سسل * لمس * کاهل * اهبالي * مهمل * * متکامل * ارکان * حیره * چمند * هوشا * وناس * * متهلون * پرواش *
Pilaftri.	<i>Parafida.</i>	Pilaftres.	* ستون مانند * ستان نما *
Pillola.	<i>Pilula: catapotium</i>	Pilule.	* حب * دانه *
Piloto.	<i>Navarobus: ductor</i>	Pilote.	* معلم * معلم دریا * معلم البصر * قاید جهاز *
Pimpinella.	<i>Pimpinella.</i>	Pimpinelle.	* قیطره * قیطره * مسیکه *
Pinacolo.	<i>Pinnaculum.</i>	Pinacle: faite.	* کله * سر *
Pincione.	<i>Fringilla.</i>	Pinçon; oiseau.	* مرغ نارپره * نارپره * نارپره *
Pingere.	<i>Pingere.</i>	Peindre.	* نقاشی کردن * نقش کردن * تصویف نمودن *
Pino fruttifero.	<i>Pinus fructifera.</i>	Pin; arbre.	* صنوبر دریمنی * صنوبر بار نار *
Pino salvatico.	<i>Pinus agrestis.</i>	Pin sauvage.	* صنوبر دیبیر * صنوبر سحرایی * صنوبر شستی *
Pio.	<i>Pius.</i>	Pieux: devot.	* صالح * زاهد * عابد * نیرن نار * متقی * متورع *
Pioggia.	<i>Pluvia: imber.</i>	Pluye.	* باران * بارندگی * مطر * غیث *
Piombo.	<i>Plumbum.</i>	Plomb.	* قرشم * سرب * رسامی * ابار *
Pioppo.	<i>Populus; arbor.</i>	Peuplier; arbre.	* سفیدار * درخت سمرقندی * ناع *
Piovere.	<i>Pluere.</i>	Pleuvoir.	* باریدن * میبارم * باران آمدن * مطر و غیث شدن *
Pipistrello.	<i>Vesperilio.</i>	Chauve-souris.	* شب پره * خفاش * وطراط * چرهاراز * خپوز * خردپوز * * خردپوز *
Piramide.	<i>Pyramis.</i>	Piramide.	* میل * مخروط *
Pirata: v. corsaro.			
Piscina; peschiera.	<i>Piscina.</i>	Vivier à poisson.	* حوض ماهی * درکه ماهی * موضع سنگی *
Piscina: v. cloaca.			
Pisello.	<i>Pisum: cicer.</i>	Pois; legume.	* نخود * حمص * میس *
Pistello: v. pistatoio.			
Pitanza: compa-	<i>Obsonium</i>	Pitance.	* رزی * نان خورش *
natico.			
Pittore.	<i>Pictor.</i>	Peintre.	* نقاش * مصور *
Pittura.	<i>Pictura.</i>	Peinture.	* صورت * نقاشی * تصویر *
Pittura; arte.	<i>Pictura; ars.</i>	Peinture; art.	* نقاشی * صورت کشی *
I levantini sono affai grossolani nella pittura, e perspettiva; come anche nell' arti d'orefice, & d'or- loggiero.	<i>Orientalis omnes hactenus picturā, & perspettivam, nec non aurificis, & horologiaris ar- tes ruditer trac- tant.</i>	Les levantins font foi grossiers dans les arts de la pein- ture, de la per- spective, de l'or- feverrie, & de l'horologerie.	* علم نقاشی و نظر و زرگری و ساعتسازی هند - عازن * ممالک ایران و هند و ترکستان بسیار ناخشنده *
Più.	<i>Plus: amplius.</i>	Plus; de plus.	* بکتر * بعد * بیشتر *
Piva: sampogna.	<i>Tibia utricularis.</i>	Musette.	* فیس *
Piuma.	<i>Pluma.</i>	Plume.	* پر * ریش * پرپری * Piuma-

ظنیل ست لیس کاہل

اہالی مہل منکلس ازکان

صیرہ چند ہوش ولس

شہلون برداش

ستون مانند ستون نما

جرت دانہ

معلم معلم دریا معلم البحر قاید ہواؤ

قیطرہ قیطج میکہ

کلمہ لاسر

مرغ داربڑہ داربڑہ دابڑہ

نقلت کردن نقشب کردن تصویر نمودن

صنوبرینت صنوبر باردار

صالح زاہد عابد دین دار متقی مستوح

باران بارندی امطار غیت

قرشم سرب رماص ابار

سفیدار درخت لیسر قندی ناغ

باریدن مینارم باران آمدن مطرد غیت شدن

شبر پره نقاش و طوطا جبر و اواز

خیزوز خونینوز

خرینوار

میل مخروط

حوض ماهی برکه ماهی موضع سبک

تخود حص میشو

رزق نان نورش

نقاش مصور

صورت نقلشی تصویر

نقلشی صورت کشی

علوم نقلشی و تنظرون کری و سبک انی هنوز

و در مالک ایران و هند و ترکستان بسیار یافتند

دیگر بعد بشر

دیشی

ناز بالشر بالشر پرفت انچه رشن

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Piumacetto: pi- maccio.	<i>Pulvinus; pulvini- lus.</i>	Oreiller: plumail.	تازبالش * بالش پرقن * مخدو ریش (التعام * زیدرسر * بالهون *
Piumicella.	<i>Plumula.</i>	Duvet: plume fine	پرقن * پیر نرم * پیر سپنه مرغ * ریش (التعام *
Piumoso.	<i>Plumofus.</i>	Plumoux.	پیرس. * پیر دار * سرپش *
Pizzicare.	<i>Vellicare.</i>	Piquer: pincer.	انبر کردن * قرص نمودن * باچنگل گرفتن * پشکلیدن * خشن کردن *
Pizzicaruolo.	<i>Cupedinarius.</i>	Chair-cutier.	باگل * عطار * آلات فروش *
Pizzicata; di fale; &c.	<i>Momentum: lan- tillum salis &c.</i>	Pincée; de fel &c.	تک دست * تک دست *
Pizzicatura.	<i>Vellicatio.</i>	Pincement.	دن کندن *
Placabile.	<i>Placabilis.</i>	Aisé à appaifer.	تسکین پذیر * آرام پذیر *
Placare.	<i>Placare.</i>	Appaifer.	ساکن کردن * تسکین نمودن * خاموش کردن (نیدن * آزاندن *
Placato.	<i>Placatus.</i>	Appaifé.	تسکین یافته * ساکن کردن (نیدن * خاموش گشته *
Placido: benigno.			
Platano.	<i>Platanus.</i>	Plane: arbre.	چنار * درخت چنار * نلبی * شجره نلبی * نلبی *
Si pol chiamare Ispahan la Città de' platani, come Sciraz la città de' cipressi.	<i>Vocarem antono- masticè Aspaba- num platanorum civitatem; Sciri- zium verò cupres- sum.</i>	L'on pût apper- ler Ispahan la ville des planes, & Chiraz la ville des Ciprez.	دی جانهدست که (منهانرا) شهر چنار کوفه چنانچه شیراز را حسب فضیلت شهر سروتی (ان) کفت *
Vi sono platani nella Persia rive- niti con culto su- perfitiziofo per lo- ro antichità.	<i>Platanos quasdam veternosas cultu quasi Divino ve- nerantur Persæ.</i>	Il y a des planes dans la Perse que l'on revere cou- me des Divinitez, pour leur antiq- uité.	بعضی چنار توان دیدن در ایران که خلایق بجای امام و پیر حسب وسوسه دارند *
Si vede un platano vicino à Ispahan, qual sostenta so- pra suoi rami un cabinetto da rice- vere facilmente cinquanta perso- ne.	<i>Visitur juxta Af- pabanum plata- nus, intra ramos suos domunculam seu Theatrum sus- tentans, ubi quin- quaginta homines facile confideant.</i>	Il y en a un aux environs d'Ispa- han, sur les bran- ches duquel l'on a bâti un cabinet à contenir aisément cinquante perso- nes.	امان چنار بغایت غطیق که در باغ احوال (منهان دیدم و در بر سر آن قابل پنج نفر ساختن دیدم چندین مخلوقات توان کنجند *
Plebe.	<i>Plebs.</i>	Populasse.	خلایق * خلق * عوام الناس * شعب جمهون *
Plebeio.	<i>Plebeius.</i>	Roturier.	هامی * رهیتی * جمهونی * کاسی *
Pleiade.	<i>Pleiades.</i>	Plejades.	پروین * ثریا * پرن * پرو *
Plenilunio.	<i>Plenilunium.</i>	Pleine lune.	ماه چاره شبه * دن * پرتو هم ماه *
Plico di lettere.	<i>Fasciculus epistola- rum.</i>	Paquet de lettres.	دسته کتابتها * بسته مکاتیب * دسته مکشوبات *
Plurali; in gram- matica.	<i>Pluralis; in gram- matica.</i>	Plurier; en gram- maire.	جمعی * جماعت * کثرت * بسیاری *
Pluralità.	<i>Pluralitas.</i>	Pluralité.	
Poco.	<i>Parum.</i>	Peu.	کم * اندک * قلیل * Eeee Poco

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Poco fa.	<i>Non ita pridem.</i>	Depuis peu.	منقریب سے پہلے رفتہ رفتہ * کم سے کم تیسرتی * مدت قلیل
Poco manca.	<i>Parum abest.</i>	Peu s'en faut.	کتر شتہ * سہل زمانہ قبل ازین چند وقت پیشتر * من قریب * نترہ یک است * چون اندر *
Poco avanti.	<i>Nuper: paulo ante.</i>	Peu auparavant.	اندک پیشتر * اندک قبل ازین * مدتی سہل قبل ازین *
Poco dopo.	<i>Paulo post.</i>	Peu apres.	اندک پست * مدتی سہل پست *
Podagra.	<i>Podagra.</i>	Goutte; maladie.	نہ ہند پای * نقرس * نوزہ مقامل پای * وجع الملوک * وجع المناصب *
A pena si fa che cosa sia la podagra nella Persia, & nell' Indie. Ansi bastarebbe andar in quei pac- zi per sanarsi dalle podagre incurabi- li.	<i>Podagram vix no- runt Persæ, & Indi.</i>	La goutte est pré- que inconnue aux Indes, & en Per- se. Il faudroit aller en ces pays là pour guerir des gouttes incur- ables.	نقرس و عرق النساء و ولایتہای ایران و ہندستان کمترین میباشد * بلکہ اگر خد اورندہای نقرس کہ در اولکہای خون مان بسیار مشہور اند و بہی معالجہ بانجا رفتن علاج بہتر بدوند *
Podagrofo.	<i>Podagrosus.</i>	Goutteux.	صاحب نقرس * زوالنقرس * صاحب وجع الملوک * خد اورند نقرس *
Podare la vigna. Podere: v. dominio. Podestà: pretore.	<i>Pampinos super- stuos reserare. Prator.</i>	Tailler la vigne. Preteur: officier.	از چیدن * شاخہا * موریدن * تقطیب شاخ ز نمرودن * گانتس * گہتر * پیرک * کنند * حاکم * سرہنگ *
Poema.	<i>Poëma.</i>	Poëme.	قصیدہ * چکامہ * ہوامہ * چغامہ *
Poezia.	<i>Poësis.</i>	Poësie.	نظم * شعر * بیت * کلام موزون * چکامہ * جامہ * چغامہ *
Poeta.	<i>Poëta.</i>	Poëte.	شاعر * ناظم * مصنف * حافظ *
Poeticamente.	<i>Poëtice.</i>	Poëtiquement.	نظم * بہ شعر * بہ بیت * بوزن *
Poetico. Poi: v. doppio. Poi che.	<i>Poëticus.</i>	Poëtique.	بیتی * شعری * نظمی * موزون *
Pollastra.	<i>Cum; quandoqui- dem. Pullastra.</i>	Puifque.	چنانکہ * هر گاہ کہ * چنانچہ * بوجہ کہ * چانکہ *
Pollastro.	<i>Pullus gallinaceus.</i>	Poulette.	مرغ بچہ * مرغ بچہ مانہ * نروچہ * بچہ ساکپان *
Polledra.	<i>Equula.</i>	Chaponneau : poulet. Pouline.	خروس بچہ * خروس بچ * فرخ نیک * چوچہ * چغور * کرہ مادیان * مہر *
Polledro.	<i>Mannus: equulus.</i>	Poulain.	کرہ اسب * ذلف * جانہ اسب *
Polenta.	<i>Puls: polenta.</i>	Bouillie.	شوروا * آش * ان مالہ * پلغوز * حریرہ *
Polipodio.	<i>Polipodium.</i>	Polipode.	سفایج * شستوان * اضرار الکلب * تشمیر ثاقب الحجر *
Polire. Polire: v. forbire.	<i>Polire.</i>	Polir.	کنند لاجل * حماز * تشمیرون * بہرین * پرنخت کردن * جلا دادن * صاف کردن *
Polire: lisciare.	<i>Levigare.</i>	Lisser: polir.	مہر زدن * مہرہ کردن * اندون * اندون نمودن * Pelli

عنقریب سہل وقتیت کم مدت مدت قلیل

عنقریب نزدیک است چون اندر

اندک پشتر اندک قبل از این مدتی سہل قبل از این

اندک پسر مدت سہل پتر

درسد باپی

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Politezza.	<i>Mundities.</i>	Propreté.	پاکیزگی * پاکیزگی * لطافت *
Politica : arte di governare. Politica: destrezza	<i>Politia.</i> <i>cautio : cautela.</i>	Police:art de gouverner. Politique:adresse	تدبیر المداین * تدبیر ولایت * شرایع المداین * مدارا * ملاحظه * تدبیر *
Le corti de'l levante sono scuole della politica de'l Macchiavello. Politico.	<i>Curia Orientales vera schola politica perfidi Macchiavelli.</i> <i>Politicus.</i>	Les cours du levant sont les écoles de la politique de Macchiavel. Politique.	اوردوهای ایران و غیر ممالک مشرق منارس مکرو مخپله و هبله بازی باشند *
Polito : lisciato. Polito:v: nettō.	<i>Politus: levigatus.</i>	Poli : lissé.	صاحب تدبیر * لطیف * مدارا * مدارا و رز * پرن اخته * پرن اخته شده * مهره زنه * اندونه * صیقل زنه *
Polaco.	<i>Polonus.</i>	Polonois.	لهی * مردم له * اسم ملک له * فرنگ طایفه له *
Polizza.	<i>Schedula.</i>	Billet.	نوشتنه * نسخه * دست خط * تسکری *
Polizza di cambio. Pollo.	<i>Schedula cambii.</i> <i>Pullus.</i>	Lettre de change. Pouffin.	برات * برات نامه * برات نامه * حواله نامه * چرت * جزوه * چرخه *
Pollutione notturna. Pollutione.	<i>Pollutio nocturna.</i> <i>Pollutio.</i>	Pollution nocturne. Pollution:mollese.	احتلام * شیطانی * جنابت * نجاست * پاکیزگی *
Polmone.	<i>Pulmo.</i>	Poumon.	شش * ریه * آلت هم زمان *
Polmonico.	<i>Pulmonicus.</i>	Pulmonique.	خون رس * دره سل *
Polo artico.	<i>Polus arcticus.</i>	Pole arctique.	قطب شمالی *
Polo antartico.	<i>Polus antarcticus.</i>	Pole antarctique.	قطب جنوبی *
Polpa.	<i>Pulpa.</i>	Mouëlle : moëlle.	شحم * مغز * اندرون *
Polpetta:vivanda.	<i>Puls.</i>	Bouillie.	شوربا * آش *
Polfo.	<i>Pulsus.</i>	Pouls.	نبض * زکی حرکت * زکی *
Poltrone.	<i>Ignavus.</i>	Poltron.	دبیر * کمر حتما * دبدل * بی هم * نامرد * محض *
Polipo.	<i>Polipus.</i>	Polype.	خوسپینی * آکله اذف * اردبان *
Poltroneria.	<i>Ignavia.</i>	Poltronnerie.	نامردی * بی چکری * دبدل * بی هنری * کم جرعتی * خزان *
Poltrone(camerte).	<i>Ignaviter.</i>	Lâchement : poltronnement.	بی جرعتی * بی چکرانه * نامردانه *
Polvere.	<i>Pulvis.</i>	Poudre.	گرد * غبار * تراب *
Polvere d'artiglieria.	<i>Pulvis tormentarius.</i>	Poudre à canon.	باروت * باروت تفنگ *
Polverinò : fino polvere	<i>Pulvis pyrothecnicus subtilis.</i>	Polverin.	آزونی * ازنه تلاصیق * باروت ریزه *
Polveroso.	<i>Pulverulentus.</i>	Poudreux.	گرد آلود * خاک آلود * مغبر *
Pomice: v: pietra.	<i>Pomum ensis.</i>	Pommeau de l'épée.	غرضه شمشیر * نعل کهنه شمشیر *
Pomo di spada.	<i>Pompa.</i>	Pompe.	پروکتی اری * حشمت * شوکت * کچکبه *
Pompa.			عظمت * فخر *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Pompa funebre.	<i>Pompa funebris</i> : <i>justa.</i>	Funerailles.	* تقطیع سانسیم * هنرا *
Pomposo.	<i>Splendidus.</i>	Pompeux.	* منسخر * هنر کوی * صاحب فخر و کبر و کینه و حسد * * مغرب * عرب * سمت مغرب * جابلسا * خاور *
Pon' : confiderare.	<i>Occidens.</i>	Ponent.	* بان مغربی * هزای مغربی * ریح مغربی *
Ponente.	<i>Ventus occidentalis</i> : <i>corus.</i>	Vent du ponent.	* مغربی * مریم مغرب * اهل غرب *
Ponente; vento.	<i>Occidentalis.</i>	Du ponent.	* سکا زان * تبغیر کردن * تورالین * خلیدان *
Ponentino.	<i>Pungere.</i>	Poindre.	* خیلانیدن *
Ponere: v: porre.	<i>Acidens.</i>	Aiguillon.	* کرت * کرت * بزاز * منصف * مبل *
Pongere: pugnere	<i>Cuspis.</i>	Pointe de fer.	* نک * سر * ستی *
Pongolo.	<i>Pons.</i>	Pont.	* پل * جس * پهل *
Pongolo : aculeo.	<i>Fulcire.</i>	Appuyer.	* کینه کردن * استنای کردن *
Ponta de l'ferro.	<i>Fulcimen.</i>	Appuy.	* تکیه * مسند * آرام *
Ponta : v : alba.	<i>Ponto.</i>	Ponton.	* پیک * منظر *
Ponte.	<i>Frequens.</i>	Peuplé.	* اوانان * معمور * پر اوانام *
Pontefice : v : Papa.	<i>Puppis.</i>	Poupe de navire.	* سفین غراب * سکان گشتی * سکان درشه *
Pontellare.	<i>Lac fugere.</i>	Téter.	* مکیدن - میمکم * شیراز پستان خوردن * رضع کردن *
Pontello.	<i>Portulaca.</i>	Pourpié.	* حلقه * جردین * خرفه * بقله الصمقا * سمین اوتی *
Pontone.	<i>Subulcus.</i>	Porcher : gardeur des pourceaux.	* خرن *
Pontutto: aguzzo.	<i>Vasa China.</i>	Porcellaine.	* رهای الخنازیر * خوک دار * خوک بان *
Popolato.	<i>Immundities.</i>	Saleté : vilainie.	* چنی آلات * فروری * فغوری *
Popolo: v: plebe.	<i>Sus; porcus.</i>	Pourceau.	* مرداری * نجاست * پلشتی * کثافت *
Poppà di nave.	<i>Hystrix.</i>	Porc épi.	* خنریر * گراز * خوک * بلبل * وراز *
Poppare.	<i>Porcus maximus.</i>	Pourceau marin.	* قسی * چگاشه * زکسه *
Porcacca.	<i>Porphyrites.</i>	Porphire.	* خوک دریا * بی سولیم *
Porcaro. •	<i>Porriger.</i>	Mettre en main : donner.	* سمانی * سنگ سمانی * حجر السمانی *
Porcellana : terra di Cina.	<i>Pori.</i>	Pores.	* دست دادن * دست سپردن * بتقدیم رسانیدن *
Porcheria.	<i>Porosus.</i>	Poreux.	* نفون بدن * مناس *
Porco:	<i>Purpure.</i>	Pourpte.	* منقون * پر مناس *
Porco spino.	<i>Purpureus.</i>	Couleur de pourpre.	* اسقرلاط * زغلات *
Porco marino.	<i>Purpuratus.</i>	Vêtu de pourpre.	* قرمزی رنگ * رنگ اسقرلاط * لون زغلات *
Porfido.	<i>Ponere.</i>	Mettre.	* زغلات پوش * اسقرلات پوش * زبر *
Porfido.	<i>Deponere.</i>	Mettre à côté.	* صتراشتنی * نهادن * موضوع نمودن *
Porgere.			* بیطرف کناشتنی * کناره کناشتنی * از پیش رو برداشتنی *
Porgere.			Porro

Por.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.
Porre à l'incanto.	<i>Exponere plus offe- renti.</i>	Mettre à l'ancan.
Porre unò sopra l'altro.	<i>Superponere.</i>	Mettre l'un sur l'autre.
Porfin in pericolo.	<i>Exponere se peri- culo.</i>	Se mettre en peril.
Porro.	<i>Porrum.</i>	Porreau.
Porta.	<i>Porta.</i>	Porte.
Li Gianiffieri (ien- ghi cieri (ينكي چري) cioè; i nuo- va milizzia, ovvero nuovi foldati, qua- li sono in tutto 40000 moschet- tieri pedoni, sono chiamati propiamente (Qapi- kouli (قاپي كلو) cioè; schiavo del- la porta.	<i>Janiffieri (ienghi- cieri چري) i. e. nova milizia, sive, neoptolemi, quadraginta nempe millia peditum vo- cantur proprie (قاپي کولي) i. e. porta mancipiium.</i>	Les Janiffaires (ينكي چري) ien- ghi-cheri) c'est à dire; la nouvelle milice, ou nou- veaus foldats qui font en tout 40. m : mousquetaires a pié, sont appel- lez proprement (قاپي کولي) c'est à dire; esclave de la por- te.
L'Imbasciatore e- venuto alla porta de'l rifugio de'l mondo; ovvero; e venuto à baggia- re il limine della porta de' schiavi de'l rifugio de'l mondo: sono pe- rifrafi Perfiane per accennare la per- fona de' IRè.	<i>Accessit legatus ad portam Afili orbis; vel; venit ad of- culandum limen mancipiorum afili orbis: sunt peri- phrafes ordinaria, quibus utuntur Perse ob summum cultum, ne vel nomen Regis tan- gant.</i>	L' Ambassadeur est venu à la porte de'l Afile du mon- de: ou bien; est venu baiser le fucil de la porte des ef- claves de l'afile du monde: periphra- ses ordinaires des Perfiens pour dire avec respect; est venu vers votre Majesté.
Portare.	<i>Portare: ferre.</i>	Porter.
Portato.	<i>Portatus: allatus: advectus.</i>	Porté.
Portatore.	<i>Lator: gestator.</i>	Porteur.
Porta cibo.	<i>Aristrophorum: εσθητορ.</i>	Porte à manger.
Porta lettere.	<i>Gerifolium.</i>	Porte lettres.
Portatura: vettura.		
Portatile.	<i>Portatilis.</i>	Qui se peut porter
Portéto: miracolo.	<i>Porticus.</i>	Entrée: portique.
Portico.		
Pottiere.	<i>Janitor.</i>	Portier.
Portione: v: parte.		
Porto di mare.	<i>Portus: statio.</i>	Port de mer: e- chelle.
Si chiama un por- to in Perfiano (Ban- der (بندر) & in In- diano (patan (پتان) quindi procedono li nomi delle coste; come; Bander-A- baffi; porto d'Ab- bas; Bander Congo &c: Mecfeli-Patan, porto di pesce, Ma- dras-Patan, &c:	<i>Portus Perficè (بندر) Indi- cè (پتان) hinc orarum mariti- marum nomina; ut Bander-Abaffi; por- tus Regis Abbas; Bander Congo, por- tus Angulofus; Me- cieli-Patan, portus pifcis; Madras-Pa- tan, &c.</i>	L'on appelle un port de mer en Per- fian (بندر) & en Indien (Patan (پتان) de là vien- nent les noms Ban- der-Abaffi; le port d'Abas; Bander- Congo &c: Mecfe- li-patan, le port du poiffon; Madras- patan, &c:

PERSICE.

* ديبازار منران فروختن
* بالاي يکدن گرنهان * تواراندين
* خوب را بخطر انداختن * داخل مغفقه شدن
* تره * کندن * کرات
* تر * باب * سرواز
ينكي چريان يعني جنين سپايان و انهار كل چل هزار نفراندي پيان و تفنگدار و شمشير بند و انهارا نيز قاپي كلاي خواندن *
ايلچي دسر گاه عالم پناه آمد خواجه ايلچي باستانه دوسي دندگان جهان پناه آمد چنين عبارتي مقلد متعارفست نثر اهل اور و ايران تا در رسم عظمت خاصه شخص پادشاه اشاره نمايند *
* اورن مهورم * حمل کردن
* اورن وشه * محمول نمودن
* حال * بارکش
* تخته سفره * خنچه
* چتران
* پوش دست * سفری
* پاهنگاه * توشمان * ديوتا پورس * جلوه خانه
* قاپيچي * دراب * دربان
* فنيور * درباندين * حوض
فنيور در فنيان پارسي و پطان در فنيان هندی همين معني دارند بنابر اين اقتر جا فني سوي دريا عجم دهند دندر و پطان نام دارند چون دندر عباسي دندر کنگک مچلي پطان يعني دندر ماهي و من رسيطان و غيرها *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Le barche de porti del mar Perlico, volgarmente retrade; sono fabricate senza chiodo veruno di ferro, cuscite folamente con corde di (Cairo) cioè, del tronco delle palme, e molti buchi, & chiodi di legno.	<i>In portibus sinus Perfici naves absque clavis ferreis construuntur; sed fortiter consuntur filamentis conseritis, de palma fuste, multiplicatis juxta foraminibus, ligneis quæ clavis.</i>	Les Bâtimens où demy navires que l'on fabrique aux ports de Perle s'ot sans aucun clou ny ferrement; ils sont joints, & cousus fort adroitement avec des cordes du tronc des palmes, passées par quantité de trous, condannez avec des chevilles de bois.	برای کب و ریاهه از آن جهت که بی چتر اند که بی سی بهیخ اهنی ساخته شوند و همین بقدر یعنی در یسما مال نخعل و ریخته بی سخته دریا میترند *
Positione.	<i>Positio philosophica.</i>	Position : proposition certaine.	توضیح بدیهی *
Posporre.	<i>Postponere.</i>	Postposer.	سر کراشتن * پس و نشستن * تاخیر کردن * متاخر نمودن *
Possedere.	<i>Possidere.</i>	Posseder.	داشتن * مالک بودن * متصرفی بودن * صاحب بودن *
Posseduto.	<i>Possessus.</i>	Possédé.	بتصرف آوردن * متصرفی کردن * مظهر و نمودن * تصرف نمودن *
Possessione.	<i>Possessio.</i>	Possession.	صرف * ضبط * تسلیم * قیصه تصرف *
Possessione; terreno.	<i>Ager.</i>	Terrein : possession.	ملک * املاک * عمار *
Possibile.	<i>Possibilis.</i>	Possible.	ممکن * شدنی * از ممکنات * مقهور *
Possibilità.	<i>Possibilitas.</i>	Possibilité.	امکان * شدنی *
A posta.	<i>Ex professo.</i>	Expresz: à dessein.	هائسته * از قصد * بقصد * قصد * از قیاس *
Postema.	<i>Apostema.</i>	Apostume.	زخم * آماس * سفتیل *
Posteri.	<i>Posteri.</i>	Descendans : successeurs.	پس ماندگان * پسرینان * متعقبان *
Posteriore.	<i>Posterior.</i>	Postérieur.	متعقب * پیسر *
Posteriori; dorso.	<i>Posteriora: dorsum.</i>	Derriere : dos.	نشستگاه * کون * مقع * اوله * پسرینان * تریچه *
Posterità.	<i>Posteritas.</i>	Posterité.	چیر * نغان * پریدن * پیام *
Postiglione.	<i>Tabellarius: cursor.</i>	Postillon.	بعد از وفات * بعد از موت *
Postumo.	<i>Posthumus.</i>	Posthume: apres la mort.	ش
Postilla.	<i>Scholium.</i>	Glose : note à la marge.	عربی * صلی *
Postizzo.	<i>Fiditius.</i>	Feint.	کراشته * نهان * موضوع *
Posto : fito : luogo.	<i>Postus.</i>	Mis.	تولید * تو را کبر * قاس * مقرب * قوی *
Posto.	<i>Potens.</i>	Puissant.	قدرت * ذی انبای * سلطنت * توش * جناب *
Potente.	<i>Potens.</i>	Puissant.	توانگری * توانایی * قدرت * قوی * یار * تار * توش * عرفا *
Potenza: autorità.	<i>Authoritas.</i>	Puissance : autorité.	
Potere.	<i>Potentia.</i>	Pouvoir: puissance	

ITALICO.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

La potenza non confiste nelle ricchezze, ma nel valore: e la grandezza non confiste nell'anni ma nel giudizio.

Potentia in virtute, non in divitiis consistit: magnitudo vera in ingenio, non in annorum numero. Ex Sâdini Roscrio. pag. 59.

La puissance confiste dans la valeur & non dans les richesses: la grandeur confiste dans l'esprit, & non dans l'âge. Chegh-Sadi Poëte Persan.

توانگری بهتر است نه بمان *
و بزرگی بهقلست نه بسال *

Potere.

Posse.

Pouvoir.

دراستن * توانستن *

Poveramente.

Miserè.

Pauvrement.

فقیرانه * درودشانه * عالی * مانده الفقرا * فقیران *

Povero.

Pauper.

Pauvre.

مسکین * درودش * نه از * معلوم * معسر * تنگ روزی *

Povertà.

Paupertas.

Pauvreté.

فقری * مسکین * در ارادین * فقیری * فقیران * فقر * مسر * فاقه * مسقرول بسیار پادشاهی رای مشتهر آن ایران و هند * هر که ملاحظه اعتبار آن در روزی و

Li gentili, & Mahometani si burlano d'ogni apparenza di santità, doue manca la povertà volontaria.

Gentiles, & Mohammedani omnem sanctitatis speciem absque voluntaria paupertate prorsus improbant.

Les gentils des Indes, & les Mahometans se moquent de toute apparence de sainteté, si elle n'est accompagnée de la pauvreté volontaire.

آن مال دنیا * فقر * مسکین * در ارادین * فقیری * فقیران * فقر * مسر * فاقه * مسقرول بسیار پادشاهی رای مشتهر آن ایران و هند * هر که ملاحظه اعتبار آن در روزی و

Pozzo.

Putens.

Puis.

چاو * بهر * قلبی * حیره *

Pranfare.

Prandere.

Dîner.

پاشتی حکرون * پشین خورون *

Pranzo.

Prandium.

Dîné.

پاشتی * پشین * خوراک ظهر *

Il pranzo degli Orientali e simile alle nostri collazioni di digiuno.

Orientalium prandium jejuniorum nostrorum collationi aequiparandum.

Le dîner des levantins ressemble a nostre collation des jours des Jûne.

چشتی اهل شرق چون پخته نمیشود آن در کویا حاضری * در کپان است در ایام روز ایشان *

Prato.

Pratum.

Pré.

چرا * مره * چرا * چرا * چرا * علقه ار *

Prattica : uso.

Ufus.

Practiqué : usage.

قانون * قانون * استعمال * عادت * ورزش *

Prattica : conversatione.

Consortium.

Practique : conversation.

صحبت * اختلاط * کب باهم *

Practicare.

Exercere.

Exercer.

ورزیدن * مشغول بودن * اشتغال نمودن *

Practicare : conversare.

Versari.

Practiquer : converser.

کب زبان * صحبت داشتن * اختلاط نمودن *

Practicare : fare.

Ad praxim reducere.

Mettre en pratique.

و عمل آوردن * بفعل آوردن * عمل نمودن *

Prattico : ufato : esperto.

Expertus.

Experimenté.

آزموده * کارورزیده * مسخر * صاحب وقوف و تجربه * و شکر *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

<p>Una sola persona con nobbi pratica à fondo delle cose Orientali, singolarmente della Turchia, cioè; l' Eccellentissimo Sig. Marcheze di Nointel.</p>	<p><i>Rerum Orientalium, ac Turcicarum fandiſtus peritum, & compri- mis expertum, ferme unicum novi Eccellentissimum D. Marchionem de Nointel.</i></p>	<p>La personne que j'ay connue, qui a plus de connoissance pratique, & à fond des choses du levant, sur tout du fort, & du foible des Turcs, c'est M. le Marquis de Nointel.</p>	<p>شیرت ایچی فرانس نثر سلطان مسعود چارم مسعودی نونظل در معرفت کتعلقات اوروهای و دیوانهای تبرکستان بسیار ورزیده بلکه کامل یکمانه بون *</p>
<p>Prattico: operativo. Preambulo.</p>	<p><i>Practicus: operativus. Praeambulum.</i></p>	<p>Practique. Preambule.</p>	<p>نامل * عامل * عمل کنند * مقدمات * افتتاح * فاتحه * شروع * دیباچه * عنوان مسبقه * مدارت *</p>
<p>Prebenda. Li professori Persiani, & li ministri de' loro tempi ricavano le prebende, o pensioni troppo pingui, come illicite.</p>	<p><i>Præbenda. Præbendas pingues seu copiosas uti illicitas respuunt tum Doctores Persæ, tum templorum seu meschitarum aditus.</i></p>	<p>Prebende: pension Les professeurs de la Perse, & les ministres de leurs temples refusent les prebendes, ou pensions trop grosses comme illicites.</p>	<p>رضیفه * معین * تعیین * حیره * شتهه ان ایران و اهل مساجد و ضمیمه های بغایت چرب حرام میدانند *</p>
<p>Precedente.</p>	<p><i>Præcedens.</i></p>	<p>Præcedent.</p>	<p>سابق * پیشی * مقدم * پیش رفتن *</p>
<p>Precedenza.</p>	<p><i>Præcedentia.</i></p>	<p>Præcedence.</p>	<p>قدم * مدارت * تصرف * مقامی برتر * پیش دستی *</p>
<p>Precedere.</p>	<p><i>Præcedere.</i></p>	<p>Præceder.</p>	<p>پیش بودن * مقدم بودن * سابق بودن * مقدم شدن *</p>
<p>Precepto.</p>	<p><i>Præceptum.</i></p>	<p>Præcepte: commandement.</p>	<p>برتر مقامی دانستن *</p>
<p>Preceptore.</p>	<p><i>Præceptor.</i></p>	<p>Præcepteur.</p>	<p>امر * حکم * فرمان * قرض * آخوند * معلم * استاد * مرشد * مآب * لیل * ملا *</p>
<p>Precipitare.</p>	<p><i>Præcipitem agere.</i></p>	<p>Præcipiter.</p>	<p>پایین انداختن * بریزانند * از بالا به پایین تسقط نمون * درجه انداختن * پرتاب کردن *</p>
<p>Precipitato: fretoloso. Precipitato.</p>	<p><i>Præceps. Præcipitatus.</i></p>	<p>Præcipité: impetueux. Præcipité.</p>	<p>گرم * تند * عجل * مستعجل * شتابی * از بالا به پایین انداختن * پرتاب نمودن * مسقوط * گرییدن * درجه پایین انداختن * تری * تری * گری * مسقط * جای پرتاب *</p>
<p>Precipitio.</p>	<p><i>Præcipitium.</i></p>	<p>Præcipice.</p>	<p>راهی از دریا فارس تا شیراز خرمسوما از بندریک و ... کتک چنین موهوم نرهای دارند که بلکه در اعظم دنیا در این نباشند *</p>
<p>Quei precipizzii dalla spiaggia de'l mar Persico sin à Sciraz, sono de' più horrendi de'l mondo.</p>	<p><i>Nullibi eos horrenda præcipitia, quam in itineribus ab sinu Persico usque Sirazium.</i></p>	<p>Je croy qu'il n'y a point de plus horribles præcipices au monde que dans les chemins du golfe Persique jusques à Chiraz. Avec præcipitation.</p>	<p>باشتاب * بتعجیل * بگرمی * بتندی * گرم رفتن *</p>

Pre.

ITALIQUÉ.

LATINÉ.

GALLICE.

PERSICE.

Precifamente.

Præcisè.

Precifement.

* خالصاً * مطلقاً * مستقلاً * فقط * تنها * قطعاً *

Precursore.

Præcurſor.

Precursour.

* پیشرو * پیشروا * چاروش *

Precone.

Præco.

Crieur : herault.

* جازچی * منادی * جاززن *

Preda.

Præda.

Butin : proye.

* تالان * غارت * یغما * غنیمت * نعمت * تاراج * نهیبیت *

Predare.

Prædari.

Butiner : piller.

* غارت کردن * تالان کردن * یغما و زیدون * نهیب کردن * غنیمت بردن *

Predatore.

Prædator.

Pilleur : voleur.

* تالانچی * غارتگر * یغماچی * نهاب * حراسی *

Predeccffore.

Prædeccffor.

Predeccffeur.

* سابق * سالف * متقدم * پیش رفته * پیشینی *

Predeftinare.

Prædeftinare.

Predeftiner.

* تقدیر کردن * مقدر نمودن * محتم نمودن *

Predeftinatione.

Prædeftinatio.

Predeftination.

* تقدیر * حتم * احکام * احتتام * قضا *

Molto prevale fra la gente Mahometana la fetta de' (Giabri) cofi chiamata dalla parola (Giabr) cioè; forza: imperochie per ſalvare, come dicono, l'onnipotenza, attribuiſcono alla Predeftinatione coattiva ogni bene, & ogni male,

Prævalet inter Mahomedanos ſecta (Giabreorum) a (Giabr) ſcila coactione dicta; quod hominum bona & mala in prædeftinationem coactivam refundit; horum ſcopus eſt ab impotentia labe Deum vindicare.

La ſecte qui prevaut parmi les Mahometans, c'eſt celle des (Giabris) appelez ainſi de la parole (Giabr) c'eſt à dire; force, pareeque ſoubs pretexte d'attribuer à Dieu une puiffance abſolüe, ils attribuent le mal auſſi bien, que le bien à la predeſtination forçante.

بعضی فرقه اهل مذهبیه جبری نام بسیار بپسند ایشان منتشر شده که دید که بدی و خوبی یعنی گناه و نیکی از تقدیر الهی صادر باشد و کسی بند که همه کار خدا را تقدیر زور و جبر در اختیار انسان می کند (مانا اثر شاه انستکی باشد بلکه کفر عظیم است گفتن که خدا شر بیک گناه باشد *

Ricorrono facilmente in loro averſità à quella comune maſſima (maktoub) cioè; è ſcritto; è predeſtinato.

In adverſis ruminant, & effutium commune dictum; (maktoub) ſcriptum eſt, prædeſtinatum eſt.

Dans leurs diſgraces ils ont auſſi-tôt en bouche cette parole; maktoub (مکتوب) c'eſt à dire; c'eſt écrit; c'eſt predeſtiné.

اهل ترقه بهشت بر تقدیر تو قفا می زنند اگر از گناههای تو بده نکنند *

Li Turchi pregiavano aſſaiſſimo loro intrepidità contra li Criſtiani con la preſonzione d'eſſer predeſtinati.

Intrepidos ſeſe jactant Turca contra Chriſtianos prædeſtinationis præſumptione.

Les Turcs magnifient fort leur intrepité contre les Chrétiens ſur la præſomption de leur predeſtination.

و حقیقت همین باشد که تا کسی ایمان حقیقی اعتراض نداشته باشد و نیکی عمل نکند هر کس جنت فیضی اهل رقی و همه تقدیر در فعل صورتی است *

Predeſtinato.

Prædeſtinatus.

Predeſtiné.

* مقدر شده * محتموم کردن * پیشینی * مقتضی * درش * تقدیر یافتن *

Predetto.

Prædictus : præſatus.

Diſ : ſuſdict.

* منکر * منبری * منکر نمون *

Predetto; parlando de' perſonaggi.

Præſatus : prædictus.

Sus-dit : ſon-nomé.

* مشار الیه * من می الیه *

Predetto : proteſtizato.

Propheticè prædictus.

Predicte : prophetiſé.

* پیش از صد و اخبار نمون *
 G g g g
 Prædi-

Pre.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Predica.	Concio.	Predication : sermon.	* کروز * وعظ * سخن * خطبه * نصیحت * خطبه *
Predicamento.	Pradicamentum.	Predicament.	* نایفوری * مرتب * سرجه *
Predicabili: 5.	Quinquè predicabilia.	Les cinq predicables.	* خمس مقالات *
Predicare.	Concionari.	Précher.	* وعظ کردن * نصیحت کردن * وعظ نمودن * مواظب کردن * کروز کردن * خطبه داشتن *
Predicato; inlogica.	Pradicatum; inlogica.	Predicat: attribut.	* معقول * معکوم به * مفعول *
Predicatore.	Predicator.	Predicateur.	* واعظ * کاز * ناصح * کروز و وعظ * زبان آور * پاکه نفس *
Vanli - Effendi predicando in Caminiecs presente Mahomete 4. e congruládolo delle preza di quella piazza, gli augurò simil gratulazione da farli dà lui medezimo, in San Pietro di Roma.	Vanli-Effendi gratulatoriam habens orationem coram Mohammede 4. in urbe Caminensi recenser captâ, parem ipsi, & sibi augurabatur gratulationem in Basilicâ S. Petri Roma.	Vanli - Effendi préchant dans Caminiecs en présence de Mohammed 4. & le congratulant de la conquête de cette ville, luy augura une pareille congratulation par luy - même dans S. Pierre de Rome.	* ونای افندی خطیب سلطان محمد چهارم روزی میگفت که هلبته خطبه در کبرل المه خون هم داشت اما سخن بهی خوهن شد ان شاه *
Predire.	Predicere: praefari.	Predire.	* شایمانه گفتن * پیش از صدور و ظهور و سخن ساختن * پیشتر گفتن *
Predictione.	Predictio.	Prediction.	* خبر غیب * عطا غیبی * تعال غیبی *
Prefatione.	Prafatio.	Preface.	* دیباجه * عنوان کتاب * افتتاح * فاتحه * صدر الکلام *
Preferire.	Preferre: antepo- nere.	Preferer.	* مقدم داشتن * تقدیم نمودن * ترجیح کردن * مرجح نمودن * سابق داشتن * سبق نمودن * مرتبت دیدن *
Preferito.	Antepositus.	Preferere	* ترجیح نمودن * مقدم شده * سابق کردن * تقدیم یافتن *
Prefetto.	Praefectus.	Praefect.	* سرکار * بالا کار * متولی * صاحب اختیار *
Prefectura.	Praefectura.	Praefectura.	* حکم * فرماندهی * تالیف * سرکاری *
Pregare.	Rogare.	Prier.	* التماس کردن * استغنا نمودن * لابه کردن * درخواست نمودن *
Pregare Dio.	Deum deprecari.	Prier Dieu	* دعا کردن * حاجت طلبیدن * پیش خداوند عالمیان تضرع نمودن *

Pre.

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Essendo io in campo con l'armata de' Turchi notai ch'al tempo di loro orazione publica il precone diceva ad alta voce queste parole; preghiamo Iddio che non dia l'unione a' principi Cristiani; & in un subito ribombava per tutto questa risposta (ia-Allah! ia-Allah!) cioè; O Dio! O Dio! O Dio!	<i>Heu! quoties in Turcarum castris, dum publice omni, precone audiui hæc intonantem verba; oremus Deum, ne unquam Christianis principibus concordiam tribuat; cui protinus quasi tot echo affonabant hæc voces; (ia-Allah! ia-Allah! ia-Allah!) i. e. O Deus! O Deus! O Deus!</i>	J'ay remarqué que l'armée Turque faisant la priere publique dans le camp, le crieur dit ces parolles, prions Dieu qu'il ne donne jamais l'union aux princes Chrétiens; & l'on entend retentir comme des echo, cette reponce (ia-Allah! ia-Allah! ia-Allah!) c'est à dire; O Dieu! O Dieu! O Dieu!	ترکان دعا میکنند تا خدا بارشکند بسلاطین فرنگستان دهد لیکن بارشکند خرد یا الله یا الله یا الله *
Pregare con scongiuri. Pregato.	<i>Obsecrare. Rogatus.</i>	Conjurer. Prié.	* الاح کردن * التماس و استدعا چگوي چگوي کردن * ملتمس * مطلبی * مستدعی * التماس یافت *
Pregatore.	<i>Deprecator.</i>	Priant: suppliant.	* التماسچی * التماس کننده * اوران درمیه * استعی درمیه * سرون *
Preg hiera. Preggia: honorare. Pregiudicio. Preggiare: stimare Pregna. Prelato: vescovo. Prelatura.	<i>Preces diurna. Dammum. Pregnans: gravida Prelatura.</i>	Prieres: oraisons. Prejudice, Femme grosse; enceinte, Prelature.	ضرر * زیان * نقصان * چکر * حامله * آبستن * چلی * خلافت * ریاست * پسرگی * مشیخت *
Premeditare. Premeditatione. Premeditato.	<i>Premeditari: excogitare. Premeditatio. Premeditatus.</i>	Preméditer. Preméditation. Premédité.	* پیشتر فکر کردن * اولاً تاویل نمودن * پیشتر بعقل سنجیدن * تاویل * تمهین * فکر * پختن * اولاً تاویل نمودن * پیشتر بعقل سنجیدن * شوق * متهمی * ساجقا هسته * هسته پخته *
Premere: importare. Premere: pregare. Premisse. Premiare.	<i>Urgeré. Obsecrare. Pramissa. Pramio afficere.</i>	Presser: être important. Presser: prier instamment. Premisses. Rêcompenser.	* گار مهم بودن * لازم بودن * سنگین بودن * سماجت کردن * الاح نمودن * زار کردن * متقدمین * کبری و مغرری * متقدمین * تلافي دادن * عوض دادن * جبران دادن * کفایت کردن *
Premiatore. Premiato. Premio. Prendere.	<i>Premiator. Mercede donatus. Pramium: merces. Capere: arripere.</i>	Celui qui récompense. Recompensé. Recompense: salaire: prix. Prendre.	* جبران دهند * گای * تلافي * عوض * عوض گرفتن * جبران یافتن * تلافي * استان * مکانای * جبران * تلافي * عوض * پاناش *
Preoccupare con parole. Preoccupato. Preoccupazione:	<i>Præoccupare: prævertere. Præoccupatus. Præoccupatio.</i>	Preoccuper: prévenir. Preoccupé. Preoccupation:	* گرفتار نمودن * گرفتن * چسپیدن * الترام کردن * پیش کنی * پیش کردن * کلام پیش کردن * پیش کنی * شید * مستبکر * پیش کنی * کلام پیش * Prepa-

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICHE.
Preparare.	<i>Præparare.</i>	Preparer.	* کردن * مهیا ساختن * طیار کردن * * نمون نمودن * حاضر ساختن * (مانه) کردن * * کار سازی کردن *
Prepararsi.	<i>Parari.</i>	Se preparer.	* حاضر شدن * طیار و مهیا خوردن * نمون * مستعد خوردن * * شکر اندیدن * خوردن * (مانه) کردن *
Preparazione.	<i>Præparatio.</i>	Preparation.	* سازی * (استعدان) * تدارک *
Preparato.	<i>Paratus; præparatus.</i>	Préparé.	* (مانه) * طیار * حاضر * معین * مهیا * باساخت *
Preputio.	<i>Præputium.</i>	Prepuce.	* لاله * قلعه * تیره چوب *
Prerogativa.	<i>Prærogativa.</i>	Prerogative.	* خصوصیه * تفرق * حبتیت * شان *
Preza.	<i>Captum.</i>	Prise.	* گرفتاری * (استدان) * آهن * ضبط *
Prezaggio.	<i>Præfagium.</i>	Préfrage.	* داری بر غیبی * خبر غیبی * (علام غیبی) * غیبگری *
Presciuto.	<i>Perna.</i>	Jambon.	* آن خورک * فخر خنر میر *
Prescrizione.	<i>Præscriptio.</i>	Préscription.	* حق قدیمی * قدیمی *
Presentare: porre avanti.	<i>Exhibere.</i>	Présenter.	* پیش آوردن * بحضور آوردن *
Presente.	<i>Præsens.</i>	Présent: assistant.	* حاضر * مطلع * واقف * ملاحظ *
Presente: donativo.	<i>Munus; donum.</i>	Présent: don.	(نعمان بخشش * هدیه * نیاز * عطا * گلشان *
Presente per corrompere.	<i>Munus corruptivum.</i>	Présent pour corrompre.	* رشوه * بی کنی *
Presente in grammatica.	<i>Præsens; in grammatica.</i>	Présent; en grammaire.	* حال * (الحاضر) *
Presenza.	<i>Præsentia.</i>	Présence.	* حضور * نظر * مراجعه *
Presenza: fattura.	<i>Compectus: statum.</i>	Mine: port du corps.	* صورت * (اند) * چل *
Presentire.	<i>Præsentire.</i>	Présentir.	* پیش یاندن * پیش دیدن * (اولان) اندستن *
Presepio.	<i>Præsepe.</i>	Crèche.	* آخور * معلف *
Preservare.	<i>Præservare.</i>	Préserver.	* محفوظ نمودن * حفظ کردن * محافظت نمودن * * منع کردن *
Preservatione.	<i>Præservatio.</i>	Préservation.	* محافظت * صیانت * صون * منع *
Preservativo.	<i>Præservativus.</i>	Préservatif.	* مانع * حافظ * صایین *
Preservato.	<i>Præservatus.</i>	Préservé.	* صون شده * محفوظ * صیانت یافته * متحصن کردن *
Presidente.	<i>Præsidens.</i>	Président.	* ضابط * سر کردن * سرکار * فرمان * (سر) * حاکم * * فرمان رول * صاحب اختیار * قاید و اولی *
Presidio.	<i>Præsidium.</i>	Garnison.	* گنبدان * جماعت * (مستحقان) *
Præso.	<i>Captus.</i>	Pris.	* گرفتار * گرفته * صلحوم * ماخون *
Præfontione.	<i>Præsumptio.</i>	Præfontion.	* غرور * خون سیدن * جرعت *
Præfontuoso.	<i>Præsumptuosus.</i>	Præfontueux.	* غرور دیدن * خون پستی * مغرور * صاحب جرعت *

Pre.

ITALICE. LATINE. GALLICE.

Pressa: calca.	<i>Frequentia.</i>	Fouille.
Pressa: v: fretta.		
Prestare: imprestare.	<i>Commodare.</i>	Prestar.
Prestito senza guadagno.	<i>Commodatum.</i>	Prest sans interêt.
Presto.	<i>Cito.</i>	Vite.
Presumere.	<i>Presumere.</i>	Presumer.
Presup: supporre.		
Presuca.	<i>Coagulum.</i>	Presûre.
Prete.	<i>Presbyter: sacerdos</i>	Prêtre.
Li Preti, li Religiosi, e tutti gl' Ecclesiastici Cristiani sono essenti da' tributi personali nella legge di Mahomete.	<i>Sacerdotes, Religiosi, & omnes Ecclesiastici Religionis Christiana, ex prescripto legi Mohammedica ab omnibus tributo personali eximuntur.</i>	Les prêtres, les Religieux, & tous les Ecclesiastiques Chrétiens. font exempts des tributs personnels dans la loy de Mahomed.
Li Preti Armeni professano facilmente di bocca la fede Catolica, ma si sono premuti di mettere l'acqua nel calice, non lo faranno mai, & questa è la vera prova di coloro; Pretendente.	<i>Armenorum presbyteri facile Catholicismum ore profitentur; si autem urgeas v. g. ut aquam infundant in calice, hac erit pesra Scandali & hic verè lapis lydius.</i>	Les prêtres Armeniens feignent facilement d'être Catholiques, mais si on les presse de mettre de l'eau dans le calice, ils n'en feront rien: & voila leur véritable épreuve.
Pretendere.	<i>Pretendens: postulans.</i>	Pretendant.
Pretentione.	<i>Intendere.</i>	Pretendre.
Preterito; de'l verbo.	<i>Præteritum; verbi.</i>	Pretention.
Pretesto.	<i>Prætextus.</i>	Preterit; d'un verbe.
Pretioso.	<i>Prætextus.</i>	Pretexte.
Pretore.	<i>Pretiosus.</i>	Pretieux.
Pretorio.	<i>Prætor.</i>	Preteur.
Prevalere.	<i>Prætorium.</i>	Pretoire.
Prevaricare.	<i>Prævalere.</i>	Prevaloir.
	<i>Prævaricare.</i>	Prevariquer.
Prevaricatione.	<i>Prævaricatio.</i>	Prevarication.

PERSICE.

هنگامه * غلبه * غلغله * كثر *
 عاریتی دادن * حسب استعاره دادن *
 قرص حسنه * بساست * حسنه *
 زود * سریع * جلد * چسپان * علی الفع * درجله *
 جرعت کردن * غرور نمودن *
 مایه * پنیر مایه * انفجحه *
 قسپس * کاهن * پایاز * ارس * نماز گزاران *
 قشپشان و رهبانان و غیر اهل زهد و عبادت دین مسیحیه
 بموجب امور دین مسیحیه مطلق و مسلم باشند از
 جزیه و خراج و در عکس کردن باعث غضب الله باشند *
 قشیر قسوس از ارمنا از سبب طمع دین قطریکی اعتراف
 خواهند کرد لیکن تا قبول نکنند قطریکی اب در
 دستگیرین بطرات ریختن برای علامت * نبر *
 پند طهان یعنی طبیعتین حضرت * کرسوس هیم
 اختیار هیار دکلام ایشان *
 طلب کار * طالب * حقار *
 حق معرا داشتن * علاقه داشتن *
 علاقه * حق طلب * حق معری *
 ماضی * زمان ماضی *
 بهانه * حجت * الترام * عله * خشکی * تاویل * پی *
 سنگین بهای * قیمت دار * قیمتی * بهای دار * سنگین
 قیمت * مثنی * عالی * گران * نوالشمن *
 ارجمند * شورانمایه *
 حاکم * والی * متصدی * متعالی *
 مسکه * دیوان * دیوانخانه *
 غالب شدن * استیلا نمودن * قانیدن * جبار شدن *
 از راه حق برگشتن * تجاوز کردن * ضال شدن *
 متعدي کردن * تعدي کردن * باغي شدن *
 خیانت نمودن * راه نپکی ترک کردن *
 ضلالت * تجاوز * تعدي * گمراهی * خطا * خیانت *
 باغي گری *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Prevaricatore.	<i>Prevaricator.</i>	Prevaricateur.	* اغل ضلالت * كراه * دن راه * خاین * ضال * حاطی * متطاولوز *
Prevedere.	<i>Previdere.</i>	Prevoir.	* پیش دیدن * پیش دیدن * میان رفت کردن *
Preveduto.	<i>Pravifus.</i>	Preveu.	* پیش انسته شده * از قبل میان شده * میان رفت نمودن *
Preveniente.	<i>Praveniens.</i>	Prevenant.	* پیش * سابق * پیش *
Prevenuto.	<i>Praventus:pramonitus.</i>	Prevenu.	* پیشتر ساخته * از قبل مطلع نمودن *
Prevenire.	<i>Pravenire.</i>	Preoccuper.	* پیشتر مطلع ساختن * پیش گوئی کردن * پیشتر عرض نمودن *
Prezzo.	<i>Pratium.</i>	Prix.	* قیمت * بها * نرخ * ثمن * ارزش *
Prezzatore.	<i>Proxeneta.</i>	Censal: corretier.	* محاسبی * کعبی * سکر *
Prigione.	<i>Carcer.</i>	Prifon.	* زندانی خانه * زنجیر خانه * سجن - دندی خانه قید خانه * نوستاخ خانه *
Prigioniere.	<i>Carcere detentus.</i>	Prifonnier.	* نوستاق * محبوس * دندی * مسجون * زندانی *
Prima: v: avanti.	<i>Primas.</i>	Primat.	* عمده * آروسا * شایخ المشایخ * نقیب النقیبا * اعیان الا کابر * زین الامرا * بزرگترین *
Primate.			
Primaticcio.	<i>Primitius.</i>	Premier venu.	* پیش رس * اولی * زون رس * جلبه *
Primato.	<i>Primatus.</i>	Primat: primauté: primatie.	* منارت * تمیز * بزرگی * عظمت * تقدم *
Primavera.	<i>Ver: primum ver.</i>	Prin-tems.	* بهار * ربیع * فصل بهار * زمین الربیع *
Primitie.	<i>Primitia.</i>	Premices.	* نذر * نذیر * بکوره * دیمان * جالب * نخستگی * نسل *
Primitivo.	<i>Primitivus.</i>	Primitif.	* اولی * پیشین * اصلی *
Primo.	<i>Primus.</i>	Premier.	* اول * مقدم *
Primo de tutti.	<i>Primus omnium.</i>	Premier de tous.	* پیش از همه * الا شبا و الاقران * قوی * زین *
Primogenito.	<i>Primogenitus.</i>	Ainé.	* اول زاده * پسر اول * پسر کب * فرزندان بکر *
Primogenitura.	<i>Primogenitura.</i>	Aineffe: primogeniture.	* اول نسبی *
Principale.	<i>Principalis.</i>	Principal.	* اصل * نخستین * سرور *
Principale d'univerfità.	<i>Principalis univerfitatis.</i>	Principal d'une univerfité.	* شیخ مدرسه * بزرگ مدرسه * متولی مدرسه *
Principalmente.	<i>Pracipue: prafer-tim.</i>	Principalement.	* خصوصاً * عامه * (ما) پیشتر * (ما) اول *
Principato.	<i>Principatus.</i>	Principauté.	* سلطنت * پادشاهی * خلافت *
Principezza.	<i>Principiffa.</i>	Princesse.	* سلطانه * پشم *
Principiare.	<i>Incipere.</i>	Commencer.	* شروع کردن * آغاز و ابتدا کردن *
Principio.	<i>Principium.</i>	Commencement.	* ابتدا * آغاز * دینیت * وحش * سر *
Principe.	<i>Princeps.</i>	Prince.	* سلطان * امیر * خلیفه * خلیفه *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Li principi del deserto dell' Arabia rare volte mescolano li esserciti nella bataglia: ma si contentano di scaramucciare con le lance, e dopo poco sangue sparso li ritirano.

Principes Arabia praelia invicem committentes post velistarem rhombearum, & lancearum conflictum passio modico sanguine utrimque campo cedunt impermixtis copiis.

Les Princes du desert de l'Arabie viennent rarement a la melée dans leurs batailles: ils ne font qu'escarmoucher avec les lances, & aprez quelque peu de sang ils se retirent chacun de son côté.

سلاطین و امرا بیابان عربستان چون عساکر بهمین آن حرب دیارند و باهمد سکر جنگ کنند و دیروز با منترق و دیروز مقتله میروزند لبکن ایلی بهم سکر بخول نمایند *

Loro Città mobili sono le tende negre; loro ricchezze li cameli; loro orti di deliziosi belli deserti; loro candele, facci il fuoco di legno; loro mangiar il riso, il latte, le carni di capra, e di montone; loro commune piatto un' alveo dun' tronco d'arbore; e loro bere l'acqua.

Mobiles ipforum urbes sunt nigra tabernacula; divitia, cameli, hortii, amigna solitudines; candela, & faces, ignis ex terete ligno; esca, orisa, lacticia, caro caprina, & arietina; panis communis, ex arbore excavata; potus autem aqua pura.

Leurs villes mouvantes sont des tentés de crein; leurs richesses les chameaux; leurs delices les beaux deserts; leurs chandelles, & flambeaux le feu de bois; leur manger le ris, les laitages, la chair de chevre, & de mouton; leur plat commun une augé faite d'un tronco d'arbre; & leur boiffon del'eau.

مد این برید عربستان متعین باشند یعنی همین سپاه چادرهای و ولت سلاطین برید قنوت شترها باشد و باغهای ایشان جنوها برید علفزار و شمع و قنر ایشان آتش از ایتم سبک و ساکول ایشان برنج و پلاو و انواع سفیدی و کشت بنو کسغنی و لنگری عام ساق برخت کون شده و مشروب ایشان آب خالص باشد *

Hanno le lunghe vesti di ciambelotto; hanno il corpo cinto, e la testa involta con falcie nere, o d'altro color oscuro.

Vestes ipforum oblonga ex cimati panno, vulgò (Camelot) corpus autem cingunt, & caput redimunt fasciis nigris, seu obscuri coloris.

Leurs habits sont des longues vestes de camelot; leurs bonnets sont des echarpes noires, ou d'autre couleur obscure.

نجامهای میپوشند از پشم دیر و شتر بازار کسری و دستار بقرن (از پشم سار و رنگ) *

Loro regali sono di tempo in tempo il (qave) il tabacco, & il succaro.

Vires identidem recreant, cofea (Qave;) nicotiana, vulgò; (tabacco) & sacchari haustibus.

Leurs regales de tems en tems le (qave) le tabac, & le sucre.

دفعات معاتق و شربت میپوشند و تنبوق میکشند *

Loro tapezzerie, & loro troni sono li feltri, & li piommacci sopra la terra piatta.

Ipsorum peripetasmata, & solia sunt crassiora phyltra, cum pulvinaribus solo costram.

Leurs tapisseries, & leurs thrones sont les feutres, & les souffins de plume à platte terre.

قرش و تخت ایشان همین نمدهای گنده باشند و تعسبالشت پرقی *

Loro arme consistono in un cavallo, la lancia, cimitera, mazza d'arme à l'arcione, & in un giacco, con la berretta d'acciaio in testa.

Armantur porro equo, lancea, seu rhombearum, macherara, clava, lorica, & cono, sive pileo ex chalybe.

Leurs armemens consistent en cheval, lance, sabre, masse d'armes à l'arcon, & en une cotte, & bonnet de maille.

دراز ایشان (سب است) و منترق و شمشیر و طپوس و زق *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

Viddi quel principe, qual chiamato (Cioul-Padcia) cioè; Rè del deserto, con 40 mila tende di sua tribu attorno della sua.

Zamel Principe del Tigre piglia il tributo dà tutte le barche fra Bassora, e Bagdad: e doppo da il banchetto à tutti passaggieri assai galantemente: mi prometteva colui di farmi vivere beato si volessi restare in sua compagnia.

La semplicità, l'ospitalità, e certa probità naturale de' principi del deserto distingue loro assai dà quei che habitano nelle città.

Li vassalli mantengono quei principi con loro scorerie, & bottini sopra le caravane, pigliando la loro parte: ma in loro campo la fedeltà è inviolabile.

Le Principezze dell' Arabia sono cariche d' anelli d' oro, di gioielli, nelle dita delle mani, e d' i piedi, nelle braccia, e nelle gambe, li uni sopra gl' altri, come anche attorno la faccia, nel collo, à canto de' narici, e nella cartilagine frà mezzo dove portano certa girola d' un palmo di diametro.

Principem, quem antonomasticè (cioul-Padcia) deserti Regem vocant, castrametatum vidi; quadraginta mille tabernaculis de sua tribu circumdatum.

Zamel princeps Tigris fluvii vectigal exigit ex navibus, & ratibus quibuscumque inter Bassoram, ac Babiloniam: dein viatores omnes convivio solet excipere spondebat mihi vegetum, ac prosperum vite statum, si me suo comitatus dicarem.

Simplicitas, hospitalitas, ac naturalis quedam probitas principum solitudinis, ipsos probè distinguit à ceteris, qui civitates incolunt.

Subsistunt hi Principes incursionibus ac pradis subditorum in Caravanis; quarum & ipsi missarii portionem capiunt; verum inter ipsorum castra inviolabilis servatur fidelitas.

Principissa Arabia onerantur annularum aureorum, & gemmarum sarcinæ in articulis manuum, & pedum, in brachiis, & tibis, in collo, & circa faciem; item clavis aureis ex causto supra nares, & annulo aureo palmum habente in diametro cartilagini narium intermedia appenso.

Je vis ce Prince que l'on appelle (Choul-Padicha) le Roy du desert, avec 40. m: tentes de sa tribu à l'entour de la sienne.

Zamel Prince du Tigre prend le tribut de toutes les barques entre Bassora, & Bagdad: & il traite en suite tous les passagers honnêtement: il me promettoit de me faire vivre heureux, si je voulois rester avec luy.

La simplicité, l'Hospitalité, & la probité naturelle des Princes du desert les distinguent d'avec ceux qui vivent dans les villes.

Leurs vassaux les entretiennent des courses, & des butins sur les caravanes, d'ont ils ont leur part, mais dans leur camp la fidelité est inviolable.

Les Princesses de l' Arabie sont chargées d'anneaux, & autres ornemens d'or & de pierreties, aux doigts des mains, & des piés, aux bras, & aux jambes, les uns sur les autres; à l'entour de la face, & du col, au milieu & à côté des narines, & au cartilage entre-deux, où elles ont une virole d'or attachée, d'us palme de diamètre.

چول پادشاہ صیدم نمر سیکک بختان و در روز ان سوزای چل
هر از خیمه داشتند از چیل خوشی *

شیخ زامل سلطان شط نجله باج میستانند از سوزانیک در
میان راه بصره و بغداد بعد از آن خورش میمانی برای
مسافر آن میکنند و اما بسیار بسیار سماجیب میمانند تا
همراه ایشان میمانم و میکنند که گرا عمرین و مقتدر
تو راه داشت *

بقتین استن که در بار ساسه ناری و سوزان سوزای و نیکوی
فرق کلپی باشد بین امرا عرب و سایر سلاطین
اهل مداین *

عربها بر بیه پی کفاه میجوینند و میترانند اما در
چاهر های آنها ایمان کلپی باشد *

زنان سلاطین عرب یار سنگین طلا و نقره و
مروارید و جویهر میبندند یعنی حلقهای کمر و
پینی و جویهر و جویهری و انگشترها و بازو بند
کشور و اما آن حلقه بینی چه عجیب چهر بلکه چه
زشتی باشد الله یعلم *

Pri. Pro.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
ore de' Religiōsi.	<i>Prior Religioforum.</i>	Prieur des Religieux.	رئيس پادريان * سرپرستگريه رهيان * مقدم دير پادريان * حبر الاحبار * ريش سفيده * پشورا * سر هنگ شالپوشان * محرورم کردن * عاجز کردن * درن داشتن * فتن نمودن * مفقون * کردن (نپدن) *
Privare. Privare: deporre.	<i>Privare.</i>	Priver.	خوارخانه * خقيه * خقيه * مخفيا * سرا * پنهانه * عدم * محروم شدن * فتن *
Privatamente.	<i>Privatim.</i>	En particulier.	عدم * مخفي * مخفي * مخفي * مخفي *
Privatione.	<i>Privatio.</i>	Privation.	عدم * مخفي * مخفي * مخفي *
Privativo.	<i>Privativus.</i>	Privatif.	محرورم شده * مخفون * فتن نمودن * عدم پنديرفته *
Privato.	<i>Privatus.</i>	Privé.	معاف * مسلم * مطلق * مبرا * معقول *
Privilegiato.	<i>Privilegiatus: exemptus.</i>	Privilegié.	مسلم کردن * معاف نمودن * مطلق ساختن *
Privilegiare.	<i>Privilegio donare.</i>	Privilegier.	مبرا کردن (نپدن) *
Privilegio.	<i>Privilegium.</i>	Privilege.	دراست * معفيته * مسلمي * يافته *
Probabile.	<i>Probabilis: verisimilis.</i>	Probable.	احتمال از * ممکن * ثابت پير * قابل اثبات *
Probabile: in logica.	<i>Probabilis: in logica.</i>	Probable: en logique.	مقتنع * اقتناع *
Probabilità d'una proposizione.	<i>Probabilitas propositionis.</i>	Probabilité d'une proposition.	احتمال * امکان *
Probabilità: apparenza.	<i>Probabilitas: apparenza.</i>	Probabilité: apparence.	ثابت کردن * تصديق نمودن *
Probare.	<i>Probare.</i>	Prouver.	نپكي * خي دي * صلاح * تقوي * ركاوت *
Probità.	<i>Probitas.</i>	Probité.	تصريف * تصرف الكلام * مشكلت *
Problema.	<i>Problema.</i>	Probleme.	صانر شدن * صدق يافتن * برآمدن * پيدا شدن *
Procedere: derivare.	<i>Procedere: derivare.</i>	Proceder.	منبتف شدن * منبتف شدن *
Procedere bene.	<i>Bene agere.</i>	Bien agir.	عمل نيك کردن * دراستي عمل نمودن *
Procella: tempesta.	<i>Procella: tempesta.</i>	Procella: tempesta.	خوردن * زده * زقاي *
Processione Ecclesiastica.	<i>Processio Ecclesiastica.</i>	Procession Ecclesiastique.	انبثاق الهي * انبعثا ايريه *
Processione Divina.	<i>Processio Divina.</i>	Procession Divine.	شهرت دادن * فاش نمودن * جازون *
Proclamare.	<i>Proclamare.</i>	Proclamer.	شهرت يافته * فاش نمودن * جازون شده *
Proclamato.	<i>Proclamatus.</i>	Proclamé.	تاخير يوم دومي کردن * روز دروزر جيخ نمودن *
Procrastinare.	<i>Procrastinare.</i>	Differer de jour à autre.	جلاب ساختن *
Procura: polizza.	<i>Actus procuratio- nis.</i>	Procuratio.	وكالت نامه * وكالت نامه *
Procurare.	<i>Procurare.</i>	Procurer.	سعي کردن * كوشش کردن * جهن نمودن *
Procuratore.	<i>Procurator.</i>	Procurer.	اهنگ کردن *
Prodezza: v. valore.	<i>Procurator.</i>	Procurer.	وكيل * جانشين * نايب *
Prodigialità.	<i>Prodigalitas.</i>	Prodigalité.	اسراف * خرج بيهوشه * اتلاي * بي تريف *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSIC.
Prodigalmente.	<i>Prodigè.</i>	Prodigalement.	* رازی * به بیرون کبی * پیر یان توپ *
Prodigo.	<i>Prodigus.</i>	Prodigue.	* سوزن * امرای کار * میباز *
Prodigio; miracolo.	<i>Prodigare.</i>	Produire.	* ایجاہ کردن * نکستی دین نمون من *
Produrre.	<i>Producere.</i>	Produire du fruit.	* حاصل دانان * مینو دانان * بار آوردن *
Produrre frutto.	<i>Producere fructus.</i>	Produire des témoins.	* گواهها آوردن * شهون حاضر کردن *
Produrre testimoni.	<i>Produitio litigantis.</i>	Production d'un plaideur.	* نوشته شرعی * وثیقه * کافه شرعی *
Produzione d'un litigante.	<i>Produitio.</i>	Production.	* ایجاہ * تکریم * ایجاہ *
Produzione.	<i>Prophanare.</i>	Profaner.	* اراج کردن * تهنس کردن * متدنس نمودن *
Proemio; prologo			* پلشت کردن *
Profanare.	<i>Prophanatio.</i>	Profanation.	* دنس * پروج کردن * دنس *
Profanazione.	<i>Prophanatus.</i>	Profané.	* ایجاہ و پوج کردن * دنس شد * متدنس کردن *
Profanato.	<i>Prophanus.</i>	Profane.	* اوستاس * غیر مقدس * حرام * مکروه * فلپاکی *
Profano.	<i>Proferre.</i>	Mettre en avant.	* حضور آوردن * دینتیم رساندن *
Proferire.	<i>Professio Religiosa.</i>	Profession Religieuse.	* اقرار * عهد رهبانیت * نبرو رهبانیت * اقرار *
Professione Religiosa.	<i>Professio fidei.</i>	Profession de la foy.	* اقرار ایمان * اقرار ایمان *
Professione della fede.	<i>Professio: status.</i>	Profession: état.	* اشتغال * کار * شغل * شوره *
Professione: stato.	<i>Professor: praelector</i>	Professeur: Docteur Regent.	* مدرس * آموزگار * معلم * برهنه ار * مشتهد *
Professore; lettore publico.	<i>Professus: Religiosus</i>	Profés: Religieux.	* متهد * معترف * مقرر * خانر بال رهبانیه *
Professo: Religioso.	<i>Propheta.</i>	Prophete.	* پیشتر * ندی * رسال * مرسول * ورشون * و خشون *
Profeta.			* خسور *
Si vedono stazioni consecrate alla memoria del S. Profeta Elia nell' Isola C-heder, nel territorio di Bassora, come anche in Bander-Rik, & in Sciraz sopra la montagna di Ciek Sadi;	<i>Visuntur stationes, seu adicula memoria S. Prophetae Elia ad Mohomedanis consecrata tum in Insula C-heder ditionis Bassora, tum in portu arenoso, vulgò (Bander-Rik) tum Scirazi, in cacumine montis Ciek-Sadi.</i>	En l'Isle de C-heder territoire de Bassora, au Bander-Rik sur le golfe de Perse, & à Chiraz sur la montagne de Chik-Sadi, il y a des stations, & chapelles consacrées par les Mahometans à la memoire du Prophete S. Elie.	هم گوی حضرت ایلیا پیغمبر ندیم در جزیره خضر در امیال دوسره و در دیندیک و در شیراز یعنی در سرکوه شیخ سعیدی و زکرات حضرت پیر پانریان کرمانلیط بسیار است * * * * *
Chiamano quei piccoli tempi (qadem-gah) cioè; luogo de' vestigi, tenendo per tradizione, ch'abbia comparso là il Profeta dopo il suo ratto.	<i>Vocantur ha stationes (qadem-gah) i. e. locus vestigiorum: ibi quippe traditio videt apparuisse aut etiam fixisse pedem Prophetam ipsummet, post raptum suum.</i>	Ils appellent ces stations (قدم گاه) c'est à dire; lieu des vestiges, parce qu'ilz croient que le Prophete S. Elie a paru, en ces lieux là depuis son enlevement.	را ما نقل هم ایجا می کنند که آن حضرت ندی چ... و چون منتقل کردید در آن مقامها ظاهر شد و... * الله يعلم بلعواب *

Pro.

ITALICE LATINE GALLICE.

PERSICE.

Profeti.	<i>Propheta.</i>	Les Prophetes.	انبیاء * پیغامبران * رسول * مرسلون *
Profetizare.	<i>Prophetizare.</i>	Prophetiser.	نبی کریم * پیغامبری کردن * خطاب غیبی * گفتن *
Profilo dell' huomo.	<i>Delineamentum vultus humani.</i>	Profil de l'homme	شکل آدم * طرح شکل آدم *
Profilo d'oro.	<i>Limbus aureus.</i>	Profil d'or.	جنرول حل طلا * جنرول کاری نهبی *
Profito.	<i>Proventus: lucrum</i>	Profit.	ذبح * فایده * حاصل * محصول * در آمدن * صرفه * ترقی *
Profitare.	<i>Lucrari.</i>	Profiter.	فایده کردن * نفع نمودن * حاصل کردن *
Profitevole: utile.			صرفه کردن *
Profondamente.	<i>Profunde.</i>	Profondement.	تاته * تازیر * عمیقاً * عمیقاً *
Profondissimamente.	<i>Profunditas: abyssus: barathrum.</i>	Profondeur: abime.	عمق * ته * قعر * کون * تهوم *
Profondo.	<i>Profundus.</i>	Profond.	کون * عمیق * عمیق * بلند * قهقار * رز * ماهر * حیر * دریا * علم * بصیر العلوم *
Profondo in scienza.	<i>Perdoctus.</i>	Profond en science.	ته دل * محض دل * درون دل * ضمیم القلب *
Profondo del cuore.	<i>Cordis penetraha.</i>	Profond du coeur.	بخور کردن * دره خوشبو کردن * تبخیر ساختن *
Profumare.	<i>Suffire.</i>	Parfumer.	خوش بوی فروش * طباب *
Profumiere.	<i>Myropola.</i>	Parfumeur.	بخور * تبخیر * خوشبوئی * آفت خوشبوئی *
Profumo.	<i>Suffitus.</i>	Parfum.	رایحه طیبه *
Costumano li Arabi di far presentare li profumi di legno d'Aloè alli strangieri, dà profumare la barba, & il fascioletto, con belli turiboli d'argento.	<i>Solent Arabes suffumigare barbam, & linteum emundum florium hospitum, odoramento agalochi, in thuribulis argenteis.</i>	Les Arabes font parfumer la barbe, & le mouchoir des étrangers, avec du bois d'Aloës, dans des encensoirs d'argent.	نولتمند ان عزیز بخور عود ثقیف میفرمایند برای عورت عربیان و لنتی بخور در آن نقره دارند *
Profumato.	<i>Suffitus: suffumigatus.</i>	Parfumé.	تبخیر نمودن * میخبر شدن * مطبوع کردن * خوش بوی نمودن *
Progenie.	<i>Progenies: prosapia</i>	Race: lignée.	قبیله * نسل * طایفه * جنس * آل * عشیره * نوبستان *
Progresso.	<i>Progressus.</i>	Progrez.	ترقی * برزخ * تحصیل * تکمیل * نفع * فایده *
Prohibere.	<i>Prohibere.</i>	Defendre: empêcher.	منع کردن * قرق کردن * نهی کردن *
Prohibitione.	<i>Prohibitio.</i>	Defense: empêchement.	قرق * منع * نهی * برکل * توفیق * دروش *
Prohibito.	<i>Prohibitum.</i>	Defendu: empêché.	حرام * ممنوع * منع شده * منهی شده *
Prole.	<i>Proles: soboles.</i>	Lignée.	فرزند * اولاد *
Profliffamente.	<i>Fusè.</i>	Au long.	بطول * علی التفصیل *

Pro.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Proliffità.	<i>Prolixitas.</i>	Longueur.	دول * تطويل * تفصيل * اطباب *
Proliffo.	<i>Prolixus.</i>	Long : étendu.	دراز * طویل * مستم * مستم *
Prologo.	<i>Prologus.</i>	Prologue.	دروان * دیباچه * فاتحه (الكلام * مقدمه * افتتاح *
Prolongare.	<i>Prolongare.</i>	Prolonger.	دراز کردن * طول دادن * طویل و مستم نمودن * مطول ساختن *
Prolongatione in giudizio.	<i>Inducia in foro judiciali.</i>	Prolongation en jugement.	مهلت * تعقف *
Prolongato.	<i>Prolongatus.</i>	Prolongé.	درازشده * طول داده * مطول کردن * دراز انداختن *
Prolongare: differe.	<i>Procrastinare: differre.</i>	Prolonger: differer.	امثال کردن * تأخیر کردن * ورا افکندن *
Promessa.	<i>Promissio: sponsio.</i>	Promesse.	وعده * عهد * پیمان * اقرار * قول * پیمان *
Promesso.	<i>Promissus.</i>	Promis.	اقرار شده * موعود * وعده نموده * عهد و پیمان کردن شده *
Promettere.	<i>Promittere: polliceri.</i>	Promettre.	وعده کردن * اقرار دادن * قول - عهد - پیمان * اقرار دادن *
Promettitore.	<i>Promittens.</i>	Promettant.	مقر * وعده کننده * اقرار دهنده *
Promulgare.	<i>Promulgare.</i>	Promulguer.	فاش کردن * آشکار نمودن * بیان و بیان ساختن * فریب کردن * ندا کردن * جازون *
Promulgatore.	<i>Promulgator: praeco.</i>	Herault: erieur.	چارچی * بانگ زن * منادی * نال * رواج کننده * شهرت دهنده *
Promontorio.	<i>Promontorium.</i>	Cap.	سرکوه * راس جبل *
Promovere à carico.	<i>Promovere ad dignitatem.</i>	Elever à une charge.	نصب کردن * منصوب ساختن * منصبی دادن * جا دادن * مرتبه و منزلت دادن *
Pronosticare.	<i>Augurari: auspiciari.</i>	Pronostiquer.	طالع دیدن * دلالت کردن * دلیل یافتن * دیدن کردن * غیب گفتن *
Pronosticato.	<i>Praecognitus.</i>	Pronostiqué.	بین - مطالع - مسترود - خرد نمودن * دلالت پذیرفته *
Pronostico.	<i>Augurium.</i>	Pronostique.	غیب شناسی * طالع بینی * دلالت * دیدن * خرد *
Prontezza.	<i>Promptitudo.</i>	Vîteffe: promptitude.	جلدی * زودی * عجلت * چستی * چسپانی * چابکی * سستی * ثناب *
Pronto.	<i>Promptus.</i>	Prompt.	چستی * چتابکی * جلد * چسپان * سریع * دستگیر * لامان *
Pronunciare.	<i>Pronunciare.</i>	Prononcer.	تلفظ کردن * نطق نمودن * حرق زدن *
Pronunciatione.	<i>Pronunciatio.</i>	Prononciation.	تلفظ * نطق * زبان کردن * نطق نمودن *
Pronunciato.	<i>Pronunciatus.</i>	Prononcé.	نطق نهاده * متلفظ کردن * تلفظ شده * تلفظ نمودن *
Propagine.	<i>Propago.</i>	Augmentation.	ترک * جف شبنمی * جوش *

Pro.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Propaginare la vite. Propagazione della fede.	<i>Propagare vitem.</i> <i>Propagatio fidei.</i>	Provignier la vigne. Propagation de la foy.	ترکهای موخا پانیدن * ترکهای رزغرس کردن * انتشار دین * زیاده شدن دین * شهرت دین * رواج دین و مذهب *
Propagar la fede.	<i>Propagare fidem.</i>	Augmenter la foy.	رواج دین دادن * دین را منتشر کردن * دین * و مذهب مشهور کردن *
Propizzio.	<i>Propitius.</i>	Propice: favorable	مهربان * روز * صاحب رافت *
Proporre.	<i>Proponere: exponere.</i>	Propofer.	عرض کردن * ب عرض رسانیدن * معروض کردن * دینت کردن * قصه نمودن * بدل کردن * مناسبی * نسبت دار * مطابقت * موافقت *
Proporre; far profito, Proporzionale.	<i>Proponere: deliberare.</i> <i>Proportionalis.</i>	Faire propos: proposer. Proportionnel.	به نسبت * به مناسبت * بالماطابقه *
Proportionalmente. Proportionare.	<i>Proportionaliter: prorata.</i> <i>Ad proportionem reducere.</i>	Proportionnellement. Proportionner.	نسبت کردن * مناسبت نمودن * مضامین * مناسبی * نسبت دار * مضامین * موافقت *
Proportionato. Proporzione.	<i>Ad proportionem redactus.</i> <i>Proportio.</i>	Proportionné. Proportion.	نسبت * موافقت * مناسبت *
Proporzione geometrica. Proporzione arithmetica. Proporzione.	<i>Proportio geometrica.</i> <i>Proportio arithmetica.</i> <i>Propositió.</i>	Proportion geometrique. Proportion arithmetique. Proposition.	نصف تضعیفی * نشی غیر متعالی * نصف متعالی * نشی حقیقی * نسبت حقیقی * عرض * پند * قول * تدبیر * رای *
Proporzione d'un syllogismo. Proporzione affirmativa, e negativa. Proporzione nota da per se. Proporzio.	<i>Propositió syllogismi.</i> <i>Propositió affirmativa, & negativa</i> <i>Propositió per se nota:</i> <i>Consilium.</i>	Proposition d'un syllogisme. Proposition affirmative, & negative Proposition connue à tous. Propos.	قضیه * قضیه فیاس * قضیه ایجابی و صلیبی * قضیه بر سبیل ایجاب و صلیب * قضیه معلوم بنفسه * قضیه بدیهی * قص * نیت * مبرای * ارادت * مقصد * حرمت *
A proposito. A proposito: atto.	<i>Ere nata: ad rem.</i>	A propos.	در وقت خون * در محل خون * بمناسبت * وقت * بی وقت * شایسته * عالی * الصواب * بالصواب *
Proposto.	<i>Propositus.</i>	Proposé.	معروض * ب عرض رسانیدن * عرض شدن *
Propriamente.	<i>Proprie.</i>	Proprement.	خصوصاً * خاصه * عالی * الخصوصی * خاصیت * خصصیه * صفت * خاصه *
Proprietà: possessione. Proprietario.	<i>Proprietas.</i> <i>Proprietas: possessio.</i> <i>Proprietarius.</i>	Propriété. Domaine: propriété. Propriétaire.	مال * ملک * حقار * صاحب مال * مالک * صاحب * متصرف *
Proprio.	<i>Proprius.</i>	Propre.	مخصوصی * خاص *
Propugnacolo.	<i>Propugnaculum.</i>	Defense: fort.	درج بارو * حصن * سببه *
Prora di nave.	<i>Prora navis.</i>	Proüe de navire.	فردیس غراب * سینه کشتی * صدر المركب *
Pro-rata; creancieri. Prorito.	<i>Pro rata.</i> <i>Pruritus.</i>	Le pro-rata. Demangeaison.	غیرما * تقسیم بین الغرما * خارش * حکه * بر پودن * خوران *
Prorompere.	<i>Prorumpere.</i>	Affaillir.	هجوم کردن * استندازی کردن * Kkkk

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Profa.	<i>Oratio soluta.</i>	Profe.	* کلمات غیر منظوم *
Profapia: v: stirpe.	<i>Proscriptio venalis.</i>	Proscription.	* بازار منران *
Proscrittione.	<i>Proscribere.</i>	Proscrire.	* بازار منران اورون *
Proscrivere.	<i>Insequi.</i>	Poursuivre: donner chasse.	* زاندن * پیسر رفتن * از عقب رفتن *
Proseguire: dar caccia.	<i>Postulare.</i>	Poursuivre: briguer.	* تر خاست کردن * طلب نمودن * استند نمودن *
Proseguire: domandare.	<i>Prosperè.</i>	Heureusement.	* هلی الصراب * بالصراب * به بر خورن آری * از روی *
Prosperamente.	<i>Frui prosperis.</i>	Prosperer.	* برکت * بتوفیق و اقبال *
Prosperare.	<i>Prosperitas.</i>	Prosperité.	* بر خورن ارشاد * صاحب طالع و اقبال بودن * جنصیب سر انجام یافتن * هلی الصراب حیرت انجام رسیدن * تبعا دعوان *
Prosperità.	<i>Prosper.</i>	Heureux.	* نصیب * اقبال * دولت * بر خورن آری * سعادت * نیک بخشنی * صواب * نیک فرجام * دوستگامی *
Prosperò.	<i>Prospetus.</i>	Aspect.	* نیکبختی * صاحب اقبال * دولت مند * سعادت مند *
Prospectiva: optica	<i>Proxime.</i>	Depuis peu.	* بر خورن از * صاحب طالع * بختوار * صواب * نوع *
Prospetto.	<i>Proximus.</i>	Fort proche.	* نظر * نما * دید *
Prossimamente.	<i>Prostituerè.</i>	Prostituer.	* منقریب * نزدیک * درین فترت * درین فترت *
Prossimo.	<i>Prostitutus.</i>	Prostitué.	* بسیار نزدیک * منقریب * درین بسیار * درین بسیار *
Prossimo; v: parente	<i>Christianus in flagranti delicto deprebensus cum prostituta Turca, mori cogitur, aut negare fidem.</i>	Un Chrétien surpris avec une prostituée Turque est condamné à perdre la vie, ou la foy.	* سرهل کردن * خرابی کردن *
Prostituire.			* سرهل کردن * بی عارشی * خرابی *
Prostituto.			* اختیار قتل بریدن * حضرت ایسوع از زنا بهتر بستن و کسین *
Un Christiano trovato in delitto con una prostituta Turca vien condannato à perdere la vita, ò la fede.			* اکر زنا چران ثابتی کردن قتل نیز از انکار بدین حقیقی بهتر باشد *
Prostrarfi.	<i>Prosternere se.</i>	Se prosterner.	* سجد کردن * ساجد شدن * پیشانی بر زمین نهادن *
Prostrato.	<i>Prosternere.</i>	Prosterné.	* ساجد * روی بر زمین نهادن * (کنند) *
Protegere.	<i>Protestari.</i>	Proteger.	* حمایت و هراز آری کردن * پشت پناهی کردن *
Protestare.	<i>Protestatio.</i>	Protestation.	* تاکی نمودن * خبر دار کردن *
Protestatione.	<i>Proteccio.</i>	Protection.	* تاکی * تمبیه * خبر داری *
Protezione.	<i>Protektor.</i>	Protekteur.	* من آری * حمایت * پشتی * پشت پناهی * صورت *
Protektore.			* هراز آری * حمی * حامی * پشتی * پشت پناهی *
Protonotario.	<i>Protonotarius.</i>	Protonotaire.	* بیای مرت *
			* محقر زینت * سر کردن * محقران * محقر اصل *
			* کاتب دیوان اصل * محقر باشی * کاتب *
			* باشی دیوان *

Pro.

ITALICÆ.	LATINÆ.	GALLICÆ.	PERSICÆ.
Protomedico.	<i>Protomedicus.</i>	Premier medecin.	* حکیم باشی * طبیب باشی * سرکردہ حکما * مقام (طبا) *
Feci viaggio da Babilonia (Bagdad) sin alla Città d'Amida, (Diar-Bekr) con un'armata di 4000 Gianizzeri, conosciuto per Religioso, & in quantità di Protomedico (hakim-basçi) del generale Hossen-Aga; nell'anno 1678.	<i>Iter egi Babiloniâ amidam in comitatu exercitus 4000 Janifferorum; excepit me præfectus Hossen-Aga, uti Religiosum, ac Protomedicum suam, (hakim-basçi): anno 1678.</i>	J'ay voyagé depuis Babilonne, (Bagdad) jusques à Amida, (Diar-Bekr) avec une armée de 4000 Janiffaires, connu pour Religieux, & en qualité de premier medecin (hakim - bachi) du General Hossen-Aga; en 1678.	سنه من مولعان حضرت مسیح هزار و ششصد و هفتاد و هشت هزاره لشکر چار هزار دینکچریان مسافر شده زیر حمایت سپه سالار حسن افشارت کتبی و مهربانی ازان پسر کرداریانتم و بعضی وقتوں دستوں طبابت نمودہ مرا جای ووضیفہ حکیم باشی قلمی میفرمودی *
Prova : speriencia.	<i>Experimentum.</i>	Épreuve : experience.	* امتحان * تجربہ * ونک *
Prova in Giudicio	<i>Probatio juridica.</i>	Preuve en jugement.	* ثبوت * اثبات * ثبوت *
Provare : sperimentare.	<i>Experiri.</i>	Éprouver: experimenter.	* تجربہ کردن * امتحان نمودن * ونک یافتن *
Provare: affermare.	<i>Probare: confirmare.</i>	Prouver.	* ثبوت کردن * اثبات نمودن * ثبوت آوردن *
Provato : sperimentato.	<i>Probatus: expertus</i>	Éprouvé : expérimenté.	* صاحب تجربہ * صاحب تجربہ * ورزیدہ *
Provato: affermato.	<i>Probatus: firmatus</i>	Prouvé.	* ثابت شدہ * اثبات یافتہ * مثبتی کردن * تحقیق نمودن * متحقق کردن * صاحب اثبات * مثبتی *
Provatore : affermante.	<i>Probans.</i>	Celuy qui prouve.	* دوازک کردن * کرستہ آمان کردن * لوازم مہیا کردن *
Provvedere : far provisione.	<i>Providere.</i>	Faire provision.	* ترکہ ہراق * بازار کردن * وکیل خرج * جلاب * دوازک نمودن * مالی ازم آمان شدہ * پندارک و لوازم مستعد کردن * دوازک و استعداد یافتہ *
Proveditore.	<i>Provisor.</i>	Pourvoyeur.	* حاصل شدن * مابود شدن * بہم رسیدن * پدید آمدن * صدور یافتن * حادث شدن *
Provèduto.	<i>Paratus : instructus.</i>	Pourveu.	* مابود شدہ * حاصل شدہ * بہم رسیدہ * پدید شدہ * حادث گردیدہ *
Provenire.	<i>Provenire.</i>	Provenir.	* مثل * تشبیہ * کنایہ *
Provenuto.	<i>Emanatus.</i>	Provenu.	* اہل ترکہ پسر مثل و نقطہ کردی ازان لیل کامل و طویل چسندن تر ازان *
Proverbio.	<i>Proverbium.</i>	Proverbe.	
Un proverbio detto à ponto ad un Turco, è più efficace, che qualifi - voglia longo discorso.	<i>Appositiè dictum Proverbium plus movet Turcam, quam proluxa ratiocinatio.</i>	Un Proverbe dit à propos à un Turc est plus efficace qu'un long discours.	
Providenza.	<i>Providentia.</i>	Providence.	* دانایی * حکمت * تدبیر * فہمستندی * ہر چسائی *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Providenza Divina.	<i>Providentia Divina.</i>	Providence Divine.	* خدا * تدبیر الهی * لطف پروردگار * مشیت * تأدین اسمانی *
Provido: accorto.	<i>Providus.</i>	Prevoyant.	* ماجد و قوی * واقف * عاقل * دانای * دخیستند *
Provincia.	<i>Provincia.</i>	Province.	* بل * بلاد * ولایت * مملکت *
La Provincia di Lengion, à tre giornate d'Aspiano, vers' il ponente contiene incirca 40 villaggi habitati da' soli Cristiani Armeni.	<i>Provincia Lengion triduo distans Aspiano occasum versus, 40 circiter constat oppidis, qua Mobammedani nulli, sed soli Christiani Armeni incolunt.</i>	La Province de Lengion à trois journées d'Aspiano vers le ponent contient environ 40 villages, où il n'y a que des Chrétiens Armeniens.	بلبلنجان سه روزه راه از اسپهان و از طرف مغرب می آید چهار دهکانهات دارند که جمیع ساکنان از اهلنا مطلقاً باشند *
Provisione.	<i>Provisio.</i>	Provision.	* لازم * لوی ازیم * ازوقه * براق *
Provisione di bocca.	<i>Commeatus: cibaria.</i>	Provision de bouche.	* ازوقه * کیل * نخچیره *
Provisione per imbarcarsi.	<i>Commeatus ad navigandum.</i>	Provision pour s'embarquer.	* نیش * ازوقه کشتی * نخچیره سفر دریاه * لوی ازیم سفر البحر * بتاب * خشمه *
Provisione della caza.	<i>Penu: penum.</i>	Provision pour la maison.	* ازوقه خانه * نخچیره الیهت * هنک *
Provocare: eccitare.	<i>Provocare: excitare.</i>	Provoquer: exciter.	* محرک ساختن * محرک در آوردن * تحریک نمودن * پرزیدن *
Provocare: irritare.	<i>Ad inancundiam provocare.</i>	Irriter.	* آلودن * تحریش کردن *
Prudente.	<i>Prudens.</i>	Prudent.	* عاقل * دانای * صاحب تدبیر * صاحب عقل *
Prudentemente.	<i>Prudenter.</i>	Prudemment.	* صاحب حکمت * پخته * حوصله دار * صاحب فطنت و خبرت * دالین * دالین *
Prudenza.	<i>Prudentia.</i>	Prudence.	* متدانه * باتدبیر * به پختگی * از روی دانایی * از روی حکمت * از عقل * از خرد * دانایانه *
Li prudenti poco conto fanno di chi tratta con disprezzo la memoria de' grandi, è vero che le cose transitorie sono niente, fortuna, Regno, Impero, il comandar, & il proibir; mà si tu pretendi lasciar di te la memoria felice, devi trattare religiosamente la pia memoria de' difonti, Sâdino.	<i>Prudentes illum minimè magnum vocant, qui magnorum nomen contemptu fœdat: hac omnia cum pereant, nihil sunt, fortuna, regnum, imperium, jubendi, ac prohibendi facultas: sed probam defunctorum memoriam Religiosè colito, ut tui etiam bona persistat memoria: Sâdinus.</i>	Les prudens n'estiment point celui qui ternit par le mépris le nom des grands: tout ce qui passe n'est rien fortune, Royaume Empire, droit de commander, & de defendre; mais il faut traiter avec respect la bonne memoire des défunts, afin que ta memoire reste heureuse. dans le monde: Sâdi.	* حوصله * عقل * دانش * حکمت * تدبیر * فراست * قیاس * درایت * بهر کش خردانند اهل خرد * که نام اهل پیرکان پیرشتی بدن * آین همه هیچست چنان می بگذرد * بخت و بدخت و امر و نهی و کبر و زار * نام نیک رفتگان ضایع مکن * تا بماند نام نیکت پایدار *

ITALICÆ.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Prugno : albero.	<i>Prunus; arbor.</i>	Prunier.	* سخت آلوچه * شجره آلوچه * سختی آلی *
Prugno; frutto.	<i>Prunum.</i>	Prune.	* آلی * آلی سیاه * آلی سفید * آلوچه *
Prune di Damasco	<i>Pruna Damascena.</i>	Prunès de Damas.	* آلی بخارا * آلوچه قمشه * آلوچه شامی *
Prune Sebestene.	<i>Pruna Sebestena.</i>	Prunes Sebestenes.	* سیستان * (طبا) * اکلویه * فسط * مهره شجره آلوچه * آلوچه *
Ptolomeo.	<i>Ptolomæus.</i>	Ptolomée.	* پتلمیوس * پتلمیوس حکیم * پتلمیوس *
Publicamente.	<i>Publicè.</i>	Publiquement.	* (شکار) * (انبار) * بجز در مردم * بجز در همه کس *
Publicano.	<i>Manceps: publicanus.</i>	Publicain.	* عیان * جهرا *
Publicare.	<i>Publicare.</i>	Publiquer.	* هشی ز کهر * طعامچی * عشار * معشر * خراج کهر * مال وجهات کهر * باج کهر * باج ناز * باجه کهر * صامت *
Publicatione.	<i>Manifestatio.</i>	Publication.	* فاش کردن * (شکار) ساختن * عیان و جهر نمودن * تشبیح کردن * ظاهر کردن * انیدن *
Publicato.	<i>Publicatus.</i>	Publiqué.	* (ظهار) * تشبیح * جهر * تجهیز * شهرت * اشتها * (شکار) شد * فاش شد * مشهور کردن * شهرت یافته * (اشتها) نمود * ظاهر گردید * چارچی * متانی * فاش کنند * (ظهار) کنند *
Publicatore.	<i>Manifestator.</i>	Publicateur.	* عام * کله *
Publico : commune.	<i>Publicus: communis.</i>	Commun.	* سپهرت * عفت * عصمت * حریت * ستر * (سقی) * حیا *
Pudicizia.	<i>Pudicitia.</i>	Pudeur.	* مخفی * صاحب سپهرت * صاحب عصمت * حر * مستور *
Pudico.	<i>Pudicus.</i>	Pudique.	* مجرت * صاحب حیا *
Puerile.	<i>Puerilis.</i>	Pueril.	* بچه * طفلی * باب بچه * باب جنگ *
Puerizia.	<i>Pueritia.</i>	Enfance.	* طفولیت * بچگی * خردی * کوچکی *
Pugnale.	<i>Pugio.</i>	Poignard.	* خنجر * شنه *
Pugnata.	<i>Pugni ictus.</i>	Coup de poing.	* مشت * ضرب * چنگ * چنگال * چنگاله *
Pugnata : pugillo.	<i>Pugillus.</i>	Poignée.	* کف دست * قبضه * شنی *
Pugno.	<i>Pugnus.</i>	Poing.	* مشت * خرد دست * خرد *
Pulce.	<i>Pulex.</i>	Puce.	* کبک * کک * پرغرت * سوز * *
Pulcini.	<i>Pulli.</i>	Pouffins.	* جوجه * بچه های مرغ *
Pullegio.	<i>Pulegium.</i>	Pouilliot.	* پودینه * پودینه * بطنج *
Pullulante.	<i>Pullulare.</i>	Pulluler.	* قبت کردن * جوشیدن *
Pulpito.	<i>Pulpitum.</i>	Pulpitre.	* منبر * مسفل * سرجه الخطبه *
Punciglione.	<i>Aculus.</i>	Aiguillon.	* نیش * زنه * سوزنه *

Pur. Pus. Put. Puz.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Purificazione della Madona.	<i>Purificatio B. Mariae V.</i>	Purification de N. D.	* عین طهارت بی بی مریم * عین طهارت مریم العنبری *
Purità.	<i>Puritas.</i>	Pureté.	* پاکبی * پاکبهره کی * نضانت * نقاوت * ویرگی *
Purità; innocenza	<i>Puritas; innocentia</i>	Pureté; innocence	* زکات * تجردین * تجرد * عصمت * عفت *
Puro: netto.	<i>Purus.</i>	Pur: net.	* پاک * پاکبهره * صاف * نقی * نضیف * طاهر * بزگی *
Puro: non mescolato.	<i>Purus: simplex.</i>	Pur: fans mélange	* بیغش * صرق *
Purpureo.	<i>Purpureus.</i>	De couleur de pourpre.	* خالص * ناب * صاف * صرق * ویر *
Pufflanimità.	<i>Pufflanimitas.</i>	Pufflanimité.	* قرمزبی * سرخ * اسقرلاطی *
Pufflanimo.	<i>Pufflanimus.</i>	Pufflanime.	* قامربی * بوچکری * جباتت * بی جرعتی *
Pustula.	<i>Pustula.</i>	Pustule.	* دیو لپی *
Pustule.	<i>Pustula.</i>	Pustules.	* قامرب * بی جکر * بی جرعت * جبان * بی دل *
Putredine: marcia.	<i>Putrefacere.</i>	Faire pourrir.	* تشیل * تیفرک * نان * حب * اوله * نرح *
Putrefare.	<i>Putrefieri.</i>	Se pourrir.	* نانها * حیرب * تسیلها * تیفرکها * اوله *
Putrefatti.	<i>Putrefactio.</i>	Pourriture.	* پوسانیون - می پوسانم * کند انیدون * متعفن *
Putrefazione.	<i>Putrefactus.</i>	Pourri.	* ساختن * پوسید * کردن *
Putta.	<i>Puellula.</i>	Petite fille.	* کندیدن - میکندم * پوسیدن - میپوسم * متعفن شدن * هفتوتب بهمرسانیدن *
Puttana.	<i>Meretrix: lupa.</i>	Putain.	* پوسیدگی * هفتوتب * کندگی * نتانت *
Puttaneggiare.	<i>Scortari.</i>	Frequenter les putains.	* کندیدن * پوسیدن * کند * کن * کن * متعفن * متعفن *
Puttaniere.	<i>Scortator.</i>	Putassier.	* دخترک * دخترکچک * دنیبه * صبیبه * فتیه *
Putto.	<i>Infantulus: puerulus.</i>	Petit garçon: enfant.	* قصبه * فاحشه * خرابیاتی * جازون * لکاته * بونه زن * زن فاسق * زن بیب * جاف جان * چلب *
Puzza.	<i>Fætor.</i>	Puanteur.	* قصبه کری کردن * قصبه نمون * بوگار فست و فجرد اشتغال نمون *
Puzza della bocca.	<i>Fætor oris.</i>	Puanteur de la bouche.	* زن پاره * شیب باز * زانی * زناکار * فاسق *
Puzzare.	<i>Fætere.</i>	Sentir mauvais.	* زن باز *
Puzzolente.	<i>Fætidus.</i>	Puant.	* چقله * پسرک * پسرکی چک * صبیبه * فتیه * کورگی *
			* ولد * طفل *
			* بیوی کند * بی بی * بی رایحه *
			* بیوی کند * بون * خلوک *
			* بیوی بون * اشتن * بیوی کند * بون * رایحه بون * بون *
			* بیوی بون * متعفن * خایس * بیوی کند * بهمرساندن *
			* اخذیت (رایحه شوی) *

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICE.

QAve: specie di fava. Qave; nel dizionario chiamato قاموس (qamous) significa vino; e dà vero tal bevanda tiene luogo di vino à tutti gl' Orientali.

Con tutto ciò è dal tutto innocente; desiccativa, e refrigerativa. Convieniè à gente flemmatica, come à' studiosi, e professori della castità, senza pericolo per qualch' eccesso.

Deve comporsi con grani recenti e secchi, nuovamente brustulati, e pestati, acciò non svapori quel licore d'oglio, qual tinge la superficie de' diversi apparenti colori, consistendo in quello la virtù di rallegrare, ed annegare li guai.

Qorano; Alcorano: dalla radice (qara قر) cioè, lesse; donde si forma (Qoran) lettura, come noi diciamo per eccellenza, la scrittura: così anche vien chiamato (mossahaf) il libro, e (fourqon) dalla radice (farq فرق) separò; quasi dicessero il separativo ò paragone del bene dà'l male.

Quà.

Quadernaccio.

Cofea: vulgò qave: fava species. Qave in lexico (qamous قاموس) i. e. pinum: hac quippe potione loco vini utuntur omnes Orientales.

Est tamen potio innocens; desiccativa, & refrigerativa.

Convenit phlegmaticis, studiosis, & castitatem profitentibus: nec timendus excessus.

Potio autem fiat ex recenti, & sicco grano, recenterque affo, & iuso, ne evanescat oleaginosa potiois superficies, diversicolor, in qua tota virtus exhilarans, & nepentica consistit.

Qoranum, melius quam Koranum, à radice (qara قر) i. e. legit; quasi dicas, lectionem, sicut nos dicimus antonomastice; scripturam: sic etiam absolute nominant (moussahaf) librum; & (fourqon) à radice (farq فرق) i. e. separavit, discrevit, nempe, ut contendunt, bonum à malo.

Hic.

Gerifolium.

Qavé; café: espece de feve. Qavé dans ce dictionnaire Arabe, si parfait, appellé (qamous قاموس) signifie vin; & en effect l'on peut dire que c'est le vin de tous les Orientaux.

C'est pourtant un breuvage innocent, desiccatif, & refrigerant.

Il est bon pour les phlegmatiques, pour les gens d'étude, & pour ceux qui professent la chasteté, sans que l'on doive craindre l'excez.

Le grain du qavé à faire une bonne potion doit être recent, & sec, nouvellement brûlé, & pilé; autrement ce creme huilleux, que l'on voit surnager sur la tasse, de plusieurs couleurs, en quoy consiste toute la vertu, de recréer, & de rendre content, comme le *Nepente*, s'évapore & se perd.

Qoran, Alcoran: c'est à dire la lecture; comme nous difons par antonomase l'écriture; de la racine (qara قر) il a leu: comme ils disent aussi (moussahaf) le livre; & (fourqon) c'est à dire, separant; soubstantif, le bien du mal.

Icy.

Porte-feuille.

* قهوه * قهوه

در کتاب القاموس المحيط لمحمد بن...
يعقوب الفيرزيابي معني شراب دارون وحقيقست
نمدايم چه خفازند كرون اهل محمد به اكر ايسر
دل شراب نداشته باشند *

* قهوه معقولست میان يبروست و پروت *

با يبردين نفع عظيم دارن براي خشكندن بلغمرا و مناسب
باهل درس و علم و تجريرين و فراطش نباين ترسيد *

لكن ميباين كه در قهوه تازه و خشك باشد و تازه
پرشته و كوتاه رغنيت او كه بر ان كيفيت
مفرح ميباشد چون بسيار لطيف است نابود نشود *

قره ان * فرقان * مصحف ... واسم منركه اصل
دارند از اصنام قره يعنى خوند و از فرق يعنى
جداي كرون و از مصحف يعنى كتاب *

انجا انجا * هنر * در ميان مكان * در همين جا *

جنر و ك ... ش *

Qua.

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.
Quadragesima de' Cristiani.	<i>Quadragesima Christianorum.</i>	Carême des Chrétiens.
Quadragesima de' Mahometani.	<i>Quadragesima Mohammedanorū.</i>	Carême des Mahométans.
Quadrangolo.	<i>Quadrangulus.</i>	Quadrangles.
Quadrante; quarto di 90.	<i>Quadrans.</i>	Quart de 90.
Quadrare.	<i>Tetragonismum constituere.</i>	Quarrer.
Quadrato.	<i>Quadratus.</i>	Quarré.
Quadrato geometrico.	<i>Quadratum geometricum.</i>	Quarré géométrique.
Quadratura.	<i>Quadratura: tetragonismum.</i>	Quadrature.
Quadro di giardino.	<i>Areola horti.</i>	Quarré de jardin.
Quadro di pittura.	<i>Quadrilaterum pictura.</i>	Quadre.
Quadrivio.	<i>Quadrivium.</i>	Carrefour.
Quadruplicare.	<i>Quadruplicare.</i>	Quadrupler.
Quaglia.	<i>Coturnix.</i>	Caille.
Quaglia: coagulato.		
Qualche.	<i>Aliquis: quidam.</i>	Quelque.
Qualche cosa.	<i>Aliquid.</i>	Quelque chose.
Qualche poco.	<i>Aliquantisper.</i>	Quelque peu.
Qualche volta.	<i>Aliquories.</i>	Quelque fois.
Qualch'uno.	<i>Persona quadam.</i>	Quelqu'un.
Qual? quale?	<i>Quis? qualis?.</i>	Qui? lequel?
Qualità.	<i>Qualitas.</i>	Qualité.
Qualità mobile.	<i>Qualitas facile mobilis.</i>	Qualité mobile.
Qualità stabile.	<i>Qualitas difficile mobilis.</i>	Qualité stable.
Quattro qualità.	<i>Quatuor qualitates.</i>	Les quatre qualités.
Qualmente.	<i>Quomodo.</i>	Comment.
Qual si voglia.	<i>Quivis: quicumque.</i>	Quel que ce soit.
Quando.	<i>Quando.</i>	Quand.

PERSICE.

چهارشنبه * چهارم * روز * مسیحیان *
 صوم الكبير *
 روز * صوم * روز * مسیحیان * صوم شهر رمضان *
 چارگون شده * مربع * متساوی الساقین و الاضلاع *
 التي ربع نون * بسطه * رخامه *
 چارگون شده کرن * مربع ساختن *
 مربع * چارگوشه * چارجهت * چهارضلع *
 و اربعة اطراف *
 شکل مربع * شکل اربعة الاضلاع و الساقین *
 تربیع * چهارگوشه کرن * تشکیل المربع *
 کارتوی * لته * مشاره پالینر *
 چهارچوب صغرت *
 چهارساع * چهاربازار * چهارراه * چهارشن اراع *
 چهاربچارزن * چهاربر چهارضرب کرن * اربعة باربعه
 مضروب نمون * چهارگان کرن *
 ورتاج * حمله * سلوی * یلدرجن * سلوی *
 طبعی *
 بعضی * یک *
 یک چیز * چیزی * فرد شی * شی *
 یک زره * اندک * چیزی * یک چیزی *
 گاه گاه * بعضی اوقات * اوقات *
 بعضی کس * کسی * یک کس * یکی *
 کدام * کدام کس * من * کی * که * چه آن می *
 کیفیت * صفت * کیف * چون * * ملکه * حیثیت *
 صفت عارضی * کیفیت عارضی *
 صفت رسوخه * کیفیت ثابت * صفت ثبوتی *
 صفت اربع * چهار کیفیت *
 چه طرز * کیف * چون *
 هر که باشد * هر کس باشد * هر کدام باشد *
 کل من یکنون *
 کی * چه وقت * کدام وقت * چه محل * ای وقت *
 کدام زمان *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Quanto.	<i>Quantum.</i>	Quant.	چند * مقدار * اش قدر * چند * کم * بسا * چند آنکه *
Quantità.	<i>Quantitas.</i>	Quantité.	مقدار * قدر * چندی * کم * کمیت *
Quantità; predicamento.	<i>Quantitas; predicamentum.</i>	Quantité; predicament.	کمیت منفصل * کمیت متصل *
Quantità discreta.	<i>Quantitas discreta.</i>	Quantité discrete.	کمیت منفصل * کمیت متصل *
Quantità continua.	<i>Quantitas continua.</i>	Quantité continue.	کمیت متصل * کمیت متصل *
Quanto si pol.	<i>Quantum fas est.</i>	Autant qu'il est possible.	تا چه قدر باشد * هر قدر که می توان * علی قدر * از امکان * هر چند که ممکن بود * در خوردن *
Quanto à questo.	<i>Quantum ad hoc.</i>	Quant à cecy.	در این باب * در باره این * درین وادی * در وادی این *
Quanto più.	<i>Quantò magis.</i>	D'aurant plus que	چه قدر بیشتر * چه تر بیشتر * چه قدر زیاده *
Quantunque.	<i>Quantum vis.</i>	Pour autant que.	هر چند * هر چند * هر قدر که *
Quaranta.	<i>Quadragesima.</i>	Quarante.	چهل * اربعین *
Quarantezimo.	<i>Quadragesimus.</i>	Quarantième.	چهلیم * اربعون *
Quarta parte.	<i>Quarta pars.</i>	Quart: quatrième partie.	چهار یک * ربع *
Quartiere.	<i>Latus: pars.</i>	Côté: quartier.	مربع * طرف * محفل * سمت * جهت * جانب *
Quarto.	<i>Quartus.</i>	Quatrième.	چهارم * رابع *
Quasi: v: come.	<i>Quatuordecim.</i>	Quatorze.	چهارده * اربععشر *
Quattordeci.	<i>Obolus.</i>	Maille: denier.	پول * پاپاسی * منقور * فلس *
Quatrimo.	<i>Tetrasichon.</i>	Quatrain.	رباعی * بیت رباعی * شعر مربع * بیت * وزن مربع * نو بیتی *
Quattro.	<i>Quatuor.</i>	Quatre.	چهار * اربعه * چار *
Quello: v: luy.	<i>Quercus.</i>	Chefne.	درخت بلوط * شجر بلوط *
Quercia.	<i>Querela.</i>	Plainte.	گلگی * کله * عتاب * شکوه *
Querela.	<i>Conqueri.</i>	Se plaindre.	کله کردن * گلگی کردن * معاتبه نمودن * تند تپیدن *
Querelare.	<i>Questio.</i>	Question.	مطلب * مقصد * سران *
Questo: v: costui.	<i>Questio libri.</i>	Question d'un livre.	مقاله * مسأله * مطلب *
Questione.	<i>Quies.</i>	Repos.	آسودگی * فراغت * استراحت * راحت * حضور *
Questione d'un libro.	<i>Animi quies.</i>	Repos d'esprit.	آرام * آسایش * خاطر جمع * آسودگی * حضور القلب * آسایس *
Quiete.	<i>Quindecim.</i>	Quinze.	پانزده * خمسده عشر * پنجده *
Quieto: pacifico.			
Quiete d'animo.			
Quieto: mansueti.			
Quindeci.			
Quinci: v: di quâ.			

Qui.

ITALICE. LATINE. GALLICE.

Quindecimò.
Quindi: v: dilà.
Quinterno.
Quindi: v: doppio.
Quinto.
Quivi: v: là: quà.
Quitanza.

Decimus quintus.
Quaternio.
Quintus
Acceptilatio.

Quinzième.
Cahier.
Cinquième.
Quittance.

PERSICE.

پونزدهم * خامس عشر *
کتاب * کراس *
پنجم * خامس *
خط پاکي * کفن پاکي * ملصنامچه * ادرا *
ادرا نامه *

Rab. Rac.

Rabbate un chiodo.
Rabbia:
colera.

Clavi extremum curvare.
Rabies.

Rabatre un clou.
Rage: colere.

* مسمار پرچپن کردن *
قهر * غضب * جنون *

Far rabbiare.

Exasperare.

Faire enrager.

* ديد ماع ساختن * غضبناك کردن * بچه ز اوردن *
جنونى شدن * غضبناك شدن * سخت ديد ماع شدن *
سخت قهر کردن * مكلوب كريدان *

Rabbiarsi.

In rabiem agi.

Enrager.

Rabbioso; d'un cane.

Rabidus.

Chien enragé.

* سگ ديدافه * كلبى مكلوب *

Rabbuffare.

Jurgari.

Contester.

* غرغشه کردن * غرغاشاختن *

Racchetta da giocare.

Reticulum.

Raquette à jouer.

* سر بسته * تن به جلاچك * بهنه * مول چان *

Raccogliere.

Colligere.

Ramasser.

* جمع کردن * غند کردن * گون کردن * ترازيدان *

Raccogliere: ricevere.

Excipere hospitio.

Recevoir: accueillir.

* پش خون نگه داشتن * بخانه خون ككليف نمودن *
يعتد و تكلفات مهيمان را قبول كردن *

Raccolta di danari

Denariorum collectio.

Recepte des deniers.

* تحصيل از مې * تحصيل زر * تحصيل نقد *
استيفاء نقد *

Raccolta di grani.

Messis: frumentatio

Recolte de grains.

* در آمد * محصل * مسمار * ربع * ري *

Raccolta di soldati.

Militum conscriptio.

Levée de soldats.

* تعاشتن سپاهيان * سپاه نويسى *

Raccolto: radunato.

Collectus: congregatus.

Ramassé.

* جمع شده * غند كريدن * گون كريدن *
مجموع نموده *

Raccommandare.

Commendare.

Recommander.

* سفارش کردن * وصيت نمودن * سپردن *

Raccommandarsi.

Conferre se in fidem.

Se recommander.

* حاضر را سپردن * دامن گرفتن *

Raccommandare a Dio.

Commendare Deo.

Recommander à Dieu.

* توكل بر خدا کردن * خورن را بخورن سپردن * خورن را بعهده خدا كراشتن * همه كل على الله خورن را خورن *

Raccommandazione.

Commendatio.

Recommandation.

* سپارش * سفارش * وصيت * مهم سازي * كار خدمت *
رجوعى *

Raccommandatione: saluto.

Commendatio: salutatio.

Recommandation: baïse mains.

* دعا و سلام * دستبوسى * عرض دهنه كني * عرض سلامتى *
يان خير * نكس خير *

ITALICE.	LATINE.	Rac. Rad. Raf. Rag.	GALLICE.	PERSICE.
Raccomandato.	<i>Commendatus.</i>		Recommandé.	* سفارش کردن شده * وصیت نمودن شده *
Racconciare.	<i>Resarcire.</i>		Raccommoder.	* درست کاری کردن * مرمت نمودن * درست ساختن * راست ساختن *
Racconciatore de scarpe.	<i>Interpolator.</i>		Savetier.	* کتبی * پینه نوز * * کتبی *
Racconciare.	<i>Conciliare.</i>		Reconcilier.	* باطن * صلح کردن * درستی کردن * با دشمنان صلح کردن * میانجی (شنای شدن) *
Racquistare.	<i>Adipisci.</i>		Recouvrer.	* بازگشت نمودن * رجوع یافتن * باز صاحب شدن * * تضعیف کردن * مضامین نمودن * مکرر نمودن *
Raddoppiare.	<i>Reduplicare.</i>		Redoubler.	* تراشیدن - می تراشم * تراش کردن * حلق کردن * مضامین نمودن * تراشیدن کردن *
Radere.	<i>Radere.</i>		Rafer.	
Radicale.	<i>Radicalis.</i>		Radical.	* اولی * هیئتی * اولی *
Radicato.	<i>Radicatus.</i>		Enraciné.	* پاک کردن * راسخ شده * بیخ کردن * هرق راسخ نمودن *
Radice.	<i>Radix.</i>		Racine.	* بیخ * هرق * اصل * رگ * دمار *
Radice buzidan.	<i>Radix buzidan.</i>		Buzidan; racine.	* بوزیدان * مستعجل *
Radice quadrata.	<i>Radix quadrata.</i>		Racine quarrée.	* مربع * نور *
Radunanza: ragunanza.	<i>Congregatio: collectio.</i>		Assemblée.	* جماعت * جمعیت * مجلس * جمع * منجم *
Rafano.	<i>Rapbanus.</i>		Raifort: refort.	* تربا * تربچه * فجل * تربزه *
Raffermare.	<i>Confirmare.</i>		Raffermir.	* بازگشتن * قائم کردن * از سر نو محکم نمودن * دو باره قائم ساختن *
Raggiare.	 <i>Radere.</i>		Braire: crier en anc.	* نهفت کردن * صدای غم کردن *
Raggia; pesce.	<i>Squatina; piscis: raja.</i>		Raye; poisson.	* کرب ماهی * کوی بالقی *
Raggia di pino.	<i>Resina pini: raggia pini.</i>		Raye: resine de pin.	* راتینج * پلسان باز آری * علك منویر * قلموینا *
Si vende in Aspano in luogo del Balsamo.	<i>Venditur in pharmacopoliis Asphanani loco Balzami.</i>		On la vend chez les Apoticaire d'Ispahan au lieu du Baume.	* راتینج را در پلسان میفرودشند در مکانهای عطاطر اسفهان *
Raggi.	<i>Radii.</i>		Rayons.	* اشعه * شعاع * پرتی * پند * تزلزل * تیغ *
Ragguagliare.	<i>Certiorum facere.</i>		Avertir: donner avis.	* آگاه کردن * خبر دادن * مغیر ساختن * اطلاع دادن *
Raggionamento.	<i>Ratiocinatio.</i>		Raifonnement.	* مطلع کرده اندین *
Raggionare.	<i>Ratiocinari.</i>		Raifonner.	* دلیل * دلالت * برهان * حجة * قیاس * استدلال * بفکر منجمان * وارسیان * دلیل کردن *

ITALICE. LATINE. GALLICE. PERSICE.

Ragione; potenza.	<i>Ratio; potentia.</i>	Raifon; puiffance.	* نطق * عقل * قوت ناطقه * قوت عقلي * قوت مدركه *
Ragione: giuftitia.	<i>Ratio ius.</i>	Raifon: droit.	* حق * صواب * وجوب * جا * راستي *
Ragionevole.	<i>Rationis.</i>	Raifonnable.	* ناطق * صاحب نطق * توفيق ناطقه * عاقل * مدرك *
Ragionevole: giufto.	<i>Equus: iuftus.</i>	Raifonnable: iufte.	* مساوي * حق * شايسته * معقول *
Ragionevolmente.	<i>Rationabiliter.</i>	Raifonnablement	* با معقول * حسب الحق * معتدلا * با مساوي * بلا حق *
Ragno.	<i>Aranea.</i>	Araignée.	* عنكبوت * تند * رقبلا * فلنچيان * ورن * چغ * خرنق * سيرياي *
Tela di ragno.	<i>Aranea tela.</i>	Toile d'arignée.	* پرنه عنكبوت * مضط الشيطان * نسج العنكبوت * ابركها * كرت * كرت ورن *
Rallegrare.	<i>Exhilarare.</i>	Rejouir.	* خون شحال كرن * شاه نمون * فرحناك كرن * مسرور گردن * خورش كرن * صفا آوردن *
Rallegrarsi.	<i>Litari.</i>	Se rejouir.	* شاه شدن * خون شحال كرن * مسرور شدن * فرحناك شدن * فرح يافتن * دل خوش شدن *
Rallentare.	<i>Remittere: folvere.</i>	Rallentir.	* وا نهادن * رخاوت كرن * سستی كرن * شل كرن * مرتخي نمون *
Ramarico.	<i>Rancor: conqueftio</i>	Règret: chagrin: plainte.	* كهنه دل * دل سياهي * ناپاك دل * دل ناصاف * قلب اسفان *
Ramaricarsi.	<i>Conqueri.</i>	Se plaindre.	* رنجيدن * كهنه زويدن * غتاب نمون * دل هپا شدن *
Rame.	<i>Æs.</i>	Cuivre.	* مس * صفر * نھاض احمر *
Ramo d'arbore.	<i>Ramus: frons.</i>	Branche d'arbre.	* شاخ سرخت * فرع * جبهلنك *
Ramo di palma.	<i>Ramus palma.</i>	Branche de palme	* پش نخل * صغف سرخت خرما * صغف النخل *
Ramoso.	<i>Frendofus.</i>	Touffu.	* شاخ دار * كتهر القروع * صاحب شاخها *
Rampare.	<i>Repere.</i>	Ramper.	* خزیدن * مپترم * خور را آوردن كرن * تشبتي نمون *
Rampollo.	<i>Surculus.</i>	Rejetton.	* پاچوش * نار خال *
Rana.	<i>Rana.</i>	Grenouille.	* وزغ آبي * عقروته * ضفوع * پگ * وطن اط * شوك *
Gli Armenti rinfacciano alli Franchi che mangiano ropi, e serpenti, cioè; rane, ad anguille.	<i>Exprobrant Armeni Francis, quod Bufones ac serpentes comedant; rana videlicet, & anguillas.</i>	Les Armeniens reprochent aux Fracs qu'ilz mangent des crapaux, & des serpens, parce qu'ilz mangent des grenouilles, & des anguilles.	* از اسنا صرع مپکنند علي فرنگيان كه وزغ و مار مپخوردند يعني ضفوع و مار ماهي اسنا كويان از كسفند تاسك همچون فرق باش *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Rancido.	<i>Rancidus.</i>	Rance.	* کهر * کهنه * بی دبی * متعفن *
Rancore.	<i>Rancor.</i>	Rancune.	* کینه دل سپنه * کینه دل * قلب سیا * مصارو *
Rancura: querela.	<i>Conqueri.</i>	Se plaindre.	* کلگی نمودن * عتاب نمودن * گله کردن *
Rancurarsi.	<i>Rhamnus: esu.</i>	Epine blanche.	* خنچه *
Ranno.	<i>Rapum.</i>	Rave.	* لقم * تلجم * لغت * رقه *
Rapa.	<i>Rapax.</i>	Ravissant.	* راینده * خاشاک * خطای * مضطرب * خطای کنند *
Rapace.			* ربا * مردم سر * نخینه *
Rapaci animali.	<i>Rapacia animalia.</i>	Les animaux ravissans.	* خیزانها راینده *
Rapezzare.	<i>Reficere: refarcire.</i>	Rapiercer: racou-trer.	* مرتت کردن * حرق نمودن * ترقیع کردن *
Rapezzato.	<i>Restauntus.</i>	Rapiece: racou-tré.	* پینه کاری کردن *
Rapezzatore.	<i>Refarcinator.</i>	Rapieceur.	* پینه کاری کردن * مرتت نمودن * مرتت شده * ترقیع - مرتت گردیدن * مرتت شده *
Rapidamente.	<i>Rapide.</i>	Rapidement.	* پینه سوز * پینه چری * رسام *
Rapido.	<i>Rapidus.</i>	Rapide.	* تند * پتلی * پتلی * سریع * متسرعا *
Rapina.	<i>Rapina.</i>	Rapine.	* قیروز * تندرو * تپری * تند * مسترع *
Rapinatore.	<i>Rapinis vescens.</i>	Qui vit de rapine.	* ربایش * خطای * رجون * نهج *
Rapito.	<i>Raptus.</i>	Ravi: enlevé.	* روز افشار *
Rapito in ecstasi.	<i>Raptus in ecstasim.</i>	Ravi en ecstase.	* رجون * مضطرب گردیدن * منتهرب شدن *
Rapifore.	<i>Rapor.</i>	Ravisseur.	* مجبور * مجبور شدن * منجرب گردیدن * جبری نمودن *
Rapportare.	<i>Sufurrare: referre.</i>	Rapporter.	* مددوش *
Rapportatore.	<i>Sufurro.</i>	Rapporteur: accu-sateur.	* نهاب * نامی خطای * خاطی * ربا * ربا *
Rapporto accusa-zione.	<i>Sufurrus.</i>	Rapport: accusa-tion.	* چغلی کردن * سخن چینی کردن *
Rappresentare.	<i>Repräsentare.</i>	Repräsentent.	* چغل * سخن چین *
Rappresentare: affomigliare.	<i>Assimilari.</i>	Repräsentent: fem-bler.	* چغلی * سخن چینی *
Raramente.	<i>Rarò.</i>	Rarement.	* مرض کردن * معروض گردانیدن * بیرویه عرض رساندن * عرضه داشتن نمودن *
Rarità.	<i>Raritas.</i>	Qualité spongieu-se.	* مانند بودن * شباهت داشتن * مماثل بودن *
Raro.	<i>Rarus: peregrinus.</i>	Rare: qui se trouve avec peine.	* مشبه بودن * مثل بودن * پترز بودن *
Raro: non folto.	<i>Rarus.</i>	Rare: minfe: delié.	* گاه * گاه وقت * کم وقت * کم گاه * نسی پتیه کم * بعضی اوقات * نازا * شلی * متخلخل *
			* ترفه چری * غریب * غریب * نازو *
			* متخلخل * شل * سست *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Raschiare.	<i>Scalpere.</i>	Racler.	* خراشیدن - مبراشم * حکم کردن * حکم نمودن
Raschiato.	<i>Scalptus.</i>	Raclé.	* خراشیده * حکم کرده * مصحح کرده نمودن
Raschiatura.	<i>Scrobs.</i>	Ratiffure: raclure.	براه * خاکه *
Raso: v: drappo.	<i>Rafus.</i>	Rafé.	خراشیده * تفریدن نمودن * تصحیح کردن * شد * متحصص
Raso: raduto.	<i>Rafus.</i>	Rafé.	چون مدتی پنجاه سال در ممالک ایران و ترکستان و
Tale fu molti anni frà gl' Orientali con la testa rafa, e la longa barba, qual' adesso frà gl' Olandezi è forzato rasarsi con la barba rafa, e la capigliera longa.	<i>Qui diu in Orientalibus plagis raso capite, barba que prolixâ versatus, jam inter Hollandos barbam rasam, cesariemque prolixam habere cogitur.</i>	Tel a été plusieurs années dans le levant avec la barbe longue, & la tête rasée, qui se trouve à present en Hollande avec la barbe rasée, & la chevelure longue.	هرستان مانند سر مبراشیدم و ریش سراز داشتیم حالا برعکس در این بلاد و هندس کپش میبروزم و ریش مبراشم * یا هادی خداوند توام *
Rasoio.	<i>Novacula.</i>	Raloir.	قیغ * موستر * مویس *
Raspa.	<i>Scobina.</i>	Rape: lime à bois.	سهان چوب سای * مبرون چوب سای * چوب سای *
Raspare.	<i>Scalpere.</i>	Râper.	ساریدن - میسوم * سهان گری کردن * مبرون نمودن *
Rasparuola.	<i>Radula.</i>	Ratiffoire.	رته * رنج * مصحح *
Rassegna.	<i>Lustratio exercitus.</i>	Reveüe.	سان * بخله * آبی شمردن * تقطیش لشکر * یاسانی * عرق *
Rassegnare.	<i>Lustrare exercitum.</i>	Faire la reveüe.	سان کردن * بخله کردن * لشکر وارسیدن * مساکر تقطش نمودن *
Rasserenarsi; del cielo.	<i>Sudum fieri.</i>	S'eclaircir; parlant du ciel.	گشاد شدن * سراز - صاف - روشن گردیدن *
Rassicurare.	<i>Securum facere.</i>	Rasseurer.	باز بقرار رسیدن * بقرار و حال اولی آوردن *
Rassicurato.	<i>Denuò confortatum.</i>	Rasseuré.	قرار اول یانته * مثل اول ثبعت یانته * باز بقرار خون رسیدن *
Rassodare.	<i>Denuò solidare.</i>	Refouder.	باز بیکر قائم کردن * باز مستحکم نمودن * ندرته صوم قوی کردن (نیدن) *
Rassodato.	<i>Denuò solidatus.</i>	Refoudé.	باز مستحکم نگاه * از حق قائم کردن * شد *
Raffomigliare.	<i>Referre: similem esse.</i>	Ressembler.	ماندن - می مانم * مانند بودن * شبیه بودن * مثله داشتن * متمثل و متشابه بودن * تاپیدن *
Rasteliera; per arme.	<i>Armorum sustentaculum.</i>	Râtelier à armes.	جای برای آویز * رزن برای آویز *
Rastello.	<i>Rastrum.</i>	Râteau.	گراو * کارونه * راز * برون * ساز *
Rastinare.	<i>Ratum facere: ratihabere.</i>	Ratifier.	مقرر ساختن * تقریر نمودن * امضا کردن * مستحصص نمودن * مستیقن کردن * مصحح کردن (نیدن) * تکمیل * تحقیق * تشخص *
Ratificazione.	<i>Ratibatio.</i>	Ratification.	مقرر شدن * تقریر یانته * مصحح کردن * یقین نمودن * مستیقن شدن * امضا نمودن *
Ratificato.	<i>Ratibatus.</i>	Ratifié.	

ITALICE.

LATINE.

GALLICE.

PERSICH.

ionale de' mercanti. Ratto: furto.	<i>Matricula mercatorum.</i> <i>Raptus: furtum.</i>	Livre des contes. Enlevement.	* کتاب دان و ستی * دفتر اخراجاب * * غصب * سرقت * * جن به *
Ratto: estasi.	<i>Raptus: ecstasis.</i>	Ravissement: ecstase.	
Rauicità.	<i>Rauicità.</i>	Enrouement.	کزفتنی آواز * سدا * کزفتنی * بجه متون * بجه حوت * تمهج *
Rauco.	<i>Raucus.</i>	Enroué.	آواز کزفته * سدا کزفته * موهوح شد *
Ravedere.	<i>Revidere.</i>	Revoir.	بار دیدن * باره کردن * دیدن * مرتبه دیگر ملا خطه کردن *
Ravederfi.	<i>Denuò convenire.</i>	Se revoir ensemble.	بار دیگر باهم ملاقات کردن * مرتبه دیگر بهم رسیدن * باز دیگر گورا دیدن *
Ravicinarfi.	<i>Iterum appropinquare.</i>	Se rapprocher.	بار دیگر نزدیکی هم شدن * مرتبه دیگر قریب هم شدن * باز متقارب گشتن *
Ravifarfi: pigliar altro auiso.	<i>Mutare consilium.</i>	Se raviser.	نگر دیگر کردن * اراده دیگر گرفتن * از اول فکر در گشتن *
Ravolgere.	<i>Revolvere.</i>	Retourner: remuer.	گرداندن * برگردانم * در هم زدن * زیر و بالا کردن *
Ravolto.	<i>Revolutus.</i>	Retourné.	در هم زده * زیر و بالا کردن * شکنید *
Razza: stirpe.	<i>Styrps: progenies.</i>	Race.	تایفه * نسل * قبیله * نون مان * ایل * قومی * خیشی * اقربا * تبار *
Rè,	<i>Rex.</i>	Roy.	پادشاه * شاه * ملک * سلطان * خاقان * خلیفه * خنکار * شهریار * خسرو و قیصر مکان * سپهاند * خدایان *
Mr Tavernier, & il suo grand' interprete si appropriano li honori, quasi il Rè Cia-Abbas secondo faceva comunemente à tutti li Franchi.	<i>D Tavernier, ip- susque magnus in- terpres honores si- bi adscribunt quasi singulares penes Regem (Cia-Ab- bas secundum: quos tamen omnibus Eu- ropæis communes fuisse novimus.</i>	Mr. Tavernier, & son grand interprete s'approprient des honneurs, que le Roy Cha-Abbas se- cond faisoir indifferemment à tous les Francs.	معلی میبستی که حضرت شاه عباس ثانی از طبیبی فرنگیان حتر میگردد و لطیفه و بازیچه ایشان نترن ان هین اللطف قریب یافته بعد *
Li Religiosi, e secolari principali- mente li più belli humori godevano dell'accesso molto libero appresso di quel Principe.	<i>Religiosi, ac seculares, ii maximè, qui facetiis abundarent, huic Regi acceptiores erant, liberoque ad ipsum potiebantur accessu.</i>	Les Religieux, & seculiers, principalement ceux, qui etoient de la meilleure humeur avoient un accez fort libre auprez de ce Roy.	پادشاهان فرنگ و غیر هم یعنی اهل دنیا و کسب خصوصاً هر صکه منراج خوشتر مینمودی دی مدغمه کردن نترن ان سلطنت دنیا میگردد *
Mà d'al tempo che il Re Soleimon è nel trono di Persia le cose sono assai mutate.	<i>Verùm ex quo Sa- lomon Thronum Persidis occupat, longè aliter se habet rerum status.</i>	Mais depuis que le Roy Soleim on est sur le Trône il y a bien du changement.	اما در این زمان رسم و تدبیر او و عجم دیگر است *

ITALICHE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Di maniera che non v'è pericolo, che nissun Franco ardisca pregiarsi de quei termini; il Rè mi disse; io diffi al Rè: &c.	<i>Nec sanè quisquam ex Francis gloriari valeat bis terminis; Rex dixit mihi; ego dixi Regi; &c.</i>	Car aucun des francs n'oseroit faire trophée de ces termes; le Roy me dit; je dis au Roy; &c.	چنانچه از اثر رشک و وسوسه غریبان از قرب پادشاهان (نتان و بعضی خفت می کشند)
Re de i Rè.	<i>Rex Regum.</i>	Roy des Roys.	شهنشاه * ملک الملوک * سلطان السلاطین * پادشاه پادشاهان * خلیفه الخلفا *
IRè.	<i>Reges.</i>	Les Roys.	پادشاهان * سلاطین * ملوک * خلفاء * خند گران همایان * شهر یاران * خسرویان * قیصریان *
Reale.	<i>Regalis.</i>	Royal.	پادشاهانه * پادشاهی * ملکی * خاقانی * خسروانه * باب پادشاه * باب سلاطین * باب ملوک * باب خسرو و قیصر و شهر یاری *
Reale.	<i>Realis.</i>	Réel.	حقیقی * مامور * فی نفس الامر * بالذات * بالفعل فی اصل الشی *
Realmente: dà Rè	<i>Regiè.</i>	Royalement.	پادشاهانه * شاهانه * مثل سلاطین * تریز پادشاه * هیچ پادشاه و سلطان * خسروانه *
Realmente.	<i>Realiter: à parte rei.</i>	Réellement.	فی نفس الامر * بالذات * بالحقیقه * بالفعل * حقیقه *
Rebellarsi.	<i>Rebellem agere.</i>	Se rebeller.	یغی شدن * خایم شدن * عاصی کردن * معصیه نمودن * جلالتی شدن *
Recamare.	<i>Acu pingere.</i>	Broder.	نقش کردن * زوزی کردن * تطریز کردن * مطرز ساختن * تخریم کاری کردن *
Recamato.	<i>Acu depictus: phrygiatus.</i>	Brodé.	نقشین * منقش * زوزی * زوزی کردن * مطرز نمودن * متخریم شده * نقش زوزی شده *
Recamatore.	<i>Phrygiarius.</i>	Brodeur.	زوزی * چکبم سوز * نقش سوز * مطرز * متخریم *
Recamo.	<i>Opus phrygium.</i>	Broderie.	نقش * زوزی * چکبم سوزی * طراز * مطرز * تخریم کاری *
Recente.	<i>Recens.</i>	Recent.	تازه * نئی * جدید * حادث * تریز *
Recente aente.	<i>Recenter.</i>	Recentment.	از نفا * تریز تازه * تاز * تریز نریزگی *
Recettacolo.	<i>Receptaculum.</i>	Receptacle.	جای * مکان * منزل * محل * مقام * مسکن * جایگاه * منزلگاه *
Recidiu.	<i>Recidiva.</i>	Rechâte.	ذکر سس *
Recinta di mura.	<i>Mur-rum ambitus</i>	Enceinte de murailles.	دور دیوار * اطراف دیوار * محیط طوقه *
Recipiente; vaso.	<i>Vas recipiens.</i>	Recipient.	ضرف * جایی * ماخذ *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Reciprocamente.	<i>Reciprocè & vicissim</i>	Reciproquement.	* همديگر * از طرفين * ديين اثنين * بمشاركة از و طرفي * بمقاوضه *
Reciproco.	<i>Reciprocus.</i>	Reciproque.	* از و طرف * باهمديگر * بمقاوض * مشترك * مسجاوب * از و * ديين الطورفين *
Recitare.	<i>Recitare.</i>	Raconter.	* اكران * روايه داشته * حكايه نمون * نشدن * از و كتن * از و خردن * از سينه گفتن * غيب خواني كرن * غيب خواندن *
Reclamare.	<i>Reclamare.</i>	Reclamer.	* داد كرن * دان و بيدان نمون * فرياه كرن * فريادي كرن * مخالفت نمون *
Redarguire.	<i>Redarguer.</i>	Reprendre: corri- ger.	* سرزنش كرن * سر كني زن * غيب كرن * توبيخ نمون *
Redentione.	<i>Redemptio.</i>	Redemption.	* كذا * خلاصه * نجاتي * نقد * انقاز * آزادي * عتق * بر غيب *
Redentore.	<i>Redemptor.</i>	Redempteur.	* خدا كند * مقدي * منجي * نجات دهند * مخلص * منقذ * عاتق * خلاصه دهند * آزان كن *
Redento.	<i>Redemptus.</i>	Racheté.	* نجات يافته * خلاص شده * از ان نمون * معتوق * منقوذه كردي * مقدي * خدا يافته *
Redificare.	<i>Redificare.</i>	Reédifier.	* از نو تعمير كرن * ديگر ساختن * بار و بيم ساختن * باز بنيادي مكرر كرن * دو باره عمارت راست كرن *
Redimere. Referire; recitare.	<i>Redimere.</i>	Racheter.	* از بند كي خلاص كرن * خدا نمون * نجات دان * منقوذه ساختن * نقد كرن * از ان نمون * معتوق كرن * نپون *
Refettorio.	<i>Refectorium.</i>	Refectoir.	* سفره گاه * سفره خانه * بيت (المائيه) *
Refettione.	<i>Refectio: cibus.</i>	Refection.	* غذا * طعام * خورن دي * خراك * ماکول *
Refutaré.	<i>Refutare.</i>	Refuter.	* رد كرن * بخلاف گفتن * باطل نمون * استغناء نمون *
Reflessione d'in- telletto.	<i>Reflexio intellec- tus.</i>	Reflexion d'en- tendement.	* توجه * فكر * وقوف * وقه عقل *
Reflessione de' raggi.	<i>Reflexio radiorum</i>	Reflexion des ra- yons.	* عكس * پرتو * عكس شعاع * انعكاس الشعاع * رجعت پرتو * باز كشتن * تير *
Reflusso.	<i>Refluxus.</i>	Reflus.	* انعكاس * عكس * رجعت * رد * رتو *
Refrattione.	<i>Refractio.</i>	Refraction.	

ITALICE.	LATINE.	Ref. Reg. GALLICE.	PERSICE.
Refrenate.	<i>Refranare.</i>	Refrener.	عنان کردن * دراه آوردن * یرغه کردن *
Refrigerare.	<i>Refrigerare.</i>	Rafrachir.	خنک ساختن * سرد کردن * بار نمودن * تبریدن کردن *
Refrigerativo.	<i>Refrigerans.</i>	Rafrachissant.	سرد کننده * سرد * خنک کننده *
Refrigerio : conforto.	<i>Refrigerium : solatium.</i>	Rafrachissement.	تقریب * تسلی * خمخواری * استراحت * تسلیه * راحت *
Refugio.	<i>Refugium.</i>	Refuge.	پناهگاه * پناه * جای پناه * ملجأ * التجأ * لجا *
Regale.	<i>Regalis : Regius.</i>	Royal.	شهنشاهی * پادشاهی * ملکی * شهریاری * خانانگی و خسروانگی و قیصری * شاهانگی * پادشاهی * و ملوکگی * پادشاهانه *
Regalare.	<i>More regio excipere.</i>	Regaler.	ضیافت عده ساختن * مهمانی با تکلف کردن * ضیافت بعت بسیار و کرمی تمام داشتن *
Bere alla regalata.	<i>Ex alto potare.</i>	Boire à la regale.	نم دیم آب خف کردن *
Regenerare.	<i>Regenerare.</i>	Regenerer.	بار دیگر تولد کردن * باز متولد نمودن *
Regeneratione.	<i>Regeneratio.</i>	Regeneration.	تولد ثانی * میلاد دوم * مولود الثانی * استبلان الثانی
Regente: v. maeftro Reggere.	<i>Regere.</i>	Regir: gouverner	فرماندهی کردن * حکم کردن * ضبط نمودن * (سر کردن)
Regimento: dieta.	<i>Regimen : diata.</i>	Regime : diete.	اسر حکیم * فرمان طبیبی * تدبیر حکیم * (صلاح حکیم) نصیحت (الطیبی) *
Regimento de' foldati.	<i>Alies militum.</i>	Regiment.	جرقه سپاه * بلیک سپاهبان * تعبیه *
Regina.	<i>Regina.</i>	Reine.	ملکه * سلطانة * بگم *
Regione.	<i>Regio.</i>	Region : pays.	ولایت * ملک * دیار * قریهها * بلد * اقلیم * قری *
Regiftrare.	<i>Regiftrare.</i>	En regiftrer.	در دفترین کردن * در دفتر نوشتن * بسپاه ثبت کردن * بتواریدخ مسطفر کردن * مرسوم در دفتر کردن *
Regiftrato.	<i>Regiftratus.</i>	Enregiftré.	در دفتر نهشته * در دفتر ثبت شده * در روز نامه مکتوب شده * در ترازیدخ مرسوم و مسطفر نمودن *
Regiftro.	<i>Regiftrum.</i>	Regiftre.	دفتر * روزنامه * نویسه *
Regnante.	<i>Regnans.</i>	Regnant.	پادشاهی کننده * سلطنت کننده * مالک * رقاب الامم * مولای الممالک * در تخت سلطنت نشسته * مسلم ملک شده *
Regnare.	<i>Regnare.</i>	Regner.	سلطنت کردن * پادشاهی کردن * فرمانروایی کردن * مالک و ضابط بودن * در مسند پادشاهی حکم نمودن *
Regno.	<i>Regnum.</i>	Royaume.	پادشاهی * سلطنت * مملکت * شهنشاهی *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Regola.	<i>Regula: norma.</i>	Regle.	* ستور *
Regolo dà far ligne.	<i>Reetilinium: regula.</i>	Reglet: regle.	* مصطر * مصطر *
Regolare.	<i>Regularis.</i>	Regulier.	* مراتق قاذون * متابع الد ستور *
Regolitia.	<i>Glicyrissa: liquiritia.</i>	Reglice.	* السوس * مهك * شهريه بيهان * سوس *
Regolo: basilisco.	<i>Regulus: Basiliscus.</i>	Basilic.	* سوس *
Reina de' scacchi.	<i>Regina; in latruncularum lusu.</i>	Reine; au jeu des échecs.	* ل *
Reiterare.	<i>Reiterare.</i>	Reiterer.	* م *
Reiteratione.	<i>Reiteratio.</i>	Reiteration.	* مكررون * مكرير نمون * استكرار نمون *
Relassare la colpa.	<i>Relaxare delictum.</i>	Remettre la culpé.	* تکرار * تکراري *
Relassamento di fatica.	<i>Relaxatio à labore.</i>	Relâche du travail.	* بيشدين * از سر قصير گزشتن * اطلاق نمون *
Relassato: rilassato.	<i>Laxatus.</i>	Lâché: relâché.	* ران * استراحت * فراغت * آرام *
Relassato: sciolto.			* شل شده * سست شده * مرخي کردن * مرتخي *
Relatione.	<i>Relatio narratio.</i>	Récit: relation.	* لمس شده *
Relatione predicamentale.	<i>Relatio predicamentalis.</i>	Relation predicamentale.	* نقل * اخبار * حکايت * روايت * قصه *
Relativo.	<i>Relativus.</i>	Relatif.	* امانه * نسبت * انتساب *
Relegare: bandire.			* مضاف * منسوب * منسب *
Religione.	<i>Religio.</i>	Religion.	* مذهب * ملة * دين * كيش *
Per medesimo caso, che la falsa Religione di Mahomete, sima dell' antico Cristianesimo, affetta le note della vera Religione assegnate dal Card. Bellarmino, inferisco io contra quel che dice Hottingero in sua Ist. Orient. p. 274. che sia concetto naturale delle genti; non potervi esser vera Religione senza tali segni.	<i>Eo ipso quod falsa Religio Mohammedi, Christianismi antiquioris sima, plerasque Bellarminianas vera Religionis notas affectet, hinc infero contra Hottingerum Hist. Orient. pag. 277. quod ad lumen naturale omnium gentium spectet, veram Religionem absque his notis non posse subsistere.</i>	Par le même effect que la fausse Religion de Mahomet, singe de l'ancien Christianisme, s'attribue plusieurs des marques de la véritable Religion, assignées par Bellarmin, j'infero contre Hottinger en son Hist. du levant pag. 274. que c'est une notice naturelle de toutes les nations, que la véritable Religion ne peut subsister sans ces marques.	چون مذهب غالطي و كاندي كه ياميهان دين حقيقي حضرت ايسوع باشد عجيب نيست كه علامتهاي دين صادقرا دعوي و دعوت نمايند اما از همان سر معلوم ميگردن كه حسب معرفت الناس باشد گفتن كه بعضي نشانههاي لازم باشند دراي سنجيدن راستي دين كه بلا ايشان دين و مذهب مني چون نذران گفت *
Religione del Carmine.	<i>Religio Carmelitana.</i>	Religion des Carmes.	طايفه پانزدهمان كرمه مطبقه سلتيقه رهبان مريدان حضرت ايليا زنده چيرو سر دار جماعت پانزدهمان كه مذهب مكرملي *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
La cappa della Religione del Carmine veve de' Soltani e Perfiani di rispetto chiamata (تقیه) <i>Ekapiéh</i> v: Istoria Orient. di Ottingero pag. 167. dove cita certo antico autore Arabo.	<i>Cappa Religionis Carmelitana originem habet procul dubio ab (eqapieh) (تقیه) qua erat vestis Soltanorum, & nobilium Persarum. V: qua refert Ottingerus in Hist. Orient. p. 167. ex authore Arabo antiquo.</i>	L'habit de respect des Princes, & des grands de Perse s'appelloit (<i>ekapieh</i>) (تقیه) de là vient sans doute le nom de cappe, ou chappe de la Religion des Carmes. V: l'Histoire Orient. d'Ottingerus pag. 167. où il cite un ancien authour Arabe.	كسوت پان ریجان طایفه كی و كرمیل كاپیه نام شبایه در ایشان مانند باشد از قن یمن سلطین و اهل زهد پارس چنانچه نقلیست در کتاب مسعودی در اسحقی كه كسوت مهمی علیهم (تقیه) نام داشت *
Religiosamente.	<i>Religiosè.</i>	Religieusement.	مرفیانه * در هبانیة * بساروك * بطریق پان ریجان *
Religioso.	<i>Religiosus.</i>	Religieux.	نغای * برویش مستجاب (الدعوى) * راهب * پارسا * پان ام *
Religioso Persa.	<i>Religiosus Persa.</i>	Religieux Persan.	صوفی * برویش * اهل تصوف *
Li Religiosi Persiani si chiamano <i>Soufi</i> ; e circa questo nome disse un poeta Arabo questa sentenza;	<i>Religiosi Persarum vocantur Soufi ad quod nomen spectat illud Poëta Arabis percelebris;</i>	Les Religieux Persans font appellez <i>Soufi</i> ; & sur l'ethimologie de ce nom il y a un beau quatrain d'un poëte Arabe, dont voicy le sens;	اهل عجم برویشانرا صوفی خوانند اما در باره وجه تسمیه ان نام نبرع بسیار صیغه زدن پان ریجان حانظ عرب معقولاً و لطیفاً گفته *
Disputano pur gl'huomini circa l'etimologia del nome <i>Soufi</i> , pensando che così venghino chiamati dà'l nome (<i>Souf</i> صوف) cioè; <i>lana</i> : mà io non concederei questo titolo si non à chi fosse veramente (<i>Saf</i> صافی) cioè; puro, e senza macchia.	<i>Disputant homines de el Soufi, & discrepant de hoc nomine putantes illud ab (Souf صوف) lana (scilicet) derivari: at non concesserim ego hoc nomen nisi viro (Saf, aut Soufi صافو صوفی) i. e. puro, & mundato.</i>	L'on dispute de l'ethimologie du mot <i>Soufi</i> ; quelques-uns pretendans, qu'il vient du mot (<i>Souf</i> صوف) c'est à dire; laine: mais quoy qu'il en soit, jesus de ce sentiment qu'on ne doit donner ce nom, qu'à ce-luy, qui est (<i>Saf</i> صافی) <i>ve Soufi</i> (صوفی) c'est à dire pur, & épuré.	تنازع الناس في (الصوفی) و (اختلفوا) فيه و ظنوا مشتق من الصوفی و لست اذبحل هذا الاسم غير فتی صافی و صوفی حتی سمي الصوفی *
Reliquiario.	<i>Reliquarium.</i>	Reliquaire.	هیكل تبرکات * بازویند پاتبرکات * باهه بند باعضام قن یسپین * قرطی تبرکات اولیا *
Reliquie de'Santi.	<i>Reliquia Sanctorum.</i>	Reliques de SS.	تبرکات اولیا * عضام القن یسپین * تبرکات قن یسان * قنریل قن یسان *
Reliquie: restante.	<i>Reliquia.</i>	Restes.	وامندها * باقیات * بقیه * بساروب * خشک انداز *
Remare.	<i>Remigare.</i>	Ramer.	هلپسه کشیدن * كرك زدن *
Reminiscenza.	<i>Raminiscencia.</i>	Souvenir: memoire.	یان آوری * یان * بخاطر رساندن * تفکر *
Remissibile.	<i>Remissibilis.</i>	Remissibile: pardonable.	بخشیدن * باب بخشیدن * قابل مغفرت * عفو *
Remo.	<i>Remus.</i>	Rame: aviron.	هلپسه * كرك * غانوقه * اب زلال * خله *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Remolino d'acqua.	<i>Gurgis aqua.</i>	Gouffre.	چرخ آب * سوره *
Rendere.	<i>Reddere.</i>	Rendre.	پس دادن * مرت کردن * مرجوع نمودن * پس دادن *
Rendere conto.	<i>Reddere rationem.</i>	Rendre conte.	باب دادن * محاسبه نمودن *
Rendre il cambio.	<i>Referre gratiam.</i>	Rendre l'échange	آن * بدل دادن * تلافي نمودن * هم بودن *
Rendere gratie.	<i>Gratias agere.</i>	Rendre graces.	من * شکر گفتن * ثنا گفتن و دعا كردن بجای آوردن *
Rendere l'anima.	<i>Animam efflare.</i>	Rendre l'ame.	سپردن * روح تسليم کردن * جان کندن * نفس سپردن *
Rendere : fruttare	<i>Fructificare.</i>	Rendre: produire.	دادن * ميفرود آوردن * ثمر به مرساندن * محصول دادن *
Renderfi.	<i>Dare manus.</i>	Se rendre.	بر دادن * دست کشیدن * دست کوتاه کردن *
Renderfi à la ragione.	<i>Rationi cedere.</i>	Se rendre à la raison.	دلایل ملتمس شدن * از روی دلیل سبک شدن * از روی فتن / خاموش شدن *
Rendita.	<i>Proventus : census.</i>	Rente : revenu.	در آمد * محصل * حاصل * فایده * تحصیل * مداخل * مداخل *
Rendita de'l Rè.	<i>Regii proventus.</i>	Revenu du Roy.	مداخل شاهي * مال مهربی * در آمد پادشاه *
Renella.	<i>Vesica arenula : lithiasis.</i>	Gravelle.	زیک مثانه *
Renga.	<i>Oratio.</i>	Harangue.	خطبه * تکلم *
Rengare.	<i>Orationem habere.</i>	Haranguer.	خطبه داشتن * تکلم نمودن *
Rengatore.	<i>Orator.</i>	Orateur.	خطیب * متکلم * خطاب *
Reni.	<i>Reus.</i>	Reins.	کرنه * مهره پشت * کلیه * کلیه *
Renuntiare : risonziare.	<i>Abrenunciare.</i>	Renoncer.	ترک کردن * واگذاشتن * متروک نمودن *
Reo : colpevole.	<i>Reus.</i>	Cou'pable.	گناه کار * پیره منه * صاحب تقصیر * خطا کار * متردد * ریب *
Repentinamente.	<i>Subito : repente.</i>	Soudain : subitement.	در حال * في الحال * در دم * هماندم * فوراً * بلفور *
Repertorio.	<i>Repertorium.</i>	Repertoire.	فهرست * تفصیل نامه * تفصیل *
Repetere.	<i>Repetere.</i>	Repetet.	در خواندن * در سزا * مکرر خواندن * نویت در کردن * قضا کردن *
Repetitione.	<i>Repetitio.</i>	Repetition.	تکرار * تکرار * تکریم * استمرار * استکرار *
Repletione di stomacho.	<i>Platbana : repletio stomachi.</i>	Repletion d'estomach.	امتلاء معده * سبزی * و هانده *
Replica.	<i>Replicae.</i>	Replique.	اعتراض * در جواب * دعوی * بحث *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Replicare.	Replicare.	Repliquer.	رد جواب کردن * اعتراض نمودن *
Reprimere.	Reprimere.	Reprimer.	بازداشتن * منع کردن * رد نمودن *
Reprobo: maliño.	Reprobatio.	Reprobation.	تقدیر * نوزخی شدن * بسخط الهی گرفتار شدن *
Reprobazione.	Reprobatio.	Reprobation.	مقرر علیه * نوزخی * جهنمی * مردود * مغضوب علیه *
Reprobato: re-probo.	Reprobatus.	Reprouvé.	جماعت حکام * جماعت امرا و اعیان * ندیدن ان امرا *
Republica.	Republica.	Republique.	مخالف * خلاف کنند * مخالف کنند *
Repugnante.	Repugnans.	Repugnant.	مخالف * معاند * عنان * اعتراض * مقاومت *
Repugnanza.	Repugnantia.	Repugnance.	نراو *
Repugnare.	Repugnare.	Repugner.	مخالف نمودن * معاند کردن * عنان ورزیدن * مقاومت و اعتراض نمودن *
Reputare: stimare	Reputare.	Reputer.	دانستن * پنداشتن *
Requisitione.	Requisitio.	Requisition.	استدعا * مطلب * استقضا * التماس * عرض * عرضه و اشت *
Rescritto.	Rescriptum.	Rescrit: reponce à la requête.	جواب مکاتبت * جواب رساله * حاشیه عریضه *
Rescrivere.	Rescribere.	Rescrire.	جواب نداشتن * جواب مکتوب دادن * جواب رساله نمودن *
Residente.	Residens.	Resident.	ساکن * صاحب سکنه * سکنه دار *
Residente d'un Prince.	Residens Principis.	Resident d'un Prince.	فرستاده سلطان * قائم مقام سلطان * نایب سلطان * رسال پادشاه * کماشبهه سپهر *
Residenza.	Residentia.	Residence.	سکنه سکنه * جای * منزل * منبر لکبار * مکان * موضع * وطن *
Residere.	Residere.	Resider.	ساکن بودن * سکنه داشتن * متعاطف بودن *
Residuo: restante.			نشستن * مکان و مقام داشتن *
Resinnare in Dio.	Deo committere.	Resigner en Dieu	توکل بر خدا کردن * برضای الهی قایل شدن * متین کل علی الله شدن * خدا را وکیل کردن *
Resinnazione in Dio.	Resignatio in Deum	Resignation en Dieu.	توکل بخش * توکل بالله * اعتماد بخش *
Refina.	Refina.	Refine.	راتینج * شجره *
Resistenza.	Resistentia.	Resistence.	مقاومت * تقارم * معارضه * مشاع * ممانعت *
Resistere.	Resistere.	Resister.	منع کردن * مشاع نمودن * مقاومت و مکاپرت کردن * معارضه نمودن * ممانعت کردن *
Respirare.	Respirare.	Respirer.	نفس کشیدن * دم زدن *
Resto: v: reliquie.	Residuus.	Restant.	تیمه * باقی * زیاده * اضافه *
Restare.	Restare: superfluere	Rester.	باقی بودن * اضافه شدن * زیاده بودن *

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Restar' attonito.	<i>Attonitum manere</i>	Rester surpris.	ماندن * متعجب کردن * خبر آن شدن * تعجب کردن *
Restituzione.	<i>Restitutio.</i>	Restitution.	پس دادن حق الناس * مال مردم * از دادن حق بیگانه *
Restituire.	<i>Restituere.</i>	Restituer.	پس دادن * حق بمن له الحق عاید کردن (زیدن) * مال مردم راجع کردن * حق بیگانه رد کردن *
Restituito.	<i>Restitutus.</i>	Restitué.	پس داده شده * فزون صاحب راجع نموده * بحق باز عاید کردن * بحق باز سپردن *
Restrizione: clausula.	<i>Restriçtio: clausula</i>	Restriçtion: clausule	شرط * التام * عقد *
Refurrectione universale.	<i>Refurrectio universalis.</i>	Refurrection universelle.	پنجابیت * یوم الدین * یوم حشر و نشر * یوم الحساب * روز جزا * یوم الانبعاث * باز خاست *
Reffuscitare li morti.	<i>Exfufcitare mortuos.</i>	Reffusciter les morts.	مردگان زندگ کردن * جان مردمگان دادن * (مردگان) بجیبات آوردن *
Reffuscitare dà se.	<i>Refurgere vi propria.</i>	Reffusciter parfoy même.	بقدرت خود از قبر برخاستن * خون بخود از مسوت قیامت نمودن * بقدرت خود باز زندگ شدن *
Rete.	<i>Rete.</i>	Rets: filé: filet.	دام * شیک * هنر از خانه *
Retensione de' beni d'altrui.	<i>Detentio rei aliena</i>	Retention du bien d'autrui.	بیط مال مردم * تصرف حق الناس * مال بیگانه نگه داشتن *
Retensione d'urina.	<i>Stranguria.</i>	Retention d'urine	صبر البول * بسته شدن مجاری بول * گرفتگی شاش *
Retentiva; virtus.	<i>Retentiva; virtus.</i>	Vertu retentive.	نخنه * ماسکه * الماسکه *
Retorica.	<i>Rhetorica.</i>	Rhetorique.	علم نحصی * علم بلاغت * علم بیان * نحصی و فن نحصی * علم فصاحت و بلاغت *
La Retorica de' Persi, ed altri levantini è bellissima in loro lingua, mà voltata in Franceze è una tessitura de' spropositi, eribebbe.	<i>Rhetorica Persarum, caterorumque Orientalium lepidum sensum, optimumque contextum proprio idioma exhibet, Gallicè autem expressa non nisi chaos portendit, & ambages.</i>	La Rhetorique des Perles, & des autres levantins est d'un fort bon sens en leur langue, mais tournée en François ce n'est qu'un tilfù de galimatias.	بلاغت فارسی چنانچه عبارتی بسیار گشاد و مجازی معنی سهل دارند و تاثیر کمتر حسین قول * نایبان اما چون بر بیان غریب مترجم کردن نحصی و بیان نر نحصی باب مصخرک و هجو باشد *
Retorico.	<i>Rhetor.</i>	Rhetoricien.	نحصی * اهل نحصی * صاحب النحصی * بلیغ * صاحب کلام * نحصی دارن * خطیب *
Retributione.	<i>Retributio.</i>	Retribution.	جزا * پلاقی * عوض * بدل * پاداش * اجر * مکانات *
Retrocamera.	<i>Conclave.</i>	Arriere-chambre.	غیرت خانه * حجره خلوت * صندوق خانه * Retro-

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Urgere.	Urgere.	Preffer.	ادرام کردن * تقاضا نمودن * چو و تعجیل کردن * لازم و مهج بودن *
Urina.	Urina.	Urine.	شاش * بول * قاروره * چمبیدن * پپشاز *
Urimale.	Matula.	Pot de chambre.	شیشه قاروره * طرف بول *
Urinare.	Mingere.	Piffer.	شاشیدن * بول کردن * آب پراندن * پشاپ کردن *
Urna.	Urna.	Urne.	خنب * حب * خمره * جره * ستون * سفول *
Urtare l'uno con l'altro.	Invicem impingere.	Hurter l'un con- tre l'autre.	بهمه کردن * مصافحه نمودن *
Urtare.	Urtare.	Urtare.	فاحق گرفتن * بتصرف خون بخصی آوردن *
Urtica.	Urtica.	Ortie.	انجیره * کمره * اناناقی *
Ufanza : uso.	Ufus.	Ufage.	فادت * روشنی * قاضی * قانول * کپس * دست *
Ufare.	Uti.	Ufer.	و عمل آوردن * استعمال کردن * استخفاف نمودن *
Ufato : v : solito.	Egredi.	Sortir.	بیرون آمدن * دور آمدن * طلوع کردن * خارج شدن *
Ufcire.	Egredi.	Sortir.	خروج * دور آمدن * بیرون شدن * طلوع *
Ufcita.	Egredi.	Sortir.	تصرف نمودن * تصحیل نمودن * تصحیل نمودن *
Ufufatto.	Ufus fructus.	Ufu-fruit.	سود * مراد * غیر مشروع * ربا و فایده نافع *
Ufura.	Ufura.	Ufure.	ربح حرام *
Ufurario.	Ufurarius.	Ufurair.	ربا خور * فایده خور * سود خور * مراد *
Ufurpatione.	Ufurpatio.	Ufurpation.	کسب غاصبی * تصرفی نافع *
Ufurpatore.	Ufurpator.	Ufurpateur.	متغلب * غاصب *
Utile.	Utilis.	Utile.	سودمند * نافع * مفید * صرفه دار *
Utilità.	Utilitas.	Utilité.	نفع * فایده * سود * انتفاع * منفعت * صرفه *
Utilemente.	Utiliter.	Utilement.	بفایده * بنفع * و منفعت * بصرفه *
Utre per vino.	Uter ad vinum.	Outre à vin.	خفک * طلمر * زق * صرف * جوس * خوی *
Utre per acqua.	Uter ad aquam.	Outre à l'eau.	قره * خفک * آب زق * الماء * سبه *
Uva.	Uva.	Raifin.	انگور * عنب * و تنک * دربع * خوش پیر *
Uva immatura.	Uva acerba.	Ver-jus:	روزو * روجه *
Uva Perfica, senza grani.	Uva Perfica absque acinis.	Raifin de Perse sans pepin.	کشمش * عنب کشمش *
Uva spiga.	Oxiacantha.	Raifin d'epine vi- nette.	زرنک * انبر بارش * تمک * چوم *
Uva grossa rossa.	Uva rubra crassior.	Gros raifin rouge	انگور اولی * انگور سمرقندی * عنب کشمش (الروغی) *
Uva nera Reale.	Uva nigra Regalis.	Raifin noir Royal	انگور شاهانی * عنب شاهانی * وین *
Uva bianca grossa	Uva alba crassior.	Gros raifin blanc.	انگور ریش بابا * عنب ریش بابا *

ITALICE.	LATINE.	GALLICÉ.	PERSICÉ.
Z Acchere.	<i>Lutamentum.</i>	Crottes : taches de bouë.	* لکه طین * آغاسکی شل * لکه طین *
Zacharia.	<i>Zacharias.</i>	Zacharie.	زکریا النبی * حضرت زکریا پیغمبر * حضرت پندیس النبی زکریا *
Zafirano.	<i>Zaffranum:crocus</i>	Saffran.	* کرم * زعفران * زعفران مازندرانی * زعفران رومی *
Zaffiro.	<i>Saphirus.</i>	Saphir.	زفران باکی هی * رقیان *
Zagaglia.	<i>Hasta brevior.</i>	Zagaye.	بندیت سقیب * یادوت ادبض *
Zamarra.	<i>Penula.</i>	Vetement de dessus.	سرازی خشت * رصح *
Zampa.	<i>Vnguis.</i>	Griffe.	پاپوش * فرچه * فرجه *
Zappa.	<i>Ligo : sarculum.</i>	Houë : beche.	چنگال * چنگ *
Zappare.	<i>Fodere : pastinare.</i>	Houëa : becher.	کنایه * مس * تپشه * بیل * قمره * تی *
Zappatore.	<i>Fossor : pastinator.</i>	Houëur:pionnier.	کوپین کاری کردن * بمر کردن * بتپشه کردن *
Zea.	<i>Zea.</i>	Faux froment : ef-peaute.	کوبین ناز * مرار * استان کوپین ناز * بیلدار *
Zecca: pidocchio di cane.	<i>Ricinus.</i>	Vermine qui tourmente les chiens.	هراطمان * کندم صحرایی *
Zecca: dà bater moneta.	<i>Aedes monetaria.</i>	Lieu où l'on bat la monnoye.	کند * قران *
Zedoaria.	<i>Antiphthora.</i>	Zedoaria.	سکه خانه * گلخانه سکه * میخ کده * میخ * میخ نرم *
Zeffiro.	<i>Zephirus: favonius.</i>	Zephir.	جنوار خطای * جنزار *
Zelante.	<i>Zelans.</i>	Zelant : zelé.	بان صبا * نسیم * نسیم صبا * بان فروردین *
Zelo.	<i>Zelus.</i>	Zele.	نیرت ناز * صاحب غیرت * غیرت * غیار *
Zelare.	<i>Zelare.</i>	Zeler.	غیرت * ناموس * تعصب * تباری *
Zenit.	<i>Zenit.</i>	Zenit.	مروت * تعصب نمسان *
Molti termini di l'astrolabio, come zeuit, azimut, almucantara, & altri sono Arabi.	<i>Complures astrolabii termini zenit, azimut, almucantara, & alii Arabici sunt.</i>	Plusieurs termes de l'astrolabe come zenit, azimut, Almucantara, & autres sont des mots Arabes.	سنت آراس * نقطه سمت آراس * بن آنکه بعضی عبارتی (سطرلاب دربان فرنگی مستعمل شده عربی چون مقنطریه و عظیمه و غیرها *
Il libro de' 21 capitoli di l'astrolabio frà Arabi, e Persiani conforme al Stefferino parola per parola.	<i>Liber autem capitulum 21 de astrolabio apud Arabes, & Persas est prorsus idem cum Stefferini tractatu de verbo ad verbum.</i>	Le livre de 21 chapitres de l'astrolabe, qu'ont les Arabes, & Persans est conforme mot à mot à Stefferin.	باز کتاب بیست و یک فصل در سطرلاب همین باشد که کتاب سطرلابینوس *
Zenzevere.	<i>Zingiber.</i>	Gingembre.	زنجبیل * زنجبیل * عربی الحار *
Zero: v: nulla.	<i>Amiça.</i>	Tante du côté du Pere.	همه * خاشخیر * همشیره پدر *
Zia dà canto di Padre.	<i>Matertera.</i>	Tante du côté de la mere.	خاله * همشیره مادر * خاهروالد *
Zia dà canto di Madre.	<i>Mus Ponticus.</i>	Hermine.	سمور * پوست سمور * قائم *
Zibellino.	<i>Zepetium.</i>	Civette.	زبان * زب * Zibira
Zibetto.			

ITALICE.	LATINE.	GALLICE.	PERSICE.
Zero.	<i>Nil.</i>	Zero.	هیچ * هیچ * صفر *
Zo da canto di Padre.	<i>Patruus.</i>	Oncle du côté du Pere.	عاموس * دران زینر * اخوالوالد *
Zo da canto di Madre.	<i>Avunculus.</i>	Oncle du côté de la Mere.	خالوی * خال * دران زینر * اخوالوالد * اخوالام *
Zozanix.	<i>Zizania.</i>	Zizanie.	کرکاس * شیلیم * نوسر * خون رو * جلیف * نونقه * اخریط * زوانه * کیم نکاشته * زن *
Zodiaco.	<i>Zodiacus.</i>	Zodiaque.	منطق البروج * منطق البرج *
Zolla: v: bottone. Zonna.	<i>Zona.</i>	Zone.	منطقه * انلییم *
Zona torrida.	<i>Zona torrida.</i>	Zone torride.	منطقه محروقه *
Zona temperata.	<i>Zona temperata.</i>	Zone temperée.	منطقه معتدله *
Zona frigida.	<i>Zona frigida.</i>	Zone froide.	منطقه مبروده *
Zopicamente.	<i>Claudicatio.</i>	Boitement.	لنگیدن * هرچ *
Zopicare.	<i>Claudicare.</i>	Boiter: clocher.	لنگیدن - می لنگم * اهرج دیوان * پلنگیدن *
Zoppa. Zucca: cocozza. Zuccaro.	<i>Claudus.</i>	Boiteux.	لنگ * اهرج * اذکلم * اذتر *
Zuccaro.	<i>Saccharo conditus.</i>	Sucré.	شکری * شکر نار *
Zuccaro edito.	<i>Saccharum.</i>	Sucre.	شکر * شکر تراب (الطالک) *
Zuccaro dil' uero al aciar.	<i>Saccharum candidum.</i>	Sucre candi.	ذبات * شکر طبرزه *
Vede nella nostra Farmacopea Persica pag. 361.	<i>Saccharum arboris al-asciar.</i>	Sucre de l'arbre al-afchar.	شکر تیغال * شکر المعشر * خنروکک تیغال * اشپانه مکس نرخت مشر * شکر وکک * سیهان *
Zuccaro rosato.	<i>Saccharum rosatum.</i>	Sucre rosat.	هر باب ان شکر گینه شد در تصنیف خون من یعنی در مرکبات *
Zuccaro rosso. Zuffa: contraffo. Zuppa.	<i>Saccharum rubrum.</i>	Sucre rouge.	کُلَقند * حلو ای کُلَقند *
	<i>Sa.</i>	Soupe.	شکر سرخ * شکر همانی * شکر احمر *
			شوربا * اش شوربا *

F I N I S.

باشد از کس بی شک از اهل بهشت *
 مینهن اینه دلرا جلا *
 حق زنا روزش دارن نگاه *
 خواهن اوهرر کناه خعایشتمن *
 اینرشن از اهل جنت کي کنه *
 وزون و مفسدان پپنرار باش *

خرا باش سه خصلت در سرشتی *
 اندر نعمت و صبر از بلا *
 کاستغفر بون اندر کناه *
 که درون از آله خودشتمن *
 صفت را هرکه پي در پي کنه *
 پسر نایم باسستغفار باش *

الحمد لله تمام شد این کتاب لغت فرنگی و پارسی بدست و همت پند و کمتربین حضرت مسیح
 پامی انجلوس ملقب مهن حضرت یوسف خطیب خجسته مریم راهب طایفه حضرات پانریان
 که کرمل و مولعاش شهر و دیعالن عظیم سلطنت فرنسه طولی و
 اما بضمه شد در اثنای شنره ماه در این شهر امسطنام در کارخانه
 سرکار اقا کتابفروس وزیرعبوس بدست جران شنره ساله کاکولیکي
 روبرطس یادس نام از شهر انطوری و پسر بسیار نصسنه باش
 وشاکرن اسکندر لپنطمان بسمعی و ایضاً الحمد و سپاس
 بی پایان که بعد از جفا و زحمت عظیم این
 عمل دسر انجام رسبد روز اول ماه ...
 اوطوره ... سنه از تاندس حضرت
 (یشوع) هنرار و ششصد
 و هشتاد و ...
 * * *
 * * *
 * * *
 * * *
 * * *
 * * *

INDEX

FINIS

INDEX LATINUS

I N

GAZOPHYLACIUM

LINGUÆ PERSARUM.

<p>A.</p> <p>A a capite ad pedes. 2</p> <p>a Deo motus. 441</p> <p>a dæmone possessus. 412</p> <p>alacritate. 25</p> <p>alacritate ad finem. 51</p> <p>alacritate absolvere. 373</p> <p>alacritate somno excitare. 423</p> <p>alacritate somno excitari. 423</p> <p>alacritate liberare. 379</p> <p>alacritas. 1</p> <p>alacritas. 2</p> <p>alacritas. 1</p> <p>alacritas. 1</p> <p>alacritas. 378</p> <p>alacritas. 2</p> <p>alacritas. 173</p> <p>alacritas a via. 59</p> <p>alacritas abhorre. 3</p> <p>alacritas abies. 1</p> <p>alacritas ablatiare. 94</p> <p>alacritas ablatrus. 44</p> <p>alacritas ablatrus. 442</p> <p>alacritas abnegare se ipsum. 3</p> <p>alacritas abnegatio sui. 1</p> <p>alacritas abolere. 3</p> <p>alacritas abolitio. 3</p> <p>alacritas abolitus. 1</p> <p>alacritas abominandus. 1</p> <p>alacritas abominans. 1</p> <p>alacritas abominari. 1</p> <p>alacritas abominatio. 1</p> <p>alacritas aboriri : facere abortum. 378</p> <p>alacritas Abraham. 3</p> <p>alacritas abrenunciare. 334 : 346</p> <p>alacritas abrotonum. 3</p> <p>alacritas abscissus. 428</p> <p>alacritas abscondere. 32</p> <p>alacritas abscondere. 247</p> <p>alacritas absconditus. 247</p> <p>alacritas absens. 33</p> <p>alacritas absinthium. 1</p> <p>alacritas absinthium fantonicum. 384</p> <p>alacritas absolvere. 34</p> <p>alacritas absolutio. 1</p> <p>alacritas absolutio. 1</p> <p>alacritas abque dubio. 385</p> <p>alacritas abque sine. 1</p> <p>alacritas abstinent. 34</p> <p>alacritas abstinentia. 1</p> <p>alacritas abstinerere. 1</p> <p>alacritas abstinerere : vitare. 74</p> <p>alacritas absurditas. 414</p> <p>alacritas abvectus. 3</p> <p>alacritas abvectus. 3</p> <p>alacritas abundans. 1</p> <p>alacritas abundanter. 1</p> <p>alacritas abundantia. 1</p> <p>alacritas abundare. 1</p> <p>alacritas abunde compensatus. 404</p> <p>alacritas aburgus. 4</p> <p>alacritas abuti. 1</p> <p>alacritas abyssus. 3</p> <p>alacritas academia. 4</p> <p>alacritas accelerans. 10</p> <p>alacritas accelerare. 4</p> <p>alacritas acceleratio. 1</p> <p>alacritas accendere. 4</p> <p>alacritas accensus. 3 : 4 : 166</p> <p>alacritas accensus. 4</p> <p>alacritas acceptabilis. 1</p> <p>alacritas acceptare. 1</p> <p>alacritas acceptatus. 1</p> <p>alacritas acceptatio. 323</p> <p>alacritas acceptus. 11</p> <p>alacritas accessus. 4</p> <p>alacritas accessus physicum. 4</p> <p>alacritas accessus literæ. 1</p> <p>alacritas accidere. 4 : 36 : 7 : 256</p>	<p>accipere. 5 : 27 : 338</p> <p>accipere. 408</p> <p>accipitrus. 115</p> <p>accipitrum officina. 1</p> <p>accrescere. 11</p> <p>accumulare. 6 : 19</p> <p>accumulatio. 6</p> <p>accumulatus. 1</p> <p>accufare. 1</p> <p>accufari. 1</p> <p>accufatus. 1</p> <p>acetarium. 172</p> <p>acetum. 464 : 6</p> <p>acer. 13 : 45</p> <p>acerbitas. 13</p> <p>acerbus. 18</p> <p>acerere. 13</p> <p>acetositas. 6</p> <p>acetosus. 1</p> <p>acies ensis. 122</p> <p>acies militum. 122 : 31</p> <p>acies armorum. 429</p> <p>acinus. 6 : 251</p> <p>acquirere. 46</p> <p>acquisitio. 7</p> <p>acquisitor. 1</p> <p>acquisitus. 1</p> <p>acriter. 6 : 45</p> <p>acroteria. 226</p> <p>actio. 35</p> <p>activus. 1</p> <p>actus procurationis. 309</p> <p>acutere. 13 : 27</p> <p>acutere cultrum. 12</p> <p>aculeus. 317</p> <p>acumen ingenii. 406</p> <p>acumen. 318</p> <p>acu pingere. 329 : 338</p> <p>acu pictus. 1</p> <p>acus. 6 : 12</p> <p>acus crassior. 6 : 12</p> <p>acutè. 6</p> <p>acutus. 7 : 13 : 450</p> <p>ad. 1</p> <p>ad aliquid conducere. 389</p> <p>ad angustias reducere. 23</p> <p>ad beneplacitum. 13</p> <p>ad faciem redigere. 10</p> <p>ad iracundiam provocare. 316</p> <p>ad iter accinctus. 92</p> <p>ad latus. 16</p> <p>ad me spectat. 441</p> <p>ad mentem reducere. 341</p> <p>ad quid. 6</p> <p>ad rem. 28</p> <p>ad proxim reducere. 299</p> <p>ad proportionem reducere. 313</p> <p>ad proportionem redactus. 1</p> <p>ad secundas nuptias transire. 343</p> <p>ad summum. 17</p> <p>ad tempus. 28</p> <p>ad terram depressus. 2</p> <p>adamas. 89</p> <p>adaptare. 7</p> <p>adaptatio. 27</p> <p>adaquare. 2</p> <p>addere. 11</p> <p>addensari. 411</p> <p>additare. 7</p> <p>additio. 7 : 11</p> <p>adducere. 8</p> <p>adducere testes. 310</p> <p>adaquare. 8</p> <p>ad æquatio. 12</p> <p>adeps. 173</p> <p>adeps cauda arietis. 1</p> <p>adhæsiō. 34</p> <p>adimplere. 5</p> <p>adinvenire. 75 : 181</p> <p>adinventio. 1</p> <p>adinventor. 1</p> <p>adinventus. 1</p> <p>adinvicem. 179</p> <p>adipisci. 324</p> <p>aditus. 8</p> <p>adjutor. 13</p> <p>adjutus. 118</p> <p>adjurare. 13</p> <p>adjurare : exorcizare. 378</p> <p>admirator status. 229</p> <p>admiratio. 20</p> <p>admirator. 1</p> <p>admirabilis. 20 : 214</p> <p>admiratio. 20</p> <p>admissus. 1</p> <p>admittere. 8 : 16</p> <p>admonere. 5 : 36 : 37</p> <p>admonitio. 36</p> <p>adornatus. 8</p> <p>adornare. 1</p> <p>adornare : impetere. 178</p> <p>adornatus. 1</p> <p>adrepere. 11</p> <p>adscribere. 28</p> <p>adstrictus. 73</p> <p>adventus. 9 : 460</p> <p>adversari. 74</p> <p>adversarius. 9</p> <p>adversus partes. 1</p> <p>adversitas. 1</p> <p>adventitia. 1</p> <p>adventitia. 3 : 36</p> <p>adulari. 9</p> <p>adulari sibi. 1</p> <p>adulatio. 1</p> <p>adulator. 1</p> <p>adulatrix. 1</p> <p>adulter. 1</p> <p>adultera. 1</p> <p>adulterare. 115</p> <p>adulteratus. 9</p> <p>adulterium. 1</p> <p>adultus. 1</p> <p>adunare. 1</p> <p>adunatio. 1</p> <p>aduncus. 1</p> <p>Advocatus : patronus. 37</p> <p>adustus. 2 : 10</p> <p>adustus. 1</p> <p>adificare. 105</p> <p>adificare exemplo. 1</p> <p>adificatio : probum exemplum. 1</p> <p>adificatio. 105</p> <p>adificator. 1</p> <p>adificator. 1</p> <p>ager. 7 : 165</p> <p>agrotare. 165</p> <p>Ægyptus. 106</p> <p>æmulari. 108</p> <p>æmulator. 1</p> <p>æmulus. 1</p> <p>æneum : caldarium. 47</p> <p>æqualis. 106</p> <p>æqualitas. 1</p> <p>æqualiter. 1</p> <p>æquipendium : æquilibrium. 74</p> <p>æquinoctium vernum. 108</p> <p>æquinoctium autumnale. 1</p> <p>æquitas. 1</p> <p>æquivalens. 1</p> <p>æquiuocatio. 1</p> <p>æquivocus. 1</p> <p>æquus. 325 : 387</p> <p>æther. 10 : 31</p> <p>æther serenitas. 358</p> <p>ætherium. 109</p> <p>æthericem contrahere. 32</p> <p>æthero : rubigo. 358</p> <p>æther. 43 : 325</p> <p>æstas. 112</p> <p>æstivus. 228</p> <p>æstimabilis. 112</p> <p>æstimare. 27</p> <p>æstimator. 413</p> <p>æstimatus. 27</p> <p>æstivus. 112</p> <p>æstus. 43</p> <p>ætas. 112</p> <p>ætas matura. 221</p> <p>æterna salus. 366</p> <p>æternitas. 113</p> <p>æternum. 1</p> <p>æternus. 1</p> <p>æthica. 8</p> <p>æthicus. 9</p> <p>æthiopia. 1</p> <p>æthiops. 1</p> <p>æzymologia. 178</p> <p>ævum. 114</p> <p>affabilis. 10</p> <p>affabilitas. 1</p> <p>affabiliter. 1</p> <p>affectata urbanitas. 58</p> <p>afficere. 35</p> <p>affigere. 34</p> <p>affinis. 271</p> <p>affinitatem contrahere. 36</p> <p>afflictus. 2</p> <p>afflictus : angustiat. 449</p> <p>affluviū maris. 215</p> <p>Africa. 11</p> <p>agallochum. 17 : 194</p> <p>agaricum. 11</p> <p>agatha. 1</p> <p>agens. 1</p> <p>ager. 43 : 298 : 437</p> <p>aggravans. 11</p> <p>aggreddi. 34</p> <p>agilis. 12 : 96</p> <p>agilitas. 1</p> <p>agiliter. 12</p> <p>agitare. 1</p> <p>agitari. 1</p> <p>agitatio. 1</p> <p>agmen quadrilaterum. 414</p> <p>agnomen. 252</p> <p>Agnus. 12</p> <p>Agnus Dei. 1</p> <p>Agnus castus. 1</p> <p>agolum. 40</p> <p>agonia. 12</p> <p>agonizans. 1</p> <p>agonizare. 1</p> <p>agrestis. 13</p> <p>agricola. 18 : 19</p> <p>agricola. 1</p> <p>agricultura. 1</p> <p>ah : proh. 1</p> <p>ala. 47</p> <p>alabastrites. 106</p> <p>alacer. 1</p> <p>alacritas. 1</p> <p>alapa : colaphus. 374</p> <p>alatus. 13</p> <p>alauda. 20</p> <p>albania. 14</p> <p>albo inscriptus. 349</p> <p>albo inferre. 1</p> <p>album. 356</p> <p>albumen. 14 : 42</p> <p>albus. 1</p> <p>alciofus. 129</p> <p>Alcoranum. 14</p> <p>alea : folia lusoria. 54 : 139</p> <p>alecula. 15</p> <p>alembicum. 190</p> <p>aleppum. 14</p> <p>Alexander Magnus. 1</p> <p>alexandrea. 1</p> <p>alga. 1</p> <p>alger. 275</p> <p>algebra. 14</p> <p>alias. 18</p> <p>alibi. 1</p> <p>alienare. 15</p> <p>alienatio. 1</p> <p>alienatus. 1</p> <p>alienus. 1</p> <p>alienus : remotus. 94</p> <p>alimentum. 15</p> <p>alioquin. 17</p> <p>aliquandiu. 434</p> <p>aliquando. 17 : 429</p> <p>aliquantulum. 1 : 321</p> <p>aliquid. 14</p> <p>aliquis. 14 : 17 : 321</p> <p>aliquid. 1</p> <p>aliquoties. 14 : 321</p> <p>alius. 467 : 13</p> <p>alio modo. 17</p> <p>alia Nomina Dei à Persis usurpata. 92</p> <p>allectatio. 8</p> <p>allector. 1</p> <p>allegatus. 15</p> <p>allegoria. 1</p> <p>allicere. 16</p> <p>alium. 12</p> <p>allucinari. 1</p> <p>allucinatio. 1</p> <p>alludere. 16</p> <p>aloc. 17</p> <p>alopeciā laborans. 438</p> <p>alphabetum. 14</p> <p>Altare Christianorum. 17</p> <p>Altare melchitarum. 1</p> <p>Altare pyrolatarum. 1</p> <p>Altare Sacrificiorum. 1</p> <p>altè. 1</p> <p>alterare. 1</p> <p>alterari. 75</p> <p>alternare. 17</p> <p>althæa. 1</p> <p>altitudo Solis. 1</p> <p>altus. 1</p> <p>alta voce plaudere. 1</p> <p>alvear. 25 : 28</p> <p>alvearium. 117</p> <p>alumen scissile. 18</p> <p>alumnus. 1</p> <p>alutarius. 144</p> <p>amabilis. 18 : 19</p> <p>amaranthus. 1</p> <p>amare. 1</p> <p>amare se invicem. 1</p> <p>amaritudo. 1</p> <p>amaritudo animi. 1</p> <p>amatus. 1</p> <p>amalia. 21 : 28</p> <p>amalius. 1</p>
---	---

IN GAZOPH. LINGUÆ PERS.

ator.	37	bona mobilia, & immobili-	campus.	ib.	Carmelita discalceatus.	ib.	centurio.	ib.	
autontas.	ibid: 298	lia.	41	canalis fœtilis.	49	Carmen inter calarium.	centurio, & millenarius.	ib.	
autontas: citatio.	37	bona temporalia.	ib.	canalis plumbeus.	ib.	177	51	51	
autontas: citatio.	ib.	bona æterna.	ib.	cancamum.	58	Carmesinus color.	80	centum.	58
autontas: citatio.	473	bonitas.	43	cancelli.	49: 134	carminare.	52: 288	cepa.	61
autontas: citatio.	37	boreas: ventus.	ib.	cancelli ramofi.	408	carneitas.	63	cephalus: piscis.	57
autontas: citatio.	1	borrago.	ib.	cancellarius.	49	carneitas.	43: 213	cera.	58
auxilium petere.	154	bos.	44	cancellarius magnus.	43	carneitas.	63	cera candida.	58
axilla.	32	botanicus.	3 4	cancer.	49	caro.	ib.	cera obducere.	ib: 156
axioma.	34	bracha: subligaculum.	4	cancer; morbus.	49	caro: frixa in butiro.	ib.	cerasum.	62
axis curus.	33	brachiale.	ib.	candela.	1	carobes: fructus.	ib.	ceratium.	52
axilus.	342	brachium.	ib.	candelabrum.	ib.	carofitas.	ib.	ceratunius lapis.	114
aximus.	37	bractearius.	40	canere.	50	carofitas.	ib.	cerebrofitas.	116
axius.	ib.	bractea.	56	canere muficè.	49	carpinus: arbor.	ib.	cerebrum.	58
		bractea florida, & capitata.	ib.	canis.	49	carpio.	ib: 287	ceremonia Ecclefia.	ib.
		b.	ib.	canis fœmina.	ib.	carpus.	64	cerorum: emplaftrum.	ib.
		Breve Papa.	44	canis Anglicus.	ib.	cartilago.	54	certiore facere.	167: 324
		brevi.	173	canis minor.	ib.	caryophyllum.	133	certior factus.	ib.
		breviarium.	44	canis villofus.	ib.	caryophyllu.	ib.	certifimus.	103
		bryis.	ib: 70	canis fagacis odoratus.	ibid.	cafa.	50	certitudo.	58
		brevi: q.	44	canis leporarius.	ib: 197	calceus.	54: 125: 4	certo.	ib.
		brevitatis: gratia.	9	caniftrum: cophinus.	49	calciatus.	214	certus.	ib.
		breviter.	44	canis minor.	49	caffia folutiva.	54	cervilia.	ib.
		bryonia.	45	canis villofus.	ib.	caffia folutiva.	ib.	ceruffa.	41
		bubalus.	ib.	canis villofus.	ib.	caffanea.	ib.	cervus.	58
		bubo.	17: 39: 457	canis villofus.	50	caffellanus.	ib.	ceffare.	ib.
		bubo venereus.	268	canis villofus.	ib.	caffellum.	ib.	ceffionem facere.	59
		bubulcus.	44	canis villofus.	ib.	caffigare.	55	cetus.	38
		buccella.	43: 121	canis villofus.	ib.	caffitas.	ib.	certitudo.	393
		bulo.	357	canis villofus.	ib.	caffos: fiber.	ib.	Chaldaea.	47
		buglofum.	43	canis villofus.	ib.	cafforeum: vomica cafforis.	ibid.	chalybs.	14
		buibus ficalonia.	371	canis villofus.	ib.	caffra.	16: 48	chaos.	50
		Bulla papalis.	43	canis villofus.	ib.	cafframetari.	48	character.	52
		Bulla aqua.	46	canis villofus.	ib.	caffrare.	55	characteres: orbi incogniti.	233
		butyrum.	46	canis villofus.	ib.	caffratus: eunuchus: fpatio.	ib.	charitas.	63
		buxus.	43	canis villofus.	ib.	caffus.	55	charitativus.	ib.
				capacitas.	50	caffu.	4	charta.	64
				capax.	457	caffus: infortunium.	54	charta emporetica & bibula.	ib.
				capedo.	50	caffus: fors.	ib.	charta expulita.	ib.
				capella Ecclefie.	27: 291: 303	caffus: catalogus.	55	chartarius.	318
				capella: capra pumila.	50	caffuta.	371	charta falciculus.	318
				capellanus.	50	caffuta.	55	chatus.	63
				capere.	27: 291: 303	caffuta.	55	charifimus.	ib.
				capilli.	50	caffuta.	55	charus: multi pretii.	ib.
				capillus veneris.	46	caffuta.	55	charum habere.	45
				capillorum cirrus.	123	caffuta.	55	chellis vincula.	430
				capillorum floccus.	221	caffuta.	55	cherubin.	59
				capillorum floccus in occipi-	ib.	caffuta.	55	chimia.	14
				te.	50	caffuta.	55	chimus.	ib.
				capiftrum.	51: 81	caffuta.	55	chimifta.	ib.
				capitalis.	51: 81	caffuta.	55	China.	59
				capitellum: epiftylum.	51	caffuta.	55	Chio Infula.	186: 375
				capitulum.	51	caffuta.	55	chiragra.	59
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	chirographum: fcriptum.	379
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	chiridota.	139
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	chiromantia.	59
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	Chirurgus.	60
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	chorda arcus: nervium.	76
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	chorea.	83
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	chorus.	60
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	Chriftiani Affociantes.	151
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	Chriftiani Apoftata.	285
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	Chriftiani Orientales Aca-	342
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	tholicorum inimici.	342
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	Chriftianus.	60
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	Chriftianus in flagrantium	314
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	Turca.	314
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	CHRISTUS.	60
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	chronica.	81
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	chronicorum fcriptor.	ib.
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	chryfolitus.	ib.
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cibare.	60
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cibi fafidium.	117
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cibus.	60: 212
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cicada.	60
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cicercula Indica.	ib.
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cichorium.	ib.
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	ciclamem.	ib.
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cicatrix.	129
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	ciclicus: nebulo.	152
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	ciconia.	60
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cicuta.	ib.
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	ciffra.	254
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cignus.	60
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cilicium.	61
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cimacile.	60
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cimex.	61
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cimera.	32
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cimædus: fodomita.	392
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cingere.	61
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cingulum equi.	ib.
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cinnabaris.	57
				capitulum: fodera.	51	caffuta.	55	cinna.	

INDEX LATINUS

<p>cinnamomum. 49 circa : circum. 61 : 179 circa decem. 61 circa Divina. ib. Circatia. ib. circinus. 67 circinus proportionalis. * ib. circitor. 39 : 370 circuire. 62 circuitus. ib : 74 circularis. 61 circulator. 60 circulus. 61 circumcidere. 62 circumciso. ibid. circumcisus. ib. circumdans. ib. circumdare. ib : 182 circumdatus. 62 circumferentia. ib. circumlocutio. ib. circumpedes. 415 circumscribere. 62 circumscriptio. ib. circumspectus. ibid. circumstant. ib. circumstantia. ib. circumvicinus. ib. cirrus capillorum. 123 cista : sporta : corbis. 59 : 268 cisterna. 62 cistula. 44 citata. 59 citara Turcica. ib. citara ad dentes. ib. citare. 62 cito. 111 : 305 citrinus. 62 civilis. ib. civis. ib. civitas. ib. civitas custodita. 72 civitatum incolae. * 145 clades. 357 : 406 clamate. 11 : 143 clamor. 143 clangere : bullinnare. 403 clare : dilucidé. 59 clarificare. 374 clarificari. 347 clarificatus. 374 claritas. 59 clarus. 62 classis. 31 : 62 clava. 217 clavatus. 156 claudere. 60 : 156 claudicare. 473 claudicatio. ibid. claudus. ib. claves muri. 59 clavi extremum curvare. 323 clavis. 59 clavos avellere. 374 claustrum Monachorum. 59 clausula. 62 clausura. 60 clavus. 56 : 59 clemens. 62 clementia. ibid. cleephydra. 197 clericus. 59 clicus. 63 clientela. ib. clima. 63 clivela. 39 clivus. 93 cloaca. 63 clocitare. 59 clypeus : umbo. 380 clysterium. 389 coadjutor. 63 cochlea : scala. 371 coctaneus. 63 : 113 coagmentare. 156 coagulari. 63 coagulum. 305 coaptare clavos. 156 cocochimia. 99 coccolæ levantine. 63 coccus baphica : ejusque vermis. ib. coccum. 141 coccus Indicus. 63 cochlear. 82 coctio. 79 coctus. ib. codex expensi & recepti. 108 : 198 cocceitas. 56 coccus. 60 : 262 coelare. 175 coelator. ibid.</p>	<p>coelatura. 49 coelatus. ib. coelatus : insculptus. 377 coelestis. 57 coelum. 60 coelum chrystallinum. ibid. coelum empyreum. 108 coena. 57 coenaculum. ib. coenare. ib. coenaculum. 2 caeruleus fluvius. 269 cofoea : qave. * 320 cogere. 127 cogitare. 279 cogitabundus. 280 cogitatio. 279 cogitatio. ibid. cognominare. 404 cognominatus. ibid. cognomen. ib. cohibere se. 232 colare equorum. 64 colatura. ib. colere. 65 : 82 colica. 64 collatio : vestigal. 428 collectiones : notæ. 64 collector. ib. collectus. 323 collegium. 64 colligere. 323 : 339 collimare. 440 collis. 64 collocare. ibid. collocare exercitum. 16 collocatus. 64 colloqui : confabulari. 99 colloquium. 272 colludere. 64 collum. 46 collybia : menfarius. 54 colocyatis. 64 colonia. ib. color. ib. colorare. ib. color insignium. 200 color subviridis. 460 color ultra marinus. 259 colorum varietas. 457 colostrum. 51 colum. 63 columbarium. 64 : 267 columbus : & species. 64 : 267 columna. 64 colo trahere. 63 colus mulieris. 353 coma. 449 coma muliebris. 59 comburere. 3 comburi. ib. combustio. 65 combustus. 3 come : barba hircina. 39 concipere. 273 concipere in intellectu. 73 concipere in utero. 69 comitari. 5 commeatus. 316 commemorare. 66 commendare. ib : 323 commendare Deo. 323 commendabilis. 66 commendatio. 323 commendatio : salus. ib. commendatum. 323 commendatus. 323 commensalis. 66 commensurare. 339 commentator. ib. commentarium. ib. commercium. ib : 446 commissarius. 66 commissio. ib : 339 committere : commendare. 66 commixtio. ib. commodare. 305 commodatum. ib. commode. 3 commoditas. 12 commoditas : quies. 66 commodus. ib. commodam habens domum. 16 commotio. 469 commotus. 12 : 69 : 239 commovere. 12 : 66 commoveri. 369 communicare : habere confortium. 66 communicatio : consortium. ibid.</p>	<p>Communio Sacramentalis. ib. comunis. ib. communis. 48 : 66 communiter. 48 commutare. 48 commutatio. 48 comœdia. 65 comœdus. ibid. comparatio. 270 comparitor. 370 compassio. 67 compassione dignus. ib. compati. ib. compatriota : concivis. ib. compedes. 58 compedes equi. 180 compeditus stringere. ib. compendium. 67 compendium facere. 2 compensare. ib. compertum habere. 435 compens : conveniens. 67 competentia : æmulatio. ib. competere : conycaire. ib. competitor. ib. complacere. 27 complanare. 411 complere : perficere. 67 completus. ib : 126 complexio. 67 compositio. ib. compositus. ib. comprehendere : intelligere. 68 comprehensus. ib. compressus. 19 : 414 comprimere. 18 : 68 : 414 compunctio. 68 compunctus. ib. computator. 1 : 73 computum facere. 435 computus. 74 compurorum præfectus. 68 consari. 593 conatus. 127 : 393 concameratus. 470 concatenatio. 68 concavitas. ib. concavus. ibid. concedere. ib. concedere facultatem. ib. conceptio. ib. conceptus : mens. ib. concernere. ib. concessus : permissus. ibid. concha ad adaquandos equos. 2 conchilia. 68 conciliare. 265 : 324 conciliatus. 265 concilium. 68 concinnare. 7 : 11 concio. 302 conacionari. ib. concipere. 51 concipere in intellectu. 68 concipere in utero. ib. conclave. 48 : 68 : 336 concludere. 68 conclusio logica. ib. concoquere. 91 concoctio : digestio. ib. concoctus. ibid. concordantia grammaticalis. 68 concordare. ib. concordia. 69 concordiam inire : facere. 5 concorporare. 158 concorporatus. ib. concubina. 69 concubinarius. ib. conculcare. ib. conculcare pedibus. 47 concupiscentia. 69 concupiscibilis. ib. concurrere. ib. concursus populi. ibid. concussus : commotus. 397 concutere. 81 : 369 : 397 condemnare. 69 condemnare capite. ib. condemnatio. ib. condemnare. ib : 410 condescendere. ibid. condimento intingere. 365 condire cibum. 69 : 415 condiscipulus. 69 conditio : pactum. ib. conducere navim. 252 confectio. 70</p>	<p>conferre. ib. conferre crim en. 157 conferre : dare. 69 conferre se in fidei. 323 conferre simul : colloqui. 69 conferre cum exemplari. 84 confessio : Sacramentum. 69 confidere. 70 confinia. 70 confirmare. 58 : 69 : 324 confirmari. 58 confirmatio : Sacramentum. 69 confirmatus. 58 confiscare. 70 confiscatio. ib. confiteri. 69 confictus. 70 confusus aquæ. 17 confederatio. 69 confederatus. ib. conformare. 70 conformari. ib. conformitas. ib. confraternitas. ib. confugere. 342 confundere. 70 confundere : commiscere. ib. confusio. ib : 95 confusus. 70 confusus turbatus. ibid. confutare. ib. confutatio. ibid. congelare. 11 congelari. ib. congelatio. ib. congelatus. 157 congregare. 12 : 71 congregatio hominum. 324 congregatus. 71 congressus. 33 conjectura. 70 conjunctim. 13 conjunctio. 70 conjunctio abstrorum. ib. conjunctio grammaticalis. ibid. conjunctura : rerum status. 71 conjunctus. ib. conjungere. 6 : 11 : 70 : 156 conjungi. 70 conjurare : compromittere. 71 conjux. 232 conquassare. 71 : 128 conqueri. 325 : 326 conquire : vincere. 71 conquisitus : victus. ib. consalutare invicem. 366 consanescere. ib. consanguineus. 71 consanguinitas. ib. conscientia. ib. conscindere. 419 conscius. 71 conscius criminis. 67 conscribere milites. 401 consecrare. 71 consecratio. 71 consentaneus. 71 consentire. ib. consertum : claustrum. 387 consequens. 71 consequentia logica. 72 consequi. 72 conserva cidoniorum. 79 conserva rosarum. 72 conservatio. 72 considerare. ib. consideratio. 71 consignare. 71 consignatus. ib. consiliarius. 72 consilium. ib : 313 consistere. 72 : 120 consistorium. 72 : 82 consobrinus. 72 consolari. 70 consolatio. 70 consolator. 72 consolidata regia. ib. consolidare. 10</p>	<p>consonans. ib. consonantia. 157 consors : socius. 69 consortium. 323 conspectus. 69 conspectus : statura. 84 conspiciere. 84 conspiciendum. 69 conspurari. 70 conspurari. ib. constant. 70 constantia. 58 : 69 : 324 constantia. 58 Constantiopolis. 71 constare : certum esse. 73 constellatio. 70 consternere lapidibus terra. 191 constituere. 73 constitutio : lex. 73 constare. 73 constringere. 73 constructus. 73 consubstantialis. 73 consulere. 73 consuler. 73 consulere : præbere consilium. ib. consulere : concilium petere. ib. consulere : providere. 73 consumere. 73 consummare. 73 consumptio. 73 consumptor. 73 consumptus. 73 contagium. 73 contaminare. 73 contaminatio. 73 contaminatus. 73 contemnere. 414 contemplari. 73 contemplari se in speculo. 409 contemplatio. 73 contemplatione perspectus. 73 contemplativus. 73 contemptus. 414 contemptus : incognitus. 375 contentus : comprehensus. 74 contentus : iustus. 74 contentio. 74 conterere colores. 205 conterminus. 70 conterranus. 260 contignatio. 74 contiguitas. 74 contiguus. 74 continens. 337 continens terra. 74 continentia. 74 continere. 51 contingens. 74 continuus. 74 contritus. 419 contractus : pactum. 75 contradicere. 74 contradictio. 74 contrarius. 75 contravenire. 75 contrubere. 75 contristare. 35 : 75 contritio. 75 contritus. 75 controversia. 75 contumacem agere. 75 contumacia. 75 contumelia. 75 contumeliis afficere. 259 conturbare. 75 contus. 236 contusio. 75 contusus. 287 convalescens. 75 convalescentia. 75 convalescere. 347 convellere. 411 conveniens. 75 : 111 convenientia. 75 convenire. 5 : 340 convenire simul concordare. 75 conventus : congregatio. 340 conventus : monasterium. 75 conversio Perfarum. * 175 conversio</p>
--	--	--	---	--

IN GAZOPH. LINGUÆ PERS.

conversio a peccato.	75	Corruptio physica.	ib.	cucumer longus & rotundus	debere : obligari.	103	deliberare : confulere.	86	
conversus a peccato.	ibid.	corruptibilis.	ib.	ib.	debere : debitis	gravari.	deliberatio : propositum.	68	
conversus : commutatus.	ib.	cortex.	ib.	cucumer asininus.	ibid.		deliberatus : consultus.	86	
convertere ad fidem.	ib.	corrina.	-79	cucurbita.	65 : 460	debilis.	84 : 121	delicatus.	463
converti.	ib.	cornuscare.	ibid.	culcitra.	55	debilitare.	34 : 166	delicatus.	86
conviciator.	259	corvus.	ib.	culeus ephariensis.	363	debilitari.	159	delicia.	86
conviciis laceffere.	30	corylus : avellana.	36	culex.	239	debilitas.	160 : 424	delicia.	86
convincere.	76	cos.	79 : 291	culina.	82	debilitatus.	84 : 121	delicia affluens.	ib.
convivari.	38	cosmographia.	79	culpa.	69	debitè.	103	delicium.	ib.
convivator.	76	cosmographus.	ib.	cultellus.	65	debitum : debita.	84	delictum.	ib.
convivium.	ib.	costa.	ib.	ib.	ib.	debitis gravari.	89	delictum agnoscere.	339
convocare.	ib.	costum.	ib.	cultellus incurvus.	ib.	debitis gravatus.	159	delicamentum.	96 : 88 : 232
convocatio.	ibid.	coturnix.	321	culter.	ib.	debitum : munus.	84	delicamentum musicale.	175
convolvulus.	41	crabro.	462	cultus.	82	debitus.	103	delicamentum vultus.	311
conus pini.	291	cranium.	80	cultus divinus.	ib.	declacordon.	412	delineare.	2 : 96
conus : crista galex.	61	crapula.	ib.	cum.	150	decalogus.	84	delineatio.	2
convulso nervorum.	76	cras.	101	cum : quandoquidem.	294	decalogus.	24 : 84	delineator.	96
cogitatio.	80	crassa.	143	cuminum album & nigrum.	61	decem.	84	delinitus.	8
cognitio.	63	crassefcere.	170	cumulare.	14 :	decens.	168	delinquens.	86
cognitus.	ib.	crassitudo.	170	ib.	76	deceptio.	ib.	delinquitum pati.	419
cognomen.	71	crassus.	14 :	cumulatus : confertus.	04	deceptor.	84 : 89 : 371	delirare.	86 : 420
cognoscere.	63 : 71	crater.	76	cumululus.	82	decidere.	90	delirium.	ib. ibid.
cognoscens.	ib.	crates explanatoria.	30	cunctari.	163 : 351	decidium.	84	Delphinus : primogenitus	
cognoscibilis.	ib.	craticula.	ib.	cunctatio.	163	decima.	85	Christianissimi Regis	
coitus.	63	craticula mensestra.	ib.	cunæ.	41 : 82	decimus.	ib.	Gallia.	86
color subviridis.	461	creare.	ib.	cuneus.	82	decipere.	46	delphinus : piscis.	ib.
conqueri.	190	creare : eligere.	ib.	cuneus agmen.	40	decipula.	447	demens.	132
confitere.	120	creatio.	ib.	cuneus monetarius.	63	decipulus.	85	demensus.	231
coopertus.	76	Creator.	ib.	cuniculus.	229	decisio.	ib.	demereri.	86 : 255
copella : catinus aurifabro-	ib.	creatus.	ib.	cuniculus : lepuleculus.	71	declamatio.	ib.	demeritum.	86
tum.	ib.	creatura.	ib.	cunicularius.	293 : 467	declamator.	ib.	demitere se.	156
copia : abundantia.	ib.	credere.	ib.	cupiditas.	44	declamator.	ib.	demonstratio.	92
copiose.	ib : 338	credere : sentire.	ib.	cupiditas : aviditas.	82	declamator.	ib.	demonstrativus.	ib.
copiosus.	76	credibilis.	ib.	cuppula : pinnaculum.	76	declamator.	ib.	denarium collectio.	167 :
copista.	ib.	creditor.	ib.	cupressus.	61	declamator.	ib.	denegare.	86
copulare.	5	creditorum.	ib.	cura.	82	declamator.	ib.	denegatus.	ib.
coquere.	82	credulitas.	ib.	curam habere.	35	declamator.	ib.	denigrare.	ib.
coquinari.	ib.	cremum.	401	curare : curam habere.	82	declamator.	ib.	denus.	87
coquus.	ibid.	crena calami.	429	curator.	ib.	declamator.	ib.	densexertus : caninus.	ib.
cor.	ib.	crepere.	80	curatoris capax.	ib.	declamator.	ib.	dens cavus : fragofus.	82
coram.	172 : 183	crepida.	268 : 289	curculio.	438	declamator Grammatica.	ib.	dens maxillaris.	87
coranus : coranum.	320	crepita edere.	440	curculione lafus.	438 : 461	decoctio.	ib.	densitas.	87
cordis palpitatio.	40 : 82	crepitus ventris.	202 : 289	curia orientales.	295	decoctio aris alieni.	115	densitas : spiffitas.	410
cordis penetratia.	311	crepundia.	268	curiositas.	82	decoctio aris alieni.	ibid.	densitas liquorum.	ibid.
corallus.	76	crepundia : puppa.	318	curiosus.	83	decolor.	93 : 377	dentem avellere.	56
Corcyra Insula.	286	crepusculum matutinum.	80	currere.	77	decolorare.	ib. ibid.	dentium ordo.	87
cordiale : electuarium.	77	crpusculum serotinum.	ib.	curtus : rheda.	54	decolorare.	ib.	dentium icalprum.	82 : 249
cordolium : mæror.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	currus : constellatio.	ib.	decolorare.	ib.	densus.	87 : 125
cotiandrum.	ibid.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	dentatus.	87
coriaria officina.	82	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	dentire.	ib.
coriarius.	63 : 82	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	denudare.	ib.
corium.	ibid. : ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	denunciare.	ib.
corium vaccinum.	454	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	denunciatio.	ib.
corium caprinum.	278	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	denunciator.	ib.
corium rufficum.	32	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	denuo confortatus.	327
coria parata.	5	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	denuo convenire.	328
cornix.	77	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	denuo solidare.	327
cornu.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	denuo solidatus.	ib.
cornus : arbor.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	deorfum.	2 : 169
cornutus.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	dopeadere.	87
corona.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	dependens.	ib.
coronare.	ib : 158	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	dependentia.	ib.
Coronatio Regis Persidis.	158	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depictus.	92
		crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depingere.	ib : 352
coronatus.	77	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	deplorare.	87
coronula precaria.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	deponere.	ib.
corporeus.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	deponere ab officio.	ib.
corpus.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depopulari.	413
corporis intemperies.	176	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depositorius.	87
corporis statura.	318	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depositum.	ib.
corporis proportio.	428	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depositus.	ib.
corporis volutatio.	140	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depositus ab officio.	ib.
corpulentus.	77	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depradari.	44 : 363
corpulentia.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depravare.	87 : 115
correctè.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depravatus.	87
correctio.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depravator.	ibid.
corrector.	78	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depreccari.	302
correctus.	77	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depreccator.	ib.
correspondens.	78	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depressio.	39
correspondentia.	ibid.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	depressus.	ib : 87
correspondere.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	deprimere.	1 : 87 : 150
corrigere.	77	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	deputare.	87
corrugia calcamenti.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	deputatus.	88
corrobore.	78	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	derelictio.	1
corrosio.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	derelictus.	88
corrosus.	357	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	deridere.	ib.
corrosivus.	78	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	derivare.	ib.
corruca.	77	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	derivatus.	ib.
corrumperè : putrefacere.	78	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	derogare.	ib.
		crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	derogatio.	ib.
corrumperè : vitiare.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	Derivatio.	224 : 225 : 235 : 236
corrumperè : depravare.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	defacere.	96
corrumperè aliquem.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	defacere.	88
corrumperè : putrefieri.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	defacere.	88
corruptus : putrefactus.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	defacere.	88
corruptus : vitiatus.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	defacere.	88
corruptio : corruptela.	ib.	crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	defacere.	88
		crepusculum serotinum.	ib.	curritare commutatis equis.	ib.	decolorare.	ib.	defacere.	88

IN GAZOPH. LINGUÆ PERS.

evadere.	22	exemptio.	95 : 114	extinguere sūm.	397	fatum.	88 : 117	filius illegitimus.	ib.
evanescente.	350	exemptio a vectigali.	94	extirpare.	112 : 418	fauces.	118	filius legitimus.	ib.
Evangelista.	113	exemptus.	104	extollere.	109	favere.	ib.	filio innectere.	166
Evangelium.	ibid.	exequi.	110	extrahere.	112	faunus.	ib.	filix.	119
Evangelizare.	456	exequia.	ibid.	extractum transumptum.	ib.	favonius.	37	filum.	122
evaporare.	113	exercere.	104 : 299	extra: foris.	132	favor.	118	filum æcum.	13
evaporari.	422	exercitatio.	109	extraordinarius.	420	favorabilis.	ib.	filum aureum.	122
evaporatio.	57	exercitatus.	ib.	extrayans: phantasticus.	ib.	faustus.	ib.	filum ferreum.	ib.
evellere: erucere.	374	exercitium.	ib.	extremetas.	112	fautor.	ib.	fimbria.	ib : 123
evenire.	440	exercitus.	31 : 104	extremus.	113	favus mellis.	ib.	findere.	119
eventus.	113	exhalare.	109 : 216	extricare extricatio.	98	fax.	119 : 114	findi.	407
Eufates.	ib.	exhalatio.	109	extrinsecè.	113	fax cerea.	443	findi labia.	119
euge.	23	exhibere.	257 : 304	extrinsecus.	ib.	faxit.	22	fiore.	123
evidens.	113	exhibere se.	219	extrinsecus.	112	faxit Deus.	469	finis.	ib.
evidenter.	ib.	exhilarare.	15 : 225	exuere.	393	febre correptus.	119	firmamentum.	ib.
evidentia.	ib.	exilio damnatus.	39	ex peratio.	104	febris.	118	firmare.	120
eviscerare.	14	exilium.	110			febris contigua.	ib.	firmatas.	ib.
eunuchus.	14	eximere.	105 : 110	F.		febris ephimera.	119	firmiter.	ib.
evocare litem.	ib.	exire de navi.	369	Faba.		febris pestilens.	ib.	firmus.	ib.
evocatio.	ib.	existens.	112	fabaromana.	118	febris phtisica.	113 : 118	fiscalis.	123
evolvere.	422	existentia.	ib.	faber ararius.	47	febris quartana.	119	filicium.	ib.
evomere.	392	exitus.	110	faber ferrarius.	114 : 120	febris quotidiana.	ib.	filura.	80 : 119 : 124 : 377
evaporium.	13	exitus rei.	33	faber lignarius.	53 : 115	febris tertiana.	118	fillus.	119 : 407
Europa.	114	exonerare.	372	fabrica.	114	fecundare.	119	fitula.	366
ex adverso.	92	exorcismus & adjuratio da-	378	fabricare.	ib.	fecunditas.	ib.	fitulâ injicere.	396
ex equo dejicere.	373	monum.	378	fabricare.	ib.	fel.	122	fixe.	123
ex alto potare.	331	exordiri.	333	fabricator.	ib.	felicitas.	119	fixus.	ib.
ex mari conturbatus.	18	exordium.	100	fabricatus.	ib.	felis.	133	flabellum listoris.	130
ex professo.	298	expandere.	408	fabula.	118	felis Aspahani.*	ib.	flabellum muscarium.	46
exacerbare.	109	expectare.	33	fabulari.	10	felis Zibeti.*	134	flagellare.	224
exacerbari.	ib.	expectatio.	ib.	fabularum liber.	356	felix.	119	flagella vitis.	52
exacere.	ib.	expeditio.	370	fabulosus.	118	femur.	21 : 79	flagellator.	124
exactio.	ib.	expediens : medius termi-	437	facere.	116	fenestra.	120	flagellis casus.	ib.
exactor.	ib.	nus.	407	facere meliorem.	229	feretrum.	29 : 55 : 110	flagellum.	ib.
exactorem agere.	347	expedite.	370	faceta.	114	feria.	126	flagitare.	59
exagerare.	109	expeditio.	33 : 111 : 315	facetas.	ib.	feria 2 : dies lunæ.	203	flagrum.*	130
exaltare.	ib.	expeditio confestim.	407	facetas.	ib.	feria 3 : dies martis.	217	flagrum percuttere.	ib.
exaltatio.	ib.	expeditio.	95	facies.	114	feria 4 : dies mercuri.	226	flamma.	121
exaltatus.	ib.	expeditio: legatio.	111	facies ad faciem.	10 : 114	feria 5 : dies jovis.	138	flammare.	ib.
examea.	ib.	expeditus.	370 : 407	facie ad faciem comparere.	10	feria 6 : dies veneris.	460	flare.	399
examen conscientiz.	ib.	expendere.	410	faciem avertere.	470	ferire.	65	flatus.	121
examen apum.	375	expensæ.	ib.	facies.	114	fermentari.	120	flavus.	92
examinare.	96	expensæ : sumptus.	79	facile.	11	fermentum.	ib.	flexibilis.	124 : 290
examinator.	109	expensus.	410	facilem reddere.	114	ferox.	ib : 417	flexis genibus.	169
examinatus.	ib.	experientia.	111	facilis.	11 : 114	ferratus.	120	florere.	123
exanthemata.	288	experimentum facere.	430	facilitas.	11 : 114	ferramentarius.	215	floriarius.	ib.
exarare.	339	experimentum claustrum vir-	111	facilio.	118	ferrum temperatur.	433	flor.	ib.
exasperare.	109 : 183 : 323	ginei.	153	facilio.	ib.	ferrum attemperare.	120	florilegium.	148
exasperatus.	185	experi.	111	factum heroicum.	116	ferrum.	120	fluctuans.	124
exaudire.	109	experti.	94	factus.	115 : 118	ferrum sartorum.	ib.	fluare.	159 : 124
exauditor.	110	expertus.	111 : 299	factus licentia.	115	fertile.	ib.	fluctus maris.	259
exauditus.	ib.	expitio peccatorum.	111	factus.	114	fertilis.	ib.	flumen: fluvius.	124 : 153
excalceatus.	372	explicare.	ibid : 99	factus.	ib.	fervens.	43	fluviatilis.	124
excavare.	373	explicitè.	111	factus.	115	fervere.	ib.	fluxus & refluxus maris.	124
excellens.	104	explorare.	ib.	factus.	ib.	feryidus.	166 : 121	fluxus sanguinis.	ib.
excellenter.	ib.	explorator.	ib.	factus.	ib.	fervor.	122	fluxus ventris.	ib.
excellencia.	ib.	explorare.	125	fallacia.	ib.	ferus.	122	fodere.	472
excellere.	ib.	expolire.	ib.	fallax.	ib.	ferus celebrare.	167	fossor.	ib.
excelsus.	ib.	expolitor.	ib.	falsa brachia.	ib.	festinanter.	130	foedus.	176
excetricus.	338 : 104	exponere.	111	falsa opinio.	ib.	festinatio.	108	foedus inire.	51 : 75
exceptio.	132	exponere plus offerenti.	296	falsarius.	ib.	festum enceniorum.	247	foelix.	119
exceptio quod.	338	exponere se periculo.	297	falsitas.	ib.	festum Natalis D. N.	121	foemina.	ib.
exceptor.	5	expositio.	111	falsitas.	116	festus dies.	48	foemineus.	ib.
excipere.	313	expositus.	ib.	falsum testimonium.	116	fex plebis.	121	foemoralia.	48
excipere hospitiu.	105	expressio: locutio.	ib.	falsus.	235	feudatarius: feudum.	115	foenerator.	123
excitare.	426	expressio: colatura.	ib.	falsus monetarius.	115	fibra.	ib.	foeniculum.	119
excitare litem.	105	expressio: colatura.	ib.	falsx fenaria.	116	fibula.	268	foenile.	26
excitatio.	424	expressus: intrinsecus.	ib.	falsx messoria.	116	ficcedula.	437	foenote conductus.	122
excitator.	110	expressus: intrinsecus.	ib.	fama.	123	fictilis.	123	foesum.	ib.
exclamare.	ib.	expressum: proferre.	ib.	fama vigere.*	10 : 116	ficilio.	27 : 268	foetum Grecum.	319
exclamatio.	ib.	exprimerè : comprimere.	ib.	famelicus.	146 : 116	ficilio.	25 : 123	foetere.	ib : 121
excludere.	ib.	exprobrare.	339	famem pati.	116	ficus; arbor.	111	foetidus.	319 : 121
exclusus.	4	exprobrant Armeni.*	325	famem canina.	10 : 116	ficus; fructus.	160	foia : mustella scytica.	124
excoccare.	ib.	expuere.	414	familia.	111	ficus India.*	121	follem agitare.	399
excoccatas.	151	expugnabilis.	ib.	familiaritas.	116	fidei commissum.	119	folles.	267 : 400
excogitatus.	377	expugnare.	ib.	familiariter.	117	fidelis.*	ib.	folium auri.	124
excommunicare.	ib.	expugnatio.	ib.	famulus.	ib.	fidelitas.	30	folium chartæ.	ib.
excommunicatio: anathema.	ib.	expugnator.	ib.	far.	ib : 364	fidem nactus.	119	fomentum.	125
excommunicatus.	110	expulsus.	36 : 111	farcimen.	116	fidem.	117	fomes.	115
excrementum.	385	exquisitus.	112	farcire.	117	fidem instrumenti musici.	76	fons.	ibid.
excubitor.	144 : 385	exuscitare mortuos.	336	farina.	165	fidem publica.	366	fons artificialis.	ib.
excubiæ.	380	extasus.	112	farina obducere.	117	fiducia.	70 : 122	fons inter Sciraz & Ispahan.	201
excusabilis.	ib.	extendere.	16 : 411 : 112	farina.	117	fidus.	99	foras ejicere.	46
excusare : purgare.	ib.	extensus.	16	farina.	117	fidus.	122	forceps.	434
excusatio.	93	extenuare.	112 : 373	farina.	117	fidus.	118	forceps a ignem.	ib.
excusationem adducere.	380	extenuatio.	112	farina.	117	fidus.	117	forceps ad vellendos pilos.	ib.
excusatus.	110	extenuatus.	ib : 417	farina.	117	fidus.	116	formalis.	126
execrabilis.	110	exterior habitus.	ib.	farina.	117	fidus.	117	formalitas	
execratio.	110	extermiare.	ib.	farina.	117	fidus.	117		
executio.	110	extermiator.	ib.	farina.	117	fidus.	117		
executor.	110	extermium.	ib : 417	farina.	117	fidus.	117		
exemplar.	110	extinguere.	27 : 112 : 397	farina.	117	fidus.	117		
exemplaris.	110	extinguere : annullare.	112	farina.	117	fidus.	117		
exemplum.	110	extinguere.	112	farina.	117	fidus.	117		

INDEX LATINUS

<p>formalitas. <i>ibid.</i> formare. 120 : 126 formatio. 126 formica. <i>ib.</i> formidabilis. <i>ib.</i> formido. 438 formidolosus. 434 : 438 formularium. <i>ib.</i> fornax. <i>id.</i> fornax calcaria. 120 fornax ferraria. 126 fornax rotunda. * fornicari. <i>ib.</i> fornicatio. <i>ib.</i> fornicator. <i>ib.</i> fornix. 470 forsitana. 126 forster. 23 fortitudo. 126 fortuito. 55 : 54 fortuitus. 55 : 127 fortuna. <i>ib.</i> fortunatus. 127 foruli. 372 forum. 139 fossa. fossa menti. 128 fossa agrorum. <i>ib.</i> fossa moenium. 128 fovere. 125 fractiones numeri. 129 fractura. 357 fractus. 411 fractus : ruptus. 357 fraga. 128 fragilis. <i>ib.</i> fragilitas. <i>ib.</i> fragrantia. <i>ib.</i> frangas. <i>ib.</i> frangere. 411 frangere : jejunitum. 11 frater. 129 fraternitas. 129 fratricida. 63 fraudulentus. 129 fraus. <i>ib.</i> fraxinella. * <i>ibid.</i> fraxinus. <i>ib.</i> fremete. <i>ib.</i> fremitus. <i>ib.</i> freuens. 130 : 411 frequentare. 129 frequentatio. <i>ib.</i> frequentatus. <i>ib.</i> frequenter. 130 : 411 frequentia. 38 : 130 fricare. 129 fricatus. <i>ib.</i> frictio. <i>ib.</i> frigere. 130 frigidè. <i>ib.</i> frigidus. 129 : 130 frigus. 129 fringilla. 242 frivolus. 330 frixus. <i>ib.</i> froenare. 129 froeni mortuus. 238 froenum. 129 frondes auferre. 393 frondosus. 130 frons. <i>ib.</i> frons exercitus. 24 fructuosus. 130 fructus. <i>ib.</i> fructus laboris. <i>ib.</i> fructuum venditor. <i>ib.</i> frui. 140 frui prosperis. 314 frumenti calamas. 133 frumentum. 126 : 130 frustatum. 188 frustra. 189 frustum : fragmentum. 288 frustum panis. 445 fucus antimonii. 130 fucus niger. <i>ib.</i> fuga. 131 fuga Mahomedis. * fugare. <i>ib.</i> fugere. <i>ib.</i> fugitivus. <i>ib.</i> fulcimen. 296 fulcimentum. 203 fulcite. 226 : 27 fulcitra. 27 fulcrarius. 132</p>	<p><i>ibid.</i> fulcrum. 27 : 406 fulgurare. 124 fulgur. <i>ibid.</i> fuligo. 131 fulmen. <i>ib.</i> fulminans. <i>ib.</i> fulminare. <i>ib.</i> fumans. <i>ib.</i> fumidus. <i>ib.</i> fumigare. <i>id.</i> fumo impositus. * fumosus. 11 : 131 fumus. 11 funis. 131 funis. <i>ib.</i> funis. 83 funda. 223 fundamentalis. 128 fundamentum. <i>ib.</i> fundare. 23 fundator. 128 fundum auferre. 393 funebris. 131 funeralis. 239 funestentorii. 77 funiculus. <i>ib.</i> funiculus filum crassius. 4 : 8 funiculus subtilior. <i>ib.</i> funiculus sutorius. <i>ib.</i> funis. 128 fungus. 125 furax. 129 furca. 357 furere. 411 fursur. 32 : 126 : 384 furia. 132 furia infernalis. <i>ib.</i> furibundus. 132 : 168 furtim. 132 furtivus. <i>ib.</i> furtum. <i>ib.</i> fuscina. 128 fuge. 91 : 97 fulum. 132 futurum. <i>ib.</i> futurum in grammatica. <i>ib.</i></p> <p style="text-align: center;">G.</p> <p>Gabalus. 126 gabell. 273 Gabriel Arabum. 132 galbanum. 133 galea. 108 Galerius Perficus. 51 galla. 133 gallina. <i>ib.</i> gallinarium. <i>ib.</i> gallina sylvestris. <i>ib.</i> gallus. <i>ib.</i> gammarus. 130 ganeo. 43 : 357 gangrena. 49 gargarizare. 133 garululus. 60 garum. 56 gausapina : tegetes. 374 gratis. 16 gratuito. 134 gratulari. <i>ib.</i> gratulatio. <i>ib.</i> gratum habere. * gratus. <i>ib.</i> gelu. <i>ib.</i> gelu condensari. 70 gelu solui. 91 gemelli. 134 gemere. 124 gemini : signum. 134 gemitus. <i>ib.</i> gemma. <i>ib.</i> gemmarius. 134 gena. 144 genealogia. 134 gener. 138 generare. <i>ib.</i> generatim. 135 generatio. <i>ibid.</i> generatus. <i>ib.</i> generose. <i>ib.</i> generosus. 44 : 77 : 138 genissa. 137 genium : spiritus familiaris. 412 gens. 138 gentiana. <i>ib.</i> gentile Indiarum. * gentilis. <i>ib.</i> genu. 37</p>	<p>genus. 134 geographia. 136 geometer. <i>ib.</i> geometria. * georgia. <i>ib.</i> georgiani. * geranon. <i>ib.</i> gerifolium. <i>ib.</i> Germania. 13 germen. 136 germinare. <i>ib.</i> germiatio. <i>ib.</i> gestus. 83 gestus amatorii. 223 gestus execrationis. * 128 gibbus. 139 giber. 23 gigas. 128 gingiva. 139 Girapha. * 131 girare. 239 girus. 77 glaber. <i>ib.</i> gladius scindens. 4 : 8 gladius piscis. <i>ib.</i> glans. 133 glans membri virilis. <i>ib.</i> glastum. 128 globulus sclopi. 140 globulus filij. 66 gloria. 140 gloria afficere. <i>ib.</i> gloriose. <i>ibid.</i> gloriosus. <i>ib.</i> gluten. 64 glutinamentum. 187 glutinatus. 182 gonorrhœa virulenta. 377 gossipium. 79 gossipium ad atramentum. 38 gradarius cursor. 133 gradatim. 28 : 275 gradatim currere. 133 gradus. 141 : 371 Græcus. 143 Græcia. <i>ib.</i> grammatica. 141 grammaticus. <i>ib.</i> grammatophylacium. 38 gramen. 141 grana. 112 grana coronula prec. 142 grana paradisi. <i>ib.</i> granata Civitatis Cascion. 142 grandinare. <i>ib.</i> grando. <i>ib.</i> granum. <i>ib.</i> grassator : latro. 33 gratè. 142 gratia. <i>b.</i> gratiarum actio. 343 gratias agens. 345 gratias agere. 342 : 344 gratificari. 142 gratiosus aspectu. 466 gratis. 280 : 142 gratuito. 339 : 142 gratulari. 71 gratulatio. <i>ibid.</i> gratum habere. * 11 gratus. 13 : 142 gravare. 143 gravari. 144 gravatus. 143 gravis. 170 gravitas. 184 : 143 gravium. 154 : 143 grex. <i>ib.</i> grillus. <i>ib.</i> grunire. 144 grus. <i>ib.</i> gtyphis. 143 gubernaculi præfectus. 439 gubernaculum navis : clavus. <i>ib.</i> gubernare. 141 gubernatores Persiar. * gummi. <i>ib.</i> gurgis aquæ. 334 gustare. 146 gustus. <i>ib.</i> gutta. 40 guttatim. 12 guttatim fluere. 393 : 1378 guttur. 49 : 141</p>	<p>gutturium. 42 : 457 gypfare. 168 gypfatus. 136 gypso obducere. 136 : 421 gypsum. 137</p> <p style="text-align: center;">H.</p> <p>Habere. 146 : 41 habilis. 16 habitas. <i>ib.</i> habitator. * 16 : 16 habitudo. <i>ib.</i> hac illac transire. 277 hac illac spargere. 408 hæc hora. 28 hæc vita. 21 hæcenus. 223 Haggi dictum. * 30 halec. 400 halitus. 20 hamus. 21 harmonia. 14 harpago. 13 hausta. 472 hausta brevior. 190 hausta bicuspidalis. 13 haustifer. 13 haustus vini matutinus. 465 hebdomada. 392 ebes. 143 : 49 hebetem reddere. 419 hebetem fieri. 419 hebetudo. 103 hedera. 187 helleborum album & 182 glutum. 377 halluo. 79 hemicrania. 108 hepatica. 146 herba. 143 herbarius. 133 heri. 141 : 371 heroum linguæ. * 143 herus. <i>ib.</i> heteroclitus. 86 heus. 147 Hierosolima. 92 hinc. 142 hinnire. 43 : 455 hippopera. 52 : 40 hircus. 185 hirsutus. 356 hirundo. * 297 historia. <i>ib.</i> historicus. <i>ib.</i> historiographus. 258 : 147 hodie. 107 hæmorrhoides. 146 hæreditarius. 440 hæreditas. 418 hæres. 441 hæresis. 65 hæreticus. 459 holofericum. <i>ib.</i> homagium. 141 homicida. 282 homicidium. 9 hominum congregatio. 150 homo. <i>ib.</i> homo nauci. 141 honestas. 141 honestè. <i>ib.</i> honestus. 74 : 141 : 317 honor. 141 honorabilis. 141 honorare. <i>ib.</i> honoratus. 417 honore profequi. 141 honorificè. <i>ib.</i> hora. 263 hordeum. <i>ib.</i> hordeum viridè. 143 horizon. 439 horosium. 148 horologographia. 141 horologium. 423 horologium solare. 263 horoscopus. 140 horribilis. 118 hortari. <i>ib.</i> hortatio. 40 hortator. 12 hortus Semi ramidis. 393 : 1378 hortulanus. 49 : 141 hortus.</p>	<p>hospes. 168 hospes caupo. 136 hospes donum Dei. 136 hospitare. 137 hospitalitas. 168 hospites Regis : religiosi. 168 hospitio excipere. 168 : 441 hospitium. 16 hospitium relinquere. 61 huc usque. 394 humanitas. 150 humaniter. <i>ib.</i> humanus. <i>ib.</i> humare : sepelire. 408 humerus : armus. 408 humilitas. 21 humilis. 223 humilis. 30 humilitas. 400 humilitas. 20 humiliter. 21 humor. 14 hyacinthus : flus. 13 hyacinthus : gemma. 13 hyadria. 190 hydropicus. 13 hydropitis. 13 hyemalis. 131 : 401 hyemare. 131 hyems. 13 hymnus. 13 hypochondria. 13 hypocrisis. 13 hypocrita. <i>ib.</i> hypomelis. 193 Hyrcania. * 184 hyssopus herba. 181</p> <p style="text-align: center;">I.</p> <p>Jacere. 69 : 137 Jacob Armenorum Patriarcha. * 276 jactabundus. 457 jactare. 456 jactare se. <i>ib.</i> jactura. 282 jactura in lusu. <i>ib.</i> jactus lapidis. 288 jaculari. 363 jaculum. 84 jam. 137 janitor. 297 janitor carectis. 52 Janissari Turcarum. * 297 Januarius. 134 jaspis. 90 ictus. 63 : 238 ictus : jactus. 440 ictus gladii. 418 ictus campanæ. 441 ictu catapultæ. 65 ictus oculi. 286 ichtyocolla. 61 id. 61 id circo. 282 idem. 222 : 454 identidem. 16 id est. 61 id quod. <i>ibid.</i> idioma mutorum Turcarum Imperatoris. * 246 idiota. 151 idololatra. * <i>ibid.</i> idololatria. <i>ib.</i> idolum. * <i>ib.</i> idolum materia prima. * <i>ib.</i> jecur. 119 jejunare. 91 jejunator. <i>ib.</i> jejunium. <i>ib.</i> jejunos. <i>ib.</i> jejuno stomacho. <i>ib.</i> jentaculum. 64 JESUS. 137 ignarus. 150 ignavia. 295 : 63 ignaviter. 295 ignavus. 295 igniti. 167 ignis. 132 ignitabulum. 110 : 24 ignitabulum sclopi. 29 ignitio. 167 ignitus. <i>ibid.</i> ignobilis.</p>
---	---	---	--	---

IN GAZOPH. LINGUÆ PERS.

ignobilis. 151:464	in.	ib.	indebitus.	ib.	infirmare.	159	insipidus.	133
ignobilitas. 151	in carcere detentus.	52	indecore.	160	infirmitas.	165	institus.	264
ignominia. <i>ibid.</i>	in favorem.	118	indecorus.	157	infirmitas.	165	insolens.	173
ignoranter. <i>ib.</i>	in fumum injicere.	167	indemnitatis.	160	inflammare.	166	insolenter.	<i>ibid.</i>
ignorantia. <i>ib.</i>	in furorem actus.	168	indere in os.	151	inflammatio.	166	insolentia.	<i>ib.</i>
ignorus. <i>ib.</i>	in instanti. *	174	indeterminatus.	160	inflammatio pulmonis.	161	insolitus.	<i>ib.</i>
ilia. 178	in lutum lapsus.	10	index libri.	161	inflare.	161	insolubilis.	<i>ib.</i>
illa. 64	in lutum projicere.	16	index digitus.	<i>ibid.</i>	inflari.	161	insperatus.	<i>ib.</i>
illaqueare. 15	in manibus tertii deponere.	387	India occidentalis mater auri.	160	inflatio.	160	inspire.	<i>ib.</i>
ille. 65:106	in morbum cadere.	18	India Orient. sepulchrum auri.	160	inflatus.	160	inspiratio.	<i>ib.</i>
illecebrax. 54	in navim inferre.	151	ri.	160	inflexibilis.	167	inspiratio.	<i>ib.</i>
illulus. 4	in agritudinem incidere.	8	indicativus.	161	influentia.	160	inspirare.	<i>ib.</i>
illi. 65	in operto.	454	indicum: glactum.	162	influeret.	161	inspissatus.	<i>ib.</i>
illibatus. 28:63;189	in pejus ruere.	76	indix. *	160	informare.	167	inspissatus.	<i>ibid.</i>
illie. 8;204	in quatuor partes discindere.	22	indifferens.	162	informis.	167	instabilis.	174
illieere pisces. 164	in scrupulum injicere.	414	indifferentia.	162	infortunatus. 93:94:167	93:94:167	instabilitas.	<i>ibid.</i>
illicitas. 151	in summam redigere.	380	indifferenter.	162	infortunium. 93:94:167	93:94:167	instans.	<i>ib.</i>
illinc. 160	inadvertentia.	402	indigentia.	162	infra scriptus.	167	instansia.	<i>ib.</i>
illudere. 40:132:168	inadversaria.	155	indigere.	161	infructuosus.	167	instanter.	<i>ib.</i>
illuminare. <i>ib.</i>	in aequalis.	98	indigestio.	161	infundere.	151:167	instar.	13
illustris. <i>ib.</i>	in aequalitas.	164	indignus.	160	infundibulum.	151	instare.	174
illustrissimus. <i>ib.</i>	in auditus.	171	indignabundus.	380	infusio.	168	instauratus.	341
illus. 40:168	in aures.	102	indignari.	160	infusio Medicinalis.	168	instigare.	174
imago. 151	incuratus.	<i>ibid.</i>	indignare.	160	infusus.	168	instigatio.	<i>ib.</i>
imaginari. <i>ib.</i>	incuratus.	151:414	indignus.	160	ingeniosè.	168	instigator.	<i>ib.</i>
imaginatio. 369	incuratus.	151	indignus: egenus. 42:162	162	ingeniosus.	7:168	instinctus natura.	<i>ib.</i>
imberbis. 151	incurator.	117	indirecte.	162	ingenitè.	168	institor.	118
imitabilis. 74:151	incurator publicæ in Arabia. *	151	indirectus.	162	ingenitè.	168	instituere.	174
imitari. 151	incuratrix.	117	indisciplinatus.	93	ingenium.	168	institutio.	<i>ib.</i>
imitatio. 151	incurator.	117	indiscretio.	162	in genua procumbere.	169	instuere.	8:19:175
imitator. 151	incurator.	117	indiscretus.	162	ingere se.	168	instruendo.	175
immanens. 175	incurator.	117	indiscretus.	162	ingluvies.	170	instruendus.	<i>ib.</i>
inamtriculare. 175	incurator.	117	indivisibilis.	162	ingrate.	170	instrumentum.	174
immergere. 152	incurator.	117	indivisus.	162	ingratitude.	170	instrumentum Mathematicum.	174
immeritus. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	ingratus.	170	instrumentum quo obvolvitur stamen.	443
imminens. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	ingredi.	180	instrumentum: scriptum.	174:379
immo. 25:104	incurator.	117	indivisus.	162	ingressus.	170:180	instrumentum: pulfator.	403
immo. 152	incurator.	117	indivisus.	162	inguen.	22:270		
immoderatus. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	inguinis dolor.	22		
immodestia. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	inhabilis.	170		
immodestus. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	inhabilitas.	170		
immodicè. 104:397	incurator.	117	indivisus.	162	inhabitabilis.	170		
immodicus. 105:192:397	incurator.	117	indivisus.	162	inhabitatio.	170		
immortalis. 152	incurator.	117	indivisus.	162	inhonestè.	170		
immortalitas. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	inhonestus.	95:170		
immunde: fordide. 413	incurator.	117	indivisus.	162	inhonoratus.	95		
immunditia. 152	incurator.	117	indivisus.	162	inhumanitas.	170		
immunis. 197	incurator.	117	indivisus.	162	inhumaniter.	170		
immunitas. 105	incurator.	117	indivisus.	162	inhumanus.	170		
immutabilis. 152:181	incurator.	117	indivisus.	162	inimicus.	171		
immutabilitas. 152	incurator.	117	indivisus.	162	inimicitia.	171		
impalatus. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	iniquus.	171		
impalefcere. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	iniquitas.	171		
impalpabilis. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	injucundus.	169:375		
impatatus. 414	incurator.	117	indivisus.	162	injungere.	169		
impasibilis. 152	incurator.	117	indivisus.	162	injuria. <i>ib.</i> 210:259	210:259		
impatiens. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	injuriâ afficere.	169		
impatientia. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	injuriam facere.	10		
impedimentum. 153	incurator.	117	indivisus.	162	injuriâ passus.	169		
impedire. 153	incurator.	117	indivisus.	162	injurias remittere.	344		
impeditus. <i>ib.</i> 448	incurator.	117	indivisus.	162	injuste.	169		
impellere. 46:158:412	incurator.	117	indivisus.	162	injustitia.	169		
Imperator. 153	incurator.	117	indivisus.	162	injustus.	<i>ibid.</i>		
Imperatorius. 154	incurator.	117	indivisus.	162	innavigabilis.	171		
Imperatrix. 153	incurator.	117	indivisus.	162	innectere.	12		
Imperatrix Mater Mohammedi quarti. *	incurator.	117	indivisus.	162	in nihilum reducere.	23		
Imperatrix regens. 153	incurator.	117	indivisus.	162	Innocens.	171		
imperfectio. 154	incurator.	117	indivisus.	162	innocenter.	164:376		
imperfectus. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	Innocentia.	<i>ibid.</i> <i>ib.</i>		
imperium. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	Innocentium Perlarum ad Missionarios delatio. *	<i>ibid.</i> <i>ib.</i>		
impetrare. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	innovare.	164		
impetrario. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	innovatio.	<i>ib.</i>		
impetuosus. 52:154	incurator.	117	indivisus.	162	innovatio.	345		
impetus. 175	incurator.	117	indivisus.	162	innuere.	4		
impetus in hostes. 154	incurator.	117	indivisus.	162	innumerabilis.	171		
impictas. 107	incurator.	117	indivisus.	162	inundare.	<i>ib.</i>		
impingere. 445	incurator.	117	indivisus.	162	inundatio.	<i>ib.</i>		
impius. 108	incurator.	117	indivisus.	162	inopia.	165		
implacabilis. 154	incurator.	117	indivisus.	162	inopinatè.	17:153:172		
implicatus. 181	incurator.	117	indivisus.	162	inopinanter.	19		
impunitentia. 153	incurator.	117	indivisus.	162	inopinatus.	172		
imponere. 5:154	incurator.	117	indivisus.	162	inordinate.	95:407		
importunitas. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	inordinatus.	95		
importunus. 132:154	incurator.	117	indivisus.	162	inquietare.	172		
impossibilis. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	inquietus.	<i>ib.</i>		
impostor. 10:154	incurator.	117	indivisus.	162	inquietudo.	17:172		
impostura. 154	incurator.	117	indivisus.	162	inquire.	167:172		
impotens: infecundus. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	inquisitio.	167:172		
impotens. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	inquisitor.	172		
impotentia. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	inquisitor.	172		
imprecari. 469	incurator.	117	indivisus.	162	insanus.	<i>ib.</i>		
impressio. 154	incurator.	117	indivisus.	162	insatiabilis.	<i>ib.</i>		
imprimere. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	insatiabilitas.	<i>ib.</i>		
impudens. 155	incurator.	117	indivisus.	162	inscriptio: superscriptio.	404		
impudentia. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	insecurabilis.	172		
impudens. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	insensibilis.	172		
impudice. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	insensibiliter.	<i>ib.</i>		
impudicitia. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	inseparabilis.	<i>ib.</i>		
impudicus. <i>ib.</i>	incurator.	117	indivisus.	162	insequi.	314		
impulsus. 156	incurator.	117	indivisus.	162	inferere.	164:172		
impuritas superstitiosa Persarum. *	incurator.	117	indivisus.	162	infertus.	164		
imputare. 155	incurator.	117	indivisus.	162	infidiari.	173		
					infidiator.	<i>ib.</i>		
					infidia.	13:173		

INDEX LATINUS

neglectus. 249	numerare. <i>ibid.</i>	occurrere invicem. 151	oppilatus. <i>ib.</i>	palatium. <i>ib.</i>
negligens. <i>ib.</i> : 447	numerata pecunia. 157	occurrere obviam. 157	opponere. <i>ib.</i>	palea. <i>ib.</i>
negligenter. 249	numeratus. 225	occurfus. <i>ibid.</i>	opportunitas. <i>ib.</i>	pallere. <i>ib.</i>
negligentia. <i>ibid.</i>	numerus. <i>ib.</i>	occeanus. 256	oppositio. <i>ib.</i>	pallidus. 37
negligere. <i>ib.</i>	nummi adulterini. 115:255	occidens. 446	oppositus. <i>ib.</i>	pallium. 119:113
nego. <i>b.</i>	nummifima. 223	occidentalis. 296:258	oppreffe. <i>ib.</i>	pallor. <i>ib.</i>
negotiar. 445	nummularius. 46	ocrea. 418	oppreffor. <i>ib.</i>	palma. <i>ib.</i>
negotius gravatus. 174	nummulus. 289:380	ocrea leviores. <i>ib.</i>	oppreffus. <i>ib.</i>	palmas. <i>ib.</i>
negotio finem imponere. 436	nunc. 8	octavus. 264	opprimere. <i>ib.</i>	palpare. <i>ib.</i>
negotium. 114	nuncupatus. 179	octo. 264	opprobrium. <i>ib.</i>	palpebra. <i>ib.</i>
negotium emergens. 107	nundinator. 226	octoginta. 205	oppugnare. <i>ib.</i>	palpitatio cordis. <i>ib.</i>
nemo. 251	nundina. <i>ib.</i> : 122	oculi macula. 205	optatum finem confequi. 413	paludofus. <i>ib.</i>
neophitus. 75	nunquam ulterius. 208	oculi ferpentum ficci felu- bres.* 256	optica. 260	palus. <i>ib.</i>
nepos. 249	nunquid. 251	oculos lamin aurea excaeca- re.* <i>ib.</i>	oprimere. 264	pampinus. <i>ib.</i>
neptis. <i>ib.</i>	nuntium. <i>ib.</i>	oculus. <i>ib.</i>	optimus. 265	pampino. fuperfluus referre. <i>ib.</i>
nequiter. 211	nuntium feicitari. <i>ib.</i>	oculus ferpentis. <i>ib.</i>	opulentia. 33	papax. 119
nerve. 122	nuper paulo ante. 294	ode. 403	opus. 42	paniculari. 411
nerium. 258:248	nupta fponfa. 216	odi. 256	opus vitriarium. 462	panem depicere. 141
nervus. 249	nuptia. 153	odibilis. <i>ib.</i>	opus efcie. 42	panis nauticus: bifcotum. 267
neutralis. 250	nuptia Sabaitarum.* <i>ib.</i>	odio habitus. 34:56	opus phrygium. 329	panis azymus. 115
neutralitas. <i>ib.</i>	nurus. 255	odium. <i>ib.</i>	ora. 38	panis Butinaceus. <i>ib.</i>
nidus. <i>ib.</i>	nutritivus. <i>ib.</i>	odor. 257	ora uestimenti. 115	panis fermentatus. <i>ib.</i>
nigella.* <i>ib.</i>	nutritus. <i>ib.</i>	odoratus. <i>ib.</i>	oracna idolorum. 261	panis fimilagineus. 119
niger. 249:250	nutrix. <i>ib.</i>	odorifer. <i>ib.</i>	oraculum. 260	panis artotopus nauticus. 261
nihil. <i>ib.</i> : 473	nurus. 67	oenomia. 105	oram legere. <i>ib.</i>	panis faccharius. 201
nihilominus. 250	nux. 251	oenomus. <i>ibid.</i>	oratio ad Deum.* 261	panicum: 267
nilus. 367	nux arbor. 253	oenomus principis. 430	oratio: difcurfus. <i>ib.</i>	panni coactilis arifex. 119
nimirum. 452	nux canina. 61	oenopolium.* 473	oratio Dominicali. 314	pannus. 103
nimis. 18	nux cypariffi. 251	offerre. 157:179:257	oratio foluta. 10:262	pannus vilis. 268
nimis onerari. 250	nux indicata. <i>ib.</i>	offendere Deum. <i>ib.</i>	orator. 90	pannus tonforis. <i>ibid.</i>
Ninive.* 251	nux myfcata. <i>ib.</i>	offendere. <i>ib.</i>	oratorum. 406	pannus ad Balneum. <i>ib.</i>
niffibis. 396	nux myrepica. <i>ib.</i>	offenfus. <i>ib.</i> : 259	oratorum: predicator. 26	pannus Anglicus finis. <i>ib.</i>
niffus; avis. 250	nux Perfica. 250	offenfus. <i>ib.</i> : 259	orbis: fulcimentum.* 406	pannus Anglicus rudior. <i>ib.</i>
nix.* 406	nyphia. 466	offerre. <i>ib.</i> : 57	ordinare. 26	pannus Pericus rudior. <i>ib.</i>
nobilis. 136:251	O. Vita mea. 466	officina. <i>ib.</i> : 44	ordinare milites. <i>ib.</i>	pannus undulatus Damafce- nus. 83
nobilitate. 23:251	obedire: parere. 457	officina aromatum. 411	ordinare. <i>ib.</i>	pannus coactilis: philterum. 119
nobilitas. <i>ib.</i>	obelifcus. 13	officina notarii. 439	ordines Angelorum. <i>ib.</i>	pannus volutatus. 358
nobilitatem ementiri. 136	obetrans. 109	officium. 257	ordines. <i>ib.</i>	pannus fericus subulior. 428
noctivus. 252	obex aqua.* 30	officium. 53:103:255	ordo. 257	panthera. 268
nocturna. 253	obfirmate animum. 264	officium. 257	Ordo Carmelitarum. 53:263	Papa. <i>ib.</i>
nocuus. 249	obfctio. 155	offuscare. <i>ib.</i>	Ordo. 263	Papa tituli apud Regem Per- fia.* 51
nodofus. 252	obfctum. 257	olea.* 258	orichalium. 42	Papa. 51
nodum folvere. 397	obfctum fcientia. 258	oleaginosus. <i>ib.</i>	orificium. 30:262	papyrus; arbutum. 268
nodus. 252	oblatio. 121:448	oleaster. <i>ib.</i>	origanum. <i>ib.</i>	par aut impat. 272
nomen. 116	oblectan. 121	oleum. <i>ib.</i>	originem trahere. <i>ib.</i>	par boum. <i>ib.</i>
nomen optimum. 406	oblectatio. 74	oleum cnici. <i>ib.</i>	origo. 348	par duo. <i>ib.</i>
nomen fubftantivum. 252	obligatus. 92	oleum ex aqua rofacea. <i>ib.</i>	oriza. <i>ib.</i>	par: fimilis. 271
nominare. 25	oblivio. <i>ib.</i> : 378	oleum lini. <i>ibid.</i>	os. 263	parabola. 268
nominatim. 252	oblivifci. 420	oleum olivarum. <i>ib.</i>	os offis. 2:5:263	paradifus. <i>ib.</i>
nominativus. 59	obloqui: inconfiderate lo- qui. 20	olum rotatum. <i>ib.</i>	os ornatu. 9	paradifus terreftis ubi. 269
nominatus. 251	obmutefcere. 303	oleum fefamini. 291	os ornatu. 270	paradoxum. <i>ib.</i>
non. 294	oboccurere. 258	olla. <i>ib.</i>	os ornatu. 270	paraphrafis. <i>ib.</i>
non ita pridem. 211	oboccurere. 258	olla fiftilis. <i>ib.</i>	os ornatu. 270	paragaphus. <i>ib.</i>
non stare promiffis. 258	oboccurere. 258	ollarius. <i>ib.</i>	os ornatu. 270	parallelo gramnon. <i>ib.</i>
nonagessimus. 253	oboccurere. 258	olus. 146	os ornatu. 270	paralyfis. <i>ib.</i>
nonaginta. 52	oboccurere. 258	ommiffio. 259	os ornatu. 270	paralyticus. 270
nonus. 60	oboccurere. 258	omittere. 10:445	os ornatu. 270	parare. 369
nofter. 252	oboccurere. 258	omnes. 454	os ornatu. 270	parare fe. 26
nofta parfimonia, intempe- rantia. 176	oboccurere. 258	omnia. <i>ib.</i>	os ornatu. 270	parari. 304
nota canofa. 375	oboccurere. 258	omnino. 359	os ornatu. 270	paratus: praparatus. <i>ib.</i>
notabilis. 252	oboccurere. 258	omnipotens. <i>ib.</i>	os ornatu. 270	paratus in ftructus. 313
notabiliter. <i>ib.</i>	oboccurere. 258	omnipotentia. <i>ib.</i>	os ornatu. 270	paratus. 379
Notarius. <i>ib.</i>	oboccurere. 258	omnis. 258:454	os ornatu. 270	paratum agere. 271:238
notatus. <i>ib.</i>	oboccurere. 258	omnium defpectu. 96	os ornatu. 270	parce. 265
notus. 59	oboccurere. 258	omphatium. 13	os ornatu. 270	parce moderate. 296
notitia. 71:252	oboccurere. 258	onciare. 53	os ornatu. 270	parcere. 408
notorius. 253	oboccurere. 258	onus. 53:368	os ornatu. 270	parcus. 171:348:373
notum facere. 252	oboccurere. 258	onus: farcina. 364:402	os ornatu. 270	parcitas. 375
notus. 253	oboccurere. 258	opacus. 259	os ornatu. 270	pardus. 271
notus; ventus. 396	oboccurere. 258	ope. 222	os ornatu. 270	parelion. <i>ib.</i>
novator. 171	oboccurere. 258	ope mea. 280	os ornatu. 270	parietaria. 191
novem. 253	oboccurere. 258	opera. 212	os ornatu. 270	paritas. 272
novertca. 205	oboccurere. 258	operarius. 259	os ornatu. 270	pariter. 373
novilunium. 102:117	oboccurere. 258	opexulum. 76	os ornatu. 270	parlamentum. 373
novitiis. 253	oboccurere. 258	operire. 66	os ornatu. 270	parma. 357
novus. 255	oboccurere. 258	operis textorii merces. 103	os ornatu. 270	parotis. 375
nox. 253	oboccurere. 258	operam ludere. 280	os ornatu. 270	parocifmus. 4
noxia. 97	oboccurere. 258	ophytes. 387	os ornatu. 270	parocifmus. 272
nubere. 414	oboccurere. 258	opiatum. 259	os ornatu. 270	paropifus. 286
nubes. 254	oboccurere. 258	opifex. 44:192	os ornatu. 270	parochus: pafior. 272
nuclei fructuum. 274	oboccurere. 258	opinio. 259	os ornatu. 270	parochianus. <i>ib.</i>
nditas. 254	oboccurere. 258	opinio bona. <i>ib.</i>	os ornatu. 270	parochia: paracia. <i>ibid.</i>
nudius tertius. 36:190	oboccurere. 258	opinio mala. <i>ib.</i>	os ornatu. 270	parricida. 276
nudas. 254	oboccurere. 258	opipere: fumptuosu. 403	os ornatu. 270	pars adverfa. 272
nugx. 60:129	oboccurere. 258	opitulari alicui. 34	os ornatu. 270	pars: portio. <i>ib.</i>
nullareus. 171	oboccurere. 258	opium. 259	os ornatu. 270	pars: quidam. <i>ib.</i>
nullib. <i>ib.</i>	oboccurere. 258	oportere. 42	os ornatu. 270	parfimonia. 372:44
nullitas. 254	oboccurere. 258	oportet. 114	os ornatu. 270	partes. 266
nullo modo. 1:1	oboccurere. 258	oppilatio. 260	os ornatu. 270	partes ingredientis. 179
numcrabilis. 225	oboccurere. 258	opplativus. 178	os ornatu. 270	

INDEX LATINUS

<p>Præceptor. <i>ibid.</i> Præceptum. <i>ib.</i> 65 Præcipitanter. Præcipitatus. 300 Præcipitem agere. <i>ib.</i> Præcipitum in Persia <i>fre-</i> quens. <i>ib.</i> Præcipue: præferim. 306 Præcile. 301 Præco. <i>ib.</i> Præconium. Præcognitus. Præcursor. 301 Præda. <i>ib.</i> Præda: spolia. 44 Prædator. 301 Præditi. Prædecessor. <i>ib.</i> Prædestinare. <i>ib.</i> Prædestinatio. * Prædicamentum. 302 Prædicator vani Effendi. * Prædicatum in logica. <i>ib.</i> Prædicere: præfati. Prædictio. 301 Prædictus: præfatus. <i>ib.</i> Prædictio. 302 Prædictus: prædictus. 301 Prædictura. 302 Prædictus. 51: 176: 302 Præfectus ædium. 206 Præfectus cubiculi. 48 Præferre: antepone. 302 Præfici. 405 Prægnatio: graviditas. 143 Prægnans: gravis. 303 Prægnator. 450 Præire. 27 Prælatia. 303 Prælectio: philosophia. 156 Prælibri. 40 Prælium: confictus. 118 Prælium. 443 Præmeditari: excogitare. 303 Præmeditatio. <i>ib.</i> Præmeditatus. 303 Præmiator. <i>ib.</i> Præmio efficere. <i>ib.</i> Præmissa. <i>ib.</i> Præmium: merces. 145: 303 Præoccupare: prævertere. <i>ib.</i> Præoccupatio. <i>ib.</i> Præoccupatus. <i>ib.</i> Præparare. 5: 26: 304 Præparare. 31 Præpostere. 5 Præpositus generalis Carminum. 133 Præputium. 304 Prærogativa. 36: 304 Prærogativa insignitus. 456 Prærogium. 304 Præscriptio. <i>ibid.</i> Præfens. <i>ib.</i> Præfens in grammatica. <i>ib.</i> Præsentia. <i>ib.</i> Præsentire. <i>ib.</i> Præsepe. 212: 304 Præservare. <i>ib.</i> Præservatio. <i>ib.</i> Præservatus. <i>ib.</i> Præfens. 145: 304 Præsidium. 145: 304 Præsumere. 305 Præsumptio. 304 Præsumptiosus. <i>ib.</i> Præterens: postulans. 305 Præterea. 61: 258 Præteritio. 305 Præteritum verbi. <i>ib.</i> Præteritus: elapsus. 274 Prætermittere: intermittere. 446 Prætextus. 305 Præter. 294: 306 Prætorium. 305 Prævalere. <i>ib.</i> Prævaricare. <i>ib.</i> Prævaricatio. <i>ib.</i> Prævaricator. 306 Præveniens. <i>ib.</i> Prævenire. <i>ib.</i> Præventus: præmonitus. <i>ib.</i> Prævidere. 25: 306 Prævidere. 25: 306 Præces diurnæ. 303 Præbiter: sacerdos in Persia <i>immunis.</i> 305 Præciosus. 305 Præcium. 305 Præcium accrescere. 16 Præcium minuire. 2 Præcium statuere. 27</p>	<p>pretium redemptionis. 347 primas. 306 primatus. <i>ibid.</i> primitia. <i>ib.</i> primitivus. <i>ib.</i> primogenitura. <i>ib.</i> primogenitus. <i>ib.</i> primus. <i>ib.</i> primus omnium. <i>ib.</i> princeps quomodo in Persia <i>vivat.</i> * 307: 308 principalis. 307 principalis universitatis. <i>ib.</i> principus. <i>ib.</i> principissa. <i>ib.</i> principium. <i>ib.</i> prior. 24: 308 prior religiosorum. 309 pristinam sanitatem adipisci. 342 privare. 309 private officio. 54 privato. 309 privativus. <i>ib.</i> privatum. <i>ib.</i> privatus. <i>ib.</i> privignus. 122 privilegiatus: exheredatus. 309 privilegio donare. <i>ib.</i> privilegio insignire. <i>ib.</i> privilegium. <i>ib.</i> privilegium: prerogativa. 456 pro rata. 313 pro ut. 381 pro pecuniâ spondere. 350 probabilitas propositionis. 309 probabilitas: apparentia. <i>ib.</i> probabilitas: verisimilis. <i>ib.</i> probabilis in logica. <i>ib.</i> probatio juridica. 315 probare: confirmare. 309 probitas. <i>ib.</i> problema. <i>ib.</i> probus. 71 probi mores. 79 probum. 209 procedere: derivare. 309 processio Ecclesiastica. <i>ib.</i> processio divina. <i>ib.</i> proclamare. <i>ib.</i> proclamatus. <i>ib.</i> proceum. 64 procrastinare. 17: 309: 312 procurator. 11: 309 procurare. <i>ib.</i> prodere. 445 prodesset. 444 prodigalitas. 309 prodigium. 310 proditor. <i>ib.</i> producere. 310 producere fructus. <i>ib.</i> produdio. <i>ib.</i> proditor. <i>ib.</i> productio litigantis. <i>ib.</i> profectus. 273 proferre. 310 professio religiosa. <i>ib.</i> professio fidei. <i>ib.</i> professio status. <i>ib.</i> professor: prælector. <i>ib.</i> professor religiosus. <i>ib.</i> proficere. 306 proficisci. 273 profugatus. 357 profunde. 311 profunditas: abyssus: barathrum. <i>ib.</i> profundus. <i>ib.</i> progenies: prolapsa. <i>ib.</i> progenies stirpis. 54: 311 progredere: vade. 54 progredi. 41: 214 progressus. 311 pro Deum! 216 prohibere. 311: 463 prohibitio. 311: 463 prohibitus. 311 prolicere. 46: 137: 440 proinde. 286 proles: soboles. 311 prolixitas. 312 prolixus. <i>ib.</i> prologus. <i>ib.</i> prolongare. <i>ib.</i> prolongatus. <i>ib.</i> promissio: sponso. <i>ib.</i> promissus. <i>ib.</i> promittens. <i>ib.</i> promittere: polliceri. <i>ib.</i> promontorium. 51: 312 promovere ad dignitatem. <i>ib.</i></p>	<p>prompto esse animo. 109 promptitudo. <i>ib.</i> promptuarium. 206 promptus. 172: 312 promulgare. <i>ib.</i> promulgator: praco. <i>ib.</i> promus. <i>ib.</i> pronuciare. 312 pronuciatio. <i>ib.</i> pronuciatus. <i>ib.</i> propagare vitem. <i>ib.</i> propagatio fidei. <i>ib.</i> propagare fidem. <i>ib.</i> propago. 312 propere: iuxta. 463 properans. 130 properare. 111 prophanare. 310 prophanatio. <i>ib.</i> prophanus. <i>ib.</i> propheta. <i>ib.</i> Prophetæ. <i>ib.</i> Prophetice prædictus. 301 Prophesare. 310 propinquus. 463 propitius. 313 propola. 372 proponere: exponere. 313 proponere: deliberare. <i>ib.</i> proportionaliter: pro rata. <i>ib.</i> proportio. <i>ib.</i> proportio geometrica. <i>ib.</i> proportio arithmetica. <i>ib.</i> proportio syllogismi. <i>ib.</i> proportio affirmativa & negativa. <i>ib.</i> propositio per se nota. <i>ib.</i> propositum. 350 propositus. 313 proprie. <i>ib.</i> proprietates: possessio. <i>ib.</i> proprietarius. <i>ib.</i> proprius. <i>ib.</i> propugnaculum. 39: 313 prora navis. <i>ib.</i> prorex. 473 prorumpere. 313 proscribere. 364 proscriptio venalis. <i>ib.</i> profit. 45 profectum probum exhibere. 67 prospectus. 314 prosper. <i>ib.</i> prospera fortuna. 460 prosperam diem aveo. 45 prosperam noctem deprecari. <i>ib.</i> prosperam vitam agere. 467 prosperere. 444 prospere succedere. 444 prosperitas. 314 prosperum nuntium. 255 prosperere se. 2: 314 prostratus. * 314 prostratus. <i>ib.</i> protectio. <i>ib.</i> protector. <i>ib.</i> protegere. 90: 213: 314: 316 protestare. 314 protestatio. <i>ib.</i> protomedicus. * <i>ib.</i> protonotarius. <i>ib.</i> provenire. 315 proventus: census. 334 proventus Perfidis Regis. 180 proventus: lucrum. 301 proverbium. 315 providere. <i>ib.</i> providentia divina. 316 providus. <i>ib.</i> provincia: officium. 33 provincia. 316 provinciæ Lengionis descriptio. * <i>ib.</i> provisio. <i>ib.</i> provocare: excitare. <i>ib.</i> proxenata. 306 proxime. 314 proximus. <i>ib.</i> prudens. 316 prudenter. 5: 316 prudentia. 385 prudentia. 316 pruina. 44 pruina. 52 pruina damascena. 44 pruina sebestena. * <i>ib.</i> 380 prunæ. 44 prunum.</p>	<p>prunus: arbor. 317 pruritus. 313 prurire. 80 psalmodia. 50: 354 psalmista. <i>ib.</i> psalmus: psalmi. <i>ib.</i> psalterium. 365 pseudo-Religiosi Mohomedani. * 190 psora: vitiligo. 195 psalmicum: sternutatorium. 313 Ptolomeus. * 317: 442 publicare. 317 publicatus. <i>ib.</i> publicus communis. <i>ib.</i> puella. 62: 32: 102: 116 puellula. 317 pudere. 463 pudor. <i>ib.</i> pudore suffundere. <i>ib.</i> pudore suffusus. 32 puerilis. 317 pueritia. 116: 317 puerulus. 116 pugil. 43 pugillus. 317 pugio. 65 pugna. 65 pugna velitaris. 372 pugnare. 65 pugni ictus. 317 pugnis. <i>ib.</i> pulcher. 40 pulchritudo. <i>ib.</i> pulegium. 317 pulex. <i>ib.</i> pulli. <i>ib.</i> pullulare. <i>ib.</i> pulmentum. 45 pulpam auferre. 419 pulpitem. 317 pulpitem suggestum. 55 pulvinar. 79 pulvinar ad assicular. 445 pulx. 45: 225 punctio. 318 punctio acus. <i>ib.</i> punctum. <i>ibid.</i> punctum negotii: ictus. <i>ib.</i> pungere. 251 punge verbis. 422 pupa. 116 pupilla. 318 pupillus. <i>ib.</i> pure. 314 purgator. <i>ib.</i> purgare se. 140 purgatio medicinalis. 318 purgatorium opinio <i>Ma-</i> hommedanorum. <i>ib.</i> purificare. <i>ib.</i> Purificatio B. M. V. 319 puritas. <i>ib.</i> puritas innocentia. <i>ib.</i> purpureus. <i>ib.</i> pusillanimitas. <i>ib.</i> pusillanimitas. <i>ib.</i> pustula. <i>ib.</i> pustula. 43: 239: 319 puteum excavare. 56 puteus frumentarius: Syri. 128 putrefacere. 319 putrefactio. <i>ib.</i> putrefactus. <i>ib.</i> putrefieri. <i>ib.</i> pyralis: papilio. 117 pyrobolus. 29 pyrobolus: telum missile ignitum. 190 pyxis: cutula. 373</p>	<p>qualitas. 312 qualitas facile mobilis. <i>ibid.</i> qualitas difficile mobilis. <i>ib.</i> quamvis. 41: 31 quando. 31 quandoquidem. <i>ib.</i> quantitas. 312 quantitas syllabarum. 45 quantitas: prædicamentum. 312 quantitas discreta. <i>ib.</i> quantitas continua. <i>ib.</i> quanto magis. <i>ib.</i> quantum. <i>ib.</i> quantum ad hoc. 172: 312 quantumvis. <i>ib.</i> quartæ. 210 quarta pars. 312 quartus. <i>ib.</i> quatenus est possibile. 172 quaternio. 323 quaternus. <i>ib.</i> quatuor. 322 quatuor anni tempora. 435 quatuor qualitates. 321 quatuor elementa. 106 quatuordecim. 312 quercus. <i>ib.</i> querela. <i>ib.</i> qui apparuit. 26 quia. 306 quicumque. 60 quid. 59 quidam. 457 quietare. 4 quietere. 347 quindecim. 321 quinquagesimus. 61 quinquaginta. <i>ibid.</i> quinque sensus. 385 quinque predicabilia. 302 quinque universalia. 461 quinque remis. 137 quis. 321 quis. 59 qui quilibet mensis. 36 quoadunque. 173 quod contigit. 4 quomodo. 65 quomodocumque. 8: 28: 172</p>
--	---	---	---	--

R.

<p>Rabidus. 323 rabies. 31: 323 rabiosus. 31 racenus: botrus. 142 radere. 314 radicalis. <i>ib.</i> radices montis. <i>ib.</i> radicibus vellere. 414 radii. 87: 324 radius: calamus textorius. 103 radius mellis. 44 radix. 324 radix Buisdan. * 224 radix quadrata. <i>ib.</i> radula. 147: 327 ramus: frons. 305 ramus palma. <i>ib.</i> rana. <i>ib.</i> rancidus. 226 rancor: conquisitio. 357: 358 rancorem concipere. 326: 247 rapacia animalis. 326 rapax. <i>ibid.</i> raphanus. 324 rapidus. 226 rapinus. <i>ib.</i> rapinis vescens. <i>ib.</i> raphanus. 324 raptor. 326 raptus in ecstasi. <i>ib.</i> raptus: furtum. 326 raptus: ecstasis. <i>ib.</i> rapum. 326 raritas. <i>ib.</i> raro. <i>ib.</i> rarus. <i>ib.</i> rarus: peregrinus. <i>ib.</i> rastrum. 327 rasmus. <i>ib.</i> rati habitio. <i>ib.</i> rati habitus. <i>ib.</i> ratio: respektus. 342 ratio: potentia. 325 ratio: jus. <i>ib.</i> ratiocinari. 94 ratiocinam ailegare. 342 rationem habere. 342</p>	<p>Qave: species favæ ejus descriptio. * 320 Quranum quid sit. * 320 quadra. 429 quadragesima Christianorum. 321 quadragesima Mohomedanorum. <i>ib.</i> quadragesimus. 322 quadraginta. <i>ib.</i> quadrans. 321 quadratum geometricum. <i>ib.</i> quadratura: tetragonifinon. <i>ib.</i> quadratus. 44 quadrilaterum pictura. <i>ib.</i> quadrivium. <i>ib.</i> quadruplicare. <i>ib.</i> questio. 322 questio libri. <i>ib.</i></p>
---	--

INDEX LATINUS

<p> farrapa. 369 fatur. <i>ib.</i> Saturnus. <i>b.</i> fatus. 384 faryra. 369 faryicus. <i>ibid.</i> farytus. <i>ib.</i> scabellum. 370 scaber: scabrosus. 33: 370 scabies. 355 scabiola. 370 scabiosus. 355 scala: climax. 371 scala mobilis. <i>ib.</i> scalmellum tuba. 452 scalpellum. 433 scalpellum phlebotomum. 190 scalpellum: coelum. 371 scalpellum recurvum. <i>ib.</i> scalpere. 327: 393 scalpere: se. 143 scalprium. 45 scammonium adulteratur. <i>ib.</i> scamnum. 372 scandalisare. 372 scandalosè. <i>ib.</i> scandalosus. <i>ib.</i> scandalum. <i>ib.</i> scapha. 40: 374 scapius. 327 scarabæus. 46: 372 scarificare. <i>ib.</i> scarigo: latex. 262: 405 scaritice. 373: 411 scelestus: facinorosus. 373 sceptrum regale. <i>ib.</i> scheda. 200 scheda. 54: 55: 295 scheda cambii. 295 schidia. 416 schinchus. 63 schineus. <i>ib.</i> schisma. 876 schismaticus. 377 schœanthum. 374 schola: gymnasium. 377 scholasticus. <i>ib.</i> scholium. 298 schiatica. 375 schibilis. <i>ib.</i> schienter. 36 schientia. 375 schientia infusa. 268: 375 schientia practica & speculativa. <i>ib.</i> schindens: acutus. 428 schindere: secare. <i>ib.</i> schintilla. 375 schintillare. <i>ib.</i> schire. 367 schitura: scimo. 428 schite: non incite. 233 schitus: elegans. <i>ib.</i> schiurus. 375 schoporum artifex. 29 schopus. <i>ib.</i>: 239 schopos. <i>ib.</i> schobina. 327 scholopendra. 377 scholopendrium. <i>ib.</i> schoparia: herba. 41 schoparius. 378 schopp. <i>ib.</i> schopus. <i>ib.</i> schoria ferri. <i>ib.</i> schorpio & species. <i>ib.</i> schorpio: signum. <i>ib.</i> schorpati. 319 schorator. <i>ib.</i> schoribere. <i>ib.</i> schoribilia: pulmentum testaceum. 445 schorium. 379: 440 schriptio. 379 schriptor. <i>ib.</i> schriptus. <i>ib.</i> schrophula. <i>ib.</i> schrops. 327 schroporum ludus. 83: 139 schropulus: mensura. 379 schropulus. <i>ib.</i> schropulosus. <i>ib.</i> schruta. 419 schrutator. 58 schrutium. 380 </p>	<p> scutarius. <i>ibid.</i> scutella. <i>ib.</i> scutica percutere. 392 scutifer. 280 scutum. 430 sculpere. 377 sculptor: coelator. <i>ib.</i> sculptura: coelatura. <i>ib.</i> se ipsum magnificare. 417 se. 380 secale: fligo. 382 secare: scindere. <i>ib.</i> secare segetes. <i>ib.</i> secretarius. 381 secretum. <i>ib.</i> secta. 390 secta Carprocratorum. <i>ib.</i> secta Atheistarum. <i>ib.</i> secta Perfarum. <i>ib.</i> sector. <i>ib.</i> sectura. 382 secularis. 381 seculum. <i>ib.</i> secum. <i>ib.</i> secundina. <i>ib.</i> secundo. <i>ib.</i> secundus. <i>ib.</i> securis. 4: 210 securitas. 393 securum facere. 327 sed. 205 sedare. 12 sedatus. 265 sede vacante. 454 sedere. 381 sedere complicatis eraribus. <i>ib.</i> sedes: sella: sedile. <i>ib.</i> sedes regia: folium. <i>ib.</i> seditio. <i>ib.</i> seditiosus. <i>ib.</i> seducere. <i>ib.</i> seductor. <i>ib.</i> sepe: sapius. 273 segmenta officii oblonga. 438 semel. 467 semen. 384 semicirculus. <i>ib.</i> seminarium: universitas. <i>ib.</i> seminata. <i>ib.</i> semita: viculus. 419 semper. 384 sempervivum. <i>ib.</i> sempiternus. <i>ib.</i> sena. <i>ib.</i> senator. 385 senatus. 384 senatus-consultum. 85 senecta serpentis. 378 senectus. 458 senescere. 781 senex. 458 senfatus. 385 sensibilibus. <i>ib.</i> sensibilibus. <i>ib.</i> sensibus morem gerere. 383 sensuales. 385 sensualitas. <i>ibid.</i> sensualiter. <i>ib.</i> sensus interni & externi. <i>ib.</i> sensus: potentia. <i>ib.</i> sensus: significatio. <i>ib.</i> sensus communis. <i>ib.</i> sententia. 37: 285 sententia: edictum. <i>ib.</i> sentina navis. <i>ib.</i> seorsim. 99: 99: 386 separabilis. 385 separare. 386 separatio. <i>ib.</i> separatus. <i>ib.</i>: 16 sepe. 393: 407 sepelire. 386 sepiæ: piscis. 387 septem. 391 SS. Septem dormientes. <i>ib.</i> september. 393 septendecim, octodecim, novendecim. 90 septentrio. 391: 446 septentrionalis. 391 septuaginta. <i>ib.</i> septuaginta. <i>ib.</i> septum fluminis. 346 septum: caula. 328 </p>	<p> sepultus. * 386: 406 sepulchrum. 387 sepulchrum Jesu Christi. <i>ibid.</i> sequens. 383 sequester. 387 sequi. 383 sera. 389 serenare. 347 serenissimus. 387 serenus. <i>ib.</i> serere. <i>ib.</i> sericaria. 390 sericatus. <i>ib.</i> serici Laqueus contortus. 123 serici artifex. 390 sericum crudum. <i>ib.</i> sericum netum. <i>ib.</i> sericum vile & pretiosum. <i>ibid.</i> serio. 84: 387 serius. <i>ib.</i> serpens: anguis. <i>ib.</i> serpentina herba. <i>ib.</i> serpyllum. <i>ib.</i> serpa manualis. <i>ib.</i> serpa major. <i>ib.</i> serpa: captiva. 374 serpare. 72 servator: Salvator. 364 servatus. 72 servi. 389 servilis. <i>ib.</i> servire. <i>ib.</i> servitus. <i>ib.</i> serum lactis. 393 servus. 389 servus vernaculus. 390 sessio. <i>ib.</i> severitas. <i>ib.</i> sevu. <i>ib.</i> sex. 583 sexagesimus. 390 sexdecim. 381 sextarius. 390 sextus. <i>ib.</i> sexus. <i>ib.</i> Si. 380 sibi adscribere. <i>ib.</i> sibilare: pomyssa edere. 128: <i>ib.</i> sic. 28: 79 sica: gadius. 83 sicce: presse: acriter. 381 siccitas. <i>ib.</i> sicus. <i>ib.</i> sicut. 65 sigillare. 393 sigillatum. 37: 468 sigillum. 43: 394 sigillo munitus. <i>ib.</i> signatus. 381 significans. 394 significare. <i>ib.</i> significatio. <i>ib.</i> significativus. <i>ib.</i> significatus. <i>ib.</i> signum regium in diplomate. 383 signum. <i>ib.</i> signum celeste. <i>ib.</i> signum Crucis. <i>ib.</i> silentiosus. 394 Silentium. <i>ib.</i> silentium imponere. 428 silex. 383 siliquastrum: arbor Judæ. 94 sillogizare. <i>ib.</i> sima. <i>ib.</i> sima mas & foemina. 375 similem esse. <i>ib.</i> similia. 395 similitudo. <i>ib.</i> simonia. 395 simoniacus. <i>ib.</i> simplex: ingenuus. 384 simplex: incompotitus. <i>ib.</i> Simplex: purus. <i>ib.</i> simplicitas divina. <i>ib.</i> simplicitas: sinceritas. <i>ib.</i> simpliciter. <i>ib.</i> simul concurrere. <i>ib.</i> simul pretendere. <i>ib.</i> simus. 374 </p>	<p> Sinai. 395 sinapi. 239 sincere. 374 sinceritas. <i>ib.</i> sincerus. <i>ib.</i> sine. 385 sine ulla dubitatione. 163 sine vapore coctus. 422 sinere. 191 singularis. 395 singularis numerus. <i>ib.</i> singularitas. <i>ib.</i> singulariter. <i>ib.</i> singultus. <i>ib.</i> sinister eventus. 4 sinistra: lava. 395 sinus: gremium. 387 sinus maris. <i>ib.</i> sinus: tangens, secans. 396 sion. <i>ib.</i> siren. <i>ibid.</i> sirupus. 389 sirupus Bizantius. <i>ib.</i> sirupus rosatus solutivus. <i>ib.</i> sisybrium. <i>ib.</i> sitibanus. 17: <i>ib.</i> sitis. 390 situla ærea: hydria. 381 situla lignea. <i>ib.</i> Situs. 396 situs bombardarum. 40 situs: collocatus. 396 Smyrna. * 396: 397 sobrietas. * 397: 398 sobrius. <i>ib.</i> socer. 424 societas. 398 ocrates. <i>ib.</i> locus. 424 sodomia: crimen pessimum. * 398: 99 sol. 401 solanum. 400 solanum hortense: nva cani. <i>ibid.</i> na. 72 solarium. 400: 424 solatium. 15 solcecinus. 401 solea: Buglossus piscis. * 200 solea equi. 720 solea ferrea calceorum. * <i>ibid.</i> solea calceorum. 424 soleam equi auferre. 392 solemniter. <i>ib.</i> soli expositus. 111 solidare. 347: 364 solidè. 401 solidus. 218: 401 soliloquium. <i>ib.</i> solitudo. <i>ib.</i> solitus. <i>ib.</i> solis atomi. 34 solis ortus. 414 solus. 402 sollicitare. 401 sollicitatio. <i>ib.</i> sollicitator litis. 402 sollicitus: diligens. <i>ib.</i> sollicitus: inquietus. <i>ib.</i> sollicitudo. 217: 402 solstitium æstivum, & hyemale. 394 solvere: aperire. <i>ib.</i> solvere dubium. <i>ib.</i> solvere. 93: 403 solvere debitum. 266 solvere pecuniam. 370 solum. 402 solutio. <i>ib.</i> solutum argumentum. <i>ib.</i> solutus. 376 somnians. 400 somniare. 173: 400 somnium. <i>ib.</i> somno correptus. <i>ib.</i> somno corripere. <i>ib.</i> somnolentia. 403 somnolentus. <i>ib.</i> somnum conciliare. 7 somnus. <i>ib.</i> sonare: sonum efficere. <i>ib.</i> sonare. 425 sonitus: bombus. 337 sonorus. 403 </p>	<p> sonorus: zixofus. 417 sonus. 418 sonus: concensus. 339 ionustibiz. <i>ib.</i> sophisma. 403 sophista. <i>ib.</i> sopitus: deliquium passus. 370 sorbere. 405 sorbituncula. <i>ib.</i> sorbus. <i>ib.</i> sordidus: spurcus. 406 sorex: mus. 405 foror. <i>ib.</i> sororius: levis. 63 sors. 51: 405 sorrelegium. <i>ib.</i> spasmodum pari. 408 spasmodum passus. <i>ib.</i> spasmus. <i>ib.</i> spatiosus. 409 spectaculum publicum. 411 spectator. <i>ib.</i> spectatus: spectabilis. 342 species dactylorum Balthazari. 384 species: similitudo. <i>ib.</i> species: fictio. <i>ib.</i> species. 409 species impressa & expressa. 409 species suprema, media, inferior. <i>ib.</i> specificare. <i>ib.</i> specificus. <i>ib.</i> specimen. 339 spectrum. 409 Speculari. 27: 409 speculatio. <i>ib.</i> speculativus. <i>ib.</i> speculum. <i>ib.</i> spelunca. 410 spes. <i>ib.</i> sperare. <i>ib.</i> sperma. <i>ib.</i> sphæra. * 175: 393 sphæricus. <i>ib.</i> spica. 411 spina. 412 spina Arabica. <i>ib.</i> spina dorsi. <i>ib.</i> spinacha. <i>ib.</i> spiritalis. <i>ib.</i> spiritalitas. <i>ib.</i> spiritaliter. <i>ib.</i> spiritum cohibere. 128 spiritus: anima. 412 spiritus sanctus. <i>ib.</i> spiritus angustia. 448 spissus. 411 splendidè. 412 splendidus. 296: 412 splendor: fulgor. 204: 412 spleneticus. <i>ib.</i> spolia. 413 spoliare. <i>ib.</i> spoliari. <i>ib.</i> spoliatus. <i>ib.</i> sponda cubilis. 413 spondere. 27: 377 spongia. 413 spongiosus. <i>ib.</i> sponsa. <i>ib.</i> sponsum. 414 sponsalium. 413 sponsio. 377 sponso. 330 sponso. <i>ib.</i> sporta. <i>ib.</i> sportula. <i>ib.</i> spure in faciem. 414 spuma. 375 spuma ferri. <i>ib.</i> spumare. <i>ib.</i> spumofus. 40: 378 spurcare: conspurcare. 413 spurcitas. <i>ib.</i> spurcus. <i>ib.</i> spurnm. 414 squama piscis. 37: 414 squatina piscis. 324 stabilire. 415 stabilis: firmus. <i>ib.</i> stabilitas. <i>ib.</i> stabilicus </p>
--	--	---	--	---

INDEX LATINUS

thesaurus	<i>ibid.</i>	transgressor.	<i>ib.</i>	Turcia.	443	velle.	469	vestis Persica equestris	463
tholus: umbilicus testudinis.	250	transiens: transitorius.	273	turdus; avis.	453	vellicare.	293	vestis oblonga	<i>ib.</i>
thorax ferreus.	702	transigere: pacisci.	446	turma.	453	vellicatio.	<i>ib.</i>	vestis Persica ordinaria.	<i>ib.</i>
thorax ex annulis ferreis.	79	Transilvania.	<i>ib.</i>	turma animalium.	453	velox homo.	459	vestitus.	<i>ib.</i>
thorus nuptialis.	195	transire.	278	turma militum.	443	velum.	<i>ib.</i>	veterranus.	<i>ib.</i>
throni: angeli.	452	transitorium.	447	turma camelorum.	453	velum navis: carbafus.	458	veterinarius.	341
thronus.	<i>ib.</i>	transitus.	273	turmarim.	443	velum demittere.	47	vetula: anus.	452
thursulum.	448	transitus ad alteram vitam.	447	curpitud.	95	velum muliebre.	459	vetustus; veter.	<i>ib.</i>
thurificare.	156	<i>ib.</i>	<i>ib.</i>	turricula latruncolorum: cylops.	353	velum muliebre a capite ad pedes.	<i>ib.</i>	vexatus.	467
thus.	<i>ib.</i>	translatus.	<i>ib.</i>	turris.	444	vexillum.	<i>ib.</i>	vexillifer.	<i>ib.</i>
thymus.	439	transmigrare.	<i>ib.</i>	turris civitatis.	445	vexillum erigere.	35:417	vexillum.	35:417
tibia: instrumentum.	291	transmigratio.	<i>ib.</i>	turris templi.	<i>ib.</i>	via lactea.	459	via lactea.	459
tibia utricalis.	292	transmittere.	<i>ib.</i>	turtur.	<i>ib.</i>	vi mandati.	<i>ib.</i>	vi tractus.	459
tibialis.	47:276	transumptum.	75	turunda specillum chirurgi.	423	via iter.	417	via publica.	460
tibicæ.	252	transversus: obliquus.	448	tuffire.	445	viaticum.	46	viaticum.	460
rigellus.	448	transvertere.	37	tuffis.	<i>ib.</i>	viam custodes.	459	viticium.	463
timere.	433	trapezum: trapes.	233	tutela.	453	viaticum; Sacramentum.	<i>ib.</i>	vitor.	<i>ib.</i>
timor.	27:439	trecenti.	449	tutia.	<i>ib.</i>	vix.	35	vix.	35
timor dei.	<i>ib.</i>	tredecim.	<i>ib.</i>	tuto.	393	vix.	35	vix.	35
tinea.	438	tremefacere.	<i>ib.</i>	tutor.	453	vix.	35	vix.	35
tingor.	439	tremens.	<i>ib.</i>	tuus.	452	vix.	35	vix.	35
tingere.	<i>ib.</i>	tremere.	<i>ib.</i>	Tygris fluvius.	458	vix.	35	vix.	35
tinittus.	<i>ib.</i>	tremor.	<i>ib.</i>	tygris animal.	429:438	vix.	35	vix.	35
tininnabulum: campana.	402	tres: tria.	78:203:364	tygris animal.	429:438	vix.	35	vix.	35
titillare.	91:402	tribunal.	78:203:364	tympañista.	439	vix.	35	vix.	35
titio.	441	tribunal.	78:203:364	tympañites.	439	vix.	35	vix.	35
titubare in tenebris.	420	tribulatio.	<i>ib.</i>	tympañum.	429:438	vix.	35	vix.	35
titubare: perplexum esse.	441	tribulatus.	<i>ib.</i>	tympañum ex fœtali vase.	429	vix.	35	vix.	35
tituli.	440	tribulus.	<i>ib.</i>	tympañum equestre.	438	vix.	35	vix.	35
titulo insignire.	<i>ib.</i>	tribunal.	78:203:364	tympañum.	429:438	vix.	35	vix.	35
titulum affigere: inscribere.	179	tribunus militum.	205:449	typographia.	415	vix.	35	vix.	35
titulus: inscriptio.	440	tribus.	<i>ib.</i>	typographia: locus.	416	vix.	35	vix.	35
titulus: pretextus.	441	tributarius.	<i>ib.</i>	typographus.	<i>ib.</i>	vix.	35	vix.	35
tophus.	441	tributus aggravare.	22	tyrannice.	440	vix.	35	vix.	35
tolerabilis.	403:441	tributus aggravatus.	<i>ib.</i>	tyrannicus.	<i>ib.</i>	vix.	35	vix.	35
tolerantia.	403:441	tributus.	450	tyrannicus.	<i>ib.</i>	vix.	35	vix.	35
tolerare.	403:441	tributus.	450	tyrannum agere.	<i>ib.</i>	vix.	35	vix.	35
toleratus.	442	tricus.	181	tyrannus.	453	vix.	35	vix.	35
Tolosa: civitas.	<i>ib.</i>	tricusus.	453	V.		vix.	35	vix.	35
tomus.	<i>ib.</i>	tridens.	450	Vacare de beneficio.	454	vix.	35	vix.	35
tonare.	<i>ib.</i>	trifolium caballinum.	<i>ib.</i>	vacatio: intermissio.	<i>ib.</i>	vix.	35	vix.	35
tonans.	442	trifolium.	449	vacca.	<i>ib.</i>	vix.	35	vix.	35
tondere.	<i>ib.</i>	triginta.	<i>ib.</i>	vaccula.	450	vix.	35	vix.	35
tonitru.	443:453	trigonometria.	450	vacuare.	<i>ib.</i>	vix.	35	vix.	35
tonfor.	442	Trinitas.	<i>ib.</i>	vacuitas.	<i>ib.</i>	vix.	35	vix.	35
tonfus.	443	trinus: unus.	<i>ib.</i>	vacuus.	470	vix.	35	vix.	35
tonus musicalis.	<i>ib.</i>	tripartitus.	<i>ib.</i>	vadare.	454	vix.	35	vix.	35
tonus hilaris.	<i>ib.</i>	triplex.	<i>ib.</i>	vadare.	454	vix.	35	vix.	35
topafus lapis.	<i>ib.</i>	triplicare.	<i>ib.</i>	vade in malam partem.	144:254	vix.	35	vix.	35
topical.	404:419	Tripolis Siria.	396	vadium.	144:254	vix.	35	vix.	35
torere.	19:179:419	Tripolis Barbaria.	396	vagabundus.	455	vix.	35	vix.	35
torere filum.	443	Tripolis terra.	396	vagari.	454	vix.	35	vix.	35
tormentis affectus.	444	tripoliare.	451	vagari: hinc inde.	455	vix.	35	vix.	35
tormentum.	<i>ib.</i>	tripus.	449	vagina entis.	124	vix.	35	vix.	35
tormentum bellicum.	49	triremis.	133	valde: mognopere.	142	vix.	35	vix.	35
tormentum bellicum munire.	53	trismegistus.	450	valere.	198	vix.	35	vix.	35
torner: torno polire.	444	triste spectaculum.	411	valere.	198	vix.	35	vix.	35
ars tornandi.	<i>ib.</i>	tristitia.	451	valere: incolumen esse.	416	vix.	35	vix.	35
torus.	<i>ib.</i>	trivialis.	452	valeriana.	455	vix.	35	vix.	35
torpor.	<i>ib.</i>	triumphans.	451	valetudinarius.	19:206:455	vix.	35	vix.	35
torques correptus.	8	triumphare.	<i>ib.</i>	valetudinarium.	165	vix.	35	vix.	35
torques murculula.	64	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
torques ex margaritis.	122	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
torrens: fluentum.	445	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
torrens: rivus temporarius.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
torridus.	124	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
torris.	445	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
tortura.	445	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
toties.	429	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
trabs.	448	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
tractabilis.	101	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
tractus: quaestio.	448	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
tractus.	440	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
traditus.	445	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
traducere: transferre.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
tractio: translatio.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
tractus: translatus.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
trahere.	440	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
trahectus.	446	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
trama.	<i>ibid.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
tranquillè.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
tranquillitas maris.	47	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
tranquillitas.	446	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
tranquillitas animi.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
tranquillus.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transactio.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transcribere.	76:447	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transcriptus.	76	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transcurrere.	447	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transferre.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transfigere.	446	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transfigurari.	447	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transfiguratio Christi. D. N.	447	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transfodere.	44	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transformare.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transformatus.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transfretare.	278	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transfundere.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transgredi.	446:447:449	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transgressio.	446	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transgressor.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transiens: transitorius.	273	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transigere: pacisci.	446	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
Transilvania.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transire.	278	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transitorium.	447	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transitus.	273	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transitus ad alteram vitam.	447	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
<i>ib.</i>	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
translatus.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transmigrare.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transmigratio.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transmittere.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transumptum.	75	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
transversus: obliquus.	448	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
transvertere.	37	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
trapezum: trapes.	233	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
trecenti.	449	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
tredecim.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
tremefacere.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
tremens.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
tremere.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
tremor.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
tres: tria.	78:203:364	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
tribunal.	78:203:364	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
tribulatio.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis.	455	vix.	35	vix.	35
tribulatus.	<i>ib.</i>	triumphus.	<i>ib.</i>	vallis Josaphat.	455	vix.	35	vix.	35
tribulus.									

IN GAZOPH. LINGUÆ PERS.

ib. considerer.	72 : 455	convoyer.	ib. coup de pierre.	288	cri : elameur.	143	
ib. consideration.	72	convoy.	ib. coup de poing.	317	criant.	469	
ib. 82	configner.	71	de coup de mensuqet.	65	criblage.	81	
ib. 63	confisser.	72	ib. coup de fouet.	392	crible.	ib.	
ib. 68	confissoire.	ib.	ib. comp d'epée.	418	cribler.	ib.	
ib. 69	confoler.	ib.	ib. coup de cloche.	441	criée : proclamation.	39	
ib. 69	confolateur.	ib.	ib. coupable.	65 : 76 : 334	crier.	81 : 143	
ib. 71	confolation.	ib.	ib. coup : tasse a boire.	76 : 431	crieur : heraut.	59 : 301	
ib. 71	confolider.	ib.	ib. couperose.	76	criminel.	82 : 86	
ib. 71	confommer : a bever.	73	133	coupeur de bourses.	428	crin : cheveux.	81
ib. 71	confcription : deftruction.	ib.	146	coups.	415	crin sur le front d'un cheval.	
ib. 71	confonance.	72	82	coupure : ouverture : fente.	377		59 : 81
ib. 71	confonance.	ib.	8	ib. coquille.	428	crysolithe.	81
ib. 385	confiration.	ib.	229	coquin : frippon.	78	crystal.	ib.
ib. 69	confirament.	72 : 120	76	corail.	ib.	croc en jambe.	133
ib. 71	confiant.	72	413	corbeille.	ib.	croc : agraffe.	141
ib. 71	Constantinople.	ib.	59	corbeille : panier.	23 : 76	crochu : courbe.	9
ib. 71	constellation.	73	76 : 131	corde.	23	crocodile.	63 : 81
ib. 71	constituer.	ib.	76	corde d'instrument.	23 : 77 : 421	crocodile terrestre.	63
ib. 71	constitution : loy.	ib.	77	ib. corde d'arc.	77	croire : ajouter foy.	80
ib. 71	confuit : bâti.	ib.	77	ib. corde de tente.	79	croire : penser.	ib.
ib. 71	confult.	ib.	ib.	ib. cordial : electuaire.	83 : 159	croisade.	81
ib. 71	confumer.	ib.	ib.	ib. cordial : amy de cœur.	38	croissance.	ib.
ib. 71	confumè.	ib.	ib.	ib. cordier.	77	croissance de fleuve.	ib.
ib. 71	confubstantiel.	ib.	ib.	ib. coréon.	ib.	croissant.	ib.
ib. 71	contagion : peste.	ib.	48 : 373	ib. cordonnier.	158	croissant de la lune.	ib.
ib. 71	conté : calcul.	74	77	ib. coriandre.	ib.	croistre : croître.	ib.
ib. 71	conté : estime.	ib.	77	ib. coridor.	77	Croix.	ib.
ib. 71	conté.	73 : 255	405	ib. corne 3 fruit.	ib.	croffe : bâton pastoral.	38
ib. 71	contér.	73 : 255	77	ib. cornard.	415	crost : taches de bouc.	472
ib. 71	contér lor syllabes.	394	ib.	ib. corne.	8 : 134	crouler.	81
ib. 71	conteur.	73	ib.	ib. cornille.	78	croupe d'un cheval.	143
ib. 121	Conté : grand Seigneur.	ib.	47	ib. cornes d'ancre.	77	croquiere.	ib.
ib. 71	contempler.	ib.	77	ib. corneiche.	78	croûte d'une playe.	81
ib. 71	contemplation.	ib.	ib.	ib. cornouiller : arbre.	ib.	crovable.	80
ib. 71	contemplatif.	ib.	ib.	ib. corne.	78 : 459	crû.	81
ib. 437	contemplé.	ib.	ib.	ib. corone.	44 : 79	crûante.	ib.
ib. 69	contenir.	51	ib.	ib. coroner.	77	cruche.	151
ib. 71	se contenir.	73	ib.	ib. corone.	79	cruche à laver les mains.	42
ib. 71	conté.	74	ib.	ib. corps.	ib.	cruche de terre.	457
ib. 71	contentement.	ib.	ib.	ib. corporel.	78	cruche à tenir le vin.	ib.
ib. 69	contentement d'esprit.	ib.	ib.	ib. corpulence.	ib.	ib.	ib.
ib. 71	contenter.	73	ib.	ib. corpusculent.	82	ib.	81
ib. 71	contentieux : querelleux.	74	ib.	ib. correct.	72	ib.	ib.
ib. 71	contens.	ib.	ib.	ib. correctement.	79 : 83	ib.	82
ib. 32	contester.	75 : 323	ib.	ib. correcteur.	79	ib.	63 : 82
ib. 71	contigus.	74	ib.	ib. corréction.	77	ib.	82
ib. 71	contigité.	ib.	ib.	ib. corrépondance.	78	ib.	82
ib. 71	le continant : terre ferme.	ib.	ib.	ib. corrépondant.	ib.	ib.	ib.
ib. 71	continense.	ib.	ib.	ib. corrépondre.	ib.	ib.	202
ib. 71	contingent.	ib.	ib.	ib. corretier.	385	ib.	82
ib. 71	continuel.	ib.	ib.	ib. corriger : reprendre.	77	ib.	80
ib. 71	continuellement.	ib.	ib.	ib. corriger : reparer.	ib.	ib.	82
ib. 71	continuer.	ib.	ib.	ib. corriger : amender.	107	ib.	ib.
ib. 71	contorcion d'un pied.	443	ib.	ib. corrompre : se pourrir.	78 : 167	ib.	63 : 82
ib. 71	contours : environs.	74	ib.	ib. coueteau.	214	ib.	82
ib. 198	contracter : faire contract.	75	ib.	ib. coueteau pliant.	78	ib.	82
ib. 71	contract.	ib.	ib.	ib. coutelas.	ib.	ib.	ib.
ib. 11	contradiction.	74	ib.	ib. couard : la hz.	63	ib.	202
ib. 71	contraindre.	79	ib.	ib. coutume.	79	ib.	82
ib. 71	contraint.	73 : 79	ib.	ib. couver.	80	ib.	80
ib. 71	contraire : adversaire.	74	ib.	ib. couverte.	76	ib.	82
ib. 71	contraire : dommageable.	ib.	ib.	ib. couverte de la selle.	ib.	ib.	ib.
ib. 71	contrée.	38	ib.	ib. couverte d'une salle.	362	ib.	422
ib. 71	contrée : quartier de la ville.	74	ib.	ib. couvertement.	414	ib.	325
ib. 71	contre.	74	ib.	ib. couvrir.	78	ib.	32
ib. 71	contre les lettres.	52	ib.	ib. cote : quartier.	433	ib.	32
ib. 71	contre-bande.	74	ib.	ib. crachant.	414	ib.	422
ib. 71	contredire.	ib.	ib.	ib. cracher.	78	ib.	325
ib. 303 : 378	contrefaire.	74	ib.	ib. cracher en face.	433	ib.	32
ib. 71	contrefaire : imiter.	74	ib.	ib. crandre.	439	ib.	44
ib. 71	contrepois.	75	ib.	ib. craignant Dieu.	434	ib.	65 : 82
ib. 63	contrepoisan.	ib.	ib.	ib. crainte.	434	ib.	65
ib. 253	contrevénir.	ib.	ib.	ib. crainte de Dieu.	80	ib.	61
ib. 253	contribuer.	ib.	ib.	ib. cramoisi.	80	ib.	82
ib. 71	contrifler.	ib.	ib.	ib. crane.	357	ib.	ib.
ib. 71	contrition.	ib.	ib.	ib. crapauf.	80	ib.	272
ib. 71	contrit.	ib.	ib.	ib. crapule : de bouche.	125	ib.	82 : 246
ib. 71	controverse.	ib.	ib.	ib. crasse de la tete.	81	ib.	249
ib. 71	controverser.	ib.	ib.	ib. craye.	396	ib.	83
ib. 71	contusion.	ib.	ib.	ib. craye rouge.	80	ib.	82
ib. 71	convaincre.	76	ib.	ib. créance : pensée.	ib.	ib.	457
ib. 71	convalescence.	75	ib.	ib. créancier.	ib.	ib.	ib.
ib. 72	convalescent.	ib.	ib.	ib. création.	ib.	ib.	ib.
ib. 71	convenable.	71 : 75	ib.	ib. createur.	446	ib.	ib.
ib. 71	convenance.	ib.	ib.	ib. creature.	425	ib.	304
ib. 371	convenir : s'accorder.	71	ib.	ib. créche.	64	ib.	80
ib. 72	convenir : contracter.	72	ib.	ib. crédece : reposoir.	83	ib.	ib.
ib. 71	convent.	75	ib.	ib. crédule.	83	ib.	ib.
ib. 71	convent : monastere.	ib.	ib.	ib. créer.	82 : 141	ib.	ib.
ib. 72	converser : discourir.	71	ib.	ib. créer : élire.	83	ib.	33 : 304
ib. 72	conversion de peché.	72	ib.	ib. créé.	64	ib.	83
ib. 71	conversion de peché.	72	ib.	ib. crépe : fronsé : pliffé.	37	ib.	157
ib. 71	se convertir à la foy.	76	ib.	ib. crepuscule du matin.	62	ib.	80
ib. 342	convocation.	76	ib.	ib. crepuscule du soir.	296	ib.	ib.
			ib.	ib. crefme.	45	ib.	282
			ib.	ib. creste d'un coq.	63	ib.	ib.
			ib.	ib. crete.	69 : 280	ib.	87 : 155
			ib.	ib. creu.	47	ib.	38
			ib.	ib. creux.	156 : 311	ib.	83
			ib.	ib. creux : un mauvais tour.	18	ib.	83
			ib.	ib. creux.	18	ib.	83
			ib.	ib. creux à ble.	18	ib.	83

K. L. R. R. R.

dansem

INGAZOPH. LINGUÆ PERS.

mauzetu.	347	Saponaria; herbe.	367	secte des Carporations.	ibid.	serret les dents.	ib.	seur.	405
ing-maurier.	358	Sapor. Roy.	368	secte des Athées.	ib.	serrire.	ib.	soif.	90
abatre.	357	Sarabande.	ib.	secte des Persans.	39	servants.	21: 116	soin.	82
u.	353	scarlet.	ib.	seculier.	381	serviable.	389	soir.	387
ant.	358	scarcoolle.	ib.	sedition.	382	service.	ib.	soissante.	390
	357	sardine.	ib.	seditieux.	ib.	service de Dieu.	ib.	soisantieme.	ib.
	358	sarge.	15	seducteur.	ib.	serviette.	32: 441: 445	soit.	393
	358	sarment.	368	seduire.	ib.	servile.	289	soit pauvre de la maison.	424
	ib.	scapatare.	ib.	seel:seau: cachet.	394	servir.	ib.	solanum narcoïque.	400
	358: 464	Sarrasins.	ib.	seel: cacheté.	ib.	serviteur: valet.	ib.	soldat.	401
		Satan.	ib.	seel sur les chevaux.	43	serviteur ne dans la maison.	ib.	solde.	ib.
		Satisfaction: gré.	ib.	seeller.	43: 393		390	sole; poisson.	200
		Satisfaire.	ib.	seigne.	332	siffon.	ib.	sole de soulier.	424
		Satrap: gouvernement de province.	ib.	seignée.	364	siffier.	ib.	solecisme.	401
			369	seigneur.	101	seix.	ib.	soleil.	ib.
			369	Seigneur: commandant.	324	seul.	402	solemlement.	ib.
			ib.	Seigneur: Monsieur.	ib.	seulement.	401	solide.	ib.
			ib.	Seigneur d'un village.	392	severité.	392	solidemens.	ib.
			ib.	le grand Seigneur.	ib.	seur: sauve.	393	soliloque.	ib.
			ib.	seigneurie.	ib.	seurement.	ib.	solitude.	ib.
			282	vostra seigneurie.	ib.	sevrer.	94	solicitation.	ib.
			365	seigneurier.	ib.	seureté.	393	soliciter.	ib.
			365	seu: giron.	385	seve.	392	soliciteur de procez.	402
			364	seux.	381	serique.	ib.	solstice d'ete, & d'iuver.	ib.
			368	sel.	364	si.	380	solu d'un argument.	ib.
			366	sel armoniac.	ib.	si long tems.	429	solution d'une question.	ib.
			363	sel gemme.	ib.	si souvent: tant de fois.	ib.	somel.	403
			364	sel des Indes.	ib.		ib.	sommeiller.	102
			ib:	365	383	sinon: autrement.	385	somme de theologie.	42
			365	sele.	ib.	sihle.	393	somme.	ib.
			367	sele.	ib.	scamore.	ib.	somme d'argent.	ib.
			367	seker.	ib.	siège.	382	en somme.	ib.
			368	selon l'usage.	17	segeroyal.	ib.	sommer: requerir: prier.	177
			367	selon que.	381	sen: son: sa.	424	sommer: conter.	402
			288	semane.	392	siffier.	1: 3: 393	sommer.	403
			365	semblable.	394	sifflet du poumon.	49	sommet de la tete.	61
			ib.	semblablement.	395	sifflet: sifflette: sifflement.	123	sommet d'une montagne.	ib.
			451	semblant: apparent.	384	sifflet.	93	somptueusement.	403
			201	semblablement.	271	signal: indice.	162	somptueux.	ib.
			365	semé.	384	signé: noté.	38	somptuosité.	ib.
			ib.	sementine.	ib.	signe: note.	ib.	son.	425
			366	semer.	ib.	signe: celeste.	ib.	son du sifre.	ib.
			ib.	semour.	ib.	signe de la croix.	57	son de guitare.	441
			128	seminaire: université.	ib.	signe des yeux.	31	sonde de chirurgien.	403
			365	senas.	ib.	signe du Belier.	394	sonde pour les playes.	430
			367	seateur.	385	signifiant.	ib.	songe.	400
			366	seu.	384	significatif.	ib.	songeant: qui songe.	ib.
			370	seus: sentiment.	385	signification.	ib.	songer.	ib.
			372	seus: signification.	ib.	signifié.	ib.	songer: raver.	173
			ib.	seus commun.	ib.	signifier.	ib.	sonner.	403: 425
			ib.	seus interieurs & exterieurs.	ib.	silence.	ib.	sonner de la trompette.	403
			ib.	seus dessus dessous.	407	silencieux.	401	sonnet: poésie.	ib.
			ib.	seus.	385	silon.	ib.	sonnette.	ib.
			367	sensible.	ib.	silonna: la terre.	395	sophisme.	394: 400
			ib.	senfiblement.	ib.	similude.	51	sophiste.	ib.
			373	senfualité.	ib.	simoniac.	395	forcellerie.	118: 421
			ib.	senfual.	ib.	simoniaque.	ib.	soier.	ib.
			376	senfuellement.	ib.	simple: sans doubleure.	384	soierie.	ib.
			377	sentence: arrest.	ib.	simple: sans melange.	ib.	sort à jeter.	405
			375	sentence.	ib.	simple: herbe.	ib.	sorte de bled.	177
			ib.	sentier.	ib:	419	ib.	sortie.	471
			ib.	sentiment: pensée: avis.	371	simple: sans composition.	ib.	sostrige.	405
			ib.	sentine du navire.	385	simple: sincere.	ib.	sostrige.	405
			ib.	sentinelle: lieu.	ib.	simplicent.	ib.	sostrir.	471
			382	sentinelle: garde.	ib.	simplicite.	ib.	sortir: rejaler.	411
			ib.	sentir bon.	ib.	simplicité Divine.	ib.	so: loud: grossier. 164: 176	ib.
			ib.	sentir la douleur.	256	simplicité: ingenuite.	ib.	so: loud: grossier: lourdement.	ib.
			ib.	separable.	385	simulacre: idole.	395	so: loud: grossier: grossiereté.	ib.
			ib.	separation.	ib.	sinai.	ib.	so: loud: grossier: grossiereté.	ib.
			378	separément: à part.	96: 386	simple: pur.	374: 395	so: loud: grossier: grossiereté.	24
			ib.	separer.	ib.	sincerement.	ib.	soudain: subitement.	334: 4: 2
			379	sepulcre.	ib.	sincerité.	375: 395	souder.	364
			ib.	sepulcre de J. C.	387	indie: procureur.	ib.	soudre: ouvrir.	376
			380	sept.	ib.	sing du Roy.	383	souffle: respiration: halaine.	121: 400
			377: 380	sept Dormans.	387	sing male & femelle.	375: 394	souffler.	399
			377	septembre.	ib.	singularité.	395	souffler. respirer.	121
			43	septentrional.	391	singularité.	ib.	souffler du vent.	399
			331	septentrion.	ib.	singulierement.	ib.	souffler avec le soufflet.	ib.
			ib:	446	ib.	sinus, tangente, secante.	396	souffle.	174
			392	sirop.	ib.	Sion.	ib.	sofflet à souffler.	400
			387	sirop de Bisance.	ib.	sirop.	ib.	soffrance.	276
			ib.	sirop resoluif.	387	sirop de Bisance.	ib.	soffre.	401
			381	sequestre.	ib.	sirop resoluif.	ib.	soffrir domage.	275
			ib.	sequestrer.	ib.	siffo.	390	soffrir le froid.	ib.
			ib.	serain.	ib.	situation.	396	soiffilé.	73
			ib.	serenissime.	ib.	sité.	ib.	soifflement.	ib.
			ib.	serenité de l'air.	ib.	si.	383	soiffier.	ib.
			387	sergent.	368: 370: 387	smirne.	396	soufflement.	15: 402
			381	serieusement.	ib.	sofre.	398	souffler: allegor.	ib.
			ib.	serieux.	ib.	soffrement.	433	souffler: minner.	ib.
			ib.	serpent.	22: 387	soffriete.	397	soffier.	373
			ib.	serpentaire: herbe.	ib.	so de la chartré.	470	soffmetre.	407
			90	serpentiere: pierre.	ib.	so.	398	soffmis.	ib.
			407	serpentine: herbe.	103	Socrate.	ib.	souffpon.	405
			426	serpolet.	387	sodomie.	398: 399	souffponné: suspectu.	ib.
			390	serrail.	ib:	382	398		

IN GAZOPH. LINGUÆ PERS.

res bonne adour.	128	tyrannique.	ib.	ventre.	ib.	vilainement : salement.	ib.
tres cher : intime.	ib.	tyrauniquement.	ib.	ventricule.	ib.	ville.	62
tres parfait.	181			Venus ; planets.	ib.	ville capitale.	ib.
tres habile : sçavant.	232	V.		ver.	361	ville gardée.	72
tresor.	437			ver loissant.	203	vin.	465
tresor : epargne.	109	V a : va donc.	454	ver qui ronge le bois.	461	vin aigre.	6 : 464
tresfortier.	437	La chose va bien.	ib.	verbe actif.	460	vin cuit.	239
treffes des cheveux.	449	va à la mal-heure.	ib.	verbo passif.	ib.	vin du matin.	465
neves.	ib.	vacance.	ib.	verbene ; herbe.	461	vin pessi.	465
triangle.	277	siège vacant.	ib.	verd.	460	vendicatif.	459
tribu.	ib.	vache.	ib.	verd brun.	ib.	vin.	460 : 465
tribulation.	ib.	vachette : cuir de vache.	ib.	verdes.	ib.	vi.	ib.
tribun.	ib.	vacuie.	ib.	verdes ; oïstan.	ib.	vêtement d'une fille.	422
tribunal.	ib.	vagabond.	455	verdoyant.	ib.	violemment.	465
tribut.	450 : 463	vaguis de la mer.	59	verdoyer.	ib.	violence.	ib.
tributaire.	447	vain : superbe.	455	verduré : herbe.	ib.	violent.	ib.
tric-tac.	410	vain : passager.	ib.	verge : vaguette.	ib.	violeter.	ib.
tridem.	ib.	vaince.	484	verge de Moïse.	ib.	violet une fille.	422
trigonometrie.	ib.	vaincu.	465	vergettes.	378	violet les lois.	465
trin & un.	451	vaine gloire.	455	versifier.	461	violet.	276
Trinite.	450 : 451	vainement.	ib.	veritable qui dit la verité.	460	violette blanche.	ib.
trioles.	450	vainqueur.	11	veritablement.	460	vipere.	465
trionphant.	451	valce.	455	verite.	461	virginie.	461
trionphe.	ib.	valée de Josaphat.	ib.	verjus.	13 : 471	viril.	465
trionpher.	ib.	valeriane.	ib.	vermicelli d'Italie.	461	virilement.	ib.
tripes cuittes.	ib.	vallet de chambre.	48	vermillon.	229	virilité.	ib.
triple.	440	vallet de table.	206	vermine qui tourmente les chiens.	465	vis a vis.	10
tripier.	ib.	valerudinaire.	45	vernis.	472	viscose.	465
Tripoli ; terre.	396	valeur : courage.	ib.	verru.	461	viscous.	466
Tripoli de Syrie.	451	valeurusement.	ib.	verre.	42	visible.	ib.
Tripoli de Barbarie.	ib.	valet.	ib.	verrouil.	461	visiblement.	ib.
trismagiste.	459	valise.	451	verruil.	461	visiere de fusil.	230
tristesse.	451	valoir.	ib.	verruie.	462	vision.	466
trivial.	452	valoir un feta.	ib.	verruie.	462	vision de Dieu.	ib.
trochisque.	198	vanteau.	450	verruie.	462	visite. s. faire.	ib.
troens : s'exillen.	449	vanté.	449	verruie.	177	visiter.	ib.
trou.	ib.	vanner le grain.	424	verruie.	462	visiteur des Religieux.	ib.
trois cents.	168	vanté.	456	verruie.	462	visite.	111
trame.	198	se vanter.	ib.	verruie.	462	vital.	466
trame : fillet de trame.	122	vapeur.	457	verruie.	462	vite : à la hâte.	305
trame en long.	446	vaquer d'un benéfice.	454	verruie.	462	vite : promptitude.	407
trame en large.	ib.	vase : vaisseau.	457	verruie.	462	vieux.	466
trame : complot.	ib.	vase de cuivre à laver.	ib.	verruie.	462	vitrage.	183
tramer : compléter.	ib.	vase à deux anses.	ib.	verruie.	462	vitrail.	466
tranchant.	428	vase domestiques.	ib.	verruie.	462	vitrail blanc.	439
tranchant aigu.	450	vassal.	ib.	verruie.	312	vitrailier.	467
tranche de pain.	121	vauter.	353	verruie.	312	vitrer.	ib.
tranchée.	450	veau de lait.	466	verruie.	312	vitrer à poisson.	467
trancher la tête.	428	veantour.	470	verruie.	312	vitre.	294
tranchoir.	229	vegetable.	458	verruie.	312	vitre chichement.	467
tranquille.	445	vehement.	ib.	verruie.	312	vitre content.	418
tranquillément.	ib.	veilant.	143	verruie.	312	vitre d'un art.	467
tranquillité.	ib.	veiller.	143	verruie.	312	vitre d'un art.	467
tranquillité d'esprit.	ib.	veiller sur les affaires.	452	verruie.	312	vitre d'un art.	467
transaction.	ib.	veine.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
Transfiguration de N. S. J. C.	447	vaine d'eau.	45	verruie.	312	vitre d'un art.	467
se transfigurer.	ib.	vaine portique.	82	verruie.	312	vitre d'un art.	467
transformé.	ib.	veine des metaux.	98 : 286	verruie.	312	vitre d'un art.	467
transformer.	446	veleux.	98 : 286	verruie.	312	vitre d'un art.	467
transgresser.	447	velin.	18	verruie.	312	vitre d'un art.	467
transgresser.	447	venal : à vendre.	443	verruie.	312	vitre d'un art.	467
transgression.	446	venant.	98 : 75 : 286 : 453	verruie.	312	vitre d'un art.	467
transiger.	ib.	vendange.	443	verruie.	312	vitre d'un art.	467
transilvanie.	ib.	vendanger.	98	verruie.	312	vitre d'un art.	467
transmettre.	447	vendangeur.	443	verruie.	312	vitre d'un art.	467
transmigration.	ib.	vendeur.	453	verruie.	312	vitre d'un art.	467
transplanter des cheux.	448	vendeur de foye.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
transplanter des arbres.	447	vendeur d'herbes.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
transporté.	ib.	vendeur de bois.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
traquo vier.	ib.	ventre.	213	verruie.	312	vitre d'un art.	467
trappe.	192	vendredi.	452	verruie.	312	vitre d'un art.	467
travail.	101	venu.	430	verruie.	312	vitre d'un art.	467
travail d'enfant.	101	venerable.	452	verruie.	312	vitre d'un art.	467
travail : facberie.	448	veneration.	20 : 457	verruie.	312	vitre d'un art.	467
travail : suen.	192	venetien.	452	verruie.	312	vitre d'un art.	467
travailler.	192	vengence.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
traversant : à travers.	448	venger.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
traversé : assige.	449	se venger.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
traverser : passer à travers.	449	venimeux.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
trouber.	419 : 445	venin.	452	verruie.	312	vitre d'un art.	467
trou de veigne.	281	venir.	453	verruie.	312	vitre d'un art.	467
prellu.	49	venir au rendez vous.	453	verruie.	312	vitre d'un art.	467
treize.	449	Venise.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
treillardant.	ib.	vent.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
treillardement de terre.	437	bon vent.	443	verruie.	312	vitre d'un art.	467
treillardement.	449	vent contraire.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
treillarder.	ib.	vent de nord.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
faire treillarder.	ib.	vent doux : zephir.	37	verruie.	312	vitre d'un art.	467
tremaux : espièrature.	226	vent de sud : ou de midy.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
trempa du fer.	433	vent de levant : vent de l'est.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
trempé.	179	vente.	459	verruie.	312	vitre d'un art.	467
trempé.	ib.	venteux.	460	verruie.	312	vitre d'un art.	467
trempé le vin.	7 : 433	ventose.	460	verruie.	312	vitre d'un art.	467
trempé le fer.	ib.	ventonsif.	ib.	verruie.	312	vitre d'un art.	467
trente.	449			verruie.	312	vitre d'un art.	467
trentième.	ib.			verruie.	312	vitre d'un art.	467
trepiéd.	ib.			verruie.	312	vitre d'un art.	467
treton.	45			verruie.	312	vitre d'un art.	467
tres cher.	53			verruie.	312	vitre d'un art.	467

H en veste. 84.
H en veste d'un mandat. 405.
H en veste. 185.
H faire des vers. 22.

INDEX GALLICUS, &

volontairement.	413:469	vouloir du bien.	ib.	vray-semblant.	ib.	ur. l'ur.	
volonté.	ib.	vouloir du mal.	ib.	urine.	267:471	utilité.	
volontiers.	ib.	vous.	469	urine.	ib.	vide.	47
volume.	470	voué.	470	usage, mode.	124:475	vainder.	ib.
vomer.	ib.	voué.	ib.	ur.	ib.		
vomissement.	ib.	vulgaire.	469	ur d'industrie.	194		12.
vomitive.	ib.	vulgairement.	ib.	usu-fruit.	471		
volepté: plaisir.	198:470	vo l'ha l.	13:155	urine.	ib.	Z	
voleptueux.	ib:ib.	voyage.	463	urine.	ib.	Z	
voleptivement.	470	voyager.	ib.	urpoteur.	ib.	Z	
vole.	ib.	voy-ci: voila.	105	urpoteur.	13:471	Z	
vole.	ib.	voy. l.	48	urpoteur.	ib.	Z	
voleur.	469	vray-semblable.	451	urpoteur.	ib.	Z	

FINIS.

Digitized with financial assistance from

HT Parekh
FOUNDATION

An Initiative by

WITH YOU, RIGHT THROUGH

on 19 January, 2019

